ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Новогреческий язык

Рытова М.Л.

НОВОГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

Практический курс

Санкт-Петербург
ГЛОССА
1994

ББК 81.2Гр-922
Р 95

Издание подготовлено при
участии издательства "ТРИАЛ"

Рытова М.Л.
Новогреческий язык. Практический курс. СПб.: Глосса, 1994.
ISBN 5-7601-0003-3

Курс включает все основные разделы грамматики и наиболее употребительную лексику общественно-политического, страноведческого и бытового характера. Учебник состоит из вводно-фонетического и основного курсов.

ISBN 5-7601-0003-3

ОГЛАВЛЕНИЕ

5 УРОК (Πέμπτο μάθημα)

6 УРОК (῾Εκτο μάθημα)

7 УРОК (῾Εβδομο μάθημα)

8 УРОК (῾Ογδοο μάθημα)

9 УРОК (Ένατο μάθημα)

10 УРОК (Δέκατο μάθημα)

11 УРОК (Ενδέκατο μάθημα)

12 УРОК (Δωδέκατο μάθημα)

13 УРОК (Δέκατο τρίτο μάθημα)

14 УРОК (Δέκατο τέταρτο μάθημα)

15 УРОК (Δέκατο πέμπτο μάθημα)

16 УРОК (Δέκατο έκτο μάθημα)

17 УРОК (Δέκατο έβδομο μάθημα)

18 УРОК (Δέκατο όγδοο μάθημα)

19 УРОК (Δέκατο ένατο μάθημα)

20 УРОК (Εικοστό μάθημα)

ПРЕДИСЛОВИЕ

В свете тех революционных процессов, которые происходят в настоящее время в нашей стране и затрагивают все сферы нашей жизни, включая как внутреннюю, так и внешнюю политику государства, уходит в небытие образ врага и на смену ему приходит идея создания общеевропейского дома. В этой связи значительно возрастает необходимость изучения иностранных языков.

Следует отметить, что в последние годы этой проблеме в нашей стране уделяется большое внимание и в настоящее время в учебных заведениях ведется преподавание множества иностранных языков. Среди них достойное место занимает и греческий язык, на котором говорят народы двух дружественных нам государств — Греции и Кипра.

В последнее время в ряде высших учебных заведений открыты и успешно функционируют кафедры современного греческого языка. Это объясняется не только все растущими и углубляющимися связями с Грецией и Кипром, с которыми нас связывает многовековая дружба, но и огромными изменениями, характеризующимися ростом национального самосознания народов и особенно тех, кто невинно пострадал в прошлом от репрессий в годы сталинщины. Как известно среди этих многострадальных народов были и советские греки.

В настоящее время открыты греческие школы во многих регионах страны, где проживают компактные группы греков, а в ряде педагогических институтов начали готовить кадры учителей греческого языка.

Данный учебник греческого языка имеет практическую направленность и предназначен для студентов, изучающих греческий язык в высших учебных заведениях страны, для преподавателей греческого языка, а также для лиц, желающих изучить греческий язык самостоятельно. Он включает в себя вводно-фонетический курс, в котором даны общие сведения по фонетике современного греческого языка и фонетические упражнения, основной курс, сводные грамматические таблицы и словарь.

Основной курс состоит из 20 уроков, каждый из которых, как правило, содержит текст 1; в начальных уроках — тренировочные задания "ρωτάμε και απαντάμε" (спрашиваем - отвечаем); диалоги и дополнительные тексты, служащие для закрепления пройденного материала. Кроме того, в каждом уроке даны: теоретический грамматический материал, грамматические, лексические и коммуникативные упражнения. Все упражнения, данные в учебнике, направлены на активизацию как грамматического, так

и лексического материала урока, и в конечном итоге - на развитие навыков устной речи. Коммуникативные упражнения, которым отведено в учебнике большое место, предполагают работу в парах. Даны также речевые и ситуативные упражнения.

После текстов под номером 1, тренировочных заданий и диалогов даются словари к ним. Для облегчения усвоения грамматического материала глаголы в словарях даны в той форме, в которой они встречаются в текстах и диалогах.

Включенные в учебник тексты и диалоги охватывают самые разнообразные темы: учеба, урок греческого языка, времена года, моя семья, на заводе, у врача, в гостинице, в ресторане, в магазине, в аэропорту, Москва - столица нашей страны, у карты Греции и Кипра, университет и др.

В ряде текстов отражается период Великой Отечественной войны, мирное строительство, развивающиеся внешнеэкономические связи. В учебник также включены некоторые мифы древней Эллады, басни Эзопа, отрывки из произведений известных греческих поэтов и писателей.

При пользовании данным учебником рекомендуется прежде всего знакомиться с грамматическим материалом каждого урока. Затем следует прочитать текст 1 и перевести его с помощью имеющегося там словаря. Затем нужно внимательно прочитать вслух тренировочные задания "ρωτάμε και απαντάμε" и диалоги. В большинстве случаев к тексту 2 не дается словарь, так как он построен на пройденном материале и служит для закрепления лексики урока. После усвоения текстов и диалогов следует приступить к выполнению упражнений.

В конце учебника даны сводные грамматические таблицы и краткий греческо-русский словарь.

В заключение автор выражает надежду на то, что данная книга станет подспорьем для всех, кто поставил перед собой задачу изучить греческий язык.

Хотелось бы выразить признательность и большую благодарность кандидату филологических наук В.Г.Соколюку за помощь и ценные советы, данные им автору при написании учебника.

Автор также будет благодарен всем, кто пришлет свои замечания и пожелания с тем, чтобы они могли быть использованы в дальнейшей работе по совершенствованию учебника.

Автор

ВВОДНО-ФОНЕТИЧЕСКИЙ КУРС

Греческий язык является государственным языком Греции и Кипра. На нем говорит более десяти миллионов человек.

Современный или, как его называют, новогреческий язык относится к балканской группе языков и восходит к одному из древнейших индоевропейских языков, первые письменные памятники которого относятся к XX в. до н.э.

Новогреческим языком принято называть особую форму греческого языка, сложившуюся в результате его естественного развития на определенном историческом этапе и существующую до настоящего времени. В соответствии с традиционной точкой зрения, в какой-то мере условно (как всякое установление границ такого рода) возникновение новогреческого языка относят к середине XV в., связывая его с падением Византийской империи (1453 г.), которое рассматривают как предел развития предшествовавшей качественно иной исторической формы греческого языка, называемой средне-греческим или византийским греческим. Наряду с этим есть мнение, что новогреческий язык в основных своих чертах сформировался значительно раньше, примерно к XI-XII вв. Это мнение в принципе согласуется с общепринятой точкой зрения, в соответствии с которой современные греческие диалекты (включаемые, естественно, в понятие "новогреческий язык") уже сложилось к X в.

Современный новогреческий язык существует в двух основных разновидностях: в виде общегреческого литературного и разговорного языка, называемого *димотикой* (η δημοτική γλώσσα "народный язык", или просто η δημοτική), и территориальных диалектов. Димотику иногда называют также общенародным языком (η κοινή δημοτική γλώσσα). Это имеет свой смысл, особенно если учесть, что термин "народный" (δημοτικός) используется в неоэллинистике и в более широком значении, а именно для обозначения всех живых, некнижных форм языка, вплоть до диалектов.

Помимо названных языковых форм, в Греции существует некий искусственно архаизированный язык — *кафаревуса* (η καθαρεύουσα γλώσσα *букв.* очищенный язык), бывший до недавнего времени официальным государственным языком.

Новогреческий язык, на котором говорят современные греки, значительно отличается от древнегреческого языка, на котором творили великие Гомер и Софокл, Эврипид и Аристофан.

На протяжении длительного времени в Греции наблюдалось сосуществование народного языка — димотики и архаизированного книжного язы-

ка — кафаревусы, что создавало большие трудности для тех, кто изучал греческий язык.

Правительственным декретом, вышедшим в 1976 г., димотика была введена как учебный предмет в начальных и младших классах средней школы. В старших классах средней школы, в средних специальных и высших учебных заведениях до 1982 года в качестве языкового предмета преподавалась кафаревуса, и само преподавание велось на кафаревусе. С 1982 года в сфере образования, так же как и во всех других, димотика утверждена законодательным актом как единственная форма языка Греческого государства.

Главной задачей вводно-фонетического курса является постановка произношения, а также активное усвоение правил чтения и письма.

Приступая к изучению греческого языка, прежде всего необходимо ознакомиться с основными особенностями греческой фонетики, графики и интонации.

АЛФАВИТ

Печатные буквы	Название буквы	Обозначаемые буквой звуки	Печатные буквы	Название буквы	Обозначаемые буквой звуки
Α α	άλφα	[a]	Ν ν	νι	[n]
Β β	βήτα	[v]	Ξ ξ	ξι	[ks]
Γ γ	γάμμα	[g, j]	Ο ο	όμικρον	[o]
Δ δ	δέλτα	[ð]	Π π	πι	[p]
Ε ε	έψιλον	[e]	Ρ ρ	ρο	[r]
Ζ ζ	ζήτα	[z]	Σ σ ς	σίγμα	[s, z]
Η η	ήτα	[ı, j]	Τ τ	ταυ	[t]
Θ θ	θήτα	[θ]	Υ υ	ύψιλον	[ı]
Ι ι	γιώτα	[ı]	Φ φ	φι	[f]
Κ κ	κάπα	[k]	Χ χ	χι	[h]
Λ λ	λάμδα	[l]	Ψ ψ	ψι	[ps]
Μ μ	μι	[m]	Ω ω	ωμέγα	[o]

§ 1. Гласные (φωνήεντα)

Греческие гласные звуки [ı, e, a, o, u] произносятся так же, как русские [и, э, а, о, у] в изолированном положении под ударением. В отличие от русских, греческие гласные звуки произносятся с бо́льшим мускульным напряжением и никогда не меняют своего качества в безударном положении.

[ɪ] произносится как русский [и] и на письме обозначается буквами η, ι, υ и диграфами ει, οι, υι;

[e] — как русский [э]. Звук [e] на слух напоминает русский [э] в словах "цепь","шея", но греческий звук [e] более закрытый. На письме он обозначается буквой ε и диграфом αι;

[a] — как русский [а] и на письме обозначается буквой α;

[o] — как русский [о] и на письме обозначается буквами ο и ω;

[u] — как русский [у] и на письме обозначается диграфом ου.

§ 2. Согласные (σύμφωνα). Классификация согласных по зонам артикуляции

1) Губные: [p, b, v, f, m]

Все губные звуки произносятся так же, как соответствующие звуки в русском языке:

[p] — как русский [п] и на письме обозначается буквой π;

[b] — как русский [б] и на письме обозначается буквосочетанием μπ;

[v] — как русский [в] и на письме обозначается буквой β и буквой υ, входящей в состав буквосочетаний αυ, ευ перед гласными и звонкими согласными;

[f] — как русский [ф] и на письме обозначается буквой φ и буквой υ, входящей в состав буквосочетаний αυ, ευ перед глухими согласными;

[m] — как русский [м] и на письме обозначается буквой μ.

2) Переднеязычные: [t, d, ð, θ, s, z, ts, tz, l, n, r]

[t] произносится как русский твердый согласный [т] и на письме обозначается буквой τ;

[d] — как русский [д] и на письме обозначается буквосочетанием ντ;

[ð] и [θ] — фрикативные звуки. Они отсутствуют в русском языке, но существуют в английском. По своей артикуляции они одинаковы. Разница состоит лишь в том, что звук [ð] является звонким согласным, а [θ] — глухим. Для того, чтобы правильно произнести звонкий звук [ð], кончик языка следует продвинуть в щель между зубами, слегка касаясь края верхних резцов. Язык должен быть распластан и ненапряжен. В щель с силой проходит струя воздуха. Язык не должен выступать за верхние зубы более чем на 2-3 мм. Зубы должны быть обнажены, особенно нижние, так, чтобы нижняя губа не касалась верхних зубов и не приближалась к ним. На письме звук [ð] обозначается буквой δ, а звук [θ] обозначается буквой θ;

[s] произносится как русский [с], но возможно его произнесение с легким шепелявым призвуком, особенно заметным в конечном [s]. На письме он обозначается буквой σ, которая в конце слова пишется как ς;

[z] произносится с легким шепелявым призвуком. Звук [z] похож на русский звук [з] и на письме обозначается буквой ζ;

[ts] — глухая аффриката, произносится приблизительно как русский [ц] с легким шепелявым призвуком и на письме обозначается буквосочетанием τσ;

[tz] — звонкая аффриката, в русском языке встречается как вариант глухой на стыке слов " отец бы" и в слове "Шпицберген". Произносится, напоминая русское [дз], с легким шепелявым призвуком, и на письме обозначается буквосочетанием τζ;

[l] — сонорный полумягкий звук, который принято называть средним или европейским [l]. По своей артикуляции он приближается к русскому [л'] мягкому. Разница состоит в том, что при произнесении русского [л'] средняя часть языка более поднята к твердому небу, поэтому он и звучит более мягко. Для тренировки можно взять русские "лю", "ле", "ле", "ля" и стараться произносить [л'], слегка изменяя его окраску в сторону твердого [л]. При этом надо помнить, что в русском языке все гласные после мягких согласных произносятся с *и*-образным призвуком. Например, "ля" произносится примерно как "лиа". На письме этот звук обозначается буквой λ;

[n] — сонорный звук, произносится как русский [н] и на письме обозначается буквой ν;

[r] — дрожащий сонорный звук, произносится как русский [р] и на письме обозначается буквой ρ.

3) Заднеязычные: [k, g, h, ɡ, ŋ]

[k] произносится как русский [к] и на письме обозначается буквой κ;

[g] — как русский [г] и на письме обозначается буквосочетаниями γγ, γκ;

[h] — приблизительно как русский [х], но несколько шумнее и обозначается буквой χ;

[ɡ] — фрикативный звук, в русском языке встречается как звонкий вариант русского [х] на стыке слов "эх бы", "засох бы" и на письме обозначается буквой γ;

[ŋ] — произносится перед звуками [g], [ɡ], [h]. На письме обозначается буквосочетаниями γγ [ŋg], γχ [ŋh]. В русском языке встречается в словах "пункт", "пункция".

4) Среднеязычные: [j", jk", k", h", l", n"]

В греческом языке в отличие от русского среднеязычная артикуляция весьма активна. При образовании среднеязычных звуков средняя часть языка поднята к небу, а кончик языка подогнут к его корню. На слух среднеязычные производят впечатление очень мягких согласных звуков. В транскрипции среднеязычные обозначаются двойным знаком мягкости ["].

Среднеязычные звуки произносятся следующим образом:

[j"] — в русском языке также имеется среднеязычный звук "йот". Под ударением он произносится с большей напряженностью, например, в слове

"съем" — самая сильная напряженность, а в словах "яма", "яблоко" напряженность варьируется. При постановке произношения греческого среднеязычного [j'] надо исходить из позиции, в которой русский "йот" произносится наиболее напряженно. Под ударением греческий [j'] отличается еще большей напряженностью. Он встречается перед [e, ɪ] и катахрезными дифтонгами и произносится примерно как русский "йот" в слове "Йемен", на письме он обозначается буквой γ;

[jk'] встречается перед [e, ɪ] и катахрезными дифтонгами и произносится примерно как русский [г'] в словах "ген", "гид", но более мягко, на письме обозначается буквосочетанием γκ;

[k'] встречается перед [e, ɪ] и катахрезными дифтонгами и произносится примерно как русский [к'], но более мягко, например, в словах "макет", "кино", на письме обозначается буквой κ;

[h'] встречается перед [e, ɪ] и произносится примерно как русский [х'] в словах "схема", "химия", на письме обозначается буквой χ;

[l'] встречается перед катахрезными дифтонгами и произносится примерно как русский мягкий согласный [л'] в словах "лилия", "лен", "ля", но более мягко, на письме обозначается буквой λ;

[n'] встречается перед катахрезными дифтонгами и произносится примерно как русский [н'] в словах "няня", "нюня", но более мягко, на письме обозначается буквой ν.

Одна из самых распространенных ошибок русскоязычных говорящих на греческом языке заключается в том, что вместо среднеязычных звуков они произносят мягкие согласные. Это не ведет к искажению смысла слов, но создает акцент, который не ощущается самим говорящим, но который трудно искоренить. Поэтому при постановке греческого произношения надо обращать внимание на среднеязычные звуки и не забывать, что при их произношении кончик языка подогнут к его корню.

§ 3. Встреча согласных

Встреча некоторых согласных наблюдается: 1) в середине слова и 2) на стыке слов — практически на стыке артикля с последующим существительным или прилагательным, и влияет на их произношение.

В первом случае глухость таких, например, согласных, как π, τ, κ не восстанавливается, даже если произносить слово по слогам, например:

πέντε ['pende], λάμπω ['lambo].

Во втором случае озвончение согласных имеет место только при слитном произношении, например:

στην πόλη можно произнести [stɪ'bolɪ] и [stɪm'polɪ].

Озвончение σ наблюдается перед всеми звонкими согласными, включая и сонорные. Сравните: русское *свой* и греческое *σβώλος* [ʹzvolos], *космос* и *κόσμος* [ʹkozmos].

Частичное исключение представляет положение σ перед λ: в словах иностранного происхождения озвончения не происходит, например: σλάβος [ʹslavos].

§ 4. Встреча гласных на стыке слов

В разговорной речи при встрече гласных на стыке слов происходят следующие фонетические изменения:

1. **Элизия.** Конечный гласный звук не произносится перед начальным гласным последующего слова:

τα άστρα [taʹastra] — τ'άστρα [ʹtastra].

2. **Усечение.** Не произносится начальный гласный последующего слова:

εγώ είμαι [eʹgo ʹɪme] — εγώ 'μαι [eʹgome].

3. **Красис.** Конечный гласный звук сливается с начальным гласным последующего слова, образуя новый гласный другого качества:

μου έδοσε [muʹeðose] — μούδοσε [ʹmuðose].

§ 5. Ритмика слова

В основе ритмики греческого слова, так же как и русского, лежит контраст ударных и безударных слогов по длительности и напряженности. Но в русском языке этот контраст сильнее выражен, что сказывается на произношении безударных гласных, которые произносятся кратко и вяло, а гласные [и, о, э, у] теряют в безударном положении свое основное качество. В греческом языке этого явления — редукции — не наблюдается. Следует обратить особое внимание на тот факт, что в безударном положении, в отличие от русского [о], греческое [о] не редуцируется, т.е. никогда не переходит в [а]. Например: σχολείο [shoʹlɪo], μωρό [moʹro].

Как показывает практика, для русских не представляет большой трудности произнесение греческого [о] в безударном слоге. Более трудно произнести безударное [а], особенно в конечном открытом слоге. Дело в том, что в русском языке [а] в безударном положении произносится, но это очень вялое [а]. Однако поскольку это все-таки [а], то русские обычно подменяют им более напряженное греческое [α], что создает акцент. На это надо обращать особое внимание при постановке греческого произношения.

§ 6. Правила чтения некоторых букв и буквосочетаний

Знакомясь с греческим алфавитом, нетрудно заметить, что греческая графика имеет много общего с русской. И хотя греческое произношение су-

щественно отличается от русского, однако некоторые буквы греческого алфавита читаются примерно так же, как соответствующие буквы в русском языке. Прежде всего это касается всех гласных, а также многих согласных. Например, греческие гласные буквы **α, ε, ο, ω** читаются примерно так же, как русские **а, е, э, о** в ударном положении, а греческие согласные **β, ζ, κ, μ, ν, π, ρ, σ, τ, φ, χ** читаются примерно так же, как русские **в, з, к, м, н, п, р, с, т, ф, х**.

Однако ряд греческих букв не имеет эквивалентов в русском алфавите. К ним относятся такие буквы, как **δ, θ, γ**.

Буквы **δ** и **θ** обозначают мéжзубные звуки [ð] и [θ] (см. § 2).

Буква **γ** обозначает фрикативный звук и читается перед гласными заднего ряда [a, o] и перед согласными примерно как звонкий вариант русского [x] в словах "страхделегат", "цехбюро" или как г в словах "ага", "ого", например:

γάμμα ['gama], γόνατο ['gonato], γράμμα ['grama], γλάρος ['glaros].

Буква **γ** перед гласными переднего и среднего ряда, обозначаемыми буквами **ε, η, ι, υ** и диграфами **αι, ει, οι, υι**, читается примерно как русский "йот", например:

οικογένεια [ɪko'jenɪa], γένος ['jenos], γυναίκα [jɪ'neka], γίνομαι ['jɪnome].

Считаем необходимым напомнить, что буква **λ** обозначает сонорный полумягкий звук (см. § 2). Хотя буква **λ** и приближается к чтению русской буквы л в словах "люлька", "лилия", "лямка", однако есть заметная разница (см. § 2 переднеязычные), например, καλά [ka'la], λουτρό [lu'tro].

В греческом алфавите имеются две буквы, которые обозначают два звука. Это **ξ** и **ψ**. Буква **ξ** обозначает буквосочетание [ks] и соответствует русскому **кс**. Буква **ψ** обозначает буквосочетание [ps] и соответствует русскому **пс**.

Буква **ν** обозначает звук [n] и читается как русское н. Если после буквы **ν** следуют глухие согласные **κ, ξ, π, ψ, τ, τσ**, то они озвончаются и читаются следующим образом:

κ после ν соответствует русскому **нг**: τον κόσμο [ton'gozmo]

ξ после ν соответствует русскому **нгз**: δεν ξέρω [ðen'gzero]

π после ν соответствует русскому **нб**: την πόλη [tɪn'bolɪ]

ψ после ν соответствует русскому **нб**: την ψυχή [tɪnbzɪ'hɪ]

τ после ν соответствует русскому **нд**: τον τόνο [ton'dono]

τσ после ν соответствует русскому **ндз**: την τσάντα [tɪn'dzanda]

§ 7. Диграфы и буквосочетания

а) В греческом языке, кроме вышеназванных гласных букв, имеется несколько буквосочетаний, которые называются *диграфами*. К ним относятся: **αι, ει, οι, υι, ου**.

Диграфы обозначают один гласный звук:

αι обозначает звук [e] и после **γ, κ, χ** читается как русские буквы *э, е*, например: πηγαίνω [pı'jeno], και [kje]

ει, οι, υι обозначают звук [ı] и читаются как русская буква *и*, например: είμαι ['ıme], οίκος ['ıkos]

ου обозначает звук [u] и читается как русская буква *у*, например: βουνό [vu'no], ουρανός [ura'nos].

Диграф **υι** в современном греческом языке встречается очень редко.

Таким образом, в греческой графике приходится сталкиваться с таким явлением, когда несколько букв и диграфов обозначают один и тот же звук. Так, буквы **η, ι, υ** и диграфы **ει, οι, υι** обозначают звук [ı] и читаются как русская буква *и*, например:

ρήμα ['rıma], λύω ['lıo], φίλος ['fılos];

буква **ε** и диграф **αι** обозначают звук [e] и читаются как русские буквы *э, е*, например:

μέρα ['mera], μαθαίνω [ma'θeno];

буквы **ο, ω** обозначают звук [o] и читаются как русская буква *о*, например:

πόρος ['poros], νώτα ['nota], κόμμα ['koma], ρωτώ [ro'to].

Данное явление создает некоторые трудности при изучении греческой орфографии и требует большого внимания.

б) Буквосочетания **αυ, ευ** обозначают два звука:

αυ обозначает звукосочетания [av], [af], которые соответствуют русским *ав, аф*;

ευ обозначает звукосочетания [ev], [ef], которые соответствуют русским *эв, эф*.

В том случае, если буквосочетания αυ, ευ предшествуют гласной или звонкой согласной, они обозначают звукосочетания [av], [ev], например: αύριο ['avrıo], ευημερία [evıme'rıa].

Если **αυ, ευ** предшествуют глухой согласной, они обозначают звукосочетания [af], [ef], например: αυτό [av'to], ευχή [ef'hı].

Если над второй гласной вышеприведенных диграфов и буквосочетаний (αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ου) стоит разделительный надстрочный знак ¨, то они читаются как дифтонги, например: λαϊκός [laı'kos], μαϊμού [maı'mu], τρόλεϊ ['troleı].

в) Буквосочетания **γγ, γκ, γχ, μπ, ντ, τσ, τζ** читаются следующим образом:

γγ соответствует русскому *нг*, где звук [ŋ] соответствует русскому [н] в слове "пункт", например: αγγέλω [aŋ'gelo], αγγούρι [aŋ'gurı],

γκ в начале слова читается как русская буква *г*, а в середине слова — как русское *нг*, где звук [ŋ] соответствует русскому [н] в словах "ранг", "гонг", например: ανάγκη [a'naŋgı], γκρίζος ['ŋgri:zos],

γχ читается как русское *нх*, где звук [ŋ] соответствует русскому [н] в слове "пункт", например: ἐλεγχος ['eleŋhos],

μπ в начале слова читается как русская буква *б*, а в середине слова — как русское *мб*, например: μπορώ [bo'ro], λάμπει ['lambı],

ντ в начале слова читается как русская буква *д*, а в середине слова — как *нд*, например: ντύνω ['dıno], κοντά [kon'da]

τσ читается как русская буква *ц*, например: τσάντα ['tsanda],

τζ читается примерно как русское *дз*, например τζάμι ['dzamı].

г) Удвоенные согласные читаются как один звук, например: Άννα ['ana], θάλασσα ['θalasa].

§ 8. Ударение (ο τόνος)
Знаки ударения

Для обозначения ударения используется знак ΄. В греческом языке он ставится над всеми словами, кроме односложных. Исключение составляют вопросительные местоимения: πού "куда", "где", πώς "как" и разделительный союз ή "или".

§ 9. Интонация

Под интонацией понимается тембр и темп речи, ее ритмико-мелодический строй, фразовое и логическое ударения.

Различаются три типа интонации предложений: повествовательная, вопросительная и восклицательная. В зависимости от вида предложения интонация может быть восходящей и нисходящей. Основный ударным элементом фразы в греческом языке является глагол.

а) *Интонация повествовательных предложений, состоящих из одной мелодической группы.*

В повествовательном предложении может быть выделена одна, две и более мелодических групп. Каждая часть мелодической группы объединяет связанные по смыслу слова, после которых следует пауза.

В повествовательном предложении, состоящем из одной мелодической группы, интонация нисходящая, например:

Τα παιδιά διαβάζουν ένα βιβλίο. — Дети читают книгу.

б) *Интонация вопросительных предложений.*

Интонация вопросительных предложений всегда восходящая, например:

Διαβάζεις το βιβλίο; — Ты читаешь книгу?
Γιατί δεν ξέρεις το μάθημα; — Почему ты не знаешь урока?
Ποιος μεταφράζει το κείμενο; — Кто переводит текст?

в) *Интонация альтернативных предложений.*

Интонация альтернативных предложений разделяется на две части, первая часть имеет восходящую интонацию, а вторая — нисходящую, например:

Τα παιδιά διαβάζουν ή παίζουν;	Дети читают или играют?
Γευματίζετε στο σπίτι ή στο εστιατόριο;	Вы обедаете дома или в ресторане?

г) *Интонация восклицательных предложений.*

Интонация восклицательных предложений восходящая и совпадает с интонацией восклицательных предложений в русском языке, например:

Τι καλό που είναι!	Как хорошо!

§ 10. Знаки препинания (σημεία στίξης)

В греческом языке в основном применяются те же знаки препинания, что и в русском языке. Исключения составляют:

1) вопросительный знак, который изображается точкой с запятой ;

2) вместо точки с запятой ставится точка вверху ˙.

§ 11. Правила переноса (κανόνες συλλαβισμού)

Правила переноса в греческом языке соответствуют правилам слогоделения.

1-ое правило: одна согласная буква, находящаяся между двумя гласными буквами, составляет слог со второй согласной: έ-να, ή-χος.

2-ое правило: две согласные буквы, находящиеся между двумя гласными, составляют слог со второй гласной, если речь идет о слове греческого происхождения: έ-τσι, κο-φτε-ρός, μέ-χρι.

3-е правило: слова типа **κόκκινος, κίνδυνος** разделяются при переносе таким образом, что первая согласная образует слог с предшествующей гласной, а вторая согласная образует слог с последующей гласной: κόκ-κινος, κίν-δυνος.

4-е правило: три согласные, находящиеся между двумя гласными, образуют слог с последующей гласной, если речь идет о слове греческого происхождения: οδό-στρωμα, κά-στρο.

Однако, если первой из этих трех согласных являются λ, μ, ν, ρ, то слова типа **άνθρωπος, άρθρο, άνθρακας** разделяются на слоги при переносе таким образом, что первая согласная образует слог с предшествующей гласной, а остальные — с последующей: άν-θρωπος, άρ-θρο, άν-θρακας.

5-е правило: диграфы **αι, ει, ου, αυ, ευ** и дифтонги **αη, αϊ, εϊ, οη, οϊ, ιά, ειά, ιού** не разделяются на слоги при переносе: εί-ναι, αη-δόνι.

6-е правило: буквосочетания типа **γκ, μπ, ντ, τζ, τσ** на слоги не разделяются: μπα-μπάς, α-μπέλι, πέ-ντε, α-γκαλιά.

УПРАЖНЕНИЯ

1. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение твердого согласного* [t] *(τ), за которым следуют буквы, обозначающие звук* [ɪ]:

τιτάνας, τηλεόραση, τυρί, φοιτητής, τηρώ, τομώ, μαθητής, την, τις, στρατιώτης, σπίτι, στήνω, προτείνω, πτήση, πλάτη, μύτη, κριτική, λατινικός, ζήτημα, ζέστ, ζωτικός, ερευνητής, εργάτης, έτοιμος, επιστήμη, επιστήμονας.

2. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение сонорного полумягкого* [l] *(λ):*

λάμδα, λόχος, λέω, πόλη, πλάνο, ξύλο, λέξη, λήψη, βαρέλι, κόλπος, ελπίδα, έπιπλα, έλληνας, βλάστηση, αποστολή, βόλτα, αυλή, άλλα, πλύνω, βουλή, βλέπω, βάλτος, κλάδος, μάλλον, λουτρό, λαός, λόφος, μολύβι, λαλώ, κοπέλα, ηλεκτρικός.

3. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение межзубных* [ð] *(δ),* [θ] *(θ):*

δέλτα, θήτα, δίνω, δουλεύω, πάθος, δένω, θύρα, δέμα, θρονί, μόδα, θέλω, πατρίδα, ομάδα, πόδι, μαθαίνω, λουλούδι, αδύνατος, άθλος, αποθήκη, άνδρας, βαθμός, αχθοφόρος, βαδίζω, δήμος, διπλωμάτης, δρόμος, θερινός, ίδρυμα.

4. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение заднеязычного фрикативного* [g] *(γ):*

γούνα, γονείς, πάγος, γράμμα, γλάστρα, μάγουλο, μαγαζί, σταγόνα, γάμος, γούστο, σίγουρα, λαγός, έφαγα, πέταγμα, φτερούγα, γράφω, βγάλσιμο, γλώσσα, γνωρίζω, γραπτός, γουρούνι, έβγαλα, εγώ, λέγω, αγοράζω, έργα, εργάτης.

5. *Прочитайте, обращая особое внимание на буквосочетания φθ, ευθ, νθ, χθ, λθ, σθ, δρ:*

αίσθημα, φθινόπωρο, φθάνω, έκθεση, ελευθερία, αισθάνομαι, έφθασε, αφθονία, εχθρός, πεθερός, άνθρωπος, προσθέτω, προσθήκη, φθηνός, άφθονος, παρελθόν, προσδίδω, προσδένω, παρεδρεύω, παρδαλής, οφθαλμολόγος, σχηματήσθηκα.

6. *Прочитайте, обращая особое внимание на буквосочетания τσ, τζ:*

σκίτσο, τζάκι, τσάντα, τζάμι, τσάι, μάτσο, τσελίκι, μούτσος, τζάμπα, τσανάκι, ατσάλι, τσουχτερός, τζαμόπορτα, τσεκούρι, μουτσούνα, τσακώνω, τσουκαλάς, πετσέτα, ράτσα.

7. *Прочитайте, обращая особое внимание на буквосочетания γγ, γκ, γχ:*

αγγέλω, ανάγκη, έλεγχος, σύγκρουση, αγγούρι, συγχωρώ, παραγγέλλω, γκάζι, δαγκάνω, ογκόλιθος, μεταγγίζω, πάγκος, λόγχη, μαγγανεύω, λαγκάδι, μάγκας, λαγχάνω, γκαρσόνι, ογκώδης.

8. *Прочитайте, обращая особое внимание на озвончение глухих согласных после ν:*

την κοπέλα, των πόλεων, την ψυχή, τον τόπο, την τσάντα, δεν παραγγέλλω, τον ξέρω, δεν πίνω, τον κόσμο, την τσάκιση, τον ξυπνώ, δεν κάνω, την καταλαβαίνω, την ψηφοφορία, των πάρκων, την ψηλή, των πολιτών, την καλώ.

9. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение среднеязычных* [k′] *(κ),* [j′] *(γ),* [l′] *(λ),* [h′] *(χ):*

κίκι, κοινό, κύρος, και, κακιά, κιούγκι, κουκιού, πουγγί, γκέμι, γκιαούρης, χίλια, χέρι, χημεία, χιάζω, χιόνι, στοιχείο, χιούμορ, γίδια, γυναίκα, γένος, γιαγιά, γιος, ελιές, ελιά.

10. *Прочитайте, обращая особое внимание на катахрезные дифтонги:*

θειάφι, ίσιωμα, ποιος, καρφιά, νιαουρίζω, γιος, κιόλας, δουλιά, προσπάθεια, φτώχεια, κολιοί, γιοί, νιοί, κιάλια, παιδιά, αγαπιέσαι, κρασιά, κρασιού, αμυγδαλιές, καστανιές, λιώνω, μαλλιού, πανιού.

11. *Прочитайте, обращая особое внимание на произношение среднеязычных* [j′] *(γ),* [n′] *(ν),* [jk′] *(γκ),* [h′] *(χ), переднеязычных* [s] *(σ),* [z] *(ζ),* [ts] *(τσ),* [tz] *(τζ):*

σιγή, σύννεφο, κρασί, ζιζάνια, νάζι, νάζια, τσίτσιδος, σιάλος, νιός, πανιού, τσίτι, τσίρκο, κακιά, τζίτζικας, τσιφλικάς, ρετσίνα, τζίφρα, χέρι, καστανιές, κοινό, χαλκιάς, πανιά, καρφιά, κερί, γκέμι.

12. *Прочитайте, обращая особое внимание на диграфы αι, ει, οι, ου:*

είμαι, οίκος, πουλί, κλείνω, τοίχος, παιδί, αίσθημα, σκοποί, μαχαίρι, άκουσα, δουλεύω, φοιτητής, γράφει, κάνουν, καταλαβαίνω, ειρήνη, σπουδάζω, παίζω, ναι, υπουργείο, τελειώνω, χαιρετώ, πουλώ, έχουν, παίρνω, γούστο, μαθαίνω, κοινός.

13. *Прочитайте, обращая особое внимание на диграфы αυ, ευ:*

αυτός, ευχή, αυγή, λευτεριά, μαυρισμένος, μαζεύω, έρευνα, αυλή, ευτυχής, θαυμάζω, καύσιμο, παρασκευάζω, αυγό, μαυροπούλι, αύριο, ευκολία, γυρεύω, δεύτερος, ελεύθερος, θησαυρός, κατασκευή.

14. *Прочитайте, обращая особое внимание на буквосочетания μπ, ντ:*

μπαίνω, ντύνω, σύντροφος, κοντά, λάμπω, κέντρο, καμπάνα, ντροπή, καντάρι, κάμπος, συντριβάνι, ντέφι, πενταετής, μπατίστα, καμπή, ντομάτα, παραμπαίνω, μπρίκι, ντουβάρι, ποντίκι, μπαμπάκι, μπερδεύω.

15. *Прочитайте, обращая особое внимание на реализацию буквы γ в различных позициях:*

γάμμα, γένος, μάγουλο, γλάρος, ευγενής, πάγος, γίνομαι, πηγαίνω, γνώμη, απόγευμα, προσγείωση, γαλήνη, δίδαγμα, εγείρω, γνωρίζω, οικογένεια, μάγειρας, για, μάγος, περγαμηνή, σαγήνη, τριγύρω, γεμάτος, γιατί, γη.

16. *Прочитайте, обращая особое внимание на буквосочетания τζ, τσ:*

τζάμι, πετσέτα, ρετσίνα, τσίτσιδος, ράτσα, τζίφρα, ατσάλι, τζίτζικας, πιτσούνι, κότσος, τζερμές, τσανάκι, χατζηλίκι, τσεκούρι, μούτσος, τζαμόπορτα, τσάι, τζάκι, τσάντα, σκίτσο, τσακώνω, τζιγέρι.

1 УРОК
Πρώτο μάθημα

Текст 1:	Είμαι φοιτητής
Текст 2:	Είμαι φοιτήτρια
Грамматика:	§ 1. Артикль (το άρθρο) а) Определенный артикль (το οριστικό άρθρο) б) Неопределенный артикль (το αόριστο άρθρο) § 2. Имя существительное (το ουσιαστικό) а) Склонение существительных мужского рода с окончанием -ης б) Склонение существительных женского рода с окончанием -α § 3. Глагол (το ρήμα). Настоящее время (ενεστώτας) глаголов I спряжения § 4. Виды предложений § 5. Порядок слов в предложении

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Είμαι φοιτητής

Είμαι φοιτητής. Μαθαίνω ελληνικά. Η ᾽Ολγα και η Μαρία είναι φοιτήτριες. Επίσης μαθαίνουν ελληνικά. Κάθε μέρα έχουμε μάθημα. Το πρωί ο καθηγητής μπαίνει στην αίθουσα και λέει: "Καλημέρα!" ᾽Ολοι οι φοιτητές τον καταλαβαίνουν.

Στο μάθημα διαβάζουμε ελληνικά. Εγώ διαβάζω το κείμενο από την αρχή. Ο Πέτρος διαβάζει παρακάτω. Διαβάζει καλά. ᾽Εχει καλή προφορά. Συνεχίζει η Μαρία. Αυτή η φοιτήτρια ξέρει πολύ καλά το μάθημα. Κάθε μέρα διαβάζει πολύ.

Ο καθηγητής γράφει στον πίνακα: "Ελλάδα, Ρωσία, Αθήνα, Μόσχα, ᾽Ελληνας, Ελληνίδα, Ρώσος, Ρωσίδα". ᾽Ολοι οι φοιτητές γράφουν στα τετράδια: "Ελλάδα, Ρωσία, Αθήνα, Μόσχα, ᾽Ελληνας, Ελληνίδα, Ρώσος, Ρωσίδα". Ο Νίκος μεταφράζει.

Μετά το μάθημα πηγαίνω στη βιβλιοθήκη. Η Σοφία και η Ελένη επίσης πηγαίνουν στη βιβλιοθήκη. Η Σοφία μαθαίνει το μάθημα απ'έξω. Η Ελένη επαναλαμβάνει το διάλογο. Εγώ διαβάζω και μεταφράζω το κείμενο.

Τώρα δουλεύω πολύ. Επιστρέφω σπίτι αργά. Το βράδυ συχνά κάνω βόλτα στο πάρκο.

Запомните:

μαθαίνω ελληνικά — изучать греческий язык
Καλημέρα! — Доброе утро!
διαβάζω ελληνικά — читать по-гречески, заниматься греческим языком
διαβάζω από την αρχή — читать сначала
διαβάζω παρακάτω — читать дальше
μαθαίνω απ'έξω — учить наизусть
επιστρέφω σπίτι — возвращаться домой
κάνω βόλτα — гулять

Λεξιλόγιο

μάθημα το	урок
κείμενο το	текст
είμαι	быть, существовать
φοιτητής ο	студент
μαθαίνω	учу (1-е л. ед. ч. от μαθαίνω учить)
ελληνικά τα	греческий язык
φοιτήτρια η	студентка
επίσης	также
κάθε	*нескл. неопр. местоим.* каждый
μέρα η	день
έχουμε	имеем (1-е л. мн. ч. от έχω иметь)
πρωί το	утро, утром
καθηγητής ο	преподаватель вуза, профессор
μπαίνει	входит (3-е л. ед. ч. от μπαίνω входить)
σε	*предлог* в
αίθουσα η	аудитория
και	*союз* и
λέει	говорит (3-е л. ед. ч. от λέω говорить)
όλοι	все
τον καταλαβαίνουν	его понимают (3-е л. мн. ч. от καταλαβαίνω понимать)
διαβάζουμε	читаем (1-е л. мн. ч. от διαβάζω читать)
αρχή η	начало
παρακάτω	дальше

καλά	*нареч.* **хорошо**
έχει	**имеет (3-е л.ед.ч. от έχω иметь)**
καλή	*прил. ж.р.* **хорошая**
προφορά η	**произношение**
συνεχίζει	**продолжает (3-е л. ед. ч. от συνεχίζω продолжать)**
πολύ	**очень, много**
πίνακας ο	**доска**
Ελλάδα η	**Греция**
Αθήνα η	**Афины**
Έλληνας ο	**грек**
Ελληνίδα η	**гречанка**
γράφουν	**пишут (3-е л. мн. ч. от γράφω писать)**
τετράδιο το	**тетрадь**
μεταφράζει	**переводит (3-е л. ед. ч. от μεταφράζω переводить)**
πηγαίνω	**иду (1-л. ед. ч. от πηγαίνω идти)**
βιβλιοθήκη η	**библиотека**
μαθαίνει	**учит (3-е л. ед. ч. от μαθαίνω учить)**
απ'έξω	**наизусть**
επαναλαμβάνει	**повторяет (3-е л. ед. ч. от επαναλαμβάνω повторять)**
εγώ	*личн. местоим.* **я**
διάλογος ο	**диалог**
τώρα	*нареч.* **сейчас**
δουλεύω	**работаю (1-у л. ед. ч. от δουλεύω работать)**
επιστρέφω	**возвращаюсь (1-е л. ед. ч. от επιστρέφω возвращаться)**
σπίτι	**домой**
αργά	*нареч.* **поздно**
βράδυ το	**1. вечер 2. вечером**
συχνά	*нареч.* **часто**
βόλτα η	**прогулка**
ξέρει	**знает (3-е л. ед. ч. от ξέρω знать)**
γράφει	**пишет (3-е л. ед. ч. от γράφω писать)**

Ρωτάμε και απαντάμε

— Ποιος είναι αυτός στη φωτογραφία;
— Αυτός είναι ο Δημήτρης.
— Τι είναι αυτός;
— Είναι εργάτης.

— Πού δουλεύει ο Δημήτρης;
— Δουλεύει σε μια φάμπρικα.
— Ποια είναι αυτή;
— Αυτή είναι 'Αννα.
— Τι είναι αυτή;
— Αυτή είναι δασκάλα.
— Τι διδάσκει η 'Αννα;
— Η 'Αννα διδάσκει χημεία και βιολογία.
— Ο Δημήτρης είναι 'Ελληνας;
— Ναι, ο Δημήτρης είναι 'Ελληνας.
— Η 'Αννα είναι Ελληνίδα;
— Η 'Αννα δεν είναι Ελληνίδα, είναι Ρωσίδα.
— Ο Δημήτρης ξέρει ελληνικά;
— Μάλιστα. Ο Δημήτρης ξέρει ελληνικά πολύ καλά.
— Εσύ ξέρεις ελληνικά;
— 'Οχι, ακόμα δεν ξέρω. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα.
— Ωραία. 'Εχεις καλή προφορά.
— Ευχαριστώ.
— Πες μου, σε παρακαλώ, ποιος είναι εκεί;
— Εκεί είναι ο Αλέκος.
— Τι είναι αυτός;
— Είναι φοιτητής. Μαθαίνει αγγλικά.
— Ο Αλέκος είναι 'Ελληνας;
— 'Οχι, δεν είναι 'Ελληνας, είναι Ρώσος.
— Τι κάνει;
— Κάνει το μάθημα: γράφει το κείμενο, μεταφράζει και μαθαίνει το διάλογο απ'έξω.
— Τι είναι αυτό;
— Αυτό είναι τετράδιο;
— Τι κάνεις τώρα;
— Γράφω ελληνικά.
— Πώς γράφεις;
— Ακόμα δεν γράφω καλά.
— Πότε επιστρέφεις σπίτι;
— Επιστρέφω σπίτι αργά.
— Γιατί επιστρέφεις αργά;
— Γιατί διαβάζω πολύ στη βιβλιοθήκη.

Запомните:

Ποιος είναι αυτός; — Кто это? (о мужчине)
Ποια είναι αυτή; — Кто это? (о женщине)

Τι είναι αυτός; — Кто он? (по профессии, роду деятельности)
Τι είναι αυτή; — Кто она? (по профессии, роду деятельности)
Τι είναι αυτό; — Что это?
Πες μου, σε παρακαλώ,... — Скажи, пожалуйста,...

Λεξιλόγιο

αυτός	*личн. местоим.* он
φωτογραφία η	фотография
εργάτης ο	рабочий
πού	где?
φάμπρικα η	фабрика
αυτή	*личн. местоим.* она
δασκάλα η	учительница
διδάσκει	учит (3-е л. ед. ч. от διδάσκω учить)
χημεία η	химия
βιολογία η	биология
ναι	*частица* да
Ρωσίδα η	русская
μάλιστα	*нареч.* конечно
όχι	*частица* нет
ελληνικός (-ή, -ό)	греческий
γλώσσα η	язык
ωραία	*нареч.* прекрасно
ευχαριστώ	спасибо, благодарю
εκεί	там
αγγλικά τα	английский язык
κάνει	делает (3-е л. ед. ч. от κάνω делать)
πώς	как?
πότε	когда?
γιατί	почему?
δεν	*отриц. частица* (только перед глаголо не
εσύ	*личн. местоим.* ты
ακόμα	еще

Διάλογος

Σοφία: Καλημέρα!
Κώστας: Γεια σου!
Σοφία: Τι κάνεις;
Κώστας: Καλά, ευχαριστώ. Εσύ;
Σοφία: Πολύ καλά.

Κώστας: Πώς σε λένε;
Σοφία: Με λένε Σοφία. Και πώς σε λένε;
Κώστας: Με λένε Κώστα.
Σοφία: Από πού είσαι;
Κώστας: Είμαι από την Ελλάδα. Εσύ;
Σοφία: Είμαι από τη Γεωργία.
Κώστας: Τι κάνεις εδώ;
Σοφία: Μαθαίνω ελληνικά.
Κώστας: Πού μαθαίνεις ελληνικά;
Σοφία: Στο Πανεπιστήμιο.
Κώστας: Κάθε μέρα έχετε ελληνικά;
Σοφία: Ναι, κάθε μέρα.
Κώστας: Πότε αρχίζει το μάθημα;
Σοφία: Το μάθημα αρχίζει το πρωί.
Κώστας: Τι κάνετε στο μάθημα;
Σοφία: Διαβάζουμε και γράφουμε ελληνικά.
Κώστας: Καταλαβαίνεις καλά ελληνικά;
Σοφία: Όχι, ακόμα δεν καταλαβαίνω καλά. Εσύ, Κώστα, τι μαθαίνεις;
Κώστας: Μαθαίνω ρωσικά. Επίσης στο Πανεπιστήμιο.
Σοφία: Ξέρεις καλά ρωσικά;
Κώστας: Ακόμα δεν ξέρω καλά. Κάθε μέρα διαβάζω πολύ.
Σοφία: Πού πηγαίνεις τώρα;
Κώστας: Πηγαίνω στη βιβλιοθήκη.

Запомните:

Γεια σου! — Здравствуй! Будь здоров!
Τι κάνεις; — Как поживаешь? Как дела?
Πώς σε λένε; — Как тебя зовут?
Με λένε... — Меня зовут...
Από πού είσαι; — Откуда ты?

Λεξιλόγιο

Γεωργία η Грузия
αρχίζει начинается (3-е л. ед. ч. от αρχίζω начинаться)
από *предлог* от, из
εδώ здесь
ρωσικά τα русский язык

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Είμαι φοιτήτρια

Είμαι φοιτήτρια. Με λένε Όλγα. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα, τη λογοτεχνία, την ιστορία και τη γεωγραφία της Ελλάδας. Κάθε μέρα έχω μάθημα. Το πρωί μπαίνω στη αίθουσα και λέω: "Καλημέρα!" Η Μαρία, η Ελένη, ο Νίκος κι οι άλλοι φοιτητές απαντούν: "Καλημέρα!"

Μπαίνει η καθηγήτρια. Το μάθημα αρχίζει. Διαβάζουμε και μεταφράζουμε το κείμενο. Ο Πέτρος διαβάζει από την αρχή: "Η Αθήνα είναι πρωτεύουσα της Ελλάδας." Η Σοφία διαβάζει παρακάτω: "Η Μόσχα είναι πρωτεύουσα της χώρας μας." Όλοι διαβάζουν και μεταφράζουν καλά. Όλοι ξέρουμε το μάθημα. Μετά γράφουμε στα τετράδια: "Ελλάδα, Ρωσία, Ουκρανία, Γεωργία, Αρμενία."

Το μεσημέρι πηγαίνω σπίτι. Μένω στο κέντρο της Μόσχας σε νέα πολυκατοικία. Γευματίζω και μετά διαβάζω το μάθημα. Το βράδυ συνήθως κάνω βόλτα με τη Μαρία. Η μητέρα της Μαρίας είναι δασκάλα. Διδάσκει τα μαθηματικά. Η μητέρα μου είναι εργάτρια. Δουλεύει σε μια φάμπρικα.

Λεξιλόγιο

λογοτεχνία η	литература
ιστορία η	история
γεωγραφία η	география
απαντούν	отвечают (3-е л. мн. ч. от απαντώ отвечать)
πρωτεύουσα η	столица
Μόσχα η	Москва
χώρα η	страна
Ρωσία η	Россия
Ουκρανία η	Украина
Αρμενία η	Армения
μεσημέρι το	1. полдень; 2. днем
μένω	живу (1-е л. ед. ч. от μένω жить)
κέντρο το	центр
νέα	*прил. ж. р.* новая
πολυκατοικία η	многоэтажный дом
γευματίζω	обедаю (1-е л. ед. ч. от γευματίζω обедать)
συνήθως	*нареч.* обычно
με	*предлог* с
μητέρα η	мать
μαθηματικά τα	математика
εργάτρια η	рабочая

ГРАММАТИКА

§ 1. Артикль (το άρθρο)

В отличие от русского языка, в греческом языке перед именем существительным употребляется служебное слово, называемое артиклем. Артикль ставится перед существительным для индивидуализации понятий и предметов, а также для указания на грамматический род, число и падеж существительного.

Артикль не имеет самостоятельного значения. В речи артикли всегда безударны и произносятся слитно со словом, к которому они относятся.

В греческом языке существует два вида артикля: определенный и неопределенный.

а) Определенный артикль (το οριστικό άρθρο)

Определенный артикль указывает на то, что данный предмет выделяется из ряда однородных, подобных ему предметов. Наличие его означает, что данный предмет дается как нечто вполне известное, конкретное: το μωρό σας *ваш ребенок.*

Определенный артикль изменяется по числам и падежам.

Склонение определенного артикля

Падеж	Ед.ч.			Мн.ч.		
	м.р.	ж.р.	ср.р.	м.р	ж.р.	ср.р.
Им.	ο	η	το	οι	οι	τα
Род.	του	της	του	των	των	των
Вин.	το(ν)	τη(ν)	το	τους	τις	τα
Зват.	—	—	—	—	—	—

ПРИМЕЧАНИЯ. 1. В таблице склонения определенного артикля в винительном падеже мужского и женского рода в единственном числе буква ν взята в скобки, так как она употребляется только перед словами, которые начинаются с гласных и некоторых согласных: κ, π, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ.

2. Безударный артикль произносится слитно с существительным. Артикль, имеющий ударение, произносится со слабым акцентом, с тем, чтобы подчеркнуть смысловое ударение определяемого существительного.

Определенный артикль может иметь также и обобщающее значение.

В греческом языке определенный артикль, как правило, употребляется при именах собственных, географических названиях, ряде указательных и притяжательных местоимений, например: ο Νίκος, η Ελλάδα.

Определенный артикль, как правило, не употребляется при именной части сказуемого после глагола связки είμαι, например:

Είναι φοιτητής. Он студент.

Είναι εργάτρια. Она работница.

В том случае, если перед именной частью сказуемого стоит артикль, меняется смысл предложения, например:

Είναι ο φοιτητής. Это студент.

Είναι η εργάτρια. Это работница.

После глаголов, имеющих значение "называться", имена собственные употребляются без артикля, например:

Με λένε Μαρία. Меня зовут Мария.

Αυτή ονομάζεται Μαρία. Ее зовут Мария.

Определенный артикль также опускается в заглавиях, объявлениях, афишах, вывесках и при перечислении.

б) Неопределенный артикль (το αόριστο άρθρο)

Неопределенный артикль употребляется перед существительными в тех случаях, когда речь идет о незнакомом для собеседника предмете. Неопределенный артикль указывает на то, что данный предмет является одним из ряда таких же предметов и может быть переведен на русский язык словами: какой-то, один из, один, например: ένας φοιτητής *какой-то студент, один студент, один из студентов.* В функции неопределенного артикля употребляются количественные числительные ένας (один), μία, μια (одна), ένα (одно).

Склонение неопределенного артикля

Падеж	М.р.	Ж.р.	Ср.р.
Им.	ένας	μια	ένα
Род.	ενός	μιας	ενός
Вин.	ένα	μια	ένα
Зват.	—	—	—

Для русских исключительно трудно научиться правильно употреблять артикль. Это достигается практикой. Поэтому с самого начала необходимо постоянно обращать внимание на его употребление в греческих текстах.

§ 2. Имя существительное (το ουσιαστικό)

В греческом языке, так же как и в русском, имя существительное имеет род (мужской, женский, средний), число и падеж. В димотике существует четыре падежа:

1. Именительный падеж — Ονομαστική πτώση (Ον.) — кто? что?
2. Родительный падеж — Γενική πτώση (Γεν.) — кого? чего?
3. Винительный падеж — Αιτιατική πτώση (Αιτ.) — кого? что?
4. Звательный падеж — Κλητική πτώση (Κλ.)

Для передачи отношений, выраженных в русском языке дательным, творительным и предложным падежами, используется существительное в винительном падеже с соответствующим предлогом, например:

Ο καθηγητής λέει σε μια φοιτήτρια: "Σήμερα διαβάζεις πολύ καλά".	Преподаватель говорит одной студентке: "Ты сегодня очень хорошо читаешь".
Η Ελένη με το Νίκο μένουν στη Μόσχα.	Элени с Никосом живут в Москве.
Ο φοιτητής γράφει για τη Μόσχα.	Студент пишет о Москве.

ПРИМЕЧАНИЕ. Для передачи отношений, выраженных в русском языке дательным падежом, к артиклю существительного в винительном падеже присоединяется начальная буква предлога σε, например: Ο καθηγητής λέει στο φοιτητή: "Σήμερα δεν διαβάζεις καλά". — Преподаватель говорит студенту: "Ты сегодня плохо читаешь".

а) Склонение существительных мужского рода с окончанием -ης

Существительные этой группы могут иметь ударение как на последнем слоге (ο φοιτητής *студент*, ο καθηγητής *преподаватель*), так и на предпоследнем слоге (ο εργάτης *рабочий*, ο στρατιώτης *солдат*).

1. Существительные, имеющие ударение на последнем слоге, склоняются следующим образом, например, ο φοιτητής *студент*:

		Ед.ч.	Мн.ч.	
Ον.	ο	φοιτητής	οι	φοιτητές
Γεν.	του	φοιτητή	των	φοιτητών
Αιτ.	το(ν)	φοιτητή	τους	φοιτητές
Κλ.	—	φοιτητή	—	φοιτητές

2. Существительные мужского рода с окончанием -ης, имеющие ударение на предпоследнем слоге, склоняются как, например ο εργάτης *рабочий:*

		Ед.ч.	Мн.ч.	
Ον.	ο	εργάτης	οι	εργάτες
Γεν.	του	εργάτη	των	εργατών
Αιτ.	τον	εργάτη	τους	εργάτες
Κλ.	—	εργάτη	—	εργάτες

ПРИМЕЧАНИЕ. В разговорной речи у существительных мужского рода с окончанием -ης в звательном падеже употребляется иногда форма кафаревусы, например: φοιτητά, καθηγητά.

б) Склонение имен существительных женского рода с окончанием -α

Существительные женского рода с окончанием -α могут иметь ударение на последнем, предпоследнем или на третьем слоге от окончания, например: η καρδιά *сердце*, η χώρα *страна*, η αίθουσα *аудитория*.

Существительные женского рода с окончанием -α, имеющие ударение на последнем слоге, склоняются следующим образом, например, η καρδιά *сердце*:

		Ед.ч.		Мн.ч.
Ον.	η	καρδιά	οι	καρδιές
Γεν.	της	καρδιάς	των	καρδιών
Αιτ.	την	καρδιά	τις	καρδιές
Κλ.	—	καρδιά	—	καρδιές

Существительные женского рода с окончанием -α, имеющие ударение на предпоследнем слоге или на третьем слоге от конца, склоняются так же, как и существительные женского рода с ударением на последнем слоге. Ударение остается во всех падежах на том же слоге, кроме родительного падежа множественного числа, например, η χώρα *страна*, η αίθουσα *аудитория*:

		Ед.ч.				Мн.ч.	
Ον.	η	χώρα	η	αίθουσα	οι	χώρες	οι αίθουσες
Γεν.	της	χώρας	της	αίθουσας	των	χωρών	των αιθουσών
Αιτ.	τη(ν)	χώρα	την	αίθουσα	τις	χώρες	τις αίθουσες
Κλ.	—	χώρα	—	αίθουσα	—	χώρες	— αίθουσες

Имеется ряд исключений из этого правила, например: η μητέρα *мать*, η δασκάλα *учительница*. Ударение у этих существительных остается на одном и том же слоге, например, η μητέρα *мать*:

		Ед.ч.		Мн.ч.
Ον.	η	μητέρα	οι	μητέρες
Γεν.	της	μητέρας	των	μητέρων
Αιτ.	τη(ν)	μητέρα	τις	μητέρες
Κλ.	—	μητέρα	—	μητέρες

§ 3. Глагол (το ρήμα)

Глаголы в греческом языке, так жк как и в русском, спрягаются, то есть изменяются по лицам и числам, им свойственны категории времени, залога, наклонения.

В греческом языке все глаголы подразделяются на два спряжения:

I *спряжение*. Глаголы, имеющие в 1-ом лице единственного числа ударение на предпоследнем слоге, например:

γράφω *писать*, διαβάζω *читать*;

II *спряжение*. Глаголы, имеющие в 1-ом лице единственного числа ударение на последнем слоге, например: ρωτώ *спрашивать*, κινώ *двигать*.

ПРИМЕЧАНИЕ. В греческих словарях, в отличие от русских, глагол дается в 1-ом лице единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения. Это связано с тем, что в греческом языке не существует особой формы инфинитива.

Настоящее время (ενεστώτας) глаголов I спряжения

В греческом языке глагол в настоящем времени (ενεστώτας) обозначает какое-либо действие, происходящее в данный момент, или повторяющееся действие.

Глаголы в настоящем времени (ενεστώτας) переводятся на русский язык глаголами настоящего времени несовершенного вида, например:

Ο φοιτητής γράφει.	Студент пишет.
Οι εργάτες δουλεύουν.	Рабочие трудятся.

Глаголы I спряжения имеют в ενεστώτας следующие окончания:

-ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν.

Они спрягаются по следующей схеме:

	Ед.ч.		Мн.ч.
1-е л.	(εγώ) γράφω	я пишу	(εμείς) γράφουμε мы пишем
2-е л.	(εσύ) γράφεις	ты пишешь	(εσείς) γράφετε вы пишете
3-е л.	(αυτός) γράφει	он пишет	(αυτοί) γράφουν они пишут

Глагол **είμαι** может употребляться в качестве смыслового глагола "быть", "находиться", а также в качестве глагола-связки в составном сказуемом в значении "есть". В отличие от русского языка, в греческом языке употребление глагола-связки обязательно. После глагола-связки είμαι перед именной частью сказуемого, выраженной существительным или субстантивированной частью речи, обозначающей профессию, род занятий, национальность, артикль опускается, например:

Η Μαρία είναι δασκάλα.	Мария — учительница.
Ο φίλος μου είναι Έλληνας.	Мой друг — грек.

Глагол—связка είμαι спрягается следующим образом:

	Ед.ч.	Мн.ч.
1—е л.	(εγώ) είμαι εργάτης я рабочий	(εμείς) είμαστε εργάτες мы рабочие
2—е л.	(εσύ) είσαι εργάτης ты рабочий	(εσείς) είστε εργάτες вы рабочие
3—е л.	(αυτός) είναι εργάτης он рабочий	(αυτοί) είναι εργάτες они рабочие
	(αυτή) είναι εργάτρια она рабочая	(αυτές) είναι εργάτριες они рабочие

При спряжении личные местоимения взяты в скобки, т.к. в разговорной речи они, как правило, опускаются и употребляются лишь тогда, когда говорящий акцентирует внимание на личном местоимении.

§ 4. Виды предложений

В зависимости от цели высказывания в греческом языке выделяются четыре вида предложений: повествовательные, вопросительные, побудительные и восклицательные.

Повествовательные предложения содержат сообщение о каком—либо факте, утверждение или отрицание его, предположение или сомнение в том, что данный факт может произойти, например:

Αυτός ξέρει καλά την ελληνική γλώσσα.	Он хорошо знает греческий язык.
Αυτός δεν ξέρει το κείμενο.	Он не знает текста.

Вопросительные предложения содержат вопрос, который может относится ко всему предложению в целом (общий вопрос) или к одному из членов предложения (специальный вопрос), например:

Γιατί αυτή δεν έχει καλή προφορά;	Почему у нее плохое произношение?
Ποιος ξέρει καλά το κείμενο;	Кто хорошо знает текст?

В предложении различают главные и второстепенные члены. К главным членам предложения относятся подлежащее и сказуемое, к второстепенным членам предложения — дополнение, определение и обстоятельство.

Простые предложения бывают нераспространенными и распространенными. Нераспространенные простые предложения состоят только из главных членов предложения — подлежащего и сказуемого, например:

Οι φοιτητές δουλεύουν.	Студенты работают.

В состав простого распространенного предложения входят, кроме главных членов предложения, также и второстепенные: определение, дополнения (прямые и косвенные), обстоятельства. Второстепенные члены предложения поясняют главные члены предложение, например:

Η φοιτήτρια διαβάζει το κείμενο καλά.	Студентка хорошо читает текст.

Подлежащее — это главный член предложения, грамматически независимый от других членов предложения и обозначающий предмет, действие которого определяется сказуемым. Оно отвечает на вопрос кто? что? Например:

Η μητέρα της Άννας διδάσκει την ελληνική γλώσσα.	Мать Анны преподает греческий язык.

Сказуемое — это главный член предложения, грамматически зависящий от подлежащего и обозначающий признак (действие, свойство, состояние, качество) того предмета, который выражен подлежащим. Оно отвеча-

ет на вопрос: что делает лицо или предмет, что делается с ним, что представляет собой лицо или предмет, обозначенный подлежащим. По своей структуре в греческом языке сказуемое бывает: а) простым глагольным, обозначающим действие и выраженным глаголом в личной форме в любом времени, залоге и наклонении, например:

Συνήθως το βράδυ οι φοιτητές κάνουν περίπατο.	Вечером студенты обычно гуляют.

б) составным именным, которое состоит из двух частей: из глагола-связки в личной форме и именной части, выраженной существительным, прилагательным и т.д., например:

(Αυτός) είναι καθηγητής.	Он преподаватель.
(Αυτή) είναι καλή.	Она добрая.

§ 5. Порядок слов в предложении

В простом повествовательном предложении порядок слов так же, как и в русском языке, может быть прямым и обратным.

При прямом порядке слов подлежащее стоит на первом месте, сказуемое — на втором. За сказуемым следуют второстепенные члены предложения (дополнения, обстоятельства), например:

Ο φοιτητής Ιβανόφ μαθαίνει την ιστορία της χώρας μας.	Студент Иванов изучает историю нашей страны.

При обратном порядке слов подлежащее стоит после сказуемого. В этом случае на первом месте в предложении стоит один из второстепенных членов, например:

Καλά ξέρει ο φοιτητής τη γλώσσα.	Хорошо знает студент язык.

Вопросительные предложения в греческом языке часто имеют прямой порядок слов, ничем не отличающийся от порядка слов в повествовательном предложении. И отличить его от повествовательного можно в устной речи только по изменению интонации, а на письме — по вопросительному знаку, например:

Είσαι φοιτητής.	Ты студент.
Είσαι φοιτητής;	Ты студент?

В вопросительных предложениях без вопросительного слова сказуемое стоит на первом месте, например:

Ξέρεις καλά την ιστορία της χώρας;	Ты хорошо знаешь историю страны?

УПРАЖНЕНИЯ

1. *Повторите за диктором слова урока 1.*

2. *Перескажите текст 1 от первого лица.*

3. *Составьте 5 — 6 вопросов по теме "на уроке греческого языка".*

4. *Задайте своему товарищу несколько вопросов, на которые должен последовать ответ — опровержение, например:*

— Ο καθηγητής μπαίνει στην αίθουσα το βράδυ;
— ᾽Οχι, ο καθηγητής μπαίνει στην αίθουσα το πρωί.

5. *Побеседуйте между собой, используя следующие вопросы:*

Ποιος είσαι; Τι είσαι; Ποια είναι αυτή; Τι κάνεις στο μάθημα ελληνικών; Τι ξένη γλώσσα μαθαίνεις; Πότε έχεις μάθημα ελληνικών; Πότε γευματίζεις;

6. *Переведите на греческий язык:*

Кто это? — Это Петр. Кто это? — Это Элени. Кто он? — Он студент. Кто она? — Она студентка. Что изучает Никос? — Он изучаети греческий язык. Кто преподает греческий язык студентам нашей группы? — Преподаватель Кузнецов преподает греческий язык студентам нашей группы.

7. *Расскажите о том, что вы ычно делаете на уроке греческого языка, используя следующие слова и фразы:*

κάθε μέρα έχουμε ελληνικά, διαβάζουμε το κείμενο, ο καθηγητής λέει στους φοιτητές, έχετε καλή (άσχημη) προφορά, δουλεύω πολύ, διαβάζω πολύ, συνήθως επιστρέφω σπίτι το βράδυ, επαναλαμβάνω.

8. *Прочтите вслух и объясните правила чтения:*

δεν ξέρω, δουλεύω, μαθαίνω, καταλαβαίνω, εδώ, ποιος, η φοιτήτρια, το μάθημα, μπαίνω, γιατί, η καθηγήτρια, πηγαίνω, διαβάζω, ποια, τι, και, η Ελλάδα, Η Αθήνα, ο διάλογος, η βόλτα.

9. *Выпишите из текста 1 все глаголы и проспрягайте их в настоящем времени.*

10. *Выпишите из текста 1 все существительные мужского рода с окончанием -ης и существительные женского рода с окончанием -α. Просклоняйте их.*

11. *Составьте предложени, используя следующие слова:*

ο φοιτητής, ο εργάτης, η φοιτήτρια, η εργάτρια, η δασκάλα, η μητέρα, η Αθήνα, η Μόσχα, η πρωτεύουσα, η χώρα, η αίθουσα, η Ελληνίδα, η Ρωσίδα.

12. *Поставьте вопросы к следующим предложениям, используя вопросительные слова: ποιος, ποια, τι, γιατί, πώς, πότε, πού:* '

1. Η Ελένη διαβάζει καλά. 2. Οι φοιτητές μαθαίνουν ελληνικά. 3. Συνήθως ο Αλέκος επιστρέφει σπίτι αργά. 4. Ο Δημήτρης δουλεύει στη φάμπρικα. 5. Ο Νίκος διαβάζει το κείμενο. 6. Οι φοιτήτριες μπαίνουν στην αίθουσα. 7. Κάθε μέρα έχουμε μάθημα της ελληνικής γλώσσας. 8. Οι εργάτες δουλεύουν καλά. 9. Ο Ηλίας μένει σε μια νέα πολυκατοικία. 10. Η ' Αννα είναι δασκάλα. 11. Η ' Αννα διδάσκει χημεία και βιολογία. 12. Ο Πέτρος έχει καλή προφορά. 13. Ο Χρήστος είναι ' Ελληνας. 14. Η Ζωή είναι Ρωσίδα. 15. Η Σοφία μαθαίνει το κείμενο απ'έξω. 16. Ο Αντρέας είναι φοιτητής.

13. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице:*

1. Ο Αλέξης (ξέρω) καλά το μάθημα. 2. Γιατί (εσείς) (επιστρέφω) σπίτι αργά; — Γιατί τώρα (δουλεύω) πολύ. 3. Η ' Ολγα και η Μαρία (μένω) στο κέντρο της Μόσχας. 4. Ο Κώστας το μεσημέρι (γευματίζω) στο Πανεπιστήμιο. 5. Οι φοιτητές (καταλαβαίνω) την καθηγήτρια. 6. Μετά το μάθημα (εγώ) (πηγαίνω) στη βιβλιοθήκη. 7. Κάθε μέρα (έχω) μάθημα; — Ναι, κάθε μέρα. 8. Στο σπίτι η Μαρία (διαβάζω) το μάθημα. 9. Η καθηγήτρια (γράφω) στον πίνακα: "Ελλάδα. Αθήνα. ' Ελληνας. Ελληνίδα." 10. (Εσύ) μαθαίνω) το κείμενο απ'έξω; — ' Οχι, (επαναλαμβάνω) το διάλογο. 11. Τι (κάνω) (εσείς) το βράδυ; — Το βράδυ συχνά (κάνω) βόλτα στο πάρκο. 12. Ο Νίκος και ο Πέτρος (μεταφράζω) το κείμενο.

14. *Вместо точек вставьте соответствующие наречия συχνά, συνήθως, καλά, πολύ, τώρα, αργά, το πρωί, το μεσημέρι, το βράδυ, εδώ, εκεί, απ'έξω:*

1. Ο Γιάννης ... επιστρέφει σπίτι ... 2. Η Ειρήνη ξέρει ... το μάθημα. 3. ... ο Νίκος μπαίνει στην αίθουσα και λέει: "Καλημέρα!" 4. Οι εργάτες ... δουλεύουν ... 5. Ποιος είναι ... ; — ... είναι ο Σταύρος. 6. Ποια είναι ...; — ... είναι η Σοφία. 7. Μαρία, μαθαίνεις το διάλογο ...; — ' Οχι, μαθαίνω ... το κείμενο. 8. Ο Αλέξης ... πηγαίνει σπίτι. 9. Η ' Ολγα και η Μαρία ... κάνουν βόλτα. 10. Ο Κώστας ... διαβάζει στη βιβλιοθήκη.

15. *Поставьте существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Το πρωί η καθηγήτρια μπαίνει (η αίθουσα) και λέει: "Καλημέρα!" 2. Η μητέρα (η Μαρία) είναι δασκάλα. 3. Η ' Αννα διδάσκει (η χημεία και η

βιολογία) 4. Μαθαίνουμε (η ελληνική γλώσσα). 5. Ο Αντρέας ξέρει καλά (η ιστορία, η Ελλάδα). 6. Τώρα ο Δημήτρης πηγαίνει (η φάμπρικα). 7. Ο Κώστας μένει (η Αθήνα). 8. Ξέρω καλά (οι φοιτητές) από την Ελλάδα. 9. Η προφορά (η Όλγα) είναι καλή.10. Η καθηγήτρια (η ελληνική λογοτεχνία) μένει στο κέντρο της Μόσχας. 11. Η πρωτεύουσα (η Ελλάδα) είναι η Αθήνα. 12. Η Μόσχα είναι πρωτεύουσα (η χώρα μας). 13. Ποια είναι αυτή (η φωτογραφία); Είναι η μητέρα (η Σοφία).

16. *Придумайте 10 вопросов к тексту 2.*

17. *Переведите на греческий язык:*

Я студент. Я изучаю греческий язык. Греческий язык изучают также Ольга и Мария. Урок у нас каждый день. Утром преподавательница входит в аудиторию и говорит:"Доброе утро!" Урок начинается. Все студенты читают по—гречески. Мы читаем текст, а потом диалог. Сначала Ольга читает текст "Афины — столица Греции". Дальше читает Алексей:"Москва — столица нашей страны". У студентов хорошее произношение. Продолжают София и Мария. Они читают диалог. Студенты знают урок хорошо. Каждый день они много занимаются. Затем мы пишем в тетрадях: Греция. Россия. Украина. Грузия. Армения.

После урока мы идем в библиотеку. Я учу текст наизусть. Элени повторяет диалог. Ольга и Мария пишут. Алексей переводит. Затем я иду домой. Дома я обедаю, а потом занимаюсь. Сейчас я много работаю. Вечером я часто гуляю с Софией в парке.

2 УРОК
Δεύτερο μάθημα

Текст 1:	Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο
Текст 2:	Σπουδάζουμε στο Πανεπιστήμιο
Грамматика:	**§ 1. Глаголы I спряжения, имеющие особую форму спряжения в ενεστώτας** **§ 2. Склонение существительных женского рода с окончанием -η** **§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ο** **§ 4. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ι** **§ 5. Склонение прилагательных (τα επίθετα) женского рода с окончаниями -η, -α и среднего рода с окончанием -ο**

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο

Είμαι φοιτητής. Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας. Κάθε πρωί πηγαίνω στο Πανεπιστήμιο με το λεωφορείο και με το μετρο. Το Πανεπιστήμιο είναι μακριά από το κέντρο της Μόσχας. Η φοιτητική εστία όπου μένουν ο Πέτρος και ο Νίκος είναι κοντά στο Πανεπιστήμιο, σε μια νέα περιοχή της Μόσχας. Το δωμάτιό τους δεν είναι μεγάλο, είναι μικρό, αλλά, ωραίο. Έχει ένα μεγάλο παράθυρο και μπαλκόνι. Στη φοιτητική εστία υπάρχει εστιατόριο, αναγνωστήριο, γυμναστήριο και λέσχη.

Μαθαίνουμε ελληνικά. Σήμερα στο μάθημα διαβάζουμε και μεταφράζουμε το κείμενο. Η Σοφία διαβάζει από την αρχή: "Η Αθήνα είναι πρωτεύουσα της Ελλάδας". Η Ελένη συνεχίζει: "Η καρδιά της Αθήνας είναι η Ακρόπολη". Παρακάτω διαβάζει ο Πέτρος: "Το κέντρο της πόλης είναι η Πλατεία του Συντάγματος, η Πλατεία της Ομόνοιας και οι γύρω περιοχές". Η Όλγα και η Μαρία επαναλαμβάνουν τ διάλογο: "Μαρία, σήμερα κάνει ζέστη; — Όχι, σήμερα κάνει κρύο". "Τι είναι αυτό, Όλγα;" — "Αυτό είναι βιβλίο". "Πού είναι το βιβλίο; — Το βιβλίο είναι πάνω στο τραπέζι". Μετά γράφουμε στα τετράδια: "Στην Αθήνα κάνει ζέστη. Στη Μόσχα κάνει κρύο".

Το μεσημέρι όλοι οι φοιτητές πηγαίνουν στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου. Εδώ τρώνε και μετά το φαγητό πάνε στο σπουδαστήριο όπου υπάρχουν πολλά βιβλία, λεξικά και περιοδικά. Εδώ οι φοιτητές διαβάζουν.

Запомните:

είμαι μακριά από — **находиться, быть далеко**
φοιτητική εστία η — **общежитие**
είμαι κοντά σε — **находиться, быть рядом**
σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο — **я учусь в университете**
Πλατεία του Συντάγματος (Σύνταγμα το) η — **Площадь Конституции**
Πλατεία της Ομόνοιας (Ομόνοια η)η — **Площадь Согласия**
σήμερα κάνει ζέστη — **сегодня жарко**
σήμερα κάνει κρύο — **сегодня холодно**

Λεξιλόγιο

σπουδάζω	учусь (1-е л. ед.ч. от σπουδάζω учиться, изучать)
Πανεπιστήμιο το	университет
στο Πανεπιστήμιο	в университете, в университет
λεωφορείο το	автобус
με το λεωφορείο	на автобусе
μετρό το	метро;
με το μετρό	на метро
όπου	где
εστιατόριο το	ресторан, столовая
αναγνωστήριο το	читальный зал
γυμναστήριο το	спортзал
λέσχη η	клуб
σήμερα	сегодня
καρδιά η	сердце
πλατεία η	площадь
γύρω	вокруг
βιβλίο το	книга
περιοχή η	район
δωμάτιο το	комната
μεγάλος (-η, -ο)	большой
μικρός (-ή, -ό)	маленький
ωραίος (-α, -ο)	прекрасный, красивый
παράθυρο το	окно
μπαλκόνι το	балкон

υπάρχει	существует, имеется (3-е л. ед.ч. от υπάρχω существовать)
πάνω	предлог на, над
τραπέζι το	стол
τρώνε	едят (3-е л. мн.ч. от τρώω есть)
φαγητό το	еда, *зд* обед
σπουδαστήριο το	читальный зал (в учебном заведении)
πολλά	прил. ср. р. мн. ч. многие
λεξικό το	словарь
περιοδικό	то журнал

Ρωτάμε και απαντάμε

— Ποια είναι αυτή;
— Αυτή είναι η Ελένη.
— Τι είναι αυτή;
— Είναι φοιτήτρια.
— Τι σπουδάζει:
— Σπουδάζει ελληνική φιλολογία.
— Τι κάνει η Ελένη τώρα;
— Διαβάζει βιβλίο για την Ακρόπολη.
— Ποιος είναι αυτός;
— Αυτός είναι ο Κώστας.
— Είναι Ρώσος;
— ᾽Οχι, δεν είναι Ρώσος, είναι ᾽Ελληνας.
— Πού πηγαίνει;
— Πηγαίνει στο Πανεπιστήμιο. Εκεί σπουδάζει.
— Τι σπουδάζει ο Κώστας;
— Ο Κώστας σπουδάζει ρωσική φιλολογία.
— Πού μένει ο Κώστας;
— Ο Κώστας μένει στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου.
— Στη φοιτητική εστία πηγαίνει με το μετρό;
— ᾽Οχι, πηγαίνει εκεί με το λεωφορείο.
— Πού τρώει συνήθως ο Κώστας;
— Συνήθως ο Κώστας τρώει στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου.
— Εσύ μένεις κοντά στο Πανεπιστήμιο;
— ᾽Οχι, μένω μακριά από το Πανεπιστήμιο.
— Και πώς πηγαίνεις εκεί;
— Κάθε πρωί πηγαίνω εκεί με το μετρό.
— Τι μαθαίνεις τώρα;
— Μαθαίνω ελληνικά.

— Η ελληνική γλώσσα είναι δύσκολη;
— Όχι, η ελληνική γλώσσα δεν είναι δύσκολη. Είναι εύκολη.
— Ακούς ελληνικά τραγούδια;
— Ναι, τα ακούω κάθε μέρα από το ραδιόφωνο και το μαγνητόφωνο.
— Είναι ωραία;
— Είναι πολύ ωραία!

Λεξιλόγιο

φιλολογία η	**филология**
Ακρόπολη η	**Акрополь**
δύσκολος (-η, -ο)	**трудный**
εύκολος (-η, -ο)	**легкий**
ακούς	**слушаешь (2-е л. ед. ч. от ακούω слушать)**
τραγούδι το	**песня**
ραδιόφωνο το	**радио**
μαγνητόφωνο το	**магнитофон**

Διάλογος

Σταύρος: Γεια σου, Αλέξη!
Αλέξης: Γεια σου, Σταύρο!
Σταύρος: Τι κάνεις, καλά;
Αλέξης: Ευχαριστώ, καλά. Εσύ;
Σταύρος: Πολύ καλά, ευχαριστώ. Πού πας;
Αλέξης: Πάω στο Πανεπιστήμιο.
Σταύρος: Έχεις μάθημα;
Αλέξης: Ναι, σήμερα έχω ελληνικά.
Σταύρος: Κάθε μέρα έχετε ελληνικά;
Αλέξης: Ναι, κάθε μέρα. Εσύ, Σταύρο, πού σπουδάζεις;
Σταύρος: Εγώ επίσης σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο. Μαθαίνω ρωσικά.
Αλέξης: Η ρωσική γλώσσα είναι δύσκολη;
Σταύρος: Είναι αρκετά δύσκολη. Γι'αυτό κάθε μέρα δουλεύω πολύ: γράφω, διαβάζω, μεταφράζω, μαθαίνω απ'έξω κείμενα, ακούω μαγνητόφωνο και ραδιόφωνο.
Αλέξης: Πού μένεις, Σταύρο;
Σταύρος: Στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου.
Αλέξης: Μένεις μαζί με άλλα παιδιά;
Σταύρος: Μένω μαζί με τον Κώστα.
Αλέξης: Έχετε καλό δωμάτιο;
Σταύρος: Το δωμάτιό μας είναι μικρό, αλλά ωραίο.

Αλέξης: Ο Κώστας είναι 'Ελληνας;
Σταύρος: Ναι, είναι 'Ελληνας.
Αλέξης: Από πού είναι;
Σταύρος: Είναι από την Αθήνα.
Αλέξης: Κι εσύ από πού είσαι;
Σταύρος: Είμαι από τη Λάρισα.
Αλέξης: Πού τρώτε συνήθως;
Σταύρος: Παίρνουμε το πρωϊνό μας στο εστιατόριο της φοιτητικής εστίας. Το μεσημέρι και το βράδυ τρώμε στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου.
Αλέξης: Γιατί το βράδυ δεν τρώτε στη φοιτητική εστία;
Σταύρος: Γιατί μέχρι αργά διαβάζουμε στο σπουδαστήριο και το βράδυ τρώμε στο Πανεπιστήμιο. Επιστρέφουμε σπίτι αργά.
Αλέξης: Σταύρο, και τώρα πού πας;
Σταύρος: Πάω βόλτα. Εσύ;
Αλέξης: Πάω σπίτι.
Σταύρος: Γεια σου, Αλέξη!
Αλέξης: Γεια χαρά!

Запомните:

παίρνω το πρωϊνό — **завтракать**
πάω βόλτα — **идти гулять**
πάω σπίτι — **идти домой**
Γεια χαρά! — **Будь здоров! Будьте здоровы!**

Λεξιλόγιο

αρκετά	*нареч.* достаточно
μαζί	*предлог* вместе
μαζί με	вместе с
Λάρισα η	Лариса *(город в Греции)*
μέχρι	*предлог* до

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Σπουδάζουμε στο Πανεπιστήμιο

Η Ειρήνη και ο Αλέκος είναι φοιτητές. Σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο. Μαθαίνουν αγγλικά. Η Ειρήνη ξέρει ελληνικά γιατί είναι Ελληνίδα. Τώρα μαθαίνει αγγλικά. Ο Αλέκος είναι Ρώσος. Ξέρει αγγλικά αρκετά καλά από το σχολείο. Τώρα μαθαίνει τη λογοτεχνία, την ιστορία και τη γεωγραφία της

Αγγλίας. Η Ειρήνη και ο Αλέκος κάθε μέρα πηγαίνουν στο Πανεπιστήμιο. Η Ειρήνη πηγαίνει με το μετρό. Ο Αλέκος πηγαίνει με το λεωφορείο.

Η Ειρήνη μένει σε μια περιοχή κοντά στο κέντρο της Μόσχας. Μένει σε νέα πολυκατοικία. Το σπίτι της Ειρήνης δεν είναι μεγάλο, αλλά ωραίο. Η μητέρα της φοιτήτριας είναι νοικοκυρά. Η Ειρήνη έχει δυο φίλες — την Όλγα και τη Μαρία — που μαθαίνουν ελληνικά στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας.

Ο Αλέκος δεν είναι Μοσχοβίτης. Είναι από την Αγία Πετρούπολη. Μένει στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου. Μένει μαζί με τον Αντρέα που είναι Έλληνας από την Ουκρανία. Ο Αντρέας μαθαίνει ελληνική φιλολογία. Η φοιτητική εστία έχει μεγάλο εστιατόριο. Εδώ ο Αλέκος και ο Αντρέας παίρνουν το πρωϊνό και γευματίζουν. Το βράδυ τρώνε συνήθως στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου. Συχνά το βράδυ μαζί με την Ειρήνη, την Όλγα και τη Μαρία κάνουν βόλτα στο πάρκο ή πηγαίνουν στη ντισκοτέκ όπου χορεύουν και ακούνε μουσική.

Λεξιλόγιο

νοικοκυρά η	**домохозяйка**
δυο, δύο	**числ.нескл. два, две**
φίλη η	**подруга**
Μοσχοβίτης ο	**москвич**
Αγία Πετρούπολη η	**Санкт-Петербург**
ντισκοτέκ η	**дискотека**
χορεύω	**танцевать**
μουσική η	**музыка**

ГРАММАТИКА

§ 1. Глаголы I спряжения, имеющие особую форму спряжения в ενεστώτας

Глаголы I спряжения λέω *говорить*, τρώω *кушать*, *есть*, ακούω *слушать*, κλαίω *плакать*, πάω *идти* в ενεστώτας спрягаются следующим образом:

		Ед.ч.			
1-е л.	λέω	τρώω	ακούω	κλαίω	πάω
2-е л.	λες	τρως	ακούς	κλαις	πας
3-е л.	λέει	τρώει	ακούει	κλαίει	πάει
		Мн.ч.			
1-е л.	λέμε	τρώμε	ακούμε	κλαίμε	πάμε
2-е л.	λέτε	τρώτε	ακούτε	κλαίτε	πάτε
3-е л.	λέν(ε)	τρών(ε)	ακούν(ε)	κλαίν(ε)	πάν(ε)

ПРИМЕЧАНИЕ. В разговорной речи употребляются две формы глаголов: λέω, (λέγω); τρώω, (τρώγω), хотя вторая из них — λέγω, τρώγω — относится к кафаревусе и употребляется значительно реже.

Глагол πάω является одной из производных форм глагола πηγαίνω, которая в разговорной речи часто употребляется вместо глагола πηγαίνω. В дальнейшем о форме глагола πάω будут даны более подробные сведения.

§ 2. Склонение существительных женского рода с окончанием -η

У существительных женского рода с окончанием -η ударение может быть на последнем или предпоследнем слоге, например: η αδερφή *сестра*, η κόρη *дочь*.

При склонении существительных этой группы следует обратить внимание на совпадение окончаний у именительного и винительного падежей во множественном числе. Правила постановки ударений те же, что и у существительных женского рода с окончанием -α, т.е., если ударение падает на последний слог, то оно во всех падежах стоит на последнем слоге, например, η περιοχή *район:*

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	περιοχή	οι	περιοχές
Γεν.	της	περιοχής	των	περιοχών
Αιτ.	την	περιοχή	τις	περιοχές
Κλ.	—	περιοχή	—	περιοχές

Если ударение падает на предпоследний слог, то оно остается на предпоследнем слоге во всех падежах, кроме родительного падежа множественного числа. В родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог, например, η λέσχη *клуб:*

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	λέσχη	οι	λέσχες
Γεν.	της	λέσχης	των	λεσχών
Αιτ.	τη(ν)	λέσχη	τις	λέσχες
Κλ.	—	λέσχη	—	λέσχες

§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ο

Существительные среднего рода с окончанием -ο имеют ударение на последнем, предпоследнем или третьем слоге от конца, например: το νερό *вода*, το βιβλίο *книга*, το κείμενο *текст*.

1) Если ударение у существительных этой группы падает на последний слог, то оно сохраняется во всех падежах на одном и том же слоге. Такие существительные склоняются следующим образом, например, το νερό *вода:*

	Ед.ч.		Мн.ч.	
Ον.	το	νερό	τα	νερά
Γεν.	του	νερού	των	νερών
Αιτ.	το	νερό	τα	νερά
Κλ.	—	νερό	—	νερά

2) Если ударение падает на предпоследний слог, то оно также остается на одном и том же слоге во всех падежах, например, το κέντρο *центр:*

	Ед.ч.		Мн.ч.	
Ον.	το	κέντρο	τα	κέντρα
Γεν.	του	κέντρου	των	κέντρων
Αιτ.	το	κέντρο	τα	κέντρα
Κλ.	—	κέντρο	—	κέντρα

3) Если ударение падает на третий слог от конца, то оно сохраняется на одном и том же слоге во всех падежах, кроме родительного падежа единственного и множественного числа, где оно переходит на предпоследний слог, например, το κείμενο *текст:*

	Ед.ч.		Мн.ч.	
Ον.	το	κείμενο	τα	κείμενα
Γεν.	του	κειμένου	των	κειμένων
Αιτ.	το	κείμενο	τα	κείμενα
Κλ.	—	κείμενο	—	κείμενα

Имеется несколько существительных, у которых ударение остается во всех падежах на одном и том же слоге: το σύννεφο *облако*, το τετράδιο *тетрадь*, το δάχτυλο *палец*, το τριαντάφυλλο *роза*, το κάρβουνο *уголь*.

§ 4. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ι

Существительные среднего рода с окончанием -ι имеют ударение на предпоследнем или последнем слоге, например, το παιδί *ребенок*, το αγόρι *мальчик:*

	Ед.ч.				Мн.ч.		
Ον.	το	παιδί	το	αγόρι	τα	παιδιά	τα αγόρια
Γεν.	του	παιδιού	του	αγοριού	των	παιδιών	των αγοριών
Αιτ.	το	παιδί	το	αγόρι	τα	παιδιά	τα αγόρια
Κλ.	—	παιδί	—	αγόρι	—	παιδιά	— αγόρια

а) Из таблицы склонения видно, что если существительные среднего рода с окончанием -ι имеют ударение на последнем слоге, то оно остается над одним и тем же слогом во всех падежах.

б) Если существительные среднего рода с окончанием -ι имеют ударение на предпоследнем слоге, то оно остается на предпоследнем слоге во всех падежах, кроме родительно падежа единственного и множественного числа του αγοριού — των αγοριών, где оно переходит на последний слог.

§ 5. Склонение прилагательных (τα επίθετα) женского рода с окончанием -η, -α и среднего рода с окончанием -ο

Прилагательные женского рода с окончаниями -η, -α (καλή *хорошая*, ωραία *красивая*) и среднего рода с окончанием -ο (καλό *хорошее*, νέο *новое*) склоняются так же, как существительные с теми же окончаниями, согласуясь с существительными в роде, числе и падеже. Разница в склонении лишь та, что у прилагательных в димотике ударение остается над одним и тем же слогом, например, το μεγάλο δωμάτιο *большая комната*, η μεγάλη λέσχη *большой клуб*:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	μεγάλη λέσχη	οι	μεγάλες λέσχες
Γεν.	της	μεγάλης λέσχης	των	μεγάλων λεσχών
Αιτ.	τη(ν)	μεγάλη λέσχη	τις	μεγάλες λέσχες
Κλ.	—	μεγάλη λέσχη	—	μεγάλες λέσχες

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	το	μεγάλο δωμάτιο	τα	μεγάλα δωμάτια
Γεν.	του	μεγάλου δωματίου	των	μεγάλων δωματίων
Αιτ.	το	μεγάλο δωμάτιο	τα	μεγάλα δωμάτια
Κλ.	—	μεγάλο δωμάτιο	—	μεγάλα δωμάτια

УПРАЖНЕНИЯ

1. *Прослушайте и повторите за диктором текст 1.*

2. *Прочитайте вслух и объясните правила чтения:*

το κέντρο, η φοιτητική εστία, κοντά, το δωμάτιο, το παράθυρο, το μπαλκόνι, το αναγνωστήριο, το γυμναστήριο, η καρδιά, γύρω, η ζέστη, το φαγητό, το τραγούδι, η βόλτα, η Αγγλία.

3. *Составьте устно несколько вопросов к текстам данного урока и задайте их вашим товарищам.*

4. *Составьте диалог, используя слова и выражения данного урока.*

5. *Придумайте несколько предложений с выражениями:*

είναι κοντά στο, είναι μακριά από.

6. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице:*

1. Ο Νίκος (γράφω) στο τετράδιο. 2. Η Μαρία (τρώω) στο σπίτι. 3. Ο Κώστας και ο Σταύρος (γευματίζω) στο εστιατόριο. 4. Ο Αντρέας

(ακούω) ραδιόφωνο. 5. Τα παιδιά (πάω) στο σχολείο. 6. Οι εργάτες (πηγαίνω) στη φάμπρικα με το μετρο. 7. Οι φοιτητές (μένω) στη φοιτητική εστία. 8. Ο Πέτρος (παίρνω) το πρωϊνό του. 9. Η Ελένη (σπουδάζω) στο Πανεπιστήμιο. 10. Η μητέρα της Μαρίας (δουλεύω) στο σχολείο. 11. Η μητέρα της Ειρήνης (είμαι) νοικοκυρά. 12. Πού (τρώω) (εσείς) συνήθως; — (Τρώω) στο εστιατόριο της φοιτητικής εστίας. 13. Εσύ (ακούω μουσική κάθε μέρα; — Ναι, (ακούω) μουσική κάθε μέρα. 14. Η ᾿Ολγα (λέω): "Σήμερα κάνει κρύο". 15. Το βράδυ η Ειρήνη και ο Αλέκος (χορεύω) στη ντισκοτέκ.

7. *Поставьте существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Συχνά ακούμε (το ελληνικό τραγούδι). 2. Ο Πέτρος ακόμα δεν ξέρει καλά (η ελληνική γλώσσα). 3. Συνήθως οι φοιτητές γευματίζουν στο εστιατόριο (το Πανεπιστήμιο). 4. Τα παράθυρα (το δωμάτιο) είναι μεγάλα. 5. Η μητέρα (η Μαρία) διδάσκει (το σχολείο, η χημεία, η βιολογία). 6. Ο καθηγητής λέει (οι φοιτητές): "Καλημέρα!" 7.Τα παιδιά καταλαβαίνουν (η δασκάλα) καλά. 8. Τι γράφεις (το τετράδιο); — Γράφω (το κείμενο). 9. Οι αίθουσες (το Πανεπιστήμιο) είναι μεγάλες. 10. Το εστιατόριο (η φοιτητική εστία) έχει ωραία τραπέζια. 11. Η κρόπολη είναι η καρδιά (η Αθήνα). 12. Η φίλη (η Ειρήνη) σπουδάζει στο Πανεπιστήμιο. 13. Το τετράδιο (ο φοιτητής) είναι καλό. 14. Πηγαίνω (η βιβλιοθήκη, το Πανεπιστήμιο). 15. Το σπίτι (η ᾿Ολγα) είναι στο κέντρο (η Μόσχα).

8. *Просклоняйте существительные вместе с прилагательными:*

η μεγάλη αίθουσα, η ωραία λέσχη, η νέα πολυκατοικία, το δύσκολο κείμενο, το εύκολο βιβλίο, ο ελληνικό τραγούδι, το ρωσοελληνικό λεξικό, το καλό παιδί, το μικρό τραπέζι, η μεγάλη ζέστη, το νέο μαγνητόφωνο, η μικρή πλατεία.

9. *Подберите антонимы к следующим словам и составьте с ними предложения:*

κοντά, δύσκολο, πολύ, ζέστη, μικρό, ναι.

10. *Составьте предложения, используя следующие слова и выражения:*

η φίλη, η πλατεία, το λεωφορείο, το κέντρο, είναι κοντά, είναι μακριά, το σπουδαστήριο, το γυμναστήριο, η περιοχή, η νοικοκυρά, παίρνω το πρωϊνό, χορεύω, συνεχίζω, αρχίζω, το τραγούδι, κάνει κρύο, κάνει ζέστη.

11. *Напишите во 2-ом лице единственного числа:*

1. Αυτή είναι εργάτρια. 2. Δουλεύει στη φάμπρικα. 3. Μένει σε μια νέα περιοχή της Μόσχας. 4. Κάθε μέρα πηγαίνει στη φάμπρικα με το

μετρό.5. Γευματίζει στο εστιατόριο της φάμπρικας. 6. Επιστρέφει σπίτι το βράδυ. 7. Έχει ωραίο σπίτι με μπαλκόνι και μεγάλα δωμάτια. 8. Το βράδυ διαβάζει περιοδικά, ακούει μουσική, κάνει βόλτα στο πάρκο μαζί με την Κατίνα.

12. *Напишите и перескажите во 2-ом лице множественного числа:*

Είσαι φοιτητής. Είσαι Μοσχοβίτης. Σπουδάζεις στο Πανεπιστήμιο. Μαθαίνεις ελληνικά. Ακόμα δεν καταλαβαίνεις καλά ελληνικά, αλλά διαβάζεις κάθε μέρα. Μετά το μάθημα πηγαίνεις στο σπουδαστήριο. Τρως στο εστιατόριο του Πανεπιστημίου. Το βράδυ επιστρέφεις σπίτι με το μετρό. Μένεις σε μια περιοχή κοντά στο κέντρο της Μόσχας. Συχνά πηγαίνεις στη ντισκοτέκ και χορεύεις.

13. *Переведите на греческий язык:*

Мы студенты Московского университета. Мы изучаем греческий язык. Каждый день у нас урок греческого. Мы читаем и переводим текст, учим наизусть диалог, пишем в тетрадях, переводим. Мы обычно занимаемся в читальном зале. Здесь есть много словарей, греческих книг и журналов.

Я не москвич. Я живу в общежитии. Общежитие находится недалеко от университета. В общежитии есть большая библиотека, столовая, клуб, спортивный зал. Я живу вместе с Дмитрием. У нас небольшая, но хорошая комната.

3 УРОК
Τρίτο μάθημα

Текст 1:	Στο μάθημα ελληνικών
Текст 2:	Η οικογένειά μου
Грамматика	**§ 1. Глаголы II спряжения 1-ой категории в настоящем времени (ενεστώτας)**
	§ 2. Глаголы II спряжения 2-ой категории в настоящем времени (ενεστώτας)
	§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -ας
	§ 4. Склонение существительных среднего рода с окончанием -μα
	§ 5. Притяжательные местоимения (οι κτητικές αντωνυμίες)
	§ 6. Количественные числительные (τα απόλυτα αριθμητικά) и обозначение времени

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Στο μάθημα ελληνικών

Σήμερα πηγαίνω στο Πανεπιστήμιο. Το μάθημα αρχίζει στις 9 (εννιά) το πρωί. Η καθηγήτρια μπαίνει στην αίθουσα και χαιρετάει τους φοιτητές: "Καλημέρα σας!" Οι φοιτητές απαντούν: "Καλημέρα!" Σήμερα η καθηγήτρια εξηγεί το νέο μάθημα. Μαθαίνουμε τα ρήματα. Ο Νίκος κλίνει το ρήμα "λέω". Η Σοφία κλίνει το ρήμα "ρωτώ". Αλλά ο Πέτρος δεν ξέρει ακόμα τα νέα ρήματα, γι'αυτό και δεν καταλαβαίνει το κείμενο. Η καθηγήτρια ρωτάει: "Ποιος ξέρει το ρήμα *βοηθώ*;" Πολλοί φοιτητές σηκώνουν τα χέρια — ξέρουν αυτό το ρήμα.

Μετά η Ελένη γράφει στον πίνακα με την κιμωλία: "Κάθε μέρα βοηθώ τη γιαγιά μου." Η Μαρία συνεχίζει: "Καθαρίζω τα δωμάτια, στρώνω το τραπέζι, πηγαίνω για ψώνια στα μαγαζιά." Ύστερα από τη Μαρία γράφει στον πίνακα ο Πέτρος. Κλίνει το ουσιαστικό "ο πατέρας", αλλά κάνει λάθος. Η καθηγήτρια λέει: "Παιδιά, πρέπει να διαβάζετε ελληνικά και να επαναλαμβάνετε τους κανόνες κάθε μέρα." Οι φοιτητές ακούνε την καθηγήτρια με προσοχή.

Χτυπάει το κουδούνι και το μάθημα τελειώνει. Αρχίζει το διάλειμμα. Έχουμε άλλα δύο μαθήματα. Συνήθως τα μαθήματα τελειώνουν στις 2 η ώρα. Μετά τα μαθήματα οι φοιτητές πηγαίνουν στο εστιατόριο. Εγώ δεν γευματίζω στο εστιατόριο. Μένω κοντά στο Πανεπιστήμιο και τρώω στο σπίτι. Σχεδόν κάθε μέρα πηγαίνω στο σπουδαστήριο. Το βράδυ μαζί με το Νίκο και τον Πέτρο πάμε συχνά στη φοιτητική λέσχη. Εκεί χορεύουμε, ακούμε μουσική, βλέπουμε νέες βιντεοταινίες. Καμιά φορά πηγαίνουμε στο θέατρο.

Запомните:

πηγαίνω για ψώνια — **ходить за покупками**
κάνω λάθος — **ошибаться**
πρέπει να διαβάζετε και να επαναλαμβάνετε — **вы должны читать и повторять**
καμιά φορά — **иногда**

Λεξιλόγιο

εννέα, εννιά	**девять**
χαιρετάει	**здороваться (3-е л. ед.ч. от χαιρετ(ά)ώ приветствовать, здороваться)**
εξηγεί	**объясняет (3-е л. ед.ч. от εξηγώ объяснять)**
κλίνει	**спрягает (3-е л. ед.ч. от κλίνω склонять, спрягать)**
ρήμα το	**глагол**
ρήματα τα	**глаголы**
γιαγιά η	**бабушка**
λέω	**говорить**
ρωτώ	**спрашивать**
γι'αυτό	**поэтому**
βοηθώ	**помогать**
σηκώνουν	**поднимают (3-е л. мн.ч. от σηκώνω поднимать)**
χέρι το	**рука**
ξέρουν	**знают (3-е л. мн.ч. от ξέρω знать)**
αυτός (-ή, -ό)	**этот**
κιμωλία η	**мел**
καθαρίζω	**мыть**
στρώνω	**накрывать**
μαγαζί το	**магазин**
ύστερα (από)	**после**
ουσιαστικό το	**существительное**
πατέρας ο	**отец**
λάθος το	**ошибка**
παιδί το	**ребенок**

παιδιά τα	ребята
πρέπει	*недост.гл.* долженствовать
προσοχή η	внимание
χτυπάει	звенит (3-е л. ед.ч. от χτυπώ звенеть)
κουδούνι το	звонок
τελειώνει	заканчивается (3-е л. ед.ч. от τελειώνω заканчивать(ся))
διάλειμμα το	перемена, перерыв
άλλος (-η, -ο)	другой
σχεδόν	*нареч.* почти
βιντεοταινία η	видеофильм
θέατρο το	театр

Ρωτάμε και απαντάμε

— Τι γλώσσες μιλάς;
— Μιλώ ρωσικά και αγγλικά.
— Μιλάς ελληνικά;
— Μιλώ λίγο. Τώρα μαθαίνω ελληνικά.
— Η ελληνική γλώσσα είναι δύσκολη;
— Όχι, η ελληνική γλώσσα δεν είναι δύσκολη. Είναι εύκολη.
— Καταλαβαίνεις καλά ελληνικά;
— Όχι και καλά. Καταλαβαίνω λίγο. Εσύ τι γλώσσες μιλάς;
— Μιλώ ρωσικά, γερμανικά και ελληνικά. Λίγο διαβάζω στα γαλλικά.
— Γράφεις ελληνικά;
— Ναι, γράφω.
— Τι γράφει εδώ;
— Εδώ γράφει "τηλεόραση".
— Τι θα πει αυτό;
— Αυτό θα πει στα ρωσικά "телевизор".
— Κάθε μέρα διαβάζεις ελληνικά;
— Μάλιστα, κάθε μέρα διαβάζω ελληνικά.

Запомните:

Μιλάς ελληνικά; — Ты говоришь по-гречески?
Καταλαβαίνεις ελληνικά; — Ты понимаешь по-гречески?
Όχι και καλά — Не очень хорошо.
Τι γράφει εδώ; — Что здесь написано?
Τι θα πει αυτό; — Что это значит?
Τι σημαίνει αυτή η λέξη; — Что означает это слово?

Λεξιλόγιο

λίγο	*нареч.* немного
γερμανικά τα	1. немецкий язык; 2. по-немецки
γαλλικά τα	1. французский язык; 2. по-французски
τηλεόραση η	1. телевизор; 2. телевидение
σημαίνει	означает (3-е л. ед.ч. от σημαίνω означать)
μάλιστα	*нареч.* конечно

Διάλογος

Παύλος: Χαίρετε!
Καθηγητής: Χαίρετε!
Παύλος: Τι κάνετε;
Καθηγητής: Καλά. Εσείς;
Παύλος: Πολύ καλά, ευχαριστώ.
Καθηγητής: Τι κάνει η οικογένειά σας;
Παύλος: Είναι όλοι καλά.
Καθηγητής: Τι νέα;
Παύλος: Τα ίδια.
Καθηγητής: Πού πάτε τώρα;
Παύλος: Πάω σπίτι.
Καθηγητής: Μένετε με τον πατέρα και τη μητέρα σας;
Παύλος: Μάλιστα, μαζί τους.
Καθηγητής: Τι δουλιά κάνει ο πατέρας σας; Πού δουλεύει τώρα;
Παύλος: Είναι εργάτης, δουλεύει στο εργοστάσιο όπως και πριν.
Καθηγητής: Μήπως βλέπετε τον Ηλία; Πώς είναι από υγεία;
Παύλος: Από υγεία, νομίζω, είναι καλά. Δεν τον βλέπω συχνά. Μένει πολύ μακριά τώρα.
Καθηγητής: Τι κάνει η αδελφή σας η ῾Ολγα;
Παύλος: Πολύ καλά.
Καθηγητής: Μένει στη Μόσχα;
Παύλος: ῾Οχι, δε μένει στη Μόσχα αλλά στην Αγία Πετρούπολη.
Καθηγητής: Είναι παντρεμένη;
Παύλος: Ναι, είναι παντρεμένη.
Καθηγητής: ῾Εχει παιδιά;
Παύλος: ῾Εχει δυο παιδιά: ένα αγόρι κι ένα κορίτσι. Το κορίτσι της πηγαίνει στο σχολείο.
Καθηγητής: Τι δουλιά κάνει ο άντρας της ῾Ολγας;

4 Заказ 481

Παύλος:	Είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο. Διδάσκει την ιστορία της Ελλάδας.
Καθηγητής:	Πού δουλεύει τώρα η αδελφή σας;
Παύλος:	Στο σχολείο. Διδάσκει την αγγλική γλώσσα. Αγαπάει πάρα πολύ τα παιδιά.
Καθηγητής:	Πού μένουν;
Παύλος:	Μένουν σε νέα πολυκατοικία. Έχουν ωραίο διαμέρισμα με τρία δωμάτια.
Καθηγητής:	Πολλούς χαιρετισμούς στην αδελφή σας.
Παύλος:	Ευχαρίστως.
Καθηγητής:	Χαίρετε!
Παύλος:	Χαίρετε!

Запомните:

Χαίρετε! — Здравствуйте! Будьте здоровы! До свидания!
Τι κάνει η οικογένειά σας; — Как Ваша семья?
Είναι όλοι καλά — У них все в порядке.
Τι νέα; — Какие новости?
Τα ίδια — Все по-старому.
Τι δουλιά κάνει ...; — Кем работает...?
όπως και πριν — как и раньше
Πώς είναι από υγεία; — Как его (ее, их) здоровье?
πηγαίνω στο σχολείω — учиться в школе
Πολλούς χαιρετισμούς στον (στην, στους)... — Большой привет...

Λεξιλόγιο

οικογένεια η	семья
νέο το	новость
νέα τα	новости
ίδιος (-α,-ο)	*(с артиклем)* тот же самый
δουλ(ε)ιά η	работа
εργοστάσιο το	завод
όπως	как
πριν	раньше
μήπως	*вопр.частица* ли
βλέπετε	видите (2 л. мн.ч. от βλέπω видеть)
υγεία η	здоровье
νομίζω	я думаю, мне кажется (1-е л. ед.ч. от νομίζω думать)
αδελφή η	сестра
παντρεμένος (-η)	женатый, замужняя

αγόρι το	**мальчик**
κορίτσι το	**девочка**
σχολείο το	**школа**
άντρας ο	**муж**
αγαπάει	**любит** (3-е л. ед.ч. от αγαπ(ά)ώ **любить**)
πάρα πολύ	**очень сильно**
διαμέρισμα το	**квартира**
χαιρετισμός ο	**привет**
ευχαρίστως	*нареч.* с удовольствием

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η οικογένειά μου

Η οικογένειά μου δεν είναι μεγάλη. Έχω πατέρα, μητέρα και αδελφή. Τον πατέρα μου τον λένε Κώστα. Τη μητέρα μου τη λένε Άννα και την αδελφή μου τη λένε Μαρία. Μένουμε στη Μόσχα. Η αδελφή μου δε μένει μαζί μας. Είναι παντρεμένη και μένει με τον άντρα της — τον Βασίλη — στο Κίεβο. Σπουδάζει ελληνική φιλολογία στο Πανεπιστήμιο. Ήδη μιλάει καλά ελληνικά. Διαβάζει ελληνικά βιβλία και περιοδικά. Ο Βασίλης μαθαίνει την ιστορία της Ελλάδας. Μένουν σε νέα πολυκατοικία κοντά στο κέντρο του Κιέβου. Στην πρωτεύουσα της Ουκρανίας μένουν επίσης ο θείος μου Αλέξης και η θεία μου Ειρήνη. Έχουν δυο παιδιά. Είναι αγόρια. Πηγαίνουν σχολείο.

Αγαπώ πολύ την οικογένειά μου: τον πατέρα μου, τη μητέρα μου και την αδελφή μου. Το βράδυ η μητέρα μου στρώνει το τραπέζι. Τρώμε όλοι μαζί και λέμε τα νέα της ημέρας. Μετά βλέπουμε τηλεόραση, διαβάζουμε νέα βιβλία και περιοδικά. Συχνά ακούμε μουσική. Ο πατέρας μου παίζει καλά πιάνο. Καμιά φορά πηγαίνουμε στο θέατρο ή στον κινηματογράφο. Εκεί βλέπουμε νέες ταινίες.

Πάντα βοηθώ τη μητέρα μου: καθαρίζω το σπίτι, πηγαίνω για ψώνια στα μαγαζιά.

Запомните:

πηγαίνω σχολείο — **ходить в школу, учиться в школе**
τα νέα της ημέρας — **последние новости**

ГРАММАТИКА

§ 1. Глаголы II спряжения 1-ой категории в настоящем времени (ενεστώτας)

Как уже отмечалось выше, ко II спряжению относятся те глаголы, которые в первом лице единственного числа имеют ударение на последнем слоге, например: μιλώ *говорить, разговаривать*, εξηγώ *объяснять*.

Глаголы II спряжения подразделяются на две категории.

Глаголы 1-ой категории спрягаются в в настоящем времени (ενεστώτας) следующим образом, например, μιλώ *говорить, разговаривать:*

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	μιλώ (μιλάω)	μιλούμε (μιλάμε)
2-е л.	μιλάς	μιλάτε
3-е л.	μιλά (μιλάει)	μιλούν (μιλάνε)

ПРИМЕЧАНИЕ. Глаголы 1-ой категории в 1-ом и 3-ем лице единственного и множественного числа имеют две формы спряжения, которые в разговорной речи используются в равной степени.

§ 2. Глаголы II спряжения 2-ой категории в настоящем времени (ενεστώτας)

Глаголы 2-ой категории спрягаютя в настоящем времени по следующей схеме, например, εξηγώ *объяснять:*

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	εξηγώ	εξηγούμε
2-е л.	εξηγείς	εξηγείτε
3-е л.	εξηγεί	εξηγούν (εξηγούνε)

В греческом языке имеется также ряд глаголов II спряжения, которые в настоящем времени спрягаются и по 1-ой и по 2-ой категории, например, ζητώ *просить, требовать:*

По 1-ой категории

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	ζητ(ά)ώ	ζητούμε (ζητάμε)
2-е л.	ζητάς	ζητάτε
3-е л.	ζητ(ά)εί	ζητούν (ζητάνε)

По 2-ой категории

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	ζητώ	ζητούμε
2-е л.	ζητείς	ζητείτε
3-е л.	ζητεί	ζητούν

Глагол ζητώ *просить, требовать* является переходным и употребляется всегда с прямым дополнением.

В дальнейшем, в поурочных словарях данного учебника для облегчения работы с грамматическим материалом после глаголов II спряжения 1-ой категории дается буква (α), 2-ой категории — (ε), а после глаголов, которые спрягаются и по 1-ой и по 2-ой категории — (α ,ε), например: ρωτώ (α), εξηγώ(ε), βοηθώ (α,ε,).

§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -ας

Существительные мужского рода с окончанием **-ας**, как правило, имеют ударение на предпоследнем или на третьем слоге от конца, например: ο κανόνας *правило*, ο επιστήμονας *ученый*. Они склоняются следующим образом:

Ед.ч.

Ον.	ο	κανόνας	ο	επιστήμονας
Γεν.	του	κανόνα	του	επιστήμονα
Αιτ.	τον	κανόνα	τον	επιστήμονα
Κλ.	—	κανόνα	—	επιστήμονα

Мн.ч.

Ον.	οι	κανόνες	οι	επιστήμονες
Γεν.	των	κανόνων	των	επιστημόνων
Αιτ.	τους	κανόνες	τους	επιστήμονες
Κλ.	—	κανόνες	—	επιστήμονες

Из таблицы склонения существительных ο κανόνας и ο επιστήμονας видно, что если ударение падает на предпоследний слог, то оно остается над ним во всех падежах. Если ударение в слове падает на третий слог от конца, то оно переходит на предпоследний слог только в родительном падеже множественного числа, например: των επιστημόνων.

Имеется, однако, ряд существительных: ο άντρας *мужчина, муж*; ο μήνας *месяц*, — которые склоняются следующим образом:

		Ед.ч.				*Мн.ч.*		
Ον.	ο	άντρας	ο	μήνας	οι	άντρες	οι	μήνες
Γεν.	του	άντρα	του	μήνα	των	αντρών	των	μηνών
Αιτ.	τον	άντρα	το(ν)	μήνα	τους	άντρες	τους	μήνες
Κλ.	—	άντρα	—	μήνα	—	άντρες	—	μήνες

ПРИМЕЧАНИЕ. При обозначении числа часто употребляется архаичная форма родительного падежа существительного ο μήνας — του μηνός, например, την πρώτη του μηνός первого числа.

Кроме того, имеется группа существительных типа ο επαγγελματίας *профессионал*, ο λοχίας *сержант*, ο επιχειρηματίας *предприниматель*, которые склоняются по следующей схеме:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	ο	επιχειρηματίας	οι	επιχειρηματίες
Γεν.	του	επιχειρηματία	των	επιχειρηματιών
Αιτ.	τον	επιχειρηματία	τους	επιχειρηματίες
Κλ.	—	επιχειρηματία	—	επιχειρηματίες

При склонении этих существительных ударение в родительном падеже множественного числа переходит на окончание.

§ 4. Склонение существительных среднего рода с окончанием -μα

Существительные среднего рода с окончанием **-μα**, например, το ρήμα *глагол*, το μάθημα *урок* имеют ударение на предпоследнем слоге или на третьем слоге от конца. Они склоняются следующим образом:

		Ед.ч.		
Ον.	το	ρήμα	το	μάθημα
Γεν.	του	ρήματος	του	μαθήματος
Αιτ.	το	ρήμα	το	μάθημα
Κλ.	—	ρήμα	—	μάθημα
		Мн.ч.		
Ον.	τα	ρήματα	τα	μαθήματα
Γεν.	των	ρημάτων	των	μαθημάτων
Αιτ.	τα	ρήματα	τα	μαθήματα
Κλ.	—	ρήματα	—	μαθήματα

Из таблицы склонения видно, что если ударение падает на предпоследний слог, то оно остается на том же слоге во всех падежах, кроме родительного падежа множественного числа. В родительном падеже множественного числа оно переходит на предпоследний слог — των ρημάτων.

Если ударение в слове падает на третий слог от конца, то оно сдвигается на один слог к окончанию в родительном падеже единственного числа и во всех падежах множественного числа, а в родительном падеже множественного числа переходит на предокончание.

§ 5. Притяжательные местоимения (οι κτητικές αντωνυμίες)

В качестве притяжательных местоимений обычно употребляются формы, которые совпадают с формами личных местоимений. Оно следуют за определяемым словом, например: το βιβλίο μου *моя книга*, η αδερφή μου *моя сестра*.

Односложные притяжательные местоимения всегда безударны.

Ед ч.		*Мн. ч.*	
μου	мой	μας	наш
σου	твой	σας	ваш
του	его	τους	их
της	ее		

Притяжательные местоимения произносятся слитно с определяемым словом. Слова, имеющие ударение на третьем слоге от конца, при сочетании с безударными притяжательными местоимениями получают дополнительное ударение на последнем слоге, например: το Πανεπιστήμιό μας — наш университет; η αίθουσά τους — их аудитория.

§ 6. Количественные числительные (τα απόλυτα αριθμητικά) и обозначение времени

Числительные (τα αριθμητικά) в греческом языке, так же как и в русском, подразделяются на количественные и порядковые. Почти все количественные числительные имеют несклоняемую формы, кроме числительных *один, три, четыре*.

ένα	один	ένδεκα	одиннадцать
δύο (δυο)	два	δώδεκα	двенадцать
τρία	три	δεκατρία	тринадцать
τέσσερα	четыре	δεκατέσσερα	четырнадцать
πέντε	пять	δεκαπέντε	пятнадцать
έξι	шесть	δέκαέξι	шестнадцать
εφτά	семь	δεκαεφτά	семнадцать
οχτώ (οκτώ)	восемь	δεκαοχτώ	восемнадцать
εννιά (εννέα)	девять	δεκαεννέα	девятнадцать
δέκα	десять	είκοσι	двадцать

Для обозначения времени употребляется предлог σε (σ') с артиклем женского рода в винительном падеже множественного числа, так как при этом подразумевается существительное женского рода η ώρα *час*, например:

в 6 часов утра	στις 6 (η ώρα) το πρωί
в 2 часа дня	στις 2 (η ώρα) μετά το μεσημέρι
в 7 часов вечера	στις 7 (η ώρα) το βράδυ.

Слово η ώρα может опускаться.

УПРАЖНЕНИЯ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и повторите за диктором текст 1.*

2. *Ответьте на вопросы:*

1. Πού πηγαίνεις σήμερα; 2. Πότε αρχίζει το μάθημα; 3. Ποιος μπαίνει στην αίθουσα; 4. Τι λέει η καθηγήτρια; 5. Τι απαντούν οι φοιτητές; 6. Ποιος εξηγεί το νέο μάθημα; 7. Τι μαθαίνουμε τώρα; 8. Τι κλίνει ο φοιτητής Νίκος; 9. Το κλίνει καλά ή άσχημα; 10. Τι κλίνει η Σοφία; 11. Τι δεν ξέρει ο Πέτρος; 12. Τι ρωτάει η καθηγήτρια; 13. Ποιος σηκώνει το χέρι; 14. Τι γράφει η Ελένη στον πίνακα; 15. Ποιος βοηθά τη γιαγιά; 16. Πώς βοηθά τη γιαγιά; 17. Η Ελένη γράφει στον πίνακα με την κιμωλία; 18. Ποιος γράφει στον πίνακα ύστερα από την Ελένη; 19. Πώς απαντά στην καθηγήτρια ο Πέτρος; 20. Τι λέει η καθηγήτρια στους φοιτητές; 21. Πώς ακούνε την καθηγήτρια οι φοιτητές; 22. Πότε τελειώνει το μάθημα; 23. Τι αρχίζει μετά το μάθημα; 24. 'Εχετε πολλά μαθήματα ακόμα; 25. Πού ηγαίνετε συνήθως μετά τα μαθήματα; 26. Γιατί δεν τρως στο

εστιατόριο; 27. Πού γευματίζεις συνήθως; 28. Πότε διαβάζεις στο σπουδαστήριο; 29. Πού πάτε συχνά το βράδυ; 30. Τι κάνετε εκεί συνήθως;

3. *Составьте диалог, используя слова и выражения диалогов этого урока.*

4. *Поздоровайтесь с собеседником и побеседуйте с ним об университете, об общежитии и о вашем студенческом клубе, используя следующие слова и выражения:*

το Πανεπιστήμιο, μακριά από το κέντρο, σε μια νέα περιοχή της πρωτεύουσας, πηγαίνω στο εστιατόριο, γευματίζω, η φοιτητική λέσχη, προβάλλουν ταινίες, κάθε μέρα, στο σπουδαστήριο.

5. *Перескажите текст 1.*

6. *Придумайте несколько предложений, требующих опровержения.*

7. *Составьте диалог, используя лексику диалога 2.*

8. *Переведите на греческий язык:*

— Здравствуй, Ольга!
— Здравствуй, Петр!
— Как поживаешь?
— Спасибо, хорошо. А как ты поживаешь?
— Очень хорошо.
— Ты учишься в университете?
— Да. А ты где учишься?
— Знаешь, я сейчас работаю в библиотеке.
— Ты куда идешь?
— Сейчас я иду домой, а вечером мы идем в наш студенческий клуб.
— Будь здорова!
— Будь здоров!

9. *Прочитайте вслух и объясните правила чтения:*

την οικογένειά μου, το επάγγελμά μου, το Πανεπιστήμιό τους, την ταινία, τον κανόνα, τον πατέρα, στον πίνακα, στο εργοστάσιό μας, το διαμέρισμα.

10. *Выпишите из текстов и диалогов урока 3 глаголы II спряжения 1-ой и 2-ой категории и проспрягайте их в ενεστώτας.*

11. *Выпишите из текстов и диалогов урока 3 существительные мужского рода, оканчивающиеся на -ας, и просклоняйте их.*

12. *Выпишите из текстов и диалогов урока 3 существительные среднего рода, оканчивающиеся на -μα, и просклоняйте их.*

13. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице:*

1. Οι φοιτητές (μιλώ) αγγλικά καλά. 2. Ο καθηγητής (εξηγώ) το νέο μάθημα. 3. Τα παιδιά (βοηθώ) τη γιαγιά τους. 4. Εμείς (συναντώ) τον Αντρέα κάθε μέρα. 5. Ποιος (μένω) στη νέα πολυκατοικία; 6. Η αδερφή μου (μαθαίνω) την ελληνική γλώσσα. 7. Τι (χτίζω) οι εργάτες; 8. Πώς (απαντώ) οι φοιτητές σήμερα; 9. Ποιος (στρώνω) το τραπέζι; 10. Η δασκάλα (χαιρετώ) τα παιδιά.

14. *Поставьте существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Συχνά μιλώ με (η φίλη, η αδερφή μου). 2. Η Ελένη συναντά (ο καθηγητής) της γεωγραφίας κάθε μέρα. 3. Η δασκάλα εξηγεί (οι κανόνες) στα παιδιά. 4. Οι μαθητές σηκώνουν (το χέρι). 5. Η κόρη (ο επιχειρηματίας) πηγαίνει στο σχολείο. 6. Σήμερα πάω (το θέατρο) με (ο άντρας μου). 7. Το εστιατόριο (η φοιτητική εστία) δεν είναι μεγάλο. 8. Η μητέρα (ο φίλος μου) διδάσκει (η ιστορία, η Ελλάδα). 9. Η οικογένειά μας μένει (το νέο διαμέρισμα). 10. Πότε τελειώνουν (το μάθημα); 11. Η Μαρία αγαπάει (η μητέρα της). 12. Ο Νίκος γράφει (ο πίνακας) για το επάγγελμα (ο πατέρας του). 13. (Η λέσχη μας) βλέπουμε συχνά (η νέα ταινία). 14. Οι φοιτητές μιλούν για (η Ελλάδα). 15. Τα παιδιά αγαπούν πολύ (η δασκάλα, η γεωγραφία)

15. *Переведите на греческий язык:*

1. Урок начинается в 9 часов утра. 2. Фильм начинается в 6 часов вечера. 3. Студенты обычно обедают в 3 часа дня. 4. Перемена заканчивается в 12 часов дня. 5. В 5 часов вечера я иду в библиотеку. 6. Он заканчивает работу в 2 часа дня. 7. Каждое утро в 7 часов я слушаю радио. 8. Моя сестра обычно начинает заниматься в читальном зале в 11 часов утра. 9. Отец Петра обычно возвращается домой в 7 часов вечера.

16. *Составьте предложения со следующими глаголами:*

ρωτώ, απαντώ, συναντώ, εξηγώ, αρχίζω, τελειώνω, καθαρίζω, παίρνω, κάνω.

17. *Составьте предложения со следующими существительными:*

ο επιστήμονας, ο πίνακας, το επάγγελμα, το διαμέρισμα, το διάλειμμα, ο άντρας, η γυναίκα, το εργοστάσιο.

18. *Придумайте небольшой рассказ, используя следующие слова:*

η οικογένειά μου, μεγάλη, η φίλη, ο πατέρας, η μητέρα, τα παιδιά, το κορίτσι, το αγόρι, η αδερφή, ο άντρας, το επάγγελμα, η γιαγιά.

19. *Переведите на греческий язык:*

Урок греческого языка начинается в 9 часов утра. Преподавательница входит в аудиторию и приветствует студентов. "Доброе утро!" — говорит она. Студенты отвечают: "Доброе утро!" Затем преподавательница объясняет правила греческой грамматики. Студенты читают текст на греческом языке и повторяют диалог. Петр пишет мелом на доске: "Мой отец — рабочий. Он работает на заводе." Студенты пишут в тетрадях. Они склоняют существительные "ученый", "отец", "доска". Звенит звонок. Занятия заканчиваются в 2 часа дня. Студенты идут в столовую университета. Там они обедают. Я живу близко от университета и обедаю дома. Потом я занимаюсь в библиотеке. Обычно я возващаюсь домой в 7 часов вечера. Моя семья любит театр. Мы часто ходим в театр и в кино.

20. *Прочитайте и перескажите текст:*

Η οικογένειά μου δεν είναι μεγάλη. Έχω πατέρα, μητέρα και δυο αδερφές. Η μητέρα μου είναι δασκάλα. Διδάσκει στο σχολείο. Αγαπάει πολύ τα παιδιά. Μετά τα μαθήματα συχνά παίζει με τα παιδιά, τους διαβάζει βιβλία. Ο πατέρας μου είναι εργάτης. Δουλεύει στο εργοστάσιο. Οι αδερφές μου είναι μαθήτριες. Το βράδυ η οικογένειά μας βλέπει τηλεόραση, κι η αδερφή μου παίζει πιάνο. Η γιαγιά μου με τη μητέρα μου στρώνουν το τραπέζι. Τρώμε και μετά κάνουμε βόλτα στο πάρκο. Αγαπούμε πολύ τη Μόσχα.

21. *Прочитайте и перескажите:*

Είμαι ο Γιώργος Νικολαΐδης. Τώρα είμαι φοιτητής του Πανεπιστημίου. Το όνομα της μητέρας μου είναι Μαρία. Αυτή είναι δασκάλα. Διδάσκει στο σχολείο την ιστορία της χώρας μας. Ο πατέρας μου είναι οικοδόμος. Χτίζει πολυκατοικίες στην πρωτεύουσά μας. Έχουμε ένα καλό και μεγάλο σπίτι.

4 УРОК
Τέταρτο μάθημα

Текст 1:	Είμαι Μοσχοβίτης
Текст 2:	Είμαι Αθηναίος
Грамматика:	§ 1. Залоги (οι φωνές)
	§ 2. Наклонения (οι εγκλίσεις)
	§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -ος
	§ 4. Склонение существительных женского рода с окончаниями -ξη, -ση, -ψη
	§ 5. Односложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες)
	§ 6. Определительные придаточные предложения

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Είμαι Μοσχοβίτης

Με λένε Αλέξη. Το επώνυμό μου είναι Πετρόφ. Είμαι 17 (δεκαεφτά) χρονών. Σπουδάζω στη Φιλολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Μόσχας. Είμαι ανύπαντρος. Είμαι Μοσχοβίτης και μένω σέ μια πολυκατοικία κοντά στο κέντρο της πόλης.

Μένουμε σ'ένα μεγάλο και καλό διαμέρισμα. Έχουμε τρία δωμάτια με μεγάλα παράθυρα - τραπεζαρία, κρεβατοκάμαρα και γραφείο. Το σπίτι μας έχει επίσης κουζίνα, τουαλέτα και λουτρό.

Η οικογένειά μας είναι μεγάλη. Έχω πατέρα, μητέρα, δυο αδερφούς και μια αδερφή. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου είναι παντρεμένος και δε μένει μαζί μας. Η αδερφή μου επίσης δε μένει μαζί μας γιατί είναι παντρεμένη. Έχει ένα γιο. Μένει στο χωριό και δουλεύει ως γιατρός. Ο πατέρας μου είναι μηχανικός. Δουλεύει στο εργοστάσιο αυτοκινήτων. Είναι 55 (πενήντα πέντε) χρονών. Η μητέρα μου τώρα δε δουλεύει, παίρνει σύνταξη. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου είναι οικοδόμος. Χτίζει στην πόλη μας πολυκατοικίες, σχολεία, νοσοκομεία και παιδικούς σταθμούς. Η γυναίκα του είναι μοδίστρα. Δουλεύει σε ραφείο. Ο μικρότερος αδερφός μου είναι μαθητής. Πηγαίνει στην πέμπτη τάξη. Είναι καλός στα μαθήματα. Ο θείος και η θεία μας μένουν κοντά μας. Είναι συνταξιούχοι.

Το πρωί η οικογένειά μας σηκώνεται νωρίς. Κάθε μέρα μαζί με το Μιχάλη, το μικρότερο αδερφό μου, κάνω γυμναστική. Πλενόμαστε, ντυνόμαστε γρήγορα, παίρνουμε το πρωϊνό μας και φεύγουμε από το σπίτι. Κάθε μέρα παρακολουθώ τα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο. Τα μαθήματα αρχίζουν στις 9 το πρωί και τελειώνουν στις 2 μετά το μεσημέρι. Μετά τα μαθήματα συνήθως μαζί με τους φίλους μου το Νίκο και τον Πέτρο πάμε βόλτα στο πάρκο. Το πάρκο βρίσκεται δίπλα στο Πανεπιστήμιο, κοντά στον ποταμό.

Ύστερα πηγαίνουμε στο σπουδαστήριο της Φιλολογικής Σχολής. Εκεί ετοιμαζόμαστε για τα μαθήματα. Διαβάζουμε, μεταφράζουμε, γράφουμε, μαθαίνουμε απ'έξω κείμενα και διαλόγους, μελετούμε γραμματική. Συνήθως το μεσημέρι τρώω στο εστιατόριο. Το βράδυ τρώμε σπίτι όλοι μαζί. Λέμε τα νέα της ημέρας. Μετά βλέπουμε τηλεόραση, παίζουμε σκάκι, διαβάζουμε. Ο Μιχάλης παίζει πιάνο. Παίζει πολύ καλά. Πότε-πότε το βράδυ πηγαίνουμε στον κινηματογράφο "Κόσμος" όπου συχνά παίζουν καλές ταινίες. Αγαπώ πολύ την οικογένειά μου.

Запомните:

είμαι ανύπαντρος — **я не женат**
είμαι ανύπαντρη — **я не замужем**
δουλεύω ως γιατρός — **я работаю врачом**
παίρνω σύνταξη — **получать пенсию**
είναι καλός(η) στα μαθήματα — **он (она) хорошо учится**
κάνω γυμναστική — **делать зарядку (гимнастику)**
παρακολουθώ τα μαθήματα — **слушать лекции, посещать занятия**
μελετώ γραμματική — **учить грамматику**
παίζω σκάκι — **играть в шахматы**
πότε-πότε — **иногда**
παίζουν καλές ταινίες — **демонстрируют хорошие фильмы**

Λεξιλόγιο

επώνυμο το	**фамилия**
δεκαεφτά	**семнадцать**
φιλολογικός (-ή, -ό)	**филологический**
Φιλολογική Σχολή η	**филологический факультет**
ανύπαντρος (-η)	**неженатый, незамужняя**
τραπεζαρία η	**столовая**
κρεβατοκάμαρα η	**спальня**
γραφείο το	**кабинет**
κουζίνα η	**кухня**
τουαλέτα η	**туалет**
λουτρό το	**ванная комната**
μεγαλύτερος (-η, -ο)	**старший**

ραφείο το	**ателье**
μικρότερος (-η, -ο)	**младший**
πέμπτος (-η, -ο)	**пятый**
τάξη η	**класс**
θείος ο	**дядя**
θεία η	**тетя**
συνταξιούχος ο	**пенсионер**
σηκώνεται	**встает (3-е л. ед.ч. от σηκώνομαι вставать)**
γυμναστική η	**гимнастика, зарядка**
πλενόμαστε	**умываемся (1-е л. мн.ч. от πλένομαι умываться)**
παντρεμένος (-η, -ο)	**женатый, замужняя**
γιος ο	**сын**
χωριό το	**деревня**
γιατρός ο, η	**врач**
μηχανικός ο, η	**инженер**
αυτοκίνητο το	**машина, автомобиль**
πενήντα	**пятьдесят**
πέντε	**пять**
σύνταξη η	**пенсия**
οικοδόμος ο	**строитель**
νοσοκομείο το	**больница**
παιδικός σταθμός ο	**детский сад**
μοδίστρα η	**портниха**
ντυνόμαστε	**одеваемся (1-е л. мн.ч. от ντύνομαι одеваться)**
φεύγουμε	**уходим (1-е л. мн.ч. от φεύγω уходить)**
παρακολουθώ	**посещать, следить**
δίπλα	**рядом**
μελετώ	**изучать, штудировать**
παίζω	**играть, демонстрировать**
σκάκι το	**шахматы**

Διάλογος 1

Πέτρος:	Χαίρετε, κύριε Νικολαΐδη!
Νικολαΐδης:	Χαίρετε!
Πέτρος:	Πώς είστε;
Νικολαΐδης:	Καλά, ευχαριστώ. Εσείς;
Πέτρος:	Ευχαριστώ, πολύ καλά.
Νικολαΐδης:	Είστε ῞Ελληνας;
Πέτρος:	῞Οχι, δεν είμαι ῞Ελληνας. Είμαι Ρώσος.
Νικολαΐδης:	Και μιλάτε ελληνικά;

Πέτρος:	Λίγο. Τώρα μαθαίνω την ελληνική γλώσσα.
Νικολαΐδης:	Σας αρέσει η ελληνική γλώσσα;
Πέτρος:	Ναι, πολύ.
Νικολαΐδης:	Έχετε καλή προφορά και μιλάτε καλά.
Πέτρος:	Μα τι λέτε! Κάνω πολλά λάθη.
Νικολαΐδης:	Όχι, καθόλου. Πώς σας λένε;
Πέτρος:	Με λένε Πέτρο.
Νικολαΐδης:	Το επώνυμό σας;
Πέτρος:	Το επώνυμό μου είναι Κουζνετσόφ.
Νικολαΐδης:	Πόσων χρονών είστε, κύριε Κουζνετσόφ;
Πέτρος:	Είμαι 17 (δεκαεφτά) χρονών.
Νικολαΐδης:	Πού σπουδάζετε;
Πέτρος:	Στο Πανεπιστήμιο. Στη Φιλολογική Σχολή.
Νικολαΐδης:	Τι μαθαίνετε;
Πέτρος:	Ξένες γλώσσες.
Νικολαΐδης:	Είστε παντρεμένος;
Πέτρος:	Όχι, είμαι ανύπαντρος.
Νικολαΐδης:	Μένετε στη Μόσχα;
Πέτρος:	Τώρα ναι. Αλλά δεν είμαι Μοσχοβίτης. Η οικογένειά μου μένει στο Χάρκοβο.
Νικολαΐδης:	Η οικογένειά σας είναι μεγάλη;
Πέτρος:	Όχι, έχω πατέρα, μητέρα και δυο αδερφούς. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου είναι παντρεμένος και μένει με την οικογένειά του στην Αγία Πετρούπολη.
Νικολαΐδης:	Έχει παιδιά;
Πέτρος:	Έχει δυο παιδιά: ένα αγόρι και ένα κορίτσι.
Νικολαΐδης:	Μένετε στο κέντρο του Χαρκόβου;
Πέτρος:	Μένουμε κοντά στο κέντρο, σε μια πολυκατοικία.
Νικολαΐδης:	Κι εδώ στη Μόσχα πού μένετε;
Πέτρος:	Μένω στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου. Βρίσκεται σε μια ωραία περιοχή, λίγο μακριά από το κέντρο. Θέλετε να πάμε αύριο;
Νικολαΐδης:	Με μεγάλη μου χαρά. Μου αρέσει η Μόσχα. Με ενδιαφέρουν οι παλιές και οι νέες περιοχές της, οι πλατείες της, τα πάρκα της ...
Πέτρος:	Για πρώτη φορά βρίσκεστε στη Ρωσία;
Νικολαΐδης:	Όχι, για πέμπτη φορά. Είμαι έμπορος και ταξιδεύω συχνά στο εξωτερικό.
Πέτρος:	Κύριε Νικολαΐδη, συγγνώμη, στις 10 (δέκα) σας περιμένει ο κύριος Ιβανόφ στο Υπουργείο.
Νικολαΐδης:	Εντάξει. Πάμε!

Запомните:

Πώς είστε; — Как вы поживаете?
Πώς είσαι; — Как ты поживаешь?
Μα τι λέτε! — Что вы говорите?
Κάνω πολλά λάθη. — Я делаю много ошибок.
Πόσων χρονών είστε; — Сколько вам лет?
Είμαι ... χρονών. — Мне ... лет.
με μεγάλη μου χαρά — с большой радостью
μου αρέσει — мне нравится
με ενδιαφέρει — меня интересует
για πρώτη φορά — впервые
στο εξωτερικό — за границу
συγγνώμη — простите
εντάξει — ладно, хорошо

Λεξιλόγιο

καθόλου	*нареч.* совсем, вовсе
ξένος (-η, -ο)	иностранный
βρίσκεται	находится (3-е л. ед.ч. от βρίσκομαι находиться)
θέλετε	хотите (2-е л. мн.ч. от θέλω хотеть)
χαρά η	радость
πρώτος (-η, -ο)	первый
φορά η	раз
Χάρκοβο το	Харьков
παλιός (-ά, -ό)	старый
έμπορος ο	коммерсант
ταξιδεύω	путешествовать
εξωτερικό το	заграница
Υπουργείο το	министерство

Διάλογος 2

Διερμηνέας: Γεια σας!
Τουρίστας: Γεια σας!
Διερμηνέας: Πώς είστε;
Τουρίστας: Καλά, ευχαριστώ. Εσείς;
Διερμηνέας: Πολύ καλά, ευχαριστώ.
Τουρίστας: Πώς σας λένε;
Διερμηνέας: Με λένε Αντώνη.
Τουρίστας: Πόσων χρονών είστε;

Διερμηνέας:	Είμαι 25 (είκοσι πέντε) χρονών.
Τουρίστας:	Έχετε οικογένεια;
Διερμηνέας:	Μάλιστα, είμαι παντρεμένος. Έχω γυναίκα και δυο παιδιά.
Τουρίστας:	Να σας ζήσουν!
Διερμηνέας:	Ευχαριστώ.
Τουρίστας:	Τα παιδιά σας είναι μεγάλα;
Διερμηνέας:	Όχι, η κόρη μου είναι δυο χρονών και ο γιος μου είναι έξι χρονών.
Τουρίστας:	Ο γιος σας πηγαίνει σχολείο;
Διερμηνέας:	Ναι, πηγαίνει στην πρώτη τάξη.
Τουρίστας:	Είναι καλός στα μαθήματα;
Διερμηνέας:	Πολύ καλός.
Τουρίστας:	Τι δουλιά κάνετε;
Διερμηνέας:	Δουλεύω ως διερμηνέας των ελληνικών.
Τουρίστας:	Τι επάγγελμα έχει η γυναίκα σας;
Διερμηνέας:	Είναι δασκάλα. Διδάσκει γεωγραφία.
Τουρίστας:	Έχετε μεγάλο σπίτι;
Διερμηνέας:	Όχι, το διαμέρισμά μας δεν είναι μεγάλο. Έχουμε δύο δωμάτια - τραπεζαρία και κρεβατοκάμαρα.
Τουρίστας:	Τι κάνετε συνήθως μετά τη δουλιά;
Διερμηνέας:	Το βράδυ πάμε για ψώνια, κάνουμε βόλτα στο πάρκο. Καμιά φορά πηγαίνουμε στη λέσχη που είναι πολύ κοντά στο σπίτι μας. Συχνά το βράδυ μένουμε σπίτι, βλέπουμε τηλεόραση, ακούμε μουσική, διαβάζουμε.
Τουρίστας:	Τι κάνουν συνήθως το βράδυ τα παιδιά σας;
Διερμηνέας:	Τα παιδιά παίζουν. Συγγνώμη, να το πούλμαν μας. Πρέπει να πηγαίνουμε.
Τουρίστας:	Εντάξει. Πάμε!

Запомните:

Να σας ζήσουν! — **Пусть они растут здоровыми!**
πάω για ψώνια — **ходить за покупками**

Λεξιλόγιο

διερμηνέας (ο, η)	**переводчик**
είκοσι	**двадцать**
επάγγελμα το	**профессия**
πούλμαν το	**туристский автобус**
γυναίκα η	**1. женщина; 2. жена**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Είμαι Αθηναίος

Είμαι Αθηναίος. Αγαπώ την Αθήνα, τις πλατείες και τα πάρκα της, τις παλιές και τις νέες της συνοικίες. Μένω σε μια νέα περιοχή. Εδώ υπάρχουν πολλές πολυκατοικίες, σχολεία, μαγαζιά, εστιατόρια, καφενεία και ταβέρνες. Στο δήμο μας έχουμε πολιτιστικό κέντρο, σινεμά, θέατρο, δημοτική βιβλιοθήκη, στάδιο και γυμναστήριο.

Έχουμε νέο και ωραίο διαμέρισμα με τρία δωμάτια, κουζίνα και λουτρό. Η οικογένειά μου δεν είναι μεγάλη. Έχω γυναίκα και δυο παιδιά. Η κόρη μου είναι οχτώ χρονών. Πηγαίνει στη τρίτη τάξη του δημοτικού σχολείου. Είναι καλή μαθήτρια. Ο γιος μου είναι πέντε χρονών. Πηγαίνει ακόμα στον παιδικό σταθμό, που βρίσκεται κοιντά στο σπίτι μας. Εκεί μένουν τα παιδιά την ημέρα. Παίζουν, τρώνε, κάνουν γυμναστική.

Με τη γυναίκα μου δουλεύουμε στο Πανεπιστήμιο. Κάθε μέρα σηκωνόμαστε νωρίς το πρωί. Πλενόμαστε, ντυνόμαστε, χτενιζόμαστεε, παίρνουμε το πρωϊνό μας και φεύγουμε. Το απόγευμα επιστρέφουμε σπίτι. Η κόρη μας μας περιμένει. Διαβάζει για το σχολείο. Πηγαίνουμε μαζί στον παιδικό σταθμό και παίρνουμε το γιο μας. Συνήθως κάνουμε βόλτα στο δημοτικό πάρκο. Μετά καθόμαστε στο καφενείο και συζητάμε ενώ τα παιδιά μας παίζουν δίπλα στην παιδική χαρά.

Το βράδυ μας αρέσει να βλέπουμε τηλεόραση. Έχουμε πολλούς φίλους. Συχνά μαζί τους πηγαίνουμε στο πολιτιστικό κέντρο του δήμου που βρίσκεται κοντά στο σπίτι μας. Εκεί υπάρχει ωραία βιβλιοθήκη, μεγάλο αναγνωστήριο και αίθουσα κινηματογράφου. Εδώ παρακολουθούμε καλλιτεχνικά πραγράμματα, βλέπουμε νέες ταινίες.

Запомните:

πολιτιστικό (πνευματικό) κέντρο το — культурный центр, дом культуры
δημοτική βιβλιοθήκη η — муниципальная библиотека
δημοτικό σχολείο το — начальная школа
διαβάζω για το σχολείο — готовить уроки (домашнее задание)
παιδική χαρά η — детская площадка
καλλιτεχνικό πρόγραμμα το — концерт

Λεξιλόγιο

συνοικία η — квартал
καφενείο το — кофейня
ταβέρνα η — таверна
δήμος ο — муниципалитет

σινεμά το	*нескл.* кинотеатр
στάδιο το	стадион
γυμναστήριο το	спортивный зал
οχτώ	восемь
τρίτη	третья
χτενιζόμαστε	причесываемся (1-е л. мн.ч. от χτενίζομαι причесываться)
απόγευμα το	вторая половина дня, вечер
περιμένει	ждет (3-е л.ед.ч. от περιμένω ждать)
συζητάμε	разговариваем (1-е л. мн.ч. от συζητώ обсуждать, разговаривать)

ГРАММАТИКА:

§ 1. Залоги (οι φωνές)

Залог — отношение действия глагола к объекту. В греческом языке существуют три залога: действительный, средний и страдательный.

1) *Действительный залог* (η ενεργητική φωνή) указывает на то, что действие исходит от подлежащего и может быть направлено на объект. В последнем случае оно требует прямого дополнения, которое всегда передается винительным падежом, например:

Ο φοιτητής μεταφράζει το κείμενο.	Студент переводит текст.
Οι εργάτες χτίζουν το σχολείο.	Рабочие строят школу.

В данном случае действие исходит от подлежащего и направлено на объект, выраженный существительным в винительном падеже.

Греческие глаголы действительного залога подразделяются на переходные и непереходные. Переходные глаголы выражают действие, направленное на какой-либо объект, например:

Ο μαθητής διαβάζει το βιβλίο.	Ученик читает книгу.
Ο φοιτητής μεταφράζει το κείμενο.	Студент переводит текст.

Непереходные глаголы выражают действие, не направленное на объект, например:

Εμείς ζούμε στη Μόσχα.	Мы живем в Москве.
Το παιδί κλαίει.	Ребенок плачет.

Действительный залог в греческом языке по своему употреблению не отличается от русского.

2) *Средний залог* (η μέση φωνή) указывает на то, что объектом действия является сам субъект, производящий действие, например:

Το αγόρι πλένεται.	Мальчик умывается.
Η κοπέλα χτενίζεται.	Девушка причесывается.

Для глаголов I спряжения форма среднего залога образуется путем присоединения к основе глагола действительного залога в настоящем времени окончаний **-ομαι, -εσαι, -εται, -όμαστε, εστε, -ονται.**

Глаголы среднего залога типа πλένομαι "умываться" в настоящем времени спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	πλένομαι	πλενόμαστέ
2-е л.	πλένεσαι	πλένεστε
3-е л.	πλένεται	πλένονται

Форму среднего залога могут образовывать только переходные глаголы, например:

πλένω	мыть	πλένομαι	мыться
ντύνω	одевать	ντύνομαι	одеваться
σηκώνω	поднимать	σηκώνομαι	подниматься

На русский язык глаголы среднего залога переводятся возвратными глаголами.

ПРИМЕЧАНИЕ 1. Некоторые глаголы в греческом языке являются в отдельных своих значениях переходными, а в других — непереходными. Это явление весьма распространено, например:
Πάω στο σχολείο. Я иду в школу.
Πάω το παιδί στο σχολείο. Я веду ребенка в школу.
Στεγνώνω τα ρούχα. Я сушу белье.
Τα ρούχα στεγνώνουν. Белье сушится.
2. В греческом языке имеется также ряд глаголов-исключений, которые по своему значению относятся к действительному залогу, а по форме — к среднему залогу, например: εργάζομαι работать, έρχομαι приходить, στέκομαι стоять, αισθάνομαι чувствовать, κάθομαι сидеть, σκέπτομαι думать, ξεκουράζομαι отдыхать, επισκέπτομαι посещать, αγωνίζομαι бороться.

3) *Страдательный залог* (η παθητική φωνή) указывает на действие, которому подвергается объект, например:

Το κείμενο μεταφράζεται από το φοιτητή.	Текст переводится студентом.
Το σχολείο χτίζεται από τους εργάτες.	Школа строится рабочими.

Формы глагола страдательного залога совпадают с формами 3-го лица единственного и множественного числа глагола среднего залога, например:

Το μάθημα ετοιμάζεται από το δάσκαλο.	Урок готовится учителем.
Τα μαθήματα ετοιμάζονται από το δάσκαλο.	Уроки готовятся учителем.

В конструкциях со страдательным залогом подлежащее является субъектом действия, оно испытывает действие, направленное на него. В связи с этим меняются функции членов предложения, например:

Действительный залог

Ο φοιτητής μεταφράζει το κείμενο.	Студент переводит текст.
Οι εργάτες χτίζουν το σχολείο.	Рабочие строят школу.

Страдательный залог

Το κείμενο μεταφράζεται από το φοιτητή.	Текст переводится студентом.
Το σχολείο χτίζεται από τους εργάτες.	Школа строится рабочими.

В случае дествительного залога ο φοιτητής, οι εργάτες — подлежащие, а το κείμενο и το σχολείο — прямые дополнения. В случае же страдательнго залога το κείμενο и το σχολείο становятся подлежащими, а действующее лицо — предложными дополнениями.

Как это видно из примеров, в конструкции со страдательным залогом предложное дополнение оформляется при помощи предлога **από** в сочетании с существительным в винительном падеже.

Ряд уже известных глаголов, таких, как αρχίζω *начинать(ся)*, τελειώνω *заканчивать(ся)*, επιστρέφω *возвращать(ся)* не имеют формы страдательного залога, например:

Αρχίζω το μάθημα.	Я начинаю урок.
Το μάθημα αρχίζει.	Урок начинается.

§ 2. Наклонения (οι εγκλίσεις)

Наклонение - это отношение действия глагола к действительности. В греческом языке в димотике имеется три наклонения: изъявительное (η οριστική έγκλιση), зависимое (η υποτακτική έγκλιση) и повелительное (η προστακτική έγκλιση).

1) *Изъявительное наклонение* (η οριστική έγκλιση). В греческом языке оно не отличается от соответствующего наклонения в руссом языке.

2) *Зависимое наклонение* (η υποτακτική έγκλιση). Грамматически такое наклонение отсутствует в русском языке. В традиционной греческой грамматике оно определяется как наклонение *желаемого и ожидаемого*. В русском языке по смыслу ему могут соответствовать все три наклонения (изъ-

явительное, повелительное, сослагательное и неопределенная форма — инфинитив).

Для образования зависимого наклонения употребляется модальная частица **να** и форма спрягаемого глагола, личные окончания которой совпадают с окончаниями глаголов настоящего времени. Глаголы I и II спряжения в зависимом наклонении спрягаются следующим образом:

I спряжение

θέλω να γράφω я хочу писать

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θέλω να γράφω	θέλουμε να γράφουμε
2-е л.	θέλεις να γράφεις	θέλετε να γράφετε
3-е л.	θέλει να γράφει	θέλουν να γράφουν

II спряжение 1-ая категория

θέλω να ρωτώ я хочу спрашивать

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θέλω να ρωτώ	θέλουμε να ρωτάμε
2-е л.	θέλεις να ρωτάς	θέλετε να ρωτάτε
3-е л.	θέλει να ρωτά	θέλουν να ρωτούν

II спряжение 2-ая категория

θέλω να εξηγώ я хочу объяснять

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θέλω να εξηγώ	θέλουμε να εξηγούμε
2-е л.	θέλεις να εξηγείς	θέλετε να εξηγείτε
3-е л.	θέλει να εξηγεί	θέλουν να εξηγούν

Если форма спрягаемого глагола в зависимом наклонении совпадает с формой смыслового глагола, то такая конструкция переводится на русский язык составным глагольным сказуемым, например:

Θέλω να διαβάζω καλά βιβλία.	Я хочу читать хорошие книги.
Ξέρω να γράφω ελληνικά.	Я умею писать по-гречески.
Θέλετε να το ξέρετε;	Вы хотите знать об этом?

Если же форма спрягаемого глагола в зависимом наклонении не совпадает с формой смыслового глагола, то такая конструкция переводится при помощи придаточного предложения цели с союзом "чтобы", например:

Θέλω να διαβάζεις καλά βιβλία.	Я хочу, чтобы ты читал хорошие книги.
Θέλω να το ξέρετε.	Я хочу, чтобы вы знали об этом.
Θέλεις να γράφουν ελληνικά.	Ты хочешь, чтобы оно писали на греческом.

С зависимым наклонением используется отрицание **μη(ν)**, например:

μπορώ να μη λέω — я могу не говорить

μπορεί να μην απαντά — он может не отвечать

3) *Повелительное наклонение (η προστακτική έγκλιση).* В греческом языке, наряду с традиционными формами повелительного наклонения типа γράφε *пиши*, γράφετε *пишите*, о которых речь пойдет в последующих уроках, в значении повелительного наклонения может употребляться форма зависимого наклонения, например: να γράφεις *пиши*, να γράφετε *пишите*. В значении повелительного наклонения может употребляться только форма глагола 2-ого лица единственного и множественного числа, например:

να γράφεις — пиши　　να απαντάς — отвечай
να γράφετε — пишите　　να απαντάτε — отвечайте

§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -ος

У существительных мужского рода с окончанием -ος ударение бывает на последнем, предпоследнем или третьем слоге от конца слова, например: ο αδελφός *брат*, ο οικοδόμος *строитель*, ο άνθρωπος *человек*. Они склоняются так:

			Ед.ч.			
Ον.	ο	αδελφός	ο	οικοδόμος	ο	άνθρωπος
Γεν.	του	αδελφού	του	οικοδόμου	του	ανθρώπου
Αιτ.	τον	αδελφό	τον	οικοδόμο	τον	άνθρωπο
Κλ.	—	αδελφέ	—	οικοδόμε	—	άνθρωπε
			Мн.ч.			
Ον.	οι	αδελφοί	οι	οικοδόμοι	οι	άνθρωποι
Γεν.	των	αδελφών	των	οικοδόμων	των	ανθρώπων
Αιτ.	τους	αδελφούς	τους	οικοδόμους	τους	ανθρώπους
Κλ.	—	αδελφοί	—	οικοδόμοι	—	άνθρωποι

ПРИМЕЧАНИЕ. Собственные имена с окончанием -ος в звательном падеже имеют окончание -ο, например:
ο Πέτρος — Πέτρο, ο Νίκος — Νίκο.

Из таблицы склонения видно, что:

а) если ударение падает на последний слог, то оно остается во всех падежах на последнем слоге;

б) если ударение падает на предпоследний слог, то оно остается во всех падежах на предпоследнем слоге;

в) если ударение падает на третий слог от конца, то оно переходит на предпоследний слог в родительном падеже единственного и множественного числа (του ανθρώπου — των ανθρώπων) и в винительном падеже множественного числа (τους ανθρώπους).

Ряд существительных этой группы относится к разносклоняемым существительным, например: ο χρόνος *год, время*; ο λόγος *речь, слово, причина*.

Во множественном числе существительное ο χρόνος в значении "год" и ο λόγος в значении "слово" склоняются следующим образом:

Мн.ч.

Ον.	τα	χρόνια	τα	λόγια
Γεν.	των	χρόνων	των	λόγων
Αιτ.	τα	χρόνια	τα	λόγια
Κλ.	—	χρόνια	—	λόγια

В родительном падеже множественного числа используется и форма χρονών, когда речь идет о возрасте человека, например: Είμαι 20 χρονών.

§ 4. Склонение существительных женского рода с окончаниями -ξη, -ση, -ψη

Существительные женского рода с окончаниями **-ξη, -ση, -ψη** в единственном числе склоняются также, как и существительные женского рода с окончанием **-η**.

Во множественном числе они имеют другие окончания. У существительных этой группы, как правило, ударение падает на предпоследний или на третий слог от конца: η τάξη *класс*, η επιχείρηση *предприятие*. Они склоняются следующим образом:

		Ед.ч.		
Ον.	η	τάξη	η	επιχείρηση
Γεν.	της	τάξης	της	επιχείρησης
Αιτ.	την	τάξη	την	επιχείρηση
Κλ.	—	τάξη	—	επιχείρηση
		Мн.ч.		
Ον.	οι	τάξεις	οι	επιχειρήσεις
Γεν.	των	τάξεων	των	επιχειρήσεων
Αιτ.	τις	τάξεις	τις	επιχείρησεις
Κλ.	—	τάξεις	—	επιχείρησεις

Из таблицы склонения видно:

а) если ударение падает на предпоследний слог, то оно остается во всех падежах на этом слоге;

б) если ударение падает на третий слог от конца слова, то во всех падежах множественного числа оно сдвигается на один слог к окончанию.

К этой группе склонения относятся также существительные η πόλη *город*, η δύναμη *сила*. Они склоняются по той же схеме, что и существительные с окончаниями **-ση, -ξη, -ψη**:

	Ед.ч.				*Мн.ч.*			
Ον.	η	πόλη	η	δύναμη	οι	πόλεις	οι	δυνάμεις
Γεν.	της	πόλης	της	δύναμης	των	πόλεων	των	δυνάμεων
Αιτ.	την	πόλη	τη(ν)	δύναμη	τις	πόλεις	τις	δυνάμεις
Κλ.	—	πόλη	—	δύναμη	—	πόλεις	—	δυνάμεις

§ 5. Односложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες)

В современном греческом языке имеется два типа личных местоимений (οι προσωπικές αντωνυμίες): *односложные и многосложные.* О многосложных личных местоимениях речь пойдет в последующих уроках. В этом уроке даются односложные личные местоимения только в винительном падеже.

Односложные личные местоимения имеют следующие формы винительного падежа:

(εγώ) με	меня	(εμείς) μας	нас
(εσύ) σε	тебя	(εσείς) σας	вас
(αυτός) τον	его	(αυτοί) τους	их
(αυτή) την	ее	(αυτές) τους	их

Односложные личные местоимения в предложении ставятся непосредственно перед глаголом, например:

Την ξέρω καλά.	Я ее хорошо знаю.
Σας παρακαλώ.	Я вас прошу.
Τον βλέπω.	Я его вижу.

Если глагол употребляется с частицей **να**, то односложные личные местоимения ставятся между частицей и глаголом, например:

Θέλω να τον καταλαβαίνω.	Я хочу его понимать.
Πρέπει να την ξέρει.	Он(а) должен(жна) ее знать.

§ 6. Определительные придаточные предложения

В греческом языке, так же как и в русском, имеются сложносочиненные и сложноподчиненные предложения.

Сложносочиненное предложение состоит из двух или нескольких самостоятельных предложений.

Сложноподчиненное предложение состоит из главного и придаточного предложения. Придаточное предложение поясняет главное и соединяется с ним при помощи подчинительных союзов или союзных слов.

Определительные придаточные предложения являются определением к какому-нибудь члену главного предложения, выраженному существительным или субстантивированной частью речи, или ко всему главному предложению.

Определительные придаточные предложения соединяются с главным при помощи относительного местоимения **που** *который*. Оно не изменяется по родам, числам и падежам, например:

Το πάρκο, που βρίσκεται κοντά μας, είναι μεγάλο.	Парк, который находится рядом с нами — большой.
Βλέπω τους φοιτητές, που σπουδάζουν μαζί μου.	Я вижу студентов, которые учатся со мной.

УПРАЖНЕНИЯ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и повторите за диктором текст 1.*

2. *Прочитайте диалоги в лицах, обращая внимание на интонацию.*

3. *Перескажите текст 1 от первого лица. Составьте рассказ о своей семье.*

4. *Выпишите из текстов и диалогов урока 4 глаголы в παθητική φωνή и проспрягайте их.*

5. *В следующих предложениях замените действительный залог страдательным:*

1. Οι φοιτητές γράφουν τις ασκήσεις. 2. Η Ελένη ντύνει τον αδελφό της. 3. Τα παιδιά διαβάζουν το βιβλίο. 4. Οι εργάτες χτίζουν το σχολείο. 5. Η καθηγήτρια ετοιμάζει τη διάλεξη. 6. Η μητέρα πλένει το παιδί της. 7. Η Όλγα χτενίζει τη μικρότερη αδελφή της. 8. Απόψε στη λέσχη μας παίζουν νέα ταινία. 9. Ο μαθητής μεταφράζει το κείμενο.

6. *Ответьте на вопросы:*

1. Πώς σε λένε; 2. Ποιο είναι το επώνυμό σου; 3. Πού σπουδάζεις; 4 Είσαι παντρεμένος; 5. Μένεις κοντά στο κέντρο; 6. Έχετε καλό διαμέρισμα; 7. Πόσα δωμάτια έχετε; 8. Η οικογένειά σου είναι μεγάλη; 9. Ο μεγαλύτερος αδελφός σου είναι παντρεμένος; 10. Η αδερφή σου είναι παντρεμένη; 11. Πού μένει η αδερφή σου; 12. Τι δουλιά κάνει ο πατέρας σας; 13. Η μητέρα σας δουλεύει; 14. Ο μεγαλύτερος αδερφός σας είναι φοιτητής; 15. Η γυναίκα του είναι δασκάλα; 16. Πού δουλεύει; 17. Ο μικρότερος αδερφός σας είναι μαθητής; 18. Είναι καλός στα μαθήματα; 1. Πότε σηκώνεστε το πρωί; 20. Κάνετε γυμναστική ή όχι; 21. Πλένεστε και ντύνεστε γρήγορα; 22. Τι κάνετε συνήθως μετά τα μαθήματα; 23. Πού βρίσκεται το πάρκο; 24. Τι κάνετε το βράδυ; 25. Ποιος παίζει πιάνο;

7. *Выпишите из текстов и диалогов урока 4 существительные мужского рода с окончанием -ος и существительные женского рода с окончаниями -ση, -ξη, -ψη и просклоняйте их.*

8. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице:*

1. Οι εργάτες (σηκώνομαι) νωρίς το πρωί και (πάω) στο εργοστάσιο. 2. Τα παιδιά (ντύνομαι) γρήγορα. 3. Πότε (εσύ) (πλένομαι); 4. Πού (βρίσκομαι)

η πολυκατοικία σας; 5. Η κόρη μου δεν (ντύνομαι) γρήγορα. 6. Ο γιος μου (σηκώνομαι) νωρίς το πρωί. 7. (Εμείς) (πλένομαι) κάθε μέρα πρωί και βράδυ. 9. Το σινεμά (βρίσκομαι) κοντά στο Πανεπιστήμιο.

9. *Переведите на греческий язык:*

1. Когда ты утром встаешь? 2. Студенты готовятся к занятиям в нашем читальном зале. 3. Когда ты возвращаешься домой из университета? 4. Урок греческого языка обычно начинается в 9 часов утра. 5. Лекции заканчиваются в 12 часов дня. 6. Анна готовится отвечать. 7. Мы встаем рано утром. 8. Общежитие находится недалеко от центра города.

10. *Придумайте предложения со следующими словосочетаниями:*

αρχίζω να καταλαβαίνω, θέλω να ξέρω, θέλω να παρακολουθώ, τελειώνω να διαβάζω, αρχίζω να ντύνομαι, τελειώνω να γράφω.

11. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице:*

1. Ο πατέρας μου (θέλω να κάνω) μια βόλτα στο πάρκο. 2. Οι φοιτητές (αρχίζω να μιλώ) ελληνικά. 3. Οι φοιτητές (αρχίζω να καταλαβαίνω) ελληνικά. 4. Ο Αλέξης (τελειώνω να γράφω) στον πίνακα. 5. Η αδερφή μου (θέλω να ξέρω) την ιστορία της Ελλάδας.

12. *Составьте предложения со следующими словами:*

η επιχείρηση, ο οικοδόμος, η σύνταξη, η τάξη, ο μηχανικός, ο άνθρωπος, ο έμπορος, ο κύριος, παντρεμένος, ανύπαντρος, η τηλεόραση.

13. *Поставьте существительные, данные в скобках в соответствующем падеже:*

1. Αγαπώ πολύ (η αδερφή μου). 2. Η κόρη (η δασκάλα μου) σπουδάζει μαζί μας. 3. Οι εργάτες, που δουλεύουν (η επιχείρηση) ζουν (η νέα περιοχή). 4. Βλέπεις συχνά (ο Κώστας); - Ναι, τον βλέπω συχνά. 5. Το βράδυ όλοι μαζί βλέπουμε (η τηλεόραση). 6. Ο θείος και η θεία μου παίρνουν (η σύνταξη). 7. Ο αδερφός μου πάει (η δεύτερη τάξη). 8. Ο άντρας (η φίλη μου) δουλεύει (το εργοστάσιο αυτοκινήτων). 9. Η δουλιά (ο οικοδόμος) είναι δύσκολη.

14. *Переведите на греческий язык, обращая внимание на употребление личных местоимений:*

1. Он всегда хорошо ее понимает. 2. Сейчас я ее не вижу. 3. Извините меня, прошу Вас. 4. Преподаватель спрашивает его каждый день. 5. Я всегда ее встречаю в нашей библиотеке. 6. Они Вас очень любят. 7. Ты совершенно их не понимаешь. 8. Он преподает нам в университете.

15. *Замените выделенные существительные личными местоимениями:*

1. Δε βλέπω **τη φοιτήτρια**. 2. Συναντάτε **την Ελένη** κάθε μέρα. 3. Ο Γιώργος ξέρει καλά **το γιο** της 4. Ο καθηγητής ρωτάει **το φοιτητή**. 5. Ποιος διδάσκει γεωγραφία **στους φοιτητές**; 6. Οι μαθητές καταλαβαίνουν καλά **τη δασκάλα**. 7. (Εγώ) ξέρω καλά **τους φίλους** του. 8. Ποιος περιμένει **τον κύριο** Νικολαΐδη; 9. Αγαπώ πολύ **την αδερφή** μου. 10. Μεταφράζω ελληνικά **κείμενα** κάθε μέρα.

16. *Переведите на греческий язык:*

1. Как Вас зовут? — Меня зовут Василий. 2. Как Ваша фамилия? — Моя фамилия Дмитриев. 3. Вы москвич? — Да, я москвич, 4. Где Вы живете? — Я живу в общежитии. 5. Господин Георгиадис — коммерсант. 6. Сегодня он идет в министерство. 7. Господин Георгиадис говорит: "Вы хорошо говорите по-гречески. У Вас хорошее произношение. Где Вы учитесь?" 8. Я отвечаю господину Георгиадису: "Я учусь на филологическом факультете университета и изучаю греческий язык." 9. Наш парк очень красивый, он расположен у реки. 10. Вечером москвичи обычно гуляют в парке, смотрят на реку. 11. В парке много деревьев и цветов. 12. Господин Георгиадис говорит: "Ваша столица очень красивая."

17. *Прочитайте текст и перескажите его.*

Με λένε Ειρήνη, το επώνυμό μου είναι Αλεξάντροβα. Είμαι 18 (δεκαοχτώ) χρονών. Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο. Κάθε μέρα παρακολουθώ τα μαθήματα. Μαθαίνω ξένες γλώσσες. Ακόμα δεν είμαι παντρεμένη. Μένω σε μια νέα πολυκατοικία, που βρίσκεται σε μια ωραία περιοχή της Μόσχας. Κοντά στο σπίτι μας είναι το ποτάμι Μόσχοβας. Οι Μοσχοβίτες συχνά κάνουν βόλτα στην περιοχή μας. Μένω μαζί με τη μητέρα μου και τον πατέρα μου. Η μητέρα μου είναι νοικοκυρά. Ο πατέρας μου είναι εργάτης. Δουλεύει πολλά χρόνια στο εργοστάσιο αυτοκινήτων. Ο μεγαλύτερος αδερφός μου είναι στρατιώτης. Μας γράφει γράμματα πολύ συχνά.

18. *Составьте диалоги на темы: "Моя семья", "Мои друзья".*

19. *Переведите на греческий язык:*

— Привет, Ирина!
— Привет, Костя!
— Как поживаешь?
— Спасибо, хорошо. А ты?
— Очень хорошо! Говорят, что ты живешь в новом доме.
— Да, у нас сейчас прекрасная квартира. Ты учишься в университете?

— Да, я студент исторического факультета.

— Я тоже студентка, учусь в педагогическом институте. Как поживает твоя семья?

— Прекрасно! Моя семья сейчас тоже живет в новом доме, в хорошей и большой квартире.

— Мама и папа еще работают?

— Да. Отец работает на заводе, а мама преподает в школе.

— Привет твоей семье.

— Пока.

— Пока.

20. *Прочитайте и поговорите с товарищем, используя слова и выражения следующего диалога:*

— Γεια σου, Τάκη!

— Γεια σου, Έλλη! Τι κάνεις; Είσαι καλά;

— Πολύ καλά. Εσυ τί κάνεις; Τι κάνει η οικογένειά σου;

— Είμαστε καλά. Ο πατέρας και η μητέρα μου δουλεύουν ακόμα. Εγώ σπουδάζω. Ο αδερφός μου είναι τώρα στην Ελλάδα.

— Πολύ καλά. Χαιρετισμούς στην οικογένειά σου.

— Ευχαριστώ πολύ. Γεια σου, Έλλη!

— Γεια σου, Τάκη!

5 УРОК
Πέμπτο μάθημα

Текст 1:	Οι εποχές του χρόνου
Текст 2:	Η ομάδα μας
Грамматика:	**§ 1. Будущее время μέλλοντας διαρκής глаголов I спряжения группы ενεστώτας**
	§ 2. Глаголы πρέπει, αρέσει
	§ 3. Склонение существительных женского рода с окончаниями -ος, -άδα
	§ 4. Склонение прилагательных с окончаниями -ος, -η, -ο
	§ 5. Односложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες) *(продолжение)*
	§ 6. Количественные числительные, изменяющиеся по родам и падежам
	§ 7. Вопросительные местоимения (οι ερωτηματικές αντωνυμίες)
	§ 8. Дополнительные придаточные предложения

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Οι εποχές του χρόνου

Σήμερα ο καθηγητής μας εξηγεί το νέο μάθημα. Στην αρχή του μαθήματος ρωτάει: "Τι ημερομηνία έχουμε σήμερα;" Ο Πέτρος απαντάει ότι σήμερα έχουμε 25 (είκοσι πέντε) του Νοέμβρη. "Τι μέρα είναι σήμερα;" ρωτάει ο καθηγητής. "Σήμερα είναι Πέμπτη", απαντάει η Μαρία. "Τι καιρό κάνει;" ρωτάει ο καθηγητής την ῾Ολγα. Η῾Ολγα απαντάει ότι κάνει καλό καιρό. Ο καθηγητής συνεχίζει το μάθημα: "Ο χρόνος έχει τέσσερις εποχές: άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο και χειμώνα. Κάθε εποχή έχει τρεις μήνες".

Η άνοιξη είναι ασφαλώς η καλύτερη εποχή του χρόνου. Οι μήνες της άνοιξης είναι ο Μάρτης, ο Απρίλης και ο Μάης. Την άνοιξη ο ήλιος λάμπει, ο ουρανός είναι γαλανός. Είναι η εποχή των λουλουδιών. Θαυμάζω πάντα τη φύση της άνοιξης.

Πολλοί άνθρωποι αγαπούν το καλοκαίρι. Ιδιαίτερα τα παιδιά γιατί το καλοκαίρι κάνει πολλή ζέστη και μπορούν να κολυμπούν στα ποτάμια και τη

θάλασσα. Πολλοί το καλοκαίρι ταξιδεύουν με τρένα, αυτοκίνητα, λεωφορεία και πλοία. Ο Ιούνης, ο Ιούλης κι ο Αύγουστος είναι οι μήνες του καλοκαιριού. Το καλοκαίρι οι μαθητές και οι φοιτητές έχουνε καλοκαιρινές διακοπές.

Ο καθηγητής ρωτάει:"Σας αρέσει το καλοκαίρι;" Ο Νίκος απαντάει: "Ναι, μου αρέσει πολύ το καλοκαίρι. Πάντα το καλοκαίρι μένω στο εξοχικό σπίτι μας." Η Ελένη λέει: "Μου αρέσει το καλοκαίρι. Συνήθως τον Ιούνη ή τον Αύγουστο ταξιδεύω μαζί με τους γονείς μου. Του χρόνου θέλουμε να πάμε ταξίδι στην Ελλάδα." Ο καθηγητής είναι ευχαριστημένος από τις απαντήσεις των φοιτητών.

Οι μήνες του φθινοπώρου είναι ο Σεπτέμβρης, ο Οχτώβρης και ο Νοέμβρης. Το φθινόπωρο ο καιρός δεν είναι καλός. Στις αρχές του Νοέμβρη ο ουρανός γίνεται γκρίζος, βρέχει, φυσάει και τα φύλλα των δέντρων πέφτουν.

Το χειμώνα κάνει κρύο. Το χιόνι σκεπάζει τη γη. Συχνά χιονίζει. Οι μέρες είναι μικρές, και οι νύχτες είναι μεγάλες. Οι Μοσχοβίτες το χειμώνα κάνουν σκι και πατινάζ. Οι φοιτητές έχουν χειμερινές διακοπές. Οι μήνες του χειμώνα είναι ο Δεκέμβρης, ο Γενάρης κι ο Φλεβάρης.

Ο χρόνος έχει δώδεκα μήνες. Κάθε μήνας έχει τέσσερις εβδομάδες. Κάθε βδομάδα έχει εφτά μέρες: Κυριακή, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή και Σάββατο.

Το μάθημα τελειώνει. Χτυπάει το κουδούνι.

Ο καθηγητής λέει: "Αύριο δε θα έχουμε μάθημα. Μεθαύριο από τις 9(εννέα) μέχρι τις 11(έντεκα) θα κάνουμε ελληνικά: θα μιλάμε, θα διαβάζουμε το νέο κείμενο, θα γράφουμε νέες λέξεις και προτάσεις, θα επαναλαμβάνουμε τους γραμματικούς κανόνες. Το Γενάρη αρχίζουν οι εξετάσεις. Γι'αυτό οι φοιτητές της ομάδας σας πρέπει να μελετούν καλά τα μαθήματα και να ετοιμάζονται για τις εξετάσεις."

Запомните:

Τι ημερομηνία έχουμε σήμερα; — Какое сегодня число?
Τι μέρα είναι σήμερα; — Какой сегодня день?
Τι καιρό κάνει; — Какая погода?
Κάνει καλό καιρό. — Погода хорошая.
κάνω σκι — ходить на лыжах
κάνω πατινάζ — кататься на коньках
είμαι ευχαριστημένος (—η,—ο) από — быть довольным чем-либо
χιονίζει — идет снег
φυσάει — ветрено
βρέχει — идет дождь
μελετώ(α) τα μαθήματα — готовить уроки, выполнять задания

Λεξιλόγιο

εποχή του χρόνου η	время года
ημερομηνία η	дата
ότι	что
συνεχίζω	продолжать(ся)
άνοιξη η	весна
καλοκαίρι το	лето
φθινόπωρο το	осень
χειμώνας ο	зима
μήνας ο	месяц
ασφαλώς	безусловно, конечно, несомненно
καλύτερος (-η,-ο)	лучший
ήλιος ο	солнце
λάμπω	светить, сиять
γαλανός (-ή,-ό)	голубой
λουλούδι το	цветок
θαυμάζω	восхищаюсь (1-е л.ед.ч. от θαυμάζω в щаться)
πάντα	всегда
φύση η	природа
άνθρωπος ο	человек
ιδιαίτερα	особенно
μπορώ (ε)	мочь
κολυμπώ(α)	купаться
θάλασσα η	море
ταξιδεύω	путешествовать
τρένο το	поезд
πλοίο το	корабль, пароход
καλοκαιρινός (-ή,-ό)	летний
διακοπές οι	каникулы
εξοχικό σπίτι το	дача
ευχαριστημένος (-η,-ο)	довольный
απάντηση η	ответ
καιρός ο	погода
γκρίζος (-α,-ο)	серый
φυσώ (α)	дуть
φύλλο το	лист
πέφτω	падать
χιόνι το	снег
σκεπάζω	накрывать

γη η	**земля, поверхность земли**
μικρός (-ή,-ό)	**маленький, короткий**
νύχτα η	**ночь**
χειμερινός (-ή,-ό)	**зимний**
(ε)βδομάδα η	**неделя**
εφτά (επτά)	**семь**
μεθαύριο	**послезавтра**
πρόταση η	**предложение**
γραμματικός (-ή,-ό)	**грамматический**
εξέταση η	**экзамен**

Ρωτάμε και απαντάμε

— Πόσες εποχές έχει ο χρόνος;
— Ο χρόνος έχει τέσσερις εποχές.
— Πώς ονομάζονται οι εποχές του χρόνου;
— Οι εποχές του χρόνου ονομάζονται άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο και χειμώνας.
— Πόσους μήνες έχει ο χρόνος;
— Ο χρόνος έχει δώδεκα μήνες.
— Πόσες εβδομάδες έχει ο μήνας;
— Κάθε μήνας έχει τέσσερις εβδομάδες.
— Πόσες μέρες έχει η εβδομάδα;
— Η εβδομάδα έχει εφτά μέρες.
— Πώς ονομάζονται οι μέρες της εβδομάδας;
— Οι μέρες της εβδομάδας είναι η Κυριακή, η Δευτέρα, η Τρίτη, η Τετάρτη, η Πέμπτη, η Παρασκευή και το Σάββατο.
— Τι ημερομηνία έχουμε σήμερα;
— Σήμερα έχουμε 15 του Νοέμβρη.
— Τι μέρα είναι σήμερα;
— Σήμερα είναι Δευτέρα.
— Τι καιρό κάνει;
— Ο καιρός δεν είναι καλός. Βρέχει και φυσάει, κάνει πολύ κρύο.
— Ευχαριστώ πολύ. Κάνετε μεγάλη πρόοδο.

Запомните:

κάνω μεγάλη πρόοδο — делать большие успехи, преуспевать

Λεξιλόγιο

ονομάζομαι	**называться**
πρόοδος η	прогресс, успех

Διάλογος

Σταύρος:	Πού βρίσκεται η κατασκήνωσή σας;
Αλέξης:	Η κατασκήνωση του Πανεπιστημίου βρίσκεται κοντά στην πρωτεύουσα.
Σταύρος:	Δε μου λες, Αλέξη, πότε οι φοιτητές της ομάδας σας πηγαίνουν στην κατασκήνωση;
Αλέξης:	Οι φοιτητές μας πηγαίνουν στην κατασκήνωση δυο φορές το χρόνο.
Σταύρος:	Μετά τις εξετάσεις;
Αλέξης:	Μάλιστα, μετά τις χειμερινές και τις καλοκαιριννές εξετάσεις.
Σταύρος:	Συνήθως έχετε διακοπές μετά τις εξετάσεις;
Αλέξης:	Βέβαια, μετά τις εξετάσεις έχουμε διακοπές - χειμερινές και καλοκαιρινές.
Σταύρος:	Πώς πηγαίνετε στην κατασκήνωση με λεωφορείο ή με τρένο;
Αλέξης:	Συνήθως πηγαίνουμε εκεί με τρένο.
Σταύρος:	Στους φοιτητές αρέσει η κατασκήνωσή σας;
Αλέξης:	Ναι, τους αρέσει. Εκεί γύρω η φύση είναι ωραία.
Σταύρος:	Μα το χειμώνα κάνει πολύ κρύο, χιονίζει.
Αλέξης:	Τι λες! Μας αρέσει πολύ ο χειμώνας, είναι ωραία εποχή. Κάνουμε σκι και πατινάζ.
Σταύρος:	Μου αρέσει περισσότερο το καλοκαίρι, γιατί κάνει ζέστη.
Αλέξης:	Σε καταλαβαίνω καλά.
Σταύρος:	Μάλιστα. Τα δέντρα το καλοκαίρι είναι πράσινα, ο ήλιος λάμπει, ο ουρανός είναι γαλανός. Το νερό του ποταμιού είναι ζεστό και μπορείς να κάνεις μπάνιο.

Запомните:

δε μου λες — **скажи пожалуйста...; ты мне не скажешь...**

Λεξιλόγιο

κατασκήνωση η	**лагерь**
περισσότερο	**больше**
πράσινος (-η,-ο)	**зеленый**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η ομάδα μας

Στην ομάδα μας είμαστε εφτά φοιτητές. Εγώ κι ο Αλέκος δεν είμαστε Μοσχοβίτες. Εγώ είμαι από την Ουκρανία, ενώ ο Αλέκος είναι από την Αγία Πετρούπολη. Μένουμε στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου. Είναι καινούρια και μεγάλη. Σε κάθε δωμάτιο μένουν δυο φοιτητές. Κάθε δωμάτιο έχει ένα μεγάλο παράθυρο. Από το παράθυρο μπορείς να βλέπεις τη Μόσχα. Είναι πολύ μεγάλη πόλη.

Ο καιρός το φθινόπωρο δεν είναι καλός. Ο ουρανός συχνά γίνεται γκρίζος και αρχίζει να βρέχει ή να χιονίζει.

Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το Σεπτέμβρη και τελειώνει το Δεκέμβρη. Μετά τις χειμερινές διακοπές αρχίζει το δεύτερο εξάμηνο και ύστερα από αυτό οι καλοκαιρινές διακοπές.

Κάθε μέρα έχουμε τέσσερα μαθήματα. Ελληνικά έχουμε τρεις φορές την εβδομάδα. Οι χειμερινές εξετάσεις θα είναι δύσκολες. Γι'αυτό τώρα διαβάζουμε πολύ. Μετά τις εξετάσεις οι φοιτητές της ομάδας μας θα πάνε στην κατασκήνωση του Πανεπιστημίου, που βρίσκεται κοντά στη Μόσχα, δίπλα στο ποτάμι. Εκεί θα κάνουν σκι και πατινάζ. Κατά τις διακοπές θα μένουμε στη Μόσχα μαζί με τον Αλέκο, θα πηγαίνουμε στα θέατρα, στις εκθέσεις και στους κινηματογράφους.

Λεξιλόγιο

έκθεση η — 1. выставка; 2. доклад; 3. сочинение; 4. изложение

ГРАММАТИКА

§ 1. Будущее время μέλλοντας διαρκής глаголов I спряжения группы ενεστώτας

Будущее время μέλλοντας διαρκής глаголов I спряжения группы ενεστώτας выражает длительное или многократное действие в будущем и образуется при помощи вспомогательной частицы и соответствующей формы спрягаемого глагола в настоящем времени, например:

Όλο το πρωί θα γράφω.	Все утро я буду писать.
Από αύριο θα σηκώνομαι στις έξι.	С завтрашнего дня я буду вставать в 6 часов.

Μέλλοντας διαρκής переводится на русский язык глаголами несовершенного вида в будущем времени.

Глаголы в спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θα γράφω	θα γράφουμε
2-е л.	θα γράφεις	θα γράφετε
3-е л.	θα γράφει	θα γράφουν

Частица **θα** ставится перед глаголом. При наличии односложных личных местоимений они ставятся между частицей θα и глаголом, например:

Θα σε συναντώ.	Я буду тебя встречать.
Θα τον επισκέπτομαι.	Я буду его посещать.

ПРИМЕЧАНИЕ. В греческом языке у некоторых глаголов группы ενεστώτας форма μέλλοντας διαρκής совпадает с формой будущего времени αόριστος, о которых речь пойдет в последующих уроках, и преводится на русский язык глаголами будущего времени совершенного и несовершенного вида, например:
Θα πλένω. — Я буду мыть. Я вымою.
Θα κάνω. — Я буду делать. Я сделаю.
Θα φέρω. — Я буду носить. Я принесу.

§ 2. Глаголы πρέπει, αρέσει

Модальный недостаточный глагол πρέπει *я должен; мне надо, следует* является безличным и всегда употребляется с глаголом в зависимом наклонении, например:

		Ед.ч.	
1-е л.	(εγώ)	πρέπει να γράφω	я должен писать.
2-е л.	(εσύ)	πρέπει να γράφεις	ты должен писать.
	(αυτός)		он должен писать.
3-е л.	(αυτή)	πρέπει να γράφει	она должна писать.
	(αυτό)		оно должно писать.
		Мн.ч.	
1-е л.	(εμείς)	πρέπει να γράφουμε	мы должны писать.
2-е л.	(εσείς)	πρέπει να γράφετε	вы должны писать.
	(αυτοί)		
3-е л.	(αυτές)	πρέπει να γράφουν	они должны писать.
	(αυτά)		

Глагол αρέσω *нравиться* чаще используется в форме 3-го лица единственного и множественного числа, например:

Μου αρέσει το λουλούδι.	Мне нравится цветок.
Μου αρέσουν τα λουλούδια.	Мне нравятся цветы.

§ 3. Склонение существительных женского рода с окончаниями -ος, -άδα

1) Существительные женского рода, оканчивающиеся на **-ος**, склоняются так же, как и существительные мужского рода с окончанием **-ος**, например: η οδός *улица*, η νήσος *остров*,η περίοδος *период*:

			Ед.ч.			
Ον.	η	οδός	η	νήσος	η	περίοδος
Γεν.	της	οδού	της	νήσου	της	περιόδου
Αιτ.	την	οδό	την	νήσο	την	περίοδο
Κλ.	—	οδό	—	νήσο	—	περίοδο
			Мн.ч.			
Ον.	οι	οδοί	οι	νήσοι	οι	περίοδοι (περίοδες)
Γεν.	των	οδών	των	νήσων	των	περιόδων
Αιτ.	τις	οδούς	τις	νήσους	τις	περιόδους (περιόδες)
Κλ.	—	οδοί	—	νήσοι	—	περίοδοι (περίοδες)

2) Существительные женского рода с окончанием **-άδα** склоняются следующим образом, например,η ομάδα *группа*:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	ομάδα	οι	ομάδες
Γεν.	της	ομάδας	των	ομάδων
Αιτ.	την	ομάδα	τις	ομάδες
Κλ.	—	ομάδα	—	ομάδες

Существительные типа η ομάδα *группа*,η εβδομάδα *неделя* имеют те же окончания, что и существительные женского рода, оканчивающиеся на **-α** (η γλώσσα *язык*). Разница состоит только в том, что у этих существительных ударение остается над одним и тем же слогом во всех падежах.

§ 4. Склонение прилагательных с окончаниями -ος, -η, -ο

1) Прилагательным мужского рода с окончанием **-ος** соответствуют прилагательные женского рода с окончанием **-η** (или **-α**) и среднего рода с окончанием **-ο**, например:καλός — καλή, καλό; ωραίος — ωραία, ωραίο.

Если перед окончанием прилагательного мужского рода на **-ος** в именительном падеже единственного числа стоит согласная буква, то у прилагательных женского рода окончание будет **-η**, например:καλός *хороший* — καλή *хорошая*, άσχημος *плохой* — άσχημη *плохая*.

Если перед окончанием **-ος** стоит гласная буква, то у прилагательного женского рода окончание будет **-α**, например: ωραίος *прекрасный* — ωραία *прекрасная*, νέος *новый* — νέα *новая*.

2) Прилагательные, имеющие такие же окончания, как и существительные, склоняются по правилам склонения существительных. Разница

заключается лишь в том, что у прилагательных ударение всегда остается над одним и тем же слогом.

Мужской род

ο έξυπνος άνθρωπος умный человек

		Ед.ч.	*Мн.ч.*	
Ον.	ο	έξυπνος άνθρωπος	οι	έξύπνοι άνθρωποι
Γεν.	του	έξυπνου ανθρώπου	των	έξυπνων ανθρώπων
Αιτ.	τον	έξυπνο άνθρωπο	τους	έξυπνους ανθρώπους
Κλ.	—	έξυπνε άνθρωπε	—	έξυπνοι άνθρωποι

Женский род

η μεγάλη αίθουσα большая аудитория

		Ед.ч.	*Мн.ч.*	
Ον.	η	μεγάλη αίθουσα	οι	μεγάλες αίθουσες
Γεν.	της	μεγάλης αίθουσας	των	μεγάλων αιθουσών
Αιτ.	τη	μεγάλη αίθουσα	τις	μεγάλες αίθουσες
Κλ.	—	μεγάλη αίθουσα	—	μεγάλες αίθουσες

Средний род

το πράσινο αυτοκίνητο зеленый автомобиль

		Ед.ч.	*Мн.ч.*	
Ον.	το	πράσινο αυτοκίνητο	τα	πράσινα αυτοκίνητα
Γεν.	του	πράσινου αυτοκινήτου	των	πράσινων αυτοκινήτων
Αιτ.	το	πράσινο αυτοκίνητο	τα	πράσινα αυτοκίνητα
Κλ.	—	πράσινο αυτοκίνητο	—	πράσινα αυτοκίνητα

§ 5. Односложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες) *(продолжение)*

В греческом языке ряд односложных личных местоимений соответствуют русским личным местоимениям в дательном падеже: μου *мне*, σου *тебе*, του *ему*, της *ей*, μας *нам*, σας *вам*, τους *им*.

Односложные личные местоимения ставятся перед глаголами, например:

Μου αρέσει αυτό το βιβλίο. Мне нравится эта книга.

§ 6. Количественные числительные, изменяющиеся по родам и падежам

Количественные числительные 1, 3, 4 изменяются по родам:

ένας φοιτητής один студент
μια φοιτήτρια одна студентка
ένα παιδί один ребенок
τρεις φοιτητές три студента
τρεις φοιτήτριες три студентки
τρία παιδιά три ребенка
τέσσερις φοιτητές четыре студента
τέσσερις φοιτήτριες четыре студентки
τέσσερα παιδιά четыре ребенка (четверо детей)

Количественные числительные 1, 3, 4 склоняются по следующей схеме:

	М.р.	*Ж.р.*	*Ср.р.*
Ον.	ένας	μία, μια	ένα
Γεν.	ενός	μιας	ενός
Αιτ.	ένα(ν)	μία, μια	ένα
Ον.	τρεις	τρεις	τρία
Γεν.	τριών	τριών	τριών
Αιτ.	τρεις	τρεις	τρία
Ον.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
Γεν.	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων
Αιτ.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα

Остальные количественные числительные от 1 до 100 не изменяются ни по родам, ни по падежам.

В разговорной речи количественные числительные могут иметь ударение на разных слогах.

При счете употребляется средний род количественных числительных 1, 3, 4:

ένα (1), δύο (2), τρία (3), τέσσερα (4), πέντε (5), έξι (6), εφτά (7), οχτώ (8), εννέα (9), δέκα (10),ένδεκα (11), δώδεκα (12), δεκατρία (13), δεκατέσσερα (14), δεκαπέντε (15), δεκαέξι (16), δεκαεφτά (17), δεκαοχτώ (18), δεκαεννέα (19), είκοσι (20), τριάντα (30), σαράντα (40),πενήντα (50),εξήντα (60), εβδομήντα (70), ογδόντα (80), ενενήντα (90), εκατό (100).

§ 7. Вопросительные местоимения (οι ερωτηματικές αντωνυμίες)

Вопросительные местоимения (οι ερωτηματικές αντωνυμίες) ποιος, ποια, ποιο *кто; какой, какая, какое* и πόσος, πόση, πόσο *сколько* согласуются с определяемым существительным в роде, числе и падеже и склоняются по правилам склонения прилагательных с такими же окончаниями:

Ποιοι άνθρωποι εργάζονται εδώ;	Кто эти люди, которые здесь работают?
Ποια γυναίκα κάθεται εκεί;	Кто эта женщина, которая сидит там?
Ποιο παιδί παίζει σκάκι;	Кто этот ребенок, который играет в шахматы?
Πόσους εργάτες βλέπεις;	Сколько рабочих ты там видишь?
Πόσες φοιτήτριες συναντάς;	Сколько студенток ты встречаешь?
Πόσα παιδιά έχεις;	Сколько у тебя детей?

§ 8. Дополнительные придаточные предложения

Дополнительные придаточные предложения отвечают на вопрос τι; *что?* и соединяются с главным предложением при помощи синонимичных равноправных союзов ότι *что*, που *что* и πως *что*, например:

Ξέρω ότι σήμερα έρχεται η αδερφή σας.	Я знаю, что сегодня приезжает ваша сестра.
Νομίζω πως αυτός δεν πρέπει να πάει εκεί σήμερα.	Я думаю, что ему не надо идти туда сегодня.
Ξέρω που είσαι απασχολημένος σήμερα.	Я знаю, что ты сегодня занят.

Косвенная речь передается в греческом языке при помощи дополнительного придаточного предложения, например:

Ο φοιτητής λέει : "Ξέρω καλά το κείμενο".	Студент говорит: "Я хорошо знаю текст".
Ο φοιτητής λέει ότι ξέρει καλά το κείμενο.	Студент говорит, что он хорошо знает текст.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и повторите за диктором текст 1, обращая внимание на интонацию.*

2. *Задайте своему товарищу несколько вопросов по теме урока, используя конструкцию: μου αρέσει, πρέπει να ...*

3. *Составьте диалог о временах года, употребляя следующие вопросы:*

Ποια εποχή του χρόνου σου αρέσει περισσότερο; Πώς περνάς τις χειμερινές και καλοκαιρινές σου διακοπές; Ταξιδεύεις με τρένο, αυτοκίνητο, αεροπλάνο; Τι θα κάνεις φέτος μετά τις εξετάσεις;

4. *Обменяйтесь репликами, употребляя следующие конструкции: μου αρέσει περισσότερο, κάνω σκι, κάνω πατινάζ, κάνει κρύο.*

5. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице в будущем времени:*

1. Αύριο (διαβάζω) στο αναγνωστήριο. 2. Πολύ σύντομα (έχω) εξετάσεις, γι'αυτό πρέπει (μελετώ) πολύ. 3. Στις διακοπές οι φοιτητές της ομάδας (επισκέπτομαι) συχνά θέατρα και εκθέσεις. 4. Ο καθηγητής (εξηγώ) τους νέους κανόνες όλη τη βδομάδα.5. Μόνο μετά τις εξετάσεις (κάνω σκι και πατινάζ). 6. Η αδερφή μου κάθε μέρα (καθαρίζω) το δωμάτιό μας. 7. Τα καλοκαίρια οι φοιτητές (ταξιδεύω) στην Ελλάδα. 8. Από αύριο (εσείς) (μεταφράζω) το

κείμενο. 9. Μετά το μάθημα οι μαθητές (τρώω) πάντα στο εστιατόριο. 10. Τα βράδια (εσύ) (διαβάζω) το νέο βιβλίο.

6. *Переведите на греческий язык:*

1. Я буду встречать его каждый день. 2. Вы будете готовиться к экзаменам две недели. 3. Он будет присутствовать на занятиях каждый день. 4. Ты будешь убирать свою комнату. 5. Мы пойдем сегодня вечером в клуб. 6. Во время каникул мы будем часто посещать театры и выставки. 7. Вы сделаете это упражнение завтра. 8. С завтрашнего дня я буду убирать свою комнату и кухню. 9. Вы будете переводить новые тексты с преподавателем.

7. *Придумайте предложения со следующими глаголами:*

εργάζομαι, έρχομαι, σκέπτομαι, επισκέπτομαι, χρειάζομαι, ετοιμάζομαι, ονομάζομαι, λέγομαι, σηκώνομαι, γίνομαι.

8. *Вместо точек поставьте местоимения με, μου, σε, σου, τον, του, την, της, μας, σας, τους:*

1. Ο καθηγητής ... λέει ότι πρέπει να πάω στη βιβλιοθήκη. 2. ... παρακαλώ πολύ να κάνεις αυτή τη δουλιά. 3. Η δασκάλα ... ρωτάει για την οικογένειά του. 4. Η αδερφή μου λέει ότι ... αρέσει η γεωγραφίας. 5. Ο φοιτητής λέει ότι ... αρέσουν τα ελληνικά. 6. Αγαπούμε τη γιαγιά μας και ... βοηθούμε κάθε μέρα. 7. ... αρέσει η έκθεση των λουλουδιών και ... επισκέπτομαι κάθε μέρα. 8. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα, ... αγαπώ πολύ.

9. *Поставьте прилагательные и существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Έχουμε (καλή ομάδα) φοιτητών. 2. Σήμερα πάω (ο μεγάλος κινηματογραφος) 3. Καταλαβαίνω καλά (ο δάσκαλος). 4. Δεν μου αρέσει (ο γκρίζος ουρανός). 5. Η καθηγήτρια είναι ευχαριστημένη με (η σωστή απάντησή του). 6. Στη βιβλιοθήκη πάντα υπάρχουν (νέο περιοδικό). 7. Ο φοιτητής γράφει (η νέα πρόταση) στον πίνακα. 8. Οι Μοσχοβίτες αγαπούν (η ωραία πόλη τους). 9. Μένουμε (η νέα πολυκατοικία). 10. Μεταφράζω (εύκολο κείμενο).

10. *Переведите на греческий язык:*

В начале января у нас будут экзамены. Мы знаем, что в этом году экзамены будут трудные. Пять раз в неделю у нас бывает урок греческого языка. Сегодня наш преподаватель объясняет нам новый урок. Он говорит о временах года: весне, лете, осени и зиме. "Какое сегодня число?" — спрашивает нас преподаватель. Ольга отвечает: "Сегодня 23-е октября." Многие наши студенты очень любят лето. Летом они путешествуют, купаются в

море. Мой друг говорит, что он больше любит весну. А я люблю осень. Осенью я часто гуляю в парке, который находится рядом с моим домом. После зимних экзаменов мы поедем в студенческий лагерь. Это недалеко от Москвы. Там мы будем ходить на лыжах, кататься на коньках. Вечером мы будем смотреть телевизор, играть в шахматы, ходить в кино. Мне нравится наш лагерь. Сейчас я должен много работать. Приближаются экзамены.

11. *Прочитайте и перескажите текст:*

Αγαπώ πολύ την άνοιξη. Ο καιρός είναι καλός. Κάνει ζέστη. Ο ουρανός είναι γαλανός. Ο ήλιος λάμπει. Η φύση γίνεται θαυμάσια. Κάθε Σαββατοκύριακο πηγαίνω στην εξοχή. Συχνά πάω εκεί με το φίλο μου τον Κώστα. Με τον Κώστα σπουδάζουμε μαζί. Το εξοχικό σπίτι μας δεν είναι πολύ μακριά από την πόλη. Βρίσκεται στο χωριό, που ονομάζεται Σβέτλοβο. Συνήθως πηγαίνουμε δυο ώρες με το τρένο. Μου αρέσει να βλέπω τα πράσινα δέντρα, το ποτάμι, που είναι κοντά στο εξοχικό σπίτι μας. Μας συναντάει η μητέρα, που μας περιμένει πάντα. Στρώνει το τραπέζι. Τρώμε και μετά κάνουμε βόλτα. Οι Μοσχοβίτες το καλοκαίρι συχνά επισκέπτονται το χωριό μας. Έρχονται με τα παιδιά τους, κολυμπούν στο ποτάμι και ξεκουράζονται.

12. *Прочитайте диалог и перескажите его в лицах:*

— Πού θα είσαι την άνοιξη;
— Θα είμαι εδώ. Ίσως θα πάω στο εξοχικό μας σπίτι. Κι εσύ;
— Θα πάω ταξίδι στην Ελλάδα.
— Τι ωραία ιδέα! Αλλά γιατί την άνοιξη;
— Γιατί δεν κάνει πολλή ζέστη. Μου αρέσει πολύ να ταξιδεύω την άνοιξη.

13. *Задайте несколько вопросов своему товарищу, на которые должно последовать опровержение, например:*

Την άνοιξη στη Ελλάδα συχνά χιονίζει; Όχι, την άνοιξη στην Ελλάδα πάντα κάνει ζέστη και ποτέ δε χιονίζει.

14. *Прочитайте, переведите и запомните:*

το πρωί, τη νύχτα, την άνοιξη, το χειμώνα, το καλοκαίρι, το φθινόπωρο, το Σεπτέμβρη, το Γενάρη, την πρώτη του Μάη, στις 25 του Μάρτη, στις 8 του Φλεβάρη, το 1971, το 989, την Παρασκευή στις 7 το πρωί, το Σαββατοκύριακο, τον Αύγουστο, αύριο το μεασημέρι, αυτές τις μέρες, αυτή την εποχή, τον τελευταίο καιρό, απόψε στις 8, την Κυριακή το μεσημέρι, χτες το βράδυ, αυτή τη βδομάδα.

15. *Побеседуйте друг с другом о вашем дне рождения, о том, как вы празднуете этот день. В этой беседе используйте лексику данного диалога:*

— Γεια σου, Αντρέα!
— Καλημέρα, Σοφία!
— Πού πας;
— Πάω στα μαγαζιά. Ξέρεις, σήμερα είναι τα γενέθλια της αδερφής μου.
— Κι έχετε πάρτυ, βέβαια.
— Ναι, έχουμε πάρτυ απόψε.
— Πόσων χρονών γίνεται η αδερφή σου;
— 20 χρονών. Σε προσκαλώ στο σπίτι μας.
— Ευχαριστώ πολύ.

16. *Переведите на греческий язык:*

Мне нравится осень. Осенью мы восхищаемся природой. А мой друг Костя не любит это время года. Ему больше нравится весна. Весной небо голубое, солнце светит ярко. Весной, 17-го марта, у Кости день рождения, и он обычно приглашает нас к себе домой на вечеринку.

6 УРОК
'Εκτο μάθημα

Текст 1: Το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ
Текст 2: Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας
Грамматика: § 1. Παθητική φωνή глаголов II спряжения 1-й категории
§ 2. Склонение существительных женского рода с окончаниями **-ίδα, -τητα**
§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием **-ος**
§ 4. Прилагательные, определяющие национальную принадлежность
§ 5. Количественные числительные от 100 и более
§ 6. Порядковые числительные (τα τακτικά αριθμητικά)
§ 7. Придаточные предложения места

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ

Μισή ώρα από το κέντρο της Μόσχας βρίσκεται ένα ωραίο πανεπιστημιακό ίδρυμα. Το λεωφορείο φτάνει και οι Κύπριοι φοιτητές κατεβαίνουν μπροστά στο άγαλμα του Λομονόσοφ. Η καθηγήτρια μιλάει για τη ζωή αυτού του μεγάλου ανθρώπου. 'Ενα φτωχό χωριατόπαιδο φεύγει για την πόλη κι ύστερα από μερικά χρόνια γίνεται ένας από τους μεγαλύτερους επιστήμονες της εποχής του. Οι φοιτητές κοιτάζουν το κτίριο. Το ύψος του είναι 239 (διακόσια τριάντα εννέα) μέτρα, έχει 32 (τριάντα δύο) ορόφους. Το κτίριο του Πανεπιστημίου βρίσκεται σε θαυμάσια περιοχή, στους πράσινους λόφους. Οι Κύπριοι φοιτητές κοιτάζουν το ποτάμι, που λέγεται Μόσχοβας.

'Υστερα μπαίνουν στο κτίριο. Η καθηγήτρια τους λέει: "Εδώ λειτουργούν 16 (δέκα έξι) σχολές θεωρητικών και θετικών επιστημών, όπου σπουδάζουν περίπου 30 (τριάντα) χιλιάδες φοιτητές. Στο Πανεπιστήμιο διδάσκουν τρεις χιλιάδες καθηγητές. Εδώ σπουδάζουν φοιτητές 60 (εξήντα) περίπου εθνικοτήτων. 'Ερχονται για σπουδές εδώ όχι μόνο από τις Δημοκρατίες της χώρας μας, μα και από διάφορες χώρες του κόσμου.

Ύστερα οι Κύπριοι μπαίνουν στα γραφεία, στις αίθουσες, στα εργαστήρια και στα σπουδαστήρια του Πανεπιστημίου. Στη φοιτητική λέσχη συναντιούνται με φοιτητές και καθηγητές του Πανεπιστημίου Λομονόσοφ. Συζητούν για τα πολιτικά γεγονότα και καλλιτεχνικά νέα.

Οι Κύπριοι φοιτητές δείχνουν πολύ ευχαριστημένοι από την επίσκεψή τους.

Запомните:

Σχολή Θεωρητικών Επιστημών η — **факультет гуманитарных наук**
σχολή θετικών επιστημών η — **факультет естественных наук**
δείχνω ευχαριστημένος — **казаться довольным**

Λεξιλόγιο

ίδρυμα το	**учреждение**
μισή ώρα	**полчаса**
φτάνω	**прибывать**
κατεβαίνω	**спускаться, выходить**
άγαλμα το	**статуя, памятник**
ζωή η	**жизнь**
φτωχός (-η,-ο)	**бедный**
χωριατόπαιδο το	**деревенский мальчик**
λειτουργώ	**функционировать**
σχολή η	**факультет**
διδάσκω	**преподавать**
εθνικότητα η	**национальность**
κοιτάζω	**смотреть**
ύψος το	**высота**
όροφος ο	**этаж**
θαυμάσιος (-α,-ο)	**прекрасный**
λόφος ο	**холм, невысокая гора**
σπουδές οι	**учеба**
εργαστήριο το	**лаборатория**
γεγονός το	**событие**

Διάλογος 1

Συζήτηση με Κύπριους φοιτητές στην προκαταρκτική σχολή του Πανεπιστημίου

Καθηγητής: Ποιος θέλει να κάνει επίσκεψη στο Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ;
Κύπριοι φοιτητές: Όλοι θέλουμε να πάμε. Είναι πολύ μακριά;
Καθηγητής: Όχι, μισή ώρα ως τα προάστια της Μόσχας.
Φοιτητές: Θα πάμε με το μετρό;

Καθηγητής:	῾Οχι, θα πάμε με το λεωφορείο.
Φοιτητές:	Διαβάζουμε συχνά στις εφημερίδες για το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ. Ποιος ήταν ο Λομονόσοφ;
Καθηγητής:	Ο Λομονόσοφ ήταν ιδρυτής του Πανεπιστημίου, ένας από τους μεγάλους σοφούς και επιστήμονες της εποχής του.
Φοιτητές:	Πόσες σχολές έχει και πόσοι φοιτητές σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο αυτό;
Καθηγητής:	῾Εχει 16 σχολές. Οι 8 είναι θεωρητικές, οι άλλες σχολές θετικών επιστημών. Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν περίπου 30 χιλιάδες φιτητές.
Φοιτητές:	Θέλουμε να ξέρουμε μερικά στοιχεία για το κτίριο του Πανεπιστημίου.
Καθηγητής:	Μάλιστα. Το ύψος του κτιρίου είναι διακόσια τριάντα εννέα μέτρα. ῾Εχει χίλια εργαστήρια, σαράντα χιλιάδες δωμάτια, γραφεία και αίθουσες.
Φοιτητές:	Ποιο άγαλμα είναι μπροστά στην είσοδο;
Καθηγητής:	Είναι άγαλμα του Λομονόσοφ.
Μαρία:	Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν μόνο Ρώσοι;
Καθηγητής:	Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν όχι μόνο Ρώσοι φοιτητές, αλλά και ξένοι φοιτητές από διάφορες χώρες του κόσμου — Βούλγαροι και Γερμανοί, Πολωνοί και Γάλλοι, Ιταλοί και ῾Αγγλοι. ῾Εχει και μια μεγάλη ομάδα φοιτητών από την Ελλάδα και την Κύπρο.

Запомните:

κάνω επίσκεψη — посещать

Λεξιλόγιο

επίσκεψη η	посещение, визит
ήταν	был (прош.вр. от глагола-связки είμαι)
σοφός ο	мудрец, мыслитель
μισός (-ή,-ό)	половинный
μισή ώρα	полчаса
ως	*предлог* до
στοιχεία τα	данные
προάστιο το	пригород, окраина города
περίπου	приблизительно
μέτρο το	метр
μπροστά σε	впереди, спереди

είσοδος η	**вход**
Βούλγαρος ο	**болгарин**
Γερμανός ο	**немец**
Πολωνός ο	**поляк**
Γάλλος ο	**француз**
Ιταλός ο	**итальянец**
Άγγλος ο	**англичанин**
Κύπρος η	**Кипр**

Διάλογος 2

Πέτρος: Γεια σου, Νίκο!
Νίκος: Γεια σου, Πέτρο!
Πέτρος: Πώς είσαι;
Νίκος: Καλά, ευχαριστώ. Κι εσύ;
Πέτρος: Κι εγώ καλά, ευχαριστώ.
Νίκος: Ξέρω ότι σπουδάζεις στην ιατρική σχολή.
Πέτρος: Μάλιστα. Τώρα είμαι στο τρίτο έτος. Μου αρέσει ολύ το επάγγελμα του γιατρού.
Νίκος: Ναι, είναι καλό επάγγελμα.
Πέτρος: Πες μου, Νίκο, εσύ πού σπουδάζεις;
Νίκος: Σπουδάζω στην προκαταρκτική σχολή, μαθαίνω ρωσικά και του χρόνου ελπίζω να πάω στο Πολυτεχνείο.
Πέτρος: Ωραία. Σου αρέσει η Μόσχα;
Νίκος: Ναι. Είναι ωραία πόλη. Έχω πολλούς Ρώσους φίλους και συχνά συναντιέμαι μαζί τους.
Πέτρος: Κι εγώ. Ξέρεις, τώρα κάνω πρακτική εξάσκηση στο νοσοκομείο. Όλοι εκεί με βοηθούν στη δουλιά μου! Είμαι πολύ ευχαριστημένος.
Νίκος: Πες μου τη διεύθυνσή σου.
Πέτρος: Μένω στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου, δωμάτιο 25. Σε περιμένω την Κυριακή.
Νίκος: Καλά. Γεια σου!
Πέτρος: Καλή εντάμωση!

Запомните:

Καλή αντάμωση! — До встречи!

Λεξιλόγιο

γεια σου	здравствуй, до свидания, будь здоров
γεια σας	здравствуйте, до свидания, будьте здоровы

Πώς είσαι;	**Как ты поживаешь?**
του χρόνου	**на будущий год**
το Πολυτεχνείο	**политехнический институт**
γιατρός ο	**врач**
ελπίζω	**надеяться**
ωραία	*нареч.* **прекрасно**
διεύθυνση η	**адрес**
πες μου	**скажи мне**
αντάμωση η	**встреча, свидание**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας

Σήμερα στο μάθημα η καθηγήτρια μας μιλάει για το Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Το Πανεπιστήμιο αυτό είναι το πρώτο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του νέου ελληνικού κράτους. Λειτουργεί από το 1837. Πολλοί γνωστοί Έλληνες ιστορικοί, λογοτέχνες, πολιτικοί παράγοντες είναι απόφοιτοι του Πενεπιστημίου της Αθήνας.

Το Πανεπιστήμιο βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας σ'ένα ωραίο νεοκλασικό κτίριο στην οδό Πανεπιστημίου. Τώρα εδώ στεγάζεται η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου. Και οι πανεπιστημιακές σχολές στεγάζονται σήμερα σε πολλά κτίρια σε διάφορες περιοχές της ελληνικής πρωτεύουσας. Οι περισσότερες όμως σχολέ βρίσκονται στη σύγχρονη Πανεπιστημιούπολη.

Στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας λειτουργούν εφτά σχολές: Φιλοσοφική, Παιδαγωγική, Νομική, Θεολογική, Φυσικο-Μαθηματική, Ιατρική, Οδοντιατρική. Κάθε σχολή έχει διάφορα τμήματα. Για παράδειγμα, η Φιλισοφική Σχολή έχει Φιλοσοφικό, Φιλολογικό, Ιστορικό-Αρχαιολογικό και Ψυχολογικό Τμήμα. Κάθε σχολή έχει τους τομείς και τη γραμματεία της. Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν γύρω στις 45 (σαράντα πέντε) χιλιάδες φοιτητές.Εδώ διδάσκουν γνωστοί επιστήμονες και καθηγητές. Πολλές αίθουσες, βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια, σύγχρονα εργαστήρια είναι στη διάθεση των φοιτητών. Οι φοιτητές κάνουν πρακτική εξάσκηση σε σχολεία, νοσοκομεία, επιχειρήσεις, καθώς και σ'άλλα ιδρύματα.

Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας έχει μερικές φοιτητικές εστίες που βρίσκονται σε διάφορες συνοικίες της ελληνικής πρωτεύουσας. Οι εστίες έχουν εστιατόρια, κυλικεία, αναγνωστήρια, αίθουσες κινηματογράφου, λέσχες, διάφορες αθλητικές εγκαταστάσεις. Στις εστίες οι φοιτητές κοιμούντια, τρώνε, διαβάζουν, ξεκουράζονται., διασκεδάζουν. Εδώ συζητιούνται σπουδαία προβλήματα της εποχής μας. Εδώ οι φοιτητές συναντιούνται με καλλιτέχνες, αθλητές, επιστήμονες, με συνομήλικούς τους από άλλες χώρες.

Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν πολλοί ξένοι φοιτητές από διάφορες χώρες της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Όλοι τους στην αρχή μαθαίνουν ελληνικά στην Πανεπιστημιακή λέσχη.

Πανεπιστήμια υπάρχουν επίσης στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τα Γιάννενα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Запомните:

ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα το — **высшее учебное заведение**
για παράδειγμα — **например**
είναι στη διάθεση — **находиться, быть в распоряжении**
κάνω πρακτική εξάσκηση — **проходить практику**
αθλητικές εγκαταστάσεις οι — **спортивные сооружения**

Λεξιλόγιο

ανώτατος (-η,-ο)	**высший**
εκπαιδευτικός (-ή,-ό)	**учебный**
κράτος το	**государство**
ιστορικός ο	**историк**
λογοτέχνης ο	**литератор**
παράγοντας ο	**деятель**
πολιτικός παράγοντας ο	**политический деятель**
απόφοιτος ο	**выпускник**
νεοκλασικός (-ή,-ό)	**неоклассический**
Πρυτανεία η	**ректорат**
στεγάζομαι	**размещаться**
Πανεπιστημιούπολη η	**университетский городок**
φιλοσοφικός (-ή,-ό)	**философский**
παιδαγωγικός (-ή,-ό)	**педагогический**
νομικός (-ή,-ό)	**юридический**
θεολογικός (-ή,-ό)	**теологический**
φυσικο-μαθηματικός (-ή,-ό)	**физико-математический**
ιατρικός (-ή,-ό)	**медицинский**
οδοντιατρικός (-ή,-ό)	**стоматологический**
τμήμα το	**отделение**
ιστορικο-αρχαιολογικός(-ή,-ό)	**историко-археологический**
ψυχολογικός (-ή,-ό)	**психологический**
τομέας ο	**сектор в университетах Греции (кафедра)**
γραμματεία η	**секретариат в университетах Греции (деканат)**
γνωστός (-ή,-ό)	**известный**
σύγχρονος (-η,-ο)	**современный**

διάθεση η	распоряжение
εξάσκηση η	упражнение, тренировка
επιχείρηση η	предприятие
καθώς	как
άλλος (-η,-ο)	другой
μερικός (-ή,-ό)	некоторые, немногие, несколько
κυλικείο το	буфет
αθλητικός (-ή,-ό)	спортивный
εγκατάσταση η	сооружение
κοιμούμαι	спать
διασκεδάζω	развлекаться
συζητιέμαι	обсуждаться
σπουδαίος (-α,-ο)	важный
καλλιτέχνης ο	художник, деятель искусства
αθλητής ο	спортсмен
συνομήλικος ο	сверстник
Θεσσαλονίκη η	г. Салоники
Πάτρα η	г. Патра
Γιάννενα τα	г. Янина

Διάλογος 3

Χρήστος: Γεια σου, Γιάννη!
Γιάννης: Γεια σου, Χρήστο!
Χρήστος: Πώς είσαι;
Γιάννης: Καλά, ευχαριστώ. Εσύ;
Χρήστος: Κι εγώ καλά, ευχαριστώ.
Γιάννης: Τι κάνεις τώρα; Δουλεύεις; Σπουδάζεις;
Χρήστος: Σπουδάζω στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας.
Γιάννης: Σε ποιο έτος είσαι;
Χρήστος: Είμαι πρωτοετής. Μου αρέσει πολύ το επάγγελμα του γιατρού.
Γιάννης: Ναι, είναι καλό επάγγελμα.
Χρήστος: Πες μου, Γιάννη, εσύ πού σπουδάζεις;
Γιάννης: Τώρα σπουδάζω στη Μόσχα. Προς το παρόν μαθαίνω ρωσικά στην Προκαταρκτική Σχολή του Πανεπιστημίου της Μόσχας. Του χρόνου ελπίζω να πάω στο Πολυτεχνείο.
Χρήστος: Ωραία! Σου αρέσει η Μόσχα;
Γιάννης: Πολύ. Είναι ωραία πόλη. Έχω εκεί πολλούς Ρώσους φίλους και συχνά συναντιέμαι μαζί τους.

Χρήστος:	Πού μένεις εκεί;
Γιάννης:	Μένω στη φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου.
Χρήστος:	Μένεις μόνος σου;
Γιάννης:	ˈΟχι, μένω με τον Μιχάλη, δευτεροετή φοιτητή της ιστορικής Σχολής.
Χρήστος:	Και τώρα στην Αθήνα τι κάνεις;
Γιάννης:	ˈΕχω διακοπές. Εσύ, Χρήστο, πού μένεις τώρα;
Χρήστος:	Κι εγώ μένω στη φοιτητική εστία. ˈΕλα καμιά φορά!
Γιάννης:	Ευχαρίστως. Πες μου τη διεύθυνσή σου.
Χρήστος:	Η διεύθυνσή μου είναι απλή: ˈΑνω Ιλίσια, φοιτητική εστία, δωμάτιο 517(πεντακόσια εφτά).
Γιάννης:	Γεια σου, Χρήστο!
Χρήστος:	Καλή αντάμωση!

Запомните:

Σε ποιο έτος είσαι;— На каком ты курсе?
Είμαι πρωτοετής (δευτεροετής) — я первокурсник (второкурсник)
προς το παρόν — пока
ˈΕλα καμιά φορά! — Заходи как нибудь!

Λεξιλόγιο

έτος το	курс
προς	к
το παρόν	настоящее
προκαταρκτικός (-ή,-ό)	подготовительный
συναντιέμαι	встречаться
ˈΑνω Ιλίσια	Ано Илисья (*район Афин*)

ГРАММАТИКА

§ 1. Παθητική φωνή глаголов II спряжения 1-й категории

Почти каждому переходному глаголу II спряжения 1-й категории соответствует форма глагола παθητική φωνή, например: συναντώ *встречать* — συναντιέμαι *встречаться.*

Глаголы 1-й категории в ενεστώτας παθητική φωνή имеют следующие окончания: **-ιέμαι, -ιέσαι, -ιέται, -ιόμαστε, -ιέστε, -ιούνται** и спрягаются они следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	συναντιέμαι	συναντιόμαστε
2-е л.	συναντιέσαι	συναντιέστε
3-е л.	συναντιέται	συναντιούνται

§ 2. Склонение существительных женского рода с окончаниями ίδα, -τητα

1) У существительных женского рода с окончанием **ίδα** ударение во всех падежах остается над одним и тем же слогом, например, η εφημερίδα *газета*:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	εφημερίδα	οι	εφημερίδες
Γεν.	της	εφημερίδας	των	εφημερίδων
Αιτ.	την	εφημερίδα	τις	εφημερίδες
Κλ.	—	εφημερίδα	—	εφημερίδες

2) Существительные женского рода с окончанием **-τητα** склоняются во всех падежаж так же, как и существительные женского рода с окончанием **-α**, кроме родительного падежа множественного числа, где ударение переходит на предпоследний слог, например, η εθνηκότητα *национальность:*

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	η	εθνηκότητα	οι	εθνηκότητες
Γεν.	της	εθνηκότητας	των	εθνηκοτήτων
Αιτ.	την	εθνηκότητα	τις	εθνηκότητες
Κλ.	—	εθνηκότητα	—	εθνηκότητες

§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ος

Существительные среднего рода с окончанием **-ος**, например, το δάσος *лес*, склоняются по следующей схеме:

		Ед.ч.		Мн.ч.
Ον.	το	δάσος	τα	δάση
Γεν.	του	δάσους	των	δασών
Αιτ.	το	δάσος	τα	δάση
Κλ.	—	δάσο	—	δάση

У этих существительных ударение переходит на последний слог только в родительном падеже множественного числа.

§ 4. Прилагательные, определяющие национальную принадлежность

Прилагательные, определяющие национальную принадлежность, образуются от соответствующих существительных, например:

ο Έλληνας	грек	η Ελληνίδα	гречанка
ο Ρώσος	русский	η Ρωσίδα	русская
ο Κύπριος	киприот	η Κύπρια	киприотка
ο Γάλλος	француз	η Γαλλίδα	француженка
ο Βούλγαρος	болгарин	η Βουλγάρα	болгарка

ο Γερμανός	немец	η Γερμανίδα	немка
ο Άγγλος	англичанин	η Αγγλίδα	англичанка
ο Αμερικανός	американец	η Αμερικανίδα	американка

ελληνικός (-ή,-ό)	греческий
ρώσικος (-η,-ο) или ρωσικός (-ή,-ό)	русский
κυπριακός (-ή,-ό)	кипрский
γαλλικός (-ή,-ό)	французский
βουλγάρικος (-η,-ο)	болгарский
γερμανικός (-ή,-ό)	немецкий
αγγλικός (-ή,-ό)	английский
αμερικανικός (-ή,-ό)	американский

Когда речь идет о национальности людей, то в качестве определения употребляются соответствующие существительные, которые пишутся с заглавной буквы, например:

ο Ρώσος συγγραφέας	русский писатель
ο Έλληνας ποιητής	греческий поэт
ο Κύπριος αντιπρόσωπος	кипрский делегат
η Γαλλίδα τραγουδίστρια	французская певица
η Γερμανίδα δασκάλα	немецкая учительница
ο Βούλγαρος πιλότος	болгарский летчик

§ 5. Количественные числительные от 100 и более

Для образования числительных 101, 102, 103, 104 и т.д. к количественному числительному εκατό(ν) (100) добавляется соответствующее количественное числительное, например: 101 εκατόν ένα, 105 εκατόν πέντε, 115 εκατό δεκαπέντε.

Количественные числительные 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000 изменяются по родам:

200 διακόσιοι (-ες, -α)	700 εφτακόσιοι (-ες, -α)
300 τριακόσιοι (-ες, -α)	800 οχτακόσιοι (-ες, -α)
400 τετρακόσιοι (-ες, -α)	900 εννικόσιοι (-ες, -α)
500 πεντακόσιοι (-ες, -α)	1000 χίλιοι (-ες, -α)
600 εξακόσιοι (-ες, -α)	

Например:

διακόσιοι άνθρωποι — двести человек

διακόσιες γυναίκες — двести женщин

διακόσια παιδιά — двести детей

В отличие от русского языка, где существительное в сочетании с числительным употребляется в родительном падеже (двести человек, двести женщин, двести детей), в греческом языке определяемое существительное и числительное стоят в одном и том же падеже, например: διακόσιοι άνθρωποι, διακόσιες γυναίκες, διακόσια παιδιά.

Для обозначения года употребляется количественное числительное с артиклем среднего рода единственного числа в винительном падеже, например: в 1985 году — το χίλια εννιακόσια ογδόντα πέντε; употребляется также и такая форма — στα 1985.

§ 6. Порядковые числительные (τα τακτικά αριθμητικά)

Порядковые числительные в греческом языке по своей грамматической форме совпадают с прилагательными, имеющими окончания **-ος, -η, -ο**.

Все порядковые числительные склоняются также, как и прилагательные с окончаниями **-ος, -η, -ο.**

	Количественные (Απόλυτα)	Порядковые (Τακτικά)
1	ένας, μία (μια), ένα	πρώτος (-η, -ο)
2	δύο, δυο	δεύτερος (-η, -ο)
3	τρεις, τρία	τρίτος (-η, -ο)
4	τέσσερις, τέσσερα	τέταρτος (-η, -ο)
5	πέντε	πέμπτος (-η, -ο)
6	έξι	έκτος (-η, -ο)
7	εφτά (επτά)	έβδομος (-η, -ο)
8	οχτώ (οκτώ)	όγδοος (-η, -ο)
9	εννέα (εννιά)	ένατος (-η, -ο)
10	δέκα	δέκατος (-η, -ο)
11	ένδεκα (έντεκα)	ενδέκατος (εντέκατος) (-η, -ο
12	δώδεκα	δωδέκατος (-η, -ο)
13	δεκατρία	δέκατος τρίτος (-η, -ο)
14	δεκατέσσερα	δέκατος τέταρτος (-η, -ο)
15	δεκαπέντε	δέκατος πέμπτος (-η, -ο)
16	δεκαέξι (δεκάξι)	δέκατος έκτος (-η, -ο)
17	δεκαεφτά (δεκαεπτά)	δέκατος έβδομος (-η, -ο)
18	δεκαοχτώ (δεκαοκτώ)	δέκατος όγδοος (-η, -ο)
19	δεκαεννέα (δεκαεννιά)	δέκατος ένατος (-η, -ο)
20	είκοσι	εικοστός (-ή, -ό)
21	είκοσι ένας, μία, ένα	εικοστός (-ή, -ό) πρώτος (-η,
22	είκοσι δύο	εικοστός (-ή, -ό) δεύτερος (-η
30	τριάντα	τριακοστός(-ή, -ό)
40	σαράντα	τεσσαρακοστός (-ή, -ό)
50	πενήντα	πεντηκοστός (-ή, -ό)
60	εξήντα	εξηκοστός (-ή, -ό)
70	εβδομήντα	εβδομηκοστός (-ή, -ό)
80	ογδόντα	ογδοηκοστός (-ή, -ό)
90	ενενήντα	ενενηκοστός (-ή, -ό)
100	εκατό(ν)	εκατοστός (-ή, -ό)

101	εκατόν ένας, εκατό μία, εκατόν ένα	εκατοστός (-ή, -ό) πρώτος(-η, -c
102	εκατό δύο	εκατοστός (-ή, -ό) δεύτερος(-η,
200	διακόσιοι (-ες, -α)	διακοσιοστός (-ή, -ό)
300	τρ(ι)ακόσιοι (-ες, -α)	τριακοσιοστός (-ή, -ό)
400	τετρακόσιοι (-ες, -α)	τετρακοσιοστός (-ή, -ό)
500	πεντακόσιοι (-ες, -α)	πεντακοσιοστός (-ή, -ό)
600	εξακόσιοι (-ες, -α)	εξακοσιοστός (-ή, -ό)
700	εφτακόσιοι (-ες, -α)	εφτακοσιοστός (-ή, -ό)
800	οχτακόσιοι (-ες, -α)	οχτακοσιοστός (-ή, -ό)
900	εννιακόσιοι (-ες, -α)	εννιακοσιοστός (-ή, -ό)
1000	χίλιοι (-ες, -α)	χιλιοστός (-ή, -ό)
2000	δύο χιλιάδες	δισχιλιοστός (-ή, -ό)
10000	δέκα χιλιάδες	δεκακισχιλιοστός (-ή, -ό)
100000	εκατό χιλιάδες	εκατοντακισχιλιοστός (-ή, -ό)
1000000	ένα εκατομμύριο	εκατομμυριοστός (-ή, -ό)
1000000000	ένα δισεκατομμύριο	δισεκατομμυριοστός (-ή, -ό)

Арифметические действия по-гречески называются так:

сложение — η πρόσθεση

вычитание — η αφαίρεση

деление — η διαίρεση

умножение — ο πολλαπλασιασμός

Таблица умножение по-гречески называется ο πίνακας πολλαπλασιασμού.

§ 7. Придаточные предложения места

Придаточные предолжения места отвечают на вопрос **πού;** *где? куда?* Для присоединения придаточного предложения места к главному предложению употребляется союз **όπου** *где, куда,* например:

Το σχολείο, όπου πηγαίνουν τα παιδιά μας, είναι νέο.	Школа, где учатся наши дети, новая.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и повторите за диктором текст 1.*

2. *Перескажите текст 1.*

3. *Ответьте на вопросы:*

1. Τι είναι το Πανεπιστήμιο της Αθήνας; 2. Από πότε λειτουργεί το Πανεπιστήμιο; 3. Ποιοι είναι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου; 4. Ποιος βρίσκεται τώρα εδώ; 5. Πού στεγάζονται σήμερα οι πανεπιστημιακές σχολές;

6. Πού βρίσκονται οι περισσότερες σχολές; 7. Πόσες σχολές λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο; 8. Ποιες είναι αυτές οι σχολές; 9. Τι τμήματα έχει η Φιλοσοφική Σχολή; 10. Τι έχει κάθε σχολή; 11. Πόσοι φοιτητές σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο; 12. Ποιοι διδάσκουν στο Πανεπιστήμιο; 13. Τι είναι στη διάθεση των φοιτητών; 14. Πού κάνουν πρακτική εξάσκηση οι φοιτητές; 15. Πού βρίσκονται οι φοιτητικές εστίες του Πανεπιστημίου; 16. Τι κάνουν οι φοιτητές στις εστίες; 17. Τι προβλήματα συζητιούνται εδώ; 18. Με ποιον συναντιούνται εδώ οι φοιτητές; 19. Σπουδάζουν και ξένοι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο; 20. Από πού είναι; 21. Πού μαθαίνουν ελληνικά; 22. Πού υπάρχουν ακόμα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα;

4. *Перепишите, заменяя формы глаголов ενεργητική φωνή формами παθητική φωνή:*

Образец: Οι εργάτες κτίζουν καινούριες πολυκατοικίες. Οι καινούριες πολυκατοικίες κτίζονται από τους εργάτες.

1. Οι εργάτες συζητούν πολιτικά προβλήματα. 2. Η Άννα πλένει το μικρότερο αδελφό της. 3. Η δασκάλα ρωτάει τους μαθητές. 4. Η φοιτήτρια ετοιμάζει την απάντηση. 5. Οι φιτητές μας συχνά συναντούν στη λέσχη τους επιστήμονες από την Ελλάδα. 6. Η μητέρα χτενίζει το παιδί της. 7. Τα παιδιά παίρνουν τα βιβλία από τη βιβλιοθήκη. 8. Η Ελένη διαβάζει το κείμενο. 9. Ο Κώστας γράφει τις ασκήσεις.

5. *Придумайте предолжения со следующими глаголами в ενεστώτας:*

συζητιέμαι, συναντιέμαι, αγαπιέμαι, ρωτιέμαι

6. *Переведите на греческий язык, обращая внимание на залог (ενεργητική φωνή, παθητική φωνή):*

1. Ты теперь часто встречаешь своего друга? 2. Лагерь строится студентами. 3. Сейчас мы готовим художественную выставку. 4. Они часто встречаются с кипрскими студентами. 5. Завтра я буду готовиться к экзаменам. 6. Мы встречаемся почти каждую неделю.

7. *Поставьте существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Η πρωτεύουσα (η Ελλάδα) είναι η Αθήνα. 2. Διαβάζω (η εφημερίδα) κάθε μέρα. 3. Τα δέντρα (το δάσος) είναι πράσινα. 4. Συχνά το βράδυ χορεύουμε στην αίθουσα (η λέσχη) μας. 5. Μιλάμε για (η φοιτητούπολη) του Πανεπιστημίου. 6. Είμαι φοιτητής (το δεύτερο έτος) του Πανεπιστημίου. 7. Στο κέντρο (η πόλη) βρίσκεται ένα ωραίο πάρκο. 8. Ο Γιάννης κάνει πολλά (το λάθος).

8. *Вместо точек поставьте существительные или прилагательные, обозначающие национальную принадлежность:*

1. Οι Ρωσ... πάντα ήταν φίλοι του ελληνικού λαού. 2. Ο Κυπρ... λαός αγωνίζεται για την ελευθερία του. 3. Συζητάμε με Γαλλ... επιστήμονες. 4. Ο αδερφός μου συχνά παίρνει ισπαν... εφημερίδες. 5. Μου αρέσει η ιταλ... μουσική. 6. Σήμερα πάμε στο θέατρο μαζί με τους Έλλην... φίλους μας. 7. Από πού πήρες αυτό το ιταλ... βιβλίο; 8. Οι Γαλλ... φοιτητές σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ. 9. Έχουμε πολλά γερμαν... περιοδικά στο σπίτι μας.

9. *Переведите на греческий язык:*

1.Я живу в общежитии вместе с одной греческой студенткой. 2.Кипрский ученый сегодня прочтет лекцию по истории Кипра. 3.Наш институт часто посещают известные французские писатели. 4.Наш преподаватель пишет книгу о борьбе кипрского народа за свою свободу. 5.Все восторгаются греческими скульптурами. 6.Болгарские студенты часто встречаются со своими русскими друзьями. 7.Моя греческая подруга любит русскую зиму. 8.В нашем клубе показывают советские, американские, английские фильмы. 9.Кипрские женщины борются за свои права.

10. *Придумайте предложения со следующими словами:*

Ο Έλληνας, ρωσικός, ο Γερμανός, γαλλικός, ο Κύπριος, ο Ρώσος, η Γαλλίδα, ισπανικός, κυπριακός, ο Αμερικανός, βουλγάρικος, ελληνικός.

11. *Поставьте вместо точек необходимые вопросительные местоимения или союзы τι, που, πως, γιατί, ότι, πού, όπου, πώς:*

1. Η φοιτητική εστία ... μένουμε είναι σύγχρονη. 2. ... ξέρεις σήμερα το μάθημα; 3. Ο άνθρωπος ... μιλάει με τον πατέρα μου είναι ο αδελφός του. 4. ... λέει ο καθηγητής το πρωί στους φοιτητές; 5. Η πολυκατοικία ... μένει η οικογένειά μου, δεν είναι πολύ μεγάλη. 6. ... βρίσκεται η βιβλιοθήκη; 7. Ο καθηγητής μας λέει ... πρέπει να ετοιμαζόμαστε για τις εξετάσεις. 8. Η αίθουσα, ... κάνουμε τα μαθήματα, δεν είναι πολύ μεγάλη.

12. *Напишите словами:*

в 1707 г., в 1812 г., в 1924 г., в 1945 г., в 1956 г., в 1970 г., в 1985 г., в 1991 г.

13. *Напишите словами следующие числительные:*

10, 11, 12, 13, 14, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 130, 251, 342, 459, 587, 94, 56, 72, 638, 795, 826, 908.

14. *Переведите на греческий язык:*

Университет им. Патриса Лумумбы находится почти в центре Москвы. Здесь обучаются студенты из разных стран, разных национальностей. Все студенты получают стипендию. Общежития университета расположены в живописном районе Москвы, рядом с лесом и рекой. В общежитиях большие светлые комнаты, есть столовые и читальные залы. Студенты любят отдыхать в своем клубе. Здесь они танцуют, играют в шахматы, обсуждают политические проблемы и новости культуры. Иностранные студенты часто встречаются с рабочими, учеными, артистами, смотрят новые видеофильмы.

15. *Прочитайте и перескажите текст:*

Κάνει πολύ κρύο. Οι μέρες είναι μικρές και οι νύχτες είναι μεγάλες, χιονίζει και το χιόνι σκεπάζει τα δέντρα. Τελειώνει το πρώτο εξάμηνο. Πλησιάζουν οι εξετάσεις. Οι φοιτητές ξέρουν καλά ότι οι εξετάσεις φέτος θα είναι δύσκολες. Γι'αυτό μέρα-νύχτα κάθονται στις βιβλιοθήκες, στα αναγνωστήρια και στα σπουδαστήρια και διαβάζουν. Μετά τις εξετάσεις πολλοί θα πάνε στην κατασκήνωση του Πανεπιστημίου, που βρίσκεται μακριά από την πόλη, σε μια θαυμάσια περιοχή.Στο Πανεπιστήμιό μας σπουδάζουν φοιτητές από την Ελλάδα και την Κύπρο. Δεν ξέρουν ακόμα το ρωσικό χειμώνα. ῾Εχω ένα φίλο από τη Θεσσαλονίκη. Ο Περικλής λέει ότι του αρέσει η ρωσική φύση. Θέλει πολύ να κάνει σκι και πατινάζ. Ακόμα, βέβαια, δεν ξέρει να κάνει σκι, όπως πρέπει. Αλλά κατά τις διακοπές θα πάμε μαζί στην κατασκήνωσή μας. Εκεί θα κάνουμε σκι και πατινάζ.

16. *Задайте вашему товарищу несколько вопросов, используя следующие словосочетания:*

πες μου, κάνω λάθος, κάνω επίσκεψη.

17. *Составьте диалог, используя следующие слова и выражения:*

το Πανεπιστήμιό μας λειτουργεί από ..., η προκαταρκτική σχολή, κάνω πρακτική εξάσκηση, το επιστημονικό εργαστήριο, στη διάθεση, οι σχολές θεωρητικών και θετικών επιστημών.

18. *Прочитайте и воспроизведите в лицах диалог:*

— Καλημέρα σας, κύριε!
— Γεια σας! Είστε Ελληνίδα;
— ῾Οχι, δεν είμαι Ελληνίδα, είμαι Ρωσίδα.
— Από πού ξέρετε τόσο καλά τα ελληνικά;

— Σας ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια, αλλά ακόμα δεν ξέρω καλά την ελληνική γλώσσα. Είμαι φοιτήτρια της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Μόσχας.
— Πώς σας λένε;
— Με λένε Μαρίνα. Κι εσάς;
— Με λένε Βαγγέλη. Είμαι καθηγητής του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης. Διδάσκω τη γαλλική λογοτεχνία. Αλλά αγαπώ πολύ τη ρωσική φιλολογία και συχνά έρχομαι στη Μόσχα.

19. *Переведите на греческий язык:*

1. В наш университет часто приезжают иностранные ученые: болгары, американцы, греки, англичане, французы. 2. На филологическом факультете студенты изучают иностранные языки. 3. Они читают, пишут и говорят по-английски, по-немецки и по-французски. 4. Кипрский студент хорошо говорит по-русски и по-английски. 5. Русский преподаватель ведет занятия в греческой группе. 6. Немецкий ученый преподает историю греческого государства.

7 УРОК
Εβδομο μάθημα

Текст 1:	Το εργοστάσιο
Текст 2:	Το υφαντουργείο μας
Грамматика:	**§ 1. Глаголы II спряжения 2-й категории в** ενεστώτας παθητική φωνή
	§ 2. Глаголы-исключения II спряжения 1-й категории в ενεστώτας παθητική φωνή
	§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -έας
	§ 4. Употребление артикля с существительным при наличии определения, выраженного прилагательным
	§ 5. Образование степеней сравнения прилагательных при помощи частицы πιο
	§ 6. Образование наречий (τα επιρρήματα)
	§ 7. Деепричастия от глаголов I и II спряжения в ενεστώτας ενεργητική φωνή

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το εργοστάσιο

Ο φίλος μου Βασίλης είναι εργάτης. Το επάγγελμά του είναι εφαρμοστής. Δουλεύει στο εργοστάσιο, όπου κατασκευάζουν ηλεκτρονικές μηχανές. Το εργοστάσιο αυτό είναι σύγχρονο. Αποτελείται από πολλά τμήματα. Κάθε τμήμα του εργοστασίου είναι φωτεινό και μεγάλο. Η εργάσιμη μέρα είναι εφτά ώρες. Δυο φορές τη βδομάδα, δηλαδή το Σαββατοκύριακο, οι εργάτες έχουν αργία. Πολλοί νέοι εργάτες δουλεύουν εδώ σπουδάζοντας στις ανώτερες σχολές και στα Πανεπιστήμια. Υπάρχει νυχτερινό σχολείο όπου εξειδικεύονται οι εφαρμοστές, οι τορναδόροι, οι ηλεκτρολόγοι. Οι αποδοχές των εργατών αυξάνονται ανάλογα με την παραγωγικότητα εργασίας.

Στη διάθεσή τους οι εργάτες έχουν πολυιατρείο, νοσοκομείο, πρεβαντόριο, παιδικούς σταθμούς, κατασκήνωση. Όταν παίρνουν άδεια ξεκουράζονται σε αναπαυτήρια, θεραπεύονται σε θεραπευτήρια. Το πολιτιστικό κέντρο του εργοστασίου είναι γνωστό σ'όλη την πόλη μας. Τα βράδια οι εργάτες, οι μηχανικοί και οι υπάλληλοι έρχονται εδώ και συναντιούνται με επιστήμονες,

συγγραφείς, καλλιτέχνες. Στις μεγάλες αίθουσες του πολιτιστικού κέντρου δίνονται παραστάσεις, διαλέξεις, γίνονται συγκεντρώσεις. Εδώ συχνά συζητιούνται οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά προβλήματα. Στο πολιτιστικό κέντρο λειτουργούν διάφοροι όμιλοι. Σ'αυτούς οι εργάτες και τα παιδιά τους μαθαίνουν μουσική και χορό. Πολλοί ερασιτέχνες παίρνουν μέρος στα καλλιτεχνικά προγράμματα.

Γύρω από το εργοστάσιο κτίζονται νέες πολυκατοικίες, καταστήματα, εστιατόρια, κουρεία και κομμωτήρια. Μπροστά στα μάτια μας γεννιέται μια νέα εργατική συνοικία.

Запомните:

εργάσιμη μέρα η — **рабочий день**
αργία η, μέρα αργίας η — **выходной день**
ανώτερη σχολή η — **техникум**
νυχτερινό σχολείο το — **вечерняя школа**
παίρνω άδεια — **брать отпуск**
δίνεται παράσταση — **дается представление**
δίνεται διάλεξη — **читается лекция**
γίνεται συγκέντρωση — **проходит собрание**
λειτουργούν όμιλοι — **работают кружки**
παίρνω μέρος — **принимать участие**
εργατική συνοικία η — **рабочий квартал**

Λεξιλόγιο

εφαρμοστής ο	слесарь, сборщик, монтажник
τορναδόρος ο	токарь
κατασκευάζω	сооружать, изготовлять
ηλεκτρονικός (-ή,-ό)	электронный
αποτελούμαι	состоять
τμήμα το	часть, *зд.:* цех
φωτεινός (-ή,-ό)	светлый
εργάσιμος (-η,-ο)	рабочий, трудовой
σπουδάζοντας	обучаясь
νυχτερινός (-ή,-ό)	вечерний
εξειδικεύομαι	совершенствовать свою квалификацию
ηλεκτρολόγος ο	электрик
αποδοχές οι	*мн.ч.* заработная плата
αυξάνομαι	увеличиваться
ανάλογα	соответственно
παραγωγικότητα η	производительность

παραγωγικότητα εργασιάς η	производительность труда
πολυιατρείο το (πολυκλινική η)	поликлиника
πρεβαντόριο το	профилакторий
άδεια η	отпуск
αναπαυτήριο το	дом отдыха
θεραπεύομαι	лечиться
θεραπευτήριο το	санаторий
πολιτιστικό κέντρο το	дом культуры
μηχανικός ο	инженер
υπάλληλος ο	служащий
συγγραφέας ο	писатель
δίνομαι	даваться
παράσταση η	представление
συγκέντρωση η	собрание
οικονομικός (-ή,-ό)	экономический
κοινωνικός (-ή,-ό)	общественный, социальный
πολιτιστικός (-ή,-ό)	культурный
διάφορος (-η,-ο)	различный
όμιλος ο	кружок
μουσική η	музыка
χορός ο	танец
ερασιτέχνης ο	участник самодеятельности
μέρος το	1.часть 2.сторона
γύρω	вокруг
κατάστημα το	магазин
καθαριστήριο το	химчистка
κουρείο το	парикмахерская (мужская)
κομμωτήριο το	парикмахерская (женская)
γεννιέμαι	рождаться
εργατικός (-ή,-ό)	рабочий

Διάλογος

Νίκος:	Γεια σου, Βασίλη!
Βασίλης:	Γεια σου, Νίκο!
Νίκος:	Τι ευχάριστη έκπληξη!
Βασίλης:	Χρόνια και ζαμάνια!
Νίκος:	Τι κάνεις, καλά;
Βασίλης:	Πολύ καλά, ευχαριστώ. Εσύ;
Νίκος:	Κι εγώ καλά. Εργάζεσαι; Σπουδάζεις;

Βασίλης: Εργάζομαι στο εργοστάσιο.
Νίκος: Αλήθεια; Τι δουλιά κάνεις;
Βασίλης: Είμαι εφαρμοστής.
Νίκος: Παίρνεις καλό μισθό;
Βασίλης: Περίπου εκατό χιλιάδες ρούβλια.
Νίκος: Έχεις παιδιά;
Βασίλης: Έχω αγόρι τεσσάρων χρονών.
Νίκος: Να σου ζήσει!
Βασίλης: Ευχαριστώ!
Νίκος: Ακόμα μένετε με τους γονείς σας;
Βασίλης: Όχι, τώρα έχουμε διαμέρισμα σε μια νέα πολυκατοικία.
Νίκος: Τι δουλιά κάνει τώρα η γυναίκα σου;
Βασίλης: Δουλεύει σε υφαντουργείο. Είναι υφάντρα.
Νίκος: Ο Γιώργος, αδερφός της γυναίκας σου, επίσης εργάζεται στο υφαντουργείο;
Βασίλης: Ναι, είναι ηλεκτρολόγος, όπως ξέρεις. Τώρα όμως εργάζεται ως μηχανικός. Κι εσύ τι κάνεις τώρα, Νίκο;
Νίκος: Κι εγώ δουλεύω.
Βασίλης: Πού;
Νίκος: Στο Ινστιτούτο Επιστημονικών ερευνών.
Βασίλης: Τι ειδικότητα έχεις; .
Νίκος: Είμαι μηχανολόγος.
Βασίλης: Σου αρέσει η δουλιά που κάνεις;
Νίκος: Ναι, πολύ.
Βασίλης: Είσαι παντρεμένος;
Νίκος: Ναι. Εδώ και τρία χρόνια.
Βασίλης: Έχετε παιδιά;
Νίκος: Όχι ακόμα.
Βασίλης: Τι δουλιά κάνει η γυναίκα σου;
Νίκος: Είναι γιατρός. Δουλεύει στο νοσοκομείο του εργοστασίου σας.
Βασίλης: Ελάτε καμιά φορά στο σπίτι μας.
Νίκος: Ευχαριστώ, οπωσδήποτε.
Βασίλης: Γεια σου, Νίκο!
Νίκος: Γεια σου, Βασίλη!

Запомните:

Τι ευχάριστη έκπληξη! — **Какой приятный сюрприз!**
Χρόνια και ζαμάνια! — **Сколько лет, сколько зим!**

Ινστιτούτο Επιστημονικών Ερευνών το — научно-исследовательский институт

εδώ και τρία χρόνια — вот уже три года

Ελάτε καμιά φορά στο σπίτι μας. — Заходите как нибудь к нам в гости

Λεξιλόγιο

ευχάριστος (-η,-ο)	приятный
έκπληξη η	сюрприз
μισθός ο	зарплата
υφαντουργείο το	ткацкая фабрика
υφάντρα η	ткачиха
επίσης	также
μηχανολόγος ο	инженер-механик

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το υφαντουργείο μας

Το υφαντουργείο μας είναι νέο και μεγάλο. Αποτελείται από πόλλα σύγχρονα τμήματα. Εδώ δουλεύουν πολλές γυναίκες. Είμαι μηχανικός. Εργάζομαι στο υφαντουργείο εδώ και έξι χρόνια. Είμαι από εργατική οικογένεια.Οι γονείς μου είναι συνταξιούχοι. Έχω δυο αδερφούς και μια αδερφή. Όλοι έχουν ανώτατη μόρφωση. Στο υφαντουργείο υπάρχει νυχτερινό σχολείο, όπου ειδικεύονται οι εργάτριές μας.

Έχουμε νοσοκομείο, πολυιατρείο, αναπαυτήριο, ου βρίσκεται κοντά στην πόλη μας. Εκεί οι γυναίκες αναπαύονται με τους άντρες και τα παιδιά τους.

Έχουμε συνδικαλιστική οργάνωση. Μια φορά το μήνα στη συνέλευση συζητάμε όλα τα προβλήματά μας. Συχνά επισκεπτόμαστε το πολιτιστικό κέντρο όπου λειτουργούν πολλοί ερασιτεχνικοί όμιλοι. Σ'αυτούς οι εργάτες μαθαίνουν μουσική και χορό. Εδώ βλέπουμε νέες ταινίες, καλλιτεχνικά προγράμματα. Στο πολιτιστικό κέντρο επίσης γίνονται συχνά συναντήσεις με γνωστούς συγγραφείς και καλλιτέχνες. Γύρω από το υφαντουργείο μας χτίζονται νέες πολυκατοικίες και καταστήματα.

Λεξιλόγιο

συνδικαλιστικός (-ή,-ό)	профсоюзный
οργάνωση η	организация
συνέλευση η	собрание

ГРАММАТИКА

§ 1. Глаголы II спряжения 2-й категории в ενεστώτας παθητική φωνή

Глаголы II спряжения 2-й категории παθητική φωνή в ενεστώτας спрягаются по следующей схеме, например, θεωρούμαι *считаться:*

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θεωρούμαι	θεωρούμαστε
2-е л.	θεωρείσαι	θεωρείστε
3-е л.	θεωρείται	θεωρούνται

Почти каждому глаголу II спряжения 2-й категории ενεργητική φωνή соответствует глагол παθητική φωνή, например: θεωρώ (ε) *считать* — θεωρούμαι *считаться*, εξηγώ (ε) *объяснять* — εξηγούμαι *объясняться.*

Исключением является глагол διηγούμαι *рассказывать*, который не имеет соответствующей формы ενεργητική φωνή, например:

Ο φοιτητής διηγείται την ιτορία της πόλης του.	Студент рассказывает историю своего города.

§ 2. Глаголы-исключения II спряжения 1-й категории в ενεστώτας παθητική φωνή

В димотике есть четыре глагола II спряжения 1-й категории παθητική φωνή, которые спрягаются как в кафаревусе, это глаголы: θυμούμαι *помнить*, κοιμούμαι *спать*, φοβούμαι *бояться*, λυπούμαι *жалеть*. Эти глаголы спрягаются в ενεστώτας следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θυμούμαι	θυμούμαστε
2-е л.	θημάσαι	θυμάστε
3-е л.	θυμάται	θυμούνται

§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -έας

Существительные мужского рода с окончанием **-έας** в единственном числе склоняются так же, как и существительные мужского рода с окончанием **-ας**. Во множественном числе они имеют окончания, типичные для кафаревусы, например, ο διερμηνέας *переводчик:*

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	ο	διερμηνέας	οι	διερμηνείς
Γεν.	του	διερμηνέα	των	διερμηνέων
Αιτ.	το(ν)	διερμηνέα	τους	διερμηνείς
Κλ.	—	διερμηνέα	—	διερμηνείς

Существительное мужского рода οι γονείς *родители* употребляется, как правило, во множественном числе и склоняется по этой же схеме:

	Мн.ч.	
Ον.	οι	γονείς
Γεν.	των	γονέων
Αιτ.	τους	γονείς
Κλ.	—	γονείς

§ 4. Употребление артикля с существительным при наличии определения, выраженного прилагательным

Артикль, как правило, ставится перед прилагательным, определяющим существительное, например:

ο καλός φοιτητής — хороший студент

η μεγάλη λέσχη — большой клуб

το καλό βιβλίο — хорошая книга

В том случае, если перед существительным стоит прилагательное όλος, όλη, όλο *весь, вся, всё* артикль всегда ставится после него перед определяемым существительным, например:

όλος ο κόσμος — весь мир

σ'όλη τη χώρα — во всей стране

όλα τα βιβλία — все книги

Если перед существительным стоят прилагательные πολύς, πολλή, πολύ *многий, большой* и άλλος, άλλη, άλλο *иной, другой*, то артикль обычно опускается, например:

πολλοί φοιτητές — многие студенты

άλλα τετράδια — другие тетради

§ 5. Образование степеней сравнения прилагательных при помощи частицы πιο

Качественные прилагательные имеют степени сравнения: положительную степень (θετικός βαθμός), сравнительную степень (συγκριτικός βαθμός) и превосходную степень(υπερθετικός βαθμός).

1) Для образования сравнительной степени прилагательных используется частица **πιο**, которая ставится перед соответствующим прилагательным, например:

νέος новый — πιο νέος более новый

2) При образовании превосходной степени перед частицей πιο ставится артикль, например:

ο πιο καλός φοιτητής — наилучший (самый лучший) студент

η πιο νέα μέθοδος — новейший (самый новый) метод

το πιο ωραίο πάρκο — прекраснейший (самый прекрасный) парк

§ 6. Образование наречий (τα επιρρήματα)

В греческом языке наречия (τα επιρρήματα) образуются от основ прилагательных, имеющих окончания **-ος**, **-η**, **-ο**, путем прибавления окончания **-α**, например:

ωραίος, ωραία, ωραίο прекрасный (-ая, -ое) — ωραία прекрасно

καλός, καλή, καλό хороший (-ая, -ое) — καλά хорошо

Наречие πολύ *очень, много* совпадает по форме с прилагательным среднего рода единственного числа (πολύ).

Для образования сравнительной степени наречий употребляется, как и для прилагательных, частица **πιο**, например:

καλά хорошо — πιο καλά лучше

άσχημα плохо — πιο άσχημα хуже

§ 7. Деепричастия от глаголов I и II спряжений в ενεστώτας ενεργητική φωνή

1) Деепричастия от глаголов I спряжения в ενεστώτας ενεργητική φωνή образуются путем добавления к основе глагола в настоящем времени окончания **-οντας**, например: διαβάζω — διαβάζοντας *читая*, μαζεύω — μαζεύοντας *собирая*.

2) Деепричастия от глаголов II спряжения 1-й и 2-й категорий в ενεστώτας ενεργητική φωνή образуются путем добавления к основе глагола в настоящем времени окончания **-ώντας**, например: συζητώ — συζητώντας *обсуждая*, θεωρώ — θεωρώντας *считая*.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись, повторите за диктором текст 1.*

2. *Задайте несколько вопросов к тексту 1.*

3. *Перескажите текст 1.*

4. *Выпишите из текста 1 глаголы II спряжения 2-й категории παθητική φωνή и проспрягайте их.*

5. *Выпишите из текста 1 и проспрягайте глаголы-исключения (типа θυμούμαι).*

6. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице и числе:*

1. Οι φοιτητές (συναντιέμαι) με επιστήμονες. 2. Συχνά διαβάζω στις εφημερίδες ότι (ζητιέμαι) τορναδόροι, εφαρμοστές και ηλεκτρολόγοι. 3. Σ'όλη

τη χώρα (χτίζομαι) νέες πόλεις. 4. Το τμήμα του εργοστασίου μας (θεωρούμαι) το καλύτερο. 5. Η επιχείρησή μας (αποτελούμαι) από πολλά τμήματα. 6. Τους (θυμούμαι) πάντα. 7. Τα παιδιά δεν (φοβούμαι) να κολυμπούν στη θάλασσα. 8. Ο φίλος μου (διηγούμαι) για τη νέα ταινία. 9. Η μέθοδος (θεωρούμαι) πολύ δύσκολη. 10. Οι γραμματικοί κανόνες (εξηγούμαι) στο μάθημα. 11. Γιατί (εσύ) δεν (κοιμούμαι).

7. *Переведите на греческий язык, обращая внимание на ενεργητική и παθητική φωνή глаголов:*

1. Костя считается лучшим студентом нашей группы. 2. Ты встречаешься с Никосом? Говорят, что он сейчас готовится к экзаменам. 3. В нашем доме 75 квартир. В них живут семьи рабочих и служащих. 4. "Ты почему не спишь?" — спрашивает мать своего маленького сына. 5. На заводе всегда требуются монтажники, токари, электрики. 6. Грамматические правила к этому уроку объясняются в конце учебника. 7. Многие политические и экономические проблемы обсуждаются студентами на занятиях. 8. Почему Вы его жалеете?

8. *Составьте предложения со следующими глаголами:*

θεωρούμαι, λυπούμαι, κινούμαι, κοιμούμαι, εξηγούμαι, φοβούμαι, αποτελούμαι.

9. *Поставьте существительные, данные в скобках, в соответствующем падеже:*

1. Ξέρω πολλούς (ο Έλληνας συγγραφέας). 2. Αγαπώ τη φύση (η πατρίδα μας). 3. Έχω πολλά βιβλία (ο Ρώσος συγγραφέας). 4. Σήμερα διαβάζω (η εφημερίδα) "Ιζβέστιγια". 5. Ο φίλος (οι γονείς μου) είναι συνταξιούχος. 6. Ο καθηγητής διηγείται για (οι Έλληνες επιστήμονες). 7. Οι Κύπριοι φοιτητές λένε, πως αγαπούν πολύ (οι Ρώσοι φίλοι τους). 8. Ξέρω την διεύθυνση (ο διερμηνέας μας). 9. Κάθε βδομάδα γράφει γράμματα σε (οι γονείς του).

10. *Придумайте предложения со следующими словами:*

ο συγγραφέας, ο διερμηνέας, οι γονείς, η εφημερίδα.

11. *Поставьте вместо точек прилагательное όλος в соответствующем роде, числе и падеже:*

Образец: ... εργάτες του εργοστασίου δουλεύουν εντατικά.
Όλοι οι εργάτες του εργοστασίου δουλεύουν εντατικά.

1. ...παιδιά απόψε πηγαίνουν στο θέατρο. 2. Ξέρω ... φοιτητές από την ομάδα μας. 3. Σ' ... χώρα μας χτίζονται νέες επιχειρήσεις. 4. ... παιδιά αρέσει να παίζουν κοντά στη θάλασσα. 5. Απ' ... φοιτήτριες μόνο η Ελένη ξέρει το μάθημα καλά. 6. Η παραγωγή του εργοστασίου μας είναι γνωστή σ'... κόσμο. 7. Μελετούμε εντατικά ... μαθήματα. 8. Θυμούμαι καλά ... μαθητές της τάξης μας.

12. *Переведите на греческий язык:*

1. Студенты из Греции и Кипра учатся во многих институтах нашей страны. 2. Дети рабочих и служащих нашего завода отдыхают в летнем лагере. 3. Советских писателей знают во всем мире. 4. Все ученики нашей школы готовятся к экскурсии в Сакт-Петербург. 5. На многих предприятиях Москвы требуются рабочие, инженеры, служащие.6. Я приглашаю всех друзей в наш дом.

13. *Вставьте вместо точек прилагательные πολλοί, πολλές, πολλά в соответствующем падеже:*

1. ...εργάτες αναπαύονται στην εξοχή. 2. Σπουδάζω με ... Έλληνες φοιτήτριες. 3. ... παιδιά πηγαίνουν φέτος στην κατασκήνωση. 4. Ο Σταύρος τώρα διαβάζει ... βιβλία Ρώσων συγγραφέων. 5. Κάθε μέρα συναντιέμαι με ... φίλους στη λέσχη μας. 6. Απόψε η καθηγήτριά μας πηγαίνει στο θέατρο με ... φοιτητές. 7. ... πολυκατοικίες χτίζονται στην πόλη μας. 8. Στο Πανεπιστήμιό μας σπουδάζουν φοιτητές από ... χώρες.

14. *Переведите на греческий язык:*

1. На многих предприятиях нашего города требуются рабочие всех специальностей. 2. Сейчас я встречаюсь со многими греческими студентами. 3. Она часто вспоминает многих своих друзей из Греции. 4. Рядом с нашим заводом строится большой жилой дом, в котором будут жить многие рабочие и служащие завода. 5. В студенческом клубе обсуждаются многие проблемы. 6. Многие школьники проходят практику в цехах нашего завода.

15. *Выпишите из текстов этого урока прилагательные, образуйте их степени сравнения и придумайте 10 предложений с этими прилагательными.*

Образец:	καλός,	πιο καλός,	ο πιο καλός
	καλή,	πιο καλή,	η πιο καλή
	καλό,	πιο καλό,	το πιο καλό

Το βιβλίο μου είναι νέο.
Το βιβλίο σου είναι πιο νέο.
Το βιβλίο του είναι το πιο νέο.

16. *Образуйте наречия от прилагательных, имеющих окончания -ος, -η, -ο и придумайте 10 предложений с этими наречиями:*

Образец: καλός, καλή, καλό — καλά

17. *Вместо точек вставьте союзы που, όπου, όταν, ότι:*

1. Διαβάζω τις εφημερίδες ... παίρνω το πρωί. 2. Η Μαρία λέει ... η συγκέντρωση των φοιτητών αρχίζει στις 3 μετά το μεσημέρι στη μεγάλη αίθουσα. 3. ... έχω καιρό, θα πάω στη λέσχη. 4. Το νοσοκομείο, ... δουλεύει η αδερφή μου, είναι μεγάλο. 5. Ξέρω ... αυτός είναι καλός γιατρός. 6. Το χωριό ... μένει η γιαγιά μας, είναι μακριά από τη Μόσχα. 7. ... ετοιμαζόμαστε για τις εξετάσεις, δεν έχουμε καιρό να βλέπουμε τηλεόραση. 8. Το πάρκο, ... βρίσκεται κοντά στο σπίτι μας, έχει παιδική χαρά. 9. Η φοιτητική εστία, ... μένουν οι φίλοι μου, έχει εστιατόριο. 10. Η κοπέλα ... μιλάει με τον καθηγητή είναι φίλη μου. 11. ... έχω καιρό, θα πάω στην εξοχή. 12. ... κάνουμε πρακτική εξάσκηση, επιστρέφουμε στη φοιτητική εστία αργά. 13. Το αναγνωστήριο, ... ετοιμάζομαι για τα μαθήματα, έχει πολλές εφημερίδες και περιοδικά. 14. Το αγόρι λέει ... θέλει να παίζει σκάκι.

18. *Переведите на греческий язык:*

Меня зовут Александр. Моя фамилия Кузнецов. Я работаю на заводе электронных машин. По специальности я слесарь. Мой месячный заработок — 4000 рублей. У меня семичасовой рабочий день. В неделю я имею два выходных дня. Я женат. У меня двое детей: сын и дочь. У нас хорошая квартира в новом доме. В доме, где мы живем, имеется магазин, прачечная, парикмахерская. Мои дети учатся в школе. Скоро, во время каникул, они поедут в лагерь, который находится недалеко от Москвы. Я не только работаю, но и учусь в институте. Когда у меня есть время, я вместе с женой посещаю наш дом культуры, хожу в кино и в театр.

19. *Побеседуйте друг с другом, используя слова и выражения данного диалога:*

— Γεια σου, Τάκη! Τι κάνεις, καλά;
— Γεια σου, Νίκο! Πολύ καλά, ευχαριστώ. Ξέρεις, τώρα δουλεύω στο εργοστάσιο μαζί με τον πατέρα μου.
— Πώς! Μα δεν είναι συνταξιούχος ο πατέρας σου;
— Είναι, βέβαια, αλλά δε θέλει να μένει σπίτι χωρίς δουλιά και δυο φορές την εβδομάδα δουλεύει στο εργοστάσιό μας.
— Τι λες! Και τι δουλιά κάνεις, Νίκο;
— Είμαι εφαρμοστής. Ξέρεις, μου αρέσει αυτό το επάγγελμα.
— Τι παράγει το εργοστάσιό σας;
— Παράγουμε αγροτικές μηχανές.

20. *Обменяйтесь репликами, используя данные словосочетания:*

όλοι οι φοιτητές, όλο το κείμενο, σ'όλο τον κόσμο, πολλοί άνθρωποι, πολλές εφημερίδες, πολλά παιδιά.

21. *Переведите на греческий язык:*

Мой дедушка работает на автомобильном заводе почти 30 лет. По профессии он токарь. Скоро я заканчиваю школу и тоже буду работать на заводе.Вечером я буду учиться в институте. Мой старший брат — инженер. Он будет помогать мне в учебе. Наш дом культуры известен во всем городе. Сюда обычно вечером после работы приходят рабочие, служащие, студенты. Здесь они прекрасно отдыхают, принимают участие в концертах самодеятельности, смотрят фильмы, которые здесь демонстрируются почти каждый день.

8 УРОК
Ογδοο μάθημα

Текст 1:	Η Μόσχα μου
Текст 2:	Η Αθήνα
Грамматика:	§ 1. Прошедшее время παρατατικός глаголов I спряжения ενεργητική φωνή
	§ 2. Прошедшее время παρατατικός неправильных глаголов
	§ 3. Прошедшее время παρατατικός глаголов II спряжения ενεργητική φωνή
	§ 4. Образование степеней сравнения прилагательных и наречий при помощи суффиксов
	§ 5. Односложные и многосложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες)
	§ 6. Указательные местоимения (οι δειχτικές αντωνυμίες)
	§ 7. Обозначение времени *(продолжение)*

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η Μόσχα μου

Συχνά σκέφτομαι: γιατί αγαπώ τη Μόσχα; Γιατί περηφανεύομαι πως είμαι Μοσχοβίτης; Πάντοτε θεωρούσα τη Μόσχα μια από τις ωραιότερες πόλεις του κόσμου.

Η Μόσχα είναι η ιστορία μας. Η Μόσχα είναι μια από τις πιο αρχαίες ρωσικές πόλεις. Είναι ήδη 800 (οχτακοσίων) χρονών. Μου αρέσει να βλέπω φωτογραφίες και ζωγραφιές της παλιάς Μόσχας. Η Κόκκινη Πλατεία, ο ναός του Αγίου Βασιλίου, το Κρεμλίνο ήταν πάντα ωραία.

Το Κρεμλίνο είναι η καρδιά της Μόσχας. Και όχι μόνο της Μόσχας. Το επισκέπτονται όλοι οι άνθρωποι που έρχονται στην πρωτεύουσα της χώρας μας από άλλες πόλεις και άλλες χώρες. Θαυμάζουν τα μουσεία του Κρεμλίνου, τους αρχαίους ναούς και τις εκκλησίες του που είναι ωραιότατα μνημεία της ρωσικής αρχιτεκτονικής.

Από την Κόκκινη Πλατεία ξεκινούν μεγάλοι δρόμοι και λεωφόροι. Στη Μόσχα υπάρχουν πολλά συγκοινωνιακά μέσα — μετρό, λεωφορεία, τρόλεϋ,

τραμ, αυτοκίνητα. Οι Μοσχοβίτες προτιμούν το μετρό που είναι το ταχύτερο μέσο συγκοινωνίας.

Σήμερα η Μόσχα είναι μια από τις μεγαλύτερες και ωραιότερες πόλεις του κόσμου. Ο πληθυσμός της ξεπερνά τα 8 εκατομμύρια κατοίκους, δηλαδή είναι περίπου, όπως ο πληθυσμός ολόκληρης της Ελλάδας. Η Μόσχα είναι ένα μεγάλο βιομηχανικό, πολιτιστικό και επιστημονικό κέντρο της χώρας μας με παλλά αξιοθέατα. Δεκάδες χιλιόμετρα μακριά από τον ιστορικό πυρήνα της πόλης απλώνονται νέες συνοικίες. Σε κάθε συνοικία υπάρχουν καταστήματα, ταχυδρομεία, τράπεζες, εστιατόρια, κινηματογράφοι, σχολεία και παιδικοί σταθμοί.

Οι Μοσχοβίτες αγαπούν την πόλη τους — τα μνημεία, τα μουσεία, τα θέατρα, τα πάρκα της. Το Σαββατοκύριακο πολλοί κάνουν περίπατο σε πάρκα, στους λόφους Βορομπιόβι, ταξιδεύουν με βαποράκια στο ποτάμι Μόσχοβας, επισκέπτονται τα μουσεία και τις εκθέσεις.

Запомните:

Κόκκινη Πλατεία η — Красная площадь
ναός του Αγίου Βασιλίου ο — Собор Василия Блаженного
Κρεμλίνο το — Кремль
μέσο συγκοινωνίας το — транспортное средство
μέσα συγκοινωνιακά τα — средства передвижения
συγκοινωνία η — движение, транспорт

Λεξιλόγιο

περηφανεύομαι	годиться
ήδη	уже
ζωγραφιά η	рисунок
ξεκινώ	начинать, начинаться
λεωφόρος η	проспект
τραμ το	трамвай
προτιμώ	предпочитать
πυρήνας ο	ядро
απλώνομαι	простираться
ταχύτερος (-η,-ο)	самый быстрый
ξεπερνώ	превосходить
ολόκληρος (-η,-ο)	весь, целый
δεκάδα η	десяток
ταχυδρομείο το	почта
βαποράκι το	пароход
τράπεζα η	банк

Διαλόγος 1

— Καλημέρα σας, κύριε Αριστείδη!
— Γεια σου, φίλε μου Πέτρο!
— Τι κάνετε, καλά; Σας αρέσει το ξενοδοχείο "Κόσμος";
— Μ'αρέσει πολύ. Είμαι πολύ ευχαριστημένος. Λοιπόν, τι πρόγραμμα έχουμε;
— Σήμερα το πρωί, σύμφωνα με το πρόγραμμα, θα κάνουμε μια βόλτα στη Μόσχα.
— Ευχαρίστως. Με μεγάλη μου χαρά. Ακόμα χτες ήθελα να κάνω ένα περίπατο. Δε μου λες, Πέτρο, από πού ξέρεις τόσο καλά τα ελληνικά; Είσαι ῾Ελληνας;
— ῾Οχι, δεν είμαι ῾Ελληνας, είμαι Ρώσος. Μαθαίνω ελληνικά στο Ινστιτούτο.
— Πού σπουδάζεις;
— Στο Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων.
— Πολύ καλά μιλάς ελληνικά. Σου αρέσει η ελληνική γλώσσα;
— Μου αρέσει πολύ. Ενδιαφέρομαι για την αρχαία και τη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας.
— Ναι, οι ῾Ελληνες έχουν μεγάλη και ένδοξη ιστορία.
— Λοιπόν, πάμε; Για να μη χάνουμε καιρό, θα πάμε με ταξί.
— ῾Οχι, όχι! Θέλω πολύ να κάνω μια βόλτα με το μετρό. Στην Κύπρο δεν έχουμε μετρό, αλλά οι φίλοι μου, που ήταν πέρσι στη Μόσχα, μου μιλούσαν πολύ για τον υπόγειο σιδηρόδρομο της πόλης σας.
— Πολύ καλά. Τότε σας προτείνω να πάμε πρώτα στο κέντρο και μετά σε μια νέα περιοχή της Μόσχας.

Запомните:

σύμφωνα με το πρόγραμμα — согласно программе
Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων το — институт международных отношений
ενδιαφέρομαι για ... — интересоваться ...
για να μη χάνουμε καιρό — чтобы не терять времени
υπόγειος σιδηρόδρομος ο — подземная железная дорога (метро)

Λεξιλόγιο

πρόγραμμα το	программа
χαρά η	радость
χτες	вчера
χάνω	терять
ταξί το	такси
πέρσι (πέρυσι)	в прошлом году
υπόγειος (-α,-ο)	подземный

σιδηρόδρομος ο	железная дорога
τότε	тогда
προτείνω	предлагать
πρώτα	сначала
μετά	затем, потом

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η Αθήνα

Η Αθήνα είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας, το μεγαλύτερο πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο της χώρας. Η ονομασία "Αθήνα" σύμφωνα με την αρχαία ελληνική μυθολογία έχει σχέση με το όνομα της θεάς Αθηνάς που οι αρχαίοι Έλληνες τη θεωρούσαν προστάτιδα της πόλης.

Η Αθήνα έχει ένδοξη ιστορία πολλών αιώνων. Στην αρχαιότητα είναι πρωτεύουσα της πόλης-κράτους της Αττικής. Εδώ ζούσαν και δημιουργούσαν μεγάλοι σοφοί, καλλιτέχνες και ποιητές: ο ιστορικός Ηρόδοτος, ο φιλόσοφος Αναξαγόρας, ο γλύπτης Φειδίας, οι τραγικοί ποιητές Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης, ο κωμωδιογράφος Αριστοφάνης.

Στην ελληνική πρωτεύουσα υπάρχουν μεγάλα μνημεία της αρχαιότητας και της βυζαντινής εποχής. Ιστορικός πυρήνας της πόλης είναι η Ακρόπολη με το μοναδικό Παρθενώνα. Χιλιάδες τουρίστες απ'όλο τον κόσμο θαυμάζουν επίσης το ναό του Ολυμπίου Διός, το ναό του Ηφαίστου, την Πύλη του Αδριανού, τον Πύργο των Ανέμων, την Αρχαία Αγορά και πολλά άλλα αξιοθέατα. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Ιστορικό και το Βυζαντινό Μουσείο, το Μουσείο Μπενάκη, η Εθνική Πινακοθήκη.

Πάνω από την Αθήνα μαζί με την Ακρόπολη δεσπόζει ο Λυκαβητός, λόφος που έχει ύψος 275 μέτρα. Απ' όλες τις μεριές της πόλης φαίνεται καλά η ωραιότατη μικρή εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στην κορυφή του. Κάτω από την Ακρόπολη απλώνεται η Πλάκα, συνοικία που προσδίδει στην Αθήνα ένα ανεπανάληπτο χρώμα με τα αρχαία μνημεία, την αρχιτεκτονική, τις ταβέρνες και τα μαγαζάκια της.

Οι κυριότερες πλατείες της Αθήνας είναι η Πλατεία Συντάγματος και η Ομόνια. Στην Πλατεία Συντάγματος βρίσκεται η Βουλή των Ελλήνων με το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη μπροστά. Οι κεντρικοί δρόμοι της ελληνικής πρωτεύουσας είναι: Ακαδημίας, Πανεπιστημίου, Σταδίου. Στην Πανεπιστημίου ξεχωρίζει ένα θαυμάσιο αρχιτεκτονικό σύνολο νεοκλασικού ρυθμού: το Πανεπιστήμιο, η Εθνική Βιβλιοθήκη και η Ακαδημία.

Η Αθήνα έχει πολλά εκπαιδευτικά ιδρύματα, βιβλιοθήκες, θέατρα, στάδια, γυμναστήρια, πισίνες και πάρκα. Τα μεγαλύτερα άρκα της πόλης είναι ο Εθνικός Κήπος και το Πεδίο του Άρεως. Στην Ελληνική πρωτεύουσα συγκεντρώνεται πάνω από το μισό των βιομηχανικών επιχειρήσεων της

Ελλάδας. Στην πόλη και τα προάστια της υπάρχουν παλλά υφαντουργεία, εργοστάσια ρουχισμού, υποδημάτων, τροφίμων, ναυπηγεία, διυλιδτήρια πετρελαίου, μεταλλουργικές και χημικές βιομηχανίες.

Σε απόσταση 8 χιλιομέτρων από την Αθήνα βρίσκεται ο Πειραιάς, το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, που ουσιαστικά δε διαχωρίζεται από την πρωτεύουσα. Ο Πειραιάς — οι "Θαλάσσιες Πύλες" της Ελλάδας — και το αεροδρόμιο "Ελληνικόν" έχουν διεθνή σημασία. Ο πληθυσμός της Αθήνας είναι γύρω σε τρία εκατομμύρια κατοίκους, δηλαδή ο κάθε τρίτος κάτοικος της Ελλάδας ζει στην πρωτεύουσα.

Και σήμερα η Αθήνα είναι μια από τις ωραιότερες πόλεις του κόσμου.

Запомните:

έχει σχέση — **иметь отношение, быть связанным с...**
μνημείο της αρχαιότητας το, αρχαίο μνημείο το — **древний (античный) памятник**
απ'όλο τον κόσμο — **со всего мира**
ναός του Ολυμπίου Διός ο — **храм Зевса Олимпийского**
ναός του Ηφαίστου ο — **храм Гефеста**
Πύλη του Αδριανού η — **Арка Адриана**
Πύργος των Ανέμων ο — **Башня Ветров**
Αρχαία Αγορά η — **Древняя (Римская) Агора**
παρουσιάζω μεγάλο ενδιαφέρον — **представлять большой интерес**
Βουλή των Ελλήνων η — **греческий парламент**
Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη το — **могила Неизвестного солдата**
αρχιτεκτονικό σύνολο το — **архитектурный ансамбль**
νεοκλασικός ρυθμός ο — **неоклассический стиль**
Πεδίο του ᾽Αρεως — **Марсово поле**
εργοστάσιο ρουχισμού το — **швейная фабрика**
εργοστάσιο υποδημάτων το — **обувная фабрика**
εργοστάσιο τροφίμων το — **предприятие пищевой промышленности**
Θαλάσσιες Πύλες οι — **Морские Ворота**

Λεξιλόγιο

ονομασία η	**название**
σύμφωνα	**согласно, в соответствии**
αρχαίος (-α,-ο)	**древний, античный**
μυθολογία η	**мифология**
σχέση η	**связь, отношение**
θεά η	**богиня**
Αθηνά η	**богиня Афина**
θεωρώ	**считать**

προστάτιδα η	покровительница
ἐνδοξος (-η,-ο)	славный
αιώνας ο	век
αρχαιότητα η	древность
Αττική η	Аттика *(ном Центр. Греции)*
δημιουργώ	творить, создавать
σοφός ο	мудрец
ποιητής ο	поэт
Ηρόδοτος ο	Геродот
φιλόσοφος ο	философ
Αναξαγόρας ο	Анаксагор
γλύπτης ο	скульптор
Φειδίας ο	Фидий
τραγικός (-ή,-ό)	трагический
τραγικός ποιητής ο	драматург-трагик
Αισχύλος ο	Эсхил
Σοφοκλής ο	Софокл
Ευριπίδης ο	Эврипид
κωμωδιογράφος ο	комедиограф
Αριστοφάνης ο	Аристофан
μνημείο το	памятник
βυζαντινός (-ή,-ό)	Византийский
Ακρόπολη η	Акрополь
μοναδικός (-ή,-ό)	уникальный
Παρθενώνας ο	Парфенон
τουρίστας ο	турист
κόσμος ο	мир
θαυμάζω	восхищаться
ναός ο	храм
Δίας ο	Зевс
Ήφαιστος ο	Гефест
πύλη η	ворота
πύργος ο	башня
άνεμος ο	ветер
αγορά η	рынок, торговая площадь
αξιοθέατα τα	*мн.ч.* достопримечательности
ενδιαφέρον το	интерес
παρουσιάζω	представлять
αρχαιολογικός (-ή,-ό)	археологический
μουσείο το	музей
πινακοθήκη η	картинная галерея

πάνω	над, сверху
δεσπόζω	господствовать
Λυκαβητ(τ)ός ο	Ликавитос *(холм в Афинах)*
ύψος το	высота
μεριά η	сторона
φαίνομαι	казаться, виднеться
ωραιότατος (-η,-ο)	прекраснейший
εκκλησία η	церковь
κορυφή η	вершина
κάτω	под, внизу
προσδίδω	предавать
ανεπανάληπτος (-η,-ο)	неповторимый
χρώμα το	цвет, колорит
κυριότερος (-η,-ο)	важнейший
Βουλή η	парламент
άγνωστος (-η,-ο)	неизвестный
στρατιώτης ο	солдат
μπροστά	вперед, впереди
κεντρικός (-ή,-ό)	центральный
ξεχωρίζω	выделяться
σύνολο το	комплекс, ансамбль
ρυθμός ο	стиль, ритм
πισίνα η	бассейн
μαγαλύτερος (-η,-ο)	крупнейший
κήπος ο	сад
πεδίο το	поле, равнина
συγκεντρώνομαι	собираться, концентрироватı
μισό το	половина
ρουχισμός ο	одежда
υπόδημα το	обувь
τρόφιμα το	еда, продукты питания
ναυπηγείο το	верфь
διυλιστήριο (πετρελαίου) το	нефтеперегонный завод
πετρέλαιο το	нефть
μεταλλουργικός (-ή,-ό)	металлургический
χημικός (-ή,-ό)	химический
βιομηχανία η	промышленность
απόσταση η	расстояние
χιλιόμετρο το	километр
Πειραιάς ο	Пирей

λιμάνι το	**порт**
ουσιαστικά	**существенно**
διαχωρίζομαι	**отделяться**
θαλάσσιος (-α,-ο)	**морской**
αεροδρόμιο το	**аэродром, аэропорт**
διεθνής (-ής, -ές)	**международный**
σημασία η	**значение**
πληθυσμός ο	**население**
δηλαδή	**то есть, а именно**
κάτοικος ο	**житель**

Διάλογος 2

Παύλος: Συγγνώμη, είστε Αθηναίος;
Στάθης: Μάλιστα.
Παύλος: Εγώ είμαι ξένος. Δεν ξέρω καλά την Αθήνα.
Στάθης: Από πού είστε;
Παύλος: Από τη Μόσχα.
Στάθης: Τι μπορώ να κάνω για σας;
Παύλος: Μπορείτε παρακαλώ να μου πείτε πού είναι η Ακρόπολη;
Στάθης: Ευχαρίστως. Λοιπόν, ανεβαίνετε την οδό Πανεπιστημίου, περνάτε την Πλατεία Συντάγματος, τη Λεωφόρο Αμαλίας και στρίψτε στην οδό Διονυσίου Αρεοπαγίτου. Εκεί είναι η Ακρόπολη.
Παύλος: Ευχαριστώ πολύ. ᾿Αλλη μια ερώτηση: πώς λέγεται αυτή η πλατεία;
Στάθης: Αυτή είναι η Ομόνια.
Παύλος: Τι κτίριο είναι αυτό;
Στάθης: Είναι η Εθνική Τράπεζα.
Παύλος: Είναι μακριά απ'εδώ η Ακρόπολη;
Στάθης: ᾿Οχι και πολύ μακριά. Μισή ώρα με τα πόδια.
Παύλος: Καλύτερα να πάω με λεωφορείο. Δε μου λέτε, με ποιο λεωφορείο μπορώ να πάω ως την Ακρόπολη;
Στάθης: Καλύτερα να πάτε απ'εδώ με τρόλεϋ νούμερο 1, 5, 9.
Παύλος: Πού βρίσκεται η κοντινότερη στάση αυτών των τρόλεϋ;
Στάθης: Στην οδό Σταδίου. Πηγαίνετε προς τα'κει.
Παύλος: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Γεια σας!
Στάθης: Τίποτα. Γεια σας!

Запомните:

συγγνώμη — извините
παρακαλώ — пожалуйста
Τι μπορώ να κάνω για σας; — Что я могу для Вас сделать?
μπορείτε να μου πείτε... — могли бы вы сказать мне ...
άλλη μια ερώτηση — еще один вопрос
πώς λέγεται (ονομάζεται) ...; — как называется ... ?
με τα πόδια — пешком
όχι και πολύ μακριά — не очень далеко
κοντινότερη στάση η — ближайшая остановка
προς τα'κει — туда, в ту сторону
τίποτα — не за что, не стоит благодарности

Λεξιλόγιο

ξένος (-η,-ο)	иностранный
παρακαλώ	просить
ευχαρίστως	с удовольствием
λοιπόν	итак
ανεβαίνω	подниматься, идти вверх
περνώ	проходить
στρίβω	поворачивать
πόδι το	нога
καλύτερα	лучше
νούμερο το	номер
κοντινότερος (-η,-ο)	ближайший
στάση η	остановка

ГРАММАТИКА

§ 1. Прошедшее время *παρατατικός* глаголов I спряжения *ενεργητική φωνή*

Прошедшее время παρατατικός выражает длительное и многократное действие, имевшее место в прошлом,и переводится на русский язык глаголами несовершенного вида в прошедшем времени, например:

Δυο χρόνια μάθαινα την αγγλική γλώσσα.	Я два года учил английский язык.
Πέρυσι συχνά πήγαινα στη βιβλιοθήκη.	В прошлом году я часто ходил в библиотеку.

Прошедшее время παρατατικός глаголов I спряжения образуется путем добавления к основе глагола в ενεστώτας следующих окончаний: **-α, -ες, -ε, -αμε, -ατε, -αν.**

Ударение у глаголов в παρατατικός всегда падает на третий слог от конца слова, например, αρχίζω *начинать*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	άρχιζα	αρχίζαμε
2-е л.	άρχιζες	αρχίζατε
3-е л.	άρχιζε	άρχιζαν

Это правило полностью относится к глаголам I спряжения, состоящим из трех и более слогов. Однако в греческом языке имеется много двусложных глаголов, например, γραφω *писать*, παίρνω *брать*, χτίζω *строить*. К двусложным глаголам в παρατατικός добавляется так называемый второстепенный показатель прошедших времен глаголов совершенного и несовершенного вида, или, как его называют, приращение (η αύξηση). Приращение есть не что иное, как дополнительный слог **-ε**, который в димотике встречается последовательно у двусложных глаголов в тех формах на третьем слоге от конца, где на него падает ударение, например: γράφω *я пишу*, έγραφα *я писал*. Такие глаголы спрягаются в παρατατικός следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	έγραφα	γράφαμε
2-е л.	έγραφες	γράφατε
3-е л.	έγραφε	έγραφαν

§ 2. Прошедшее время παρατατικός неправильных глаголов

В греческом языке есть ряд неправильных глаголов I спряжения, которые образуют παρατατικός путем приращения слога состоящего из гласной **η** . К этим глаголам относятся: θέλω *хотеть*, ξέρω *знать*. Они спрягаются в παρατατικός следующим образом:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	ήθελα	ήξερα	θέλαμε	ξέραμε
2-е л.	ήθελες	ήξερες	θέλατε	ξέρατε
3-е л.	ήθελε	ήξερε	ήθελαν	ήξεραν

Кроме того, к группе неправильных глаголов также относятся: είμαι *быть*, έχω *иметь*, υπάρχω *существовать*, которые в παρατατικός спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.			*Мн.ч.*		
1-е л.	ήμουν(α)	είχα	υπήρχα	ήμαστε(αν)	είχαμε	υπήρχαμε
2-е л.	ήσουν(α)	είχες	υπήρχες	ήσαστε(αν)	είχατε	υπήρχατε
3-е л.	ήταν	είχε	υπήρχε	ήταν	είχαν	υπήρχαν

§ 3. Прошедшее время παρατατικός глаголов II спряжения ενεργητική φωνή

Для образования παρατατικός глаголов II спряжения ενεργητική φωνή к основе глагола добавляются следующие окончания: **- ούσα, -ούσες, -ούσε, -ούσαμε, -ούσατε, -ούσαν.**

Ударение в παρατατικός у глаголов II спряжения падает на один и тот же слог, например, ρωτώ(α) *спрашивать*, θεωρώ(ε) *считать*:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	ρωτούσα	θεωρούσα	ρωτούσαμε	θεωρούσαμε
2-е л.	ρωτούσες	θεωρούσες	ρωτούσατε	θεωρούσατε
3-е л.	ρωτούσε	θεωρούσε	ρωτούσαν	θεωρούσαν

§ 4. Образование степеней сравнения прилагательных и наречий при помощи суффиксов

В греческом языке степени сравнения прилагательных, так же как и наречий, образуются при помощи частицы **πιο.** Кроме того, в греческом языке степени сравнения прилагательных могут быть образованы и при помощи суффиксов.

Для образования сравнительной степени (συγκριτικός βαθμός) используются следующие суффиксы: **-ότερος, -ότερη, -ότερο.**

Для образования превосходной степени (υπερθετικός βαθμός) используются следующие суффиксы: **-ότατος, -ότατη, - ότατο.** Например:

νέος молодой — νεότερος более молодой — νεότατος самый молодой

ψηλός высокий — ψηλότερος более высокий — ψηλότατος самый высокий

Степени сравнения наречий образуются при помощи суффиксов **-ότερα, -ότατα,** например:

ψηλά высоко — ψηλότερα выше — ψηλότατα очень высоко

§ 5. Односложные и многосложные личные местоимения (οι προσωπικές αντωνυμίες)

Личные местоимения употребляются в именительном падеже только в тех случаях, когда на них падает логическое ударение. Личные местоимения в косвенных падежах подразделяются на односложные и многосложные. Односложные, как уже говорилось, всегда ставятся перед глаголом, например:

Τον ξέρω καλά.	Я его хорошо знаю.
Του εξηγώ τον κανόνα.	Я ему объясняю правило.

Односложные личные местоимения склоняются следующим образом:

Ед.ч.		*Мн.ч.*		*Ед.ч.*		*Мн.ч.*	
εγώ	я	εμείς	мы	εσύ	ты	εσείς	вы
μου	мне	μας	нам	σου	тебе	σας	вам
με	меня	μας	нас	σε	тебя	σας	вас
αυτός	он	αυτοί	они *(м.р.)*	αυτή	она	αυτές	они *(ж.р.)*
του	ему	τον	им	της	ей	τους	им
τον	его	τους	их	την	ее	τις	их

Односложным личным местоимениям соответствуют в косвенных падежах следующие многосложные местоимения:

Ед.ч.

(εγώ я) — (εσύ ты)

μου — σ'εμένα мне — σου — σ'εσένα тебе

με — εμένα меня — σε — εσένα тебя

Мн.ч.

(εμείς мы) — (εσείς вы)

μας — σ'εμάς нам — σας — σ'εσάς вам

μας — (ε)μας нас — σας — (ε)σας вас

Ед.ч.

(αυτός он) — (αυτή она)

του — σ'αυτό(ν) ему — της — σ'αυτή(ν) ей

τον — αυτόν его — την — αυτή(ν) ее

Мн.ч.

(αυτοί они *м.р.*) — (αυτές они *ж.р.*)

τους — σ'αυτούς им — τους — σ'αυτες им

τους — αυτούς их — τις — αυτές их

Соответствующие многосложные формы местоимений употребляются значительно реже односложных. Они употребляются в том случае, когда говорящий обращает особое внимание на личное местоимение, или в том случае, когда в речи они встречаются отдельно, например:

— Ποιον φωνάζουν; — Кого зовут?

— Εμένα. — Меня.

Иногда могут быть использованы две формы личных местоимений одновременно, например:

Αυτός μιλάει μ'εμένα κι όχι μ'εσένα. Он говорит с тобой, а не со мной.

Δίνω τα βιβλία σ'εσάς κι όχι σ'αυτούς. Книги я даю вам, а не им.

§ 6. Указательные местоимения (οι δειχτικές αντωνυμίες)

Указательные местоимения употребляются в в качестве определения или для замены только что названного существительного. К указательным местоимениям относятся:

αυτός (-ή,-ό)	этот (эта, это)
τούτος (-η,-ο)	этот (эта, это)
εκείνος(-η,-ο)	тот (та, то)
τόσος (-η,-ο)	такой (такая, такое) *(по количеству)*
τέτιος (-α,-ο)	такой (такая, такое) *(по качеству)*

Существительные с указательными местоимениями αυτός (-ή,-ό), τούτος (-η,-ο), εκείνος(-η,-ο) употребляются с артиклем, например:

αυτός ο φοιτητής — этот студент

εκείνος ο μαθητής — тот ученик

τούτη η γυναίκα — эта женщина

Существительные с указательными местоимениями τόσος (-η,-ο) и τέτιος (-α,-ο) употребляются всегда без артикля, например:

τέτιος καλλιτέχνης — такой артист

τέτια αίθουσα — такая аудитория

τόσος κόσμος — столько народу

τόση δουλιά — столько работы

Указательные местоимения склоняются так же, как прилагательные с соответствующими окончаниями.

§ 7. Обозначение времени
(продолжение)

При ответе на вопрос: τι ώρα είναι; *который час?* употребляется глагол-связка είναι, например:

Είναι 6 (η ώρα) το πρωί. — 6 часов утра.

Είναι 12 (η ώρα) το μεσημέρι. — 12 часов дня.

Είναι 3 (η ώρα) μετά το μεσημέρι. — (3) часа дня.

Είναι 4 (η ώρα) το απόγευμα. — 4 часа дня.

Είναι 7 (η ώρα) το βράδυ. — 7 часов вечера.

Είναι 12 (η ώρα) τη νύχτα. — 12 часов ночи.

Если нужно сказать "столько-то часов с минутами", употребляется союз και, например:

Είναι έξι και είκοσι το πρωί. — 6.20 утра.

Είναι εφτά και δέκα το βράδυ. — 7.10 вечера.

Если нужно сказать "без 10 минут шесть", "без 25 минут восемь" и т.д., употребляется предлог παρά *без*, например:

Είναι έξι παρα 10. — Без 10 минут шесть.

Είναι οχτώ παρά 25. — Без 25 минут восемь.

Если нужно сказать "четверть шестого" или "без четверти девять", употребляется слово τέταρτο *четверть*, например:

Είναι πέντε και τέταρτο. — Сейчас четверть шестого.

Είναι εφτά και τέταρτο. — Сейчас четверть восьмого.

Είναι εννέα παρά τέταρτο. — Сейчас без четверти 9.

Είναι δώδεκα παρα τέταρτο. — Сейчас без четверти 12.

Для того, чтобы сказать: 1.30, 2.30, 3.30, 4.30 и т.д., употребляется прилагательное μισή *половина*, которое добавляется к соответствующему количественному числительному, например:

μια + μισή = μιάμιση — 1 ч. 30 минут.

εφτά + μισή = εφτάμισι — 7 ч. 30 минут.

В первом случае "μισή" пишется через "η", так как первая составная часть слова "μια" — женского рода, во втором — через "ι". Ударение переходит на конечную гласную числительного.

στη μιάμιση — в 1.30
στις δυόμισι — в 2.30
στις τρισήμισι — в 3.30
στις τεσσερισήμισι — в 4.30
στις πεντέμισι — в 5.30
στις εξίμισι — в 6.30
στις εφτάμισι — в 7.30
στις οχτόμισι — в 8.30
στις εννιάμισι — в 9.30
στις δεκάμισι — в 10.30
στις ενδεκάμισι — в 11.30
στις δωδεκάμισι — в 12.30

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись, повторяя за диктором слова и выражения данного урока.*

2. *Перескажите текст 1.*

3. *Составьте 15 вопросов к тексту 1 и задайте их вашему товарищу.*

4. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в παρατατικός:*

1. Χτες (θέλω)να πάω στον κινηματογράφο, αλλά δεν έχω (καιρό). 2. Το καλοκαίρι συχνά (παίζω) σκάκι με τον αδελφό μου. 3. Ο Μάρκος τους (ξέρω) καλά. 4. Όταν (πηγαίνω) στο σχολείο, (παίρνω) μέρος στον ερασιτεχνικό όμιλο. 5. Η Κατίνα (προσκαλώ) συχνά φίλους στο σπίτι της. 6. Κατά τις διακοπές (μπορώ) να επισκέπτομαι εκθέσεις, μουσεία, θέατρα. 7. Οι φοιτητές (θέλω να πάω) αύριο στο ιστορικό μουσείο.8. Όταν (είμαι) φοιτητής, (μένω) στη φοιτητική εστία.

5. *Переведите на греческий язык.*

1. Отец моего друга часто давал нам книги, которые мы с удовольствием читали. 2. Нина хорошо отвечала на вопросы учительницы. 3. Вчера мы весь вечер смотрели телевизор. 4. Обычно урок греческого языка начинался в 9 часов утра и заканчивался в 12 часов дня. 5. Когда мы были в Греции, мы восхищались ее природой. 6. Никос не хотел ехать летом в лагерь. 7. Я не знала, что тебе нравится греческая музыка.

6. *Перепишите текст, поставив все глаголы в παρατατικός:*

Φέτος μαθαίνω την αγγλική γλώσσα. Δυο φορές την βδομάδα πηγαίνω στη δασκάλα μου. Το σπίτι της είναι πολύ μακριά από το Πανεπιστήμιο. Παίρνω λεωφορείο ή τραμ. Το μάθημα συνήθως αρχίζει στις 6 η ώρα το βράδυ. Στην αρχή επαναλαμβάνουμε το τελευταίο μάθημα. Μετά η δασκάλα μου εξηγεί τις νέες λέξεις. Με ρωτά τους γραμματικούς κανόνες κι εγώ απαντώ. Όταν δεν απαντώ σωστά, μου εξηγεί τα λάθη, που κάνω. Συχνά υπαγορεύει τις αγγλικές φράσεις και διορθώνει τα λάθη μου. Κάθε μέρα μεταφράζω από τα αγγλικά στα ρωσικά.

7. *Составьте предложения со следующими глаголами:*

ήμουνα, είχαμε, ρωτούσες, απαντούσατε, θέλαμε, έχτιζαν, πηγαίναμε, ετοίμαζες.

8. *Образуйте сравнительную степень от прилагательных, данных в скобках, путем прибавления соответствующих суффиксов:*

1. Αυτό το κτίριο είναι (ψηλό) από εκείνο. 2. Αυτή η περιοχή είναι (ωραία) από το κέντρο της πόλης. 3. Αυτό το μνημείο είναι (αρχαίο) από τα άλλα 4. Αυτός ο δρομός είναι (νέος) από εκείνο. 5. Αυτή η αίθουσα είναι (μεγάλη) από την άλλη. 6. Αυτή η πολυκατοικία είναι (νέα) από την άλλη. 7. Αυτό το κείμενο είναι (δύσκολο) από το άλλο. 8. Αυτή η άσκηση είναι (εύκολη) του μαθήματος. 9. Το χωριό μας είναι (μικρό) από το χωριό σας. 10. Αυτή η κοπέλα είναι (όμορφη) της ομάδας μας. 11. Ο αδερφός του είναι (μεγάλος) από το φίλο μου. 12. Η πολυκατοικία μας είναι (ψηλή) από το σχολείο. 13. Τα λουλούδια αυτά είναι (ωραία).

9. *Вместо точек поставьте соответствующие личные местоимения: σε, σου, με, μου, τον, την, της, του, μας, σας, τους, τις:*

1. Ο Πέτρος ... εξηγεί τις λέξεις όταν δεν τις καταλαβαίνω. 2. Η μετέρα ... παρακαλεί να πάω στο κατάστημα. 3. Τώρα δεν ... βλέπω συχνά. 4. Πάντα ... έλεγα ότι πρέπει να ξέρεις καλά μια ξένη γλώσσα. 5. Ο Νίκος ... διηγείται για το ταξίδι του στην Ελλάδα. 6. Η Ελένη ... εξηγεί το νέο μάθημα. 7. ... βλέπω να

παίζουν σκάκι. 8. ... προσκαλώ να κάνουμε μια βόλτά στό παρκο. 9. Η δασκάλα ... ρωτά για την κατασκήνωσή μας. 10. Ο πατέρας μου ... ξέρει πολλά χρόνια.

10. *Составьте предложения, используя следующие личные местоимения: σ'εμένα,εμένα, σ'εσένα, εσένα, σ'αυτόν, αυτόν,σ'αυτήν, αυτήν, σ'εμάς, σ'εσάς, σ'αυτούς:*

11. *Поставьте указательные местоимения, данные в скобках,в соответствующем роде, числе и падеже; поставьте артикли там, где это необходимо:*

1. Κάναμε (τόσος) δουλιά. 2. Ο Κώστας διηγείται για (εκείνος) ωραία κοπέλα. 3. Σήμερα βλέπαμε (τόσος) κόσμο στους δρόμους. 4. Ξέρω καλά (αυτός) γυναίκα. 5. Η φίλη μου μένει σ'(εκείνος) φοιτητική εστία. 6. (Αυτός) παιδιά πηγαίνουν στο μουσείο. 7. Με (τέτιος) εργάτες μπορούμε γρήγορα να κάνουμε (αυτός) εργασία.

12. *Переведите на греческий язык:*

1. Который час? — Сейчас 6 часов утра. 2. Занятия в институте начинаются в 8.30 утра. 3. В прошлом году занятия заканчивались в 2 часа дня. 4. Сегодня собрание начинается бе четверти четыре. 5. В 20 минут седьмого мы уезжаем. 6. Уже 8.20. У нас нет времени их ждать. 7. В четверть одиннадцатого господин Аристидис хотел ехать в министерство. 8. Обычно мой отец уходил на работу без двадцати пяти девять. 9. Мы ждали наших друзей до 12 часов дня. 10. Представления в театре начинаются в 19.00 и заканчиваются около 11 часов вечера. 11. Завтра мы будем работать до 6 часов вечера. 12. Вчера в 9.30 утра я уже был в читальном зале.

13. *Переведите на греческий язык и напишите числительные словами:*

в 5.30 вечера, в 10.15 утра, в 3.30 дня, без четверти 7, в 5.40 утра, в 1.30 дня, четверть пятого, 2.30 ночи, без 20 двенадцать дня, в 7.30 вечера, в 4.30, в четверть десятого вечера.

14. *Ответьте на вопросы:*

1. Διηγηθείτε για τη Μόσχα. 2. Τι ξέρετε για την Κόκκινη Πλατεία; 3. Πού βρίσκεται το Κρεμλίνο; 4. Τι ξέρετε για το Κρεμλίνο; 5. Πώς ονομάζονται οι μεγάλοι δρόμοι και λεωφόροι της Μόσχας; 6. Τι μέσα συγκοινωνίας υπάρχουν στη Μόσχα; 7. Τι έχει κάθε συνοικία της Μόσχας; 8. Πού προτιμούν να κάνουν περίπατο οι Μοσχοβίτες;

15. *Составьте диалог, используя следующие слова и выражения:*

η κοντινότερη στάση, τα αξιοθέατα, το μετρό, το τρόλεϊ, τα συγκοινωνιακά μέσα.

16. *Вставьте вместо точек соответствующие предлоги μαζί με, με, για, από, σε, κατά, σύμφωνα, ενάντια, μετά, ύστερα από*

1. Σήμερα ... το πρόγραμμα οι τουρίστες επισκέπτονται το Κρεμλίνο. 2. Πέρυσι ο μικρότερος αδερφός μου ... το θείο μας πηγαίνανε συχνά στην εξοχή. 3. Η Άννα ... τις διακοπές ήταν στην Αθήνα. 4. ... κάθε συνοικία της πόλης μας υπάρχουν καταστήματα, κινηματογράφοι, σχολεία και εστιατόρια. 5. ... μεγάλη χαρά πάμε απόψε στο θέατρο. 6. Στην αδερφή μου αρέσουν τα βιβλία ... την ιστορία της Ελλάδας. 7. ... τη διάλεξη ο καθηγητής απαντούσε στις ερωτήσεις των φοιτητών. 8. Συνήθως ... τα μαθήματα κάνουμε περίπατο. 9. Είμαι πολύ ευχαριστημένη ... τη δουλιά μου.

17. *Составьте диалог об Афинах, используя следующие слова и выражения:*

απ'όλο τον κόσμο, το μνημείο της αρχαιότητας, το αρχιτεκτονικό σύνολο, η Ακρόπολη, ο Παρθενώνας.

18. *Вставьте вместо точек соответствующие союзы όπως, όταν, που, όπου:*

1. ... είναι γνωστό, το χειμώνα στη Μόσχα κάνει κρύο. 2. ... ήμουνα παιδί, συχνά έπαιζα πιάνο. 3. Το σχολείο ... βρίσκεται κοντά στην πολυκατοικία μας είναι καινούριο. 4. Ο πατέρας μου εξηγούσε ... πρέπει να κολυμπώ. 5. ... σπούδαζα στην ιατρική σχολή, έκανα πρακτική εξάσκηση στο νοσοκομείο. 6. Το πάρκο, ... συχνά κάνουμε περίπατο, είναι ωραίο. 7. Ο καθηγητής μου έδινε πολλά βιβλία ... τα διάβαζα κάθε μέρα. 8. Θα πάμε στη φοιτητική λέσχη, ... θα έχω καιρό. 9. Η κοπέλα, ... μιλάει με το φίλο σου, είναι από την ομάδα μας.

19. *Переведите на греческий язык:*

Когда я был студентом, я часто работал переводчиком. Я всегда с большим удовольствием рассказывал (говорил) греческим туристам о нашей прекрасной столице, о ее достопримечательностях.

Мы много гуляли по Москве. Туристам больше всего нравились Красная площадь и Кремль.

Конечно, в Москве много красивых достопримечательных мест, но красивейшим районом столицы я считаю Воробьевы горы, где находится Московский университет. Внизу, у Москвы-реки, расположен крупнейший московский стадион.

Я часто возил наших друзей в новые кварталы города, где много современных жилых домов, детских садов, магазинов и больниц.

20. *Представьте себя в роли гида и расскажите о достопримечательностях Москвы своим товарищам, используя лексику данного урока.*

21. *Прочитайте диалог и воспроизведите его в лицах:*

Γιάννης:	Δε μου λέτε, σας παρακαλώ, πού βρίσκεται η οδός Τβερσκάγια;
Πέτρος:	Ευχαρίστως. Είστε ξένος, έτσι δεν είναι;
Γιάννης:	Μάλιστα, είμαι Κύπριος και για πρώτη φορά έρχομαι στη Μόσχα.
Πέτρος:	Τώρα βρίσκεστε στην πλατεία Σουχαρέφσκαγια και δεν είστε μακριά από το κέντρο της πόλης. Όπως βλέπετε, εδώ υπάρχουν πολλά μέσα συγκοινωνίας. Απ'εδώ μπορείτε να πάτε και με το μετρό και με το λεωφορείο, όπως σας αρέσει.
Γιάννης:	Καλύτερα να πάω με το μετρό. Πώς ονομάζεται η στάση;
Πέτρος:	Ονομάζεται "Οχότνι ριαντ", είναι ακριβώς πάνω στην Τβερσκάγια.
Γιάννης:	Σας ευχαριστώ πολύ!

9 УРОК
ʼΕνατο μάθημα

Текст 1:	Συνάντηση με τους ʼΕλληνες φοιτητές
Текст 2:	Το πρώτο μου ταξίδι στην Ελλάδα
Грамматика:	**§ 1. Прошедшее время** αόριστος **глаголов I спряжения** ενεργητική φωνή **§ 2.** Αόριστος **неправильных глаголов I спряжения** ενεργητική φωνή **§ 3. Две формы** αόριστος **некоторых сложных глаголов I спряжения** **§ 4. Отглагольное прилагательное** ενδιαφέρων (-ουσα,-ον)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Συνάντηση με τους ʼΕλληνες φοιτητές

Προχτές πήραμε τηλεγράφημα ότι έρχεται μια αντιπροσωπεία Ελλήνων φοιτητών. ʼΕμαθα πως θα συνοδεύω την αντιπροσωπεία σαν διερμηνέας της ελληνικής γλώσσας. Την επομένη, στις 5 μετά το μεσημέρι έφτασα στο αεροδρόμιο. Στο γραφείο πληροφοριών μου είπαν ότι το αεροπλάνο από την Ελλάδα δεν έρχεται στην ώρα του. ʼΕχει καθυστέρηση. Μετά δυο ώρες έμαθα πως το αεροπλάνο προσγειώνεται. Την αντιπροσωπεία υποδέχονται οι σύντροφοι από την Επιτροπή φοιτητικών οργανώσεων. Είδα τους ʼΕλληνες φοιτητές και τους χαιρέτησα: "Καλώς ορίσατε!" Μου απάντησαν: "Καλώς σας βρήκαμε!" Μετά ο επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας Γιάννης Κωνσταντινίδης είπε: "Αισθανόμαστε μεγάλη χαρά που βρισκόμαστε στη χώρα σας. Από τα παιδικά μου χρόνια είχα ένα όνειρο: να πάω στη Ρωσία. Και τώρα το όνειρό μου πραγματοποιείται. Βρισκόμαστε εδώ με πρόσκληση της Επιτροπής φοιτητικών οργανώσεων. Σκόπος της επίσκεψής μας είναι η γνωριμία με τη ζωή των φοιτητών σας. Εκτός απ'αυτό θα συζητήσουμε πολλά σύγχρονα προβλήματα, την κατάσταση και τις δυνατότητες της παραπέρα ανάπτυξης τών φιλικών σχέσεων ανάμεσα στους φοιτητές της Ελλάδας και της Ρωσίας."

Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής φοιτητικών οργανώσεων κύριος Πετρόφ στην απάντησή του τόνισε ότι οι προσωπικές επαφές έχουν μεγάλη σημασία για την καλύτερη αλληλοκατανόηση και είναι προς το συμφέρον των λαών μας.

"Είμαι βέβαιος, είπε ο Πετρόφ, ότι η επίσκεψή σας είναι ωφέλιμη και συντελεί στη φιλία μας."

Πήραμε τις αποσκευές και βγήκαμε έξω, όπου μας περίμεναν τα αυτοκίνητα. Στο αυτοκίνητο μιλούσαμε με τους Έλληνες φίλους για το ταξίδι τους, για την πόλη μας. Όταν το αυτοκίνητο περνούσε τα προάστια της Μόσχας, ένας από τους καλεσμένους είπε: "Δεν έρχομαι εδώ για πρώτη φορά. Αυτή είναι η τρίτη επίσκεψή μου στη Μόσχα και βλέπω πως η πόλη σας κάθε χρόνο αλλάζει και γίνεται πιο όμορφη."

Σε είκοσι λεπτά φτάσαμε στο ξενοδοχείο "Μοσκβά", που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Μπήκαμε μέσα. Στη ρεσεψιόν οι ξένοι συμπλήρωσαν τα έντυπα με τις ερωτήσεις: όνομα, επώνυμο, υπηκοότητα, τόπος διαμονής, έτος γέννησης. Ο υπάλληλος τους έδοσε τα κλειδιά και το ασανσέρ τους ανέβασε στο πέμπτο πάτωμα. Κάθε δωμάτιο είχε όλες τις ανέσεις: μπαλκόνι, λουτρό, τηλέφωνο, τηλεόραση, ψυγείο. Όλα τα δωμάτια ήταν καλά επιπλωμένα με τραπέζια, πολυθρόνες, καρέκλες, κρεβάτια με ωραίες κουβέρτες, μαξιλάρια και σεντόνια.

Στο ισόγειο έδειξα στους φίλους από την Ελλάδα το εστιατόριο, τα σαλόνια, το καπνιστήριο, το ταχυδρομείο και το περίπτερο, όπου πουλούν εφημερίδες και περιοδικά σε ξένες γλώσσες. Οι Έλληνες φοιτητές άφησαν τις βαλίτσες τους, άλλαξαν και κατέβηκαν στο εστιατόριο.

Запомните:

σαν διερμηνέας — **как переводчик, в качестве переводчика**
την επομένη — **на следующий день**
γραφείο πληροφοριών το — **справочное бюро**
έρχεται στην ώρα του — **прибывает вовремя**
έχει καθυστέρηση — **опаздывает**
καλώς ορίσατε — **добро пожаловать**
καλώς σας βρήκαμε — **рады вас видеть**
με πρόσκληση — **по приглашению**
αισθάνομαι μεγάλη χαρά — **испытывать большую радость**
από τα παιδικά μου χρόνια — **с детских лет**
προς το συμφέρον — **в интересах**
εκτός απ'αυτό — **кроме этого**
συντελώ στη φιλία — **способствовать дружбе**
βγαίνω έξω — **выходить на улицу**
συμπληρώνω το έντυπο — **заполнять бланк**
με όλες τις ανέσεις — **со всеми удобствами**
έτος γέννησης το — **год рождения**
τόπος διαμονής ο — **место жительства**

συνοδεύω	сопровождать
συνάντηση η	встреча
αντιπροσωπεία η	делегация, представительство
προχτές	позавчера
πήραμε	получили (αόρ. от παίρνω получать)
τηλεγράφημα το	телеграмма
έμαθα	узнал (αόρ. от μαθαίνω узнавать)
καθυστέρηση η	задержка
προσγειώνομαι	приземляться
υποδέχομαι	принимать, встречать
επιτροπή η	комитет, комиссия
είδα	увидел (αόρ. от βλέπω видеть)
χαιρέτησα	поздоровался (αόρ. от χαιρετώ здороваться)
βρήκαμε	нашли (αόρ. от βρίσκω находить)
επικεφαλής	*нескл.* во главе, глава
είπε	сказал (αόρ. от λέω говорить)
όνειρο το	мечта
πραγματοποιούμαι	осуществляться
πρόσκληση η	приглашение
σκοπός ο	цель
γνωριμία η	знакомство
ζωή η	жизнь
θα συζητήσουμε	обсудим (*μελ.απλός* от συζητώ обсуждать)
κατάσταση η	положение, ситуация
δυνατότητα η	возможность
παραπέρα	*нескл.* дальнейший
ανάπτυξη η	развитие
φιλικός (-ή,-ό)	дружеский, дружественный
ανάμεσα	между
εκπρόσωπος ο	представитель
τόνισε	подчеркнул (αόρ. от τονίζω подчеркивать)
προσωπικός (-ή,-ό)	личный, индивидуальный
επαφή η	контакт
αλληλοκατανόηση η	взаимопонимание
συμφέρον το	интерес, выгода
βέβαιος (-η,-ο)	уверенный
ωφέλιμος (-η,-ο)	полезный
συντελώ	способствовать
αποσκευές οι	багаж

βγήκαμε	вышли (αόρ. от βγαίνω выходить)
καλεσμένος (-η,-ο)	гость, приглашенный
αλλάζω	1. менять(ся); 2. переодеваться
φτάσαμε	прибыли (αόρ. от φτάνω прибывать)
έδοσε	дал (αόρ. от δίνω давать)
κλειδί το	ключ
μπήκαμε	вошли (αόρ. от μπαίνω входить)
ρεσεψιόν η	бюро обслуживания
συμπλήρωσαν	заполнили (αόρ. от συμπληρώνω заполнять)
έντυπο το	бланк
υπηκοότητα η	гражданство
καρέκλα η	стул
ασανσέρ το	лифт
ανέβασε	поднял (αόρ. от ανεβάζω поднимать)
πάτωμα το	этаж, потолок
άνεση η	удобство
μπαλκόνι το	балкон
ψυγείο το	холодильник
επιπλωμένος (-η,-ο)	меблированный
τραπέζι το	стол
πολυθρόνα η	кресло
κρεβάτι το	кровать
κουβέρτα η	одеяло, покрывало
μαξιλάρι το	подушка
σεντόνι το	простыня
ισόγειο το	первый этаж
σαλόνι το	гостинная
καπνιστήριο το	курительная комната
άφησαν	оставили (αόρ. от αφήνω оставлять)
κατέβηκαν	спустились (αόρ. от κατεβαίνω спускаться)

Διάλογος 1

— Με συγχωρείτε, σας παρακαλώ, πού είναι το γραφείο πληροφοριών;
— Είναι στο ισόγειο.

(Στο γραφείο πληροφοριών κοιτάζω τα δρομολόγια)

— Δε μου λέτε, σας παρακαλώ, το αεροπλάνο της γραμμής Αθήνα - Μόσχα προσγειώνεται στην ώρα του ή όχι;
— Ένα λεπτό, παρακαλώ. Ακόμα δεν πήραμε πληροφορίες, όμως έχει μεγάλη καθυστέρηση.

— Χτες από την Αθήνα μας έστειλαν τηλεγράφημα ότι με το αεροπλάνο της γραμμής αυτής έρχεται μια ελληνική αντιπροσωπεία.
— Όλα θα είναι εντάξει. Μετά μισή ώρα θα έχουμε ειδήσεις. Να, προσγειώνεται το αεροπλάνο σας.
— Σας ευχαριστώ.

(Μετά την προσγείωση συναντιέμαι με τους Έλληνες καλεσμένους.)

— Καλώς ορίσατε!
— Καλώς σας βρήκαμε!
— Με γνωρίσατε;
— Πώς! Πώς! Δεν αλλάξατε καθόλου.
— Χαίρω πολύ, που σας βλέπω! Πώς πήγε το ταξίδι;
— Ήταν θαυμάσια η πτήση!
— Πόσες ώρες κρατάει το ταξίδι σας αυτό;
— Μετά τη απογείωση μόνο τέσσερις. Πόσο προοδεύει η τεχνική!
— Όμως τέσσερις ώρες με αεριωθούμενο αεροπλάνο πρέπει να είναι πολύ κουραστικό.
— Όχι, καθόλου.
— Τα αυτοκίνητα σας περιμένουν στην έξοδο.

Запомните:

Χαίρω πολύ, που σας βλέπω! — Я очень рад Вас видеть.
Πώς πήγε το ταξίδι; — Как прошло путешествие?

Λεξιλόγιο

κοιτάζω	смотреть
γραμμή η	линия, рейс
δρομολόγιο το	расписание
προσγείωση η	приземление, посадка
καθυστερώ	опаздывать, задерживаться
στέλνω (στέλλω)	посылать, отправлять
είδηση η	известие, сообщение
πτήση η	полет
απογείωση η	взлет
τεχνική η	техника
κουραστικός (-ή,-ό)	утомительный
προοδεύω	развиваться, делать успехи
καθόλου	совсем не, отнюдь, вовсе не

Διάλογος 2

(Ένας Ρώσος φοιτητής έρχεται στην Κύπρο αεροπορικώς)

Φοιτητής:	Πού γίνεται ο τελωνειακός έλεγχος;
Υπάλληλος:	Εδώ παρακαλώ. Συμπληρώσατε την τελωνειακή δήλωση;
Φοιτητής:	Βέβαια. Συμπλήρωσα όλα τα τελωνειακά χαρτιά.
Υπάλληλος:	Μιλάτε ελληνικά;
Φοιτητής:	Ναι, λίγο. Μαθαίνω ελληνικά στο Πανεπιστήμιο.
Υπάλληλος:	Στη Ρωσία μαθαίνουν ελληνικά;
Φοιτητής:	Μάλιστα, σε πολλά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα.
Υπάλληλος:	Πολύ καλά! Παρακαλώ, το διαβατήριό σας. Εντάξει. Έχετε ξένο συνάλλαγμα;
Φοιτητής:	Έχω μόνο κυπριακές λίρες.
Υπάλληλος:	Εδώ βλέπω μέσα στη βαλίτσα σας κουτιά. Μου φαίνεται πως έχουν μέσα χαβιάρι. Έτσι δεν είναι;
Φοιτητής:	Μάλιστα, τα αγόρασα για τους φίλους μου.
Υπάλληλος:	Για το χαβιάρι πληρώνεται τελωνειακός δασμός.
Φοιτητής:	Ευχαρίστως.
Υπάλληλος:	Ποιος είναι ο σκοπός της άφιξής σας στην Κύπρο;
Φοιτητής:	Έρχομαι για τουρισμό.
Υπάλληλος:	Ωραία. Να τα χαρτιά σας. Σας εύχομαι καλό ταξίδι και καλή παραμονή στη χώρα μας.
Φοιτητής:	Σας ευχαριστώ. Ελπίζω ότι η παραμονή μου στην Κύπρο θα είναι πολύ ευχάριστη και ενδιαφέρουσα.

Λεξιλόγιο

αεροπορικώς	самолетом
τελωνειακός (-ή,-ό)	таможенный
τελωνειακός έλεγχος ο	таможенный досмотр
δήλωση η	заявление
τελωνειακή δήλωση η	таможенная декларация
χαρτί το	документ, бумага
διαβατήριο το	паспорт
συνάλλαγμα το	валюта
ξένο συνάλλαγμα το	иностранная валюта
λίρα η	фунт
κουτί το	коробка, банка
μέσα	внутри
χαβιάρι το	икра

δασμός ο	пошлина
άφιξη η	приезд, прибытие
εύχομαι	желать
παραμονή η	пребывание
ευχάριστος (-η,-ο)	приятный
ενδιαφέρων (-ουσα, -ον)	интересный

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το πρώτο ταξίδι μου στην Ελλάδα

Θυμούμαι πάντα το πρώτο μου ταξίδι στην Ελλάδα. Τότε ήμουν φοιτητής του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων. Δεν φαντάζεστε τη χαρά μου, όταν έμαθα πως θα πάω στην Ελλάδα μαζί με τους συντρόφους μου. Πήγαμε στην Ελλάδα με πρόσκληση μιας ελληνικής φοιτητικής οργάνωσης. Θυμούμαι καλά την πρώτη μέρα της παραμονής μας στην Αθήνα. Τότε στη Μόσχα έκανε κρύο, χιόνιζε. Ήταν Νοέμβρης. Όταν φτάσαμε με το αεροπλάνο στην Αθήνα, είδαμε γαλανό ουρανό και ήλιο. Έκανε ζέστη. Οι Έλληνες φίλοι μας συνάντησαν στο αεροδρόμιο, κρατώντας στα χέρια τους λουλούδια. Ο επικεφαλής της αντιπροσωπείας των ρώσων φοιτητών είπε: "Είμαστε πολύ ευχαριστημένοι που φτάσαμε στη γη της Ελλάδας, στην ωραία σας χώρα που πάντα είχε φιλικές σχέσεις με τη Ρωσία, στη χώρα, όπου ζει και δουλεύει ένας ηρωϊκός φιλελεύθερος λαός. Από μικρά παιδιά μαθαίνουμε τη μεγάλη ιστορία της Ελλάδας, που έδοσε στον κόσμο τη λέξη "δημοκρατία", που έδοσε στην ανθρωπότητα μεγάλους σοφούς, επιστήμονες, καλλιτέχνες και συγγραφείς. Γνωρίζουμε τον ηρωϊκό αγώνα του λαού σας ενάντια στους φασίστες κατακτητές. Ξέρουμε το ιστορικό σας "Όχι". Εκφράζω την επιθυμία της νεολαίας μας να είμαστε πάντα φίλοι."

Ένας Έλληνας φοιτητής τόνισε στην απάντησή του ότι ο ελληνικός λαός πάντα αγαπούσε και αγαπά τη Ρωσία, που στις δύσκολες στιγμές βοηθούσε την Ελλάδα. Είπε επίσης πως κατά τη διάρκεια του πολέμου η Ελλάδα θαύμαζε τον ηρωϊσμό του λαού της χώρας μας στον αγώνα του ενάντια στους Γερμανούς φασίστες.

Βγήκαμε έξω. Το αυτοκίνητο μας έτρεχε κοντά στη θάλασσα. Τι ωραία φύση! Σε λίγο φτάσαμε στην Αθήνα, την πρωτεύουσα της Ελλάδας.

Λεξιλόγιο

φαντάζομαι	представлять себе
κρατώ	держать
ηρωϊκός (-ή,-ό)	героический
φιλελεύθερος (-η,-ο)	свободолюбивый
ανθρωπότητα η	человечество

αγώνας ο	борьба
κατακτητής ο	захватчик
εκφράζω	выражать, высказывать
επιθυμία η	желание
νεολαία η	молодежь
στιγμή η	мгновение
διάρκεια η	продолжительность
ηρωϊσμός ο	героизм
τρέχω	бежать

ГРАММАТИКА

§ 1. Прошедшее время αόριστος глаголов I спряжения ενεργητική φωνή

Прошедшее время αόριστος глаголов выражает действие, совершенное или совершившееся в прошлом. Это время употребляется в повествовании для констатации какого-либо факта. Оно обычно переводится на русский язык глаголами совершенного вида, например:

Οι εργάτες έκτισαν ένα νέο σχολείο. — Рабочие построили школу.

Прошедшее время αόριστος глаголов I спряжения ενεργητική φωνή образуется путем прибавления к основе глагола следующих окончаний: **-σα, -σες, -σε, -σαμε, -σατε, -σαν (ε)**, например, γνωρίζω *узнавать*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	γνώρισα	γνωρίσαμε
2-е л.	γνώρισες	γνωρίσατε
3-е л.	γνώρισε	γνώρισαν

Если глагол I спряжения ενεργητική φωνή состоит из двух слогов, то в αόριστος, также как и в παρατατικός, употребляется приращение (αύξηση) **ε-**, например, κτίζω *строить* — έκτισα *построил*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	έκτισα	κτίσαμε
2-е л.	έκτισες	κτίσατε
3-е л.	έκτισε	έκτισαν

1) Большинство глаголов I спряжения, оканчивающихся на -ζω, в αόριστος имеют вышеназванные окончания (**-σα, -σες, -σε, -σαμε, -σατε, -σαν (ε)**). Однако есть ряд глаголов, представляющих исключение в αόριστος они имеют окончания **-ξα, -ξες, -ξε, -ξαμε, -ξατε, -ξαν**. Сюда относятся глаголы:

παίζω	играть	— έπαιξα
φωνάζω	кричать	— φώναξα
αλλάζω	менять	— άλλαξα
κοιτάζω	смотреть	— κοίταξα

Так, например, глагол κοιτάζω *смотреть* спрягается в αόριστος следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	κοίταξα	κοιτάξαμε
2-е л.	κοίταξες	κοιτάξατε
3-е л.	κοίταξε	κοίταξαν

2) Такие же окончания (**-ξα, -ξες, -ξε, -ξαμε, -ξατε, -ξαν**) в αόριστος имеют глаголы I спряжения ενεργητική φωνή с окончаниями **-σσω, -χνω, -σκω**, например, δείχνω *показывать*, αναπτύσσω *развивать*, διδάσκω *учить*. Так, глагол διδάσκω *учить* спрягается в αόριστος следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	δίδαξα	διδάξαμε
2-е л.	δίδαξες	διδάξατε
3-е л.	δίδαξε	δίδαξαν

3) Если основа глаголов I спряжения группы ενεστώτας в ενεργητική φωνή в настоящем времени оканчивается на согласные **γ, κ, χ**, например, φυλάγω *охранять*, πλέκω *вязать*, τρέχω *бежать*, то в αόριστος они спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.			*Мн.ч.*		
1-е л.	φύλαξα	έπλεξα	έτρεξα	φυλάξαμε	πλέξαμε	τρέξαμε
2-е л.	φύλαξες	έπλεξες	έτρεξες	φυλάξατε	πλέξατε	τρέξατε
3-е л.	φύλαξε	έπλεξε	έτρεξε	φύλαξαν	έπλεξαν	έτρεξαν

4) Если основа глаголов оканчивается на согласные **β, π, φ**, то в αόριστος они спрягаются следующим образом, например, γράφω *писать*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	έγραψα	γράψαμε
2-е л.	έγραψες	γράψατε
3-е л.	έγραψε	έγραψαν

5) Глаголы, оканчивающиеся на **-αύω, -εύω**, имеют в αόριστος два вида окончаний: **-αυσα, -εύσα** и **-αψα, -εψα**, например, παύω *прекращать*, μαζεύω *собирать*:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	έπαυσα	έπαψα	παύσαμε	πάψαμε
2-е л.	έπαυσες	έπαψες	παύσατε	πάψατε
3-е л.	έπαυσε	έπαψε	έπαυσαν	έπαψαν

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	μάζευσα	μάζεψα	μαζεύσαμε	μαζέψαμε
2-е л.	μάζευσες	μάζεψες	μαζεύσατε	μαζέψατε
3-е л.	μάζευσε	μάζεψε	μάζευσαν	μάζεψαν

6) Глаголы, оканчивающиеся на **-ώνω**, например πληρώνω *платить*, δηλώνω *заявлять*, διορθώνω *исправлять* в αόριστος спрягаются по следующей схеме, например, глагол πληρώνω *платить*:

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	πλήρωσα	πληρώσαμε
2-е л.	πλήρωσες	πληρώσατε
3-е л.	πλήρωσε	πλήρωσαν

7) У ряда глаголов I спряжения ενεργητική φωνή форма αόριστος совпадает с формой παρατατικός, например:

κάνω *делать*	— έκανα *делал*	— έκανα *сделал*
πλύνω мыть	— έπλυνα мыл	— έπλυνα вымыл
κλίνω склонять	— έκλινα склонял	— έκλινα просклонял
φέρω приносить	— έφερα приносил	— έφερα принес

§ 2. Αόριστος неправильных глаголов I спряжения ενεργητική φωνή

В греческом языке имеются неправильные глаголы (ανώμαλα ρήματα), образующие форму αόριστος путем изменения корневого гласного основы. Сюда относятся глаголы: **λέω** говорить, **βλέπω** видеть, **παίρνω** брать, **στέλλω** (**στέλνω**) посылать, **δίνω** давать, **πηγαίνω** идти, **μπαίνω** входить, **βγαίνω** выходить, **ανεβαίνω** подниматься, **κατεβαίνω** спускаться, **μαθαίνω** учить, **τρώω** есть, **λαμβάνω** (**λαβαίνω**) получать, **καταλαβαίνω** понимать, **επαναλαμβάνω** повторять, **φεύγω** уходить, **μένω** оставаться, проживать, **παραγγέλλω** заказывать, **πίνω** пить, **βρίσκω** находить.

Эти глаголы спрягаются в αόριστος следующим образом:

λέω говорить, βλέπω видеть, παίρνω брать

	Ед.ч.			Мн.ч.		
1-е л.	είπα	είδα	πήρα	είπαμε	είδαμε	πήραμε
2-е л.	είπες	είδες	πήρες	είπατε	είδατε	πήρατε
3-е л.	είπε	είδε	πήρε	είπαν	είδαν	πήραν

στέλλω посылать, δίνω давать, πηγαίνω идти

	Ед.ч.			Мн.ч.		
1-е л.	έστειλα	έδοσα	πήγα	στείλαμε	δόσαμε	πήγαμε
2-е л.	έστειλες	έδοσες	πήγες	στείλατε	δόσατε	πήγατε
3-е л.	έστειλε	έδοσε	πήγε	έστειλαν	έδοσαν	πήγαν

μπαίνω входить, βγαίνω выходить, ανεβαίνω подниматься

	Ед.ч.			Мн.ч.		
1-е л.	μπήκα	βγήκα	ανέβηκα	μπήκαμε	βγήκαμε	ανεβήκαμε
2-е л.	μπήκες	βγήκες	ανέβηκες	μπήκατε	βγήκατε	ανεβήκατε
3-е л.	μπήκε	βγήκε	ανέβηκε	μπήκαν	βγήκαν	ανέβηκαν

κατεβαίνω спускаться, μαθαίνω учить, τρώω (τρώγω) есть

	Ед.ч.			Мн.ч.		
1-е л.	κατέβηκα	έμαθα	έφαγα	κατεβήκαμε	μάθαμε	φάγαμε
2-е л.	κατέβηκες	έμαθες	έφαγες	κατεβήκατε	μάθατε	φάγατε
3-е л.	κατέβηκε	έμαθε	έφαγε	κατέβηκαν	έμαθαν	έφαγαν

λαμβάνω (λαβαίνω) получать

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	έλαβα	λάβαμε
2-е л.	έλαβες	λάβατε
3-е л.	έλαβε	έλαβαν

επαναλαμβάνω повторять, φεύγω уходить

	Ед.ч.		Мн.ч.	
1-е л.	επανάλαβα	έφυγα	επαναλάβαμε	φύγαμε
2-е л.	επανάλαβες	έφυγες	επαναλάβατε	φύγατε
3-е л.	επανάλαβε	έφυγε	επανάλαβαν	έφυγαν

μένω оставаться, проживать, παραγγέλλω заказывать

	Ед.ч.		Мн.ч.	
1-е л.	έμεινα	παράγγειλα (παρήγγειλα)	μείναμε	παραγγείλαμε (παρηγγείλαμε)
2-е л.	έμεινες	παράγγειλες	μείνατε	παραγγείλατε
3-е л.	έμεινε	παράγγειλε	έμειναν	παράγγειλαν

πίνω пить, καταλαβαίνω понимать

	Ед.ч.		Мн.ч.	
1-е л.	ήπια	κατάλαβα	ήπιαμε	καταλάβαμε
2-е л.	ήπιες	κατάλαβες	ήπιατε	καταλάβατε
3-е л.	ήπιε	κατάλαβε	ήπιαν	κατάλαβαν

βρίσκω находить

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	βρήκα	βρήκαμε
2-е л.	βρήκες	βρήκατε
3-е л.	βρήκε	βρήκαν

§ 3. Две формы αόριστος некоторых сложных глаголов I спряжения

В греческом языке в разговорной речи, наряду с формами димотики, в αόριστος часто употребляются соответствующие формы кафаревусы. В ос-

новном это относится к глаголам с приставками, например, глагол αναπτύσσω *развивать* состоит из приставки **ανα-** и глагола πτύσσω.

В разговорной речи он имеет две формы αόριστος 1) форму, типичную для димотики — ανάπτυξα *развил* и 2) форму типичную для кафаревусы — ανέπτυξα *развил*.

Во второй форме приращение **ε-** вытесняет конечную гласную приставки **-ανα**:

ανα + έπτυξα = ανέπτυξα

Таким образом, глагол αναπτύσσω *развивать* имеет две формы спряжения, которые одинаково используются в разговорной речи:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	ανάπτυξα	ανέπτυξα	αναπτύξαμε	ανεπτύξαμε
2-е л.	ανάπτυξες	ανέπτυξες	αναπτύξατε	ανεπτύξατε
3-е л.	ανάπτυξε	ανέπτυξε	ανάπτυξαν	ανέπτυξαν

Неправильный глагол επαναλαμβάνω *повторять* состоит из приставок **επι-** и **ανα-** и глагола λαμβάνω *брать*. В разговорной речи он тоже имеет две формы αόριστος:

в димотике — επανάλαβα

в кафаревусе — επανέλαβα

Здесь, как и у глагола αναπτύσσω, также имеет место вытеснение конечной гласной приставки. Как в первом, так и во втором случае, обе формы используются в разговорной речи в одинаковой степени.

Форму αόριστος глагола καταλαβαίνω *понимать* не следует путать с формой αόριστος глагола καταλαμβάνω *занимать, захватывать* **κατέλαβα**:

Ο φοιτητής κατάλαβε καλά τον κανόνα.	Студент хорошо понял правило.
Οι αντάρτες κατέλαβαν το κτίριο.	Партизаны захватили здание.

Глаголы καταλαβαίνω *понимать*, καταλαμβάνω *захватывать*, спрягаются в αόριστος по следующей схеме:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	κατάλαβα	κατέλαβα	καταλάβαμε	κατελάβαμε
2-е л.	κατάλαβες	κατέλαβες	καταλάβατε	κατελάβατε
3-е л.	κατάλαβε	κατέλαβε	κατάλαβαν	κατέλαβαν

Глаголы επιστρέφω *возвращаться*, επιτρέπω *разрешать*, имеют одну форму в αόριστος:

επέστρεψα — возвратился, επέτρεψα — разрешил

В данном случае приращение **ε** вытесняет конечную гласную ι приставки **επι-**, кроме 1-го и 2-го лица множественного числа. Глаголы επιστρέφω *возвращать(ся)*, επιτρέπω *разрешать* в αόριστος спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.		Мн.ч.	
1-е л.	επέστρεψα	επέτρεψα	επιστρέψαμε	επιτρέψαμε
2-е л.	επέστρεψες	επέτρεψες	επιστρέψατε	επιτρέψατε
3-е л.	επέστρεψε	επέτρεψε	επέστρεψαν	επέτρεψαν

§ 4. Отглагольное прилагательное ενδιαφέρων (-ουσα, -ον)

В греческом языке нет прямого соответствия русскому прилагательному "интересный" (-ая, -ое). Для того, чтобы выразить понятие "интересный" (-ая, -ое), используются формы отглагольного прилагательного ενδιαφέρων, типичные для кафаревусы, например:

ο ενδιαφέρων συγγραφέας — интересный писатель

η ενδιαφέρουσα συνάντηση — интересная встреча

το ενδιαφέρον βιβλίο — интересная книга

Ενδιαφέρων, ενδιαφέρουσα, ενδιαφέρον склоняются следующим образом:

Ед.ч.

		М.р.		Ж.р.		Ср.р.
Ον.	ο	ενδιαφέρων	η	ενδιαφέρουσα	το	ενδιαφέρον
Γεν.	του	ενδιαφέροντος	της	ενδιαφέρουσας	του	ενδιαφέροντος
Αιτ.	τον	ενδιαφέροντα	την	ενδιαφέρουσα	το	ενδιαφέρον

Мн.ч.

		М.р.		Ж.р.		Ср.р.
Ον.	οι	ενδιαφέροντες	οι	ενδιαφέρουσες	τα	ενδιαφέροντα
Γεν.	των	ενδιαφερόντων	των	ενδιαφερούσων	των	ενδιαφερόντων
Αιτ.	τους	ενδιαφέροντες	τις	ενδιαφέρουσες	τα	ενδιαφέροντα

Субстантивированное отглагольное прилагательное среднего рода το ενδιαφέρον *интерес* склоняется так же, как и отглагольное прилагательное среднего рода.

По такой же схеме склоняются: το συμφέρον *интерес, выгода,* το καθήκον *долг*, το προϊόν *продукт*, το περιβάλλον *окружающая среда.*

Имеется существенная разница в значениях слов το ενδιαφέρον и το συμφέρον, хотя и то и другое переводится на русский язык словом "интерес". Το ενδιαφέρον означает интерес к искусству, литературе и т.д., например:

Αυτή η ταινία παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον.	Эта картина представляет большой интерес.

Το συμφέρον означает *интерес* в смысле "заинтересованность", "выгода", например:

Αυτό είναι για το συμφέρον του.	Это в его интересах. Это ему выгодно.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись с текстами и диалогами данного урока и перескажите их содержание.*

2. *Задайте друг другу вопросы, используя лексику урока.*

3. *Побеседуйте на тему "Встреча греческой делегации в аэропорту".*

4. *Представьте себе, что Вы переводчик, а ваш товарищ приехал из Греции. Придумайте диалог, используя следующие выражения:*

το γραφείο πληροφοριών, το δρομολόγιο, το τελωνείο, αεροπορικώς, πόσο καιρό κρατάει το ταξίδι, οι αποσκευές, η βαλίτσα, το ξενοδοχείο, συμπληρώνω τα έντυπα.

5. *Ответьте на вопросы к тексту 1.*

1. Πότε πήραμε το τηλεγράφημα; 2. Τι έμαθε ο διερμηνέας; 3. Πότε έφτασε ο διερμηνέας στο αεροδρόμιο; 4. Τι του είπαν στο γραφείο πληροφοριών; 5. Ποιος υποδέχεται την αντιπροσωπεία στο αεροδρόμιο; 6. Πώς χαιρέτησε τους 'Ελληνες φοιτητές; 7. Τι απάντησαν οι καλεσμένοι από την Ελλάδα; 8. Τι είπε ο Γιάννης Κωνσταντινίδης στην απάντησή του; 9. Τι του απάντησε ο Πετρόφ; 10. Τι έλεγαν στο αυτοκίνητο οι καλεσμένοι; 11. Πότε έφτασαν στο ξενοδοχείο; 12. Πού βρίσκεται το ξενοδοχείο "Μοσκβά"; 13. Τι συμπλήρωσαν οι καλεσμένοι στη ρεσεψιόν; 14. Ποιος τους έδοσε τα κλειδιά; 15. Πού τους ανέβασε το ασανσέρ; 16. Πέστε δυο λόγια για τα δωμάτιά τους. 17. Ποιος τους έδειξε το εστιατόριο, τα σαλόνια, τα περίπτερα, το τηλεγραφείο και το ταχυδρομείο; 18. Πού άφησαν τις βαλίτσες τους;

6. *Выпишите из текста 1 глаголы I спряжения и проспрягайте их в αόριστος.*

7. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице и числе прошедшего времени:*

1. Πάντα (διαβάζω) με ενδιαφέρον εφημερίδες. 2. Το πρωί (παίρνω) τα βιβλία από τη βιβλιοθήκη μας. 3. Ο Αλέκος (μαθαίνω) τα ελληνικά στο Πανεπιστήμιο. 4. Χτες (είμαι) στο θέατρο. 5. Η 'Ολγα τον (βλέπω) συχνά στη λέσχη μας. 6. Μετά τα μαθήματα (πηγαίνω) στο σπουδαστήριο. 7. Στις 7 η ώρα οι 'Ελληνες φοιτητές (φτάνω στο αεροδρόμιο. 8. (Πληρώνω) το δασμό. 9. Ο υπάλληλος μου (δίνω) το κλειδί. 10. Προχτές (παίρνω) τηλεγράφημα από

την Ελλάδα. 11. Πέρυσι (παρακολουθώ) τα μαθήματα της αγγλικής γλώσσας. 12. Η αντιπροσωπεία Ελλήνων επιστημόνων (φτάνω) χτες. 13. Τον (γνωρίζω) αμέσως, όταν τον (βλέπω) στο αεροδρόμιο.

8. *Прочитайте и воспроизведите диалог в лицах:*

— Με συγχωρείτε, κυρία. Πέστε μου, παρακαλώ, πότε περιμένετε την προσγείωση του αεροπλάνου της γραμμής Μόσχα — Αθήνα;
— Ακόμα δεν πήραμε πληροφορίες. Αλλά ο καιρός στη Μόσχα δεν είναι καλός σήμερα.
— Χτες πήρα τηλεγράφημα ότι έρχονται οι φίλοι μου από'κει.
— Ένα λεπτό, παρακαλώ. Μόλις μας ενημέρωσαν ότι ο καιρός άλλαξε και σε μια ώρα περιμένουμε το αεροπλάνο αυτό στην Αθήνα.
— Ωραία. Σας ευχαριστώ πολύ.

9. *Просклоняйте данные словосочетания и придумайте с каждым их них несколько предложений:*

ο ενδιαφέρων συγγραφέας, η ενδιαφέρουσα συνάντηση, το ενδιαφέρον βιβλίο.

10. *Переведите на греческий язык:*

1. Ты взял ключ? — Нет, я оставил его в гостинице. 2. Ты видел этот фильм? — Нет, я только сегодня узнал, что он идет в нашем кинотеатре. 3. Я не узнал его, он очень изменился. 4. Сегодня я обедал поздно, у нас была экскурсия. 5. Я тебя всегда хорошо понимал. 6. Ты написал письмо матери? Я знаю, что она его очень ждет.

11. *Напишите все предложения данного упражнения в αόριστος:*

1. Οι Έλληνες φοιτητές συμπληρώνουν τις τελωνειακές δηλώσεις. 2. Δίνω το διαβατήριο στον υπάλληλο. 3. Φτάνω στο ξενοδοχείο. 4. Παίρνω το κλειδί από το δωμάτιό μου. 5. Το ασανσέρ με ανεβάζει στο τρίτο πάτωμα. 6. Πηγαίνω στο εστιατόριο. 7. Μαθαίνω ότι η Άννα πηγαίνει στην Ελλάδα με τους γονείς της. 8. Βγαίνω έξω και παίρνω ταξί. 9. Βλέπω τα αξιοθέατα της πόλης. 10. Του δίνω το περιοδικό. 11. Παίρνω γράμμα από τους γονείς μου. 12. Καταλαβαίνω το δάσκαλο καλά. 13. Επιστρέφω στις 7 η ώρα το βράδυ. 14. Αλλάζω και φεύγω.

12. *Переведите на греческий язык:*

1. Я с большим интересом посещал лекции греческого профессора. 2. Мне понравилась экскурсия за город. Она была интересной. 3. Мне кажется, этот памятник не очень интересный. 4. У моего друга дома много ин-

тересных книг. 5. Эта картина представляет большой интерес. 6. Ты считаешь, эта выставка интересная? — Думаю, что нет. 7. Он очень интересный человек. 8. Ты думаешь, это интересно? — Думаю, да. 9. Конечно, это в его интересах (это ему выгодно). 10. Вчера мы присутствовали на интересном концерте. 11. Интересно, почему ты вчера не пришел в клуб? — Мы с Марией гуляли в парке.

13. *Вместо точек поставьте пропущенные слова ενδιαφέρων, ενδιαφέρουσα, ενδιαφέρον, το ενδιαφέρον, το συμφέρον:*

1. Στη βιβλιοθήκη μου έχω πολλά ... βιβλία. 2. Αυτό το μνημείο παρουσιάζει μεγάλο ... . 3. Η Ελλένη μας έλεγε για μια ... συνάντηση με τους Έλληνες φοιτητές. 4. Η φιλική αλληλοκατανόηση είναι προς το ... όλων των λαών. 5. Ο καθηγητής μας κάνει ... μάθημα. 6. Είναι πολύ ... ιστορία. 7. Αυτό το θέμα είναι πολύ ... . 8. Με μεγάλο ... διάβασα το περιοδικό. 9. Η συζήτηση των φοιτητών για την κατάσταση στην Κύπρο ήταν πολύ ... .10. Ο Αντώνης πάντα έδειχνε μεγάλο ... για τη φιλοσοφία της αρχαίας Ελλάδας. 11. Μου φαίνεται, πως είναι πολύ ... άνθρωπος. 12. Η επίσκεψη αυτή πρέπει να είναι ... . 13. Η ταινία δεν ήταν καθόλου ... .

14. *Переведите на греческий язык:*

Из аэропорта мы поехали вв город. Через тридцать минут мы были в гостинице. Здесь наш уже ждали. В бюро обслуживания гости заполнили бланки. Они написали свою фамилию, имя, дату и место рождения. Я как переводчик помогал нашим друзьям заполнять бланки.

Затем служащий гостиницы дал гостям ключи от их комнат. Лифт поднял нас на пятый этаж, я проводил кипрских студентов в их номера со всеми удобствами — ванной, телефоном, телевизором, холодильником. Комнаты были большие, светлые, современно обставленные.

На кроватях были красивые покрывала, подушки. Кипрские друзья остались очень довольны своими номерами. Они переоделись и через двадцать минут спустились на первый этаж. Я показал им ресторан, курительную комнату, салоны, киоск, где всегда продают газеты и журналы на иностранных языках.

15. *Придумайте предложения со следующими глаголами в αόριστος, употребляя их во всех лицах, кроме 1-го и 3-го лица единственного числа:*

είπα, έφυγα, έδοσα, πήρα, είδα, έστειλα, έφτασα, έμαθα, κατάλαβα, κατέλαβα, μπήκα, βγήκα.

16. *Составьте рассказ, используя следующие слова и словосочетания:*

το αεροδρόμιο, το αεροπλάνο, η πτήση, οι αποσκευές, έχει καθυστέρηση, το γραφείο πληροφοριών, το διαβατήριο, ο τελωνειακός έλεγχος, το συνάλλαγμα, ο τελωνειακός δασμός.

17. *Напишите в прошедшем времени:*

Σήμερα με πρόσκληση του Υπουργείου εξωτερικού εμπορείου φτάνει στη Μόσχα η αντιπροσωπεία από την Κύπρο. Βλέπω τους καλεσμένους που βγαίνουν από το αεροπλάνο. Τους χαιρετάω με τα λόγια: "Καλώς ορίσατε!" Μου απαντούν: "Καλώς σας βρήκαμε!" Ο κύριος Δημητριάδης με γνωρίζει αμέσως. Με ξέρει από την πρώτη μου επίσκεψη στην Κύπρο το 1987. Ο επικεφαλής της αντιπροσωπείας κύριος Κωστόπουλος λέει ότι το ταξίδι τους πήγε καλά. Βγαίνουμε έξω. Παίρνω ταξί και πηγαίνουμε στο ξενοδοχείο. Ο υπάλληλος του ξενοδοχείου μας δίνει τα κλειδιά για τα δωμάτια των καλεσμένων. Μπαίνουμε μέσα. Τα δωμάτια είναι φωτεινά και μεγάλα.

18. *Переведите на греческий язык:*

В прошлом году я впервые работал переводчиком с греческой делегацией. Это было трудно, но очень интересно. В 5 часов я уже был в аэропорту. В справочном бюро мне сказали, что самолет немного опаздывает, так как в Афинах плохая погода. Наконец я услышал по радио, что самолет совершает посадку. Делегация греческих студентов прибыла в 7 часов. Ее встречали председатель Комитета студенческих организаций и студенты Московского университета. Глава греческой делегации в своем приветствии сказал: "Мы прибыли в Россию по приглашению вашего комитета. Цель нашего визита — знакомство с жизнью молодежи вашей страны." Отвечая на приветствие председатель Комитета студенческих организаций сказал: "Мы рады контактам с греческими друзьями. Ваш визит способствует развитию дружеских связей между нашими народами. Добро пожаловать!"

19. *Прочитайте и перескажите текст:*

Την επομένη, σύμφωνα με το πρόγραμμα, κάναμε με τους Έλληνες καλεσμένους περίπατο στην πόλη. Τους μιλούσα για την πρωτεύουσά μας, για τα μουσεία της, για τις νέες συνοικίες της. Τους έδειξα τις νέες περιοχές με τις σύγχρονες πολυκατοικίες, τα στάδια, τα σχολεία και τα καταστήματα. Οι φίλοι από την Ελλάδα είδαν πολλά αξιοθέατα. Μα περισσότερο τους άρεσε η Κόκκινη πλατεία και το Κρεμλίνο. Με το μετρό πήγαμε στους λόφους Βορομπιόβι κι από δω είδαμε όλη την πόλη. Στους λόφους βρίσκεται το Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ. Εδώ σπουδάζουν περίπου 30 χιλιάδες φοιτητές, όχι μόνο από τη Ρωσία, αλλά και από ξένες χώρες.

10 УРОК
Δέκατο μάθημα

Текст 1:	Στο εστιατόριο
Текст 2:	Ένα περιστατικό απ'τη ζωή μου
Грамматика:	**§ 1. Образование αόριστος глаголов II спряжения** ενεργητική φωνή
	§ 2. Образование αόριστος **глаголов-исключений II спряжения** ενεργητική φωνή
	§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ας
	§ 4. Степени сравнения неправильных прилагательных и наречий
	§ 5. Придаточные предложения времени

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Στο εστιατόριο

Σε μισή ώρα οι Έλληνες καλεσμένοι κατέβηκαν στο εστιατόριο. Εκεί τους περίμενε ένα μεγάλο τραπέζι. Ο σερβιτόρος έβαλε για τον καθένα πιάτο, μαχαίρι, πηρούνι, κουτάλι, άσπρο και μαύρο ψωμί και δυο ποτήρια — ένα του κρασιού κι ένα του νερού. Η σερβιτόρα τοποθέτησε πετσέτες, πιπέρι, αλάτι, έφερε μπουκάλια με κρασί και κανάτα με νερό.

Μπήκε ο Πετρόφ και είπε: "Σας εύχομαι καλή όρεξη!" Μετά σήκωσε το ποτήρι και έκανε πρόποση: "Με την ευκαιρία αυτή πίνω στην υγεία των συναδέλφων μας από την Ελλάδα, τη χώρα που έδοσε τόσα πολλά στην ανθρωπότητα, τη χώρα, όπου ζει ένας ηρωϊκός, φιλελεύθερος λαός!" Ο επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας Γιάννης Κωνσταντινίδης απάντησε: "Σας ευχαριστούμε εγκάρδια για τη θερμή σας υποδοχή. Εμείς οι Έλληνες πάντα εκτιμούσαμε το λαό σας που μας υποστήριξε στις πιο δύσκολες στιγμές του αγώνα μας για την ανεξαρτησία και την ελευθερία. Πίνω στην υγεία αυτής της μεγάλης χώρας, στην υγεία του ρωσικού λαού. Ζήτω η φιλία μας! Ζήτω η ειρήνη σ'όλο τον κόσμο!"

Ενώ κάναμε τις προπόσεις, ο σερβιτόρος έφερε ορεχτικά: χαβιάρι, σαλάτα με καβούρια, αγγούρια, ντομάτες και μανιτάρια. Ο Νίκος είπε: "Είμαστε στη Ρωσία κι έχουμε τη δυνατότητα να παραγγέλουμε ρωσικά φαγητά. Ακούσαμε

πολλά για την πλούσια κι ενδιαφέρουσα ρωσική κουζίνα. "Πήρα τον κατάλογο φαγητών και το μετέφρασα στους φίλους μας. Οι Έλληνες καλεσμένοι παράγγειλαν σούπα, ψητό συκώτι, μπιφτέκια, κεφτέδες και κοτολέτες με τηγανητές πατάτες. Η Αγγελική είπε ότι δεν τρώει κρέας. Παράγγειλε βραστό ψάρι. Σε λίγο έκανε πρόποση ο Μιχάλης: "Σηκώνω το ποτήρι αυτό στην υγεία των νέων Ρώσων μας φίλων!"

Φάγαμε με μεγάλη όρεξη. Μετά το κύριο φαγητό οι σερβιτόροι μας έφεραν φρούτα: μήλα, αχλάδια, πορτοκάλια και σταφύλια. Ύστερα ήπιαμε καφέ. Οι φοιτητές από την Ελλάδα επαινούσαν πολύ το γεύμα. Τους άρεσαν πολύ τα ρωσικά φαγητά. Ο Σταύρος είπε: "Η κουζίνα σας μας άρεσε πολύ. Ευχαριστούμε για τη φιλοξενία σας."

Запомните:

σε μισή ώρα — через полчаса
ποτήρι του κρασιού το — бокал
ποτήρι του νερού — фужер
Καλή όρεξη! — Приятного аппетита!
σηκώνω το ποτήρι — поднимать бокал
κάνω πρόποση — произносить тост
με την ευκαιρία — пользуясь случаем
πίνω στην υγεία — пить за здоровье
έχω τη δυνατότητα — иметь возможность
Ζήτω! — Да здравствует!
κατάλογος φαγητών ο — меню
κύριο φαγητό το — горячее (второе) блюдо

Λεξιλόγιο

κατέβηκαν	спустились (αόρ. *3 л. мн.ч.* от κατεβαίνω спускаться)
περιμένω	ждать
σερβιτόρος ο	официант
σερβιτόρα η	официантка
έβαλε	(он) положил (αόρ. *3 л. ед ч.* от βάζω/βάλλω класть)
καθένας (καθεμία/καθεμιά, καθένα)	каждый
πρόσωπο το	лицо
πιάτο το	тарелка
μαχαίρι το	нож
πηρούνι το	вилка
κουτάλι το	ложка

ψωμί το	хлеб
ποτήρι το	стакан
τοποθέτησε	положил/-а (αόρ. *3 л. ед ч.* от τοποθετώ класть)
πετσέτα η	салфетка
αλάτι το	соль
πιπέρι το	перец
μπουκάλι το	бутылка
κρασί το	вино
κανάτα η	кувшин
μπήκε	вошел/-шла (αόρ. *3 л. ед ч.* от μπαίνω входить)
όρεξη η	аппетит
πρόποση η	тост
ευκαιρία η	возможность, благоприятный случай
πίνω	пить
συνάδελφος ο	коллега
έδοσε	дал/-а (αόρ. *3 л. ед ч.* от δίνω давать)
θερμός (-ή,-ό)	теплый, горячий
υποστήριξε	поддержал/-а (αόρ. *3 л. ед ч.* от υποστηρίζω поддерживать)
ανεξαρτησία η	независимость
έσωσε	спас (αόρ. *3 л. ед ч.* от σώζω спасать)
φασισμός ο	фашизм
ενώ	в то время как
έφερε	принес/-сла (αόρ. *3 л. ед ч.* от φέρω приносить)
ορεχτικό το	закуска
σαλάτα η	салат
καβούρι το	краб
αγγούρι το	огурец
ντομάτα η	помидор
μανιτάρι το	гриб
κατάλογος ο	перечень, каталог, список
δυνατότητα η	возможность
παραγγέλω	заказывать
άκουσαμε	(мы) слышали (αόρ. *1 л. мн.ч.* от ακούω слышать, слушать)
πλούσιος (-α,-ο)	богатый
ψητός (-ή,-ό)	жареный
συκώτι το	печень
μπιφτέκι το	бифштекс
κεφτές ο	тефтеля

κοτολέτα η	котлета
τηγανητός (-ή,-ό)	жареный на сковороде
πατάτα η	картофель
κρέας το	мясо
βραστός (-ή,-ό)	вареный
ψάρι το	рыба
φρούτο το	фрукт
φάγαμε	(мы) поели (αόρ. *1 л. мн.ч.* от τρώω есть)
μήλο το	яблоко
αχλάδι το	груша
πορτοκάλι το	апельсин
σταφύλι το	виноград
ήπιαμε	(мы) выпили (αόρ. *1 л. мн.ч.* от πίνω пить)
καφές ο	кофе
επαινώ	хвалить
φιλοξενία η	гостеприимство

Διάλογος 1

Νίκος: Πεινάτε, παιδιά;
Βασίλης: ᾽Οχι και τόσο. Διψάω λίγο.
Βαγγέλης: Εγώ πείνασα λιγάκι.
Νίκος: Ε, τότε πάμε να φάμε. Εδώ υπάρχει ένα ρεστοράν. Μαγειρεύουν θαυμάσια και έχει πάντα μεγάλη ποικιλία φαγητών. Θέλω να σας κάνω τραπέζι.
Βασίλης: Ευχαριστούμε, Νίκο!
(Μπαίνουν στο ρεστοράν.)
Νίκος: Είναι ελεύθερο αυτό το τραπέζι;
Σερβιτόρος: Ναι, βεβαίως. Καθήστε, παρακαλώ.
Βαγγέλης: Πού μπορώ να πλύνω τα χέρια μου;
Σερβιτόρος: Απ᾽εδώ, παρακαλώ.
Νίκος: Παρακαλώ τον κατάλογο φαγητών.
Σερβιτόρος: Ορίστε! Τι θέλετε;
Νίκος: Για ορεχτικά θέλουμε ζαμπόν, τυρί, βούτυρο, ελιές, ποικιλία ψαριών και ρώσικη σαλάτα. Λίγο κρασί, μπύρα και μεταλλικό νερό.
Σερβιτόρος: Αμέσως. Τι σούπα προτιμάτε;
Νίκος: Οι φίλοι μου είναι ᾽Ελληνες. Οι ᾽Ελληνες συνήθως δεν τρώνε σούπες.
Σερβιτόρος: Τότε πέστε μου τι θέλετε για κύριο φαγητό;
Βασίλης: Τι έχετε;
Σερβιτόρος: ᾽Εχουμε ωραίο μπιφτέκι και σουβλάκια.

Βασίλης:	Εγώ θέλω σουβλάκι.
Βαγγέλης:	Κι εγώ επίσης.
Νίκος:	Λοιπόν, δύο σουβλάκια και ένα μπιφτέκι.
Σερβιτόρος:	Μάλιστα. Για γλυκό τι θέλετε; Έχουμε πάστες, παγωτό, κομπόστα φράουλα και βίσσινο. Από φρούτ έχουμε ροδάκινα, μανταρίνια, πεπόνι και καρπούζι.
Νίκος:	Τι προτιμάτε, παιδιά;
Βαγγέλης:	Εγώ θέλω μόνο καφέ.
Βασίλης:	Κι εγώ το ίδιο.
Νίκος:	Από έναν καφέ παρακαλώ. Τίποτα άλλο.
Σερβιτόρος:	Πώς θέλετε τον καφέ σας; Μέτριο, γλυκό, σκέτο;
Νίκος:	Θέλουμε νέσκαφε.
Σερβιτόρος:	Εντάξει, παιδιά. Καλή σας όρεξη!
Βαγγέλης:	Ευχαριστούμε.

Запомните:

όχι και τόσο — не очень, не так чтобы
μεγάλη ποικιλία η — большой выбор
κάνω το τραπέζι — угощать
Ορίστε! — Пожалуйста! Прошу Вас!
για ορεχτικά — на закуску
ποικιλία ψαριών (κρεάτων) η — рыбное (мясное) ассорти
ρώσικη σαλάτα η — салат "Оливье"
για γλυκό — на десерт

Λεξιλόγιο

πειν(ά)ώ	испытывать голод, хотеть есть
διψ(ά)ώ	испытывать жажду, хотеть пить
ρεστοράν το	ресторан
μαγειρεύω	готовить
θαυμάσια	чудесно
ποικιλία η	разнообразие
ελεύθερος (-η,-ο)	свободный
ζαμπόν το	ветчина
τυρί το	сыр
βούτυρο το	масло
ελιά η	маслина
μπύρα η	пиво
μεταλλικό νερό το	минеральная вода
αμέσως	*зд.* немедленно, сию минуту
προτιμώ	предпочитать

σουβλάκι το	шашлык
γλυκός (-ιά,-ο)	сладкий
γλυκό το	десерт, сладкое
πάστα η	пирожное
παγωτό το	мороженое
κομπόστα η	компот
φράουλα η	клубника
βίσσινο το	вишня
ροδάκινο το	персик
μανταρίνι το	мандарин
πεπόνι το	дыня
καρπούζι το	арбуз
μέτριος (-α,-ο)	умеренный, *зд* не очень сладкий
σκέτος (-η,-ο)	*зд* без сахара
νέσκαφε το	растворимый кофе

Διάλογος 2

Αντρέας:	Γεια σας!
Σερβιτόρος:	Γεια σας, κύριε!
Αντρέας:	Πού υπάρχει ελεύθερο τραπέζι;
Σερβιτόρος:	Εδώ, κύριε!
Αντρέας:	Τι έχετε σήμερα;
Σερβιτόρος:	Έχουμε απ'όλα: μουσακά, παστίτσιο, κοκορέτσι, παϊδάκια.
Αντρέας:	Φέρτε μου τον κατάλογο, παρακαλώ.
Σερβιτόρος:	Αμέσως.
Αντρέας:	Παρακαλώ δόστε μου για μεζέ λίγη φέτα, τζατζίκι, καλαμαράκια, κολοκυθάκια και τηγανητές μελιτζάνες. Για κύριο φαγητό θέλω κάτι από κρέας.
Σερβιτόρος:	Προτιμάτε κοτόπουλο, μοσχάρι, αρνί ή χοιρινό κρέας;
Αντρέας:	Προτιμώ μοσχαράκι. Πρέπει να είναι πολύ νόστιμο.
Σερβιτόρος:	Κρασί, μπύρα, αναψυκτικά;
Αντρέας:	Μια πορτοκαλάδα, παρακαλώ.
Σερβιτόρος:	Μάλιστα, κύριε. Τι θέλετε για γλυκό; Έχουμε τούρτες, μπακλαβά, πάστες, παγωτό, τσάι, καφέ, φρούτα.
Αντρέας:	Μια πάστα και έναν καφέ.
Σερβιτόρος:	Τι καφέ;
Αντρέας:	Τούρκικο. Το λογαριασμό, παρακαλώ.
Σερβιτόρος:	Αμέσως.

Запомните:

῾Εχουμε απ'όλα. — **У нас есть все.**
για μεζέ — **на закуску**
κάτι από κρέας — **что-нибудь мясное**

Λεξιλόγιο

μουσακάς ο	мусака (запеканка из фарша, картофеля, баклажанов, помидоров, яиц и пр.)
παστίτσιο το	макаронник с мясом
κοκορέτσι το	кокореци (шашлык из бараньих потрохов)
παϊδάκι το	ребрышко
παϊδάκια τα	шашлык по-карски
μεζές η	закуска
φέτα η	брынза
τζατζίκι το	дзадзики (салат из огурцов с чесноком и йогуртом)
καλαμαράκι το	кальмар
κολοκυθάκι το	кабачок
μελιτζάνα η	баклажан
κοτόπουλο το	курица
μοσχάρι το, μοσχαράκι το	телятина
νόστιμος (-η,-ο)	вкусный
αναψυκτικό το	прохладительный напиток
μπακλαβάς ο	пахлава
τσάι το	чай
τούρκικος (-η,-ο)	турецкий
λαγαριασμός	счет

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

῾Ενα περιστατικό απ'τη ζωή μου

Θυμούμαι καλά την πρώτη μου επίσκεψη στο εστιατόριο στην Αθήνα. Τότε για πρώτη φορά πήγα σα διερμηνέας της ελληνικής γλώσσας στην Ελλάδα. ῾Ημουνα βέβαιη ότι ήξερα τα ελληνικά αρκετά καλά. Μόλις φτάσαμε στην Αθήνα πήγαμε σ'ένα εστιατόριο γιατί οι φίλοι μου πεινούσαν πολύ. Τους πήγα σ'ένα εστιατόριο στην οδό Βουκουρεστίου, που είχε το όνομα "Κορφοί". Οι ῾Ελληνες φίλοι μου στη Μόσχα μου είπαν πως είναι ένα καλό και φθηνό εστιατόριο. Αμέσως βρήκαμε τραπέζι και ο σερβιτόρος μας έδοσε τον κατάλογο φαγητών. Πήρα τον κατάλογο. Διαβάζω και δεν καταλαβαίνω

τίποτα. Τι να κάνω; Ο σερβιτόρος περιμένει. Τελικά του είπα: "Με συγχωρείτε, δεν είμαι Ελληνίδα, είμαι από τη Ρωσία. Οι φίλοι μου πεινούν πολύ, μα δεν ξέρω τι να κάνω. Δεν καταλαβαίνω τι φαγητά είναι αυτά. Ξέρετε , δεν έχουμε τέτια φαγητά στη ρωσική κουζίνα". Όταν ο σερβιτόρος άκουσε ότι είμαστε από τη Ρωσία, δε φαντάζεστε τη χαρά του. Μου είπε: "Ε,τότε θα σας προσφέρω τα καλύτερα ελληνικά φαγητά." Ενώ μιλούσα με το σερβιτόρο, οι Ρώσοι φίλοι μου που δεν καταλάβαιναν ελληνικά, νόμισαν ότι παράγγειλα κάτι πολύ ενδιαφέρον. Σε λίγο ο σερβιτόρος γύρισε και έβαλε στο τραπέζι μας σαλάτες, ψαρικά, λαχανικά με λάδι και λεμόνι, σουβλάκια, ντολμαδάκια και φρούτα. "Ορίστε, μας είπε, ελπίζω ότι θα σας αρέσουν τα φαγητά μας."

Φάγαμε με μεγάλη όρεξη. Οι Ρώσοι φίλοι μου με επαινούσαν πολύ. Μετά το γεύμα ένας φίλος μας είπε: "Βλέπετε, παιδιά, πόσο σπουδαίο είναι να έχουμε καλό διερμηνέα!" Και κανένας απ'αυτούς δεν ήξερε ότι δεν κατάλαβα σχεδόν τίποτα στον κατάλογο φαγητών.

Ξέρετε, πήγα παντού, γύρισα πολλές χώρες, όμως ποτέ μου δε δοκίμασα τόσο νόστιμα φαγητά σαν τα ελληνικά. Και πάντα με μεγάλη ευγνωμοσύνη θυμούμαι εκείνο το σερβιτόρο, που στο εστιατόριο "Κορφοί" με βοήθησε σαν πραγματικός φίλος.

Λεξιλόγιο

περιστατικό το	случай, событие, происшествие
φθηνός (-ή,-ό)	дешевый
τελικά	наконец
ψαρικά τα	рыба, рыбные блюда
λάδι το	растительное масло
λεμόνι το	лимон
ντολμαδάκια τα	долма (голубцы)
ποτέ	никогда
δοκιμάζω	пробовать
ευγνωμοσύνη η	благодарность
πραγματικός (-ή,-ό)	настоящий
προσφέρω	предлагать

ГРАММАТИКА

§ 1. Образование αόριστος глаголов II спряжения ενεργητική φωνή

Для образования αόριστος глаголов II спряжения 1-й и 2-й категории ενεργητική φωνή к основе глаголов в ενεστώτας присоединяются следующие личные окончания: **-ησα, -ησες, -ησε, -ησαμε, -ησατε, -ησαν.**

Глаголы II спряжения 1-й и 2-й категории ενεργητική φωνή в αόριστος имеют идентичные окончания, например, ρωτώ (α) *спрашивать*, εξηγώ *объяснять*. Они спрягаются в αόριστος следующим образом:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	ρώτησα	εξήγησα	ρωτήσαμε	εξηγήσαμε
2-е л.	ρώτησες	εξήγησες	ρωτήσατε	εξηγήσατε
3-е л.	ρώτησε	εξήγησε	ρώτησαν	εξήγησαν

Ударение в αόριστος глаголов II спряжения во всех лицах падает на третий слог от конца.

§ 2. Образование αόριστος глаголов-исключений II спряжения ενεργητική φωνή

В греческом языке имеется ряд неправильных глаголов II спряжения 1-й и 2-й категории, которые в αόριστος имеют, соответственно, следующие окончания: **-ασα, -ασες, -ασε, -ασαμε, -ασατε, -ασαν** и **-εσα, -εσες,-εσε, -εσαμε, -εσατε, -εσαν.**

Глаголы II спряжения, имеющие в αόριστος окончания **-ασα, -ασες, -ασε, -ασαμε, -ασατε, -ασαν** — такие, как διψώ (α) *испытывать жажду*, ξεχνώ (α) *забывать*, πεινώ (α) *голодать*, χαλνώ (α) *портить*, περνώ (α) *проходить*, γελώ (α) *смеяться*, спрягаются следующим образом, например, πεινώ (α) *голодать*, ξεχνώ (α) *забывать*:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	πείνασα	ξέχασα	πεινάσαμε	ξεχάσαμε
2-е л.	πείνασες	ξέχασες	πεινάσατε	ξεχάσατε
3-е л.	πείνασε	ξέχασε	πείνασαν	ξέχασαν

ПРИМЕЧАНИЕ. Глаголы περνώ (α), γερνώ (α), χαλνώ(α), спрягаются так же,как ξεχνώ (α): ν в αόριστος выпадает.

Глаголы, имеющие в αόριστος окончания **-εσα, -εσες,-εσε, -εσαμε, -εσατε, -εσαν**, например, παρακαλώ (ε) *просить*, μπορώ (ε) *мочь*, спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	παρακάλεσα	μπόρεσα	παρακαλέσαμε	μπορέσαμε
2-е л.	παρακάλεσες	μπόρεσες	παρακαλέσατε	μπορέσατε
3-е л.	παρακάλεσε	μπόρεσε	παρακάλεσαν	μπόρεσαν

§ 3. Склонение существительных среднего рода с окончанием -ας

Группа существительных среднего рода с окончанием -ας немногочисленна. К ней относятся всего три существительных: το κρέας *мясо*, το πέρας *конец*, το τέρας *зверь*, чудовище. Существительное το τέρας *зверь*, например, склоняется следующим образом:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
Ον.	το	τέρας	τα	τέρατα
Γεν.	του	τέρατος	των	τεράτων
Αιτ.	το	τέρας	τα	τέρατα
Κλ.	—	τέρας	—	τέρατα

Ударение при склонении этих существительных в родительном падеже множественного числа переходит на предпоследний слог.

§ 4. Степени сравнения неправильных прилагательных и наречий

1) В греческом языке имеется ряд прилагательных и наречий, которые образуют степени сравнения не по правилам. К таким прилагательным относятся: απλός (-ή,-ό) *простой*, λίγος (-η,-ο) *немногий*, καλός (-ή,-ό) *хороший*, κακός (-ή,-ό) *плохой*, πολύς (πολλή, πολύ) *многий, многочисленный*.

Эти прилагательные образуют степени сравнения следующим образом:

απλός (-ή,-ό)	— απλούστερος(-η,-ο)	— απλούστατος (-η,-ο)
простой	— более простой	— простейший
λίγος (-η,-ο)	— λιγότερος (-η,-ο)	— ελάχιστος (-η,-ο)
малый, небольшой	— меньший	— наименьший
καλός (ή,-ό)	— καλύτερος (-η,-ο)	— κάλλιστος (-η,-ο)
хороший	— лучший	— наилучший
κακός (ή,-ό)	— χειρότερος (-η,-ο)	— κάκιστος (-η,-ο)
плохой	— худший	— наихудший
πολύς (λή, -ύ)	— περισσότερος (-η,-ο)	— πάρα πολύς (-λή,-ύ)
многий	— больший	— наибольший

ПРИМЕЧАНИЕ. В греческом языке сравнительная степень часто употребляется в значении превосходной.

Так же образуются степени сравнения наречий от этих прилагательных:

απλά просто — απλούστερα проще — απλούστατα проще всего
λίγο мало — λιγότερα меньше — ελάχιστα меньше всего
καλά хорошо — καλύτερα лучше — κάλλιστα лучше всего, отлично
πολύ много — περισσότερο больше — πάρα πολύ больше всего

2) В греческом языке некоторые прилагательные не имеют положительной степени:

Положительная степень	Сравнительная степень	Превосходная степень
—	ανώτερος (-η,-ο)	ανώτατος(-η,-ο)
—	высший	наивысший
—	κατώτερος (-η,-ο)	κατώτατος (-η,-ο)
—	низший	самый низкий
—	υπέρτερος (-η,-ο)	υπέρτατος (-η,-ο)
—	высший	самый высокий

ПРИМЕЧАНИЕ. 1. Прилагательные ανώτερος, ανώτατος, κατώτερος, κατώτατος пишутся через ω, так как являются производными от наречий άνω верх, κάτω вниз, которые также пишутся через ω.

2. Прилагательные προτιμότερος предпочтительный, προγενέστερος предыдущии, μεταγενέστερος последующий имеют только форму сравнительной степени.

§ 5. Придаточные предложения времени

Придаточные предложения времени вводятся как посредством известного союза όταν *когда*, так и посредством наречия ενώ *в то время как*, например:

Όταν έχω καιρό, μου αρέσει να κάνω σκι.	Когда у меня есть время, я люблю ходить на лыжах.
Ενώ μιλούσαμε, μπήκε ο φίλος μου.	В то время как мы разговаривали, вошел мой друг.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите текст 1.*

2. *Составьте диалог, используя лексику данного урока.*

3. *Придумайте диалог к тексту 1.*

4. *Выпишите из текстов урока глаголы II спряжения и проспрягайте их в αόριστος.*

5. *Выпишите из текстов урока неправильные глаголы II спряжения и проспрягайте их в αόριστος.*

6. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в прошедшем времени:*

1. Οι φοιτητές (περνώ) τις εξετάσεις 2. Τα παιδιά (ρωτώ) τη δασκάλα για την εκδρομή. 3. Συνήθως ο καθηγητής (εξηγώ) το μάθημα πολύ καλά. 4. Κάθε πρωί (τοποθετώ) λουλούδια στο παράθυρο. 5. Χτες με (παρακαλώ) ο φίλος μου να πάω μαζί του στη βιβλιοθήκη. 6. Συχνά (παινώ) μετά τα μαθήματα. 7. Πάντα (ξεχνώ) ότι το Σάββατο έχουμε μαθήματα. 8. Ο Κώστας (ευχαριστώ) την καθηγήτρια για τη βοήθεια.

7. *Напишите данный текст в прошедшем времени:*

Σήμερα υποδέχομαι την ελληνική αντιπροσωπεία στο αεροδρόμιο. Βγαίνουν οι Έλληνες καλεσμένοι. "Καλώς ορίσατε!" τους λέω. Μου απαντούν: "Καλώς σας βρήκαμε!" Το αυτοκίνητο μας πηγαίνει στο ξενοδοχείο. Σε μια ώρα κατεβαίνουμε στο εστιατόριο. Μας περιμένει ένα μεγάλο τραπέζι. Ζητώ τον κατάλογο φαγητών και παραγγέλω το γεύμα. Πληρώνω το λογαριασμό. Ρωτώ το σερβιτόρο: "Τι ώρα είναι;" Μου απαντάει: "Είναι τρεις παρά τέταρτο." Τον ευχαριστώ για το νόστιμο γεύμα και βγαίνουμε έξω.

8. *Составьте рассказ, используя следующие слова и выражения:*

το εστιατόριο, ο κατάλογος φαγητών, παραγγέλω το γεύμα, η σούπα, το ορεχτικό, για γλυκό, πληρώνω το λογαριασμό, προτείνω, δοκιμάζω.

9. *Придумайте предложения со следующими глаголами в прошедшем времени:*

παρακαλώ (ε), μπορώ (ε), ξεχνώ (α), περνώ (α), διψώ (α), πεινώ (α).

10. *Поставьте прилагательные и наречия, данные в скобках, в соответствующей степени сравнения:*

1. Η θάλασσα είναι (μεγάλη) από το ποτάμι. 2. Τα κόκκινα λουλούδια μου αρέσουν (πολύ) απ'όλα. 3. Ο Νίκος είναι (καλός) μαθητής της τάξης του. 4. Στη φοιτητική εστία μας υπάρχουν (πολλά) ωραία δωμάτια. 5. Πρέπει να το κάνεις αυτό (απλά).

11. *Поставьте вместо точек союзные слова όταν или ενώ :*

1. ... άρχισα να παίζω πιάνο ήμουνα 7 χρονών. 2. ... η μητέρα πηγαίνει στο μαγαζί, τα παιδιά καθαρίζουν τα δωμάτια. 3. Θα κάνω τη δουλιά αυτή, ... εχω καιρό. 4. ... πηγαίνω στην εξοχή, πάντα προσκαλώ τους φίλους μου. 5. Τελείωσα να διαβάζω ελληνικά, ... η αδερφή μου ήταν στο σχολείο.

6. ´Εφυγα στη θάλασσα, ... ο Νίκος περνούσε τις διακοπές του στο βουνό. 7. ... ετοιμάζομαι για τις εξετάσεις, ποτέ μου δεν πηγαίνω στο θέατρο. 8. ... διαβάζω βιβλίο, μπήκε η αδερφή μου. 9. ... πηγαίνω στο χωριό, πάντα θαυμάζω τη φύση. 10. ... μιλούσα με την Ελένη, με πήραν στο τηλέφωνο.

12. *Составьте диалог на тему "В столовой института".*

13. *Переведите на греческий язык:*

Вчера с греческими гостями я был в ресторане гостиницы "Москва". Когда мы вошли, наш стол уже был готов. Мы заказали русские национальные блюда. Первый тост провозгласил Николай Комаров, секретарь Комитета молодежи: "Я поднимаю бокал, — сказал он — за греческий народ, за дружбу с греческими студентами, за лучшее взаимопонимание между нами". Следующий тост провозгласил глава греческой делегации господин Гунаропулос: "Мы благодарим вас за теплый, сердечный прием. Мы, греки, всегда помним, как в трудную минуту ваш народ поддерживал нас в борьбе за свободу и независимость. Я пью за здоровье наших новых друзей! Да здравствует дружба между нашими странами!" В то время когда мы обедали и разговаривали официанты приносили нам вкусные блюда, а затем подали фрукты, мороженое, кофе. Гости из Греции остались очень довольны обедом.

14. *Прочитайте и перескажите текст:*

Σήμερα η Ελένη ξύπνησε πολύ νωρίς. "Μαμά, ρώτησε, σήμερα είναι Κυριακή;". "Ναι, παιδί μου, απάντησε η μητέρα, πρέπει να πάμε στο σταθμό. ´Ερχεται ο θείος με τη θεία. ´Εχουμε καιρό ακόμα. Μόλις τηλεφώνησα στο γραφείο πληροφοριών και μου είπαν ότι το τρένο από την Αθήνα έρχεται στις 5.30 το απόγευμα." Στις τέσσερις η μητέρα κάλεσε ταξί και πήγαν στο σταθμό. Στην πλατεία του σταθμού πλήρωσαν και βγήκαν από το ταξί. Εδώ έμαθαν, πως το τρένο από την Αθήνα έχει καθυστέρηση και αποφάσισαν να πάνε στο κυλικείο. Η μητέρα ήπιε ένα καφεδάκι και η Ελένη — μια λεμονάδα. Η μητέρα επίσης παράγγειλε για την Ελένη δυο πάστες, γιατί της αρέσουν τα γλυκά. Κατόπιν ο σερβιτόρος έφερε το λογαριασμό και η μητέρα της Ελένης πλήρωσε 850 δραχμές. Και ξαφνικά άκουσαν από το μεγάφωνο ότι έρχεται το τρένο που περίμεναν. Σε μερικά λεπτά η Ελένη είδε το θείο και τη θεία της. ´Ολοι τους ήταν ευχαριστημένοι από τη συνάντηση αυτή.

15. *Прочитайте диалог в лицах:*

Στην ελληνική ταβέρνα

Μαρία:	Γιώργο, ξέρεις, πεινάω λίγο. Τι λες; Μήπως να πάμε σε ταβέρνα; Ξέρω μια πολύ καλή, που λέγεται "Τζάκι".
Γιώργος:	Πολύ ευχαρίστως. Να, εκεί βλέπω ένα καλό τραπεζάκι για δυο.
Σερβιτόρος:	Τι θέλετε, κύριοι;
Μαρία:	Πεινάμε πολύ.
Σερβιτόρος:	Μεζέδες;
Γιώργος:	Ωραία! Να μας φέρετε διάφορες μεζέδες.
Σερβιτόρος:	Τι προτιμάτε, κρέας ή ψάρι;
Μαρία:	Κρέας.

16. *Переведите на греческий язык:*

Вчера у нашего друга был день рождения и мы решили пойти в маленькую таверну, которая расположена на море. Когда мы вошли в таверну, мы сразу увидели столик, который находился у окна. Официанты очень быстро накрыл на стол. Они принесли разные закуски, кувшин с водой, прекрасное белое вино. Мы подняли бокалы и произнесли тост в честь нашего друга. Мы пообедали с большим аппетитом. На десерт нам принесли фрукты и кофе. Был теплый летний вечер. После обеда мы долго гуляли, сидели у моря и восхищались чудесной природой.

17. *Прочитайте текст:*

ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Πριν λίγες μέρες στο μάθημα ελληνικών η δασκάλα μας έδοσε πολλές καινούριες λέξεις, που σχετίζονται με τα ψώνια μας, με τα καταστήματα. Τώρα εμείς ξέρουμε πολύ καλά, πως, όταν θέλουμε να αγοράσουμε κάτι, πηγαίνουμε σ'ένα κατάστημα ή σε μια υπαίθρια αγορά. Τα μεγάλα καταστήματα πουλούν πολλά πράγματα. Έχουν μεγάλη ποικιλία από έπιπλα και έτοιμα ρούχα μέχρι μυρωδικά και παιχνίδια.

Στα εμπορικά καταστήματα βρίσκει κανείς όλα τα είδη των υφασμάτων, δηλαδή μάλλινα, βαμβακερά, μεταξωτά και άλλα. Υπάρχουν επίσης ειδικά καταστήματα που πουλούν μόνο ένα είδος εμπορεύματος. Παραδείγματος χάρη, τα καταστήματα, που πουλούν μόνο ύφασμα, τσάντες, βαλίτσες και άλλα. Υπάρχουν καταστήματα ψιλικών ειδών, τα οποία πουλούν τα αναγκαία πράγματα για κάθε νοικοκυρά, λόγου χάρη, κλωστές, βελόνες, καρφίτσες και κορδέλλες. Σ'άλλα μαγαζιά βρίσκει κανείς χρήσιμα είδη για το σπίτι σαν βούρτσες, σκούπες και πιατικά.

Τώρα εμείς ξέρουμε, πως τα μαγαζιά, όπου πουλούν κάθε λογής φαγώσιμα: ζαμπόν, λάδι, ρύζι, μακαρόνια, βούτυρο, αυγά, τυρί, ζάχαρι, ελιές, κονσέρβες και κρασιά, ονομάζονται μπακάλικα. Το κρέας πουλιέται στα κρεοπωλεία. Για λαχανικά πηγαίνουμε στο μανάβικο. Πολλά από τα βιβλία μας τα αγοράζουμε στο βιβλιοπωλείο. Και στο χαρτοπωλείο αγοράζουμε χαρτί, μολύβια, στυλό, μελάνι, φακέλλους, γομολάστιχες για τα παιδιά.

Εκτός από τα καταστήματα, τα αγοράζουμε και στα περίπτερα, τα οποία βλέπουμε σε κάθε γωνιά στους δρόμους της πόλης μας. Εκεί πουλούν εφημερίδες, περιοδικά, σπίρτα, γραμματόσημα, σοκολάτες, καραμέλες, παγωτό και τσιγάρα.

Λεξιλόγιο

σχετίζομαι με ...	иметь отношение к ...
έτοιμα ρούχα τα	готовая одежда
μυρωδικά τα	духи
ύφασμα το	ткань
μάλλινος (-η,-ο)	шерстяной
βαμβακερός (-ή,-ό)	хлпчатобумажный
μεταξωτός (-ή,-ό)	шелковый
τσάντα η	сумка
είδος εμπορεύματος το	вид товара
εμπόρευμα το	товар
κρεοπωλείο το	мясной магазин
μανάβικο το	овощной магазин
βιβλιοπωλείο το	книжный магазин
χαρτοπωλείο το	магазин канцелярских принадлежностей
χαρτί το	бумага
μολύβι το	карандаш
στυλό το	авторучка
μελάνι το	чернила
φάκελλος ο	конверт
γομολάστιχα η	ластик
ψιλικά είδη τα	галантерейные изделия
νοικοκυρά η	домохозяйка
κλωστή η	нитка
βελόνα η	иголка
καρφίτσα η	булавка
κορδέλλα η	лента
χρήσιμος (-η,-ο)	полезный
βούρτσα η	щетка
σκούπα η	веник, метла

πιατικά τα	посуда
κάθε λογής	всех видов, всевозможные
φαγώσιμα τα	продукты питания, съестное
ελιά η	маслина
μπακάλικο το	бакалея
λάδι το	растительное масло
κονσέρβες οι	консервы
γωνιά η	угол
σπίρτο το	спичка
γραμματόσημο το	почтовая (гербовая) марка

18. *Прочитайте диалог в лицах:*

Πωλήτρια: Ορίστε, τι θέλετε;
Πελάτης: Θέλω ένα ζευγάρι παπούτσια.
Πωλήτρια: Τι νούμερο φοράτε;
Πελάτης: Τριάντα οχτώ.
Πωλήτρια: Μια στιγμή. Αυτό το νούμερο ταιριάζει στο πόδι σας; Δοκιμάστε τα. Σας έρχονται καλά;
Πελάτης: Πολύ καλά. Πόσο κάνουν;
Πωλήτρια: Είκοσι χιλιάδες ρούβλια. Μήπως θέλετε τίποτε άλλο;
Πελάτης: Μάλιστα, βλέπω κάλτσες. Δείξτε μου μερικά ζευγάρια, σας παρακαλώ.
Πωλήτρια: Πάρτε αυτές τις κάλτσες. Είναι πολύ καλής ποιότητας.
Πελάτης: Πού μπορώ να κοιτάξω για πουκάμισα;
Πωλήτρια: Απέναντι, αριστερά. Θα περάσετε από το τμήμα που έχει τα φορέματα και ύστερα θα στρίψετε αριστερά.
Πελάτης: Ευχαριστώ πολύ.

Запомните:

Τι νούμερο φοράτε; — **Какой размер вы носите?**
Σας έρχεται καλά; — **Вам подходит (впору, в самый раз)?**
δοκιμάστε τα — **примерьте их**
ένα ζευγάρι κάλτσες — **пара носок (чулок)**
θα στρίψετε αριστερά — **повернете налево**
θα στρίψετε δεξιά — **повернете направо**

11 УРОК
Ενδέκατο μάθημα

Текст 1:	Στο Κρεμλίνο
Текст 2:	Η πινακοθήκη Τρετιακόφ
Текст 3:	Η Ακρόπολη
Грамматика:	§ 1. Будущее время μέλλοντας απλός глаголов I и II спряжения ενεργητική φωνή § 2. Зависимое наклонение глаголов I и II спряжения группы αόριστος § 3. Место односложных личных местоимений при употреблении с глаголами в изъявительном и зависимом наклонениях § 4. Склонение имен прилагательных с окончаниями **-ης, -ης, -ες** § 5. Относительные местоимения (οι αναφορικές αντωνυμίες) § 6. Местоименное прилагательное δικός (-ή,-ό) § 7. Придаточные предложения причины

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Στο Κρεμλίνο

Τη δεύτερη μέρα παραμονής της αντιπροσωπείας των Ελλήνων φοιτητών στη Μόσχα κάναμε επίσκεψη στο Κρεμλίνο. Έξω από το Κρεμλίνο μας περίμενε η ξεναγός. Μαζί της είδαμε ένα τεράστιο κανόνι και μια καμπάνα. Είδαμε αρχαίους ναούς και ανάκτορα που παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Θαυμάσαμε όχι μόνο τη διακόσμησή τους, αλλά και τις εικόνες του περίφημου Ρώσου αγιογράφου Αντρέι Ρουμπλιόφ. Μετά η ξεναγός μας έδειξε τη Μεγάλη Αίθουσα όπου συνεδρίαζαν οι βουλευτές του κοινοβουλίου. Η Αίθουσα αυτή έχει δυο χιλιάδες θέσεις με τις θέσεις του προεδρείου μπροστά. Δεξιά κι αριστερά από το βήμα του ομιλητή βρίσκονται τα εδώλια του Υπουργικού Συμβουλίου και στο βάθος — τα θεωρεία του διπλωματικού σώματος.

Σ'ένα από τα μεγαλειώδη ανάκτορα του Κρεμλίνου θαυμάσαμε τη μεγαλοπρεπή αίθουσα του Αγίου Γεωργίου με τις ωραίες κολόνες της. Στους

τοίχους διαβάσαμε τα ονόματα των αξιωματικών του ρωσικού στρατού. Τους τίμησαν με το παράσημο του Αγίου Γεωργίο για τους πολεμικούς άθλους τους στις μάχες ενάντια στους ξένες κατακτητές.

Η ξεναγός μας πρότεινε να πάμε και στο Θησαυροφυλάκιο του Κρεμλίνου. Το ίδρυσε ο Μέγας Πέτρος το 1720 και συγκέντρωσε εδώ διάφορα αντικείμενα αξίας. Τώρα στο Θησαυροφυλάκιο βρίσκονται πολλοί πολύτιμοι θησαυροί του κόσμου. Στις γυάλινες βιτρίνες πάνω σε θρούνους και στέμματα είδαμε διαμάντια, ρουμπίνια, μαργαριτάρια. Θαυμάσαμε τη συλλογή αμαξών αγγλικής, γαλλικής, ρωσικής κατασκευής. Σε μια αίθουσα είδαμε πολεμικά λάφυρα.

Σε μια άλλη αίθουσα μεγάλη εντύπωση μας έκαναν τεράστιες φορεσιές και πελώριες μπότες. Η ξεναγός εξήγησε πως είναι προσωπικά αντικείμενα του Μέγα Πέτρου. Τα έφτιαξε ο ίδιος γιατί ήταν και τσαγκάρης και ράφτης.

Στο τέλος ευχαριστήσαμε την ξεναγό για τη θαυμάσια ξενάγηση. Οι Έλληνες φίλοι ήταν ενθουσιασμένοι από την επίσκεψη στο Κρεμλίνο, αυτό το μεγαλοπρεπές μουσείο του κόσμου.

Запомните:

Υπουργικό Συμβούλιο το — **Совет Министров**
διπλωματικό σώμα το — **дипломатический корпус**
τιμώ με το παράσημο — **награждать орденом**
Θησαυροφυλάκιο το — **Оружейная палата**
Μέγας Πέτρος ο — **Петр Великий**
αντικείμενα αξίας τα — **ценные предметы, ценности**
κάνω μεγάλη εντύπωση — **производить большое впечатление**
είμαι ενθουσιασμένος — **быть в восторге**

Λεξιλόγιο

παραμονή η	пребывание
ξεναγός ο, η	гид, экскурсовод
κανόνι το	пушка
καμπάνα η	колокол
ανάκτορο το	дворец
παρουσιάζω	представлять
εξαιρετικός (-ή,-ό)	исключительный
διακόσμηση η	украшение
εικόνα η	картина
αγιογράφος ο	иконописец
συνεδριάζω	заседать
βουλευτής ο	депутат
κοινοβούλιο το	парламент
θέση η	место

ομιλητής	**докладчик**
βήμα το	**трибуна**
εδώλιο το	**скамья, место**
υπουργικός (-ή,-ό)	**министерский**
βάθος το	**глубина**
θεωρείο το	**ложа**
διπλωματικός (-ή,-ό)	**дипломатический**
σώμα το	*зд.* **корпус**
μεγαλειώδης (-ης,-ες)	**величественный**
μεγαλοπρεπής (-ής,-ές)	**великолепный**
κολόνα η	**колонна**
αξιωματικός ο	**офицер**
τιμώ	**награждать**
περίφημος (-η,-ο)	**знаменитый**
παράσημο το	**орден**
μάχη η	**бой, битва**
πολεμικός (-ή,-ό)	**военный**
άθλος ο	**подвиг**
κατακτητής ο	**захватчик**
θησαυροφυλάκιο το	**сокровищница**
ιδρύω	**основывать**
συγκεντρώνω	**собирать**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η πινακοθήκη Τρετιακόφ

Η περίφημη πινακοθήκη Τρετιακόφ βρίσκεται κοντά στο Κρεμλίνο. Ονομάζεται έτσι προς τιμή ενός φιλοτέχνη έμπορα της Μόσχας, του Πάβελ Τρετιακόφ, τον οποίο ο μεγάλος ζωγράφος Ρέπιν ονόμασε "αληθινό πολίτη". Στα μέσα του 19ου αιώνα ο Πάβελ Τρετιακόφ άρχισε να μαζεύει παλιές εικόνες. Αργότερα πλούτισε τη θαυμάσια συλλογή του με πίνακες "λαϊκών" ζωγράφων. Ως το 1872 μάζεψε περίπου πεντακόσιους πίνακες. Η συλλογή του μεγάλωσε τόσο γρήγορα, που το 1880 αποφάσισε να κτίσει ένα ειδικό κτίριο για την πινακοθήκη. Το 1892 ο ιδρυτής της πινακοθήκης την χάρισε στο δήμο της Μόσχας. Σήμερα στην πινακοθήκη Τρετιακόφ μπορεί να δει κανείς τους πίνακες των μεγάλων Ρώσων ζωγράφων Ρέπιν, Σούρικοφ, Βασνετσόφ, Περόφ, Λεβιτάν και άλλων. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον οι επισκέπτες βλέπουν τα έργα του Αντρέι Ρουμπλιόφ. Η "Αγία Τριάδα", την οποία ο ζωγράφος δημιούργησε το 15ο αιώνα είναι ένα πραγματικό αριστούργημα.

Θαυμάσια είναι η συλλογή των έργων του Ρέπιν. Καταπληκτική εντύπωση προκαλεί ο πασίγνωστος πίνακάς του "Ιβάν ο Τρομερός κι ο γιός του". Άλλα

εξαιρετικά έργα του Ρέπιν είναι "Οι βαρκάρηδες του Βόλγα", "Ο γυρισμός απ'την εξορία", "Πριγκίπισσα Σοφία", τα πορτραίτα του Τολστόι, του Τουργκένεφ κ.α.

Μεγάλη εντύπωση προκαλούν ο πίνακας "Μπογιάρινα Μορόζοβα" του Σούρικοφ, ο πίνακας του ζωγράφου Πουκιριόφ "Αταίριαστος γάμος", καθώς και το μεγάλο έργο του Ιβάνοφ "Η παρουσία του Ιησού στο λαό".

Για πολλή ώρα καιτάζουν οι επισκέπτες το ανθρωπιστικό έργο του Περόφ "Τρία παιδιά". Θαυμάζουν τη ρωσική φύση στους πίνακες του Λεβιτάν και τις θαλασσογραφίες του Αϊβαζόφσκι.

Λεξιλόγιο

φιλοτέχνης έμπορας ο	меценат
αληθινός (-ή,-ό)	подлинный
αιώνας ο	век
μαζεύω	собирать
παλιός (-ά,-ό)	старый
πλουτίζω	обогащать
μεγαλώνω	расти
αποφασίζω	решать
ειδικός (-ή,-ό)	особый, специальный
χαρίζω	дарить
δήμος ο	1. община 2. муниципалитет
Τριάδα η	Троица
πασίγνωστος (-η,-ο)	общеизвестный
τρομερός (-ή,-ό)	грозный
βαρκάρης ο	лодочник
Βόλγας ο	р. Волга
γυρισμός ο	возвращение
εξορία η	ссылка
πριγκίπισσα η	принцесса, царевна
πορτραίτο το	портрет
αταίριαστος (-η,-ο)	неподходящий, неравный
γάμος ο	1. свадьба 2. брак
παρουσία η	появление, присутствие
ανθρωπιστικός (-ή,-ό)	гуманный, человечный
θαλασσογραφία η	морской пейзаж, марина

Διάλογος 1

Σταύρος:	Δε μου λέτε, σας παρακαλώ, ποιος ζωγράφισε αυτόν τον πίνακα;
Ξεναγός:	Ο ζωγράφος Κουίντζι που ήταν στο μεταξύ ελληνικής καταγωγής. Έζησε πολλά χρόνια στην Ουκρανία και αγάπησε πολύ τη φύση της.
Σταύρος:	Τι ωραίο που είναι το φεγγάρι, που φωτίζει το Δνείπερο.
Ξεναγός:	Έχετε δίκιο. Θαυμάσιος πίνακας!
Σταύρος:	Δε μου λέτε, σας παρακαλώ, ποιος ζωγράφιζε αυτόν τον πίνακα και πώς ονομάζεται;
Ξεναγός:	Ο πίνακας ανήκει στον περίφημο Ρώσο καλλιτέχνη, πολεμογράφο Βερεστσάγκιν. Οναμάζεται "Αποθέωση του πολέμου".
Σταύρος:	Καταπληκτικό και συμβολικό έργο.
Ξεναγός:	Σωστά. Όλα τα έργα του είναι αντιπολεμικά.
Σταύρος:	Μου άρεσε πολύ και αυτός ο μικρός πίνακας.
Ξεναγός:	Δεν υπάρχει επισκέπτης της πινακοθήκης, που να μην θαυμάζει αυτόν τον πίνακα.
Σταύρος:	Πώς λέγεται;
Ξεναγός:	"Τα μαυροπούλια ξαναγυρίζουν". Τον ζωγράφισε ένας περίφημος Ρώσος τοπιογράφος, ο Σαβράσοφ.
Σταύρος:	Σας ευχαριστώ πολύ. Η πινακοθήκη σας είναι θαυμάσια.

Запомните:

δε μου λέτε — не скажете ли вы мне
στο μεταξύ — между прочим

Λεξιλόγιο

ζωγραφίζω	рисовать
καταγωγή η	происхождение
ζω (ε)	жить
Ουκρανία η	Украина
αγαπώ (α)	любить
φεγγάρι το	луна
φωτίζω	светить, освещать
Δνείπερος ο	р. Днепр
ανήκω	принадлежать
πολεμογράφος ο	художник-баталист

αποθέωση η	обожествление, апофеоз
σωστά	правильно
αντιπολεμικός (-ή,-ό)	антивоенный
μαυροπούλι το	грач
ξαναγυρίζω	возвращаться
τοπιογράφος ο	художник-пейзажист

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Η Ακρόπολη

Η Ακρόπολη είναι ένας ιερός βράχος. Ορθώνεται πάνω από την Αθήνα σε ύψος 70 μέτρων. Στην κορυφή του σ'έναν πολύ περιορισμένο χώρο που έχει μήκος 300 και πλάτος 150 μέτρα οι αρχαίοι Έλληνες έχτισαν πολλά μνημεία που θεωρούνται από τα ωραιότερα του κόσμου.

Τα κυριότερα μνημεία της Ακρόπολης είναι τα Προπύλαια, ο ναός της Απτέρου Νίκης, το Ερέχθειον με τις Καρυάτιδες και ο Παρθενώνας.

Οι αρχαίοι Αθηναίοι αφιέρωσαν στην προστάτιδα της πόλης θεά Αθηνά πολλούς ναούς και αγάλματα. Ένας απ'αυτούς ήταν και ο Παρθενώνας. Είναι χτισμένος από λευκό μάρμαρο που λάμπει κάτω από τον γαλανό ουρανό της Ελλάδας. Μέσα στον Παρθενώνα κατά την αρχαιότητα βρισκόταν το περίφημο χρυσελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς — έργο του γλύπτη Φειδία. Στο πέρασμα των αιώνων ο ναός αυτός χρησιμοποιείται για πολλούς και διάφορους σκοπούς: έγινε βυζαντινή εκκλησία, ύστερα — τζαμί μ'ένα μιναρέ δίπλα, και αργότερα — μπαρουταποθήκη των Τούρκων καταχτητών. Ο Παρθενώνας έπαθε μεγάλες ζημιές από εκρήσεις και σεισμούς, αλλά και σήμερα παραμένει αριστούργημα της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής.

Κάτω από την Ακρόπολη βρίσκονται το Ωδείο του Ηρώδου Αττικού (ή το Ηρώδειο) και το Θέατρο του Διονύσου. Στο Ηρώδειο κάθε χρόνο δίνονται παραστάσεις αρχαίου δράματος, οργανώνονται διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις διεθνούς επιπέδου.

Οι αρχαιολόγοι κατόρθωσαν ν'αναστηλώσουν ένα μέρος των μνημείων της Ακρόπολης κι έτσι οι τουρίστες μπορούν να θαυμάζουν τα ανεπανάληπτα δημιουργήματα της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής. Η Ακρόπολη είναι τόπος προσκυνήματος όχι μόνο για τους Έλληνες, αλλά για όλους τους ανθρώπους του κόσμου.

Запомните:

Προπύλαια τα — Пропилеи
ναός της Απτέρου Νίκης ο— храм Бескрылой Ники
Ερέχθειον το — Эрехтейон
Καρυάτιδες οι — кариатиды

στο πέρασμα των αιώνων — на протяжении веков
έπαθε μεγάλες ζημιές — претерпел большой ущерб
Ωδείο του Ηρώδου Αττικού το (Ηρώδειον το)— Одеон Герода Аттика
Θέατρο του Διονύσου το — театр Диониса

Λεξιλόγιο

ιερός (-ή,-ό)	священный
βράχος ο	скала
ορθώνομαι	возвышаться
κορυφή η	вершина
περιορισμένος (-η,-ο)	ограниченный
μήκος το	длина
αφιερώνω	посвящать
λευκός (-ή,-ό)	белый
χρυσελεφάντινος (-η,-ο)	хрисоэлефантийный, из золота и слоновой кости
χρησιμοποιούμαι	использовать
τζαμί το	мечеть
μιναρέ το	минарет
δίπλα	рядом, поблизости
αργότερα	позднее
μπαρουταποθήκη η	пороховой склад
έκρηξη η	взрыв
σεισμός ο	землетрясение
παραμένω	оставаться, пребывать
αριστούργημα το	шедевр
παγκόσμιος (-α,-ο)	всемирный, мировой
παράσταση η	представление
δράμα το	драма
οργανώνομαι	организовываться
εκδήλωση η	мероприятие
διεθνής (-ής,-ές)	международный, интернациональный
επίπεδο το	уровень
αρχαιολόγος ο	археолог
κατορθώνω	справляться
αναστηλώνω	реконструировать
μέρος το	часть
ανεπανάληπτος (-η,-ο)	неповторимый
δημιούργημα το	творение
τόπος ο	место
προσκύνημα το	поклонение

ГРАММАТИКА

§ 1. Будущее время μέλλοντας απλός глаголов I и II спряжения ενεργητική φωνή

Будущее время μέλλοντας απλός глаголов выражает действие в будущем независимо от его длительности или повторяемости, например:

Αύριο θα γράψω γράμμα.	Завтра я напишу письмо.
Απόψε θα συναντήσω το φίλο μου.	Сегодня вечером я встречу своего друга.

Будущее время μέλλοντας απλός глаголов I и II спряжения образуется при помощи вспомогательной частицы **θα** и формы спрягаемого глагола группы αόριστος. Например, глаголы διαβάζω *читать*, ρωτώ *спрашивать*, в αόριστος имеют формы διάβασα, ρώτησα. Для образования будущего времени μέλλοντας απλός к основе этих глаголов добавляются следующие окончания: **-ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν**. В μέλλοντας απλός они спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.	
1-е л.	θα διαβάσω	θα ρωτήσω
2-е л.	θα διαβάσεις	θα ρωτήσεις
3-е л.	θα διαβάσει	θα ρωτήσει
	Мн.ч.	
1-е л.	θα διαβάσουμε	θα ρωτήσουμε
2-е л.	θα διαβάσετε	θα ρωτήσετε
3-е л.	θα διαβάσουν	θα ρωτήσουν

Как видно из таблицы спряжения, ударение остается во всех лицах единственного и множественного числа на одном и том же слоге.

Глаголы этой группы переводятся на русский язык глаголами будущего времени совершенного вида ("я прочту", "он спросит").

В дальнейшем в словаре для обозначения будущего времени глаголов группы μέλλοντας απλός будет употребляться сокращение μελ.απλ.

Есть, однако, ряд неправильных глаголов, например, δίνω *давать*, φεύγω *уходить*, и др., образующих следующим образом:

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	θα δόσω	θα φύγω	θα δόσουμε	θα φύγουμε
2-е л.	θα δόσεις	θα φύγεις	θα δόσετε	θα φύγετε
3-е л.	θα δόσει	θα φύγει	θα δόσουν	θα φύγουν

Глагол δίνω в μέλλοντας απλός пишется как через ο (θα δόσω), так и через ω (θα δώσω).

12 Заказ 481

Спряжение остальных неправильных глаголов глядит следующим образом:

λέω говорить, βλέπω видеть, μπαίνω входить

	Ед.ч.		
1-е л.	θα πω	θα δω	θα μπω
2-е л.	θα πεις	θα δεις	θα μπεις
3-е л.	θα πει	θα δει	θα μπει
	Мн.ч.		
1-е л.	θα πούμε	θα δούμε	θα μπούμε
2-е л.	θα πείτε	θα δείτε	θα μπείτε
3-е л.	θα πουν	θα δουν	θα μπουν

βγαίνω выходить, βρίσκω находить, πίνω пить

	Ед.ч.		
1-е л.	θα βγω	θα βρω	θα πιω
2-е л.	θα βγεις	θα βρεις	θα πιείς
3-е л.	θα βγει	θα βρει	θα πιεί
	Мн.ч.		
1-е л.	θα βγούμε	θα βρούμε	θα πιούμε
2-е л.	θα βγείτε	θα βρείτε	θα πιείτε
3-е л.	θα βγουν	θα βρουν	θα πιούν

ανεβαίνω подниматься, κατεβαίνω спускаться

	Ед.ч.	
1-е л.	θα ανεβώ	θα κατεβώ
2-е л.	θα ανεβείς	θα κατεβείς
3-е л.	θα ανεβεί	θα κατεβεί
	Мн.ч.	
1-е л.	θα ανεβούμε	θα κατεβούμε
2-е л.	θα ανεβείτε	θα κατεβείτε
3-е л.	θα ανεβούν	θα κατεβούν

παίρνω брать, παραγγέλλω заказывать

	Ед.ч.	
1-е л.	θα πάρω	θα παραγγείλω
2-е л.	θα πάρεις	θα παραγγείλεις
3-е л.	θα πάρει	θα παραγγείλει
	Мн.ч.	
1-е л.	θα πάρουμε	θα παραγγείλουμε
2-е л.	θα πάρετε	θα παραγγείλετε
3-е л.	θα πάρουν	θα παραγγείλουν

μαθαίνω учить, τρώω (τρώγω) есть

	Ед.ч.	
1-е л.	θα μάθω	θα φάω
2-е л.	θα μάθεις	θα φας
3-е л.	θα μάθει	θα φάει
	Мн.ч.	
1-е л.	θα μάθουμε	θα φάμε
2-е л.	θα μάθετε	θα φάτε
3-е л.	θα μάθουν	θα φάνε

§ 2. Зависимое наклонение глаголов I и II спряжения группы αόριστος

Глаголы I и II спряжения в зависимом наклонении спрягаются следующим образом, например, γράφω *писать*, ρωτώ *спрашивать*:

θέλω να γράψω я хочу написать

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	(θέλω)	να γράψω	(θέλουμε)	να γράψουμε
2-е л.	(θέλεις)	να γράψεις	(θέλετε)	να γράψετε
3-е л.	(θέλει)	να γράψει	(θέλουν)	να γράψουν

θέλω να ρωτήσω я хочу спросить

	Ед.ч.		*Мн.ч.*	
1-е л.	(θέλω)	να ρωτήσω	(θέλουμε)	να ρωτήσουμε
2-е л.	(θέλεις)	να ρωτήσεις	(θέλετε)	να ρωτήσετε
3-е л.	(θέλει)	να ρωτήσει	(θέλουν)	να ρωτήσουν

ПРИМЕЧАНИЕ. Глаголы группы αόριστος в зависимом наклонении переводятся на русский язык инфинитивом глагола совершенного вида.

Таким образом, для образования зависимого наклонения от основы глагола в прошедшем времени (αόριστος) к основе глагола в αόριστος добавляются личные окончания, которые совпадают с окончаниями настоящего времени (ενεστώτας). Данная форма переводится на русский язык глаголом совершенного вида.

2-е лицо единственного и множественного числа смыслового глагола в зависимом наклонении переводится на русский язык повелительным наклонением, например:

Να διαβάζεις το βιβλίο! — Читай книгу!

Να διαβάσεις το βιβλίο! — Прочитай книгу!

Να ρωτάς τη δασκάλα. — Спрашивай учительницу!

Να ρωτήσεις τη δασκάλα. — Спроси учительницу!

Να εξηγείς τον κανόνα. — Объясняй правило!

Να εξηγήσεις τον κανόνα. — Объясни правило!

§ 3. Место односложных личных местоимений при употреблении с глаголами в изъявительном и зависимом наклонениях

При употреблении с глаголами в будущем времени изъявительного наклонения и в зависимом наклонении односложные личные местоимения ставятся всегда между частицами **θα** или **να** и смысловым глаголом, например:

Θα του εξηγήσω. — Я ему объясню.

Θα τον παρακαλέσω. — Я его попрошу.

Θα του γράψεις. — Ты ему напишешь.

Να της δείξεις. — Покажи ей. (*В значении повелительного наклонения*)

Να μη της λες. — Не говори ей.

§ 4. Склонение имен прилагательных с окончаниями -ης,-ης,-ες

Прилагательные, оканчивающиеся на **-ης, -ης, -ες**, имеют ударение на предпоследнем или последнем слоге, например: μεγαλοπρεπής *величественный*, πλήρης *полный*. Особенность этих прилагательных состоит в том, что они в мужском и женском роде имеют одинаковые окончания. Схема их склонения выглядит следующим образом:

			Ед.ч.			
Ον.	ο	μεγαλοπρεπής	η	μεγαλοπρεπής	το	μεγαλοπρεπές
Γεν.	του	μεγαλοπρεπούς	της	μεγαλοπρεπούς	του	μεγαλοπρεπούς
Αιτ.	το(ν)	μεγαλοπρεπή	τη(ν)	μεγαλοπρεπή	ο	μεγαλοπρεπές
Κλ.	—	μεγαλοπρεπή	—	μεγαλοπρεπή	—	μεγαλοπρεπές
			Мн.ч.			
Ον.	οι	μεγαλοπρεπείς	οι	μεγαλοπρεπείς	τα	μεγαλοπρεπή
Γεν.	των	μεγαλοπρεπών	των	μεγαλοπρεπών	των	μεγαλοπρεπών
Αιτ.	τους	μεγαλοπρεπείς	τις	μεγαλοπρεπείς	τα	μεγαλοπρεπή
Κλ.	—	μεγαλοπρεπείς	—	μεγαλοπρεπείς	—	μεγαλοπρεπή
			Ед.ч.			
Ον.	ο	πλήρης	η	πλήρης	το	πλήρες
Γεν.	του	πλήρους	της	πλήρους	του	πλήρους
Αιτ.	τον	πλήρη	την	πλήρη	το	πλήρες
Κλ.	—	πλήρη	—	πλήρη	—	πλήρες
			Мн.ч.			
Ον.	οι	πλήρεις	οι	πλήρεις	τα	πλήρη
Γεν.	των	πλήρων	των	πλήρων	των	πλήρων
Αιτ.	τους	πλήρεις	τις	πλήρεις	τα	πλήρη
Κλ.	—	πλήρεις	—	πλήρεις	—	πλήρη

Ударение у прилагательных этой группы во всех падежах остается над одним и тем же слогом.

§ 5. Относительные местоимения (οι αναφορικές αντωνυμίες)

Относительные местоимения играют роль союзного слова в сложноподчиненном предложении, указывая при этом на предмет, упомянутый в главном предложении. Они являются членом придаточного предложения и выполняют в нем функции подлежащего или дополнения.

В димотике часто используется уже известное из предыдущих уроков несклоняемое относительное местоимение **που** *который*. Однако в разговорной речи часто используется другое относительное местоимение: ο οποίος *который*, η οποία *которая*, το οποίο *которое*, типичное для кафаревусы. Это относительное местоимение склоняется также, как и прилагательные, имеющие такие же окончания. Оно всегда употребляется с артиклем и согласуется с определяемым существительным в роде, числе и падеже, например:

Τα παιδιά, με τα οποία μιλούσαμε, ξέρουν καλά τα αγγικά.	Дети, с которыми вы говорили, хорошо знают английский язык.
Να πάρεις το βιβλίο, το οποίο ήθελες να διαβάσεις.	Возьми книгу, которую ты хотел прочесть.

§ 6. Местоименное прилагательное δικός (-ή,-ό)

В греческом языке употребляются формы местоименного прилагательного δικός, после которых обязательно ставится безударное притяжательное местоимение ο δικός μου *мой*, η δική μου *моя*, το δικό μου *мое*. Например:

Είναι το δικό μου τετράδιο. — Это моя тетрадь.

Кроме того, это местоименное прилагательное может быть использовано, когда говорящий хочет подчеркнуть, что данная вещь принадлежит именно ему, например:

— Ποιανού είναι αυτό το βιβλίο; — Чья это книга?

— Είναι δικό μου. — Моя.

— Ποιανού είναι αυτή η εφημερίδα; — Чья это газета?

— Είναι δική μου. — Моя.

§ 7. Придаточные предложения причины

Придаточные предложения причины отвечают на вопрос γιατί; *почему?* и присоединяются к главному союзами γιατί и επειδή *потому что, так как*, например:

Δεν πάω σήμερα στο σχολείο, γιατί είμαι άρρωστος.	Я сегодня не иду в школу, потому что болен.
Δεν θα παρακολουθήσω απόψε τη διάλεξη, επειδή είμαι απασχολημένος.	Сегодня вечером я не буду на лекции, так как я занят.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите текст 1.*

2. *Составьте диалог об Акрополе.*

3. *Расскажите о своих впечатлениях от посещения Кремля.*

4. *Расспросите своего собеседника о его первом посещении Кремля с греческой делегацией.*

5. *Побеседуйте друг с другом, придерживаясь следующего плана:*
а) предложите посетить Третьяковскую галерею;
б) расскажите немного о ней, спросите, увлекается ли ваш собеседник живописью и какой вид искусства его особенно интересует.

6. *Выпишите из текстов урока глаголы I спряжения и проспрягайте их в μέλλοντας απλός.*

7. *Выпишите из текстов урока глаголы II спряжения 1-й и 2-й категории и проспрягайте их в μέλλοντας απλός.*

8. *Выпишите из текстов урока прилагательные, оканчивающиеся на -ης, -ης, -ες и просклоняйте их.*

9. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице и числе в μέλλοντας απλός.*

1. Ο ξεναγός είπε ότι αύριο στις 8 το πρωί (ξυπνώ) τους Έλληνες τουρίστες. 2. Ο Στάθης απόψε (μιλώ) με τους φοιτητές από την Κύπρο. 3. Ο καθηγητής μας (συστήνω) τον Έλληνα επιστήμονα στους συναδέλφους του αύριο. 4. Του χρόνου ελπίζω (κάνω) αγγλικά δυο φορές την εβδομάδα. 5. Η Μαρία δεν (μπορώ) να σου δόσει αυτό το βιβλίο. 6. (Εγώ) (δείχνω) τον πίνακα στο μικρότερο αδερφό μου. 7. Όταν (τελειώνω) να διαβάσω, (πηγαίνω) στη λέσχη.

10. *Переведите на греческий язык:*

1. Завтра я приду в 7 часов вечера. 2. Павел возьмет такси и немедленно поедет на вокзал. 3. Я думаю, что Третьяковская галерея произведет на вас большое впечатление. 4. Мы рады, что видим Костю с Анной сегодня. 5. Когда ты выйдешь, он будет ждать тебя внизу. 6. Завтра ты возьмешь журнал в библиотеке и найдешь эту статью. 7. В Афинах вы увидите Акрополь, Парфенон, древние храмы. 8. Экскурсовод покажет вам античный театр и другие достопримечательности. 9. С Акрополя вы увидите центр Афин. 10. Когда ты мне позвонишь, я выйду тебя встречать.

11. *Напишите глаголы в ενεστώτας и в αόριστος:*

θα ανεβώ, θα πάρω, θα καταλάβω, θα επαναλάβω, θα βρω, θα πω, θα δόσω, θα πιώ, θα μάθω, θα βγω, θα δω, θα μπω, θα φύγω, θα φτάσω, θα αφήσω, θα περάσω, θα ξεχάσω, θα μπορέσω.

12. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице, числе и времени:*

1. Πρέπει (δίνω) καλά τις εξετάσεις. 2. Δεν μπορώ (εξηγώ) τη σημασία αυτής της λέξης. 3. Ο Μέγας Πέτρος αποφάσισε (ιδρύω) το πρώτο στη Ρωσία μουσείο με αντικείμενα αξίας. 4. Ο γιος μου δεν ήθελε (πηγαίνω) στην εξοχή, γιατί ήταν πολύ απασχολημένος. 5. Και τώρα πρέπει (πληρώνω) το λογαριασμό. 6. Ο Τρετιακόφ ήθελε (μαζεύω) τους παλιούς ρωσικούς πίνακες. 7. Θέλω πολύ (βλέπω) τον Παρθενώνα. 8. Προσπαθήσαμε (βρίσκω) εισιτήρια για το έργο αυτό, μα δεν μπορέσαμε. 9. Δεν κατόρθωσε (μεταφράζω) το κείμενο. 10. Δεν έπρεπε (παίρνω) αυτό το βιβλίο.

13. *Переведите на греческий язык:*

1. Мы очень хотели увидеть греческое море. 2. Александр начал готовиться к поездке вчера. 3. Студенты могут сдать экзамены сейчас. 4. Ангелика хотела помочь мне перевести эту статью. 5. Ты можешь попросить своего брата сыграть на пианино? — Конечно, могу. 6. Ты не должен забывать о нас. 7. Сначала Вангелис должен поесть, а уже потом пойдет гулять. 8. Я хотел сказать Элени, что завтра мы сможем поехать на экскурсию. 9. Ты можешь его попросить дать тебе еще один билет? — Нет, не могу. 10. Вы должны дать ей эти книги. 11. Григорис хотел написать им письмо. 12. Я решил не говорить Ольге об этом. 13. Мы хотели помочь ей сделать уроки. 14. Когда мы пойдем в Третьяковскую галерею, я покажу ему эту картину Репина. 15. Ты должен сказать Олегу, что сегодня мы заняты, и у нас не будет времени поехать с ним. 16. Я хотел ответить вам на письмо, но потом решил, что через пять дней поеду в Салоники и увижу вас.

14. *Придумайте предложения со следующими глаголами в значении просьбы или приказа, используя форму зависимого наклонения:*

παρακαλώ(ε), παρουσιάζω, αποφασίζω, παίρνω, δείχνω, συγκεντρώνω, βλέπω, λέγω, περνώ(α), εξετάζω, τρώω.

15. *Поставьте прилагательные, данные в скобках, в соответствующем роде, числе и падеже:*

1. Μου αρέσουν οι (ακριβής) απαντήσεις. 2. Δεν ξέρετε τις (στοιχειώδης) λέξεις. 3. Θαυμάσαμε τις (μεγαλοπρεπής) αίθουσες του ανακτόρου. 4. Σήμερα θα του γράψω ένα (μακροσκελής) γράμμα. 5. Οι (πρωτοετής) φοιτητές πηγαίνουν αύριο εκδρομή.

16. *Заполните пропуски соответствующими относительными местоимениями ο οποίος, η οποία, το οποίο:*

1. Ο άνθρωπος με ... μιλώ, είναι καθηγητής μας. 2. Τα παιδιά στα ... διαβάζω το βιβλίο, είναι μαθητές μου. 3. Η κοπέλα με ... μεταφράζουμε το κείμενο, είναι φοιτήτρια από την ομάδα μας. 4. Το έργο ... είδαμε στον κινηματογράφο, είναι θαυμάσιο.

17. *Переведите на греческий язык:*

1. Студенты, с которыми мы были в театре, хорошо говорили по-гречески. 2. Рабочий, о котором мы вчера читали в газете, трудится на нашем заводе. 3. Многие девушки, с которыми Марина училась в школе, стали студентками. 4. Я люблю книги, в которых рассказывается об интересных путешествиях. 5. Все дети, которые живут в нашем доме, уехали на лето за город. 6. Моя подруга, о которой я тебе говорила, едет на Кипр. 7. Возьмите тетради и внимательно просмотрите ошибки, которые я исправила. 8. Картину, которую вы видите, создал великий русский художник.

18. *Переведите на греческий язык:*

1. Это ваши журналы? — Да, мои. 2. Ваш ребенок играет во дворе? — Да, мой. 3. Вы взяли свои газеты? — Конечно, только свои. 4. Это твоя книга? — Да, моя. 5. Это их библиотека? — Да, их. 6. Здесь только ваши билеты? — Нет, здесь не только но и ваши тоже. 7. Это его вещи? — Да, это его вещи. 8. Это ее фотографии? — Да, это ее фотографии.

19. *Вместо точек вставьте союзные слова όταν, ενώ, γιατί, επειδή, όπου, ότι:*

1. ... μιλούσαμε με το Σταύρο, μας τηλεφώνησε η μητέρα του. 2. Σήμερα δε θα πάω στο αναγνωστήριο, ... δεν έχω καιρό. 3. Ο καθηγητής είπε, ... πρέπει να κάνουμε πέντε ασκήσεις. 4. Η πολυκατοικία, ... μένουμε, είναι παλιά, όμως αρκετά άνετη. 5. ... έμαθα το νέο αυτό, ήμουνα πολύ ευχαριστημένος. 6. Τώρα δεν πηγαίνω στην εξοχή συχνά, ... είμαι πολύ απασχολημένη. 7. Το σχολείο, ... πηγαίνει ο μικρότερος αδερφός μου βρίσκεται κοντά σ'ένα ωραίο πάρκο. 8. ... είδαμε τα μουσεία της Αθήνας, μάθαμε πολλά ενδιαφέροντα πράγματα. 9. Αποφάσισα να πάω στην Ελλάδα, ... θέλω να δω τα αξιοθέατά της. 10. Γιατί δεν ξέρεις το μάθημα; —Δεν μπόρεσα να το διαβάσω, ... ήμουνα άρρωστος. 11. Ο φίλος μου ξέχασε, ... πρέπει να επιστέψει τα βιβλία στη βιβλιοθήκη.

20. *Переведите на греческий язык:*

Вчера утром я рано разбудил наших греческих друзей, так как согласно программе, мы в 9 часов мы должны были поехать в Кремль. Там нас ждал экскурсовод. Вначале вместе с экскурсоводом мы осмотрели музей, затем Георгиевский зал, на стенах которого мы прочитали имена награжденных орденами за их подвиги в войне против чужеземных захватчиков. Особое впечатление произвела на нас Оружейная палата, ее драгоценные экспонаты. Гости остались очень довольны посещением Кремля.

21. *Прочитайте и перескажите текст:*

Χθες οι φοιτητές μας αποφάσισαν να πάνε στο εστιατόριο, που βρίσκεται σ'ένα ωραίο πάρκο κοντά στο ποτάμι. Μπήκαν μέσα και αμέσως είδαν ένα τραπέζι κοντά στο παράθυρο. Ο σερβιτόρος τους έδοσε τον κατάλογο. Ενώ διάβαζαν τον κατάλογο, δυο σερβιτόρες έφεραν πιάτα, μαχαίρια, πηρούνια, κουτάλια και ποτήρια. Οι φοιτητές παράγγειλαν δυο μπουκάλια κρασί και τρία μουκάλια μπύρα. Εκτός απ'αυτό, ο σερβιτόρος έφερε στο τραπέζι τους παγωμένο νερό. Στον κατάλογο φαγητών υπήρχαν απ'όλα: διάφορες σούπες, κρέας, ψάρι, καβούρια, λαχανικά, φρούτα. 'Ενας φίλος μας είπε: "Σήμερα θα παραγγείλουμε κάτι από την ελληνική κουζίνα που υπάρχει εδώ. Προτείνω πιλάφι με συκώτι και ψητό κρέας με πατάτες τηγανητές." 'Ολοι συμφωνήσαμε, η σερβιτόρα μας έφερε πρώτα τα ορεχτικά: σαλάτα, καβούρια, χαβιάρι, αγγούρια, σολομό και κατόπιν πιλάφι με συκώτι. Ποτέ μου δε δοκίμασα κάτι παρόμοιο, ήταν όλα τόσο νόστιμα. 'Ολοι μας φάγαμε με μεγάλη όρεξη. Για γλυκό παραγγείλαμε παγωτό, ήπιαμε καφέ, μερικοί φοιτητές ήπιαν τσάι με λεμόνι. Μείναμε πολύ ευχαριστημένοι απ'το γεύμα μας στο εστιατόριο. Μετά κάναμε μια βόλτα στο πάρκο.

12 УРОК
Δωδέκατο μάθημα

Текст 1:	Είμαι άρρωστος
Текст 2:	Το ανθρώπινο σώμα
Грамматика:	§ 1. Прошедшее время παρατατικός глаголов I и II спряжения παθητική φωνή
	§ 2. Склонение существительных среднего рода с окончаниями **-σιμο, -ψιμο, -ξιμο**
	§ 3. Склонение прилагательных с окончаниями **-ύς, -ιά, -ύ**
	§ 4. Субстантивированные прилагательные
	§ 5. Определительное местоимение о **ίδιος (-α,-ο)**
	§ 6. Неопределенные местоимения (οι αόριστες αντωνυμίες)
	§ 7. Придаточные предложения цели

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Είμαι άρρωστος

Προχτές ξύπνησα πολύ νωρίς με πονοκέφαλο. Δεν αισθανόμουν καλά. Το κεφάλι μου ήταν βαρύ. Είχα ζαλάδες και πόνους σ'όλο το σώμα. Μου φαινόταν ότι έχω πυρετό. Μπήκε η μητέρα μου, με κοίταξε, έβαλε το χέρι της στο μέτωπό μου και ρώτησε: "Τι έπαθες, παιδί μου; Είσαι άρρωστος;"

"Ναι, της απάντησα, φαίνεται, είμαι κρυωμένος. 'Εχω συνάχι και βήχα. Φτερνίζομαι συνέχεια." Η μητέρα μου έβαλε το θερμόμετρο. Είχα τριάντα εννέα βαθμούς πυρετό. Γι'αυτό η μητέρα αμέσως τηλεφώνησε στο γιατρό.

Σε καμιά ώρα ήρθε ο παθολόγος. Με ρώτησε πού πονάω. Του είπα πως αισθάνομαι γενική αδυναμία, μου πονάνε το κεφάλι, τα μάτια, τα χέρια, τα πόδια — όλο το σώμα. "'Εχετε όρεξη;" ρώτησε ο γιατρός. "Δεν έχει καθόλου όρεξη. Σήμερα δεν έφαγε τίποτα", με ανησυχία είπε η μητέρα μου. Μετά ο γιατρός μου εξέτασε προσεχτικά το πρόσωπο, τα μάτια, τη γλώσσα, το λαιμό, το στήθος, την κοιλιά, την καρδιά. 'Υστερα έκανε διάγνωση και καθόρισε τη θεραπεία: "Δεν είναι τίποτα το σοβαρό. Είστε όμως πολύ κρυωμένος. Πρέπει σήμερα και αύριο να μείνετε στο κρεβάτι, να πάρετε ασπιρίνες. Θα σας γράψω δυο συνταγές. Θα παίρνετε δυο φορές την ημέρα χάπια για το βήχα. Και αυτό το φάρμακο — από δέκα σταγόνες σε λίγο νερό τέσσερις φορές την ημέρα. Το βράδυ να με πάρετε στο τηλέφωνο."

Όταν έφυγε ο γιατρός, η μητέρα πήγε στο φαρμακείο και έφερε τα φάρμακα. Άρχισα να τα παίρνω. Το βράδυ πάλι έβαλα το θερμόμετρο και είδα πως ο πυρετός κατεβαίνει. Γινόμουν καλά.

Запомните:

βάζω το θερμόμετρο — **ставить градусник**
βγάζω το θερμόμετρο — **вынимать градусник**
δεν αισθάνομαι καλά — **чувствовать себя плохо**
έχω ζαλάδες — **у меня головокружение**
έχω πυρετό — **у меня температура (жар)**
τι έπαθες; — **что с тобой?**
είμαι κρυωμένος — **я простудился**
σε καμιά ώρα — **через некоторое время**
αισθάνομαι γενική αδυναμία — **ощущаю общее недомогание**
κάνω διάγνωση — **ставить диагноз**
καθορίζω τη θεραπεία — **назначать лечение**
δεν είναι τίποτα το σοβαρό — **нет ничего серьезного**
γίνομαι καλά — **поправляться**

Λεξιλόγιο

άρρωστος (-η,-ο)	**больной**
πονοκέφαλος ο	**головная боль**
αισθάνομαι	**чувствовать**
κεφάλι το	**голова**
βαρύς (-ιά,-ύ)	**тяжелый**
ζαλάδα η	**головокружение**
πόνος ο	**боль**
σώμα το	**тело**
φαίνομαι	**казаться**
πυρετός ο	**температура, жар**
βάζω	**класть, ставить**
χέρι το	**рука**
μέτωπο το	**лоб**
κρυωμένος (-η,-ο)	**простуженный**
συνάχι το	**насморк**
βήχας ο	**кашель**
φτερνίζομαι	**чихать**
συνέχεια	*нареч.* **постоянно**
θερμόμετρο το	**термометр**
βαθμός ο	**степень, градус**
παθολόγος ο	**терапевт**

πονάω	испытывать боль
αδυναμία η	слабость, недомогание
μάτι το	глаз
πόδι το	нога
καθόλου	*неизм.* совсем нет
ανησυχία η	беспокойство
πρόσωπο το	лицо
γλώσσα η	язык
λαιμός ο	шея
στήθος το	грудь
κοιλιά η	живот
διάγνωση η	диагноз
καθορίζω	назначать
θεραπεία η	лечение
ασπιρίνη η	аспирин
συνταγή η	рецепт
χάπι το	таблетка
φάρμακο το	лекарство
σταγόνα η	капля
φαρμακείο το	аптека

Διάλογος 1

— Πού δέχεται ο παθολόγος;

— Στο ιατρείο αριθμός 9.

— Επιτρέπεται;

— Ορίστε, ορίστε. Τι σας συμβαίνει; (Τι πάθατε;) Τι σας ενοχλεί;

— Δεν είμαι καλα. Χθες αισθανόμουνα ενοχλήσεις στη καρδιά, μα νόμιζα ότι θα περάσουν. Σήμερα όμως αισθάνομαι χειρότερα. ῎Εχω πονοκέφαλο και ελαφρούς πόνους στο στομάχι, συνάχι και βήχα. Μου φαίνεται ότι είμαι και λίγο κρυωμένος, γιατί φτερνίζομαι συχνά.

— Πρέπει να σας εξετάσω. ῞Εχετε πυρετό; Βάλτε το θερμόμετρο, παρακαλώ.

(Ο γιατρός έπιασε το σφυγμό μου)

— Γιατρέ, έχω 38 βαθμούς πυρετό.

(Βγάζω το θερμόμετρο. Ο γιατρός το εξετάζει.)

— Είστε πολύ κρυωμένος. Γιατί δεν καλέσατε γιατρό χθες;

— Χθες ήθελα να σας πάρω στο τηλέφωνο, μα ήταν πολύ αργά.

— Κάνατε μεγάλο λάθος. Είστε πολύ κρυωμένος. Βλέπω ότι πρόσφατα κάνατε εγχείρηση.

— Μάλιστα, υπέφερα πολύ από τα νεφρά μού.

— Εδώ στο συκώτι πονάτε;

— Όχι, καθόλου.
— Δεν έχετε τίποτα το σοβαρό. Κρυολόγημα και μάλλον υπερκόπωση. Θα σας γράψω συνταγές. Το φαρμακείο είναι δίπλα. Από'κει θα πάρετε ασπιρίνη και αυτό το φάρμακο για το συνάχι και το βήχα. Τώρα, αμέσως, να πάρετε δυο ασπιρίνες και να ξαπλώσετε στο κρεβάτι.
— Γιατρέ, τα χάπια πρέπει να τα παίρνω πριν ή μετά το φαγητό;
— Από δυο χάπια μετά το φαγητό τρεις φορές την ημέρα.
— Σας ευχαριστώ, γιατρέ. Αύριο πρέπει να μείνω στο κρεβάτι;
— Βεβαίως, τουλάχιστον δυο-τρεις μέρες. Μπορείτε να σηκώνεστε μόνο, όταν πέφτει ο πυρετός. Έχετε γρίππη και φοβούμαι περιπλοκές. Εν ανάγκη να με πάρετε στο τηλέφωνο.
— Σας ευχαριστώ πολύ, γιατρέ.
— Πρέπει να τηρήσετε τις οδηγίες μου και ελπίζω να γίνετε καλά σύντομα. Περαστικά σας!
— Ευχαριστώ, γιατρέ.

Запомните:

Πού δέχεται ο παθολόγος; — Где принимает терапевт?
Τι σας συμβαίναι (Τι πάθατε;)— Что с вами случилось? На что жалуетесь?
είμαι κρυωμένος — я простужен
πιάνω το σφυγμό — измерять пульс
παίρνω στο τηλέφωνο — звонить по телефону
υποφέρω από... — страдать от ...
κάνω εγχείρηση — делать операцию
φάρμακο για το συνάχι και το βήχα — лекарство от насморка и кашля
ξαπλώνω στο κρεβάτι — лечь в постель
ο πυρετός πέφτει — температура снижается
τουλάχιστον — по крайней мере
φοβούμαι περιπλοκές — бояться осложнений
εν ανάγκη — в случае необходимости
τηρώ τις οδηγίες — следовать указаниям, придерживаться инструкций
Περαστικά σας! — Поправляйтесь!

Λεξιλόγιο

δέχομαι	принимать
ιατρείο το	врачебный кабинет
αριθμός ο	число, номер
παθαίνω	страдать, терпеть
ενόχληση η	беспокойство
εξετάζω	обследовать
χειρότερα.	хуже

ελαφρός (-ή,-ό)	**легкий**
στομάχι το	**желудок**
καλώ	**звать**
πρόσφατα	**недавно**
εγχείρηση η	**операция**
υποφέρω	**страдать**
νεφρό το	**почка**
κρυολόγημα το	**простуда**
μάλλον	**возможно, скорее всего**
υπερκόπωση η	**переутомление**
γρίππη η	**грипп**
περιπλοκή η	**осложнение**
οδηγία η	**указание, инструкция**
σύντομα	***нареч.* вскоре**

Διάλογος 2

Στον οδοντίατρο

Σοφία:	Γιατρέ, με πονάει το δόντι μου. Φοβερά!
Γιατρός:	Πονάει στο κρύο ή στο ζεστό;
Σοφία:	Με πονάει συνέχεια.
Γιατρός:	Τώρα θα δούμε. Καθήστε στην πολυθρόνα. Ανοίξτε το στόμα. Πού ακριβώς πονάτε; Αριστερά ή δεξιά;
Σοφία:	Πονάω αριστερά. Εδώ.
Γιατρός:	Απ'ό, τι βλέπω δεν πάτε συχνά στον οδοντίατρο. Δεν απορώ καθόλου που πονάει το δόντι σας.
Σοφία:	Θα το βγάλετε;
Γιατρός:	Όχι, το δόντι αυτό θέλει σφράγισμα. Σας βάζω προσωρινό σφράγισμα.
Σοφία:	Μπορώ μ'αυτό να φάω;
Γιατρός:	Μην τρώτε τίποτα δυο ώρες. Σας περιμένω σε μια βδομάδα. Την άλλη Παρασκευή μπορείτε;
Σοφία:	Ναι, μπορώ.
Γιατρός:	Τότε λοιπόν, την Παρασκευή, στις 5 το απόγευμα.
Σοφία:	Σας ευχαριστώ πολύ, γιατρέ! Γεια σας!
Γιατρός:	Γεια και χαρά σας!

Запомните:

απ'ό, τι βλέπω — **как я вижу, насколько я понимаю**
δεν απορώ καθόλου — **я совсем не удивляюсь**
θέλει σφράγισμα — **нужно поставить пломбу**

Λεξιλόγιο

οδοντίατρος ο	**стоматолог**
σφράγισμα το	**пломба**
στόμα το	**рот**
προσωρινός (-ή,-ό)	**временный**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το ανθρώπινο σώμα

Τα βασικότερα μέρη του ανθρώπινου σώματος είναι το κεφάλι, ο λαιμός, οι ώμοι, η πλάτη, το στήθος, η κοιλιά, τα χέρια και τα πόδια. Το κεφάλι έχει τα μαλλιά, το μέτωπο, τα αφτιά, τα μάτια, τη μύτη, τα μάγουλα, το στόμα, τη γλώσσα. Το κάθε χέρι έχει τον αγκώνα, την παλάμη, τα πέντε δάκτυλα. Το κάθε πόδι έχει το μηρό, το γόνατο, το πέλμα και τα δάκτυλα.

Όλοι μας έχουμε το μυϊκό σύστημα που εξασφαλίζει με τους μυς, τα οστά και τις αρθρώσεις όλες τις κινήσεις των διάφορων μερών του σώματός μας. Η επεξεργασία των τροφών γίνεται στον οργανισμό μας από το πεπτικό σύστημα και λέγεται πέψη. Το πεπτικό σύστημα περιλαμβάνει δόντια, αδένες, οισοφάγο, συκώτι, στομάχι, έντερα και άλλα όργανα. Το αίμα μας κυκλοφορεί μέσα στο κυκλοφοριακό σύστημα το κεντρικό όργανο του οποίου είναι η καρδιά. Μαζί με τα συστατικά των τροφών το αίμα μεταφέρει και οξυγόνο το οποίο εξασφαλίζει στον οργανισμό μας το αναπνευστικό σύστημα. Το κυριότερο του όργανο είναι οι πνεύμονες. Τις κινήσεις και τις αντιδράσεις μας συντονίζει το νευρικό σύστημα. Αποτελείται από τον εγκέφαλο, το νωτιαίο μυελό και τα νεύρα που διακλαδίζονται σ'ολόκληρο τον οργανισμό μας.

Ο οργανισμός του ανθρώπου είναι πολύ σύνθετος. Αποτελείται από πολλά εξωτερικά και εσωτερικά όργανα, από μια σειρά συστήματα που βρίσκονται σε μια αρμονική συνεργασία και ενότητα.

Запомните:

μυϊκό σύστημα το — **мышечная система**
πεπτικό σύστημα το — **пищеварительная система**
κυκλοφοριακό σύστημα το — **кровеносная система**
αναπνευστικό σύστημα το — **дыхательная система**
νευρικό σύστημα το — **нервная система**

Λεξιλόγιο

βασικότερος (-η,-ο)	**основной**
ώμος ο	**плечо**
πλάτη η	**спина**

μαλλιά τα	волосы
αφτί το	ухо
μύτη η	нос
μάγουλο το	щека
αγκώνας ο	локоть
παλάμη η	ладонь
δάκτυλο το	палец
μηρός ο	бедро
γόνατο το	колено
πέλμα το	ступня
μυϊκός (-ή,-ό)	мышечный
μυς ο	мышца
οστούν το	кость
άρθρωση η	сустав
κίνηση η	движение
επεξεργασία η	переработка
τροφή η	пища
πεπτικός (-ή,-ό)	пищеварительный
πέψη η	пищеварение
περιλαμβάνω	включать в себя
αδένας ο	железа
οισοφάγος ο	пищевод
έντερα τα	кишки
αίμα το	кровь
κυκλοφοριακός (-ή,-ό)	кровеносный
συστατικό μέρος το	составная часть
μεταφέρω	переносить
οξυγόνο το	кислород
αναπνευστικός (-ή,-ό)	дыхательный
πνεύμονας ο	легкое
αντίδαση η	реакция
συντονίζω	координировать
νευρικός (-ή,-ό)	нервный
αποτελούμαι (από)	состоять из
εγκέφαλος ο	головной мозг
νωτιαίος μυελός ο	спинной мозг
διακλαδίζομαι	разветвляться
σύνθετος (-η,-ο)	сложный
αρμονικός (-ή,-ό)	гармоничный
συνεργασία η	сотрудничество, взаи
ενότητα η	единство

ГРАММАТИКА

§ 1. Прошедшее время παρατατικός глаголов I и II спряжения παθητική φωνή

1) Для образования прошедшего времени παρατατικός глаголов I спряжения παθητική φωνή к основе глагола прибавляются следующие окончания: **-όμουν(α), -όσουν(α), -όταν(ε), -όμαστε(ταν), -όσαστε(αν), -ονταν(ε).**

Так, глагол γνωρίζομαι *знакомиться*, спрягается следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	γνωριζόμουν(α)	γνωριζόμαστε(αν)
2-е л.	γνωριζόσουν(α)	γνωριζόσαστε(αν)
3-е л.	γνωριζόταν(ε)	γνωρίζονταν(ε)

2) Глаголы II спряжения 1-й категории παθητική φωνή в παρατατικός спрягаются так же, как и глаголы I спряжения, например, глагол συναντιέμαι *встречаться*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	συναντιόμουν(α)	συναντιόμαστε(αν)
2-е л.	συναντιόσουν(α)	συναντιόσαστε(αν)
3-е л.	συναντιόταν(ε)	συναντιόνταν(ε)

3) Глаголы II спряжения 2-й категории в παρατατικός παθητική φωνή спрягаются следующим образом, например, θεωρούμαι *считаться*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θεωρόμουν(α)	θεωρόμαστε(αν)
2-е л.	θεωρόσουν(α)	θεωρόσαστε(αν)
3-е л.	θεωρόταν(ε)	θεωρόνταν(ε)

У глаголов I и II спряжения в παρατατικός παθητική φωνή в 3-м лице единственного числа часто используется окончание 3-го лица множественного числа, например:

Ο φοιτητής **ετοιμαζότανε** για τις εξετάσεις. — Студент готовился к экзаменам.

Ο φοιτητής **ετοιμάζονταν** για τις εξετάσεις. — Студент готовился к экзаменам.

4) Четыре глагола-исключения II спряжения — θυμούμαι *помнить*, λυπούμαι *жалеть*, κοιμούμαι *спать*, φοβούμαι *бояться* — спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θυμόμουν(α)	θυμόμαστε(αν)
2-е л.	θυμόσουν(α)	θυμόσαστε(αν)
3-е л.	θυμόταν(ε)	θυμόνταν(ε)

§ 2. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -σιμο, -ψιμο, -ξιμο

Существительные среднего рода с окончаниями **-σιμο, -ψιμο, -ξιμο** склоняются о следующей схеме, например, το βγάλσιμο *удаление*:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	το	βγάλσιμο	τα	βγαλσίματα
Γεν.	του	βγαλσίματος	των	βγαλσιμάτων
Αιτ.	το	βγάλσιμο	τα	βγαλσίματα
Κλ.	—	βγάλσιμο	—	βγαλσίματα

§ 3. Склонение прилагательных с окончаниями -ύς, -ιά, -ύ

1) Прилагательные с окончаниями **-ύς, -ιά, -ύ** склоняются следующим образом, например, βαθύς *глубокий*:

Ед.ч.

Ον.	ο	βαθύς	η	βαθιά	το	βαθύ
Γεν.	του	βαθιού	της	βαθιάς	του	βαθιού
Αιτ.	το(ν)	βαθύ	τη(ν)	βαθιά	το	βαθύ
Κλ.	—	βαθύ	—	βαθιά	—	βαθύ

Мн.ч.

Ον.	οι	βαθιοί	οι	βαθιές	τα	βαθιά
Γεν.	των	βαθιών	των	βαθιών	των	βαθιών
Αιτ.	τους	βαθιούς	τις	βαθιές	τα	βαθιά
Κλ.	—	βαθιοί	—	βαθιές	—	βαθιά

От прилагательных типа βαθύς (-ιά, -ύ) образуются следующим образом наречия:

βαθύς *глубокий* — βαθιά *глубоко*.

2) Прилагательное οξύς (-εία, -ύ) *острый* склоняется так:

Ед.ч.

Ον.	ο	οξύς	η	οξεία	το	οξύ
Γεν.	του	οξέος	της	οξείας	του	οξέος
Αιτ.	τον	οξύ	την	οξεία	το	οξύ
Κλ.	—	οξύ	—	οξεία	—	οξύ

Мн.ч.

Ον.	οι	οξείς	οι	οξείες	τα	οξέα
Γεν.	των	οξέων	των	οξείων	των	οξέων
Αιτ.	τους	οξείς	τις	οξείες	τα	οξέα
Κλ.	—	οξείς	—	οξείες	—	οξέα

3) Исключением является прилагательное πολύς (-λή,-ύ) *многий*, которое склоняется следующим образом:

				Ед.ч.		
Ον.	ο	πολύς	η	πολλή	το	πολύ
Γεν.		—	της	πολλής		—
Αιτ.	τον	πολύ	την	πολλή	το	πολύ
				Мн.ч.		
Ον.	οι	πολλοί	οι	πολλές	τα	πολλά
Γεν.	των	πολλών	των	πολλών	των	πολλών
Αιτ.	τους	πολλούς	τις	πολλές	τα	πολλά

Прилагательное πολύς (-λή,-ύ) всегда употребляется с существительным без артикля, например: πολλά παιδιά — *много детей*, πολλές χώρες *много стран*, πολλοί φοιτητές *много студентов*.

§ 4. Субстантивированные прилагательные

Ряд прилагательных, таких как άρρωστος *больной*, αιχμάλωτος *пленный*, βάρβαρος *варварский*, часто употребляются в функции существительных, т.е. подвергаются субстантивации, например:

Αυτό το δωμάτιο είναι για τους αρρώστους. — Эта комната для больных.

Субстантивированные прилагательные склоняются так же, как существительные, имеющие те же окончания, например, ο άρρωστος *больной*:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	ο	άρρωστος	οι	άρρωστοι
Γεν.	του	αρρώστου	των	αρρώστων
Αιτ.	τον	άρρωστο	τους	αρρώστους
Κλ.	—	άρρωστε	—	άρρωστοι

§ 5. Определительное местоимение ο ίδιος (-α,-ο)

1) Определительное местоимение **ο ίδιος (-α,-ο)** *сам(-а,-о)* часто употребляется в сочетании с личными местоимениями:

Αυτός ο ίδιος έγραψε το άρθρο. — Он сам написал статью.

Αυτή η ίδια έστρωσε το τραπέζι. — Она сама накрыла на стол.

Это местоимение обязательно употребляется с артиклем. Если после местоимения ο ίδιος стоит определяемое существительное, то и перед существительным, и перед местоимением ставится артикль, например:

Ο ίδιος ο Πέτρος το ξέρει αυτό. — Петрос сам это знает.

2) Кроме того, определительное местоимение ο ίδιος употребляется в значении "тот же самый". В этом случае оно всегда ставится перед определяемым словом, и артикль ставится только перед местоимением, например:

Πήρα την ίδια εφημερίδα. — Я получил ту же газету.

Ο Γιάννης έφερε το ίδιο βιβλίο. — Яннис принес ту же книгу.

§ 6. Неопределенные местоимения (οι αόριστες αντωνυμίες)

1) Неопределенные местоимения типа μερικός (-ή,-ό) 1. *частный, отдельный*; 2. *мн.ч. некоторые, немногие, несколько*; κάποιος (-α,-ο) *какой-то, какая-то, какое-то* склоняются так же, как и прилагательные с такими же окончаниями.

Местоимения κάθε *каждый*, κάτι, κάτι τι *что-то*, τίποτε *ничто* относятся к несклоняемым местоимениям, которые не изменяются ни по родам, ни по числам. Местоимение κάθε *каждый* употребляется с существительными только в единственном числе, например:

κάθε φοιτητής — каждый студент

κάθε εργάτρια — каждая работница

κάθε παιδί — каждый ребенок

Местоимения в греческом языке и определяемые ими существительные употребляются обычно без артикля, например:

μερικοί φοιτητές — некоторые студенты

κάποια γυναίκα — какая-то женщина

κάθε εργάτης — каждый рабочий

2) местоимения κανένας (κανείς), καμιά, κανένα 1. *кто-либо, кто-то*; 2. *никто, ничто* являются производными от числительных ένας, μια, ένα *один, одна, одно*, которые в греческом языке употребляются в свою очередь в значении неопределенного местоимения, например:

ένας άντρας — какой-то мужчина

μια γυναίκα — какая-то женщина

ένα παιδί — какой-то ребенок

Местоимения κανένας (κανείς), καμιά, κανένα употребляются только в единственном числе, например:

Κανένας από τους φοιτητές δεν το ήξερε αυτό.	Никто из студентов не знал этого.
Καμιά κοπέλα δεν απάντησε στην ερώτηση.	Ни одна из девушек не ответила на вопрос.
Κανένα παιδί δεν βγήκε έξω.	Никто из детей не вышел на улицу.

ПРИМЕЧАНИЕ. Местоимение женского рода καμιά имеет два написания: с ударением на последнем слоге и на предпоследнем слоге (καμιά и καμία), которые употребляются в разговорной речи в одинаковой степени.

Местоимения κανένας, καμιά, κανένα в отрицательных предложениях обычно переводятся на русский язык местоимением "никто". Обычно в таких предложениях, как "Никто не знал этого" или "Никто не ответил" употребляется местоимение мужского рода:

Κανένας δεν το ήξερε αυτό. — Никто не знал этого.
Κανένας δεν απάντησε. — Никто не ответил.

Местоимения κανένας, καμιά, κανένα склоняются так же, как и числительные ένας, μία(μιά), ένα.

3) Местоимение κανείς часто употребляется в безличных предложениях, соответствующих безличным оборотам — придаточным цели в русском языке, например:

Για να ξέρει κανείς μια ξένη γλώσσα, πρέπει να μελετά. — **Чтобы знать иностранный язык, надо заниматься.**

Για να καταλάβει κανείς τη σημασία αυτού του γεγονότος, πρέπει να μάθει την ιστορία της Ελλάδας. — **Чтобы понять значение этого события, надо знать историю Греции.**

В таких безличных предложениях местоимение κανείς стоит всегда после глагола.

§ 7. Придаточные предложения цели

Придаточные предложения цели выражают целенаправленность действия и отвечают на вопрос: *для чего? с какой целью?* Они вводятся союзом **για να** *для того, чтобы.* В придаточном предложении глагол стоит в зависимом наклонении, например:

Για να διαβάζω τα έργα του Ομήρου, μαθαίνω την αρχαία ελληνική γλώσσα. — Для того, чтобы читать произведения Гомера, я изучаю древнегреческий язык.

В придаточных предложениях цели употребляется отрицание **μη**, которое ставится между частицей **να** и глаголом, например:

Για να μην κάνω λάθος, αποφάσισα να ρωτήσω τη δασκάλα. — Чтобы не сделать ошибки, я решил спросить учительницу.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите содержание текстов и диалогов урока.*

2. *Ответьте на вопросы к тексту 1:*

1. Με τι ξύπνησα προχτές; 2. Πώς αισθανόμουν; 3. Πώς ήταν το κεφάλι μου; 4. Τι είχα σ'όλο το σώμα; 5. Τι μου φαινόταν; 6. Τι έκανε η μητέρα μου; 7. Τι με ρώτησε; 8. Τι της απάντησα; 9. Τι μου έβαλε η μητέρα; 10. Τι πυρετό είχα; 11. Πού τηλεφώνησε αμέσως η μητέρα; 12. Ποιος ήρθε σε καμιά ώρα; 13. Τι με ρώτησε ο γιατρός; 14. Τι του είπα; 15. Τι με ρώτησε ο γιατρός μετά την εξέταση; 16. Τι του είπε η μητέρα μου; 17. Τι μου εξέτασε ο γιατρός; 18. Τι

έκανε ύστερα ο γιατρός; 19. Τι θεραπεία μου καθόρισε; 20. Τι έκανε η μητέρα όταν έφυγε ο γιατρός; 21. Τι έκανα το βράδυ;

3. *Прочитайте и воспроизведите в лицах данный диалог:*

— Καλημέρα, 'Ολγα!
— Καλημέρα, Μαίρη. 'Εχω καιρό να σε δω. Τι έπαθες;
— Ξέρεις, αυτές τις μέρες δεν αισθανόμουν καλά.
— Κατάλαβα. Και δε φαίνεσαι να είσαι τόσο καλά, όπως πάντοτε.
— 'Εχεις δίκιο. Είχα πολύ σοβαρό κρυολόγημα. Μα σήμερα αισθάνομαι καλύτερα.
— Χαίρω πολύ, που σε είδα. Αντίο, 'Ολγα! Περαστικά σου!
— Γεια σου, Μαίρη. Καλή αντάμωση! Χαιρετίσματα στους γονείς σου.
— Οπωσδήποτε.

4. *Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы I спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в παρατατικός.*

5. *Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы II спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в παρατατικός.*

6. *Выпишите из текстов и диалогов урока прилагательные, оканчивающиеся на -ύς, -ιά, -ύ, просклоняйте их и образуйте от них наречия.*

7. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице и числе прошедшего времени:*

1. Πέρυσι οι μαθητές της πέμπτης τάξης (επισκέπτομαι) συχνά τα μουσεία της πόλης μας. 2. Το χειμώνα ο πατέρας μου πολές φορές (συναντιέμαι) με το φίλο του. 3. Ο καθηγητής (διηγούμαι) συχνά στους φοιτητές για το ταξίδι του στην Κύπρο. 4. Πολλά χρόνια ο κυπριακός λαός (αγωνίζομαι) για την ελευθερία του. 5. Ο Βαγγέλης όταν ήταν μικρό παιδί (φοβούμαι) πολύ τους γιατρούς. 6. Αυτό το πρόβλημα (θεωρούμαι) πολύ δύσκολο. 7. Το μάθημα (εξηγούμαι) από τον δάσκαλο πολύ καλά. 8. 'Ολοι την ημέρα δεν (αισθάνομαι) καλά. 9. Η Ειρήνη (λυπούμαι) πολύ που δεν αγόρασε το βιβλίο για την Ακρόπολη. 10. Χτες τρεις ώρες (κάθομαι) στη βιβλιοθήκη.

8. *Переведите на греческий язык:*

1. Максим всегда мечтал побывать в Афинах. 2. Кипрский народ много лет боролся за свою независимость. 3. Студенты нашей группы много готовились к экзаменам. 4. Вчера мы долго сидели в читальном зале. 5. Жилые дома в нашем районе строились очень быстро. 6. Я не представлял себе, что греческий язык такой красивый. 7. Мой брат в воскресенье долго спал.

8. В прошлом году мы вставали очень рано. 9. Эти машины сконструированы советскими инженерами. 10. Николай часто встречался с ними в театре. 11. Мой отец часто рассказывал о своих путешествиях.

9. *Придумайте предложения со следующими глаголами в παρατατικός:*

αγωνίζομαι, φαντάζομαι, συναντιέμαι, θυμούμαι, θεωρούμαι, εξηγούμαι, λυπούμαι, κάθομαι, σηκώνομαι, εργάζομαι, χρειάζομαι, ονειρεύομαι, φοβούμαι, διηγούμαι.

10. *Поставьте прилагательные, данные в скобках, в соответствующем роде, числе и падеже:*

1. Με (βαθύς) συγκίνηση ο Κώστας μιλούσε για τον Παρθενώνα και την ιστορία του. 2. Στη χώρα μας υπάρχουν πολλά (πλατύς) ποτάμια. 3. Βλέπω (πολύς) κόσμο στο κατάστημα. 4. Η θάλασσα εδώ είναι πολύ (βαθύς). 5. Οι φοιτητές συζητούσαν πολλά (οξύς) προβλήματα. 6. Ξέρω (πολύς) Έλληνες συγγραφείς. 7. Πρέπει να κάνεις (πολύς) δουλιά σήμερα. 8. Μας άρεσαν οι (πλατύς) δρόμοι της Θεσσαλονίκης. 9. (Πολύς) κορίτσια της ομάδας μας αγαπούν το μπαλέτο.

11. *Вместо точек поставьте указательное местоимение ο ίδιος в соответствующем роде, числе и падеже:*

1. Ο Νίκος ... θα μεταφράσει αυτό το κείμενο. 2. ... θέλουμε να πάμε στο θέατρο. 3. Η φίλη μου ... θα αγοράσει αυτά τα βιβλία. 4. Τα παιδιά ... θέλουν να παίζουν σκάκι. 5. Οι εργάτες το κατασκεύασαν ... 6. Εσύ ... έκανες πάλι αυτή τη δουλιά. 7. Ο αδερφός μου με βοήθησε ... . 8. Η δασκάλα ... έκανε την ξενάγηση. 9. Πρέπει να το ξέρετε ... . 10. Οι μαθητές ... καθαρίζουν την τάξη τους. 11. ... μπορείς να δεις το έργο αυτό. 12. Πήρα ... εφημερίδα από αναγνωστήριο. 13. Τώρα διαβάζω ... αυτό το άρθρο. 14. Με ... παιδιά θα πάω στην κατασκήνωση. 15. Παρακολουθούσα ... διάλεξη. 16. Μου έδοσες ... περιοδικό.

12. *Переведите на греческий язык:*

1. Я сам могу купить эту книгу. 2. Вы сами хорошо знаете Афины. 3. Ты сам должен спросить преподавателя об этом. 4. вы живете в том же доме? — Да, в том же. 5. Ты опять взял ту же книгу? — Нет, другую. 6. Мне принесли те же журналы. 7. Я сделал то же упражнение. 8. Мы заказали билеты на тот же концерт.

13. *Вместо точек вставьте соответствующие неопределенные местоимения μερικός(-ή,-ό), κάποιος (-α,-ο), κανένας, καμιά, κανένα, κάθε:*

1. ... άνθρωπος μας έδειξε το δρόμο για το χωριό. 2. Συναντήσαμε ... γυναίκα, που μας συνόδευε. 3. Ρώτησα ... παιδί: "Πού είναι το κατάστημα;". "Πέντε λεπτά δρόμος απ'εδώ", μου απάντησε. 4. Άκουσα ... κοπέλες να μιλάνε γαλλικά. 5. ... δεν ήξερε καλά το τραγούδι. 6. Δεν έχω ... τετράδιο. 7. Δε βλέπω ... πιάτο στο τραπέζι. 8. ... Έλληνας ξέρει τον Όμηρο. 9. ... από τις κοπέλες δεν πήγε στην έκθεση. 10. ... παιδί δεν ήθελε να πάει στην κατασκήνωση. 11. Ξέρω ... μαθητή στο σχολείο μας. 12. ... δεν είδε το Νίκο χτες.

14. *Переведите на греческий язык:*

1. Каждый студент нашего института стремится хорошо знать язык страны, которую он изучает. 2. Какой-то мальчик показал мне дорогу к вашей деревне. 3. Греческий профессор беседовал с некоторыми студентами нашей группы. 4. Никто из ребят не знал еще эту новость. 5. Никто из школьников не остался летом в городе. 6. Несколько девочек встретили нас у входа в школу. 7. Какой-то мальчик подарил мне этот цветок.

15. *Составьте устно предложения со следующими словосочетаниями:*

για να πάρω, για να δω, για να βρω, για να μάθω, για να ξέρω, για να περάσω, για να μπορέσω, για να φύγω, για να παραγγείλω, για να αγοράσω, για να ανέβω, για να δόσω, για να παρακαλέσω, για να μην περιμένω.

16. *Переведите на греческий язык:*

1. Для того, чтобы хорошо сдать экзамены, надо ежедневно много работать. 2. Для того, чтобы это понять, надо самому прочитать множество книг. 3. Чтобы не опоздать, мы решили взять такси. 4. Чтобы быть хорошим врачом, надо любить людей. 5. Студенты поехали в лагерь, чтобы подготовить его к приезду детей. 6. Для того, чтобы люди отдыхали во время своего отпуска, существуют дома отдыха и санатории. 7. Для того, чтобы узнать о расписании самолетов, надо позвонить в справочное бюро аэропорта. 8. Для того, чтобы ты не боялся экзаменов, надо все повторить. 9. Чтобы заказать билет на поезд, вам нужно спуститься на первый этаж в бюро обслуживания.

17. *Прочитайте и перескажите текст:*

Είμαι κάτοικος της Αγίας Πετρούπολης. Για πρώτη φορά έρχομαι στη Μόσχα. Εδώ έχω πολλούς φίλους. Μένω στο σπίτι ενός απ'αυτούς. Σήμερα πηγαίνουμε στο Κρεμλίνο. Πάντα ονειρευόμουν να δω τη Μόσχα, την Κόκκινη Πλατεία και το Κρεμλίνο. Και να είμαστε στο Κρεμλίνο! Τι ωραία θέα! Με

βαθιά συγκίνηση βλέπω αρχαίους ναούς, εκκλησίες, καταπληκτικά ανάκτορα. Μια ξεναγός μας διηγείται ότι το Κρεμλίνο είναι ένα από τα αριστουργήματα της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής. Το ίδρυσε το 1156 ο Γιούρι Ντολγκορούκι. Μου κάνει μεγάλη εντύπωση η καμπάνα που την κατασκεύασαν οι Ρώσοι τεχνίτες. Θαυμάζουμε το καμπαναριό του Ιβάν του Μεγάλου. Τι μεγάλος, επιχρυσωμένος τρούλλος! Η ξεναγός μας εξηγεί ότι κάποτε το κτίριο αυτό ήταν το υψηλότερο της Μόσχας. Σε άλλους ναούς βλέπουμε ωραίες εικόνες Ρώσων αγιογράφων. Ιδιαίτερα μου άρεσαν τα έργα του περίφημου Αντρέι Ρουμπλιόφ. Στο Κρεμλίνο περάσαμε δυο ώρες. Όμως δεν προλάβαμε να δούμε ούτε το ένα τέταρτο των θησαυρών του. Αύριο ασφαλώς πάλι θα πάμε στο Κρεμλίνο. Θέλω πολύ να δω το πασίγνωστο Θησαυροφυλάκιο του Κρεμλίνου.

13 УРОК
Δέκατο τρίτο μάθημα

Текст 1:	Επίσκεψη στο αγρόκτημα
Текст 2:	Η γεωργία στην Ελλάδα
Грамматика:	§ 1. Αόριστος глаголов I спряжения παθητική φωνή § 2. Αόριστος неправильных глаголов I спряжения παθητική φωνή § 3. Αόριστος глаголов II спряжения παθητική φωνή § 4. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -ός, -ώς § 5. Обозначение процентных отношений. Дробные числительные § 6. Условные придаточные предложения

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Επίσκεψη στο αγρόκτημα

Την Παρασκευή σηκωθήκαμε πολύ νωρίς, γιατί σύμφωνα με το πρόγραμμα έπρεπε να πάμε σ'ένα αγρόκτημα, που απέχει 50 χιλιόμετρα από τη Μόσχα. Μετά μισή ώρα το αυτοκίνητό μας έφτασε στο χωριό. Κοντά στα γραφεία του αγροκτήματος μας περίμεναν ο πρόεδρος, ο γεωπόνος, ο αρχιμηχανικός, οι αγρότες κι αγρότισσες. Ο πρόεδρος χαιρέτησε θερμά τους Έλληνες φοιτητές. Από τη συζήτηση μάθαμε ότι το αγρόκτημα ιδρύθηκε το 1920 κατά τον εμφύλιο πόλεμο. Μας μίλησαν για τη δύσκολη ζωή πριν από την επανάσταση, για τη σκληρή εκμετάλλευση των αγροτών από τους τσιφλικάδες. Τότε οι αγρότες έκαναν όλες τις εργασίες με τα χέρια, χωρίς μηχανές.

Σχεδόν όλοι οι αγρότες ήταν τότε αναλφάβητοι. Μα πώς άλλαξε η ζωή τους τώρα! Το αγρόκτημά τους έγινε ένα από τα μεγαλύτερα αγροκτήματα στην επαρχία με υψηλό επίπεδο εκμηχάνισης, μεγάλες καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Δεν μπορείς τώρα να πιστέψεις ότι πριν εδώ ήταν βαλτοτόπια. Το αγρόκτημά τους παράγει κυρίως λαχανικά και φρούτα. Μεγάλη σημασία δίνεται στην κτηνοτροφία.

Οι αγρότες έχουν στη διάθεσή τους πολλές γεωργικές μηχανές: τρακτέρ, σπαρτικές, θεριζοαλωνιστικές και λιπαντικές μηχανές, φορτηγά αυτοκίνητα. Το ανώτατο όργανο του αγροκτήματος είναι η διοικούσα επιτροπή, που

εκλέγεται κάθε χρόνο στις γενικές συνελεύσεις. Στις γενικές συνελεύσεις συζητιούνται επίσης όλα τα ζητήματα, γίνεται κριτική, εγκρίνεται ο προϋπολογισμός και το σχέδιο δουλιάς για τον ερχόμενο χρόνο.

Στο αγρόκτημα υπάρχει δημοτικό σχολείο και γυμνάσιο. Σχεδόν όλοι οι ειδικοί, δηλαδή γεωπόνοι, μηχανικοί, γιατροί και δάσκαλοι είναι ντόπιοι. Πριν μερικά χρόνια οικοδομήθηκε το πολιτιστικό κέντρο με ωραία λέσχη, βιβλιοθήκη, αναγνωστήριο και κινηματογράφο. Αυτό στολίζει το χωριό τους και παίζει μεγάλο ρόλο στην πολιτιστική ζωή των αγροτών. Στη διάθεση των αγροτών υπάρχει ένα σύγχρονο πολυϊατρείο και νοσοκομείο. Μεγάλη βοήθεια παρέχεται στις γυναίκες. Υπάρχει επίσης βρεφικός και παιδικός σταθμός. Συνεχώς καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες για την αύξηση του βιοτικού επιπέδου των αγροτών. "Αν δεν έχετε αντίρρηση, λέει ο πρόεδρος, προτείνω να ρίξουμε μια ματιά στο αγρόκτημα, στα χωράφια, στα θερμοκήπια, στους σταύλους και μετά θα συνεχίσουμε τη συζήτησή μας. Τώρα είναι καιρός της σοδιάς." Όλοι συμφώνησαν με την πρόταση του προέδρου και βγήκανε έξω.

Запомните:

σύμφωνα με το πρόγραμμα — согласно программе
γραφεία του αργοκτήματος τα — контора, здание правления хозяйством
εμφύλιος πόλεμος ο — гражданская война
έχουν στη διάθεσή τους — иметь в своем распоряжении
διοικούσα επιτροπή η — правление, административный комитет
ανώτατο όργανο το — высший орган
γενική συνέλευση η— общее собрание
γίνεται κριτική — имеет место критика
εγκρίνεται ο προϋπολογισμός — утверждается бюджет
για τον ερχόμενο χρόνο — на следующий год
παίζω μεγάλο ρόλο — играть большую роль
παρέχω βοήθεια — предоставлять помощь
καταβάλλω μεγάλες προσπάθεις — прилагать большие усилия
αν δεν έχετε αντίρρηση — если вы не возражаете
καιρός της σοδιάς ο — время сбора урожая

Λεξιλόγιο

το αγρόκτημα το	хозяйство, ферма
απέχω	находиться на расстоянии
χιλιόμετρο το	километр
πρόεδρος ο	председатель
γεωπόνος ο	агроном
αγρότης ο	крестьянин
αγρότισσα η	крестьянка

αρχιμηχανικός ο	главный инженер
χαιρετώ	приветствовать
σκληρός (-ή,-ό)	жестокий
τσιφλικάς ο	помещик
επανάσταση η	революция
εκμετάλλευση η	эксплуатация
χωρίς	без
αναλφάβητος (-η,-ο)	неграмотный
γίνομαι	становиться
επαρχία η	область, провинция
εκμηχάνιση η	механизация
καλλιεργήσιμος (-η,-ο)	возделываемый, обрабатывае
έκταση η	площадь
πιστεύω	верить, полагать
βαλτοτόπι το	болотистое место
κυρίως	главным образом
παράγω	производить
κτηνοτροφία η	животноводство
αυξάνομαι	возрастать, увеличиваться
σημαντικά	значительно
γεωργικός (-ή,-ό)	сельскохозяйственный
μηχανή η	машина
μηχάνημα το	механизм
τρακτέρ το	трактор
σπαρτική μηχανή η	сеялка
θεριζοαλωνιστική μηχανή η (θεριστική μηχανή η)	зерноуборочный комбайн
λίπασμα το	удобрение
φορτηγό το	грузовик
εκλέγομαι	избираться
συνέλευση η	собрание
κριτική η	критика
εγκρίνομαι	быть одобренным
προϋπολογισμός ο	бюджет
σχέδιο το	план
δημοτικό σχολείο το	начальная школа
γυμνάσιο το	гимназия, средняя школа
ειδικός ο	специалист
ντόπιος (-α,-ο)	местный
οικοδομούμαι	строиться
στολίζω	украшать

ρόλος ο	**роль**
παρέχω	**предоставлять**
βρεφικός σταθμός ο	**ясли**
συνεχώς	**постоянно**
καταβάλλω	**прилагать**
προσπάθεια η	**попытка, усилие**
αύξηση η	**увеличение**
βιοτικός (-ή, -ό)	**жизненный**
αν	**если**
αντίρρηση η	**возражение**
ρίχνω	**бросать**
ματιά η	**взгляд**
χωράφι το	**поле**
θερμοκήπιο το	**теплица**
σταύλος ο	**конюшня, коровник**
σοδιά η	**урожай**

Διάλογος

Πρόεδρος: Αγαπητοί φίλοι! Χαρήκαμε πάρα πολύ που σας γνωρίσαμε. Τώρα μετά τη βόλτα μας στο αγρόκτημα μπορείτε να κάνετε ερωτήσεις. Είμαστε πρόθυμοι να σας δόσουμε κάθε είδους πληροφορίες.

Γιάννης: Μάθαμε πολλά πράγματα. Γνωριστήκαμε με αγρότες, επισκεφτήκαμε τα σπίτια τους. Είμαστε πολύ συγκινημένοι από τη φιλοξενία σας και βέβαια τώρα είναι πιο εύκολο να κάνουμε συζήτηση.

Μιχάλης: Έχω μια ερώτηση. Πέστε μας, σας παρακαλώ, συγκεκριμένα, τι λαχανικά παράγετε;

Πρόεδρος: Κυρίως παράγουμε πατάτες, λάχανα, ντομάτες, αγγούρια, καρότα, ζαχαρότευτλα, κρεμμύδια και σκόρδα.

Αγγελική: Κύριε πρόεδρε, είδαμε μεγάλους φρουτόκηπους. Δε μου λέτε, σας παρακαλώ, τι φρούτα παράγετε;

Πρόεδρος: Το ένα τρίτο της παραγωγής μας είναι μήλα. Εκτός απ'αυτό, παράγουμε αχλάδια, βύσσινα, δαμάσκηνα και φράουλες. Δυστυχώς, το κλίμα μας δεν επιτρέπει να καλλιεργούμε πορτοκάλια, λεμόνια, ματαρίνια, ροδάκινα και σταφύλια.

Πέτρος: Μάλιστα, υπάρχει μεγάλη διαφορά στις κλιματολογικές συνθήκες. Γι'αυτό πρέπει να αναπτύσσουμε εμπορικές σχέσεις μεταξύ των δυο χωρών μας.

Πρόεδρος:	Όπως ξέρετε, η χώρα μας αναπτύσσει συνεχώς εμπορικές σχέσεις με όλα τα κράτη μαζί και με την Ελλάδα.
Σταύρος:	Κύριε πρόεδρε, αν δεν κάνω λάθος, είδαμε χωράφια με σιτηρά.
Πρόεδρος:	Μάλιστα, μόνο για ζωοτροφικούς σκοπούς έχουμε λίγο σιτάρι, σίκαλη, βρώμη και καλαμπόκι.
Γιάννης:	Είδαμε και κοπάδια αγελάδες. Τι ράτσα είναι;
Πρόεδρος:	Συνολικά έχουμε 450 αγελάδες μιας καλής ντόπιας ράτσας. 120 είναι τα μοσχάρια. Εκτός απ'αυτό, έχουμε γουρούνια, πρόβατα και πουλερικά.

Запомните:

Χάρηκα πολύ που σας γνώρισα. — **Рад был с вами познакомиться.**
δίνω κάθε είδους πληροφορίες — **давать любую информацию**
δε μου λέτε — **не скажете ли вы мне**
αναπτύσσω εμπορικές σχέσεις — **развивать торговые отношения**

Λεξιλόγιο

αγαπητός (-ή,-ό)	**дорогой, любимый**
χαίρομαι	**радоваться**
πρόθυμος (-η,-ο)	**готовый, согласный**
είδος το	**вид, тип**
συγκινημένος (-η,-ο)	**взволнованный**
συγκεκριμένα	**конкретно**
ζαχαρότευτλο το	**сахарная свекла**
σκόρδο το	**чеснок**
φρουτόκηπος ο	**фруктовый сад**
κλίμα το	**климат**
διαφορά η	**различие**
κλιματολογικός (-ή,-ό)	**климатический**
αναπτύσσω	**развивать**
σιτηρά (δημητριακά) τα	**зерновые (культуры)**
σιτάρι το	**пшеница**
σίκαλη η	**рожь**
βρώμη η	**ячмень**
καλαμπόκι το	**кукуруза**
κοπάδι το	**стадо**
ράτσα η	**порода**
συνολικά	**в целом**
μοσχάρι το	**теленок**

Διάλογος 2

Πέτρος: Τι εισόδημα έχει το αγρόκτημά σας και πώς πληρώνονται οι αγρότες;

Πρόεδρος: Το αγρόκτημά μας είναι πολύ πλούσιο. Το εισόδημά μας είναι μεγάλο και κάθε χρόνο αυξάνονται τα έσοδα των αγροτών. Η αμοιβή της εργασίας εξαρτάται από την ποιότητα και την ποσότητα της δουλιάς. Οι ηλικιωμένοι παίρνουν σύνταξη. Τελευταία τα έσοδα των αγροτών αυξήθηκαν κατά 30%.

Αγγελική: Πώς ψυχαγωγούνται οι αγρότες;

Πρόεδρος: Έχουμε μεγάλο πολιτιστικό κέντρο με χορωδία, ερασιτεχνικό θέατρο, χορευτικό συγκρότημα, παιδική μουσική σχολή και διάφορους ομίλους ζωγραφικής, φωτογραφικής και άλλους. Αν θέλετε, μπορούμε να σας δείξουμε απόψε μια συναυλία από ερασιτέχνες καλλιτέχνες. Οργανώνουμε συχνά τέτιες ερασιτεχνικές συναυλίες. Έχουμε επίσης ολόκληρο αθλητικό συγκρότημα με ποδοσφαιρικό γήπεδο, πισίνα, γυμναστήριο και άλλες εγκαταστάσεις.

Σταύρος: Σας ευχαριστώ πολύ. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση η επίσκεψη αυτή.

Γιάννης: Η φιλοξενία σας είναι θαυμάσια. Θεωρώ καθήκον μου να γράψω για όλα αυτά στην εφημερίδα μου.

Πρόεδρος: Σας εύχομαι κάθε επιτυχία και σας παρακαλώ να μεταβιβάσετε θερμούς χαιρετισμούς στους Έλληνες αγρότες. Για ανάμνηση θέλω να σας χαρίσω αυτό το μικρό βιβλίο που περιέχει όλη την ιστορία του αγροκτήματός μας. Περιμένουμε κι άλλους επισκέπτες απ'τη χώρα σας και σε σας λέμε μόνο "Καλή αντάμωση!"

Запомните:

Η αμοιβή της εργασίας εξαρτάται από την ποιότητα και την ποσότητα της δουλιάς — **Оплата труда зависит от его качества и количества.**
κατέχω την πρώτη θέση — **занимать первое место**
θεωρώ καθήκον μου — **считать своим долгом**
Σας εύχομαι κάθε επιτυχία. — **Желаю вам всяческих успехов.**
μεταβιβάζω θερμούς χαιρετισμούς — **передавать горячий привет**
για ανάμνηση — **на память**

Λεξιλόγιο

εισόδημα το	доход
έσοδα τα	доходы
ποιότητα η	качество
ποσότητα η	количество
ψυχαγωγούμαι	проводить свободное время
χορωδία η	хор
ερασιτέχνης ο	участник художественной самодеятельности, любитель
ερασιτεχνικός (-ή,-ό)	самодеятельный
συναυλία η	концерт
αμοιβή η	оплата
συγκρότημα το	комплекс, ансамбль
αθλητικό συγκρότημα το	спортивный комплекс
γήπεδο το	спортивная площадка, поле
καθήκον το	долг
επιτυχία η	успех
μεταβιβάζω	передавать
ανάμνηση η	воспоминание

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η γεωργία στην Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι μια αγροτοβιομηχανική χώρα, γι'αυτό η γεωργία κατέχει μια σημαντική θέση στην οικονομία της. Οι Έλληνες αγρότες παραδοσιακά παράγουν καπνά, ελιές, σταφύλια, εσπεριδοειδή και βαμβάκι. Οι πιο εύφορες περιοχές της Ελλάδας είναι η Θεσσαλία, η Μακεδονία και η Πελοπόννησος. Ένα σημαντικό μέρος των καλλιεργήσιμων εκτάσεων αρδεύεται γιατί στην Ελλάδα λόγω ζεστού κλίματος υπάρχει έλλειψη νερού.

Από τα δημητριακά καλλιεργείται κυρίως το σιτάρι. Το ρύζι καλλιεργείται στη Βόρεια Ελλάδα. Η ελιά καλλιεργείται από την αρχαιότητα σ'όλα τα μέρη της χώρας, βασικά σε παραλιακές περιοχές με ήπιους χειμώνες. Φημίζονται οι επιτραπέζιες ελιές της Καλαμάτας και της Άμφισσας. Η Ελλάδα έχει όχι μόνο πολλούς ελαιώνες αλλά και πολλά αμπέλια. Πολλές ποικιλίες ελληνικών σταφυλιών είναι γνωστές σ'όλο τον κόσμο για την εξαιρετική γεύση τους. Τα σταφύλια, τα πορτοκάλια, τα μανταρίνια και τα λεμόνια ευδοκιμούν κυρίως στην Πελοπόννησο καθώς και στα νότια νησιά. Όλα σχεδόν τα χωράφια της Ελλάδας παράγουν λαχανικά και φρούτα. Τα παράγουν όχι μόνο σε χωράφια αλλά και σε θερμοκήπια.

Στην ελληνική ύπαιθρο υπάρχουν πολλοί αγροτικοί συνεταιρισμοί που διακινούν κι εμπορεύονται τα προϊόντα των παραγωγών, ασχολούνται με την προστασία του εισοδήματος των αγροτών, την εκπαίδευσή τους. Οι Έλληνες παραγωγοί διαθέτουν φορτηγά αυτοκίνητα, τρακτέρ, σπαρτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, συγκροτήματα τεχνητής βροχής κι άλλα σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα.

Σοβαρή σημασία δίνεται στην Ελλάδα και στην κτηνοτροφία. Στα ορεινά λιβάδια μπορεί να δει κανείς μεγάλα κοπάδια πρόβατα και γίδια ενώ στα πολυάριθμα κτηνοτροφεία — πουλερικά, αγελάδες, άλογα, μουλάρια, γαϊδούρια, γουρούνια και άλλα ζώα. Στη χώρα αναπτύσσονται επίσης η αλιεία και η δασοκομία. Αρκετά αγροτικά προϊόντα της Ελλάδας εξάγονται στις χώρες του εξωτερικού μαζί και στη Ρωσία.

Запомните:

αγροτοβιομηχανική χώρα η — **агропромышленная страна**
καλλιεργήσιμες εκτάσεις οι — **пахотные угодья**
διακινώ κι εμπορεύομαι — **обеспечивать поставки и торговлю**
συγκρότημα τεχνητής βροχής το — **дождевальная установка**
γεωργικά μηχανήματα τα — **сельскохозяйственная техника**
μπορεί να δει κανείς — **можно увидеть**
εξάγομαι στις χώρες του εξωτερικού — **экспортироваться за рубеж**

Λεξιλόγιο

γεωργία η	сельское хозяйство, земледелие
παραδοσιακά	традиционно
καπνά τα	табак
ελιά η	маслина
σταφύλι το	виноград
εσπεριδοειδή τα	цитрусовые
βαμβάκι το	хлопок
εύφορος (-η,-ο)	плодородный
Θεσσαλία η	Фессалия
Μακεδονία η	Македония
αρδεύω	орошать
λόγω	по причине, из-за
έλλειψη η	недостаток
καλλιεργώ	выращивать
ρύζι το	рис
παραλιακός (-ή,-ό)	прибрежный
ήπιος (-α,-ο)	мягкий
φημίζομαι	славиться

επιτραπέζιος (-α,-ο)	столовый
Καλαμάτα η	г. Каламата
τεχνητός (-ή,-ό)	искусственный
ορεινός(-η,-ό)	горный
λιβάδι το	луг, пастбище
πρόβατο το	овца
γίδι το	коза
πολυάριθμος (-η,-ο)	многочисленный
κτηνοτροφείο το	животноводческая ферма
˙Αμφισσα η	г. Амфисса
ελαιώνας ο	оливковая роща
αμπέλι το	виноградник
ποικιλία η	вид, сорт, разнообразие
εξαιρετικός (-ή,-ό)	исключительный
γεύση η	вкус
ευδοκιμώ	произрастать, плодоносить
ύπαιθρος η	сельская местность
συνεταιρισμός ο	кооператив
εμπορεύομαι	торговать
προστασία η	защита
άλογο το	лошадь
μουλάρι το	мул
γαϊδούρι το	осел
αλιεία η	рыболовство
δασοκομία η	лесоводство
εξάγομαι	экспортироваться

Διάλογος 3

Ειρήνη:	Πού μένεις, Γιώργο, σε πόλη ή σε χωριό;
Γιώργος:	Σε πόλη. Αλλά ο παππούς και η γιαγιά μου μένουν σ χωριό.
Ειρήνη:	˙Εχουν μεγάλο σπίτι:
Γιώργος:	Ναι, έχουν ένα όμορφο σπίτι με κήπο, αμπέλι και χωράφι.
Ειρήνη:	˙Εχουν και αμπέλι;
Γιώργος:	Ναι, εκεί στο χωριό τους όλοι οι αγρότες έχουν αμπέλια.
Ειρήνη:	Και τι καλλιεργούν ο παππούς και η γιαγιά σου;
Γιώργος:	Λίγο απ'όλα. Στο κήπο έχουν μηλιές, αχλαδιές, δαμασκηνιές, κερασιές, μερικές ροδακινιές και βερυκοκιές.

Ειρήνη:	Μήπως έχουν και λεμονιές;
Γιώργος:	Όχι, λεμονιές δεν έχουν. Ούτε πορτοκαλιές και μανταρινιές. Τα δέντρα αυτά θέλουν πολλή περιποίηση.
Ειρήνη:	Και το χωράφι τους τι βγάζει;
Γιώργος:	Όλων των ειδών τα λαχανικά: ντομάτες, αγγούρια, λάχανα, κουνουπίδια, κρεμμύδια, καρότα, παντζάρια, μελιτζάνες, κολοκυθάκια, πιπεριές.
Ειρήνη:	Δε μου λες, Γιώργο, τι σου αρέσει περισσότερο απ'όλα αυτά;
Γιώργος:	Μου αρέσουν πολύ τα φασόλια, τα μπιζέλια, τα ραπανάκια και φυσικά τα πεπόνια και τα καρπούζια.
Ειρήνη:	Στο χωράφι τους ο παπούς και η γιαγιά σου πρέπει να'χουν και χόρτα.
Γιώργος:	Βέβαια. Σπέρνουν πάντα σπανάκι, σπαράγγι, σέλινο, μαϊντανό και άνηθο.
Ειρήνη:	Φαντάζομαι πόση δουλιά έχουν ο παππούς και η γιαγιά σου!
Γιώργος:	Μη συζητάς! Δουλεύουν σκληρά όλο το χρόνο. Έχουν, βλέπεις, εκτός από το αμπέλι, τον κήπο και το χωράφι και ζώα.
Ειρήνη:	Τι ζώα;
Γιώργος:	Τις κότες, τις χήνες και τις πάπιες τους, τα γουρούνια τους, τα άλογά τους που τ'αγαπούν.
Ειρήνη:	Τους βοηθάς καθόλου;
Γιώργος:	Πώς να μην τους βοηθάω!; Εκεί περνώ όλο το καλακαίρι. Εκτός απ'αυτό, το φθινόπωρο πηγαίνουμε τα Σαββατοκύριακα στο χωριό οικογενειακώς για να μαζέψουμε τη σοδιά.

Запомните:

λίγο απ'όλα — всего понемногу
θέλουν πολλή περιποίηση — требуют серьезного ухода
όλων των ειδών — всевозможные
Μη συζητάς! — И не говори!
δουλεύω σκληρά — напряженно работать
πηγαίνω οικογενειακώς — отправляться всей семьей
μαζεύω τη σοδιά — собирать урожай

Λεξιλόγιο

μηλιά η	яблоня
αχλαδιά η	груша (дерево)

δαμασκηνιά η	слива (дерево)
κερασιά η	черешня (дерево)
ροδακινιά η	персиковое дерево
βερυκοκιά η	абрикосовое дерево
λεμονιά η	лимонное дерево
πορτοκαλιά η	апельсиновое дерево
μανταρινιά η	мандариновое дерево
περιποίηση η	уход, забота
βγάζω	давать, производить
λάχανο το	капуста
κουνουπίδι το	цветная капуста
κρεμμύδι το	лук
καρότο το	морковь
παντζάρι το	свекла
μελιτζάνα η	баклажан
κολοκυθάκι το	кабачок
πιπεριά η	перец
φάσολι το	фасоль
μπιζέλι το	зеленый горошек
ραπανάκι το	репа
πεπόνι το	дыня
καρπούζι το	арбуз
χόρτα τα	зелень
σπέρνω	сеять
σπανάκι το	шпинат
σπαράγγι το	спаржа
σέλινο το	сельдерей
μαϊντανός ο	петрушка
άνηθο το	анис
κότα η	курица
χήνα η	гусь
πάπια η	утка

ГРАММАТИКА

§ 1. Αόριστος глаголов I спряжения παθητική φωνή

1) Αόριστος глаголов I спряжения παθητική φωνή имеет следующие окончания: **-τηκα (-θηκα)**, **-τηκες (-θηκες)**, **-τηκε (-θηκε)**, **-τηκαμε (-θηκαμε)**, **-τηκατε (-θηκατε)**, **-τηκαν (-θηκαν)**. В скобках даны окончания, которые также употребляются в разговорной речи.

Для образования αόριστος глаголов I спряжения παθητική φωνή типа ετοιμάζομαι необходимо знать αόριστος данного глагола в ενεργητική φωνή, к основе которого прибавляются вышеперечисленные окончания, например, ετοιμάζομαι *готовиться*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	ετοιμάστηκα (-θηκα)	ετοιμαστήκαμε (-θήκαμε)
2-е л.	ετοιμάστηκες (-θηκες)	ετοιμαστήκατε (-θήκατε)
3-е л.	ετοιμάστηκε (-θηκε)	ετοιμάστηκαν (-θηκαν)

Ударение в αόριστος у глаголов I спряжения παθητική φωνή всегда стоит на третьем слоге от конца.

2) Если глаголу I спряжения παθητική φωνή в αόριστος соответствует форма глагола ενεργητική φωνή с окончанием **-ψα**, например, γράφομαι (έγραψα) *писаться*, κρύβομαι (έκρυψα) *прятаться*, ανακαλύπτομαι (ανακάλυψα) *обнаруживаться*, то в αόριστος они спрягаются так, например, γράφομαι *писаться*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	γράφτηκα (-θηκα)	γραφτήκαμε (-θήκαμε)
2-е л.	γράφτηκες (-θηκες)	γραφτήκατε (-θήκατε)
3-е л.	γραφτηκε (-θηκε)	γράφτηκαν (-θηκαν)

3) В том случае, когда глаголы I спряжения в αόριστος ενεργητική φωνή оканчиваются на **-ξα**, то в αόριστος παθητική φωνή они спрягаются следующим образом, например, εκλέγομαι *избираться*:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	εκλέχτηκα (-θηκα)	εκλεχτηκαμε (-θήκαμε)
2-е л.	εκλέχτηκες (-θηκες)	εκλεχτήκαμε (-θήκατε)
3-е л.	εκλέχτηκε (-θηκε)	εκλέχτηκαν (-θηκαν)

4) Глаголы типа πλύνομαι, φέρομαι, κρίνομαι имеют следующую форму в αόριστος:

πλύνομαι умываться — πλύθηκα умылся, был умыт

φέρομαι носиться — φέρθηκα был принесен

κρίνομαι оцениваться — κρίθηκα был оценен

5) Глаголы I спряжения в παθητική φωνή типа πληρώνομαι *оплачиваться*, ελευθερώνομαι *освобождаться*, διορθώνομαι *исправляться* в αόριστος спрягаются следующим образом, например, πληρώνομαι *оплачиваться*:

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	πληρώθηκα	πληρωθήκαμε
2-е л.	πληρώθηκες	πληρωθήκατε
3-е л.	πληρώθηκε	πληρώθηκαν

§ 2. Αόριστος неправильных глаголов I спряжения παθητική φωνή

В греческом языке имеется много глаголов I спряжения παθητική φωνή, имеющих в αόριστος особые формы, например:

Ενεστώτας		*Αόριστος*	
χαίρομαι	радоваться	— χάρηκα	радовался
ντρέπομαι	стесняться	— ντράπηκα	стеснялся
υπόσχομαι	обещать	— υποσχέθηκα	пообещал
στέκομαι	стоять	— στάθηκα	встал
φαίνομαι	казаться	— φάνηκα	показался

Кроме того, ряд глаголов I спряжения, которые по своей форме в ενεστώτας относятся к παθητική φωνή, имеют в αόριστος форму, типичную для глаголов ενεργητική φωνή, например:

Ενεστώτας		*Αόριστος*	
γίνομαι	становиться	— έγινα	стал
έρχομαι	приходить	— ήρθα	пришел
κάθομαι	сидеть	— κάθησα	сел

Эти глаголы спрягаются в αόριστος следующим образом:

	Ед.ч.		
1-е л.	έγινα	ήρθα	κάθησα
2-е л.	έγινες	ήρθες	κάθησες
3-е л.	έγινε	ήρθε	κάθησε

	Мн.ч.		
1-е л.	γίναμε	ήρθαμε	καθήσαμε
2-е л.	γίνατε	ήρθατε	καθήσατε
3-е л.	έγιναν	ήρθαν	κάθησαν

§ 3. Αόριστος глаголов II спряжения παθητική φωνή

Глаголы II спряжения παθητική φωνή образуют форму αόριστος так же, как и глаголы I спряжения παθητική φωνή, например, глаголу συναντιέμαι *встречаться* в παθητική φωνή соответствует глагол συναντώ(α) в ενεργητική φωνή, который в αόριστος имеет форму συνάντησα; окончание **-σα** опускается и добавляется окончание **-θηκα**. Глагол συναντιέμαι *встречаться* спрягается в αόριστος παθητική φωνή следующим образом:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	συναντήθηκα	συναντηθήκαμε
2-е л.	συναντήθηκες	συναντηθήκατε
3-е л.	συναντήθηκε	συναντήθηκαν

Так как формы глаголов 1-ой и 2-ой категории в αόριστος ενεργητική φωνή совпадают, то глаголы 1-ой и 2-ой категории в αόριστος παθητική

φωνή спрягаются по одной и той же схеме, например, γεννιέμαι *рождаться*, κινούμαι *двигаться*:

	Ед.ч.	
1-е л.	γεννήθηκα	κινήθηκα
2-е л.	γεννήθηκες	κινήθηκες
3-е л.	γεννήθηκε	κινήθηκε
	Мн.ч.	
1-е л.	γεννηθήκαμε	κινηθήκαμε
2-е л.	γεννηθήκατε	κινηθήκατε
3-е л.	γεννήθηκαν	κινήθηκαν

§ 4. Склонение существительных среднего рода с окончаниями -ός, -ώς

Существительные среднего рода с окончаниями -ός, -ώς — το φως *свет*, το καθεστώς *строй, режим*, το γεγονός *событие* — склоняются по следующей схеме:

			Ед.ч.			
Ον.	το	φως	το	καθεστώς	το	γεγονός
Γεν.	του	φωτός	του	καθεστώτος	του	γεγονότος
Αιτ.	το	φως	το	καθεστώς	το	γεγονός
Κλ.	—	φως	—	καθεστώς	—	γεγονός
			Мн.ч.			
Ον.	τα	φώτα	τα	καθεστώτα	τα	γεγονότα
Γεν.	των	φώτων	των	καθεστώτων	των	γεγονότων
Αιτ.	τα	φώτα	τα	καθεστώτα	τα	γεγονότα
Κλ.	—	φώτα	—	καθεστώτα	—	γεγονότα

§ 5. Обозначение процентных отношений. Дробные числительные

1) Для передачи процентных отношений употребляются количественные числительные среднего рода. Например, для того, чтобы выразить словами 25%, употребляется количественное числительное среднего рода 25 (είκοσι πέντε) и добавляется выражение τοις εκατό *в процентах*, таким образом:

25% — είκοσι πέντε τοις εκατό

48% — σαράντα οχτώ τοις εκατό

150% — εκατό πενήντα τοις εκατό

ПРИМЕЧАНИЕ. В димотике также вместо **τοις** употребляется **στα**, например: **10% — δέκα στα εκατό.**

2) Дроби обозначаются в греческом языке путем сочетания количественного числительного с порядковым. Числитель дроби всегда обозначает-

ся количественным числительным, а знаменатель — порядковым числительным среднего рода, например:

$^{2}/_{3}$ — δύο τρίτα, $^{5}/_{8}$ — πέντε όγδοα, $^{4}/_{5}$ — τέσσερα πέμπτα, κλπ.

§ 6. Условные придаточные предложения

Условные придаточные предложения указывают на условие, при реализации которого становится возможным осуществление действия сказуемого главного предложения. Условное придаточное предложение, отвечающее на вопрос "при каких условиях?" соединяется с главным предложением при помощи союзов αν, εαν *если*, например:

Αν θέλεις, μπορούμε να πάμε.	Если хочешь, мы можем пойти.
Εαν έχεις καιρό, μπορείς να δεις το νέο έργο.	Если у тебя есть время, можешь посмотреть новую картину.

Если в условном придаточном предложении глагол стоит в будущем времени, то частица θα в придаточном предложении опускается:

Αν δόσουμε καλά τις εξετάσεις, θα πάμε στη θάλασσα.	Если мы хорошо сдадим экзамены, то поедем на море.
Αν δω την καθηγήτρια, θα της πω για την απόφασή μας.	Если я увижу преподавательницу, я скажу ей о нашем решении.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись с текстом 1 и перескажите его.*

2. *Задайте вопросы вашему товарищу, и пусть он ответит на них:*

1. Γιατί σηκωθήκατε πολύ νωρίς την Παρασκευή; 2. Πόσα χιλιόμετρα από τη Μόσχα απέχει το αγρόκτημα; 3. Πού φτάσατε μετά μισή ώρα; 4. Ποιος σας περίμενε; 5. Ποιος χαιρέτησε τους Έλληνες φοιτητές; 6. Τι διηγήθηκε ο πρόεδρος για τη ζωή των αγροτών πριν από την επανάσταση; 7. Πώς άλλαξε η ζωή τους μετά την επανάσταση; 8. Τι παράγει το αγρόκτημα; 9. Δίνεται σημασία στην κτηνοτροφία; 10. Τι μπορείτε να πείτε για το βαθμό της εκμηχάνισης; 11. Τι μηχανές έχει το αγρόκτημα; 12. Πέστε δυο λόγια για τη διοικούσα επιτροπή του αγροκτήματος. 13. Πέστε δυο λόγια για το μορφωτικό επίπεδο των αγροτών; 14. Πότε οικοδομήθηκε το πολιτιστικό κέντρο και τι υπάρχει εκεί; 15. Πώς εξασφαλίζεται η ιατρική περίθαλψη;

3. *Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы I спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в αόριστος.*

4. *Выпишите из текстов и диалогов урока неправильные глаголы I спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в αόριστος.*

5. Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы II спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в αόριστος.

6. Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем лице и числе в αόριστος:

1. Χτες το πρωί ο πατέρας (σηκώνομαι) πολύ νωρίς, (πλένομαι, ντύνομαι) και έφυγε. 2. Την περασμένη Κυριακή ο παππούς και η γιαγιά μου (επισκέπτομαι) την πινακοθήκη Τρετιακόφ. 3. Την τελευταία φορά (εσείς) (συναντιέμαι) με το φίλο σας στο γήπεδο; Ναι, (συναντιέμαι). 4. Το κορίτσι (χτενίζομαι) γρήγορα. 5. Η πόλη (ονομάζομαι) έτσι προς τιμή της θεάς Αθηνάς. 6. Το εργοστάσιο (κτίζομαι) από τους εργάτες. 7. Το μάθημα (εξηγούμαι) πολύ καλά από την καθηγήτρια. 8. Το παιδί (κοιμούμαι) αμέσως. 9. (Εμείς) (λυπούμαι) πολύ, όταν μάθαμε αυτό το νέο. 10. Ο αδερφός του Νίκου (διηγούμαι) για το ταξίδι του στο εξωτερικό. 11. Οι φοιτητές (χαίρομαι) πολύ, όταν έμαθαν, πως θα πάνε στην Κρήτη. 12. Ο γιος της κυρίας Άννα (γίνομαι) καλός γεωπόνος. 13. Όταν μπήκε ο δάσκαλος, τα παιδιά (σηκώνομαι) αμέσως. 14. Η φίλη μου (έρχομαι) στις 5 η ώρα.

7. Переведите на греческий язык:

1. Эта книга была написана греческим писателем. 2. Вчера мы снова посетили выставку французских художников. 3. Я встал, умылся, оделся, позавтракал и вышел из дома. 4. Ты рассказал своей сестре о нашей встрече? — Да, рассказал. 5. Они очень обрадовались, когда узнали, что получили письмо от родителей из Греции. 6. Мы встретились в столовой университета в 2 часа дня. 7. Урок подготовлен очень хорошо. 8. В лагере кипрские студенты познакомились с русскими ребятами. 9. Они стали хорошими специалистами в области сельского хозяйства. 10. Эти события произошли в Греции в 1940 году. 11. Счет за машину был оплачен нашим кооперативом. 12. Мне показалось, что я его когда-то встречал. 13. Греция была освобождена от захватчиков в 1944 году. 14. Эти теплицы построены студентами нашего института. 15. Доходы крестьян за последние 10 лет возросли на 50%. 16. Зал был украшен цветами. 17. Друг моего отца избран председателем правления кооператива.

8. Напишите данный текст в прошедшем времени:

Κάθε μέρα σηκώνομαι στις 7 η ώρα το πρωί. Σήμερα είναι Κυριακή, γι'αυτό δε θέλω να σηκωθώ νωρίς. Μένω στο κρεβάτι, παίρνω εφημερίδα και διαβάζω. Στις 9 η ώρα κάνω γυμναστική, πλένομαι, χτενίζομαι, ντύνομαι και κάθομαι στο τραπέζι να πάρω το πρωϊνό μου. Διηγούμαι στη μητέρα μου τα νέα, μιλώ με τις αδερφές μου. Η Σοφία, η μικρή αδερφή μου, χαίρεται πολύ, γιατί σήμερα

πηγαίνουμε στο παιδικό θέατρο. Η παράσταση αρχίζει στις 12 το μεσημέρι. Στο θέατρο συναντιόμαστε με τις φίλες της Σοφίας.

9. *Составьте предложения, употребив данные глаголы в αόριστος:*

χαίρομαι, φαίνομαι, κάθομαι, έρχομαι, ντρέπομαι, γίνομαι, στέκομαι, σκέφτομαι, σηκώνομαι, διηγούμαι, κοιμούμαι, ετοιμάζομαι, στέλνομαι, συναντιέμαι, υπόσχομαι.

10. *Переведите на греческий язык:*

1. Если вы встретите Зою в институте, вы сможете передать ей это письмо. 2. Если у тебя есть время, мы можем посетить выставку картин одного интересного французского художника. 3. Если вы одобряете наш план, мы уже завтра начнем готовиться к путешествию. 4. Кто хочет увидеть этот фильм, может купить билеты в кассе кинотеатра. 5. Если вы хотите увидеть его, надо прийти пораньше.

11. *Придумайте предложения со следующими выражениями:*

κατά τον πόλεμο, γίνεται κριτική, μαζεύω τη σοδιά, δε μου λέτε, χάρηκα πολύ που σας γνώρισα, δίνω κάθε είδους πληροφορίες, η αμοιβή εξαρτάται, μεταβιβάζω χαιρετισμούς, κατέχει την πρώτη θέση, θεωρώ καθήκον μου, σε ανάμνηση.

12. *Составьте рассказ со следующими словами и выражениями:*

οι αγρότες, καλλιεργώ, παράγω, το θερμοκήπιο, τα λαχανικά, τα φρούτα, η ποιότητα, η πληρωμή, αυξάνομαι, το πολιτιστικό κέντρο, ο όμιλος, το αθλητικό συγκρότημα.

13. *Переведите на греческий язык:*

В пятницу делегация греческих журналистов посетила сельскохозяйственный кооператив, который называется "Знаменский". Он находится в 65 километрах от города. Мы приехали туда в 9 часов утра. У здания правления колхоза нас ждал председатель, главный агроном и члены правления.

Председатель тепло приветствовал гостей, рассказал им о своем хозяйстве. За последние 10 лет доходы крестьян значительно возросли. Большое внимание здесь уделяется механизации. Кооператив заботится о высоком качестве продукции. Затем председатель пригласил гостей осмотреть хозяйство. Греческие журналисты познакомились с крестьянами, посетили их дома. Им понравились сады, поля, теплицы, фермы. Гости задавали много вопросов о хозрасчете, о жизни крестьян, их работе и отдыхе.

14. *Прочитайте и перескажите текст:*

Στο Πανεπιστήμιο της Μόσχας "Πατρίς Λουμούμπα" σπουδάζουν νέοι και νέες από την Ασία; Αφρική και Λατινική Αμερική. Συνολικά στο Πανεπιστήμιο φοιτούν σπουδαστές από 84 χώρες. Μεταξύ αυτών σημαντική θέση κατέχουν οι Κύπριοι. Τώρα στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν περίπου 70 Κύπριες και Κύπριοι φοιτητές. Πολλοί Κύπριοι τελείωσαν τις σπουδές τους κι έγιναν καλοί ειδικοί στους κλάδους της γεωργίας, χημείας, βιολογίας, γεωλογίας κι άλλους.

Κάθε χρόνο στο Πανεπιστήμιο εισάγονται περίπου 15-20 νέες και νέοι από την Κύπρο. Θέλουν ν'αποκτήσουν μόρφωση για να βοηθήσουν το λαό τους, να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας τους.

15. *Прочитайте и перескажите текст:*

Όταν πήγαμε στον Καύκασο, επισκεφτήκαμε ένα ελληνικό αγρόκτημα. Μας υποδέχτηκε ο πρόεδρός του Κώστας Παυλίδης, ένας ψηλός άνδρας με έξυπνο πρόσωπο. Μας διηγήθηκε για το αγρόκτημα, που οργανώθηκε το 1930. Άρχισαν με 65 οικογένειες και τώρα είναι 285. Το κύριο προϊόν του αγροκτήματος είναι το τσάι. Όπως είναι γνωστό, η Δημοκρατία αυτή εφοδιάζει τη χώρα μας με τσάι καλής ποιότητας. Το ανώτατο όργανο του αγροκτήματος είναι η διοικούσα επιτροπή που εκλέγεται κάθε χρόνο σε γεννική συνέλευση. Σ'αυτή έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν όλα τα μέλη του αγροκτήματος. Στις γενικές συνελεύσεις συζητιούνται όλα τα προβλήματα. Ένας από τους Έλληνες ρώτησε, ποιος καθορίζει, πότε και πού θα εργαστεί ο κάθε αγρότης. Ο πρόεδρος απάντησε ότι αυτό καθορίζεται απ'τη διοικούσα επιτροπή. Όλα τα μέλη του αγροκτήματος διαιρούνται σε ομάδες εργασίας.

Γίνονται πολλές ερωτήσεις: *Ποια είναι τα καθαρά έσοδα του αγροκτήματος; Πόσα μεροκάματα κάνουν οι αγρότες; Τι σημασία δίνεται στην εκμίσθωση και αυτοχρηματοδότηση; Πέστε μας ένα παράδειγμα για τα έσοδα μιας οικογένειας. Ποιος αγοράζει τα προϊόντα σας; Πόση είναι η έκταση της γης, που έχει το αγρόκτημα;* Ο πρόεδρος απαντούσε στους Έλληνες φοιτητές. Επισκεφτήκαμε τα σπίτια των αγροτών, το γυμνάσιο, το πολιτιστικό κέντρο. Μάθαμε ότι ως τώρα 125 παιδιά από το χωριό αυτό τελείωσαν Πανεπιστήμια ή ανώτατες σχολές και άλλοι 75 φοιτούν σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Παντού μας υποδέχτηκαν φιλόξενα. Οι Έλληνες φίλοι μας έφυγαν από το χωριό με τις καλύτερες εντυπώσεις.

Λεξιλόγιο

έξυπνος (-η,-ο)	**умный**
εκμίσθωση η	**аренда**
αυτοχρηματοδότηση η	**хозрасчет, самофинансирование**
διαιρώ(ε)	**делить, разделять**

καθαρός (-ή,-ό)	**чистый**
μεροκάματο το	**трудодень**

16. *Прочитайте и перескажите текст:*

ΣΤΟ ΜΑΝΑΒΙΚΟ

Από όλα τα καταστήματα προτιμώ το μανάβικο. Στην οικογένειά μας αρέσουν τα λαχανικά και τα φρούτα. Το μανάβικο βρίσκεται δίπλα στην πολυκατοικία μας. Σχεδόν κάθε μέρα μαζί με το φίλο μου βοηθούμε τη γιαγιά μου στο σπίτι. Και χτες, μόλις γυρίσαμε από το σχολείο, μας παρακάλεσε να πάμε στο μανάβικο και να αγοράσουμε πατάτες, ντομάτες και μελιτζάνες.

Ανοίξαμε την πόρτα και μπήκαμε μέσα. Πω, πω! Τι έχει σήμερα!Ωραία λάχανα, φρέσκα καρότα, φασολάκια και χόρτα.

Από την άλλη πλευρά είδαμε διάφορα φρούτα: ροδάκινα, καρπούζια, μήλα και αχλάδια, θαυμάσια πεπόνια και σταφύλια.

Είπα στο μανάβη:

— Δόστε μας ένα κιλό ντομάτες και δυο κιλά μελιτζάνες.

— Ό, τι θέλετε, μικροί μου φίλοι, απάντησε ο μανάβης.

— Πόσο κάνουν; ρώτησα.

— Εφτακόσιες ενενήντα δραχμές. Σας ευχαριστώ. Μην ξεχνάτε τα ρέστα σας.

Λεξιλόγιο

μανάβικο το	**овощной магазин**
πλευρά η	**сторона**
μανάβης ο	**зеленщик, хозяин овощного магазина**

17. *Прочитайте и перескажите текст:*

ΣΤΟ ΜΠΑΚΑΛΙΚΟ

Σάββατο το μεσημέρι η Έλλη συντροφιά με τη μικρότερη αδερφή της τη Νίτσα πήγαν στο μπακάλικο. Σε δεκαπέντε λεπτά έφτασαν εκεί. Είναι ένα φωτεινό και μεγάλο κατάστημα με ωραίες βιτρίνες.

— Δόστε μου, σας παρακαλώ, είπε η Έλλη, ένα κιλό ζάχαρη, δυο κιλά μακαρόνια, ένα κιλό ρύζι και ένα πακετάκι καφέ.

— Μάλιστα, απάντησε η πωλήτρια.

— Πόσο κάνουν όλα αυτά; ρώτησε η Έλλη.

— Χίλιες εκατό πενήντα δραχμές. Περάστε στο ταμείο, είπε η πωλήτρια.

Οι αδερφές πλήρωσαν στο ταμείο, πήραν τα ρέστα και ήταν έτοιμες να φύγουν. Ξαφνικά η Νίτσα είδε στη βιτρίνα ωραίες καραμέλες και παρακάλεσε την Έλλη να της τις πάρει. Η Έλλη τις πήρε και η Νίτσα ήταν πολύ ευχαριστημένη. Γι'αυτό της Νίτσας της αρέσει τόσο πολύ να πηγαίνει για ψώνια με την αδερφή της.

14 УРОК
Δέκατο τέταρτο μάθημα

Текст 1:	Ταξίδι στην Αγία Πετρούπολη
Текст 2:	Η Θεσσαλονίκη
Грамматика:	§ 1. Μέλλοντας απλός глаголов παθητική φωνή
	§ 2. Μέλλοντας απλός неправильных глаголов παθητική φωνή
	§ 3. Степени сравнения прилагательных с окончаниями -ής,-ής,-ές
	§ 4. Степени сравнения прилагательных с окончаниями -ύς, -ιά, -ύ и наречий, образованных от прилагательных этого типа
	§ 5. Частица -δήποτε в сочетании с местоимениями и наречиями
	§ 6. Предлоги (οι προθέσεις)
	§ 7. Уступительные придаточные предложения

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ταξίδι στην Αγία Πετρούπολη

Όταν αργά το βράδυ γυρίσαμε στο ξενοδοχείο, μάθαμε ότι μας έκλεισαν εισιτήρια για την Αγία Πετρούπολη. Δεν υπήρχε ευτυχέστερος άνθρωπος στον κόσμο από μένα. Εκεί πάλι θα επισκεφτώ με την ελληνική αντιπροσωπεία την πατρίδα μου, θα συναντηθώ με τους φίλους μου. Οι Έλληνες φοιτητές επίσης χάρηκαν πολύ, που να μπορέσουν να δουν αυτή την πόλη που είναι μια από τις ωραιότερες πόλεις του κόσμου.

Στις 10.30 φτάσαμε στο σταθμό. Αφήσαμε τις βαλίτσες μας στην αίθουσα αναμονής και κατευθυνθήκαμε στη θυρίδα πληροφοριών. Μας είπαν ότι σύμφωνα με το δρομολόγιο το τρένο αναχωρεί στις 12.15. Αγοράσαμε εισιτήρια πρώτης θέσης. Ακούμε το μεγάφωνο του σταθμού να αναγγέλει: "Η ταχεία της Αγίας Πετρούπολης φτάνει στο σταθμό. Κοιτάζω το ρολόι μου, αλλά δεν πάει καλά, δείχνει 12. Πάει πολύ μπροστά. Ενώ το ρολόι του σταθμού, που είναι ακριβέστερο, λέει 11.30. Μπαίνουμε στο βαγόνι. "Είναι πολύ αργά, πρέπει να ξεκουραστείτε τώρα," λέω στους Έλληνες φίλους μου. "Όχι, δεν είμαστε καθόλου κουρασμένοι, μου απαντούν. Παύλο, έχεις την καλοσύνη να μας

διηγηθείς κάτι για την πατρίδα σου;" Δεν μπορώ να αρνηθώ. "Οπωσδήποτε, αν και είναι πολύ αργά, τους λέω, θα σας διηγηθώ λίγα πράγματα για την πόλη μας, για την ιστορία της."

Πριν από διακόσια πενήντα χρόνια σε τούτο το μέρος υπήρχαν μονάχα βάλτοι και δάση. Το 1703 ο Μέγας Πέτρος αποφάσισε να ιδρύσει εδώ την πρωτεύουσα της Ρωσίας που ονομάστηκε προς τιμή του Αγία Πετρούπολη. Το 1992 η πόλη ξαναπήρε αυτό το ένδοξο όνομα. Η Αγία Πετρούπολη χτίστηκε πάνω σε πολλές νησίδες που συνδέονται με γέφυρες και κανάλια και έγινε το πρώτο μεγάλο λιμάνι της Ρωσίας στο Φιννικό κόλπο. Τώρα εδώ βρίσκεται μια από τις ωραιότερες πόλεις του κόσμου. Αυτά για σήμερα. Είναι ώρα να κοιμηθούμε, γιατί αύριο θα σηκωθούμε πολύ νωρίς.

Επιτέλους το τρένο φτάνει στην Αγία Πετρούπολη. Ο καιρός είναι άσχημος, ο φίλοι μας μας υποδέχονται στην πλατφόρμα. Λουλούδια, χειραψίες, αγκαλιές, φιλιά. Οι Έλληνες αρχίζουν τη γνωριμία τους με την ηρωϊκή αυτή πόλη. Βλέπουν το βαθύτερο και πλατύτερο ποτάμι της Βόρειας Ρωσίας — το Νέβα, το πρώτο φρούριο της πόλης Πετροπάβλοφσκαγια. Περνάμε από τα Χειμερινά Ανάκτορα, όπου βρίσκεται το περίφημο Ερμιτάζ — ένα από τα πλουσιότερα μουσεία του κόσμου. Σε λίγο το αυτοκίνητο σταματάει κοντά σ'ένα άλλο ιστορικό κτίριο. Είναι το Ινστιτούτο Σμόλνι. Και να τώρα μπροστά μας η μεγαλοπρεπέστερη και η πλατύτερη λεωφόρος Νέφσκι που την τραγούδησαν όλοι οι Ρώσοι ποιητές και συγγραφείς, από τον Πούσκιν ως τον Γκόγκολ και Ντοστογιέφσκι. Παραπέρα βλέπουμε τον καταπληκτικό ναό του Αγίου Ισαάκ, το Ναυαρχείο με το επίχρυσο βέλος. Παντού υπάρχουν θαυμάσια αγάλματα.

Запомните:

το τρένο αναχωρεί (φεύγει) — поезд отбывает, отходит
εισιτήρια πρώτης θέσης τα — билеты первого класса
το ρολόι πάει (πολύ) μπροστά — часы (очень) спешат
το ρολόι πάει (πολύ) πίσω — часы (очень) отстают
το ρολόι λέει (δείχνει) — часы показывают ...
έχετε την καλοσύνη — будьте добры, любезны

Λεξιλόγιο

κλείνω	заказывать
εισιτήριο το	билет
ευτυχέστερος (-η,-ο)	счастливейший
γεννιέμαι	рождаться
αναμονή η	ожидание
κατευθύνομαι	направляться
θυρίδα η	окошко (кассы, справочного бюро)
δρομολόγιο το	расписание (поездов, самолетов и т.д.)

αναχωρώ	**отбывать**
μεγάφωνο το	**громкоговоритель**
αναγγέλλω	**оповещать**
ταχεία η	**скорый поезд**
ακριβέστερος (-η,-ο)	**более точный**
μεγαλώνω	**расти, увеличиваться**
νησίδα η	**островок**
συνδέομαι	**соединяться**
γέφυρα η	**мост**
κανάλι το	**канал**
κόλπος ο	**залив**
Φιννικός κόλπος ο	**Финский залив**
κοιμούμαι	**спать**
επιτέλους	**в конце концов, наконец**
πλατφόρμα η	**платформа**
χειραψία η	**рукопожатие**
αγκαλιά η	**объятия**
φιλί το	**поцелуй**
ξεκουράζομαι	**отдыхать**
καλοσύνη η	**любезность**
αρνούμαι	**отказываться**
αν και	**хотя и**
βόρειος (-α,-ο)	**северный**
Νέβας ο	**р. Нева**
φρούριο το	**крепость**
Ερμιτάζ το	**Эрмитаж**
σταματώ	**останавливаться**
από...ως	**от ... до**
Ναυαρχείο το	**Адмиралтейство**
επίχρυσος (-η,-ο)	**позолоченный**
βέλος το	**шпиль, стрела**

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ταξίδι στην Αγία Πετρούπολη

(συνέχεια)

Το αυτοκίνητο πλισιάζει στο νεκροταφείο Πισκαριόφσκογιε, που βρίσκεται στα προάστια της πόλης. Εδώ είναι οι τάφοι των ηρώων, που έπεσεν υπερασπίζοντας το Λένινγκραντ. Διηγούμαι στους Έλληνες φοιτητές την ηρωϊκή ιστορία της πολιορκημένης πόλης. Το 1941 η φασιστική Γερμανία άρχισε την επίθεση ενάντια στη χώρα μας. Οι Γερμανοί φασίστες περικύκλωσαν το

Λένινγκραντ. Ο εχθρός έριξε ενάντια στην πόλη δεκάδες επίλεκτες μεραρχίες, τανκς, πυροβόλα, πολυβόλα και αεροπλάνα. Οι φασίστες βομβάρδιζαν την πόλη συνέχεια με πυροβόλα και αεροπλάνα. Κατέστρεψαν αποθήκες τροφίμων, υδροηλεκτρικούς σταθμούς και πολλές επιχειρήσεις. Ούτε φως, ούτε νερό, ούτε ψωμί. Ο εχθρός υπολόγιζε ότι με τους βομβαρδισμούς και την πείνα θα υποτάξει την πόλη. Αλλά έπεσε έξω στους υπολογισμούς του.

Οι κάτοικοι του Λένινγκραντ παρά τις τρομερές συνθήκες εξακολουθούσαν να υπερασπίζουν ηρωϊκά την πόλη τους. Βοηθούσαν το στρατό φτιάχνοντας χειροβομβίδες, σφαίρες, οβίδες και κανόνια. Κι η πόλη δεν λύγισε, δεν παραδόθηκε. Το Δεκέμβρη 1941 άνοιξε ένας δρόμος ζωής, ελπίδας και σωτηρίας πάνω από τον πάγο της λίμνης Λάντογκα. Όλος ο λαός βοηθούσε τους πολιορκημένους στέλνοντας όπλα, πολεμοφόδια και τρόφιμα. Εννιακόσιες ημέρες κράτησε η πολιορκία. Το 1944 τα στρατεύματα πέρασαν σε αντεπίθεση. Οι φασίστες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν.

Σιωπηλά στέκονται οι Έλληνες καλεσμένοι και κοιτάζουν τους τάφους των ηρώων. Όλοι τους θαυμάζουν την εποποιία του Λένινγκραντ.

Запомните:

επίλεκτες μεραρχίες οι — отборные дивизии
ούτε φως, ούτε νερό, ούτε ψωμί — ни света, ни воды, ни хлеба
πέφτω έξω στους υπολογισμούς — просчитаться
παρά τις τρομερές συνθήκες — несмотря на ужасные условия
δρόμος ζωής, ελπίδας και σωτηρίας ο — дорога жизни, надежды и спасения
οι φασίστες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν — фашисты были вынуждены отступить

Λεξιλόγιο

πολιορκία η	окружение, блокада
νεκροταφείο το	кладбище
τάφος ο	могила
πολιορκημένος (-η,-ο)	окруженный, осажденный
Γερμανία η	Германия
επίθεση η	агрессия, нападение
περικυκλώνω	окружать
εχθρός ο	враг
αποθήκη η	склад, хранилище
υδροηλεκτρικός (-ή,-ό)	гидроэлектрический
βομβαρδισμός ο	бомбардировка
πείνα η	голод
εξακολουθώ	продолжать
ηρωϊκά	героически

φτιάχνω	делать, изготовлять
χειροβομβίδα η	граната
σφαίρα η	пуля
οβίδα η	снаряд
λυγίζω	сгибаться, склоняться
παραδίνομαι	сдаваться
επίλεκτος (-η,-ο)	отборный
μεραρχία η	дивизия
τανκ το; τανκς τα	танк, танки
πυροβόλο το	пушка, орудие
πολυβόλο το	пулемет
βομβαρδίζω	бомбить
καταστρέφω	разрушать
ελπίδα η	надежда
σωτηρία η	спасение
πάγος ο	лед
λίμνη η	озеро
Λάντογκα η	оз. Ладога
στέλνω	посылать
πολεμοφόδια τα	боеприпасы
στράτευμα το	войско
αντεπίθεση η	контрнаступление

Διάλογος 1

Σταύρος: Καμιά άλλη πόλη δεν μου έκανε τόσο μεγάλη εντύπωση!

Παύλος: Ακόμα στη Μόσχα σας υποσχέθηκα μια ενδιαφέρουσα επίσκεψη. ΄Οποιος επισκέπτεται την Αγία Πετρούπολη πάντα μένει συγκινημένος. Χάρηκα πολύ, που είστε ευχαριστημένοι.

Πέτρος: Είναι ηρωικός ο λαός σας. Εμείς οι ΄Ελληνες καταλαβαίνουμε πολύ καλά τι υπόφεραν οι κάτοικοι της πόλης κατά την πολιορκία, γιατί κι ο ελληνικός λαός έζησε τα τρομερά χρόνια της φασιστικής κατοχής. Αν και η Ελλάδα είναι μικρή χώρα, σ'όλο τον κόσμο γνωρίζουν για την Ημέρα του "ΟΧΙ", για την Αντίστασή μας.

Παύλος: ΄Εχετε δίκιο. Η αντιφασιστική Αντίσταση των Ελλήνων είναι πραγματικά θρυλική.

Αγγελική: Μου έκανε εντύπωση η μεταπολεμική ανοικοδόμηση. Είδα πολλές φωτογραφίες του Λένινγκραντ. Μετά την

	πλιορκία ήταν μια καταστρεμμένη πόλη, ενώ τώρα είναι αδύνατο να πιστέψει κανείς ότι από δω πέρασε ο πόλεμος.
Παύλος:	Συμφωνώ. Όταν οι Γερμανοί φασίστες υποχώρησαν, οι κάτοικοι της πόλης ύστερα από εννιακόσιες μέρες, γεμάτες στερήσεις και δεινά ρίχτηκαν σε μια καινούρια μάχη. Αντί για όπλο πήραν στα χέρια ειρηνικά εργαλεία για να ανοικοδομήσουν την αγαπημένη τους πόλη.
Γιάννης:	Πόσες δυνάμεις έριξε ο Χίτλερ κατά του Λένινγκραντ;
Παύλος:	Περίπου 300 χιλιάδες στρατιώτες, 1000 τανκς, χιλιάδες κανόνια και περισσότερο από 1500 αεροπλάνα.
Πέτρος:	Οι Γερμανοί φασίστες ήθελαν αμέσως να καταλάβουν ένα από τα κυριότερα πολιτιστικά και βιομηχανικά κέντρα της χώρας.
Μιχάλης:	Βέβαια. Μα ο ρωσικός στρατός ματαίωσε τα σχέδιά τους, γιατί είχε την υποστήριξη όλου του λαού.
Παύλος:	Ακόμα θα έχετε την ευκαιρία να γνωριστείτε με πολλούς κατοίκους της πόλης μας. Θα επισκεφτούμε το ξακουστό Ερμιτάζ, το Θέατρο Όπερας και πολλά άλλα αξιοθέατά της.
Σταύρος:	Ευχαριστούμε θερμά, Παύλο. Ελπίζουμε να σε δούμε μια μέρα στην Ελλάδα για να σου ανταποδόσουμε τη φιλοξενία σου.

Запомните:

Ημέρα του "ΟΧΙ" η — **день "ОХИ", национальный праздник Греции. Отмечается 28 октября. В этот день в 1940 году греческий народ ответил "Нет" на ультиматум итальянских фашистов.**
είναι αδύνατο να πιστέψει κανείς — **невозможно поверить**
έχετε δίκιο — **вы правы**
ματαιώνω τα σχέδια — **срывать планы**
έχω την ευκαιρία — **иметь возможность**
ελπίζω να σε δω μια μέρα — **надеюсь еще раз тебя увидеть**
ανταποδίδω τη φιλοξενία — **отвечать на гостеприимство**

Λεξιλόγιο

κατοχή η	оккупация
αντίσταση η	сопротивление
θρυλικός (-ή,-ό)	легендарный
μεταπολεμικός (-ή,-ό)	послевоенный
ανοικοδόμηση η	восстановление, реконструкция

καταστρεμμένος (-η,-ο)	**разрушенный**
αδύνατος(-η,-ο)	**невозможный**
στέρηση η	**лишение**
δεινά τα	**несчастья, невзгоды**
εργαλείο το	**инструмент**
υποχωρώ(ε)	**отступать**
ρίχνομαι	**бросаться**
μάχη η	**битва, сражение**
αντί για	**вместо**
κατά	**против** *(с род п.)*
υποστήριξη η	**поддержка**
ξακουστός (-ή,-ό)	**знаменитый**
όπερα η	**опера**
ανταποδίδω	**отплатить, воздать**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η Θεσσαλονίκη

Θεσσαλονίκη είναι η δεύτερη σε πληθυσμό και σημασία πόλη της Ελλάδας. Ταυτόχρονα είναι μια από τις αρχαιότερες πόλεις της Ευρώπης. Έχει ιστορία 26 αιώνων. Ιδρύθηκε η Θεσσαλονίκη από το βασιλιά Κάσσανδρο στο τέλος του 4ου αιώνα προ Χριστού. Στα χρόνια της κυριαρχίας των Ρωμαίων ήταν η σπουδαιότερη πόλη της Μακεδονίας. Εδώ γεννήθηκαν οι αδελφοί Κύριλλος και Μεθόδιος που δημιούργησαν πάνω στη βάση του ελληνικού το σλάβικο αλφάβητο. Τον Μεσαίωνα η πόλη ήταν το δεύτερο μετά την Κωνσταντινούπολη πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Το 15ο αιώνα η Θεσσαλονίκη κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Απελευθερώθηκε από τον ελληνικό στρατό μόνο το 1912.

Η πρωτεύουσα του ελληνικού Βορρά αναπτύσσεται κυρίως κατά μήκος της παραλίας. Το κέντρο της πόλης εκτείνεται από το Λευκό Πύργο που χτίστηκε το 15ο αιώνα και ήταν ένας από τους πύργους στα τείχη της παλιάς Θεσσαλονίκης μέχρι το Σιδηροδρομικό Σταθμό. Οι κεντρικοί δρόμοι της Θεσσαλονίκης είναι: Νίκης, Τσιμισκή, Εγνατία και Αγίου Δημητρίου. Οι κεντρικές της πλατείες είναι Πλατεία Αριστοτέλους, Πλατεία Ελευθερίας, Πλατεία Δικαιοσύνης, Πλατεία Δημοκρατίας, Πλατεία Δικαστηρίων. Οι δρόμοι και οι πλατείες της πόλης αυτής έχουν πολύ πράσινο.

Εδώ χειμώνα-καλοκαίρι έρχονται πολλοί τουρίστες για να θαυμάσουν τα μνημεία και τα μουσεία της ελληνικής συμπρωτεύουσας. Η Θεσσαλονίκη είναι πλούσια σε μνημεία όλων των εποχών. Παρά τις μεγάλες καταστροφές από σεισμούς, πολέμους, επιδρομές κατακτητών και μεγάλες πυρκαγιές μέχρι σήμερα σώζονται εδώ πολλά σημαντικά οικοδομήματα. Ξεχωρίζουν για την

ιδιαίτερη ομορφιά και σημασία τους οι βυζαντινές εκκλησίες στις οποίες μπορεί να παρακολουθήσει κανείς την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και της ζωγραφικής για δέκα περίπου αιώνες — από τον 4ο μέχρι το δεύτερο μισό του 14ου αιώνα.

Η Θεσσαλονίκη αποτελεί μεγάλο διοικητικό και πολιτιστικό κέντρο. Εδώ έχει την έδρα του το Υπουργείο Βορείου Ελλάδας. Η πόλη έχει παλλά σχολεία γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ανώτατες Σχολές και Πανεπιστήμιο με 30 περίπου χιλιάδες φοιτητές και πάνω από 2 χιλιάδες καθηγητές. Ανάμεσα στα κύρια πνευματικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης ξεχωρίζουν το Αρχαιολογικό Μουσείο, το Κρατικό Θέατρο, η Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών. Στην πόλη κάθε φθινόπωρο οργανώνονται η Μεγάλη Διευθνής ῾Εκθεση, το Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου και το Φεστιβάλ Ελληνικού Τραγουδιού. Κάθε Οκτώβρη οργανώνονται τα "Δημήτρια" στα οποία συμμετέχουν πολλοί ῾Ελληνες και ξένοι καλλιτέχνες. Η γιορτή αυτή αποτελεί τη συνέχεια της αντίστοιχης μεσαιωνικής γιορτής προς τιμή του Αγίου Δημητρίου, προστάτη της πόλης.

Η Θεσσαλονίκη έχει αναπτυγμένη βιομηχανία. Πολλές είναι εδώ οι επιχειρήσεις που κατασκευάζουν μεταφορικά μέσα, ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές, έπιπλα, είδη ρουχισμού και υποδήματα. Το λιμάνι της πόλης είναι ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Ελλάδας. Απ'εδώ διαμετακομίζονται προϊόντα των γειτονικών χωρών, μαζί και της Ρωσίας.

Запомните:

προ Χριστού — до нашей эры,·до рождества Христова
πάνω στη βάση — на основе
πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο το — центр культуры и искусства
κατά μήκος— вдоль
Λευκός Πύργος ο — Белая Башня
Σιδηροδρομικός Σταθμός ο — вокзал
έχουν πολύ πράσινο — имеют много зеленых насаждений
ελληνική συμπρωτεύουσα η — вторая столица Греции
μπορεί να παρακολουθήσει κανείς — можно проследить
έχει την έδρα του — находиться, располагаться
Ανώτατη Σχολή η — институт, высшее учебное заведение
πνευματικό ίδρυμα το — учреждение культуры
Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών η — Общество македонских исследований
Διεθνής ῾Εκθεση Θεσσαλονίκης η— международная Салоникская ярмарка
"Δημήτρια" τα — праздник в честь св. Димитрия
προς τιμή — в честь
διαμετακομίζονται προϊόντα — осуществляются транзитные перевозки товаров

Λεξιλόγιο

ταυτόχρονα	одновременно
κυριαρχία η	господство, владычество
Ρωμαίος ο	римлянин
αλφάβητό το	алфавит
Μεσαίωνας ο	средние века
Κωνσταντινούπολη η	г. Константинополь
βυζαντινός (-ή,-ό)	византийский
αυτοκρατορία η	империя
απελευθερώνομαι	освобождаться
παραλία η	побережье
εκτείνομαι	простираться
πύργος ο	башня
εξέλιξη η	развитие, эволюция
αντίστοιχος (-η,-ο)	соответствующий
οικοδόμημα το	строение
ξεχωρίζω	выделяться, отличаться
διοικητικός (-ή,-ό)	административный
καταστροφή η	катастрофа, разрушение
επιδρομή η	нашествие, набег
σώζομαι	спасаться, сохраняться
έδρα η	резиденция
συμμετέχω	участвовать
γειτονικός (-ή,-ό)	соседний

ГРАММАТИКА

§ 1. Μέλλοντας απλός глаголов παθητική φωνή

Μέλλοντας απλός глаголов I и II спряжения παθητική φωνή образуется при помощи вспомогательной частицы **θα**, указывающей на будущее время, и формы спрягаемого глагола. Принцип образования μέλλοντας απλός тот же, что и у глаголов ενεργητική φωνή, то есть к основе глагола группы αόριστος добавляются следующие окончания: **-ώ, -είς, -εί, -ούμε, -είτε, - ούν.**

Глаголы I и II спряжения παθητική φωνή в μέλλοντας απλός спрягаются по следующей схеме:

κτίζομαι строиться

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	θα κτιστώ	θα κτιστούμε
2-е л.	θα κτιστείς	θα κτιστείτε
3-е л.	θα κτιστεί	θα κτιστούν

συναντιέμαι встречаться

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	θα συναντηθώ	θα συναντηθούμε
2-е л.	θα συναντηθείς	θα συναντηθείτε
3-е л.	θα συναντηθεί	θα συναντηθούν

εξηγούμαι объясняться

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	θα εξηγηθώ	θα εξηγηθούμε
2-е л.	θα εξηγηθείς	θα εξηγηθείτς
3-е л.	θα εξηγηθεί	θα εξηγηθούν

§ 2. Μέλλοντας απλός неправильных глаголов παθητική φωνή

1) Неправильные глаголы παθητική φωνή, как например, χαίρομαι *радоваться*, παραδίνομαι *сдаваться* в μέλλοντας απλός спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.		Мн.ч.	
1-е л.	θα χαρώ	θα παραδοθώ	θα χαρούμε	θα παραδοθούμε
2-е л.	θα χαρείς	θα παραδοθείς	θα χαρείτε	θα παραδοθείτε
3-е л.	θα χαρεί	θα παραδοθεί	θα χαρούν	θα παραδοθούν

2)В греческом языке есть также ряд глаголов, которые в ενεστώτας имеют форму παθητική φωνή, а в αόριστος имеют форму, типичную для ενεργητική φωνή, например:

έρχομαι приходить — ήρθα пришел
γίνομαι становиться — έγινα стал
κάθομαι сидеть — κάθησα сел.

В μέλλοντας απλός они спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.		
1-е л.	θα ρθω (έρθω)	θα γίνω	θα καθήσω
2-е л.	θα ρθεις	θα γίνεις	θα καθήσεις
3-е л.	θα ρθεϊ	θα γίνει	θα καθήσει
	Мн.ч.		
1-е л.	θα ρθούμε	θα γίνουμε	θα καθήσουμε
2-е л.	θα ρθείτε	θα γίνετε	θα καθήσετε
3-е л.	θα ρθουν	θα γίνουν	θα καθήσουν

ПРИМЕЧАНИЕ. Форма зависимого и повелительного наклонения глаголов παθητική φωνή группы αόριστος совпадает с формой спряжения глагола в μέλλοντας απλός.

§ 3. Степени сравнения прилагательных с окончаниями -ής,-ής,-ές

Прилагательные с окончаниями **-ής**, **-ής**, **-ές** образуют степени сравнения при помощи следующих суффиксов: для сравнительной степени **-έστερος**, **-έστερη**, **-έστερο**; для превосходной степени **-έστατος**, **-έστατη**, **-έστατο**, например:

ακριβής	ακριβέστερος	ακριβέστατος
точный	более точный	самый точный
ακριβής	ακριβέστερη	ακριβέστατη
точная	более точная	самая точная
ακριβές	ακριβέστερο	ακριβέστατο
точное	более точное	самое точное

Прилагательные в сравнительной и превосходной степени склоняются также, как прилагательные с окончаниями **-ος**, **-η**, **-ο**.

Для образования сравнительной и превосходной степени наречий, образованных от прилагательных этого типа, к основе прилагательных прибавляются суффиксы **-έστερα**, **-έστατα**, например:

ακριβώς точно ακριβέστερα точнее ακριβέστατα точнее всего

ПРИМЕЧАНИЕ. В разговорной речи чаще вместо превосходной степени употребляются прилагательные и наречия в сравнительной степени.

§ 4. Степени сравнения прилагательных с окончаниями -ύς, -ιά, -ύ и наречий, образованных от прилагательных этого типа

Прилагательные с окончаниями **-ύς**, **-ιά**, **-ύ** образуют сравнительную и превосходную степени при помощи следующих суффиксов: для сравнительной степени **-ύτερος**, **-ύτερη**, **-ύτερο**; для превосходной степени **-ύτατος**, **-ύτατη**, **-ύτατο**, например:

βαθύς	βαθύτερος	βαθύτατος
глубокий	более глубокий	самый глубокий,глубочайший
βαθιά	βαθύτερη	βαθύτατη
глубокая	более глубокая	самая глубокая, глубочайшая
βαθύ	βαθύτερο	βαθύτατο
глубокое	более глубокое	самое глубокое, глубочайшее

Сравнительная и превосходная степени наречий образуются при помощи суффиксов **-ύτερα**, **-ύτατα**, например:

βαθιά	глубоко	βαθύτερα	глубже	βαθύτατα	глубже всего
πλατιά	широко	πλατύτερα	шире	πλατύτατα	шире всего.

§ 5. Частица -δήποτε в сочетании с местоимениями и наречиями

Неопределенно-относительные местоимения όποιος, όποια, όποιο *кто, всякий кто* часто употребляются в сочетании с частицей **-δήποτε,** например: οποιοσδήποτε, οποιαδήποτε, οποιοδήποτε *кто бы то ни.*

Неопределенно-относительные местоимения, в состав которых входит частица **-δήποτε** изменяются по падежам, например: οποιοσδήποτε *кто бы то ни.*

	М.р.	Ж.р.	Ср.р.
Ον.	οποισδήποτε	οποιαδήποτε	οποιοδήποτε
Γεν.	οποιουδήποτε	οποιασδήποτε	οποιουδήποτε
Αιτ.	οποιονδήποτε	οποιαδήποτε	οποιοδήποτε

Οποιονδήποτε ρώτησεις εδώ πέρα, θα σου πει το ίδιο.	Кого бы ты ни спросил здесь, тебе скажут то же самое.

Частица **-δήποτε** употребляется в сочетании с местоимениями ο,τι, όσος (-η,-ο) *какой, который, сколько:* οτιδήποτε *что бы то ни,* οσοσδήποτε *какой бы ни,* οσονδήποτε *сколько бы ни.*

Частица **-δήποτε** употребляется в сочетании с наречиями όπου, όπως: οπουδήποτε *где бы то ни было,* οπωσδήποτε *как бы то ни было, во что бы то ни стало, непременно.*

§ 6. Предлоги (οι προθέσεις)

В греческом языке предлоги бывают односложные, двусложные, трехсложные и четырехсложные.

а) односложные предлоги:

με с, вместе, при

σε у, в, на

για для, о, об, ради, на

ως до, вплоть

προς к, в, на

б) двусложные предлоги:

κατά *(с вин. пад.)* во время, по, к *(с род. пад.)* против

μετά после, через, спустя, затем

παρά при, около, несмотря на, вопреки

αντί вместо, взамен

από из, за, по, над

χωρίς без, кроме

μέχρι до

в) трехсложные и четырехсложные предлоги:

ίσαμε до

μεταξύ *(с род. пад.)* между

ανάμεσα σε между

ενάντια против, вопреки

Большинство предлогов в димотике употребляется с винительным падежом, например:

Μαζί με τους Κύπριους φίλους επισκεφτήκαμε το Ερμιτάζ.	Вместе с Кипрскими друзьями мы посетили Эрмитаж.
Το παιδί πήγε να κολυμπήσει χωρίς την άδεια της μητέρας του.	Ребенок пошел купаться без разрешения матери.
Μετά την ξενάγηση αποφασίσαμε να κάνουμε μια βόλτα.	После экскурсии мы решили прогуляться.

Только два предлога в димотике употребляются с родительным падежом: κατά *против* и μεταξύ

между, например:

O σοβιετικός λαός πολλεμούσε ηρωϊκά κατά των φασίστων κατακτητών.	Советский народ героически воевал против фашистских захватчиков.
Ζήτω η φιλία μεταξύ του ρωσικού και ελληνικού λαού!	Да здравствует дружба между русским и греческим народами!

§ 7. Уступительные придаточные предложения

Уступительные придаточные предложения указывают на на какое-либо препятствие для выполнения действия главного предложения, которое, однако, устраняется или преодолевается.

Уступительные придаточные предложения вводятся союзами, αν και *несмотря на,* μολονότι *хотя, несмотря на,* например:

Αν και είναι πολύ αργά, θέλω να κάνω μια βόλτα.	Несмотря на то, что уже поздно, я хочу прогуляться.
Μολονότι ήταν άρρωστος, παραβρισκόταν στη συνεδρίαση.	Несмотря на то, что он был болен, он присутствовал на собрании.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите текст 1.*

2. *Составьте диалог, используя следующие вопросы:*

1. Γιατί χάρηκαν οι Έλληνες φοιτητές; 2. Πότε έφτασαν στο σταθμό και τι τους είπαν εκεί; 3. Τι εισιτήρια αγόρασαν; 4. Τι ώρα έλεγε το ρολόι του Παύλου και το ρολόι του σταθμού; 5. Τι ανήγγειλε το μεγάφωνο του σταθμού; 6. Γιατί

οι ΄Ελληνες δεν ήθελαν να ξεκουραστούν; 7. Πότε το τρένο έφτασε στην Αγία Πετρούπολη και ποιος υποδέχτηκε τους ΄Ελληνες στην πλατφόρμα; 8. Πού και πότε ο Μέγας Πέτρος ίδρυσε την πόλη στο Νέβα; 9. Τι αξιοθέατα είδαν; 10. Πώς ονομάζεται η κεντρική λεωφόρος της πόλης; 11. Ποιος τραγούδησε τη λεωφόρο αυτή; 12. Πού υψώνεται το επίχρυσο βέλος; 13. Τι άλλο είδαν οι ΄Ελληνες;

3. *Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы I спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в μέλλοντος απλός.*

4. *Выпишите из текстов и диалогов урока неправильные глаголы II спряжения παθητική φωνή и проспрягайте их в μέλλοντας απλός.*

5. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в μέλλοντος απλός:*

1. Αύριο μαζί με το φίλο μου (επισκέπτομαι) τη Σοφία. 2. Απόψε (συναντιέμαι) με έναν σύντροφο. 3. Μετά το γεύμα (ξεκουράζομαι) λιγάκι. 4. ΄Οταν το (θυμούμαι) θα σου το πω. 5. Αύριο (σηκώνομαι) νωρίς για να μην αργήω. 6. Πότε (χτίζομαι) αυτή η πολυκατοικία; — Του χρόνου. 7. Οι φοιτητές (υποδέχομαι) τους καλεσμένους. 8. Είμαι βέβαιος ότι οι φοιτητές της ομάδας μας (ετοιμάζομαι) καλά για τις εξετάσεις. 9. Αύριο τα παιδιά του παιδικού σταθμού (εξετάζομαι) από το γιατρό. 10. (Υπόσχομαι) στο γιο μου ότι θα πάμε στην έκθεση, αν (δίνω) καλά τις εξετάσεις. 11. Οι Κύπριοι καλεσμένοι (γνωρίζομαι) με τους Ρώσους επιστήμονες. 12. Οι μαθητές (εξετάζομαι) αύριο από το δάσκαλο.

6. *Расскажите о своей поездке в Салоники. Что произвело на вас самое большое впечатление? Где вам удалось побывать? Расскажите о своих друзьях, которые живут в Салониках.*

7. *Составьте рассказ о поездке с иностранной молодежной делегацией в какой-либо город нашей страны.*

8. *Задайте друг другу вопросы:*

1. Πότε η φασιστική Γερμανία άρχισε την επίθεση ενάντια στη χώρα μας; 2. Τι όπλα χρησιμοποίησε ο Χίτλερ ενάντια στο Λένινγκταντ; 3. Πώς βοηθούσε ο σοβιετικός λαός τους πολιορκημένους του Λένινγκραντ; 4. Πότε άνοιξε ο δρόμος για τη σωτηρία του Λένινγκταντ; 5. Πόσες μέρες κράτησε η πολιορκία; 6. Πώς βοηθούσαν οι κάτοικοι της πόλης στο στρατό; 7. Πότε τα στρατεύματα άρχισαν την αντεπίθεση;

9. *Переведите на греческий язык:*

1. Завтра я обязательно встречусь с Марией. 2. Я думаю, что сначала вы немного отдохнете, а потом мы посетим музей. 3. Я обязательно помогу Ставросу в этом трудном деле. 4. Ира очень обрадуется, когда узнает эту новость. 5. Когда будет построен этот дом, мы обязательно получим здесь квартиру. 6. Если ты расскажешь Маргарите об этом, я буду рада. 7. Я не могу обещать вам, что приду вовремя.

10. *Напишите в μέλλοντος απλός, используя слово αύριο:*

Σηκώνομαι νωρίς, γιατί τα μαθήματα αρχίζουν στις 8.30. Πλένομαι, ντύνομαι, παίρνω το πρωϊνό μου και φεύγω. Συναντιέμαι με το φίλο μου στο λεωφορείο. Μιλούμε για τα νέα της εφημερίδας. Έγκαιρα μπαίνουμε στην αίθουσα. Το ρολόι του Ινστιτούτου μας λέει 8.30. Η καθηγήτρια αρχίζει το μάθημα. Συνήθως στην αρχή εξηγεί τους κανόνες, μετά διαβάζει το κείμενο και διορθώνει τα λάθη μας. Σήμερα, όπως πάντα, ξέρω το μάθημα καλά και παίρνω άριστα. Όταν το μάθημα τελειώνει, πηγαίνω στο εστιατόριο. Μετά επισκέπτομαι το αναγνωστήριό μας. Εκεί ξεκουράζομαι, διαβάζοντας τις τελευταίες εφημερίδες και τα περιοδικά.

11. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем времени, лице и числе:*

1. Έμαθα ότι αύριο (πρέπει να συναντιέμαι) με τον Κώστα. 2. Χθες (θέλω να σηκώνομαι) νωρίς, αλλά δεν (μπορώ). 3. Όταν (αρχίζω να ετοιμάζομαι) για το θέατρο, ήρθε η αδερφή μου. 4. Νομίζω ότι αυτό το μάθημα (πρέπει να εξηγούμαι) καλύτερα από την καθηγήτρια. 5. Ο φίλος μου μου (υπόσχομαι) να πάμε μαζί στη ντισκοτέκ. 6. Χθες (θέλω να πάω) στο θέατρο, μα ξαφνικά (θυμούμαι) ότι έχασα τα εισιτήριά μου. 7. Δεν (μπορώ να διηγούμαι) αυτό στη μητέρα. 8. Ο λογαριασμός (πρέπει να πληρώνομαι) αμέσως. 9. Αύριο δεν (μπορώ να επισκέπτομαι) το γιατρό, γιατί (είμαι) πολύ απασχολημένος.

12. *Придумайте предложения со следующим глаголами в будущем времени:*

επισκέπτομαι, στέκομαι, κάθομαι, γίνομαι, έρχομαι, ξεκουράζομαι, πληρώνομαι, διορθώνομαι, παραδίνομαι, χαίρομαι, στέλνομαι, υπόσχομαι, συναντιέμαι, εξηγούμαι, θεωρούμαι.

13. *Вместо точек вставьте прилагательные ευτυχής, ειλικρινής, πλήρης, μεγαλοπρεπής, ακριβής, πλατύς, βαρύς, πολύς, μεγάλος в соответствующей степени сравнения:*

1. Το ποτάμι Βόλγας είναι ... από το Νέβα. 2. Το ρολόι του σταθμού είναι ... από το δικό μου. 3. Ήμουνα ... γυναίκα στον κόσμο, όταν πήρα γράμμα από

το γιο μου. 4. Η λεωφόρος Ειρήνης είναι ... στη Μόσχα. 5. Ο Αλέξης έδοσε ... απάντηση στο ερώτημα αυτό. 6. Αυτή η βαλίτσα είναι ... απ'όλες τις αποσκευές. 7. Στο υφαντουργείο μας εργάζονται ... γυναίκες από τους άνδρες. 8. Το ξενοδοχείο "Χίλτον" είναι ... ξενοδοχείο της Αθήνας. 9. Η κόρη μου είναι ... από το γιο μου.

14. *Вместо точек вставьте соответствующие предлоги με, σε, από, για, ενάντια, κατά, μετά, χωρίς, εκτός:*

1. Σήμερα η καθηγήτρια μαζί ... τους φοιτητές θα επισκεφτεί την Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών. 2. Ο Πειραιάς βρίσκεται σε απόσταση 8 χιλιομέτρων ... το κέντρο της Αθήνας. 3. Εννιακόσιες μέρες πολεμούσαν οι κάτοικοι του Λένινγκραντ ... στο εχθρό. 4. Αμέσως ... το μάθημα αποφασίσαμε να πάμε στο πάρκο. 5. 'Ολοι οι φοιτητές ... από το Βλαντίμηρο απάντησαν καλά. 6. Χτες καθήσαμε ... τις δώδεκα και ετοιμαστήκαμε πολύ καλά. 7. 'Ολοι ... εξαίρεση παίρνουν μέρος στη συγκέντρωση. 8. Οι κάτοικοι του Λένινγκραντ εργάζονται μέρα νύχτα ... τη νίκη.

15. *Переведите на греческий язык:*

1. Несмотря на то, что Максим хорошо знает урок, он очень волнуется. 2. Несмотря на то, что Элли была больна, она присутствовала на занятиях. 3. Хотя Олег любит читать, сейчас он очень занят и не может читать много. 4. Хотя я и предпочитаю ходит пешком, я часто вынужден пользоваться автобусом. 5. Хотя Катя и хорошо поет, она очень стесняется петь в зале перед студентами. 6. Несмотря на большие трудности, советский народ одержал великую победу над фашизмом. 7. Несмотря на плохую погоду, я думаю, мы примем участие в этой экскурсии. 8. Хотя Андрей еще маленький, он хорошо играет в шахматы. 9. Несмотря на то, что было поздно, мы встретили Таню.

16. *Переведите на греческий язык:*

Я очень обрадовался, когда узнал, что с делегацией греческих студентов поеду в Санкт-Петербург (Ленинград). Это город, где я родился и вырос. Я расскажу им об истории Санкт-Петербурга, который был основан в 1703 году Петром Великим на месте болот и лесов. Я покажу им Смольный, Петропавловскую крепость, Зимний дворец, Адмиралтейство, Исаакиевский собор, Эрмитаж и многие другие достопримечательности.

В 20.30 мы приехали на вокзал и направились к поезду. Когда мы вошли в вагон, я предложил гостям отдохнуть, но они отказались и попросили меня рассказать им о Петербурге. Мы долго не могли уснуть. в 7 часов утра наш поезд подошел к вокзалу. На платформе нас встречали наши петер-

бургские друзья. Они тепло приняли гостей из Греции. В этот день наши гости посетили Смольный и Пискаревское кладбище.

Весь мир знает о героической блокаде Ленинграда. 900 дней продолжалась осада великого города. Гитлер бросил отборные войска против него. Ленинград был окружен. Остался один путь для спасения — дорога через Ладожское озеро. Несмотря на голод и бомбардировки, жители города продолжали трудиться, отправляя на фронт танки и пушки, гранаты и снаряды. Женщины готовили для солдат обмундирование. И город-герой не сдался. Враг был уничтожен. Началось восстановление любимого города. Он стал еще более величественным и прекрасным.

17. *Прочитайте:*

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ "ΜΠΟΡΟΝΤΙΝΟ"

Την Κυριακή μάθαμε πως θα επισκεφτούμε το περίφημο πανόραμα "Μποροντινό". Πόσες φορές ακούσαμε στα μαθήματα της ιστορίας στο σχολείο μας για το ιστορικό αυτό μέρος. Θυμούμαστε πολύ καλά πως μας διηγόταν η δασκάλα μας για τον πόλεμο ενάντια στους Γάλλους κατακτητές.

Στις 26 Αυγούστου 1812 έγινε μια τρομερή μάχη σε μια μεγάλη έκταση, ακριβώς κοντά στο Μποροντινό (περίπου 120 χιλιόμετρα από τη Μόσχα), ανάμεσα στα στρατεύματα του Ναπολέοντα και το ρωσικό στρατό, κάτω από την διοίκηση του Μιχαήλ Κουτούζοφ.

Ο Ναπολέων έριξε στη μάχη 135.000 στρατιώτες και 587 πυροβόλα, ενώ ο ρωσικός στρατός είχε 120.000 άνδρες και 640 κανόνια.

Η μάχη κράτησε 15 ώρες κι ήταν μια από τις ηρωικές σελίδες στην ιστορία του λαού μας και των αγώνων του για την ελευθερία και την ανεξαρτησία της Ρωσίας. Οι Ρώσοι αξιωματικοί και στρατιώτες, που ορκίστηκαν να πολεμήσουν ως τον τελευταίο, έδειξαν μεγάλο θάρρος, μαχητικότητα και πατριωτισμό.

Εδώ για πρώτη φορά ο Ναπολέων δεν μπόρεσε να κερδίσει μια αποφασιστική μάχη και το συνειδητοποίησε κι ο ίδιος αυτό, λέγοντας: "Οι Ρώσοι κέρδισαν το δικαίωμα να αποκαλούνται ακατανίκητοι."

Οι Γάλλοι είχαν 58000 νεκρούς και τραυματίες και ανάμεσά τους ήταν και 47 στρατηγοί. Ο ρωσικός στρατός έχασε 44000 άντρες. Η μάχη του Μποροντινό άλλαξε την πορεία του πολέμου προς όφελος του ρωσικού στρατού. Μετά το Μποροντινό ο Ναπολέων κατάλαβε, πως έχασε τον πόλεμο.

Και να, βρισκόμαστε στο περίφημο πανόραμα μπροστά σ'ένα αριστούργημα — έργο του μεγάλου ζωγράφου-πολεμογράφου της ΡωσίαςΡουμπώ. Το τεράστιο στρογγυλό πανόραμα κάνει καταπληκτική εντύπωση και μας φαινότανε πως κι εμείς οι ίδιοι μαζί με τους ήρωες Ρώσους στρατιώτες και αξιωματικούς πήραμε μέρος στη σκληρή μάχη του Μποροντινό. Εκτός από το κεντρικό πανόραμα, υπάρχουν ακόμα πολλές αίθουσες, όπου μαζεύτηκαν πολλά ιστορικά εκθέματα,

πίνακες, ζωγραφιές. Είδαμε το θαυμάσιο πορτραίτο του θρυλικού στρατάρχη Κουτούζοφ, και τις ιστορικές φωτογραφίες των ηρώων της μάχης αυτής.

Μας είπε επίσης ο ξεναγός, πως το πεδίο της μάχης επισκέφτηκε ο Λέων Τολστόι το 1876, όταν έγραφε το μυθιστόρημά του, που ονομάζεται "Πόλεμος και Ειρήνη". Εδώ στο πανόραμα υπάρχει κι ένας πίνακας, που παριστάνει την επίσκεψη του Τολστόι.

Λεξιλόγιο

πανόραμα το	панорама
διοίκηση η	командование
ορκίζομαι	клясться
μαχητικότητα η	боевитость
πατριωτισμός ο	патриотизм
συνειδητοποιώ(ε)	осознавать
αποκαλούμαι	называться
ακατανίκητος (-η,-ο)	непобедимый
νεκρός (-ή,-ό)	мертвый
τραυματίας ο	раненый
στρατηγός ο	генерал
στρατάρχης ο	маршал
μυθιστόρημα το	роман

15 УРОК
Δέκατο πέμπτο μάθημα

Текст 1:	Επίσκεψη στο Πανρωσικό Κέντρο των Εκθέσεων
Текст 2:	Η Διεθνής ˈΕκθεση Θεσσαλονίκης
Грамматика:	§ 1. Прошедшее время παρακείμενος (перфект)
	§ 2. Склонение существительных мужского рода с окончанием -άς
	§ 3. Возвратное местоимение τον εαυτό
	§ 4. Придаточные предложения следствия

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Επίσκεψη στο Πανρωσικό Κέντρο των Εκθέσεων

Είναι Κυριακή. Μόλις γυρίσαμε από την Αγία Πετρούπολη. Κουραστήκαμε λιγάκι, αλλά κανένας δε σκέφτεται για τον εαυτό του και όλοι θέλουν να δουν όσο μπορούν περισσότερα.

Σήμερα το πρωί επισκεφτήκαμε το Πανρωσικό Κέντρο των Εκθέσεων που ιδρύθηκε το 1954 με απόφαση της Κυβέρνησης. Η έκταση του Κέντρου είναι περίπου 210 εκτάρια. ˈΕχει 80 περίπτερα, που λειτουργούν μόνιμα. Χιλιάδες επισκέπτες — Ρώσοι και ξένοι — έρχονται εδώ όχι μόνο για να γνωρίσουν τις επιτυχίες της χώρας μας σε διάφορους κλάδους της οικονομίας, αλλά και να μελετήσουν λεπτομερειακά την πρωτοπόρα πείρα και τις καλύτερες μεθόδους εργασίας. Πολλοί ξένοι έμποροι, αντιπρόσωποι ξένων εταιριών υπογράφουν εδώ συμβόλαια, συμφωνίες και αγοράζουν τεχνικό εξοπλισμό. Αρχίζουμε την επίσκεψή μας από το Κεντρικό Περίπτερο της ˈΕκθεσης. Οι πίνακες, οι φωτογραφίες και τα εκθέματα αφηγούνται παραστατικά για τη βοιμηχανική και την αγροτική παραγωγή, για την ανάπτυξη του πολιτισμού στη χώρα μας.

Βγαίνουμε έξω. Μπροστά μας απλώνεται η Πλατεία της φιλίας. Από τις δυο πλευρές της υψώνονται τα περίπτερα της ˈΕκθεσης. Από μακριά φαίνεται ο μεγάλος τρούλλος του Περιπτέρου του Διαστήματος. Κοντά του βρίσκονται τα Περίπτερα της Μεταλλουργίας, του Εξηλεκτρισμού, της Ελαφράς Βιομηχανίας, των Μεταφορών, της Χημείας και άλλα.

Προσκαλώ τους ˈΕλληνες μας φίλους να επισκεφτούν το Περίπτερο της Ατομικής Ενέργειας. Τους δείχνουν τα μοντέλα του πρώτου ατομικού παγοθραυστικού και του πρώτου ατομικού ηλεκτρικού σταθμού.

Το επόμενο περίπτερο είναι του Διαστήματος. Ποιος δεν έχεις ακούσει τα ονόματα των πρώτων μας αστροναυτών: του Γιούρι Γκαγκάριν, της Βαλεντίνας Τερεσκόβα, του Αλεξέι Λεώνοφ και άλλων; Επισύρω την προσοχή των φίλων μου στο μοντέλο του πρώτου στον κόσμο τεχνητού δορυφόρου της Γης, που εκτοξεύτηκε το 1957 και στο μοντέλο του πρώτου ορόφου του πυραύλου-φορέα του διαστημόπλοιου "Βοστός - 1", στο οποίο ο αστροναύτης Γιούρι Γκαγκάριν πραγματοποίησε την πρώτη πτήση στο Διάστημα.

Βλέπουμε μερικές φωτογραφίες,όπου η Μόσχα πανηγυρίζει τον ηρωικό άθλο του Γκαγκάριν.

Βλέπουμε τα μοντέλα των επιστημονικών διαστημικών σταθμών, τις φωτογραφίες της Σελίνης, της Αφροδίτης, του Άρη.

Αλλά ό, τι μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν ένα μεγάλο μοντέλο του διαστημόπλοιου "Σογιούζ - Απόλω" μετά τη σύζευξη, που έγινε στο διαστημικό χώρο. Αυτή η κοινή πτήση των Ρώσων κι Αμερικανών αστροναυτών είχε βέβαια όχι μόνο τεράστια επιστημονική, μα και μεγάλη πολιτική σημασία, γιατί η πτήση αυτή απέδειξε, πως οι άνθρωποι της Γης μπορούν να ζουν ειρηνικά και να συνεργάζονται σ'όλους τους τομείς.

Ύστερα περάσαμε από τα Περίπτερα της Ραδιοηλεκτρονικής, της Ελαφράς Βιομηχανίας και μερικά άλλα.

Στο τέλος επισκεφτήκαμε την πράσινη ζώνη του Πανρωσικού Κέντρου των Εκθέσεων με πολλά λουλούδια, δέντρα και ωραίες τεχνητές λίμνες.

Запомните:

με απόφαση — по решению
τεχνικός εξοπλισμός ο — оборудование
επισύρω την προσοχή — привлекать внимание
τεχνητός δορυφόρος της Γης — искусственный спутник Земли
διαστημικός χώρος ο — космическое пространство

Λεξιλόγιο

μόνιμα	постоянно
κυβέρνηση η	правительство
λεπτομερειακά	детально, подробно
υψώνομαι	возвышаться
τρούλλος ο	купол
διάστημα το	космос
μεταλλουργία η	металлургия
εξηλεκτρισμός ο	электрификация
ενέργεια η	энергия
παγοθραυστικό το	ледокол
δορυφόρος ο	спутник

εκτοξεύομαι	**быть запущенным**
όροφος ο	**ступень**
πύραυλος - φορέας ο	**ракета-носитель**
διαστημόπλοιο το	**космический корабль**
πραγματοποιώ(ε)	**осуществлять**
πανηγυρίζω	**праздновать, торжественно отмечать**
διαστημικός (-ή,-ό)	**космический**
Σελίνη η	**Луна**
Αφροδίτη η	**Венера**
΄Αρης ο	**Марс**
σύζευξη η	**стыковка**
ραδιοηλεκτρονική η	**радиоэлектроника**
ζώνη η	**зона**

Διάλογος 1

Πέτρος: Επιτρέψτε μου εξ ονόματος των Ελλήνων φοιτητών να σας εκφράσω τις ευχαριστίες μας. Πράγματι η ΄Εκθεσή σας είναι πολύ ενδιαφέρουσα.

Διευθυντής: Σας ευχαριστώ για τα θερμά λόγια, που είπατε σχετικά με την ΄Εκθεσή μας. Και μεις είμαστε ευχαριστημένοι που συναντηθήκαμε με τους φίλους μας από την Ελλάδα. Μήπως έχετε καμιά ερώτηση;

Αγγελική: ΄Εκθεση λειτουργεί μόνιμα;

Διευθυντής: Ναι, βέβαια.

Πέτρος: Πέστε μας, σας παρακαλώ, λίγα λόγια για τα αγροτικά σας περίπτερα. Με ενδιαφέρουν ιδιαίτερα γιατί τώρα γράφω μια σειρά άρθρα για τις εξαγωγές των ελληνικών καπνών και σταφυλιών. Τα καπνά μας πουλούνται και στη Ρωσία.

Διευθυντής: ΄Εχετε δει τα αγροτικά μας μηχανήματα;

Πέτρος: Δυστυχώς, όχι. Αλλά με ενδιαφέρουν πολύ.

Διευθυντής: Τα περίπτερα, που σχετίζονται με την αγροτική οικονομία, είναι αρκετά. Χρειάζεται πολύς καιρός να τα δει κανείς. ΄Εχουμε στην ΄Εκθεση ειδικό περίπτερο καπνών και σταφυλιών. Κρίμα που δεν το επισκεφτήκατε. Παρ'όλο που η χώρα μας παράγει καπνά, αγοράζουμε αρκετά και από τη χώρα σας. Τώρα βέβαια γίνεται μεγάλη εκστρατεία ενάντια στο κάπνισμα γιατί το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία. Σε μερικά μας ιδρύματα το κάπνισμα απαγορεύεται.

Запомните:

εξ ονόματος — от имени

Επιτρέψτε μου να σας εκφράσω ευχαριστίες. — Позвольте мне выразить благодарность

Μήπως έχετε καμιά ερώτηση;— Может быть у вас есть вопросы?

γίνεται εκστρατεία — проводится кампания

Το κάπνισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία. — Курение наносит большой вред здоровью.

Λεξιλόγιο

εκφράζω	выражать
ευχαριστία η	благодарность
πράγματι	действительно
πουλιέμαι	продаваться
δυστυχώς	к сожалению
κρίμα	жаль
εκστρατεία η	кампания
απαγορεύεται	запрещено

Διάλογος 2

— Στο Περίπτερο του Διαστήματος είδαμε πολλούς γεωφυσικούς και μετεωρολογικούς πυραύλους καθώς και δορυφόρους. Είναι πραγματικοί;

— Δεν είμαι ειδικός. Γι'αυτό θα παρακαλέσω τον κύριο Κουζνετσόφ να σας απαντήσει.

— Πολλοί απ'τους πυραύλους, που είδατε και που χρησιμοποιήθηκαν για τις έρευνες των ανώτατων στρωμάτων της ατμόσφαιρας, είναι πραγματικοί. Όσον αφορά τους δορυφόρους, είναι κυρίως μοντέλα.

— Δε μας λέτε, σας παρακαλώ, η φωτογραφία αυτή είναι του αστροναύτη Λεώνοφ;

— Σωστά. Βλέπω, τον γνωρίσατε αμέσως.

— Πώς! Πώς! Είναι ο πρώτος που βγήκε από το "Βοσχόντ -2" στο διαστημικό χώρο.

— Να και το μοντέλο του θαλαμίσκου του διαστημόπλοιου, όπου έκανε 17 περιστροφές γύρω από τη Γη, δηλαδή διάνυσε συνολικά την απόσταση των 720 χιλιάδων χιλιομέτρων.

— Με συγχωρείτε, σας παρακαλώ, έχετε την καλοσύνη να μας πείτε τι σας έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση στην Έκθεση;

— Είναι τόσες οι εντυπώσεις που είναι δύσκολο να σας απαντήσουμε αμέσως. Θαυμάσαμε την Έκθεσή σας. Τα συγχαρητήριά μας!

— Ευχαριστούμε και ελπίζουμε να σας ξαναδούμε.

Запомните:

όσον αφορά... — что касается...
με συγχωρείτε — прошу прощения, извините
τα συγχαρητήριά μας — примите наши поздравления
ελπίζουμε να σας ξαναδούμε — надеемся снова с вами увидеться

Λεξιλόγιο

γεωφυσικός (-ή,-ό)	**геофизический**
μετεωρολογικός (-ή,-ό)	**метеорологический**
χρησιμοποιούμαι	**использовать**
έρευνα η	**исследование**
στρώμα το	**слой**
ατμόσφαιρα η	**атмосфера**
θαλαμίσκος ο	**кабина**
περιστροφή η	**оборот**
διανύω	**преодолевать, покрывать расстояние**
αφορώ	**касаться, иметь отношение**
συγχαρητήρια τα	**поздравление**
ξαναβλέπω	**видеться снова**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η Διεθνής ˙Εκθεση Θεσσαλονίκης

Κάθε χρόνο στη Θεσσαλονίκη γίνεται η Διεθνής ˙Εκθεση που αποτελεί σημαντικό γεγονός στη ζωή της πόλης μα και ολόκληρης της Ελλάδας. Στα εγκαίνια της ˙Εκθεσης που μεταδίδονται από την Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση (ΕΡΤ) παραβρίσκονται Υπουργοί της Ελληνικής Κυβέρνησης, γνωστού επιχειρηματίες, διπλωμάτες, εκπρόσωποι ξένων εμπορικών αντιπροσωπειών.

Η ˙Εκθεση βρίσκεται στο κέντρο της Θεσσαλονίκης. Στο χώρο της βλέπει κανείς πολλά περίπτερα, ωραίες πλατείες, συντριβάνια και πολύ πράσινο. Η Διεθνής ˙Εκθεση Θεσσαλονίκης λειτούργησε για πρώτη φορά το 1926 και άνοιγε κάθε χρόνο ως το 1940. Κατά τη διάρκεια του πολέμου η ˙Εκθεση δεν λειτουργούσε. Μόνο το 1951 ξανάρχισε η λειτουργία της. Από χρόνο σε χρόνο η Διεθνής ˙Εκθεση Θεσσαλονίκης διευρύνεται, αναπτύσσεται και γνωρίζει μεγάλη άνθηση.

Στην ˙Εκθεση συμμετέχουν πολλοί ˙Ελληνες και ξένοι εκθέτες που προβάλλουν τα προϊόντα τους. Εκτός απ'αυτούς συμμετέχουν επίσημα πολλά κράτη. Ανάμεσά τους είναι πάντα και η Ρωσία. Χιλιάδες επισκέπτες — ˙Ελληνες και ξένοι — έρχονται εδώ για να γνωρίσουν τα τελευταία επιτεύγματα της παγκόσμιας τεχνικής και επιστημονικής προόδου, να δουν νέα είδη πλατιάς

κατανάλωσης. Οι ειδικοί έρχονται στην Έκθεση για να μελετήσουν τη νέα τεχνολογία, την πρωτοπόρα πείρα και τις καλύτερες μεθόδους εργασίας. Πολλοί έμποροι, αντιπρόσωποι εταιριών και οργανισμών υπογράφουν εδώ συμβόλαια και συμφωνίες, αγοράζουν διάφερες μηχανές, εγκαταστάσεις και συσκευές.

Το ρωσικό περόπτερο είναι ένα από τα μεγαλύτερα της Έκθεσης. Τα εκθέματά του: μοντέλα, πίνακες, φωτογραφίες, φωτεινές διαφάνειες, αφηγούνται παραστατικά για τη βιομηχανική κι αγροτική παραγωγή της Ρωσίας, για την ανάπτυξη του πολιτισμού και το βιοτικό επίπεδο των ανθρώπων. Το περίπτερο έχει αίθουσα κινηματογράφου, όπου προβάλλουν διαφημίσεις, κινούμενα σκίτσα και ντοκυμαντέρ για τη ζωή στη Ρωσία. Στο ανοιχτό χώρο του περιπτέρου οι επισκέπτες βλέπουν ρωσικά αυτοκίνητα και γεωργικά μηχανήματα.

Στην Έκθεση έχουν τα περίπτερά τους η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), ο Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ), το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ) και άλλοι κρατικοί οργανισμοί. Πάνω από την Έκθεση δεσπόζει ο πύργος του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας (ΟΤΕ). Στο χώρο της Έκθεσης υπάρχει κι ένα μεγάλο Μέγαρο Αθλητισμού — το Παλαί ντε Σπορ — όπου ολόκληρο το χρόνο οργανώνονται διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις και λειτουργούν αθλητικοί όμιλοι.

Запомните:

Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση (ΕΡΤ) — Греческое радио и телевидение
Εμπορική αντιπροσωπεία η — торговое представительство
γνωρίζω μεγάλη άνθηση— процветать
είδη πλατιάς κατανάλωσης — товары широкого потребления
φωτεινές διαφάνειες οι — слайды
κινούμενα σκίτσα τα — мультфильмы
ανοιχτός χώρος ο — открытая площадка
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) η — государственная энергетиеская корпорация
Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ) ο — туристическое агентство Греции
Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ) το — торгово-промышленная палата Афин
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας (ΟΤΕ) ο — управление связи Греции
Παλαί ντε Σπορ — дворец спорта (на территории международной ярмарки в Салониках)

Λεξιλόγιο

εγκαίνια τα	открытие
μεταδίδομαι	транслироваться
ραδιοφωνία η	радиовещание
παραβρίσκομαι	присутствовать
επιχειρηματίας ο	предприниматель, бизнесмен
διπλωμάτης ο	дипломат
ξαναρχίζω	возобновляться
διευρύνομαι	расширяться
άνθηση η	расцвет
εκθέτης ο	экспонент, участник выставки, ярмарки
επίσημα	официально
διαφήμιση η	реклама
ντοκυμαντέρ το	документальный фильм
δεσπόζω	господствовать

ГРАММАТИКА

§ 1. Прошедшее время παρακείμενος (перфект)

Перфект (παρακείμενος) глаголов группы αόριστος выражает законченное к настоящему моменту действие, время совершения или результат которого связан с настоящим моментом. Παρακείμενος может выражать действие как только что совершившееся, так и то, которое имело место в более отдаленном прошлом. Παρακείμενος переводится на русский язык глаголом в прошедшем времени совершенного вида, например:

Του έχω ήδη γράψει γράμμα.	Я ему уже написал письмо.
Ο πατέρας σας έχει πάει στην Ελλάδα.	Ваш отец бывал в Греции?

Как видно из примеров, форма παρακείμενος употребляется в том случае, если нужно показать, что время действия является периодом, который предшествует моменту речи. Παρακείμενος глагола образуется при помощи вспомогательного глагола **έχω** и инфинитива (απαρέμφατο) смыслового глагола.

В греческом языке απαρέμφατο, неопределенная форма глагола используется только для образования сложных времен группы перфект. Απαρέμφατο может быть образован от глаголов группы αόριστος. По своей грамматической форме απαρέμφατο совпадает с формой глагола в 3-м лице единственного числа группы μέλλοντας απλός без частицы θα, например, απαρέμφατο глагола κτίζω —κτίσει, διαβάζω — διαβάσει, ρωτώ — ρωτήσει, εξηγώ — εξηγήσει, συναντιέμαι — συναντηθεί, θεωρούμαι — θεωρηθεί.

В παρακείμενος спрягается только вспомогательный глагол έχω. Таким образом, например, глагол διαβάζω *читать* спрягается по следующей схеме:

	Ед.ч.	*Мн.ч.*
1-е л.	έχω διαβάσει	έχουμε διαβάσει
2-е л.	έχεις διαβάσει	έχετε διαβάσει
3-е л.	έχει διαβάσει	έχουν διαβάσει

Перфектное время может употребляться в значении аориста.

В дальнейшем παρακείμενος сокращенно будет называться *παρακ.*, απαρέμφατο — *απ.*

Παρακείμενος неправильных глаголов также образуется в соответствии с вышеизложенными правилами, например глаголы λέω *говорить*, βλέπω *видеть*, μπαίνω *входить* в παρακείμενος спрягаются следующим образом:

	Ед.ч.		
1-е л.	έχω πει	έχω δει	έχω μπει
2-е л.	έχεις πει	έχεις δει	έχεις μπει
3-е л.	έχει πει	έχει δει	έχει μπει
	Мн.ч.		
1-е л.	έχουμε πει	έχουμε δει	έχουμε μπει
2-е л.	έχετε πει	έχετε δει	έχετε μπει
3-е л.	έχουν πει	έχουν δει	έχουν μπει

§ 2. Склонение существительных мужского рода с окончанием -άς

Существительные мужского рода, оканчивающиеся на -άς, и обозначающие названия лиц по роду деятельности, профессии и ремесла, как ο ψωμάς *булочник*, ο ψαράς *рыбак*, склоняются следующим образом:

		Ед.ч.	*Мн.ч.*	
Ον.	ο	ψαράς	οι	ψαράδες
Γεν.	του	ψαρά	των	ψαράδων
Αιτ.	τον	ψαρά	τους	ψαράδες
Κλ.	—.	ψαρά	—	ψαράδες

Ударение во всех падежах сохраняется на одном и том же слоге.

§ 3. Возвратное местоимение τον εαυτό

Возвратное местоимение τον εαυτό выполняет в предложении функцию как прямого. так и косвенного дополнения.

Возвратное местоимение τον εαυτό сохраняет во всех лицах форму единственного числа и употребляется в сочетании с безударным притяжательным местоимением. Склонение возвратного местоимения τον εαυτό в сочетании с безударным притяжательным местоимением выглядит следующим образом:

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	τον εαυτό μου	τον εαυτό μας
2-е л.	τον εαυτό σου	τον εαυτό σας
3-е л.	τον εαυτό του (της)	τον εαυτό τους

Возвратное местоимение στον εαυτό переводится на русский язык дательным падежом, например:

Λέω στον εαυτό μου. — Я говорю себе.

Таким образом, само возвратное местоимение (σ)τον εαυτό не изменяется по лицам, изменяются лишь безударные притяжательные местоимения, которые и указывают на соответствующее лицо, например:

ξεχνώ συχνά τον εαυτό μου — я часто забываю себя
ξεχνάς συχνά τον εαυτό σου— ты часто забываешь себя
ξεχνά συχνά τον εαυτό του — он часто забывает себя
ξεχνάμε συχνά τον εαυτό μας — мы часто забываем себя
ξεχνάτε συχνά τον εαυτό σας — вы часто забываете себя
ξεχνούν συχνά τον εαυτό τους — они часто забывают себя

§ 4. Придаточные предложения следствия

Придаточные предложения следствия выражают следствие, вытекающее из содержания главного предложения, отвечают на вопрос "вследствие чего?" и вводятся союзами ώστε, που *поэтому, так что.*

Обычно в главном предложении имеются указательные местоимения τέτιος, τόσος *такой* или указательные наречия τόσο, έτσι *так, что*, например:

Ήταν τόσο καλός φίλος μας, ώστε θα μας λείπει, αν φύγει.	Он был таким хорошим другом, что нам его будет недоставать, если он уедет.
Ζωγράφισε τον πίνακα τόσο καλά, ώστε όλοι τον θαύμαζαν.	Он нарисовал картину так хорошо, что все ею восхищались.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите текст 1.*

2. *Составьте диалог по теме урока используя приведенные ниже вопросы:*

1. Τι επισκέφτηκαν οι Έλληνες φοιτητές; 2. Πότε ιδρύθηκε το Πανρωσικό Κέντρο των Εκθέσεων; 3. Γιατί έρχονται εδώ οι επισκέπτες; 4. Τι είδαν οι Έλληνες στο Κεντρικό Περίπτερο της Έκθεσης; 5. Πώς ονομάζεται η πλατεία, που απλώνεται μπροστά στο Κεντρικό Περίπτερο; 6. Τι υπάρχει στην Πλατεία της Φιλίας; 7. Τι είδαν οι Έλληνες στο Περίπτερο της Ατομικής Ενέργειας. 8. Τι εκθέματα έχει το Περίπτερο του Διαστήματος; 9. Μιλήστε για την πράσινη ζώνη του Πανρωσικού Κέντρου των Εκθέσεων.

3. *Переведите на греческий язык:*

— Здравствуйте дорогие гости! Сегодня мы с вами побываем на нашей самой большой выставке. Там вы сможете узнать много интересного. Как гид я хотела бы знатьб что вас интересует. Наука? Культура? Техника?

— Я скажу от имени моих кипрских друзей. Мы хотим посетить павильон "Космос". Нас также интересуют павильоны, связанные с сельским хозяйством, так как все мы представляем здесь сельскохозяйственные кооперативы Кипра. Мы много слышали о том, что в России растет интерес к аренде.

— Я с удовольствием покажу вам эти павильоны.

4. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в прошедшем времени, используя там, где необходимо, παρακείμενος:*

1. "(Διαβάζω) αυτό το βιβλίο;" ρώτησε η καθηγήτρια τον Πέτρο. 2. Χτες (βλέπω) την αδερφή μου. 3. (Βλέπω) μια ταινία για τους αστροναύτες. 4. Πότε (αγοράζω) το περιοδικό "Νέος Κόσμος"; — "Προχτές το (αγοράζω) στο βιβλιοπωλείο". 5. "(Πηγαίνω) στην Ελλάδα;" με ρώτησε ο πατέρας του φίλου μου. — "Πέρυσι (πηγαίνω) στην Ελλάδα με μια αποστολή". 6. "Πότε (παίρνω) το εισιτήριο;" — "Το (παίρνω) το πρωί στη λέσχη μας". 7. "(Συναντιέμαι) με τον πατέρα σου στο σταθμό χτες;" — "Βέβαια." 8. Του (δίνω) τα λεφτά και τον παρακαλώ να αγοράσει κρέας και ψωμί.

5. *Переведите на греческий язык:*

1. Вы видели эту картину? — Да, я видел этот фильм. 2. Когда вы в последний раз ходили в бассейн? — я был там вчера. 3. Я только что пообедал с друзьями. 4. Почему ты не приготовил уроки? — Я был болен. 5. В прошлом году мы закончили университет. 6. Они только что сдали экзамены. 7. Сколько раз ты ходил на лыжах в этом году? 8. Вы бывали в Греции? — Я была в Греции несколько раз. 9. Вчера я встретил вашего отца. 10. Ты встретился вчера с преподавательницей? — Да, встретился. 11. Вечер закончился очень поздно. 12. Ты рассказал Косте, как прошла встреча? — Нет, я его не видел. 13. В котором часу Николай ушел на работу? — В 8 часов утра. 14. Вы хорошо отдохнули в воскресенье? — Прекрасно. 15. Почему ты так поздно пришел вчера? — Я был в кино. 16. Я дал Георгию денег, и он пошел покупать себе лыжи. 17. Вчера я вернулся домой рано.

6. *Придумайте предложения со следующими глаголами:*

έχω διηγηθεί, έχω γνωρίσει, έχω μελετήσει, έχω επισκεφτεί, έχω δείξει, έχω ψωνίσει, έχω γίνει, έχω πραγματοποιήσει, έχω αγοράσει, έχω πει, έχω δει, έχω πάει.

7. Вместо точек вставьте соответствующее возвратное местоимение:

1. Ο φίλος του πατέρα μου συχνά διηγείται για ... 2. Θέλουμε να αγοράσουμε κάτι για ... . 3. Η Μαρία αγαπάει περισσότερο ... . 4. Πρέπει να ρωτήσεις στην αρχή ... . 5. Η φίλη μου καθόλου δε σκέφτηκε για ... . 6. Πότε θα πάρετε τα εισιτήρια για ... . 7. Δεν μπόρεσε να εξηγήσει ... την αιτία της ανησυχίας του. 8. Πάντα στη μητέρα μου αρέσει πολύ ... . 9. Μήπως είναι καλύτερα να ρωτήσεις ... πριν πάρεις την απόφαση;

8. *Переведите на греческий язык, обращая внимание на возвратное местоимение:*

1. Моя подруга купила себе новое платье. 2. Ты слишком часто говоришь о себе. 3. Олег, конечно, как всегда, доволен собой. 4. Яннис не мог себе это объяснить. 5. Я обещала себе не говорить с Вангелисом об этой истории. 6. Катина должна обязательно позаботиться о себе. 7. Я знаю, что вы не думаете о себе. 8. Сделайте это для себя.

9. *Придумайте 10 предложений с возвратным местоимением.*

10. *Составьте небольшой рассказ со следующими словами и выражениями:*

η έκθεση, το περίπτερο, η μηχανή, η συσκευή, αγοράζω, το συμβόλαιο, η ξένη εταιρία, ο έμπορας, το υπουργείο εξωτερικού εμπορίου.

11. *Переведите на греческий язык:*

1. Ангелос рассказывал так хорошо, что, когда он закончил, ребята не хотели уходить домой. 2. Максим так плохо подготовился к уроку, что учитель должен был поставить ему плохую оценку. 3. Дети так весело играли, что не слышали звонка на урок. 4. Мы сейчас так много занимаемся, что у нас нет времени сходить в театр и кино. 5. Ты говоришь так тихо, что мне трудно тебя понять.

12. *Составьте рассказ со следующими словами:*

ο δορυφόρος, ο όροφος, εκτοξεύω, ο θαλαμίσκος, η προσγείωση, η απόσταση, ο αστροναύτης, η Σελίνη, η Αφροδίτη, ο Άρης, πανηγυρίζω.

13. *Составьте диалог со следующими словами и выражениями:*

το περίπτερο, η ατομική ενέργεια, το παγοθραυστικό.

14. *Переведите на греческий язык:*

Выставка достижений народного хозяйства была открыта в 1954 году. Ее территория составляет примерно 210 гектаров. Функционирует около 800 павильонов, которые отражают уровень развития нашей науки и техники. Тысячи посетителей ежедневно приходят сюда. Многие иностранные туристы хотят увидеть выставку, посетить ее интересные павильоны — "Космос", "Атомная энергия", "Радиоэлектроника", "Образование", "Металлургия" и другие. Впоследствии ВДНХ получила новое название Всероссийский Выставочный Центр (ВВЦ).

Павильон "Космос" на ВВЦ привлекает внимание почти всех посетителей. Здесь подробно рассказывается о развитии космонавтики в нашей стране, начиная с основателя этой науки — Константина Циолковского — до наших дней. Вот модель первого спутника, который был запущен в 1957 году. Несколько экспонатов посвящены подготовке полета человека в космос.

А вот и самое интересное — макет космического корабля "Восток-1", на котором впервые в истории человечества советский космонавт Юрий Гагарин полетел в космос.

Многие посетители останавливаются перед экспонатами, рассказывающими о наших космических станциях. При помощи станций удалось сфотографировать Марс и Венеру, облететь Луну и совершить посадку на Венеру.

Выставка очень красива и весной и летом, особенно ее зеленая зона.

15. *Обменяйтесь репликами друг с другом, используя следующие конструкции:*

υπογράφω συμβόλαιο, αγοράζω προϊόντα, η ειρηνική συνεργασία.

16. *Представьте себя в роли гида, а вашего товарища — в роли гостя из Греции. Вы собираетесь посетить ВВЦ. Что бы вы рассказали вашему гостю, что бы предложили ему посмотреть?*

16 УРОК
Δέκατο έκτο μάθημα

Текст 1:	Μαθαίνουμε τη γεωγραφία της Ελλάδας
Текст 2:	Η Κύπρος
Грамматика:	§ 1. Прошедшее время υπερσυντέλικος (плюсквамперфект)
	§ 2. Будущее время μέλλοντας συντελεσμένος
	§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием **-ούς** и женского рода с окончанием **-ού**
	§ 4. Передача прямой речи косвенной в придаточном дополнительном предложении

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Μαθαίνουμε τη γεωγραφία της Ελλάδας

Σήμερα το θέμα του μαθήματός μας είναι η γεωγραφία της Ελλάδας. Στον πίνακα βλέπουμε ένα μεγάλο γεωγραφικό χάρτη της χώρας. Η Ελλάδα κατέχει το νότιο μέρος της Βαλκανικής χερσονήσου. Η επιφάνειά της είναι ποικιλόμορφη: ψηλά βουνά, πεδιάδες και δάση, ποτάμια και λίμνες. Απ'όλες τις πλευρές περιβρέχεται με θάλασσα. Στη Δύση είναι το Ιόνιο πέλαγος, στην Ανατολή — το Αιγαίο πέλαγος. Τα πελάγη αυτά ενώνονται στο Νότο με τη Μεσόγειο θάλασσα. Στο Βορρά η Ελλάδα συνορεύει με την Αλβανία, τη Βουλγαρία, τη Γιουγκοσλαβία. Στην Ανατολή έχει σύνορα με την Τουρκία. Η έκτασή της είναι 132 χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα. ο πληθυσμός της είναι 10 εκατομμύρια κάτοικοι. Τα κυριότερα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας είναι: η Ήπειρος, η Μακεδονία, η Θεσσαλία, η Θράκη, η Στερεά Ελλάδα, η Πελοπόννησος.

Τα νησιά της Ελλάδας — μικρά και μεγάλα — είναι πάνω από 3100. Αποτελούν το 1/5 περίπου του εδάφους της χώρας. Τα μεγαλύτερα απ'αυτά είναι η Κρήτη, η Εύβοια, η Λέσβος και η Ρόδος. Τα νησιώτικα συμπλέγματα λέγονται Βόρειες Σποράδες, Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, Επτάνησα (νησιά του Ιόνιου πέλαγους). Τα ψηλότερα βουνά της Ελλάδας είναι ο Όλυμπος, ο Παρνασσός και άλλα. Οι μεγαλύτερες πεδιάδες είναι της Κεντρικής Μακεδονίας και της Θεσσαλίας. Τα μεγαλύτερα ποτάμια της χώρας ονομάζονται Έβρος, Αξιός, Αλιάκμονας, Στρυμόνας, Νέστος. Οι

κυριότερες λίμνες της ονομάζονται Μεγάλη Πρέσπα, Κάρλα, Τριχωνίδα, Βόλβη.

Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας της δίνει πολλά πλεονεκτήματα. Το κλίμα της είναι εύκρατο, δηλαδή ήπιο υγρό χειμώνα και θερμό ξηρό καλοκαίρι.

Οι κλιματολογικές συνθήκες είναι ευνοϊκές για βλάστηση. Στην Ελλάδα τα δάση δεν είναι τόσο μεγάλα όσο στη χώρα μας. Με την ποικιλία όμως των φυτών και των ζώων που ζουν σ'αυτά αποκτούν ξεχωριστή σημασία και ομορφιά. Τα πιο διαδεδομένα δέντρα στην Ελλάδα είναι τα έλατα, τα πεύκα, οι βελανιδιές, οι λεύκες και οι οξυές. Από τα άγρια ζώα τα πιο γνωστά είναι ο λύκος, το τσακάλι, το ζαρκάδι, το ελάφι, το αγριογούρουνο, ο λαγός, η αλεπού.

Το υπέδαφος της χώρας είναι πολύ πλούσιο σε μάρμαρα, ορυκτά σαν βωξίτη, τα μεταλλεύματα και τα σιδηρομεταλλεύματα, από τα οποία παράγονται χυτοσίδηρος και χάλυβας.

Το έδαφος της Ελλάδας είναι πολύ γόνιμο. Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι τα εσπεριδοειδή (πορτοκάλια, λεμόνια, μανταρίνια), οι ελιές, τα καπνά, το σταφύλι και το βαμβάκι.

Είναι κυρίως αναπτυγμένοι οι κλάδοι της ελαφράς βιομηχανίας, η κλωστοϋφαντουργία, η επισιτιστική και η χημική βιομηχανία. Αναπτυγμένος κλάδος της οικονομίας της Ελλάδας είναι η εμπορική ναυτιλία. Ο εμπορικός στόλος της κατέχει μια από τις πρώτες θέσεις στον κόσμο. Αρκετά αναπτυγμένη στην Ελλάδα είναι και η αλιεία. Οι ελληνικές θάλασσες είναι πλούσιες σε σαρδέλα, τόνο, λυθρίνι, μπαρμπούνι, γόπα και άλλα ψάρια.

Διοικητικά η Ελλάδα διαιρείται σε 53 νομούς που με τη σειρά τους χωρίζονται σε επαρχίες. Οι πρωτεύουσες των νομών αποτελούν δήμους, όπου εκλέγεται ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο. Οι μεγαλύτερες πόλεις είναι η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη, η Λάρισα, η Καβάλα, το Ηράκλειο, τα Γιάννενα, η Πάτρα, ο Βόλος, η Λαμία, η Τρίπολη, η Καλαμάτα και άλλες. Τα μεγαλύτερα λιμάνια είναι ο Πειραιάς, η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα και ο Βόλος.

Запомните:

Η Ελλάδα κατέχει το νότιο μέρος της Βαλκανικής χερσονήσου. — Греция занимает южную часть Балканского полуострова.

στη Δύση — к западу

στην Ανατολή — к востоку

στο Νότο — к югу

στο Βορρά — к северу

συνορεύω με..., έχω σύνορα με ... — граничить с...

το υπέδαφος είναι πλούσιο σε ορυκτά — недра богаты полезными ископаемыми

το έδαφος είναι γόνιμο — почва плодородная

Λεξιλόγιο

θέμα το	тема
νότιος (-α,-ο)	южный
χερσόνησος η	полуостров
επιφάνεια η	поверхность, ландшафт
ποικιλόμορφος (-η,-ο)	разнообразный
πεδιάδα η	равнина
περιβρέχομαι	омываться
Ιόνιο πέλαγος το	Ионическое море
Αιγαίο πέλαγος το	Эгейское море
Νότος ο	юг
γεωγραφικό διαμέρισμα το	географическое деление
Μεσόγειος θάλασσα η	Средиземное море
Βορράς ο	север
συνορεύω	граничить
Αλβανία η	Албания
Βουλγαρία η	Болгария
Γιουγκοσλαβία η	Югославия
σύνορο το	граница
Τουρκία η	Турция
τετραγωνικός (-ή,-ό)	квадратный
Ήπειρος η	Эпир
Θράκη η	Фракия
Στερεά Ελλάδα η	Центральная Греция
Πελοπόννησος η	Пелопоннес
νησιώτικο σύμπλεγμα το	архипелаг
Εύβοια η	о-в Эвбея
εύκρατος (-η,-ο)	умеренный
υγρός (-ή,-ό)	влажный
ξηρός -ή,-ό)	сухой
ευνοϊκός (-ή,-ό)	благоприятный
βλάστηση η	растительность
φυτό το	растение
διαδεδομένος (-η,-ο)	распространенный
έλατο το	ель
πεύκο το	сосна
βελανιδιά η	дуб
λεύκα η	тополь
οξυά ή	бук
άργιος (-ά,-ο)	дикий

λύκος ο	волк
τσακάλι το	шакал
ζαρκάδι το	косуля
ελάφι το	олень
αγριογούρουνο το	кабан
αλεπού η	лисица
έδαφος το	территория, почва
γόνιμος (-η,-ο)	плодородный
καλλιέργεια η	сельскохозяйственная культура
βαμβάκι το	хлопок
κλωστοϋφαντουργία η	текстильная промышленность
επισιτιστική βιομηχανία η	пищевая промышленность
ναυτιλία η	судоходство
εμπορικός στόλος ο	торговый флот
σαρδέλα η	сардина
τόνος ο	тунец
λυθρίνι το	барабулька, султанка
μπαρμπούνι το	барабулька, усач
γόπα η	бычок
υπέδαφος το	недра
μάρμαρα τα	мрамор
ορυκτά τα	полезные ископаемые
σαν	как
βωξίτης ο	боксит
μετάλλευμα το	руда
χυτοσίδηρος ο	чугун
χάλυβας ο	сталь
διαιρούμαι	подразделяться
νομός ο	ном *(административная единица)*
επαρχία η	провинция, область
δημοτικός (-ή,-ό)	муниципальный
Λάρισα η	г.Лариса
Καβάλα η	г.Кавала
Ηράκλειο το	г.Гераклион
Γιάννενα τα	г.Янина
Πάτρα η	г.Патра
Βόλος ο	г.Волос
Λαμία η	г.Ламия
Τρίπολη η	г. Триполи
Καλαμάτα η	г. Каламата

Ρωτάμε και απαντάμε

— Ποιο είναι το ψηλότερο ελληνικό βουνό;
— Είναι ο Όλυμπος. Έχει ύψος 2917 μέτρα. Σύμφωνα με τους μύθους στην κορυφή του κατοικούσάν οι θεοί. Ένα άλλο ψηλό βουνό είναι ο Παρνασσός.
— Πώς ονομάζονται τα κυριότερα ποτάμια της Ελλάδας;
— Ο Έβρος στη Θράκη, ο Αλιάκμονας στη Μακεδονία, ο Νέστος στα σύνορα Θράκης και Μακεδονίας.
— Πώς ονομάζονται οι κυριότερες λίμνες;
— Η Μεγάλη Πρέσπα στα βόρεια σύνορα με επιφάνεια 286 τετραγωνικά χιλιόμετρα, η Κάρλα στη Θεσσαλία, η Τροχωνίδα στη Στερεά Ελλάδα και η Βόλβη στη Χαλκιδική.
— Στα δάση της Ελλάδας υπάρχουν άγρια ζώα και πουλιά;
— Ναι, τσακάλια, λύκοι, αλεπούδες, λαγοί και ψηλά στα βουνά — αετοί.
— Στην Ελλάδα υπάρχουν αποθέματα βωξίτη;
— Μάλιστα. Τα αποθέματά του είναι άφθονα. Υπολογίζεται ότι ξεπερνούν τα 400 εκατομμύρια τόννους και είναι καλής ποιότητας.

Λεξιλόγιο

κατοικώ(ε)	**населять**
πουλί το	**птица**
αποθέματα τα	**залежи**
άφθονος (-η,-ο)	**изобильный, богатый**
υπολογίζομαι	**предполагать**
ξεπερνώ	**превосходить, превышать**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η Κύπρος

Στο ανατολικό μέρος της Μεσογείου βρίσκεται η Κύπρος, το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου με επιφάνεια 9 χιλιάδες 300 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Το μήκος της είναι 230 χιλιόμετρα και το μεγαλύτερο πλάτος της — 96 χιλιόμετρα. Ο πληθυσμός της Κύπρου είναι περίπου 600 χιλιάδες κάτοικοι. Τα 80 στα εκατό απ'αυτούς είναι Έλληνες. Τα 18 στα εκατό είναι Τούρκοι και τα 2 στα εκατό — άλλες εθνικές μειονότητες. Πρωτεύουσα της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι η Λευκωσία. Η επιφάνεια του νησιού είναι ποικιλόμορφη, έχει οροσειρές και πεδιάδες. Η Κύπρος δεν έχει μεγάλα ποτάμια. Οι φυσικές και κλιματολογικές συνθήκες του νησιού είναι πολύ ευνοϊκές για την ανάπτυξη της γεωργίας και κτηνοτροφίας. Το 28 στα εκατό του συνολικού πληθυσμού ασχολείται με την αμπελουργία. Επίσης στην Κύπρο παράγονται λάδι και εσπεριδοειδή. Πολύ

πλούσια είναι η χώρα αυτή στα μεταλλεύματα και ορυκτά. Η Κύπρος κατέχει την 6η θέση στον κόσμο στην εξαγωγή πυρίτη και αμιάντου και τη 14η θέση στην παραγωγή χαλκού.

Διοικητικά το νησί χωρίζεται σε έξι επαρχίες. Πρωτεύουσες των επαρχιών είναι οι μεγαλύτερες πόλεις του νησιού: η Λευκωσία, η Αμμόχωστος, η Λάρνακα, η Λεμεσός, η Πάφος και η Κερύνεια.

Ο μεγάλος Κύπριος λογοτέχνης Τεύκρος Ανθίας έγραψε κάποτε: "Ο πλούτος, η ομορφιά κι η γεωγραφική θέση του νησιού στάθηκαν οι μεγάλες του πληγές. Πηγές δυστυχίας κι αιτίες μακραίωνης δουλείας." Διαμέσου των αιώνων η Κύπρος γνώρισε πολλούς κατακτητές. Ενάντια σ'όλους τους τυράννους ο λαός της έχει κάνει σκληρούς αγώνες για την ελευθερία του. Και μόνο χάρη στην ηρωϊκή πάλη του κυπριακού λαού με τη συμπαράσταση όλης της προοδευτικής ανθρωπότητας η χώρα αυτή το 1960 απελευθερώθηκε από τον αποικιακό ζυγό και απέκτησε ανεξαρτησία.

Запомните:

διαμέσου των αιώνων — **на протяжении веков**

Λεξιλόγιο

μέγεθος το	величина
εθνική μειονότητα η	национальное меньшинство
οροσειρά η	горный хребет
ασχολούμαι	заниматься
αμπελουργία η	виноградарство
πυρίτης ο	пирит, серный колчедан
αμίαντος ο	асбест
χαλκός ο	медь
Λευκωσία η	г.Никозия
Αμμόχωστος η	г.Фамагуста
Λεμεσός η	г. Лимасол
Λάρνακα η	г. Ларнака
Πάφος η	г.Пафос
Κερύνεια η	г.Кериния
χωρίζομαι	разделяться
κάποτε	когда-то
ομορφιά η	красота
πληγή η	рана
πηγή η	источник
δυστυχία η	несчастье
αιτία η	причина
μακραίωνος (-η,-ο)	многовековой

δουλεία η	**рабство**
τύραννος ο	**тиран**
συμπαράσταση η	**поддержка, помощь**
αποκτώ(α)	**приобретать, получать**
αποικιακός (-ή,-ό)	**колониальный**
ζυγός ο	**гнет, иго**
ανεξαρτησία η	**независимость**

Ρωτάμε και απαντάμε

— Η παγκόσμια ιστορία γνώρισε λίγους λαούς, που υποφέρουν και δοκιμάζονται τόσο σκληρά διαμέσου των αιώνων, όπως ο κυπριακός λαός;

— Η Κύπρος, η ωραία μεγαλόνησος της Ανατολικής Μεσογείου τραβούσε από τα πανάρχαια χρόνια την προσοχή πολλών κατακτητών. Και φυσικά δεν ήταν οι ομορφιές και οι χαρές του νησιού της Αφροδίτης, που τους τράβηξαν, αλλά ο πλούτος και προπαντός η εξαίρετη στρατηγική θέση του στο σταυροδρόμι των τριών ηπείρων: Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής.

— Πόσα χρόνια κράτησε η αγγλική αποικιοκρατία;

— Περίπου έναν αιώνα, όμως ο κυπριακός λαός πάλεψε πάντα με αυταπάρνηση ενάντια στους Άγγλους κατακτητές. Κι επιτέλους με τη συμπαράσταση όλων των προοδευτικών δυνάμεων του κόσμου, ο κυπριακός λαός ανάγκασε τους Άγγλους αποικιοκράτες να υποχωρήσουν.

— Ποια ήταν η στάση της Ρωσίας σ'αυτή την υπόθεση;

— Η στάση της Ρωσίας σ'αυτό το ζήτημα είναι γνωστή σ'όλο τον κόσμο. Η χώρα μας πάντα ήταν στο πλευρό του αγωνιζόμενου κυπριακού λαού. (Εμείς) υποστηρίζαμε θερμά το δίκιο αίτημα της Κύπρου για την αυτοδιάθεσή της, για τη δίκαια λύση του κυπριακού προβλήματος.

— Πότε ιδρύθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία;

— Το 1960 η Κύπρος ανακηρύχτηκε ανεξάρτητη Δημοκρατία.

Λεξιλόγιο

δοκιμάζομαι	**быть подверженным испытаниям, мучиться**
μεγαλόνησος η	**большой остров**
τραβώ	**привлекать**
πλούτος ο (το)	**богатства**
προπαντός	**главным образом, прежде всего**
εξαίρετος (-η,-ο)	**исключительный**
στρατηγικός (-ή,-ό)	**стратегический**
θέση η	**местоположение**
σταυροδρόμι το	**перекресток**
ήπειρος η	**материк, континент**

αποικιοκρατία η	колонизация
παλεύω	бороться
αυταπάρνηση η	самоотверженность
αναγκάζω	вынуждать
αποικιοκράτης ο	колонизатор
στάση η	позиция
υπόθεση η	дело
ζήτημα το	вопрос, проблема
πλευρό το	сторона
αγωνιζόμενος (-η,-ο)	борющийся
υποστηρίζω	поддерживать
δίκιος (-α,-ο)/δίκαιος (-α,-ο)	справедливый, правый
αίτημα το	требование
αυτοδιάθεση η	сомоопределение
λύση η	решение
ανακηρύττομαι	быть провозглашенным
ανεξάρτητος (-η,-ο)	независимый

ГРАММАТИКА

§ 1. Прошедшее время υπερσυντέλικος (плюсквамперфект)

Плюсквамперфект (υπερσυντέλικος), иначе называемый предпрошедшим временем, обозначает действие, которое закончилось в прошлом до наступления другого действия, тоже имевшего место в прошлом и выраженного глаголом в αόριστος, например:

Όταν γύρισα, οι φίλοι μου είχαν ήδη φύγει.	Когда я вернулся, друзья мои уже ушли.
Δεν άκουσα τίποτε, γιατί είχα κοιμηθεί.	Я ничего не слышал, потому что уснул.

Υπερσυντέλικος употребляется также, если нужно указать на то, что время действия является целым периодом, предшествовавшим какому-то моменту в прошлом, например:

Δεν ξέραμε, πόσο καιρό (αυτός) είχε μείνει στο ξενοδοχείο.	Мы не знали, сколько времени он прожил в гостинице.
Δεν πίστευα ότι θα τον γνωρίσω, γιατί δεν τον είχα δει πολλά χρόνια.	Я не верила, что я его узнаю, так как не видела его много лет.

Υπερσυντέλικος образуется при помощи вспомогательного глагола έχω в прошедшем времени (είχα) и απαρέμφατο смыслового глагола. Глаголы в υπερσυντέλικος спрягаются следующим образом, например, υπερασπίζω *защищать*:

	Ед.ч.	Мн.ч.
1-е л.	είχα υπερασπίσει	είχαμε υπερασπίσει
2-е л.	είχες υπερασπίσει	είχατε υπερασπίσει
3-е л.	είχε υπερασπίσει	είχαν υπερασπίσει

В дальнейшем υπερσυντέλικος сокращенно будет обозначаться *υπερ*.

§ 2. Будущее время μέλλοντας συντελεσμένος

Μέλλοντας συντελεσμένος является сложным временем и употребляется тогда, когда одно действие в будущем времени предшествует другому действию.

Μέλλοντας συντελεσμένος образуется при помощи вспомогательного глагола έχω с частицей θα и απαρέμφατο смыслового глагола, например:

Απόψε, όταν γυρίσεις, θα έχω ετοιμαστεί για τη διάλεξη.	Сегодня вечером, когда ты вернешься, я уже подготовлюсь к лекции.

В дальнейшем μέλλοντας συντελεσμένος сокращенно будет обозначаться *μελ. συντελ.*

§ 3. Склонение существительных мужского рода с окончанием -ούς и женского рода с окончанием -ού

1) В греческом языке имеется три существительных мужского рода, оканчивающихся на **-ούς** : ο νους *ум*, ο ρους *течение*, ο παππούς *дедушка*. Названные существительные склоняются следующим образом, при этом существительные ο νους и ο ρους не имеют множественного числа:

	Ед.ч.						Мн.ч.
Ον.	ο	νους	ο	ρους	ο	παππούς	οι παππούδες
Γεν.	του	νου	του	ρου	του	παππού	των παππούδων
Αιτ.	τον	νου(ν)	τον	ρου(ν)	τον	παππού	τους παππούδες
Κλ.	—	νου	—	ρου	—	παππού	— παππούδες

2) Существительные женского рода с окончанием **-ού**, например, η αλεπού *лиса*, склоняются следующим образом:

		Ед.ч.		Мн.ч.
Ον.	η	αλεπού	οι	αλεπούδες
Γεν.	της	αλεπούς	των	αλεπούδων
Αιτ.	την	αλεπού	τις	αλεπούδες
Κλ.	—	αλεπού	—	αλεπούδες

§ 4. Передача прямой речи косвенной в придаточном дополнительном предложении

Прямая речь (ευθύς λόγος) передается косвенной речью (πλάγιος λόγος) в придаточном дополнительном предложении. Косвенной речью могут быть переданы повествовательные, вопросительные и повелительные предложения.

Повествовательные предложения передаются в косвенной речи посредством придаточных дополнительных предложений, которые вводятся союзами ότι *что*, πoυ *что*, например:

Αυτός είπε: "Είμαι πολύ απασχολημένος".	Он сказал: "Я очень занят."
Αυτός είπε ότι είναι πολύ απασχολημένος.	Он сказал, что он очень занят.

Придаточные дополнительные предложения, содержащие косвенный вопрос, вводятся союзами **αν, μήπως**, например:

Η καθηγήτρια ρώτησε το φοιτητή, αν ξέρει καλά το νέο κείμενο.	Преподавательница спросила студента, хорошо ли он знает новый текст.
Η μετέρα είπε στα παιδιά, μήπως θέλουν να φάνε.	Мать спросила детей, хотят ли они есть.

Таким образом, союзы αν и μήπως в предложениях с косвенным вопросом переводятся на русский язык частице "ли".

В предложении с косвенной речью глагол стоит в том же времени, что и в предложении с прямой речью, например:

Ο πατέρας είπε στον αδερφό μου: "Θα σε πάρω μαζί μου αύριο".	Отец сказал моему брату: "Завтра я возьму тебя с собой."
Ο πατέρας είπε στον αδερφό μου, ότι θα τον πάρει μαζί του αύριο.	Отец сказал моему брату, что завтра он возьмет его с собой."

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и повторите за диктором географические названия.*

2. *Перескажите текст 1.*

3. *Побеседуйте друг с другом по содержанию диалогов 1 и повторите упоминаемые в нем географические названия.*

4. *Переведите на греческий язык следующие географические названия:*

Албания, Югославия, Болгария, Турция, Олимп, Парнас, Средиземное море, Эпир, Македония, Фессалия, Фракия, Пелопоннес, Пирей, Салоники, Патра, Волос, Лариса, Кавала, Гераклион, Эврос, Алиакмон, Эгейское море, Ионическое море.

5. *Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы и проспрягайте их в υπερσυντέλικος.*

6. Выпишите из текстов и диалогов урока глаголы и проспрягайте их в μέλλοντας συντελεσμένος.

7. Составьте диалог на тему "География Греции", используя следующие вопросы:

1. Πού βρίσκεται η Ελλάδα; 2. Τι επιφάνεια έχει; 3. Πώς ονομάζονται οι θάλασσες που περιβρέχουν την Ελλάδα; 4. Με ποιες χώρες συνορεύει η Ελλάδα; 5. Τι έκταση έχει; 6. Τι πληθυσμό έχει; 7. Πώς λέγονται τα κυριότερα γεωγραφικά της διαμερίσματα; 8. Τι δίνει στην Ελλάδα η γεωγραφική της θέση; 9. Τι ξέρετε για τα ορυκτά της; 10. Τι παράγεται από το σιδηρομετάλλευμα; 11. Μιλήστε για τη γεωγραφία της Ελλάδας. 12. Τι μπορείτε να πείτε για τη βιομηχανία της Ελλάδας; 13. Πώς διαιρείται η Ελλάδα διοικητικά; 14. Ποιες είναι οι μεγαλύτερες πόλεις της; 15. Μιλήστε για την Αθήνα και για τη Θεσσαλονίκη.

8. Поставьте глаголы, данные в скобках, в соответствующем времени, лице и числе:

1. Μου είπε ότι μόλις (διαβάζω) το βιβλίο. 2. Όταν επιστρέφω, (αυτός) θα (τελειώνω) τη δουλιά. 3. (Βλέπω) τον Κώστα πριν αυτός (μένω) στην πόλη μας. 4. Λέει ότι (αγοράζω) όλα. 5. Όταν (έρχομαι), ο φίλος μου (φεύγω). 6. Όταν συναντηθούμε αύριο, ελπίζω (φέρνω) το περιοδικό. 7. Ο Πέτρος μου είπε, πως (παίρνω) γράμμα από την Όλγα. 8. Όταν ο Κώστας πήγε στη Θεσσαλονίκη, οι φίλοι μου τον (συναντώ). 9. Ξέρεις, η Μαρία μόλις (παντρεύομαι). 10. Όταν μπήκες, τα παιδιά (τρώγω). 11. Με ρώτησε η Κατίνα, μήπως (πηγαίνω) στην Ελλάδα. 12. Αν με βρείτε αύριο στο Πανεπιστήμιο, θα σας (δίνω) τα βιβλία που θέλετε. 13. Ο Νίκος (μελετώ) το μάθημα. 14. Ο καθηγητής μας είπε ότι (έρχομαι) μια ομάδα φοιτητών από την Ελλάδα.

9. Переведите на греческий язык:

1. Завтра, когда ты придешь, у меня будет все готово. 2. Видите, Антон уже вырос. 3. Ты говорил, то Александр получил письмо от родных. 4. Когда ты вернешься, я уже приготовлю обед. 5. Недавно я видел моего друга и от него узнал, что наш преподаватель уехал на Кипр читать лекции. 6. Мой товарищ позвонил мне вчера и сказал, что купил билеты в театр. 7. Я обещал Олегу, что ровно в семь буду ждать его у входа в театр. 8. Ты когда-нибудь бывал на Кипре? — Нет, на Кипре я еще не был, а в Греции я был два раза. 9. В последний раз я встретился с Такисом три года назад в Афинах, и с тех пор я его больше не видел. 10. Я успею приготовить обед к тому времени, когда ты придешь.

10. *Придумайте предложения со следующими глаголами:*

είχα φάει, είχα δόσει, είχα μάθει, είχα συναντηθεί, είχα επισκεφτεί, είχα δει, είχα πει, είχα βρει, είχα έρθει, είχα διηγηθεί, είχα κοιμηθεί, είχα πλυθεί, είχα αγοράσει.

11. *Придумайте предложения со следующими существительными:*

ο παππούς, η μαϊμού, η αλεπού, η ανθρωπότητα, η εθνότητα, η ποιότητα.

12. *Перепишите, передавая прямую речь косвенной:*

1. "Αύριο θα σε συναντήσω στο σταθμό", είπε ο Σταύρος. 2. "Σας υποσχέθηκα, ότι μεθαύριο θα πάμε στο τσίρκο", είπε ο δάσκαλος. 3. "Είναι δύσκολο να το διηγηθώ", είπε η μητέρα. 4. "Ελπίζω ότι έχετε ετοιμαστεί καλά για το μάθημα", είπε ο καθηγητής. 5. "Έχω στείλει ήδη γράμμα στον πατέρα μου", είπε ο Πέτρος. 6. "Γιατί αρχίσατε χτες;" ρώτησε η Άννα. 7. "Πότε ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο της Αθήνας;", ρώτησε ο Παύλος. 8. "Αν δεις τον κύριο Σταθόπουλο, να του διαβιβάσεις τους χαιρετισμούς μας", είπε ο κύριος Πετρόπουλος. 9. "Πού πας τώρα;", ρώτησε η αδελφή μου.

13. *Перепишите, передавая косвенную речь прямой:*

1. Ο Αλέκος είπε, ότι δεν αισθάνεται καλά σήμερα. 2. Η Ελένη ρώτησε, αν βρήκες το βιβλίο που ζητούσες. 3. Ο φίλος μου ο Νίκος πήγε στο πρακτορείο και ρώτησε, αν έχουν εισιτήρια για Αθήνα για τις 14 του Δεκέμβρη. 4. Η δασκάλα ρώτησε τους μαθητές, αν τους άρεσε η εκδρομή. 5. Ο Μιχάλης είπε ότι αύριο έχει γενέθλια. 6. Ο Γιώργος με ρώτησε πού θα περάσω τις διακοπές μου φέτος. 7. Η Άννα ρώτησε τα παιδιά, αν θέλουν να πάνε στο δάσος μαζί της. 8. Ο πατέρας είπε στους φίλους μου, ότι τους προσκαλεί αύριο σπίτι μας. 9. Ο Τάκης ρώτησε την αδελφή του, αν έκανε ψώνια σήμερα. 10. Η καθηγήτρια είπε ότι πρέπει να τελειώσουμε το διάβασμα αυτού του βιβλίου ως το τέλος του μήνα.

14. *Переведите на греческий язык, передавая прямую речь косвенной:*

1. "Я хочу завтра утром поехать на вокзал и купить билеты на всех", — сказал наш преподаватель. 2. "Ты узнал,когда отъезжает делегация?" — спросил Яннис. 3. "Ты хорошо погулял вчера?" — спросила меня Иоанна. 4. "На меня большое впечатление произвела выставка детской книги", — сказал один из наших гостей. 5. "Ты можешь перевести этот текст?" — спросил меня мой старший брат. — Я думаю, что смогу, но, наверное это будет не совсем просто", — ответил я. 6. "Вы поедете с нами?" — спросила Елена ребят. 7. "Ты хорошо знаешь центр Афин?" — спросила меня Маргарита. 8. "Куда ты поедешь на зимние каникулы?" — спросил Георгий Марию.

15. *Переведите на русский язык:*

Πρωτεύουσα της Ελλάδας είναι η Αθήνα, η μεγαλύτερη πόλη της χώρας με τέσσερα εκατομμύρια κατοίκους. Η πόλη πήρε το όνομα αυτό προς τιμή της θεάς Αθηνάς. Η Αθηνά ήταν θεά της σοφίας και της νίκης. Στολίδι της Αθήνας είναι η Ακρόπολη, που φαίνεται από κάθε σημείο της πόλης και είναι το καύχημα των Ελλήνων. Πέρασαν αιώνες μα η δόξα των αρχαίων Ελλήνων, που δημιούργησαν στην Ακρόπολη αριστουργήματα αρχιτεκτονικής, θαυμάσια μνημεία και αγάλματα, ζει και σήμερα και προκαλεί το θαυμασμό όλης της ανθρωπότητας. Στην Ακρόπολη δεσπόζει ο Παρθενώνας. Από δω φαίνεται ο Σαρωνικός κόλπος. Κάτω από την Ακρόπολη βρίσκεται το θέατρο του Διονύσου και άλλα αρχαία μνημεία.

Η Αθήνα ήταν πάντα το μεγαλύτερο διοικητικό και πνευματικό κέντρο της Ελλάδας με πολλά επιστημονικά και μορφωτικά ιδρύματα σαν την Ακαδημία Αθηνών, το Πανεπιστήμιο, το Πολυτεχνείο, την Αθηναϊκή Βιβλιοθήκη και πολλά μουσεία. Με ηλεκτρικό σιδηρόδρομο η Αθήνα συνδέεται με τον Πειραιά. Ο Πειραιάς είναι το σπουδαιότερο λιμάνι της Ελλάδας.

16. *Составьте рассказ, используя следующие слова и выражения:*

η ήπειρος, ο χάρτης, το πέλαγος, ο Βορράς, ο Νότος, η Δύση, η Ανατολή, οι κλιματολογικές συνθήκες, τα ορυκτά, τα φυτά, το μετάλλευμα, ο χαλκός, διοικητικός, τα αποθέματα, η εξόρυξη.

17. *Переведите на греческий язык:*

Вчера мне позвонил мой друг Василий и пригласил в университет на лекцию о Греции и Кипре. Мы договорились встретиться у входа в актовый зал. Когда мы вошли, лекция уже началась. Известный ученый-эллинист говорил о Греции, ее географическом положении, климате. Взглянув на карту, сразу можно заметить, что поверхность Греции очень разнообразна: высокие горы и равнины, горные реки, озера и леса.

Административно Греция разделена на несколько номов. Самым крупным ее промышленным и культурным центром являются Афины. Город был воздвигнут древними греками в честь богини мудрости и победы — Афины. Над Афинами возвышается Акрополь — шедевр мировой архитектуры. Тот, кто бывал в Греции, навсегда сохранит в памяти воспоминания о ней.

18. *Составьте диалог, используя следующие слова и выражения:*

η γεωγραφία, η Βαλκανική χερσόνησος, η επιφάνεια, η ποικιλία, το βουνό, η παιδιάδα, το δάσος, το ποτάμι, η λίμνη, η θάλασσα, το πέλαγος, η Μεσόγειος θάλασσα, το γεωγραφικό διαμέρισμα, οι ευνοϊκές συνθήκες, το υπέδαφος.

19. *Прочитайте и перескажите текст:*

Το πρωί της 12 Απριλίου 1961 ο καιρός ήταν θαυμάσιος. Ο γιατρός μπήκε στο δωμάτιο, όπου κοιμόταν ήσυχα ένας άνθρωπος, που το όνομά του έπειτα από λίγες ώρες θα γινόταν γνωστό σ'όλο τον κόσμο.

"Γιούρι, είπε ο γιατρός, είναι ώρα να σηκωθείς." Εκείνος άνοιξε τα μάτια του και χαμογέλασε. Γρήγορα σηκώθηκε κι έκανε την πρωϊνή τόυ γυμναστική. Μετά οι σύντροφοί του άρχισαν να τον βοηθούν να ντυθεί. Τώρα ο αστροναύτης είναι στο αυτοκίνητο και κετευθύνεται στο κοσμοδρόμιο. Γύρω απ'το τεράστιο διαστημόπλοιο έχουν συγκεντρωθεί οι μηχανικοί, επιστήμονες και εργάτες. Πολλοί απ'αυτούς είναι από παλιά γνώριμοι του Γιούρι Γκαγκάριν. Αποχαιρετισμοί, αγκαλιές, φιλιά. Σήμερα για πρώτη φορά θα πετάξει ο άνθρωπος στο διάστημα. Τις τελευταίες στιγμές οι ειδικοί ακόμα μια φορά ελέγχουν πολύ προσεκτικά τους σύνθετους μηχανισμούς του διαστημόπλοιου. Ο Γιούρι Γκαγκάριν μπαίνει στο ασανσέρ, που θα τον ανεβάσει στη κορυφή του τεράστιου πυραύλου, όπου βρίσκεται η καμπίνα του αστροναύτη.

Ο Γιούρι σφίγγει τα χέρια των συντρόφων που του εύχονται κάθε επιτυχία στο ταξίδι του: Καλό ταξίδι, καλή προσγείωση! Πολύ δύσκολο να μεταδοθεί η συγκίνηση των ανθρώπων που βρίσκονται στο κοσμοδρόμιο σ'αυτές τις ιστορικές στιγμές. Σηκώνοντας το χέρι, ο Γιούρι Γκαγκάριν στέλνει χαιρετισμό σ'ολους. Ακόμα μια στιγμή αναμονής. Και ξαφνικά το τεράστιο διαστημόπλοιο μέσα σε σύννεφα φλόγας κατευθύνεται προς τα άστρα. Στο διαστημόπλοιο "Βοστόκ" πετά στο διάστημα ο πρώτος άνθρωπος στον κόσμο, ο ρώσος αστροναύτης Γιούρι Γκαγκάριν.

20. *Переведите диалог и воспроизведите его в лицах:*

— Привет, Алексей! Как поживаешь?

— Здравствуй Павел! Спасибо. У меня все в порядке.

— Говорят, ты недавно побывал в Греции.

— Да, ты знаешь, мне очень повезло. Я провел там около двух недель. Это была прекрасная поездка.

— Ты был в Греции в составе туристической группы или по приглашению своих друзей? Я знаю, у тебя в Греции их много.

— Я был по приглашению своего друга Ставроса, с которым познакомился в молодежном лагере под Москвой в прошлом году.

— Где тебе удалось побывать?

— Мой друг показал мне почти всю страну. Кроме Афин мы посетили Патры, Салоники, проехали по всему Пелопоннесу, совершили экскурсию на острова Эгейского моря. В Греции всегда прекрасная погода и мягкий климат.

— Я очень рад, что ты остался доволен своей поездкой. Я тоже надеюсь этим летом поехать в туристическую поездку в Грецию.

21. *Прочитайте и перескажите текст:*

Για να καταλάβει κανείς τι έγινε στην πολυπαθή αυτή χώρα, για να καταλάβει κανείς την τραγωδία της Κύπρου, πρέπει να ξέρει πως από την παλιά εποχή στην Κύπρο συνηπάρχουν δυο εθνικές κοινότητες: η κοινότητα των Ελληνοκυπρίων και η κοινότητα των Τουρκοκυπρίων. Όμως οι Έλληνες αποτελούσαν τη συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού της χώρας, δηλαδή το 80 στα εκατό. Οι Τούρκοι αποτελούσαν το 18 στα εκατό. Εκτός απ'αυτούς, το 2 στα εκατό ήταν οι άλλες εθνικές μειονότητες.

Οι δυο κυπριακές κοινότητες από πολλά χρόνια ζούσαν ειρηνικά και σέβονταν η μια την άλλη: οι ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι εργάζονταν μαζί στις ίδιες επιχειρήσεις, γιόρταζαν μαζί τις μεγάλες κυπριακές γιορτές.

Από το 1974 μετά το αντιδραστικό πραξικόπημα ο κυπριακός λαός υποφέρει ιδιαίτερα από την ξένη επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις της πατρίδας του, από την εισβολή των τουρκικών στρατευμάτων, που κατέλαβαν περίπου το 40 στα εκατό του κυπριακού εδάφους.

Μα ο κυριακός λαός δε λύγισε. Με την συμπαράσταση των φίλων του αντιστέκεται ηρωϊκά στους εχθρούς του. Οι Κύπριοι εκτιμούν πολύ τη σταθερή συμπαράσταση της χώρας μας που πάντοτε τάσσεται υπέρ της άμεσης λύσης του κυπριακού προβλήματος στη βάση των αποφάσεων που πάρθηκαν στις Γενικές Συνελεύσεις του ΟΗΕ. Η Ρωσία πάντα υποστήριζε τον κυπριακό λαό στην προσπάθειά του να λύσει ο ίδιος το κυπριακό πρόβλημα με ειρηνικά μέσα και με διαπραγματεύσεις.

Όμως οι εχθροί του κυπριακού λαού κάνουν το παν για να ματαιώσουν τις διακοινοτικές συνομιλίες, την εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ.

Παρ'όλες τις δυσκολίες, παρ'όλα τα εμπόδια η Κύπρος συνεχίζει με επιτυχία να ακολουθεί τη φιλειρηνική εξωτερική πολιτική της. Τάσσεται σταθερά υπέρ της ειρήνης και της συνεργασίας, ενάντια στον πόλεμο, ενάντια στην πυρηνική καταστροφή.

Η Ρωσία έχει πατροπαράδοτες φιλικές σχέσεις με την Κυπριακή Δημοκρατία. Αυτές οι σχέσεις αναπτύσσονται σ'ολους τους τομείς — τον οικονομικό, εμπορικό και πολιτιστικό — προς το αμοιβαίο συμφέρον και των δυο χωρών.

Λεξιλόγιο

πολυπαθής (-ής,-ές)	многострадальный
συνυπάρχω	сосуществовать
συντριπτικός (-ή,-ό)	подавляющий
κοινότητα η	община
σέβομαι	уважать
αντιδραστικός (-ή,-ό)	реакционный
πραξικόπημα το	переворот

επέμβαση η	вмешательство
εισβολή η	вторжение
αντιστέκομαι	противостоять
τάσσομαι υπέρ (Γεν.)	выступать за
λύση η	решение (проблемы)
Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ο (ΟΗΕ)	Организация Объединенных Наций
διαπραγματεύσεις οι	переговоры
διακοινοτικός (-ή,-ό)	межобщинный
συνομιλίες οι	переговоры
εφαρμογή η	осуществление, воплощение в жизнь
εμπόδιο το	препятствие
ακολουθώ	следовать
πυρηνικός (-ή,-ό)	ядерный
πατροπαράδοτος (-η,-ο)	традиционный
αμοιβαίος (-α,-ο)	взаимный

22. *Прочитайте и перескажите диалог в лицах:*

— Ποιος από σας μπορεί να μας διηγηθεί κανένα ενδιαφέρον γεγονός από την ιστορία της Ελλάδας;

— Πριν λίγο καιρό διάβασα ένα βιβλίο για την Επανάσταση του 1821. Διάβασα για τον αγώνα των Ελλήνων πατριωτών ενάντια στους Τούρκους κατακτητές. Έμαθα για τη μεγάλη βοήθεια που η Ρωσία πρόσφερε στους Έλληνες επαναστάτες. Τότε στην Οδησσό ιδρύθηκε η *Φιλική Εταιρία* — μια επαναστατική οργάνωση με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. Το 1821 οι Έλληνες πατριώτες ξεκίνησαν από την Οδησσό για την Ελλάδα, για να κάνουν την Επανάσταση. Τώρα εδώ υπάρχει ένα παλιό κτίριο, όπου ετοιμάστηκε η Επανάσταση. Εκεί στον τοίχο βρίσκεται μια αναμνηστική πλάκα, που αναφέρει το σπουδαίο αυτό γεγονός. Επίσης διάβασα για το πόσο θερμά υποστήριξαν οι προοδευτικοί άνθρωποι της Ρωσίας το απελευθερωτικό κίνημα των Ελλήνων πατριωτών. Και ανάμεσά τους ο μεγάλος Ρώσος ποιητής Πούσκιν, που τότε εξορίστηκε στην Οδησσό. Συναντήθηκε πολλές φορές με τα μέλη της μυστικής οργάνωσης *Φιλική Εταιρία*. Τι ωραία ποιήματα του Πούσκιν αφιερώθηκαν στον αγώνα των Ελλήνων πατριωτών!

Λεξιλόγιο

επαναστάτης ο	революционер
Οδησσός η	г. Одесса
απελευθερωτικό κίνημα το	освободительное движение
εξορίζομαι	быть сосланным
μυστικός (-ή,-ό)	тайный, секретный

17 УРОК
Δέκατο έβδομο μάθημα

Текст 1.	Πώς πήρε το όνομά της η Αθήνα
Текст 2.	Μια επίσκεψη στην Ακρόπολη
Текст 3.	Ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος
Грамматика:	§ 1. Выражение нереальности
	§ 2. Причастия прошедшего времени (μετοχές) от глаголов I спряжения παθητική φωνή группы αόριστος
	§ 3. Причастия прошедшего времени (μετοχές) от глаголов II спряжения παθητική φωνή группы αόριστος

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Πώς πήρε το όνομά της η Αθήνα

Ποιος δεν ξέρει την Αθήνα, την πρωτεύουσα της Ελλάδας! Ποιος δεν προφέρει με συγκίνηση το όνομά της! Είναι μια πολύ ένδοξη πόλη.

Οι αρχαίοι Αθηναίοι λέγανε ένα μύθο για την προέλευση του ονόματός της. Στην αρχή η Ακρόπολη της Αθήνας λεγότανε Κεκροπία, επειδή την είχε κτίσει ο Κέκροπας, ένας ήρωας, που ήρθε από ξένα μέρη. Ταξίδεψε σε στεριές και θάλασσες για να βρει όμορφο τόπο να κατοικήσει. Όταν έφτασε στην Αθήνα, είδε ένα απότομο βράχο, που σαν να ήταν κομμένος μ'ένα πελώριο μαχαίρι. Ανέβηκε πάνω σ'αυτό το βράχο.

Μπροστά του απλωνόταν ένας μικρός, μα όμορφος κάμπος, που περνούσαν δυο μικρά ποτάμια. Απέναντί του ήταν κατάφυτος λόφος. Έριξε ο Κέκροπας τη ματιά του στη Δύση και προς τα νοτιοδυτικά, είδε να απλώνεται η καταγάλανη θάλασσα του Σαρωνικού κόλπου, ν'αντανακλά το φως στα νερά της, να στολίζεται με τα όμορφα νησιά της Σαλαμίνας. Ένας γλυκός και μυρωμένος αέρας ερχόταν από τα βουνά. Όταν ο Κέκροπας είδε όλα αυτά, είπε αποφασιστικά: "Εδώ θα μείνω. Τούτος ο βράχος θα γίνει το κάστρο μου, η Ακρόπολη της πολιτείας που θα κτίσω!"

Άρχισε να μεγαλώνει πολύ γρήγορα η νέα πόλη και οι θεοί παρακολουθούσαν από τον Όλυμπο τη δουλιά των κατοίκων της.

Μια μέρα μάλωσαν οι θεοί για το ποιος θα πάρει υπό την προστασία του τη νέα πολιτεία. Κυρίως ο Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας κι η Αθηνά, η θεά της

σοφίας, που προστάτευε τη δουλιά στα χωράφια και τις τέχνες στα εργαστήρια. Ενθουσιασμένος απ'τη νέα πόλη, ο Ποσειδώνας έλεγε:

— Αν ήμουνα προστάτης, θα γινόταν η πόλη αυτή παντοδύναμη. Δε βλέπετε πως την περιβρέχει η θάλασσα; Οι κάτοικοί της θα προκόβανε ταξιδεύοντας σ'άλλα μέρη, σ'άλλες πολιτείες.

— Όχι, έλεγε η Αθηνά, αποφασισμένη να πάρει την πόλη υπό την προστασία της. Αν ήμουνα προστάτιδα, ο λαός της θα πρόκοβε δουλεύοντας τη γη ειρηνικά και αναπτύσσοντας τις τέχνες.

Τότε ο Δίας, ο μεγαλύτερος απ'τους θεούς, όρισε: "Θα πάρει την πόλη υπό την προστασία του, και θα της δόσει τ'όνομά του, όποιος απ'τους δυο σας της κάνει το καλύτερο δώρο."

Κατέβηκαν τότε οι θεοί απ'τον Όλυμπο και πήγαν στην Ακρόπολη. Ο Ποσειδώνας χτύπησε πάνω στο βράχο με την τρίαινά του και απ'εκεί ξεπήδησε ένα άσπρο περήφανο άλογο.

— Με τέτια άλογα θα νικούσαν τους εχθρούς τους οι κάτοικοι αυτής της πολής, είπε ο θεός της θάλασσας.

Μετά η Αθηνά χτύπησε με το δόρυ της και φύτρωσε μια ασημόφυλλη ελιά, γεμάτη με κατάμαυρο καρπό.

Οι θεοί παραδέχτηκαν, πως η ελιά ήταν το καλύτερο δώρο. Κι έτσι η Αθηνά πήρε υπό την προστασία της την πόλη, που προς τιμή της ονομάστηκε Αθήνα.

Запомните:

Ταξιδεύω σε στεριές και θάλασσες. — Путешествовать по суше и по морю.
δουλεύω τη γη ειρηνικά — мирно обрабатывать землю
κάνω δώρο — делать подарок, преподносить дар

Λεξιλόγιο

Αθηναίος ο	афинянин
προέλευση η	происхождение
στεριά η	суша
κομμένος (-η,-ο)	разрезанный
Κέκροπας ο	Кекроп
κάμπος ο	поле
κατάφυτος (-η,-ο)	поросший
καταγάλανος (-η,-ο)	ярко-голубой
Σαρωνικός κόλπος ο	Саронический залив
αντανακλώ(α)	отражать
Σαλαμίνα η	о-в Саламин
μυρωμένος (-η,-ο)	ароматный
αέρας ο	воздух
κάστρο το	крепость

πολιτεία η	**государство**
μαλώνω	**ссориться**
Ποσειδώνας ο	**Посейдон**
σοφία η	**мудрость**
προστατεύω	**покровительствовать, защищать**
παντοδύναμος (-η,-ο)	**всесильный, всемогущий**
προκόβω	**преуспевать**
ορίζω	**определять, приказывать**
τρίαινα η	**трезубец**
ξεπηδώ(α)	**прыгать, выпрыгивать**
περήφανος (-η,-ο)	**гордый**
δόρυ το	**копье**
φυτρώνω	**выращивать, вырастать**
ασημόφυλλος (-η,-ο)	**серебролистый**
γεμάτος (-η,-ο)	**полный, наполненный**
κατάμαυρος (-η,-ο)	**черный как уголь**
καρπός ο	**плод**
παραδέχομαι	**признавать**

Διάλογος

(Ρώσοι ταξιδιώτες την πρώτη μέρα παραμονής στην Αθήνα συναντιούνται με την ξεναγό τους.)

— Καλημέρα σας. Θα κάνουμε σήμερα ένα περίπατο στην Αθήνα;

— Ευχαρίστως. Με μεγάλη μας χαρά θα γνωρίσουμε την πρωτεύουσα της χώρας, που έχει τόσο μεγάλη ιστορία και που έδοσε τόσο πολλά για την ανάπτυξη του πολιτισμού στον κόσμο.

— Βέβαια, απ'ότι καταλαβαίνω, όλοι σας θέλετε να δείτε την Ακρόπολη, τον ιερό βράχο με τον οποίο συνδέεται η μεγάλη και πλούσια ιστορία μας.

— Ασφαλώς. Επιθυμούμε πολύ να δούμε την Ακρόπολη. Στο δρόμο θα σας παρακαλούσαμε να μας πείτε δυο λόγια για την πόλη σας, για τους δρόμους και τις πλατείες της, για τα αξιοθέατά της.

— Μάλιστα. Θα προσπαθήσω να σας δείξω την παλιά και τη σύγχρονη Αθήνα. Τώρα περνάμε την οδό Αιόλου. Ονομάζεται έτσι προς τιμή του θεού των ανέμων Αιόλου. Πλησιάζουμε την πλατεία Συντάγματος, εδώ βρίσκεται η Βουλή, τα παλιά ανάκτορα και το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη.

— Η Αθήνα είναι μια εντελώς σύγχρονη πόλη.

— Βέβαια. Τώρα θα περάσουμε τους κυριότερους δρόμους της, την οδό Σταδίου, Ακαδημίας, Πανεπιστημίου. Εδώ βρίσκονται τα σπουδαιότερα επιστημονικά και μορφωτικά ιδρύματα: το Πανεπιστήμιο της Αθήνας, η Ακαδημία και η Εθνική Βιβλιοθήκη.

— Τι θαύμα που είναι η Ακρόπολη! Βλέπετε τον Παρθενώνα; Οικοδομήθηκε από τους αρχαίους προς τιμή της Αθηνάς, θεάς της σοφίας.

— Πολύ σωστά. Η Ακρόπολη είναι τώρα τόπος προσκυνήματος όχι μόνο για τους Έλληνες, αλλά για όλους τους πολιτισμένους ανθρώπους του κόσμου.

— Αναμφισβήτητα. Εσείς οι Έλληνες έχετε δικαίωμα να περηφανεύεστε για την Ακρόπολη, για την ωραία πόλη σας. Κυρία Ιωαννίδου, θέλουμε πολύ να δούμε και την παλιά Αθήνα με τα μικρά και στενά δρομάκια της.

— Ελάτε, πηγαίνουμε. Τώρα θα ήθελα να σας δείξω τη συνοικία, που λέγεται Πλάκα, την οποία ξέρει και αγαπά κάθε Αθηναίος. Εκεί, στην παλιά Αθήνα, μαζεύονται και ξεκουράζονται οι κάτοικοι της πόλης.

— Ευχαρίστως. Έχουμε ακούσει για την ελληνική μουσική και τα τραγούδια. Απόψε με τους φίλους μας από την Πρεσβεία θα πάμε να ακούσουμε ελληνικά λαϊκά τραγούδια.

Λεξιλόγιο

ταξιδιώτης ο	путешественник
πολιτισμενός (-η,-ο)	культурный, цивилизованный
αναμφισβήτητα	бесспорно
Πρεσβεία η	посольство

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Μια επίσκεψη στην Ακρόπολη

Ανεβαίνοντας στην Ακρόπολη, το πρώτο αρχιτεκτονικό μνημείο που βλέπουμε είναι τα Προπύλαια.Οι καταστροφές που έπαθαν τα Προπύλαια ήταν μεγαλύτερες απ'αυτές που έπαθαν τα άλλα κτίρια της Ακρόπολης. Γι'αυτό ο μεγάλος Περικλής στα 437-431 π.Χ. έχτισε πιο μεγάλα και πιο λαμπρά Προπύλαια. Δεξιά, λίγο πιο πάνω θα δει κανείς το Ναό της Απτέρου Νίκης. Ονομάζεται έτσι γιατί, όπως λέγεται, οι Αθηναίοι της έκοψαν τα φτερά για να την αναγκάζουν να μείνει για πάντα στην πόλη τους και μαζί της η νίκη.

Όσο πιο πάνω ανεβαίνουμε στην Ακρόπολη, τόσο πιο μεγάλος φαίνεται ο Παρθενώνας.

Έχει 17 δωρικούς στύλους στις μακρές πλευρές και 8 στις προσόψεις. Τι ωραία θέα! Τι θαυμάσια μέτωπα!

Απέναντι από τον Παρθενώνα βρίσκεται το Ερέχθειον, που είναι 30 χρόνια πιο νέος από τον Παρθενώνα. Η στέγη του στηρίζεται στις περίφημες Καρυάτιδες.

Στο Μουσείο της Ακρόπολης βρίσκονται τα ευρήματα που ανακάλυψαν οι αρχαιολόγοι στις ανασκαφές της Ακρόπολης. Εδώ βλέπουμε έργα γλυπτικής και αντικείμενα τέχνης. Άλλα πολύτιμα ευρήματα, δηλαδή αγγεία, ορείχαλκοι κι επιγραφές βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Λεξιλόγιο

Περικλής ο	Перикл
δωρικός (-ή,-ό)	дорический
στύλος ο	колонна
πρόσοψη η	фасад
μέτωπο το	фронтон
εύρημα το	находка
ανασκαφές οι	раскопки
αγγείο το	сосуд
ορείχαλκος ο	бронзовый сосуд
επιγραφή η	надпись

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος

Σύμφωνα με τη μυθολογία, ο Δαίδαλος ήταν μεγάλος καλλιτέχνης, γλύπτης και αρχιτέκτονας. Γεννήθηκε στην Αθήνα, αγαπούσε πολύ την πόλη του. Η δόξα του Δαίδαλου έφτασε μακριά, σ'άλλες χώρες.

Γι'αυτό τον κάλεσε στην Κρήτη ο πανίσχυρος βασιλιάς Μίνωας, που εκτιμούσε πολύ αυτόν τον μεγάλο καλλιτέχνη. Ο Δαίδαλος δημιούργησε πολλά θαυμάσια έργα τέχνης για τον βασιλιά της Κρήτης. Έκτισε τον ξακουστό Λαβύρινθο, με τέτιους πολύπλοκους διαδρόμους, που όταν έμπαινε κανείς μια φορά σ'αυτόν, ήταν αδύνατο να βρει την έξοδο. Εκεί ο Μίνωας έκλεισε το Μινώταυρο, ένα τέρας με σώμα ανθρώπου και κεφάλι ταύρου. Πολλά χρόνια ο Δαίδαλος έζησε κοντά στο Μίνωα. Ο βασιλιάς της Κρήτης δεν ήθελε να τον αφήσει να φύγει. Τον κρατούσε σαν αιχμάλωτο στην Κρήτη και ο Δαίδαλος πολύ καιρό σκεφτόταν πώς να φύγει. Και επιτέλους βρήκε τον τρόπο.

— Δεν μπορώ να σωθώ από την εξουσία του Μίνωα, ούτε με το δρόμο της στεριάς, ούτε με το δρόμο της θάλασσας. Ανοιχτός για φευγάλα είναι μόνο ο ουρανός. Να, ο δρόμος μου! Όλα τα εξουσιάζει ο Μίνωας, μα τον αέρα δεν τον εξουσιάζει!

Ο Δαίδαλος άρχισε τη δουλιά του. Μέρα και νύχτα ετοίμαζε τέσσερις μεγάλες φτερούγες, δυο γι'αυτόν και δυο για τον γιο του τον Ίκαρο. Και μια μέρα είπε στον Ίκαρο:

— Ίκαρε, οι φτερούγες μας είναι έτοιμες. Τώρα θα πετάξουμε από την Κρήτη. Αλλά πρέπει να είσαι πολύ προσεκτικός, όταν θα πετάμε. Είναι επικίνδυνο να ανεβαίνεις πολύ ψηλά, κοντά στον ήλιο, γιατί η ζέστη μπορεί να λιώσει το κερί. Ούτε να κατεβαίνεις χαμηλά στη θάλασσα για να μη μουσκέψουν οι φτερούγες σου.

Πατέρας και γιος με την ευκολία υψώθηκαν στον αέρα. Το γρήγορο πέταγμα διασκέδαζε τον Ίκαρο. Ξέχασε την εντολή του πατέρα του. Όλο και

πιο τολμηρά κουνούσε τις φτερούγες του και πέταξε πολύ ψηλά στον ουρανό, κοντά στον ακτινοβόλο ήλιο. Οι καυτές αχτίδες έλιωσαν το κερί, που συνέδεε τα φτερά μεταξύ τους και σε λίγο τα σκόρπισαν στον αέρα, κυνηγημένα από τον άνεμο.

Ο Ίκαρος έπεσε σαν πέτρα από το φοβερό ύψος στη θάλασσα και πνίγηκε στα κύματά της.

Γυρίζει ο Δαίδαλος και κοιτάζει προς τα πίσω. Δεν υπήρχε πια ο Ίκαρος. Άρχισε να φωνάζει δυνατά το γιο του:

— Ίκαρε! Ίκαρε! Πού είσαι;

Ούτε φωνή, ούτε ακρόαση. Είδε όμως στα κύματα τις φτερούγες του και κατάλαβε τι έγινε.

Από το όνομα του πνιγμένου το μέρος αυτό ονομάστηκε Ικάριο πέλαγος.

Τέλος, τα κύματα έβγαλαν το σώμα του στην παραλία ενός νησιού, όπου το βρήκε και το έθαψε ο Ηρακλής. Το νησί ονομάστηκε Ικαρία.

Ο Δαίδαλος πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του στην πατρίδα του, την Αθήνα, όπου έγινε αρχηγός της ένδοξης μυθικής γενιάς των γλυπτών της Αθήνας, που ονομάστηκαν Δαιδαλίδες.

Запомните:

ξεχνώ την εντολή — забывать наказ
κοιτάζω προς τα πίσω — оглядываться назад
ούτε φωνή, ούτε ακρόαση — ни слуху, ни духу

Λεξιλόγιο

Δαίδαλος ο	Дедал
δόξα η	слава
πανίσχυρος (-η,-ο)	всесильный
Μίνωας ο	Минос
εκτιμώ(α)	ценить
έργο τέχνης το	произведение искусства
λαβύρινθος ο	лабиринт
πολύπλοκος (-η,-ο)	сложный, запутанный
κλείνω	закрывать
Μινώταυρος ο	Минотавр
ταύρος ο	бык
αφήνω	позволять
αιχμάλωτος ο	пленник
τρόπος ο	способ
φευγάλα η	бегство
εξουσιάζω	господствовать, властвовать
φτερούγα η	крыло
Ίκαρος ο	Икар

πετώ(α)	**летать**
προσεκτικός (-ή,-ό)	**внимательный**
επικίνδυνος (-η,-ο)	**опасный**
λιώνω	**таять**
κερί το	**воск**
ευκολία η	**легкость**
υψώνομαι	**возвышаться**
πέταγμα το	**полет**
διασκεδάζω	**развлекаться**
εντολή η	**наказ**
τολμηρά	**смело, отважно**
κουνώ(α)	**качать, покачивать**
μουσκεύω	**мокнуть, намокать**
ακτινοβόλος (-α,-ο)	**палящий, излучающий тепло**
αχτίδα η	**луч**
σκορπίζω	**рассеивать, разбрасывать**
κυνηγημένος (-η,-ο)	**гонимый, преследуемый**
φοβερός (-ή,-ό)	**страшный, ужасный**
πνίγομαι	**тонуть**
κύμα το	**волна**
πνιγμένος (-η,-ο)	**утонувший**
θάβω	**хоронить, закапывать**
αρχηγός ο	**вождь, предводитель** *зд* **родоначальник**
γενιά η	**поколение**
Δαιδαλίδες οι	**ученики Дедала**

ГРАММАТИКА

§ 1. Выражение нереальности

Для выражения категории нереальности употребляется глагол в форме παρατατικός **и модальная частица** θα.

Θα διάβαζα το περιοδικό.	**Я прочитал бы журнал.**
Θα έγραφα το γράμμα.	**Я написал бы письмо.**

В условном придаточном предложении, выражающем нереальное условие, модальная частица опускается, например:

Θα έγραφα το άρθρο, αν είχα καιρό.	**Если бы у меня было время, я бы написал статью.**
Αν δε διάβαζα αυτό το βιβλίο, δε θα μιλούσα έτσι.	**Если бы я не читал эту книгу, я бы так не говорил.**

18 Заказ 481

§ 2. Причастия прошедшего времени (μετοχές) от глаголов I спряжения παθητική φωνή группы αόριστος

1) Для образования причастий прошедшего времени (μετοχές) от глаголов I спряжения группы αόριστος в παθητική φωνή необходимо знать αόριστος соответствующего глагола ενεργητική φωνή и к его основе добавить следующие ударные окончания: **-μένος, -μένη, -μένο**, например, глаголу ετοιμάζομαι *готовиться* соответствует в ενεργητική φωνή форма ετοίμασα. Окончание **-α**, в αόριστος ενεργητική φωνή опускается и прибавляются соответствующие окончания причастий παθητική φωνή, например:

ετοιμασ + μένος = ετοιμασμένος (-η,-ο) подготовленный (-ая, -ое)

Согласно вышеизложенному правилу образуются причастия прошедшего времени от таких глаголов, как. например:

δροσίζομαι — освежаться	(δρόσισα) —	δροσισμένος (-η,-ο) освеженный (-ая, -ое)
καθαρίζομαι — убираться	(καθάρισα) —	καθαρισμένος (-η,-ο) убранный (-ая, -ое)
ακούγομαι — слышаться	(άκουσα) —	ακουσμένος (-η,-ο) услышанный (-ая, -ое)
πιάνομαι — ловиться	(έπιασα) —	πιασμένος(-η,-ο) пойманный (-ая,-ое)

У двусложных глаголов I спряжения παθητική φωνή в αόριστος наряду с окончанием **-α** опускается и приращение **-ε**, например: глагол κτίζομαι *строиться* в αόριστος ενεργητική φωνή имеет форму έκτισα *строил*, приращение ε- и окончание -α опускаются и добавляется окончание причастия прошедшего времени **-μένος, -μένη, -μένο:**

κτισ + μένος = κτισμένος (-η,-ο) построенный (-ая,-ое)

2) Глаголы I спряжения παθητική φωνή, имеющие в αόριστος ενεργητική φωνή окончание **-ψα** образуют причастия прошедшего времени путем прибавления окончаний **-μμένος, -μμένη, -μμένο**, например:

γράφω — писать	(έγραψα) —	γραμμένος (-η,-ο) написанный (-ая, -ое)
κρύβομαι — прятать	(έκρυψα) —	κρυμμένος (-η,-ο) спрятанный (-ая, -ое)
εγκαταλείπομαι — оставлять, покидать	(εγκατάλειψα) —	εγκαταλειμμένος (-η,-ο) оставленный, брошенный, покинутый (-ая, -ое)

Глаголы I спряжения παθητική φωνή например, μαζεύομαι *собираться*, παύομαι *прекращаться* в αόριστος ενεργητική φωνή имеют две формы: μάζευα (μάζεψα), έπαυσα (έπαψα).

Причастия от этих глаголов образуются путем прибавления окончаний **-μένος, -μένη, -μένο** непосредственно к основе глагола, например:

μαζεύομαι — собираться	(μάζευσα) —	μαζεμένος (-η,-ο) собранный (-ая, -ое)
παύομαι — прекращаться	(έπαυσα) —	παυμένος (-η,-ο) прекращенный (-ая, -ое)

3) Глаголы I спряжения παθητική φωνή имеющие в αόριστος ενεργητική φωνή окончание **-ξα**, образуют причастия прошедшего времени путем прибавления окончаний **-γμένος, -γμένη, -γμένο** например:

πλέκομαι вязаться (έπλεξα) πλεγμένος (-η,-ο) связанный (-ая, -ое)
πλέκομαι вязаться (έπλεξα) πλεγμένος (-η,-ο) связанный (-ая, -ое)

ανοίγομαι открываться (άνοιξα) ανοιγμένος (-η,-ο) открытый (-ая, -ое)
ανοίγομαι открываться (άνοιξα) ανοιγμένος (-η,-ο) открытый (-ая, -ое)

4) Ряд глаголов I спряжения παθητική φωνή образует причастия прошедшего времени путем прибавления к основе глаголов в αόριστος окончаний **-μένος,-μένη, -μένο** например:

φέρομαι — приноситься	(έφερα) —	φερμένος (-η,-ο) принесённый (-ая, -ое)
πλύνομαι — умываться	(έπλυνα) —	πλυμένος (-η,-ο) выкупанный, умы выкупанный, умытый (-ая, -ое)

5) Глаголы I спряжения, оканчивающиеся в παθητική φωνή на **-αίνομαι**, имеющие в αόριστος ενεργητική φωνή окончание **-ανα**, образуют причастия прошедшего времени путем прибавления к основе глаголов в αόριστος ενεργητική φωνή окончаний **-μένος, -μένη, -μένο**, например:

ζεσταίνομαι — греться	(ζέστανα) —	ζεσταμένος (-η,-ο) согретый (-ая, -ое)
πικραίνομαι — огорчаться	(πίκραινα) —	πικραμένος (-η,-ο) огорченный (-ая, -ое)
ψυχραίνομαι — охлаждаться	(ψύχρανα) —	ψυχραμένος (-η,-ο) охлажденный (-ая, -ое)

ПРИМЕЧАНИЕ. Некоторые глаголы, оканчивающиеся на **-αίνομαι** типа υφαίνομαι ткаться, образуют причастия прошедшего времени путем прибавления окончаний **-σμένος, -σμένη, -σμένο**, например: υφαίνομαι — υφασμένος сотканный.

6) Глаголы I спряжения παθητική φωνή оканчивающиеся на **-ώνομαι** образуют причастия прошедшего времени путем прибавления окончаний **-μένος, -μένη, -μένο,** к основе глаголов группы αόριστος в ενεργητική φωνή, например:

πληρώνομαι — оплачиваться	(πλήρωσα) —	πληρωμένος (-η,-ο) оплаченный (-ая, -ое)
διορθώνομαι — исправляться	(διόρθωσα) —	διορθωμένος (-η,-ο) исправленный (-ая, -ое)
αφιερώνομαι — посвящаться	(αφιέρωσα) —	αφιερωμένος (-η,-ο) посвященный (-ая, -ое)

7) Некоторые неправильные глаголы I спряжения παθητική φωνή образуют причастия прошедшего времени следующим образом:

βλέπομαι смотреться	—	ειδωμένος (-η,-ο) увиденный (-ая, -ое)
λέγομαι говориться	—	ειπωμένος (-η,-ο) сказанный (-ая, -ое)
κάνω делать	—	καμωμένος (-η,-ο) сделанный (-ая, -ое)
τρώγομαι съедаться	—	φαγωμένος (-η,-ο) съеденный (-ая, -ое)
στέλνομαι посылаться	—	σταλμένος (-η,-ο) отправленный, посланный
	—	(-ая, -ое)

8) В димотике отсутствует форма причастия настоящего времени от глаголов παθητική φωνή группы ενεστώτας. Поэтому в разговорной практике используются причастия, типичные для кафаревусы, например:

εργάζομαι трудиться — εργαζόμενος (-η,-ο) трудящийся

αναπτύσσομαι развиваться — αναπτυσσόμενος (-η,-ο) развивающийсяае

κατευθύνομαι направляться — κατευθυνόμενος (-η,-ο) направляющийся

Из приведенных примеров видно, что типичными для причастий такого типа являются окончания **-όμενος, -όμενη, -όμενο,** которые добавляются непосредственно к основе глагола.

ПРИМЕЧАНИЕ. Все причастия от глаголов I спряжения παθητική φωνή склоняются также, как и прилагательные, имеющие такие же окончания, например κτισμένος построенный:

		Ед.ч.		*Мн.ч.*
Ον.	ο	κτισμένος	οι	κτισμένοι
Γεν.	του	κτισμένου	των	κτισμένων
Αιτ.	τον	κτισμένο	τους	κτισμένους
Κλ.	—	κτισμένο	—	κτισμένοι

§ 3. Причастия прошедшего времени (μετοχές) от глаголов II спряжения παθητική φωνή группы αόριστος

Для образования причастий прошедшего времени (μετοχές) от глаголов II спряжения παθητική φωνή к основе соответствующего глагола в αόριστος ενεργητική φωνή прибавляются следующие окончания: **-μένος, -μένη, -μένο,** например:

ρωτιέμαι — спрашиваться	(ρώτησα) —	ρωτημένος (-η,-ο) спрошенный (-ая, -ое)
εξηγούμαι — объясняться, выясняться	(εξήγησα) —	εξηγημένος (-η,-ο) выясненный, объясненный (-ая, -ое)
διαιρούμαι — разделяться, делиться	(διαίρεσα) —	διαιρεμένος (-η,-ο) разделенный (-ая, -ое)

Глаголы II спряжения παθητική φωνή имеющие в αόριστος ενεργητική φωνή соответствующую форму глагола, оканчивающуюся на **-ασα,** образуют причастия прошедшего времени путем прибавления окончаний **-σμένος, -σμένη, -σμένο,** например:

γελιέμαι — обманываться	(γέλασα) —	γελασμένος (-η,-ο) обманутый (-ая, -ое)
περνώ — проходить	(πέρασα) —	περασμένος (-η,-ο) пройденный (-ая, -ое)
χαλνώ — ломать, портить	(χάλασα) —	χαλασμένος (-η,-ο) сломанный, испорченный (-а

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите миф о происхождении Афин, используя лексику текста 1.*

2. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите миф о Дедале и Икаре, используя лексику текста 3.*

3. *Побеседуйте друг с другом, используя лексику текста 1.*

4. *Составьте диалог, поговорите друг с другом, используя приведенные ниже вопросы:*

1. Πώς ονομάζονταν πριν η Αθήνα και γιατί; 2. Πού ανέβηκε ο Κέκροπας, όταν έφτασε στην Αθήνα; 3. Τι είδε ο Κέκροπας από το βράχο; 4. Τι αποφάσισε; 5. Ποιος παρακολουθούσε τη δουλιά των κατοίκων; 6. Γιατί

μάλωσαν οι θεοί; 7. Ποιος ήθελε να πάρει την πόλη αυτή υπό την προστασία του; 8. Τι πρότεινε ο Ποσειδώνας; 9. Τι πρότεινε η Αθηνά; 10. Τι όρισε ο Δίας; 11. Τι δώρο έκανε η Αθηνά; 12. Τι δώρο έκανε ο Ποσειδώνας; 13. Τι παραδέχτηκαν οι θεοί; 14. Ποιος πήρε την πόλη υπό την προστασία του;

5. *Задайте 5-6 вопросов друг другу по теме текста 1.*

6. *Ответьте письменно на вопросы:*

1. Ποιος ήταν ο Δαίδαλος; 2. Γιατί τον κάλεσε στην Κρήτη ο βασιλιάς Μίνωας; 3. Τι έχτισε ο Δαίδαλος στην Κρήτη; 4. Ποιον έκλεισε στο Λαβύρινθο ο Μίνωας; 5. Γιατί ο βασιλιάς δεν ήθελε να αφήσει το Δαίδαλο να φύγει; 6. Τι τρόπο βρήκε ο Δαίδαλος; 7. Τι είπε ο Δαίδαλος όταν οι φτερούγες ήταν έτοιμες; 8. Πώς πετούσε ο Ίκαρος; 9. Γιατί σκόρπισαν οι φτερούγες του; 10. Γιατί άρχισε να φωνάζει ο Δαίδαλος; 11. Πώς κατάλαβε ο Δαίδαλος ότι ο Ίκαρος πνίγηκε; 12. Ποιος βρήκε και έθαψε τον Ίκαρο; 13. Εξηγήστε τις ονομασίες *Ικάριο πέλαγος, νησί Ικαρία.* 14. Πού πέρασε ο Δαίδαλος τα τελευταία χρόνια της ζωής του;

7. *Прочитайте и перескажите:*

Τα ψηλότερα βουνά της Ελλάδας έχουν ύψος από 2000 ως 3000 μέτρα. Το ψηλότερο βουνό της είναι ο Όλυμπος. Στις κορυφές του υπάρχουν μόνο απότομοι βράχοι και σύννεφα. Επί αιώνες κανένας δεν μπόρεσε να ανεβεί στον Όλυμπο. Για πρώτη φορά μόνο το 1913 έφτασαν οι άνθρωποι στην ψηλότερη κορφή του. Η μεγαλοπρέπεια του Ολύμπου είχε κάνει τους αρχαίους Έλληνες να πιστεύουν, πως εκεί πάνω κατοικούσαν οι θεοί τους. Οι τουρίστες που έρχονται στην Ελλάδα έχουν στο πρόγραμμά τους την επίσκεψη στη Θεσσαλία, όπου υψώνεται το περίφημο βουνό. Όταν κοιτάζεις τον Όλυμπο θυμάσαι αμέσως τους αρχαίους μύθους κι είναι σαν να βλέπεις το θεό των θεών, το Δία, τη θεά Αθηνά, την Αφροδίτη, τον Ποσειδώνα. Είναι σαν να σε χαιρετούν από τα ύψη του μεγάλου Ολύμπου.

8. *Поставьте глаголы, данные в скобках, и выражающие нереальность, в соответствующем лице и числе:*

1. Απόψε (θέλω) να πάω στη λέσχη μας, αλλά δεν έχω καιρό. 2. Αν (βλέπω) την καθηγήτρια, (ρωτώ) για το Μουσείο της Ακρόπολης. 3. Αν (έχω) καιρό, (διαβάζω) όλη την ημέρα. 4. (Πηγαίνω) για ψώνια, αν (τελειώνω) τη δουλιά μου. 5. (Παίρνω) το βιβλίο μου, αν (βλέπω) τον Κώστα. 6. Αν (μπορώ), (παρακολουθώ) τη διάλεξη για την Ελλάδα. 7. Η μικρή μου αδερφή (παίζω) όλη την ημέρα. 8. Ο φίλος μου (εργάζομαι) όλο το μήνα. 9. Αν (βλέπω) το Νίκο, του (μιλώ) για την Όλγα. 10. Αν (παίρνω) τα λεφτά, (αγοράζω) μαγνητόφωνο. 11. Αν (έχω) την ευκαιρία, (πηγαίνω)

στη συναυλία συμφωνικής μουσικής. 12. Αν (αιθάνομαι) καλά, (πηγαίνω) εκδρομή. 13. Αν τον (συναντώ), (μεταδίδω) τους χαιρετισμούς μου.

9. *Переведите на греческий язык:*

1. Я хотел бы передать вам привет от моих друзей. 2. Если бы я увидел Павла, то обязательно рассказал бы ему о нашей встрече. 3. Если бы ты пришел вовремя, то повидался бы с Марией. 4. Я с удовольствием изучал бы древнегреческий язык. 5. Если бы ты встретил Ставроса, то объяснил бы ему причину нашего отъезда. 6. Я бы пришел на вечер, но, к сожалению, очень занят. 7. Если бы я встретил Янниса, то передал бы ему ваше письмо. 8. Я был бы рад поближе познакомиться с вами. 9. Если бы я имел возможность, то обязательно купил бы эту книгу. 10. Если бы вы не поссорились с Петром, то могли бы вместе поехать отдыхать в наш лагерь. 11. Мы вернулись бы раньше, если по дороге не встретили бы Анну.

10. *Придумайте предложения, выражающие нереальность, со следующими глаголами:*

προστατεύω, φυτρώνω, μαλώνω, στολίζω, περνώ, περιβρέχω, χαρίζω, νικώ, αναπτύσσω, περηφανεύομαι, εκτιμώ, κρατώ, σώζομαι, πετώ, υψώνομαι, σκορπίζω, πέφτω, πνίγομαι, εξουσιάζω, ξεχνώ.

11. *Образуйте причастия прошедшего времени от следующих глаголов:*

στολίζομαι, χαρίζομαι, σώζομαι, αποφασίζομαι, μαζεύομαι, υψώνομαι, σκορπίζομαι, πνίγομαι, γράφομαι, διαβάζομαι, ετοιμάζομαι, αναπτύσσομαι, διορθώνομαι, ρωτιέμαι, συναντιέμαι, κινούμαι, εξηγούμαι, θεωρούμαι.

12. *Вместо глагола, стоящего в αόριστος, используйте конструкцию с причастием παθητική φωνή:*

1. Ο Λαβύρινθος κτίστηκε στην Κρήτη για το Μινώταυρο. 2. Η Αθήνα κτίστηκε προς τιμή της θεάς Αθηνάς. 3. Το γεύμα ετοιμάστηκε από τη μητέρα μου. 4. Τα βιβλία στάλθηκαν στο Πανεπιστήμιο από την Ελλάδα. 5. Το άρθρο μου δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα του Πανεπιστημίου. 6. Τα φρούτα αγοράστηκαν στο μαγαζί. 7. Τα ρούχα πλύθηκαν από την αδερφή μου. 8. Ντύθηκα καλά. 9. Ο λογαριασμός πληρώθηκε. 10. Το βιβλίο χαρίστηκε στη Μαρία. 11. Οι δρόμοι στολίστηκαν για το καρναβάλι.

13. *Придумайте предложения со следующими причастиями:*

αποφασισμένος, κρυμμένος, γραμμένος, μαζεμένος, πλυμένος, ντυμένος, ζεσταμένος, σταλμένος, κρυωμένος, καμωμένος, ειπωμένος, εργαζομένος, αφιερωμένος.

14. *Переведите на греческий язык каждое предложение дважды: а) употребив αόριστος глаголов παθητική φωνή и б) соответствующее причастие прошедшего времени:*

1. Книга была посвящена истории борьбы греческого народа за свою свободу и независимость. 2. Было решено помочь нашим товарищам быстрее закончить строительство студенческого клуба. 3. Решение было принято на собрании студентов 1-го курса. 4. Модель космического корабля была сделана руками ребят. 5. Город был украшен цветами по случаю праздника.

15. *Придумайте рассказ со следующими словами и выражениями:*

ο γλύπτης, ο αρχιτέκτονας, η δόξα, το έργο τέχνης, φτιάχνω, φημισμένος, ονομάζομαι, ένδοξος, το άγαλμα, παραμυθένιος, κατασκευάζω, μνημείο.

16. *Переведите на греческий язык:*

Я мог бы много рассказать вам об Афинах. Бывал я там много раз, видел величественный Акрополь, слушал увлекательные рассказы гидов, интересные мифы о богине Афине, в честь которой был назван этот древний и прекрасный город, о боге морей Посейдоне, о знаменитом архитекторе Дедале и его сыне Икаре. Слушая и читая мифы Древней Эллады, мы лучше познаем Грецию, ее историю и традиции. Знакомясь сь мифологией, я узнал, почему оливковая ветвь является символом мира, почему часто сравнивают летчиков и космонавтов с Икаром. Мифы дают нам ответы на многие вопросы, связанные с географией Греции.

18 УРОК
Δέκατο όγδοο μάθημα

Текст 1: Ο Ηρακλής και ο Ανταίος
Текст 2: Ο Προμηθέας
Грамматика: § 1. Повелительное наклонение (η προστακτική έγκλιση) глаголов I спряжения ενεργητική φωνή
§ 2. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов I спряжения ενεργητική φωνή
§ 3. Η προστακτική έγκλιση глаголов II спряжения ενεργητική φωνή
§ 4. Η προστακτική έγκλιση глаголов 3-го лица единственного и множественного числа и 1-го лица множественного числа

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ο Ηρακλής και ο Ανταίος

Δώδεκα ητάν, σύμφωνα με τη μυθολογία, τα πιο σημαντικά κατορθώματα του Ηρακλή και λέγονταν "Δώδεκα άθλοι του Ηρακλή".

Ο πιο δύσκολος άθλος ήταν ο τελευταίος, ο δωδέκατος, όταν ο Ηρακλής υποχρεώθηκε να πάει να φέρει τρία χρυσά μήλα από τους κήπους του μεγάλου τιτάνα 'Ατλαντα, που κρατούσε στις πλάτες του τον ουράνιο θόλο.

Οι κήποι αυτοί βρίσκονταν στην άκρη του κόσμου. Τους περιποιούνταν οι θυγατέρες του 'Ανλαντα, οι θαυμάσιες Εσπερίδες και τους φύλαγε ένας πελώριος δράκοντας, που ποτέ δεν έκλεινε ο ύπνος τα μάτια του. Σ'αυτούς τους κήπους, πάνω σε χρυσό δέντρο, που το καλλιεργούσε η θεά Γη, έβγαιναν τα χρυσά μήλα.

Ξεκίνησε λοιπόν ο Ηρακλής για το μακρινό ταξίδι. Μα έπρεπε να περάσει από τη Λιβύη. Αυτός ο δρόμος ήταν επικίνδυνος. Ο χαμός απειλούσε τους ταξιδιώτες. Ζούσε εκεί ο μεγάλος Ανταίος, ο γιος της θεάς Γης και του θεού της θάλασσας, του Ποσειδώνα. Αυτός υποχρέωνε όλους τους περαστικούς να παλεύουν μαζί του, κι όταν τους νικούσε, τους σκότωνε. Με τα κρανία τους στόλιζε το ναό του πατέρα του, του θεού Ποσειδώνα. Κανένας δεν μπορούσε να νικήσει τον Ανταίο. Δεν ήξεραν το μυστικό, από πού αντλούσε τις ανεξάντλητες δυνάμεις του. Τις αντλούσε από τη μάνα του, από τη θεά Γη. 'Οταν εξαντλούνταν, του ήταν αρκετό μόνο ν'αγγίξει με το χέρι του τη γη, και ξαναχυνόταν στο σώμα του χείμαρος

από καινούριες, τεράστιες δυνάμεις. Ο Ανταίος λοιπόν μπορούσε να νικηθεί μονάχα ως εξής: να τον σηκώσει κανείς ψηλά στον αέρα και να μην τον αφήσει ν'αγγίξει τη μάνα - Γη. Έτσι δε θα μπορούσε ν'ανανεώσει τις δυνάμεις του.

Όταν ο Ηρακλής περνούσε μέσα από τη Λιβύη, αντάμωσε τον Ανταίο. Κι αυτός τον υποχρέωσε να παλέψει μαζί του. Άρχισε ματαξύ τους πεισματώδικη και σκληρή πάλη. Πολλή ώρα πάλευσαν ο Ηρακλής και ο Ανταίος, κι ούτε ο ένας, ούτε ο άλλος μπορούσε να νικήσει. Κάθε φορά, που ο Ηρακλής έριχνε τον Ανταίο στη γη, αυτός άγγιζε με το χέρι τη μάνα του και πάλι σηκωνόταν γεμάτος νέα δύναμη. Μα να, βάζοντας όλες του τις τεράστιες δυνάμεις, ο Ηρακλής απόσπασε από τη γη τον Ανταίο, τον σήκωσε ψηλά στον αέρα και τον έσφιξε στις σιδερένιες του αγκάλες. Ο Ανταίος προσπάθησε να ξεφύγει από τα μπράτσα του Ηρακλή μα εκείνος τον κρατούσε γερά. Η δύναμη του Ανταίου άρχισε να εξαντλείται, γιατί δεν μπορούσε ν'αγγίξει τη Γη. Όλο και πιο δυνατά τον έσφιγγε η αγκαλιά του Ηρακλή. Και τέλος τον έπνιξε, γιατί ο Ανταίος είχε χάσει την επαφή με τη μάνα - Γη, που τον δυνάμωνε.

Πολλά ακόμα εμπόδια έτυχε να συναντήσει ο Ηρακλής στο επικίνδυνο ταξίδι του, ώσπου να φτάσει την άκρη του κόσμου, στο μεγάλο τιτάνα Άτλαντα. Με κατάπληξη είδε το δυνατό τιτάνα, που κρατούσε στους πλατιούς του ώμους τον ουράνιο θόλο.

— Ω, μεγάλε τιτάνα Άτλαντα! του λέει ο Ηρακλής. Είναι ανάγκη να μου φέρεις τρία χρυσά μήλα, από το χρυσό δέντρο πού'ναι στους κήπους των Εσπερίδων!

— Εγώ θα σου φέρω τα τρία μήλα, γιε του Δία, απάντησε ο Άτλαντας, αν σταθείς στη θέση μου. Κράτησε τον ουράνιο θόλο στις πλάτες σου και περίμενε, ώσπου να έρθω με τα μήλα.

Ο Ηρακλής συμφώνησε. Πήρε τη θέση του Άτλαντα. Έβαλε όλες του τις δυνάμεις και κράτησε τον ουράνιο θόλο, ώσπου γύρισε ο Άτλαντας με τα τρία χρυσά μήλα.

Ο Άτλαντας λέει στον ήρωα:

— Να τα, τα τρία μήλα, Ηρακλή. Θα τα πάω όμως ο ίδιος στις Μυκήνες, κι εσύ κράτα, ώσπου να γυρίσω, τον ουράνιο θόλο.

Ο Ηρακλής κατάλαβε, πως ο τιτάνας πήγαινε να γλυτώσει από τη βαριά του δουλιά και, μπροστά στην πονηριά εκείνου, χρησιμοποίησε κι αυτός πονηριά.

— Καλά, Άτλαντα, είμαι σύμφωνος, απάντησε ο Ηρακλής. — Μόνο επέτρεψέ μου να φτιάξω πρώτα ένα μαξιλάρι για την πλάτη μου.

Ο Άτλαντας στάθηκε στη θέση του και φορτώθηκε πάλι στους ώμους του το βάρος του ουρανού. Ευθύς ο Ηρακλής πήρε το τόξο του, τα βέλη, πήρε και τα χρυσά μήλα, κι έγινε καπνός. Έτσι ξεγέλασε ο Ηρακλής τον τιτάνα Άτλαντα.

Запомните:

πολλή ώρα — **долгое время**
γεμάτος νέα δύναμη — **полный новых сил**
μονάχα ως εξής — **только так, таким образом**

πολλά εμπόδια έτυχε να συναντήσει — ему пришлось столкнуться со многими трудностями
ώσπου να έρθω — пока я не приду
γίνομαι καπνός — испариться, исчезнуть

Λεξιλόγιο

Ηρακλής ο	Геракл
Ανταίος ο	Антей
υποχρεώνομαι	быть должным
υποχρεώνω	обязывать, заставлять
τιτάνας ο	титан
ουράνιος θόλος ο	небесный свод
Άτλαντας ο	Атлант
άκρη η	край
περιποιούμαι	заботиться
θυγατέρα η	дочь
Εσπερίδες οι	Эсперидьі
δράκοντας ο	дракон
ύπνος ο	сон
κρανίο το	череп
μυστικό το	тайна
αντλώ(ε)	черпать
ανεξάντλητος (-η,-ο)	неисчерпаемый
εξαντλούμαι	иссякать
αγγίζω	трогать, дотрагиваться
ξαναχύνομαι	вновь вливаться
χείμαρος ο	поток
ανανεώνω	обновлять
ανταμώνω	встречать
πεισματώδικος (-η,-ο)	упрямый, упорный
αποσπώ(α)	отрывать
θεά Γη η	богиня Гея
μακρινός (-ή,-ό)	далекий
Λιβύη η	Ливия
χαμός ο	гибель
πνίγω	тонуть
δυναμώνω	укреплять, придавать силы
απειλώ(ε)	угрожать
περαστικός ο	прохожий, путник
σκοτώνω	убивать
σφίγγω	сжимать

αγκάλη η	**объятие**
ξεφεύγω	**избегать, ускользать**
μπράτσο το	**рука (выше локтя)**
Μυκήνες οι	**Микены**
πονηριά η	**хитрость**
τόξο το	**лук**
βάρος το	**тяжесть**
ξεγελώ(α)	**обманывать**
ευθύς	*нареч.* **вмиг, сразу**
γλυτώνω	**ускользать, спасаться**

Ρωτάμε και απαντάμε

— Για τον Ηρακλή ξέρεις κι άλλους μύθους;

— Θυμάμαι καλά τον ενδέκατο άθλο του Ηρακλή, όταν νίκησε τον Κέρβερο.

— Πες μου το.

— Μια μέρα ο βασιλιάς Ευρυσθέας κάλεσε τον Ηρακλή και του είπε: "Φέρε μου τον Κέρβερο από το βασίλειο του Άδη και αυτή θα είναι η τελευταία υπηρεσία, που απαιτώ από σένα."

— Και ποιος ήταν ο Κέρβερος;

— Ο Κέρβερος ήταν τρικέφαλος σκύλος. Στο λαιμό του αντί μαλλιά φύτρωναν μαύρα φίδια. Ο Κέρβερος φύλαγε στις χάλκινες πύλες του Ταρτάρου, την είσοδο του βασιλείου των νεκρών.

— Αυτός ο μύθος έχει ενδιαφέρον. Θυμάσαι ποιον συνάντησε ο Ηρακλής στο βασίλειο του Άδη;

— Εκεί ο Ηρακλής συνάντησε τον έξυπνο και πονηρό Σίσυφο από την Κόρινθο, που ήταν σ'όλη τη ζωή του άρπαγας του ξένου κόπου. Ο Σίσυφος έσπρωχνε μια πελώρια πέτρα μέχρι την κορυφή του βουνού, όμως δεν κατάφερε να την ανεβάσει. Η πέτρα του ξέφευγε και κατρακυλούσε και ο Σίσυφος πάλι άρχιζε να ανεβάζει την πέτρα.

— Και τον Τάνταλο τον θυμάσαι;

— Βέβαια. Ο βασιλιάς Τάνταλος καταδικάστηκε από το Δία, γιατί εξαπάτησε τους θεούς. Ο Τάνταλος τιμωρήθηκε σκληρά. Στεκόταν μέσα στο νερό, μα όσες φορές έσκυβε να δροσίσει τα μαύρα χείλη του, αμέσως το νερό χανόταν μέσα στη γη. Κοντά στο ποτάμι; όπου στεκόταν, φύτρωσαν δέντρα γεμάτα ώριμους καρπούς, αλλά όσες φορές άπλωνε το χέρι του για να κόψει ένα ροδάκινο ή ένα μήλο, τα κλαριά ανέβαιναν ψηλά-ψηλά και ο Τάνταλος δε μπορούσε να το φτάσει.

— Νομίζω πως ξέρεις πότε χρησιμοποιούμε την έκφραση "μαρτύριο του Ταντάλου";

— Όταν πλησιάζουμε κάτι το απαραίτητο κι επιθυμητό για μας, το οποίο όμως τελικά μένει απρόσιτο.

— Σωστά. Τους άλλους άθλους του Ηρακλή μπορείς να θυμηθείς;
— Θυμάμαι ακόμα τον έκτο άθλο του Ηρακλή, όταν καθάρισε την κοπριά απ'όλους τους σταύλους του βασιλιά της Ήλιδας, του Αυγεία.
— Όπως βλέπω, ξέρεις και θυμάσαι καλά αρκετούς άθλους του Ηρακλή. Το όνομά του έγινε συνώνυμο δύναμης και λεβεντιάς.

Λεξιλόγιο

Κέρβερος ο	Цербер
Ευρυσθέας ο	Эврисфей
βασίλειο το	царство
Άδης ο	Аид
υπηρεσία η	служба
απαιτώ	требовать
τρικέφαλος (-η,-ο)	трехглавый
σκύλος ο	пес
φίδι το	змея
χάλκινος (-η,-ο)	медный
πύλη η	ворота
Τάρταρος ο	Тартар
νεκρός (-ή,-ό)	мертвый
πονηρός (-ή,-ό)	хитрый, умный
Σίσυφος ο	Сизиф
άρπαγας ο	похититель
κόπος ο	труд
σπρώχνω	толкать
καταφέρνω	удаваться
κατρακυλώ(α)	скатываться
Τάνταλος ο	Тантал
εξαπατώ	обманывать
τιμωρούμαι	быть наказанным
σκύβω	наклоняться
δροσίζω	освежать
χάνομαι	исчезать, пропадать
ώριμος (-η,-ο)	зрелый, спелый
απλώνω	протягивать
κόβω	резать, срывать *(о плодах)*
έκφραση η	выражение
μαρτύριο το	мучение, мука
επιθυμητός (-ή,-ό)	желанный
κοπριά η	навоз
σταύλοι του Αυγεία οι	Авгиевы конюшни

συνώνυμο το	**синоним**
τόλμη η	**смелость, отвага**
λεβεντιά η	**храбрость, геройство**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ο Προμηθέας

Κάποτε στα πανάρχαια χρόνια κατοικούσαν λίγοι άνθρωποι στη γη, τρέχοντας στα δάση να βρουν τροφή, άγριους καρπούς και ρίζες. Δεν μπορούσαν να υπερασπίσουν τον εαυτό τους απ'τα θηρία και τις φοβερές δυνάμεις της φύσης.

Ζούσε τότε ο ξακουστός τιτάνας Προμηθέας, που λυπήθηκε πολύ τους καημένους ανθρώπους και αποφάσισε να τους βοηθήσει.

Μια μέρα ήρθε στο φίλο του, τον Ήφαιστο, που ήταν σιδηρουργός των θεών και μεγάλος τεχνίτης. Ο Ήφαιστος είχε κτίσει τα εργαστήριά του σε μια χαράδρα ενός ηφαιστείου, όπου μαζί με τους μονόφθαλμους κύκλωπες σφυρηλατούσε αστραπόβροντα για το Δία, τον κεραυνορίχτη.

Ο Προμηθέας μπήκε μέσα και είδε την ιερή φωτιά να καίει σ'ένα τεράστιο καμίνι. Κανένας δεν παρατήρησε πως άρπαξε, πως έκρυψε μια σπιθούλα και έτρεξε στους ανθρώπους για να τους χαρίσει ιερή φωτιά.

Ευτυχισμένοι οι άνθρωποι άναψαν παντού φωτιές σε τζάκια και καμίνια, με τη βοήθεια της ιερής φωτιάς άρχισαν να κτίζουν κατοικίες, να ναυπηγούν καράβια, να ημερεύουν τα άγρια ζώα. Το φως απ'την ιερή φωτιά ξύπνησε τον κοιμισμένο τους νου, άναψε στις καρδιές τους τον πόθο για την ευτυχία.

Πολλά ακόμα δίδαξε ο Προμηθέας στους ανθρώπους: τους έμαθε να οργώνουν τη γη, να γιατρεύουν τις αρρώστιες, να γράφουν, να διαβάζουν, έκανε ευτυχισμένη τη ζωή τους.

Μα ο Δίας θύμωσε με τον τιτάνα Προμηθέα και διέταξε τους υπηρέτες του, το Κράτος και τη Βία, να τιμωρήσουν σκληρά τον άρπαγα της ιερής φωτιάς.

— Καρφώστε τον σ'ένα άγριο βράχο. Δέστε τον με σιδερένιες αλυσίδες. Ας μείνει για πάντα καρφωμένος στο βράχο αυτό. πρόσταξε ο Δίας.

Έδεσε ο Ήφαιστος το φίλο του Προμηθέα στο βράχο, ενώ οι δούλοι του Δία παρακολουθούσαν τη δουλιά του.

— Σφίξε πιο πολύ τις αλυσίδες, μην τον λυπάσαι, ειδεμή αμέσως θα το μάθει ο Δίας, είπε η Βία.

Δεν απάντησε τίποτε ο Ήφαιστος, θαυμάζοντας την περηφάνεια του Προμηθέα, μόνο φεύγοντας τον άκουσε να λέει:

— Εγώ δεν αλλάζω το μαρτύριό μου με μια ζωή σκλάβου. Κάλλιο στο βράχο αλυσοδεμένος, παρά δούλος πιστός του τυράνου Δία.

Πέρασαν αιώνες. Πολλά άλλαξαν πάνω στη γη. Μα τα μαρτύρια του Προμηθέα συνεχίζονταν: ο ήλιος του έψηνε το κορμί του, ο παγωμένος αέρας τον σκέπαζε με το χιόνι και κάθε μέρα σε ορισμένη ώρα ερχόταν ένας τεράστιος

γύπας, που ξέσχιζε με τα κοφτερά νύχια το σώμα του και έτρωγε το συκώτι του. Αλλά ο Προμηθέας έμενε αλύγιστος και περήφανος στο βράχο του, μη χάνοντας την ελπίδα. Ήξερε πως θα ρθει ένας ήρωας για να του φέρει τη λευτεριά.

Και να επιτέλους άκουσε τα βήματα του ανθρώπου, που ερχότανε στο βουνό. Κάλλιο αργά, παρά ποτέ. Αυτός ήταν ο Ηρακλής, που πλησίασε το δεσμώτη Προμηθέα, έσπασε τις αλυσίδες του τιτάνα και του χάρισε την ελευθερία.

Запомните:

θυμώνω με ... — рассердиться на кого-либо
Κάλλιο αργά, παρά ποτέ. — Лучше поздно, чем никогда.

Λεξιλόγιο

Προμηθέας ο	Прометей
τρέχοντας	скитаясь
ρίζα η	корень
θηρίο το	зверь
καημένος (-η,-ο)	несчастный
Ήφαιστος ο	Гефест
ηφαίστειο το	вулкан
σιδηρουργός ο	кузнец
τεχνίτης ο	мастер
χαράδρα η	пропасть, овраг
μονόφθαλμος (-η,-ο)	одноглазый
Κύκλωπας ο	циклоп
σφυρηλατώ(ε)	ковать
αστραπή η	молния
βροντή η	гром
αστραπόβροντο το	гром и молния
κεραυνορίχτης ο	громовержец
κεραυνός ο	гром
φωτιά η	огонь
καίω	гореть
καμίνι το	камин, печь
παρατηρώ	замечать
αρπάζω	хватать
κρύβω	прятать
σπίθα η	искра
σπιθούλα η	искорка
ανάβω	зажигать
τζάκι το	очаг
ναυπηγώ	строить корабли

ημερεύω	**приручать**
πόθος ο	**страстное желание**
οργώνω	**пахать**
υπηρέτης ο	**слуга**
διατάσσω	**приказывать**
Κράτος το	**Кратос**
Βία η	**Виа**
τιμωρώ(ε)	**наказывать**
καρφώνω	**пригвождать, приковывать**
ορισμένος (-η,-ο)	**определенный**
γύπας ο	**стервятник**
ξεσχίζω	**рвать**
κοφτερός(-ή,-ό)	**острый**
νύχι το	**ноготь**
αλύγιστος (-η,-ο)	**непреклонный**
βήμα το	**шаг**
δεσμώτης ο	*зд* **прикованный**
σπάζω	**разрывать**
δένω	**связывать**
αλυσίδα η	**цепь**
καρφωμένος (-η,-ο)	**прикованный**
δούλος ο	**раб**
σκλάβος ο	**раб**
ειδεμή	**иначе, или**
πιστός (-ή,-ό)	**верный**
συνεχίζομαι	**продолжать**

Грамматика

§ 1. Повелительное наклонение (η προστακτική έγκλιση) глаголов I спряжения ενεργητική φωνή

Повелительное наклонение выражает приказание или просьбу по отношению к другому лицу, поэтому основной формой повелительного наклонения является форма 2-го лица единственного или множественного числа.

1) Προστακτική έγκλιση глаголов I спряжения ενεργητική φωνή образуется от основы глаголов группы ενεστώτας, к которой добавляется окончание **-ε** и **-ετε**, например:

κτίζω строить, γράφω писать

2-е л.	ед.ч.	κτίζε	строй	γράφε	пиши
2-е л.	мн.ч.	κτίζετε	стройте	γράφετε	пишите

διαβάζω читать, μαζεύω собирать

2-е л.	ед.ч.	διάβαζε	читай	μάζευε	собирай
2-е л.	мн.ч.	διαβάζετε	читайте	μαζεύετε	собирайте

У двусложных глаголов в προστακτική έγκλιση ударение в единственном числе падает на один и тот же слог: κτίζε, κτίζετε.

В προστακτική έγκλιση у глаголов, состоящих из трех и более слогов, во 2-м лице единственного числа ударение переходит на третий слог от конца: διάβαζε, μάζευε.

2) Для образования προστακτική έγκλιση от глаголов группы αόριστος ενεργητική φωνή употребляются те же окончания, **-ε** и **-ετε**, которые прибавляются к основе глагола в αόριστος, например:

κτίζω строить, γράφω писать

2-е л.	ед.ч.	κτίσε	построй	γράψε	напиши
2-е л.	мн.ч.	κτίσ(ε)τε	постройте	γράψ(ε)τε	напишите

διαβάζω читать, μαζεύω собирать

2-е л.	ед.ч.	διάβασε	прочти	μάζεψε	собери
2-е л.	мн.ч.	διαβάσ(ε)τε	прочтите	μαζέψ(ε)τε	соберите

Ударение во 2-м лице единственного числа переходит на третий слог от конца: διάβασε, μάζεψε.

ПРИМЕЧАНИЕ. Во 2-м лице множественного числа (ε) взято в скобки, так как в разговорной речи оно, как правило, опускается, например: κτίστε, γράψτε, διαβάστε, μαζέψτε.

§ 2. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов I спряжения ενεργητική φωνή

В греческом языке имеется большое количество неправильных глаголов I спряжения, которые образуют форму προστακτική следующим образом:

λέω говорить — πες скажи — πέστε скажите
δίνω давать — δόσε (δώσε) дай — δόστε (δώστε) дайте
παίρνω брать — πάρε возьми — πάρ(ε)τε возьмите
μπαίνω входить — μπες (έμπα) войди — μπείτε войдите
βγαίνω выходить — βγες (έβγα) выйди — βγείτε выйдите
πηγαίνω идти — πήγαινε пойди — πηγαίνετε пойдите
φεύγω уходить — φύγε уйди — φύγετε уйдите
πίνω пить — πιες выпей — πιείτε выпейте
ανεβαίνω подниматься — ανέβα поднимись — ανεβείτε поднимитесь
κατεβαίνω спускаться — κατέβα спустись — κατεβείτε спуститесь
τρώ(γ)ω есть — φά(γ)ε поешь — φά(γ)ετε поешьте

§ 3. Η προστακτική έγκλιση глаголов II спряжения ενεργητική φωνή

1) Προστακτική глаголов II спряжения 1-й категории ενεργητική φωνή группы ενεστώτας образуются путем прибавления во 2-м лице единственного числа окончания **-α**, а ударение переносится на предпоследний слог, например, ρωτώ(α) *спрашивать* ρώτα *спрашивай.*

Форма προστακτική 2-го лица множественного числа совпадает с формой глагола изъявительного наклонения в ενεστώτας 2-го лица множественного числа, например, ρωτάτε *спрашивайте.*

ρωτώ спрашивать, απαντώ отвечать

2-е л.	ед.ч.	ρώτα	спрашивай	απάντα	отвечай
2-е л.	мн.ч.	ρωτάτε	спрашивайте	απαντάτε	отвечайте

2) Προστακτική глаголов II спряжения 2-й категории ενεργητική φωνή имеют следующие окончания: **-α,-είτε.**

εξηγω объяснять, φορώ носить

2-е л.	ед.ч.	εξήγα	объясняй	φόρα	носи
2-е л.	мн.ч.	εξηγείτε	объясняйте	φορείτε	носите

Προστακτική глаголов II спряжения 1-й и 2-й категории группы αόριστος образуется по тому же принципу, что и у глаголов I спряжения, то есть к основе глагола в αόριστος добавляются окончания **-ε,-(ε)τε**, например:

ρωτώ — спрашивать —	(ρώτησα) —	ρώτησε — спроси —	ρωτήστε спросите
εξηγώ — объяснять —	(εξήγησα) —	εξήγησε — объясни —	εξηγήστε объясните
παρακαλώ — просить —	(παρακάλεσα) —	παρακάλεσε — попроси —	παρακαλέστε попросите

Как видно из примеров, ударение во 2-м лице единственного числа переходит на третий слог от конца.

ПРИМЕЧАНИЕ. 1. С глаголами в προστακτική используется отрицание μη(ν); (ν) взято в скобки, так как употребляется только в том случае, если глагол начинается с гласной буквы, а также с согласных κ, ξ, π, τ и буквосочетаний γκ, μπ, ντ, τσ, τζ. Например: μην απαντάς — не отвечай, μην εξηγείτε — не объясняйтею

2. В προστακτική личные местоимения всегда безударны и стоят после глагола, например: πες του —скажи ему, ρωτήστε τον — спросите его, εξηγήστε τους — объясните им

§ 4. Η προστακτική έγκλιση глаголов 3-го лица единственного и множественного числа и 1-го лица множественного числа

1) Форма προστακτική глаголов группы ενεστώτας 3-го лица единственного и множественного числа образуется при помощи модальной частицы **ας** и формы спрягаемого глагола, например:

Ας γράφει την υπαγόρευση.	Пусть он пишет диктант.
Ας θεωρούν έτσι.	Пусть они так считают.

2) Форма προστακτική глаголов группы αόριστος 3-го лица единственного и множественного числа образуется так же, как и форма προστακτική глаголов группы ενεστώτας, но с глаголом группы αόριστος, например:

Ας γράψει το γράμμα.	Пусть он напишет письмо.
Ας ρωτήσουν τον πατέρα.	Пусть они спросят отца.
Ας πάρει το βιβλίο.	Пусть он возьмет книгу.

3) Форма προστακτική 1-го лица множественного числа образуется согласно правилам, изложенным в пунктах 1) и 2), например:

Ας διαβάζουμε την εφημερίδα.	Давайте почитаем газету.
Ας ρωτήσουμε τον καθηγητή.	Давайте спросим преподавателя.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите содержание текста 1.*

2. *Напишите изложение на тему "Геракл и Антей". Сравните героев мифа и выскажите свое отношение к ним.*

3. *Ответьте письменно на вопросы:*

1. Πόσα ήταν τα σημαντικά κατορθώματα του Ηρακλή; 2. Ποιο απ'αυτά ήταν το πιο δύσκολο; 3. Ποιος φύλαγε τους κήπους με τα χρυσά μήλα; 4. Γιατί ο δρόμος για τη Λιβύη ήταν επικίνδυνος; 5. Γιατί κανένας δεν μπόρεσε να νικήσει τον Ανταίο; 6. Πώς ο Ηρακλής νίκησε τον Ανταίο; 7. Ποιος ήταν ο Άτλαντας; 8. Τι ζήτησε ο Ηρακλής από τον Άτλαντα; 9. Πώς ο Άτλαντας ήθελε να γλυτώσει από την βαριά δουλιά του; 10. Πώς ο Ηρακλής ξεγέλασε τον Άτλαντα;

4. *Прослушайте магнитофонную запись и перескажите содержание текста 2.*

5. *Напишите изложение текста 2, используя приведенные ниже вопросы:*

1. Ποιος ήταν ο Προμηθέας; 2. Γιατί λυπήθηκε τους ανθρώπους; 3. Πώς αποφάσισε να τους βοηθήσει; 4. Ποιος ήταν ο Ήφαιστος; 5. Ποιοι ήταν οι

κύκλωπες; 6. Τι έκαναν οι άνθρωποι με την ιερή φωτιά; 7. Τι δίδαξε ακόμα στους ανθρώπους ο Προμηθέας; 8. Γιατί θύμωσε ο Δίας; 9. Πώς ο Δίας αποφάσισε να τιμωρήσει τον Προμηθέα; 10. Τι διέταξε τους υπηρέτες του ο Δίας; 11. Ποιος κάρφωσε τον Προμηθέα στο βράχο; 12. Τι είπε ο Προμηθέας, όταν τον είχαν καρφώσει; 13. Πέστε δυο λόγια για τα μαρτύριά του. 14. Ποιος απελευθέρωσε τον Προμηθέα; 15. Με ποιον συγκρίνουμε συχνά τον Προμηθέα;

6. *Выпишите из текста 1 глаголы и образуйте от них προστακτική.*

7. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в προστακτική:*

1. (Παίρνω) τα τετράδια και τα (δίνω) στους μαθητές. 2. (Μπαίνω), σε παρακαλώ. 3. (Ανεβαίνω) στο τρίτο πάτωμα και (καλώ) τον υπάλληλο του ξενοδοχείου. 4. (Ρωτώ) τη μητέρα, αν πάμε στη θεία απόψε. 5. (Εξηγώ) στα παιδιά, πώς πρέπει να παίζουν αυτό το παιχνίδι. 6. Πρώτα (δίνω) εξετάσεις και μετά θα πας στην εξοχή. 7. (Λέω) μου, παρακαλώ, τις εντυπώσεις σας από την έκθεση. 8. (Κατεβαίνω) αμέσως, σε περιμένουμε. 9. (Καθαρίζω) το δωμάτιο αύριο το πρωί, πριν φύγεις. 10. (Διορθώνω) τα λάθη του Κώστα. 11. (Παρακαλώ) τον πατέρα να σου αγοράσει αυτό το βιβλίο. 12. (Πληρώνω) το λογαριασμό και πάμε σπίτι. 13. (Αγοράζω) ψωμί και βούτυρο. 14. (Αφήνω) τις βαλίτσες σας και (συμπληρώνω) το έντυπο αυτό. 15. (Σηκώνω) το χέρι και (απαντώ).

8. *Переведите на греческий язык:*

— Мария, быстро одевайся и поехали. Нас уже ждет автобус.
— Бегу, бегу. Как прекрасно, что мы увидим Акрополь! Это далеко отсюда?
— Минут 15 на автобусе. Акрополь расположен так, что он виден отовсюду.
— Сейчас мы поднимемся и пройдем через знаменитые Пропилеи, которые были возведены при великом Перикле. А вот и Парфенон.
— Расскажите, пожалуйста, кто был архитектором этих величественных строений? Какой скульптор создал эти прекрасные статуи?
— О, это были прославленные Иктиний и Каллистрат. Это был великий Фидий. К сожалению, самая знаменитая статуя богини Афины, которая украшала Парфенон, не сохранилась.
— А вот и храм Эрехтейон. Это те самые знаменитые кариатиды?
— Нет, к сожалению мы вынуждены были их убрать, так как они начали разрушаться. Подлинники этих скульптур находятся в Афинском археологическом музее.
— Прекрасное впечатление производит храм Бескрылой Ники, не правда ли?
— Акрополь — это поистине великое творение человеческого гения.

9. *Переведите на греческий язык:*

1. Дай Никосу деньги, он пойдет в магазин. 2. Не говори сейчас об этом, подожди немного. 3. Вызовите машину и скажите шоферу, пусть он отвезет вас прямо в аэропорт. 4. Позвони Ольге, пусть она зайдет к директору школы. 5. Не спрашивай меня об этом фильме, мне он не понравился. 6. Не забудь, завтра мы встречаемся в восемь. 7. Не просите его, пусть он сам поймет, что надо делать. 8. Пусть Максим расскажет нам о своей поездке на Кипр. 9. Зажги свет, уже темно. 10. Сначала поешь, а потом пойдешь в читальный зал. 11. Не буде его, 'он всю ночь готовился к экзамену.

10. *Вместо точек поставьте личные местоимения μου, σου, του, της, μας, σας, τον, την:*

1. Κόψε ... το εισιτήριο, είπε η 'Αννα στον Πέτρο. 2. Πάρε ... μαζί σου, παρακάλεσε η αδερφή μου. 3. Φέρτε ... τα κλειδιά, παρακάλεσε ο ξένος τον υπάλληλο του ξενοδοχείου. 4. Εξηγήστε ... τη σημασία αυτής της έκφρασης. 5. Βοηθήστε ..., γιατί κουράστηκε πολύ. 6. Παρακαλέστε ... να σας δείξει την έκθεση. 7. Πέστε ... να τελειώσει αμέσως τη δουλιά. 8. Χάρισε ... το νέο ημερολόγιο. 9. Γράψε ... γράμμα, γιατί το περιμένει πολύ. 10. Μαζέψτε ... και πέστε ... τα νέα.

11. *Передайте косвенную речь прямой, образуя προστακτική:*

Образец: Μου είπε να του φέρω το βιβλίο. — Μου είπε: "Φέρε μου το βιβλίο."

1. Με παρακάλεσε να διαβάσω το άρθρο του πριν βγάλω το συμπέρασμα. 2. Με φώναξε για να φέρω τον κατάλογο των περιοδικών. 3. Μου είπε να πάρω εισιτήρια για το σινεμά. 4. Με παρακάλεσε να επαναλάβω το μάθημα ακόμα μια φορά. 5. Μου είπε να πάω στο μαγαζί να αγοράσω ψωμί. 6. Με παρακάλεσε να περάσω από το γραφείο του. 7. Μου είπαν να παραγγείλω το γεύμα. 8. Του είπαν να αφήσει τις αποσκευές στο χωλ του ξενοδοχείου. 9. Με παρακάλεσε να του δόσω τα λεφτά. 10. Μου είπε να μεταφράσω το άρθρο.

12. *Составьте предложения со следующими глаголами в προστακτική:*

έμπα, παρακάλεσε, πέρασε, πάρε, δόσε, πέστε, εξηγήστε, βρες, μάζεψε.

13. *Составьте предложения со следующими глаголами в προστακτική:*

βλέπω, δίνω, λέω, παίρνω, κάνω, στέλνω, ρωτώ, απαντώ, επαναλαμβάνω, βρίσκω.

14. *Составьте предложения со следующими словами:*

ο χαμός, απειλώ, το μυστικό, τυχαίνω, ο άθλος, πεισματώδικος, γλυτώνω, θυμώνω, τιμωρώ, αρπάζω, ο τύρανος, ανεξάντλητος, αντλώ, υποχρεώνω.

15. *Переведите на греческий язык:*

Кто не знает Прометея! Это он дал людям священный огонь и таким образом научил их строить города, снаряжать корабли, читать и писать, лечить болезни и приручать диких животных. Огонь Прометея зажег в сердцах людей страстное желание счастья. Отец богов Зевс разгневался на Прометея и приказал приковать его цепями к скале. Но Прометей остался горд и непреклонен. Он сказал Гефесту: "Я никогда не променяю свои мучения на жизнь раба. Лучше быть прикованным к скале, чем жить верным рабом тирана."

16. *Прочитайте, перескажите и напишите изложение:*

Ο ΘΗΣΕΑΣ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΤΟ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟ

Μια μέρα ήρθε ταξίδι στην Αθήνα ο γιος του βασιλιά Μίνωα, ο Ανδρόγεως. Ήταν νέος και πολύ όμορφος. Μαζί με τους φίλους του πήγε να κυνηγήσει ένα φοβερό ταύρο και δυστυχώς ο ταύρος τον σκότωσε.

Σαν το έμαθε ο πατέρας του, ο Μίνωας, αποφάσισε να τιμωρήσει τους Αθηναίους. Μάζεψε μεγάλο στόλο και στρατό κι έφτασε στην Αθήνα, όπου άρχισε να καταστρέφει ό, τι έβρισκε μπροστά του. Οι Αθηναίοι πολέμησαν ηρωϊκά, μα ο εχθρός ήταν πολύ δυνατός και ο βασιλιάς Αιγαίας αναγκάστηκε να τους παραδόσει την πόλη. Τότε ο Μίνωας επέβαλε στους κατοίκους των Αθηνών βαριούς όρους. Ζήτησε να του στέλνουν κάθε χρόνο επτά νέους και επτά νέες για βορά στο Μινώταυρο.

Ο Μινώταυρος ήταν γιος του Μίνωα. Κάποτε οι θεοί τιμώρησαν το Μίνωα για την αλαζονεία του και η γυναίκα του Μίνωα γέννησε ένα τέρας με κορμί άντρα και κεφάλι ταύρου. Για να κρύψει τη ντροπή απ'τους ανθρώπους ο Μίνωας παρακάλεσε το Δαίδαλο να κτίσει το Λαβύρινθο και έκλεισε το Μινώταυρο, που ζούσε μόνο με ανθρώπινο κρέας.

Τρία χρόνια βασανίζονταν οι Αθηναίοι και μια μέρα εμφανίστηκε ένας μεγάλος ήρωας, ο γιος του βασιλιά Αιγαία και υποσχέθηκε να σκοτώσει το Μινώταυρο. Μαζί με τους άλλους νέους ο Θησέας πήγε στην Κρήτη και μετά από πολλές δυσκολίες, σε σκληρή πάλη σκότωσε το τέρας και ελευθέρωσε την πατρίδα του απ'τους βαριούς όρους.

Λεξιλόγιο

κυνηγώ(α)	охотиться
βορά η	добыча, жертва
αλαζονεία η	чванство, выокомерие

17. *Прочитайте, перескажите и напишите изложение:*

Ποιος από μας δεν ξέρει την πλούσια ιστορία της αρχαίας Ελλάδας, που αρχίζουμε να τη μαθαίνουμε στα παιδικά μας χρόνια; Ποιος δεν ξέρει τους θαυμάσιους ελληνικούς μύθους; Όμως κι η σύγχρονη ιστορία της χώρας αυτής είναι πλούσια σε ηρωϊκά γεγονότα, που συνδέονται με σκληρούς αγώνες του ελληνικού λαού ενάντια στους ξένους εισβολείς, ενάντια στους Τούρκους καταχτητές, που βασάνιζαν τη χώρα αυτή κατά τη διάρκεια τεσσάρων αιώνων, ενάντια στους Ιταλούς και Γερμανούς φασίστες τον καιρό του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Για την ελληνική Αντίσταση εκείνα τα χρόνια ήξερε όλος ο προοδευτικός κόσμος. Ήταν πράγματι λαϊκή αντίσταση. Θα μάθετε επίσης πολλά ενδιαφέροντα πράγματα για τα γεγονότα της Επανάστασης του 1821, για τη μεγάλη φιλία που συνδέει τους λαούς της Ρωσίας και της Ελλάδας. Θα μάθετε για τη βοήθεια της χώρας μας στον ελληνικό λαό στον αγώνα του ενάντια στον τουρκικό ζυγό, για τη συμβολή του Κόκκινου Στρατού στη νίκη του ελληνικού λαού ενάντια στους φασίστες κατακτητές.

19 УРОК
Δέκατο ένατο μάθημα

Текст 1:	Όμηρος
Текст 2:	Αίσωπος
Грамматика:	§ 1. Η προστακτική έγκλιση глаголов I спряжения παθητική φωνή группы ενεστώτας
	§ 2. Η προστακτική έγκλιση глаголов II спряжения παθητική φωνή группы ενεστώτας

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Ομηρος

Σύμφωνα με την παράδοση, ο Όμηρος θρυλικός ποιητής της αρχαίας Ελλάδας, δημιούργησε την *Ιλιάδα* και την *Οδύσσεια* — μεγάλα επικά ποιήματα, που είναι τα αρχαιότερα γραπτά μνημεία της ελληνικής γλώσσας. Οι μύθοι λένε πως ο Όμηρος γεννήθηκε, όταν γινόταν ο Τρωϊκός πόλεμος ή λίγο μετά το τέλος του. Κατά τον Ηρόδοτο η χρονολογία της γέννησής του τοποθετείται στο έτος 830 π. Χ. Μερικοί άλλοι όμως ιστορικοί της αρχαιότητας υποστήριζαν ότι ο Όμηρος γεννήθηκε πολύ νωρίτερα — το 1200 π. Χ. Κανείς δεν ήξερε και δεν ξέρει με βεβαιότητα σε ποιο μέρος γεννήθηκε ο ποιητής. Το πιο πιθανό είναι ότι ο Όμηρος έζησε στην Ιωνία, σε μια από τις πόλεις στη δυτική ακτή της Μικράς Ασίας. Οι επιστήμονες ισχυρίζονταν ότι αφού έγραψε την "Ιλιάδα" και την "Οδύσσεια" στην ιωνική διάλεκτο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας θα πρέπει να είχε ζήσει ή και να γεννηθεί εκεί.

Για τη ζωή του Ομήρου δε γνωρίζουμε σχεδόν τίποτα. Μια σειρά ιστορικοί υποστηρίζουν πως ο αοιδός αυτός σαν ιστορικό πρόσωπο δεν υπήρξε και πως τα ομηρικά έπη είναι δημιουργήματα πολλών αοιδών — λαϊκών ποιητών της εποχής εκείνης — που αργότερα τους έδοσαν τη μορφή με την οποία έφτασαν σε μας. Η πιο διαδεδομένη γνώμη είναι ότι ο Όμηρος υπήρξε σαν ιστορικό πρόσωπο. Η παράδοση λέει πως εφτά ελληνικές πόλεις μάλωσαν μεταξύ τους υποστηρίζοντας η κάθε μια ότι σ'αυτή γεννήθηκε ο Όμηρος.

Τα έπη του Ομήρου θεωρούνται ως αρχική πηγή ολόκληρης της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας. Τα έψαλλαν ή τα απάγγελναν σε μεγάλες γιορτές που γίνονταν προς τιμή των θεών. Οι ιστορίες αυτές μεταδίδονταν από στόμα σε στόμα κι από γονείς σε παιδιά. Μόνο όταν αναπτύχθηκε το ελληνικό αλφάβητο, η "Ιλιάδα" και η

"Οδύσσεια" γράφτηκαν σε βιβλίο. Και τα δυο αυτά ποιήματα είναι χωρισμένα σε 24 ραψωδίες το καθένα.

Στην "Ιλιάδα" ο Όμηρος περιγράφει τον πόλεμο των 51 ημερών ανάμεσα στους Αχαϊούς, δηλαδή τους Έλληνες, και τους Τρώες, κατοίκους της Τροίας, πόλης στη Μικρά Ασία. Την Τροία την έλεγαν Ίλιον, γι'αυτό το μεγάλο αυτό ποίημα ονομάζεται "Ιλιάδα". Ο Τρωϊκός πόλεμος κράτησε δέκα χρόνια και κατέληξε στην πλήρη καταστροφή της αρχαίας Τροίας. Κεντρικός ήρωας του ποιήματος είναι ο πιο τολμηρός και ο πιο ανδρείος απ'όλους τους Έλληνες — ο Αχιλλέας. Τα γεγονότα που περιγράφονται στην *Ιλιάδα* αρχίζουν από την ημέρα που ο Αχιλλέας μάλωσε με τον Αγαμέμνονα, αρχηγό όλων των Αχαϊών. Ακολουθούν πολλά δραματικά επεισόδια του Τρωϊκού πολέμου.

Στην "Οδύσσεια" περιγράφονται οι περιπέτειες του Οδυσσέα, βασιλιά της Ιθάκης, μεγάλου πολεμιστή του Τρωϊκού πολέμου, από τη μέρα που άφησε την Τροία ώσπου έφτασε στην πατρίδα του την Ιθάκη. Το ταξίδι του ήρωα συνεχίζονταν δέκα ολόκληρα χρόνια.

Οι αρχαίοι κατάταξαν τον Όμηρο ανάμεσα στους αθάνατους θεούς. Τα επικά του έργα έχουν τεράστια σημασία όχι μόνο γιατί μας δίνουν πλήρη εικόνα για τη ζωή της προϊστορικής Ελλάδας και άλλων χωρών. Αλλά και γιατί η ομορφιά τους είναι ασυναγώνιστη, η μορφή τους τέλεια, τα αισθητικά τους στοιχεία υπέροχα. Τα ομηρικά έπη σμίγουνε μέσα τους γη και ουρανό, θεούς, ήρωες κι απλούς ανθρώπους με τα πάθη, τους πόθους και τους ηρωϊσμούς, τις χαρές και τις λύπες τους. Περιγράφουν με θαυμαστές εικόνες την ομορφιά της φύσης, τις συμφορές που ο πόλεμος σπέρνει ανάμεσα στους λαούς και την ευτυχία που χαρίζει η ειρηνική ζωή στους ανθρώπους.

Η "Ιλιάδα" και η "Οδύσσεια" είναι τα δυο πρώτα πνευματικά μνημεία των Ελλήνων, είναι δυο αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Επί τρεις χιλιάδες χρόνια τώρα όχι μόνο οι Έλληνες; αλλά ολόκληρη η ανθρωπότητα θαυμάζει την αστείρευτη ομορφιά τους. Σ'όλο τον κόσμο κάθε χρόνο τυπώνονται εκατομμύρια αντίτυπα της "Ιλιάδας" και της "Οδύσσειας" σε μετάφραση σε διάφορες γλώσσες. Είναι αθάνατα μνημεία τέχνης μέσα από τα οποία αστράφτει η πανάρχαια δόξα της Ελλάδας.

Λεξιλόγιο

παράδοση η	традиция
επικός (-ή,-ό)	эпический
τρωϊκός (-ή,-ό)	троянский
υποστηρίζω	*зд* придерживаться мнения
χρονολογία η	хронология
τοποθετούμαι	устанавливаться
βεβαιότητα η	уверенность
πιθανός (-ή,-ό)	вероятный

ισχυρίζομαι	**утверждать**
αοιδός ο	**певец, аэд**
έπος το	**эпос**
ψάλλω	**петь**
χωρισμένος (-η,-ο)	**разделенный**
ραψωδία η	**рапсодия, эпическая песнь**
Τροία η	**Троя**
Μικρά Ασία η	**Малая Азия**
Ίλιον το	**Илион**
καταλήγω	**завершать**
ανδρείος (-α,-ο)	**мужественный**
περιπέτεια η	**приключение**
Ιθάκη η	**о-в Итака**
κατατάσσω	**причислять**
αθάνατος (-η,-ο)	**бессмертный**
προϊστορικός (-ή,-ό)	**доисторический**
ασυναγώνιστος (-η,-ο)	**которому нет равного**
τέλειος (-α,-ο)	**совершенный**
αισθητικός (-ή,-ό)	**эстетический**
υπέροχος (-η,-ο)	**превосходный**
σμίγω	**смешивать, соединять**
πάθος το	**пафос**
λύπη η	**печаль**
σπέρνω	**сеять**
αστείρευτος (-η,-ο)	**неиссякаемый**
τυπώνομαι	**печататься**
αντίτυπο το	**экземпляр**
αστράφτω	**сверкать**

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Αίσωπος

Ο Αίσωπος ήταν ο μεγαλύτερος Έλληνας μυθογράφος. Γεννήθηκε στα 500 π.Χ. και, σύμφωνα με την παράδοση, η καταγωγή του Αισώπου ήταν από τη Φρυγία. Ο Αίσωπος ήταν δούλος. Αφέντης του ήταν ο φιλόσοφος Ξάνθος, που είχε αγοράσει τον Αίσωπο στο παζάρι, γιατί στοίχιζε πολύ φτηνά. Τον πουλούσαν φτηνότερα, γιατί ήταν πολύ άσχημος. Όταν όμως ο Ξάνθος του υπέβαλε μερικές ερωτήσεις, από τις απαντήσεις που έδοσε κατάλαβε πως ήταν πολύ έξυπνος και τον πήρε μαζί του στο νησί Σάμος. Οι κάτοικοι του νησιού πολύ γρήγορα αγάπησαν τον Αίσωπο για την εξυπνάδα του, πήγαιναν συχνά στο σπίτι του και

άκουγαν με μεγάλο ενδιαφέρον τους μύθους και τα παραμύθιά του. Στο τέλος οι Σαμιώτες υποχρέωσαν τον Ξάνθο να τον ελευθερώσει.

Για να καταλάβει κανείς πόσο έξυπνος και σοφός ήταν ο Αίσωπος θα διηγηθούμε ένα περιστατικό από τη ζωή του.

Μια μέρα ο Ξάνθος που περίμενε καλεσμένους για συμπόσιο, έστειλε τους υπηρέτες να καλέσουν τον Αίσωπο και του είπε:

— Για έλα εδώ, Αίσωπε! Αύριο έχω φίλους καλεσμένους για συμπόσιο. Να τι πρέπει να κάνεις: πήγαινε στο παζάρι και αγόρασε ό, τι εσύ θεωρείς καλύτερο. Σου αφήνω ελεύθερη την εκλογή. Ας δούμε τι θα διαλέξεις.

— Να μείνεις ήσυχος, είπε ο Αίσωπος. Αύριο θα φάτε τα καλύτερα φαγητά. Την επομένη πήγε στο παζάρι και αγόρασε μόνο γλώσσες. Τιποτ'άλλο. Θύμωσε ο Ξάνθος, όταν είδε στο τραπέζι μόνο γλώσσες και φώναξε: "Να τον είχα μπροστά μου, θα τον σκότωνα! Φέρτε τον αμέσως μπροστά στους καλεσμένους!" Ο Αίσωπος ήρθε.

— Μα την αλήθεια, ξεπέρασες κάθε όριο! Για πες μου, η γλώσσα είναι το καλύτερο φαγητό; ρώτησε ο Ξάνθος.

— Ναι, απάντησε ψύχραιμα ο Αίσωπος. Μα τους θεούς, δεν υπάρχει καλύτερο πράγμα από τη γλώσσα. Αυτή είναι το όργανο συνεννόησης και της φιλίας ανάμεσα στους ανθρώπους. Χωρίς τη γλώσσα είναι αδύνατη η κοινωνική και πολιτική ζωή. Είναι το κλειδί της επιστήμης, το όργανο της αλήθειας και της λογικής. Σκεφθείτε και πέστε μου αν υπάρχει τίποτα καλύτερο από τη γλώσσα.

— Έχει δίκιο, είπαν όλοι οι καλεσμένοι.

— Ναι, αλλά δεν θα τον αφήσω να γλυτώσει έτσι εύκολα, είπε πεισμωμένος ο αφέντης. — Να, λοιπόν, τι θα κάνεις αύριο. Πάρε τα λεφτά και αγόρασε το χειρότερο φαγητό. Αυτό που θεωρείς εσύ το χειρότερο.

Ο Αίσωπος αγόρασε πάλι γλώσσες. Κι όταν ο Ξάνθος είδε πάλι γλώσσες, έγινε θηρίο.

Μα ο Αίσωπος απάντησε σοβαρά και ήρεμα.

— Ορκίζομαι στον Άρη, το θεό του πολέμου, δεν υπάρχει τίποτε χειρότερο από τη γλώσσα. Αυτή φέρνει τις φιλονικίες, τους πολέμους. Αυτή είναι όργανο της ψευτιάς, της συκοφαντίας, της εξύβρισης, του σκότους.

Κανένας δεν έφερε αντίρρηση. Σύντομα ο Ξάνθος αναγκάστηκε να κάνει τον Αίσωπο σύμβουλό του. Και ίσαμε σήμερα μας έμεινε η έκφραση: αυτός μεταχειρίζεται αισώπειο γλώσσα.

Запомните:

υποβάλλω ερωτήσεις — **задавать вопросы**
αφήνω ελεύθερη την εκλογή — **оставлять возможность свободного выбора**
Μα τους θεούς! — **Клянусь богами!**
ξεπερνώ κάθε όριο — **переходить всякие границы**
γίνομαι θηρίο — **свирепеть**

Λεξιλόγιο

Αίσωπος ο	Эзоп
μυθογράφος ο	баснописец
αφέντης ο	хозяин
Ξάνθος ο	Ксанф
παζάρι το	базар
στοιχίζω	стоить
άσχημος (-η,-ο)	некрасивый
Σάμος η	о-в Самос
εξυπνάδα η	ум, мудрость
μύθος ο	басня
παραμύθι το	сказка
Σαμιώτες οι	жители Самоса
συμπόσιο το	пир
εκλογή η	выбор
διαλέγω	выборать
ήσυχος (-η,-ο)	спокойный
ψύχραιμα	хладнокровно
συνεννόηση η	взаимопонимание
κλειδί το	ключ
λογική η	логика
πεισμωμένος (-η,-ο)	упрямый
ήρεμα	спокойно
ορκίζομαι	клясться
φιλονικία η	ссора
ψευτιά η	ложь
συκοφαντία η	клевета
εξύβριση η	ругательство
σκότος το	невежество
σύμβουλος ο	советник

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΓΚΙ

— Α! Τι θησαυροί! Πόσο σιτάρι! Είσαι πολύ πλούσιος και ευτυχισμένος!

— Ω, καλώς τον κυρ τζίτζικα! Δεν είσαι ο τζίτζικας; Έχω καιρό να σε δω και σε βλέπω αδυνατισμένο. Εσύ με γνωρίζεις;

— Ου, βέβαια. Είσαι μυρμήγκι. Πάντα δουλεύεις, βλέπω.

— Ε, τι να κάνω. Έπιασε ξαφνικά μπόρα, μου έβρεξε το αποθηκευμένο σιτάρι και το έβαλα στον ήλιο να στεγνώσει. Σε λίγο θα το βάλω πάλι μέσα. Μπορούσα να το αφήσω να σαπίσει; Μα εσύ πώς από δω;

— Η ανάγκη μ'έφερε, κυρ μύρμηγκα. Χειμώνας, βλέπεις, κρύο, με σφίγγει η πείνα και δεν έχω το παραμικρό να βάλω στο στόμα μου. Εσύ τα έχεις όλα άφθονα. Άφησέ με να φάω κάτι από τα αγαθά σου, να πάρω και τίποτα μαζί μου.

— Μα γιατί να μην έχεις; Γιατί δεν μάζεψες και συ μερικά πράγματα, να τ'αποθηκεύσεις για το χειμώνα; Τι έκανες όλο το καλοκαίρι;

— Τραγουδούσα. Δε με άκουγες; ζ... , ζ... , ζ... .

— Μόνο τραγούδι; Δε συλλογίστηκες, πως θα ερχόταν και κακός καιρός; Αφού, λοιπόν, τότε τραγουδούσες, τώρα χόρευε.

Запомните:

Ω, καλώς τον κυρ ... — Добро пожаловать, господин ...

Ε, τι να κάνω.— Эх, что поделать!

Έχω καιρό να σε δω — Давненько я тебя не видел (не встречал)

έπιασε μπόρα — разразился ливень

Λεξιλόγιο

τζίτζικας ο	стрекоза
μυρμήγκι το	муравей
αδυνατισμένος (-η,-ο)	похудевший, осунувшийся
αποθηκευμένος (-η,-ο)	заготовленный про запас
στεγνώνω	сохнуть, высыхать
σαπίζω	гнить
παραμικρό το	крошка
συλλογίζομαι	думать, размышлять
αφού	поскольку, так как

ΕΝΑΣ ΓΑΙΔΑΡΟΣ ΦΟΡΤΩΜΕΝΟΣ ΑΛΑΤΙ

Ένας γάιδαρος φορτωμένος αλάτι, ενώ περνούσε το ποτάμι, γλίστρησε κι έπεσε στο νερό. Το αλάτι έλιωσε και ο γάιδαρος σηκώθηκε, νιώθοντας πιο ανάλαφρος.

Αυτό τον ευχαρίστησε πολύ, και, όταν μια άλλη φορά έφτασε κοντά σ'ένα ποτάμι, φορτωμένος σφουγγάρια, νόμισε, πως αν πέσει πάλι, θ'ανασηκωθεί πιο ανάλαφρος. Έπεσε λοιπόν επίτηδες. Μα τα σφουγγάρια ρούφηξαν νερό κι ο γάιδαρος, μη μπορώντας να σηκωθεί, πνίγηκε.

Έτσι και μερικοί άνθρωποι από τις ίδιες τους τις πονηριές πέφτουν αστόχαστα σε συμφορές.

Запомните:

πέφτω σε συμφορά — попадать в беду

Λεξιλόγιο

γάιδαρος ο	осел
φορτωμένος (-η,-ο)	нагруженный
γλιστρώ	скользить
νιώθοντας	чувствуя
ανάλαφρος (-η,-ο)	очень легкий, невесомый
σφουγγάρι το	губка
ανασηκώνομαι	подниматься вновь
επίτηδες	нарочно
ρουφώ(α)	впитывать
αστόχαστος (-η,-ο)	необдуманный
συμφορά η	беда

Ο ΣΚΥΛΟΣ Ο ΚΟΚΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

Ένας σκύλος κι ένας κόκορας έγιναν σύντροφοι και πήραν μαζί το δρόμο. Όταν βράδιασε, ο κόκορας ανέβηκε σ'ένα δέντρο και κοιμήθηκε, ο δε σκύλος πλάγιασε στη ρίζα του δέντρου μέσα στην κουφάλα. Τη νύχτα ο κόκορας λάλησε, κατά τη συνήθειά του, και μια αλεπού, που τον άκουσε, έτρεξε κατά κει, στάθηκε από κάτω και τον κάλεσε να κατέβει κοντά της. Επιθυμούσε, είπε, να φιλήσει ένα ζώο τόσο καλλίφωνο.

— Ξύπνησε τότε το θυρωρό, πού'κοιμάται στη ρίζα, είπε ο κόκορας. Μα όταν η αλεπού πήγε να τον ξυπνήσει, ο σκύλος πήδηξε ξαφνικά επάνω της και την έκανε κομμάτια.

Запомните:

παίρνω μαζί το δρόμο — отправляться вместе в путь
κατά τη συνήθεια — по привычке
κάνω κομμάτια — разорвать на части

Λεξιλόγιο

κόκορας ο	петух
πλαγιάζω	ложиться
κουφάλα η	дупло
λαλώ(ε)	петь
κατά κει	туда
επιθυμώ(ε)	желать
φιλώ(ε)	целовать
καλλίφωνος (-η,-ο)	голосистый
θυρωρός ο	сторож, привратник
κομμάτι το	кусок

Ο ΨΑΡΑΣ ΚΑΙ Η ΣΜΑΡΙΔΑ

Ένας ψαράς επειδή είχε χαλάσει το δίχτυ, που είχε ρίξει στη θάλασσα, δεν μπορούσε να πιάσει ψάρια. Κατόρθωσε μόνο να ανασύρει μια μικρή σμαρίδα. Αυτή τον παρακαλούσε να την αφήσει." Όταν μεγαλώσω, τού'λεγε, και με πιάσεις στο δίχτυ σου, τότε θα σου δόσω μεγαλύτερο κέρδος." Αλλά ο ψαράς της είπε: "Θα ήμουνα ανόητος, αν άφηνα να μου ξεφύγει το κέρδος, που έχω στα χέρια μου, όσο μικρό κι αν είναι."

Η λαϊκή παροιμία λέει: "Κάλλιο πέντε και στο χέρι, παρά δέκα και καρτέρι."

Запомните:

Κάλλιο πέντε και στο χέρι, παρά δέκα στο καρτέρι. — Лучше синица в руке, чем журавль в небе.

Λεξιλόγιο

χαλνώ(α)	портить
δίχτυ το	сеть
ανασύρω	вытаскивать
σμαρίδα (μαρίδα)η	мелкая рыбешка, камса
ανόητος (-η,-ο)	неразумный, глупый
κέρδος το	прибыль
παροιμία η	пословица
καρτέρι το	ожидание

ГРАММАТИКА

§ 1. Η προστακτική έγκλιση глаголов I спряжения παθητική φωνή группы ενεστώτας

1) Для образования προστακτική глаголов I спряжения παθητική φωνή группы ενεστώτας используются следующие окончания: **-ου, -εστε,** например, ετοιμάζομαι *готовиться*:

2-е л.	ед.ч.	ετοιμάζου	готовься, подготовься
2-е л.	мн.ч.	ετοιμάζεστε	готовьтесь, подготовьтесь

В данном случае окончание **-ου** добавляется к основе глагола вместо окончания **-εσαι** 2-го лица единственного числа изъявительного наклонения, а ударение ставится над предпоследним слогом. Форма множественного числа совпадает с формой 2-го лица множественного числа изъявительного наклонения группы ενεστώτας. Глаголы в προστακτική группы ενεστώτας переводятся на русский язык глаголами несовершенного вида.

2) Для образования προστακτική глаголов I спряжения παθητική φωνή группы αόριστος употребляется то же окончание **-ου,** для 2-го лица единственного числа и **-θείτε(-τείτε)** для 2-го лица множественного числа, например, ετοιμάσου *подготовься*, ετοιμαστείτε *подготовьтесь*.

Для образования προστακτική 2-го лица единственного числа глаголов этой группы следует знать соответствующую форму αόριστος данного глагола в ενεργητική φωνή. Окончание **-α** заменяется на окончание **-ου**. Так, глаголу ετοιμάζομαι *готовиться* в ενεργητική φωνή соответствует глагол ετοιμάζω *готовить*, который в αόριστος имеет форму ετοίμασα; заменив окончание **-α** на **-ου**, мы образуем форму προστακτική 2-го лица единственного числа ετοιμάσου.

Ударение падает всегда на предпоследний слог.

ПРИМЕЧАНИЕ. Хотя в греческих грамматиках и дается две формы προστακτική 2-го лица единственного числа от глаголов группы ενεστώτας (ετοιμάζου) и от глаголов группы αόριστος (ετοιμάσου), однако в разговорной речи главным образом употребляется форма ετοιμάσου.

Форма глагола в προστακτική группы αόριστος 2-го лица множественного числа совпадает с формой глагола 2-го лица множественного числа изъявительного наклонения в μέλλοντας απλός без частицы θα, например, ετοιμαστείτε подготовьтесь.

Глаголы в προστακτική группы αόριστος переводятся на русский язык глаглами совершенного вида.

§ 2. Η προστακτική έγκλιση глаголов II спряжения παθητική φωνή группы ενεστώτας

Προστακτική έγκλιση глаголов II спряжения παθητική φωνή образуется по той же схеме, что и для глаголов I спряжения.

1) Для образования προστακτική глаголов II спряжения группы ενεστώτας в παθητική φωνή используются уже известные окончания: **-ου, -εστε.** Однако у глаголов II спряжения во 2-м лице единственного числа употребляется только форма глагола группы αόριστος, например, глаголу 1-й категории παθητική φωνή συναντιέμαι *встречаться* соответствует глагол ενεργητική φωνή συναντώ *встречать*. В αόριστος этот глагол имеет форму συνάντησα. Окончание **-α** заменяется на **-ου** и образуется форма 2-го лица единственного числа προστακτική глагола συναντιέμαι группы ενεστώτας: συναντήσου *встреться*. Ударение переходит на предпоследнимй слог.

Глаголу II спряжения 2-й категории εξηγούμαι *объясняться* в ενεργητική φωνή соответствует глагол εξηγώ *объяснять*. Так как глаголы II спряжения 1-й и 2-й категории в αόριστος спрягаются одинаково, то, соответственно, форма 2-го лица единственного числа в προστακτική образуется так же, как и у глаголов 1-й категории, то есть: εξηγήσου *объяснись*.

Форма προστακτική παθητική φωνή 2-го лица единственного числа глаголов группы ενεστώτας не существует. Для выражения προστακτική глаго-

лов группы ενεστώτας, которые переводятся на русский язык глаголами несовершенного вида, используется форма προστακτική глаголов группы αόριστος.

2) При образовании προστακτική глаголов II спряжения группы αόριστος в παθητική φωνή для 2-го лица единственного числа используется та же форма, что и для глаголов группы ενεστώτας, например, συναντήσου *встреться*, εξηγήσου *объяснись*.

Προστακτική 2-го лица множественного числа образуется так же, как у глаголов I спряжения и совпадает с формой глагола в изъявительном наклонении в μέλλοντας απλός, например, συναντηθείτε *встретьтесь*, εξηγηθείτε *объяснитесь*.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прочитайте, переведите и перескажите текст о Гомере.*

2. *Прочитайте, переведите и перескажите текст об Эзопе.*

3. *Поставьте глаголы, данные в скобках, в προστακτική:*

1. Πριν απαντήσετε, (σκέπτομαι). 2. (Σηκώνομαι) γιατί θα αργήσεις. 3. (Θυμούμαι) πού έβαλες το κλειδί. 4. (Κοιμούμαι), αύριο πρέπει να σηκωθείς νωρίς. 5. Κοίταξε στον καθρέφτη και (χτενίζομαι). 6. (Ντύνομαι) και (παίρνω) το πρωϊνό σου. 7. "(Πλένομαι) αμέσως", είπε η μητέρα στο παιδί της. 8. Αν θέλετε να το μάθετε αυτό, (συναντιέμαι) με τον καθηγητή μας. 9. (Διηγούμαι) την ιστορία αυτή. 10. (Ετοιμάζομαι) καλά για την εκδρομή. 11. (Μαζεύομαι) στη λέσχη στις 5 η ώρα το απόγευμα. 12. (Εργάζομαι) ως τις επτά και μετά θα πάμε στο σπίτι. 13. (Επισκέπτομαι) την έκθεση *Οι θησαυροί της Κύπρου*. 14. (Ξεκουράζομαι) λιγάκι μετά το ταξίδι σας.

4. *Переведите на греческий язык:*

1. Расскажите мне, пожалуйста, об этой книге. 2. Вставай, а то опоздаешь в школу. 3. Умойся и иди завтракать. 4. Оденься и сходи в магазин за хлебом. 5. Хорошо подумай, прежде чем решать этот вопрос. 6. Давайте встретимся в парке после занятий. 7. Отдохни немного, а потом продолжишь работу. 8. Посетите нашу выставку цветов. 9. Вспомни, пожалуйста, куда ты положил билеты. 10. Возьми расческу и причешись. 11. Лучше подготовься к поездке сегодня, завтра у тебя не будет времени.

5. *Напишите следующие глаголы в προστακτική έγκλιση:*

ξεκουράζομαι, εργάζομαι, μεταχειρίζομαι, σηκώνομαι, σκέπτομαι, ντύνομαι, χτενίζομαι, διηγούμαι, εξηγούμαι, συναντιέμαι, θυμούμαι.

6. *Составьте предложения со следующими глаголами:*

σήκω, χτενίσου, θυμηθείτε, σκέψου, κοιμήσου, ντυθείτε, διηγήσου, συναντηθείτε, επισκέψου, ξεκουραστείτε.

7. *Передайте косвенную речь прямой:*

1. Η μητέρα είπε στο γιο της να πάει στο μαγαζί να αγοράσει γάλα και ψωμί. 2. Ο καθηγητής παρακάλεσε τους φοιτητές να μεταφράσουν το νέο κείμενο. 3. Η αδελφή μου είπε να της δόσω λεφτά. 4. Η δασκάλα λέει στους μαθητές να σκέπτονται καλά πριν απαντήσουν. 5. Ο φίλος μου ο Κώστας μας προσκάλεσε να ξεκουραστούμε στο εξοχικό σπίτι του. 6. Ο Σταύρος μου πρότεινε να συναντηθούμε έξω από το πάρκο. 7. Ο δάσκαλος συμβούλευσε τα παιδιά να πηγαίνουν πιο συχνά στο θέατρο. 8. Ο Νίκος παρακάλεσε την αδελφή μου να διηγηθεί και πάλι αυτή την ιστορία. 9. Η καθηγήτρια πρότεινε στους φοιτητές να επισκεφτούν όλοι μαζί τη νέα έκθεση ζωγραφικής.

8. *Переведите на греческий язык:*

1. Давайте все вместе подумаем, как нам лучше решить этот вопрос. 2. Пусть Павел встретится с Марией завтра после занятий. 3. Давай умоемся и пойдем завтракать. 4. Пусть дети сначала отдохнут. 5. Пусть они хорошо подготовятся к встрече. 6. Давайте вспомним нашу поездку в Грецию. 7. Пусть Максим и Елена посетят выставку "Сокровища Кипра".

9. *Составьте диалог с новыми словами текста 1.*

10. *Составьте предложения, используя следующие выражения:*

υποβάλλω ερωτήσεις, αφήνω ελεύθερη την εκλογή, ξεπερνώ κάθε όριο, να μείνεις ήσυχος, τίποτ'άλλο, για πες μου, έχω καιρό να σε δω, η ανάγκη μ'έφερε, πέφτω σε συμφορές, γίνονται σύντροφοι, παίρνω μαζί το δρόμο, κατά τη συνήθεια, δίνω μεγαλύτερο κέρδος.

11. *Переведите на греческий язык:*

По преданию, великий греческий баснописец Эзоп родился в 500 году до н.э. В своих баснях Эзоп говорит о животных, но каждый, кто читает их, сразу понимает, кого имел в виду баснописец. Так, напимер, в басне "Стрекоза и муравей" он показывает трудолюбивого муравья, который день и ночь трудится, чтобы хорошо подготовиться к зиме, и изображает стрекозу, которая ни о чем не хочет думать серьезно, считая, что другие обязаны ей помогать.

В басне "Осел, навьюченный солью" Эзоп изображает ленивого, но хитрого осла, который в конце концов обманывает сам себя. А в басне "Собака, петух и лиса" Эзоп рассказывает о том, как была наказана хитрая лиса.

Великий греческий баснописец, показывая животных, говорит о людях, высмеивает глупых, хитрых и ленивых. Отсюда и выражение "эзопов язык". Русский баснописец Крылов в своих баснях широко использовал сюжеты из басен Эзопа.

12. *Ответьте письменно на вопросы:*

1. Ποιος ήταν ο Αίσωπος; 2. Τι ξέρετε για την καταγωγή του Αισώπου; 3. Ποιος ήταν ο αφέντης του; 4. Γιατί πουλούσαν τόσο φτηνά τον Αίσωπο; 5. Τι κατάλαβε ο Ξάνθος από τις απαντήσεις του Αισώπου; 6. Γιατί ο Ξάνθος έστειλε τον Αίσωπο στο παζάρι; 7. Γιατί οι κάτοικοι της Σάμου αγάπησαν τον Αίσωπο; 8. Ο Ξάνθος τι διέταξε τον Αίσωπο να αγοράσει στο παζάρι; 9. Τι απάντησε ο Αίσωπος; 10. Τι φαγητά αγόρασε ο Αίσωπος; 11. Γιατί θύμωσε ο αφέντης, όταν είδε μόνο γλώσσες; 12. Τι εξηγήσεις έδοσε ο Αίσωπος γι'αυτό; 13. Γιατί ο Αίσωπος αγόρασε πάλι γλώσσες; 14. Τι αναγκάστηκε να κάνει ο Ξάνθος;

13. *Прочтите и переведите:*

Ο Ηρακλής γύρισε όλο τον κόσμο απ'την Ανατολή μέχρι τη Δύση. Δύσκολος ήταν ο δρόμος του, πάλεψε με τέρατα και με κακούς ανθρώπους, πέρασε κολυμπώντας τους ωκεανούς, έφτασε ως την άκρη του κόσμου, μα από παντού γύρισε νικητής. Γι'αυτό ο βασιλιάς Ευρυσθέας, που ήταν εχθρός του Ηρακλή, τον έστειλε σε κείνο το μέρος, απ'όπου κανείς ποτέ δε γύριζε πίσω, στο υπόγειο βασίλειο του Άδη, που το φύλαγε ο φοβερός τρικέφαλος Κέρβερος. Στο λαιμό του αντί μαλλιά φύτρωναν μαύρα φίδια. Όταν άνοιγαν οι πόρτες του βασιλείου του Άδη και έμπαινε κάποιος άνθρωπος, ο Κέρβερος προσπαθούσε με άγρια χαρά αμέσως να τον σκοτώσει. Ο βασιλιάς Ευρυσθέας κάλεσε μια μέρα τον Ηρακλή και του είπε:

— Φέρε μου τον Κέρβερο από το βασίλειο του Άδη. Αυτή θα είναι η τελευταία υπηρεσία, που απαιτώ από σένα.

Δεν είπε τίποτα ο Ηρακλής, μόνο πήρε το δρόμο προς τον Άδη. Αφού πλησίασε στην είσοδο του θανάτου, ξαφνικά πίσω του άκουσε ελαφρά βήματα. Ήταν ο Ερμής, τον οποίο έστειλε ο Δίας για να οδηγήσει τον Ηρακλή στον Άδη. Εκεί ο Ηρακλής έτυχε να δει πολλά, να συναντήσει το Σίσυφο από την Κόρινθο, που καταδικάστηκε να κυλάει αιώνια τη βαριά πέτρα, γιατί όλη τη ζωή του ήταν άρπαγας του ξένου μόχθου. Έτυχε επίσης να συναντήσει τον Τάνταλο, βασιλιά της Σιπύλου, ο οποίος καταδικάστηκε από το Δία γιατί είχε εξαπατήσει τους θεούς. Μα το πιο δύσκολο έργο ήταν βέβαια να αρπάξει τον

Κέρβερο. Αλλά ο ήρωας δεν τρόμαξε, κι άρχισε η πεισματώδικη πάλη. Επιτέλους ο Ηρακλής κατόρθωσε να σφίξει δυνατά το λαιμό του Κερβέρου και άρχισε να τον σέρνει πίσω του προς την όχθη του ποταμιού. Ο Κέρβερος από το σφίξιμο έχασε τη δύναμή του και έπεσε μπροστά στον Ηρακλή. Τρόμαξε ο Ευρυσθέας, όταν είδε τον Κέρβερο, σκέπασε το πρόσωπό του με τα χέρια του και τρέμοντας από το φόβο, είπε στον Ηρακλή ότι δεν μπορεί να βλέπει τον Κέρβερο. Τότε ο Ηρακλής είπε στο φύλακα του Άδη:

— Τρέξε και γύρισε πίσω στο βασίλειό σου.

Ο Κέρβερος ξαναγύρισε στον Άδη. Έτσι εκπληρώθηκε και η τελευταία απαίτηση του Ευρυσθέα. Ήταν η μεγαλύτερη νίκη του Ηρακλή.

20 УРОК
Εικοστό μάθημα

Текст 1.	Διονύσιος Σολωμός
Текст 2.	Στρατής Μυριβήλης
Грамматика:	§ 1. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов παθητική φωνή § 2. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов παθητική φωνή 3-го лица единственного и множественного числа § 3. Междометия (τα επιφωνήματα)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Διονύσιος Σολωμός

Ο μεγάλος αυτός ποιητής θεωρείται θεμελιωτής της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Ο Διονύσιος Σολωμός γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το 1798. Πέθανε το 1857 στην Κέρκυρα.

Καταγόταν από πολύ παλιά αριστοκρατική οικογένεια, που εγκαταστάθηκε στη Ζάκυνθο το 1669. Ο πατέρας του έλαβε τον τίτλο του κόμη από την κυβέρνηση της Βενετίας.

Όταν πέθανε ο πατέρας του, ο κηδεμόνας του τον έστειλε στην Ιταλία για σπουδές. Ο Σολωμός ήταν τότε μόλις εννιά χρονών. Στην αρχή φοίτησε στο Λύκειο της Αγίας Αικατερίνης στη Βενετία. Επειδή όμως ήταν ατίθασος και δεν ήθελε να υποταχθεί στην πειθαρχία του σχολείου, τον πήρε κοντά του στην Κρεμώνα, ο παλιός του δάσκαλος, ο Αββάς Σάντο Ρώσση. Εκεί ο νεαρός Σολωμός σπούδασε ιταλική και λατινική φιλολογία. Όταν τελείωσε τις γυμνασιακές σπουδές στην Κρεμώνα, πήγε στην Παβία, κοντά στο Μιλάνο, όπου εγγράφτηκε στα νομικά. Εκεί ο Σολωμός γνώρισε σοφούς και φιλελεύθερους δασκάλους της εποχής εκείνης. Το 1818 γύρισε στην πατρίδα του. Την εποχή εκείνη στα Εφτάνησα η αριστοκρατία μιλούσε ιταλικά, ο δε Σολωμός δεν ήξερε την ελληνική γλώσσα, αν και είχε μάθει μικρός λίγα ελληνικά από τη μάνα του. Ακόμα και με τη μητέρα του αλληλογραφούσε στα ιταλικά. Μόλις όμως γύρισε στην Ελλάδα, άρχισε να μαθαίνει ελληνικά, ιδιαίτερα τον τραβούσαν τα δημοτικά τραγούδια, αλλά δεν τολμούσε να γράψει ελληνικά. Μέχρι τότε έγραφε ποιήματα μόνο στα ιταλικά. Ελληνικά,

φαίνεται, πως άρχισε να γράφει το 1822. Το πρώτο ελληνικά γραμμένο ποίημά του είναι η "Ξανθούλα". "Την είδα την Ξανθούλα. Την είδα ψες αργά — που μπήκε στη βαρκούλα — να πάει στην ξενητιά." Μόλις έγινε γνωστό το ποίημα αυτό, όλη η Ζάκυνθος το τραγουδούσε κι ένα βράδυ πολύς κόσμος πήγε και το τραγούδησε κάτω από τα παράθυρα του ποιητή. Αυτό, φυσικά, τον συγκίνησε πολύ. Ύστερα από λίγο καιρό άρχισε να γράφει τον "Ύμνο εις την Ελευθερίαν". Η επανάσταση κατέχει το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο μέρος της ποίησής του. Η έννοια της ελευθερίας γίνεται το κέντρο της σκέψης του σ'όλη του τη ζωή κι αποτελεί την κύρια ιδέα στο μεγάλο ποιητικό του έργο.

Ο "Ύμνος εις την Ελευθερίαν", τα ποιήματα "Εις τον θάνατον του Λόρδου Μπάιρον", "Καταστροφή των Ψαρών", "Ωδή στο Μάρκο Μπότσαρη" συνδέονται άμεσα με την επανάσταση. Το κορύφωμα αυτής της ποίησης, που εμπνέεται από την Επανάσταση, κι όπου η έννοια της ελευθερίας αναπτύσσεται περισσότερο είναι οι "Ελεύθεροι Πολιορκημένοι".

Η σημασία του έργου του Διονύσιου Σολωμού συνοψίζεται στα λόγια του φίλου του ποιητή Ιουλίου Τυπάλδου: "Ο Σολωμός ... αγκάλιασε όλο το έθνος με την ποίησή του και έγινε ο πρώτος και μεγάλος θεμελιωτής της νέας μας λογοτεχνίας."

Запомните:

για σπουδές — на учебу
εγγράφομαι στα νομικά — поступить на юридический факультет

Λεξιλόγιο

θεμελιωτής ο	основатель, основоположник
πεθαίνω	умирать
Ζάκυνθος η	о-в Закинф
Κέρκυρα η	о-в Керкира (Корфу)
κατάγομαι	происходить
αριστοκρατικός(-ή,-ό)	аристократический
εγκαθίσταμαι	обосновываться
τίτλος ο	титул
κόμης ο	граф
Βενετία η	Венеция
κηδεμόνας ο	опекун
λύκειο το	лицей
ατίθασος (-η,-ο)	непослушный, недисциплинированный
υποτάσσομαι	подчиняться
πειθαρχία η	дисциплина
Κρεμώνα η	г. Кремона
αββάς ο	аббат
νεαρός (-ή,-ό)	молодой, юный

Μιλάνο το	г. Милан
νομικός (-η,-ό)	юридический
αριστοκρατία η	аристократия
αλληλογραφώ(ε)	переписываться, вести переписку
τραβώ	привлекать
δημοτικό τραγούδι το	народная песня
τολμώ(α)	отваживаться, осмеливаться
ξανθούλα η	белокурая девушка, блондинка
συγκινώ(ε)	волновать
ύμνος ο	гимн
ποίηση η	поэзия
έννοια η	смысл, понятие
ιδέα η	идея
λόρδος ο	лорд
Ψαρά τα	о-в Псара
άμεσα	непосредственно
κορύφωμα το	апогей
εμπνέομαι	вдохновляться
συνοψίζομαι	подытоживаться
έθνος το	нация
αγκαλιάζω	охватывать, обнимать

Ύμνος εις την Ελευθερίαν

Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή
σε γνωρίζω από την όψη
που με βία μετράει τη γη.

Απ'τα κόκκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα ιερά
και σαν πρώτα ανδρειωμένη
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!

Εκεί μέσα εκατοικούσες
πικραμένη, εντροπαλή
κι ένα στόμα ακαρτερούσες,
"έλα πάλι", να σου πει.

Αργειε νάρθει εκείνη η μέρα,
και ήταν όλα σιωπηλά,
γιατί τάσκιαζε η φοβέρα
και τα πλάκωνε η σκαλαβιά.

Κι ακαρτέρει, κι ακαρτέρει
φιλελεύθερη λαλιά,
ένα εχτύπαε τ'άλλο χέρι
από την απελπισιά.

Απ'τα κόκκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα ιερά
και σαν πρώτα ανδρειωμένη
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!

Λεξιλόγιο

κόψη η	лезвие
σπαθί το	сабля, шпага

όψη η	вид, облик
μετρώ(α)	мерить, измерять
κόκκαλο το	кость
βγαλμένος (-η,-ο)	сделанный
ανδρειωμένος (-η,-ο)	мужественный
χαίρε!	радуйся (*прост.* от χαίρω)
πικραμένος (-η,-ο)	огорченный
(εν)τροπαλός (-ή,-ό)	стыдливый
καρτερώ(ε)	ждать
σιωπηλά	молча
σκιάζω	бросать тень
φοβέρα η	угроза
πλακώνω	давить
σκλαβιά η	рабство
λαλιά η	голос
απελπισιά η	безысходность, безнадежность
έλα	приди, иди ко мне (*прост.* от έρχομαι)
αργώ(ε)	медлить, задерживаться

Η Ξανθούλα

Την είδα την Ξανθούλα,
Την είδα ψες αργά,
Που μπήκε στη βαρκούλα
Να πάει στην ξενητιά.

Εφούσκωσε τ'αγέρι
Λευκότατα πανιά,
Ωσάν το περιστέρι,
Που απλώνει τα φτερά.

Εστέκονταν οι φίλοι
Με λύπη, με χαρά,
Και αυτή με το μαντήλι
Τους αποχαιρετά.

Και το χαιρετισμό της
Εστάθηκα να ιδώ,
Ως που η πολλή μακρότης
Μου τόκρυψε και αυτό.

Σ'ολίγο, σ'ολιγάκι
Δεν ήξερα να πω.
Ἀν έβλεπα πανάκι,
Ἠ του πελάγου αφρό.

Και αφού πανί, μαντήλι,
Εχάθη στο νερό,
Εδάκρυσαν οι φίλοι,
Εδάκρυσα κι εγώ.

Δεν κλαίγω τη βαρκούλα,
Δεν κλαίγω τα πανιά.
Μον'κλαίγω την Ξανθούλα,
Που πάει στην ξενητιά.

Δεν κλαίγω τη βαρκούλα
Με τα λευκά πανιά.
Μον'κλαίγω την Ξανθούλα
Με τα ξανθά μαλλιά.

Λεξιλόγιο

ψες (χθες)	вчера
βαρκούλα η	лодочка
ξενητιά η	чужбина
φουσκώνω	раздуваться
αγέρι το	ветер
πανί (πανάκι) το	парус
μαντήλι το	платок
αποχαιρετώ(α)	прощаться
περιστέρι το	голубь
αφρός ο	пена
δακρύζω	плакать
μακρότης ο	даль
κλαί(γ)ω	плакать
ξανθός (-ή,-ό)	белокурый

Η Αγνώριστη

Ποια είναι τούτη
Που κατεβαίνει
Ασπροντυμένη
᾿Οχ, το βουνό;

Τώρα που τούτη
Η κόρη φαίνεται
Το χόρτο γένεται
᾿Ανθι απαλό.

Κόκκινα κι όμορφα
᾿Εχει τα χείλια
Ωσάν τα φύλλα
Της ροδαριάς.

᾿Οταν χαράζει
Και η αυγούλα
Λεπτή βροχούλα
Στέρνει δροσιάς.

Κ'ευθύς ανοίγει
Τα ωραία του κάλλη,
Και το κεφάλι
Συχνοκουνεί.

Κι'ερωτευμένο
Να το πατήσει,
Να μη το αφήσει,
Παρακαλεί.

Και των μαλλιών της
Τ'ωραίο πλήθος
Πάνου στο στήθος
Λάμπει ξανθό.

᾿Εχουν τα μάτια της,
᾿Οπου γελούνε,
Το χρώμα που'ναι
Στον ουρανό.

Ποια είναι τούτη
Που κατεβαίνει
Ασπροντυμένη
᾿Οχ, το βουνό;

Λεξιλόγιο

αγνώριστη η	незнакомка
ασπροντυμένος (-η,-ο)	одетый в белое
όχ	от
γένομαι= γίνομαι	становиться
ανθί το	цветок
απαλός (-ή,-ό)	нежный
κάλλος το	красота, прелесть

συχνοκουνώ(ε)	часто кивать, покачивать
ερωτευμένος (-η,-ο)	влюбленный
πατώ(ε,α)	топтать, наступать
ωσάν	словно
ροδαριά η	гранатовое дерево
χαράζω	светать
αυγή (αυγούλα) η	заря, рассвет
λεπτός (-ή,-ό)	тонкий
βροχή (βροχούλα) η	дождь
δροσιά η	прожлада, свежесть
πλήθος το	множсство, масса

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Στρατής Μυριβήλης

Ο Στρατής Μυριβήλης είναι ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες πεζογράφους. Γεννήθηκε το 1892 στη Λέσβο και πέθανε το 1969. Σπούδασε στη Φιλοσοφική και Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας, αλλά διέκοψε τις σπουδές του, για να πάρει μέρος ως εθελοντής στους Βαλκανικούς πολέμους (1912-1913).

Παίρνει μέρος στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, στον ελληνο-τουρκικό πόλεμο των 1919-1922. Απ'τα χαρακώματα του πολέμου ο συγγραφέας στέλνει στην εφημερίδα "Καμπάνα" της Λέσβου ανταποκρίσεις και διηγήματα που αποτέλεσαν τη βάση του πασίγνωστου αντιπολεμικού μυθιστορήματος "Η Ζωή εν Τάφω" που εκδόθηκε το 1931.

Παραμονές του 1917. Πραγματικά δύσκολες στιγμές για την ανθρωπότητα. Στην Ευρώπη μαίνεται ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος. Η ζωή των ανθρώπων, που βρίσκονταν στα μέτωπα, στα χαρακώματα ήταν "η ζωή στον τάφο".

Γι'αυτό ο Μυριβήλης έδοσε στο πολεμικό έργο του τον τίτλο αυτό. Από τις πρώτες σελίδες του μυθιστορήματος-χρονικού γίνεται φανερό στον αναγνώστη ότι ο υπαξιωματικός Αντώνης Κωστούλας, ο ήρωας του έργου του είναι η τραγική μάσκα, που φοράει ο συγγραφέας για να παρουσιάσει μια από τις τραγωδίες του 20ού αιώνα, τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Λεξιλόγιο

μαίνομαι	свирепствовать
διακόπτω	прерывать
εθελοντής ο	доброволец
χαράκωμα το	окоп
ανταπόκριση η	корреспонденция
διήγημα το	рассказ

βάση η	основа
πασίγνωστος (-η,-ο)	общеизвестный
μυθιστόρημα το	роман
παραμονές του ...	накануне ...
τάφος ο	могила
μέτωπο το	фронт
τίτλος ο	название
γίνεται φανερό	становится ясно
υπαξιωματικός ο	унтер-офицер
μάσκα η	маска
φορώ(α)	носить

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(*Αποσπάσματα από το μυθιστόρημα*)

Μπροστά σ'ένα παλιό μπαούλο

Σκάλιζα σήμερα μέσα στο γκρίζο μπαουλάκι της εκστρατείας, γυρεύοντας κάποιο επίσημο έγγραφο της στρατιωτικής μου υπηρεσίας, που μου χρειάστηκε ύστερα από τόσα χρόνια. Είναι ένα γερό γερμανικό κασελάκι του στρατού, χρονώ πράμα, πούχα πετάξει μέσα ένα σωρό θυμητάρια του πολέμου. Σαν άνοιξα τη σκουριασμένη του κλειδωνιά, το καπάκι έτριξε σαν να ξεκάρφωνα μια παλιά ξεχασμένη λειψανοθήκη. Ήταν εκεί μέσα ένα μπρούτζινο μισοφέγγαρο, που δάγκωνε ένα μαυρισμένο άστρο, κομμένο από το κοντάρι κάποιας τούρκικης σημαίας. Ήτανε το σπαθί μου, μια σιδερένια κάσκα, μια γερμανική μουτσούνα για τ'ασφυξιογόνα σαν γουρουνίσια μούρη, ήτανε τ'απολυτήριό μου με τα ξεθωριασμένα γράμματα της γραφομηχανής, ένας πέτσινος χαρτοφύλακας, κάτι φωτογραφίες, δυο-τρεις χειροβομβίδες κι ένα σωρό άλλα μικροπράγματα. Ήτανε κι ένα χοντρό δέμα από στρατσόχαρτο, δεμένο σταυρωτά με σπάγγο, πούχα ξεχάσει πια τ'είχε μέσα. Ψαλίδισα τους κόμπους του κι ξεχύθηκαν με πένθιμο θρόισμα ένα σωρό τετράδια και κατεβατά από λογής-λογής χαρτί, γραμμένα όλα πυκνά-πυκνά, με γράψιμο στρωτό και πολύ σφιχτό. Αναθυμήθηκα τότες, και πάνω στο χοντρόχαρτο ξαναδιάβασα τη μισοσβησμένη παλιά μου σημείωση με το γαλάζιο μολύβι: *Τα χειρόγραφα του λοχία Αντώνη Κωστούλα.*

Τράβηξα έξω όλ'αυτά τα χαρτιά κι άφησα το σκέπασμα της στενόμακρης κάσας να ξαναπέσει. Ήταν, αλήθεια, μια αληθινή νεκρόκασα τούτο το μπαουλάκι, κι'ήταν ένας φτωχός πεθαμένος αυτά τα κιτρινισμένα πολυκαιρίτικα χαρτιά που ο σπάγγος τα σημάδεψε στις τέσσερις άκριες. Ένας πεθαμένος που γύρευε να μιλήσει. Τα άπλωσα πάνω στο γραφείο μου και διαβάζοντάς τα με την αράδα έτσι που ήταν αριθμημένα σιγά-σιγά, δίχως να το καταλάβω βρέθηκα χρόνια ολάκερα ξοπίσω. Τα τετράδια τούτα με το φτηνό χαρτί και με τις στριμωχτές μολυβογραμμένες σελίδες τό'χα βρει μέσα σ'ένα

γυλιό του Τέταρτου Συντάγματος της Νησιώτικης Μεραρχίας, ύστερ'από τη φριχτή μάχη του υψόμετρου 908. Ήμουν υπαξιωματικός ακόμα κείνο τον καιρό και ξεχωρίζαμε τα δημόσια είδη των ζωντανών, των λαβωμένων και των σκοτωμένων. Τούτα τα τετράδια βρεθήκανε μέσα στο γυλιό του Αντώνη Κωστούλα. Ένας εθελοντής της λοχίας, διμοιρίτης στην τρίτη διμοιρία του έβδομου λόχου. Τον θυμήθηκα τόσο ζωηρά και καθαρά κείνο τον αψηλό, μελαχροινό φοιτητή με το μακρουλό πρόσωπο και τα φουντωμένα μαλλιά. Ήταν ένας αληθινός άντρας, φρόνιμος και συσταζούμενος σαν κοπέλα.

Λεξιλόγιο

απόσπασμα το	отрывок
σκαλίζω	рыться
εκστρατεία η	поход (военный)
γκρίζος (-α,-ο)	серый
έγγραφο το	документ
μπαουλάκι εκστρατείας το	вещевой мешок
γυρεύω	искать
γερός (-ή,-ό)	сильный, прочный
κασελάκι το	коробка
σωρός ο	множество
θυμητάρι το	сувенир
σκουριασμένος (-η,-ο)	заржавевший
κλειδωνιά η	замок
καπάκι το	крышка
τρίζω	скрипеть
ξεχασμένος (-η,-ο)	забытый
ξεκαρφώνω	вытаскивать гвозди
λειψανοθήκη η	гробница, усыпальница
μισοφέγγαρο το	полумесяц
δαγκώνω	кусать
μαυρισμένος (-η,-ο)	почерневший
άστρο το	звезда
κοντάρι το	древко
σημαία η	знамя
κάσκα η	каска
μουτσούνα η	рожа, рыло
ασφυξιογόνο το	удушающий газ
μούρη η	морда
απολυτήριο το	аттестат
ξεθωριασμένος (-η,-ο)	выцветший
γραφομηχανή η	пишущая машинка

πέτσινος (-η,-ο)	кожаный
χαρτοφύλακας ο	портфель
χοντρός (-ή,-ό)	толстый
δέμα το	сверток
στρατσόχαρτο το	упаковочная бумага
δεμένος (-η,-ο)	упакованный
μπρούτζινος (-η,-ο)	бронзовый
σπάγγος ο	шпагат
πια	уже
ψαλιδίζω	разрезать ножницами
κόμπος ο	узел
πένθιμος (-η,-ο)	траурный
θρόισμα το	шелест
κατεβατό το	страница
λογή η	вид, сорт
λογής-λογής	разнообразный
πυκνός (-η,-ο)	плотный
πυκνά	плотно
γράψιμο το	почерк
στρωτός (-ή,-ό)	ровный
σφιχτός (-ή,-ό)	убористый
αναθυμάμαι	вспоминать
χοντρόχαρτο το	толстая бумага, ватман
μισοσβησμένος (-η,-ο)	полустершийся
σημείωση η	записка, заметка
χειρόγραφο το	рукопись
λοχίας ο	сержант
σκέπασμα το	покрывало, крышка
στενόμακρος (-η,-ο)	продолговатый
κάσα η	ящик, сундук
νεκρόκασα η	гроб
πεθαμένος (-η,-ο)	умерший, мертвый
κιτρινισμένος (-η,-ο)	пожелтевший
πολυκαιρίτικος (-η,-ο)	старый
σημαδεύω	1. оставлять след; 2. целит
αράδα η	очередь
αριθμημένος (-η,-ο)	пронумерованный
ολάκερος (-η,-ο)	весь, целый
στριμωχτός (-ή,-ό)	*зд* слипшийся
σελίδα η	страница
γυλιός ο	рюкзак

σύνταγμα το	полк
φριχτός (-ή,-ό)	ужасный
υψόμετρο το	высота
ζωντανός (-ή,-ό)	живой
λαβωμένος (-η,-ο)	раненый
σκοτωμένος (-η,-ο)	убитый
διμοιρία η	взвод
διμοιρίτης ο	командир взвода
ζωηρά	живо
λόχος ο	рота
μελαχροινός (-ή,-ό)	смуглый
μακρουλός (-ή,-ό)	продолговатый
φουντωμένος (-η,-ο)	пышный
φρόνιμος (-η,-ο)	благоразумный
συσταζούμενος (-η,-ο)	застенчивый

Ο λόφος με τις παπαρούνες

Είναι και μια μέρα χαρούμενη μέσα στις άσχημες μέρες της πορείας. Μια μέρα γαλάζια και κόκκινη με ανοξιάτικο ουρανό, γεμάτη μαβιά μάτια, κόκκινα αγριολούλουδα και αργά μελαγχολικά τραγούδια.

Ήταν ένας λόφος άλικος από τις παπαρούνες. Ξεκουράζουνταν ένα Ρούσικο Σύνταγμα, που τραβούσε κι αυτό για το μέτωπο. Εκεί μας σταματήσανε κι εμάς. Είχε νερό μπόλικο και πρασινάδα εκεί δίπλα. Στήσαμε πυραμίδες τα όπλα και φάγαμε κοντά τους. Μας σίμωσαν κάτι μεγαλόσωμα παλικάρια με τριανταφυλλιά μάγουλα, με χοντρές μπότες και μπλούζες παιδιάτικες δίχως κουμπιά. Τα πηλίκιά τους είχαν κεραμίδι στενούτσικο.

— Γκιρτς;

— Γκιρτς.

— Κρίστιαν;

— Κρίστιαν.

— Ορτοντόξ;

— Ορτοντόξ.

Μας δεχτήκανε με χαρές σχεδόν παιδιάτικες. Γελούσανε και μεις γελούσαμε, μας χάριζαν κονσέρβες, σουγιάδες. Με τα μεγάλα τους χέρια μας χτυπούσανε στην πλάτη. Τραβούσανε και μας έδειχναν από την τραχηλιά τους χρυσά, συντεφένια σταυρουδάκια και φυλαχτάρια κρεμασμένα με αλυσσιδίτσες. Σταυροκοπιόντανε με τον ορθόδοξο τρόπο.

— Κριστιάν. Κριστιάν.

Φάγαμε μαζί, κουβεντιάσαμε ώρες δίχως να καταλαβαίνει γρι ο ένας απ'τη γλώσσα τ'αλλουνού. Όμως συνεννοηθήκαμε περίφημα. Η αγάπη κι η έχτρα έχουνε διεθνή γλώσσα.

Βρήκα κι ένα νεώτατο αξιωματικό, λεπτοκαμωμένο σαν κορίτσι, με μεγάλα γυαλιά και γελαζούμενα χείλη, που θυμόταν απ'το σχολείο του μερικά αρχαία, τσάτρα-πάτρα. Τα μαλλιά του ήταν ξανθά σαν του καλαμποκιού, είχε κ'ένα χρυσό μουστακάκι.

— Ημείς ρούσιαν λίαν 'Ελληνες αγαπώμεθαν. Οδησσόν λίαν 'Ελληνες. Λίαν.

Πήρε ὕφος και μου απάγγειλε κάτι αλαμπουρνέζικα, που, όπως με βεβαίωσε, ήταν 'Ομηρος από το πρωτότυπο. Κατόπι κάμανε μια μεγάλη χορωδία και μας τραγούδησαν λαϊκά τραγούδια. Κάμποσοι τα κομπανιάριζαν με κάτι μακριές μπαλαλάικες, που τις σήκωσαν στη ράχη σταυρωτά με το ντουφέκι τους. Δεν κατάλαβα τα λόγια των τραγουδιών, μα σίγουρα θα μιλούσανε για ένα δάσος χιονισμένο, για ένα χωριό χιόνισμένο, που οι μπουχαρήδες των καλυβιών του θυμιάζουνε γαλάζια καπνά μέσα στον παγωμένο αγέρα. Ξανθιές γυναίκες με χοντρές πλεξούδες κάθονται πίσω απ'τα κλειστά τους τζάμια, με το λευκό κούτελο ακουμπισμένο στο γυαλί. Σκουπίζουν αργά με το δάχτυλο τ'αχνισμένο τζάμι και βλέπουνε στα χαμένα, μακριά-μακριά, το ρούσικο κάμπο, που δεν τελειώνει παρά στα ουρανοθέμελα. Μέσα απέραντη πλατωσιά, ένα μονοπάτι χαραγμένο στο χιόνι από τα έλκηθρα. 'Ενα μονοπάτι, που πήρε τα παληκάρια του χωριού και τα πήγε μακριά, μακριά, πέρα από τα σταχτιά ουρανοθέμελα. 'Ισως και πέρα από τη ζωή.

Οι μορφές των τραγουδιστάδων ήταν σοβαρές, τα παιδιάτικά τους, τα σλάβικα μάτια βούρκωναν. Σαν τέλειωσαν το τραγούδι μείναμε πολλήν ώρα ακίνητοι μαζί τους, ταξιδεύοντας πάνω στα φτερά της μουσικής, που ενώνει τις καρδιές γιατ'είναι η γλώσσα τους πανανθρώπινη.

Σαν κάμαμε τις τετράδες για να φύγουμε, οι Ρούσοι βάλανε παπαρούνες μέσα στις μπούκες των τουφεκιών μας. 'Ητανε σαν μια παράξενη λιτανεία με ατσαλένιες λαμπάδες, που στην κορφή τους άναβε η πιο χαρούμενη φλόγα.

— Αντίο. Αντίο.

Ο πολύ νέος αξιωματικός πετά το καπέλο του, λυγερός, σχεδόν διάφανος μέσα στο φως.

— Χαίρε, λίαν, 'Ελληνες. Χαίρε.

Πόση αγάπη υπάρχει στον κόσμο. 'Αφθονη σαν ποτάμι που χύνεται σ'έναν κάμπο. Ανθισμένη σαν ένας λόφος κόκκινος από τις παπαρούνες, που σε φωνάζουνε να τις κόψεις. Δεν έχεις παρά να σκύψεις να τις κόψεις.

Λεξιλόγιο

παπαρούνα η	мак
χαρούμενος (-η,-ο)	радостный
πορεία η	поход
ανοιξιάτικος (-η,-ο)	весенний
μαβής (-ιά,-ί)	фиолетовый
αγριολούλουδο το	полевой цветок

αργός (-ή,-ό)	медленный
μελαγχολικός (-ή,-ό)	меланхоличный, грустный
άλικος (-η,-ο)	алый
μπόλικος (-η,-ο)	полный, обильный
πρασινάδα η	зелень
στήνω	устанавливать
σιμώνω	приближаться
μεγαλόσωμος (-η,-ο)	крупный
παληκάρι το	парень
τριανταφυλλύς (-ιά,-ύ)	розовый
παιδιάτικος (-η,-ο)	детский
κουμπί το	пуговица
πηλίκιο το	пилотка
κεραμίδι το	*зд.* козырек
στενούτσικος (-η,-ο)	тесный
σουγιάς ο	перочинный нож
τραχηλιά η	ворот рубашки, вырез
συντεφένιος (-α,-ο)	перламутровый
σταυρός ο	крест
στραυρουδάκι το	крестик
φυλαχτάρι το	амулет
κρεμασμένος (-η,-ο)	висящий
σταυροκοπιέμαι	креститься
ορθόδοξος (-η,-ο)	православный
κουβεντιάζω	беседовать, разговаривать
συνεννοούμαι	объясняться
περίφημα	прекрасно
έχτρα η	вражда
μουστάκι το	усы
ύφος το	вид
παίρνω ύφος	делать вид
απαγγέλλω	читать наизусть, декламировать
αλαμπουρνέζικα	по-тарабарски, непонятно
πρωτότυπο το	оригинал
χορωδία η	хор
κομπανιάρω	аккомпанировать, подыгрывать
μακρύς (-ιά,-ύ)	длинный
ράχη η	спина
(ν)τουφέκι το	ружье, винтовка
σίγουρα	обязательно, точно
χιονισμένος (-η,-ο)	заснеженный

μπουχαρής ο	дымоход, труба
καλύβα η	*зд* изба, хижина
θυμιάζω	дымиться
πλεξούδα η	коса
τζάμι το	стекло
κούτελο το	лоб
ακουμπισμένος (-η,-ο)	прислонившийся, облокотившийс
σκουπίζω	вытирать
αχνισμένος (-η,-ο)	запотевший
γυαλί το	стекло
κάμπος ο	поле
ουρανοθέμελα η	горизонт
απέραντος (-η,-ο)	бескрайний
πλατωσιά η	открытая местность
μονοπάτι το	тропа
χαραγμένος (-η,-ο)	начертанный, прочерченны
έλκηθρο το	сани
πέρα	дальше, за
σταχτύς (-ιά,-ύ)	пепельно-серый
μορφή η	вид, форма
τραγουδιστής ο	певец
βουρκώνω	наполняться слезами (о глазах)
ακίνητος (-η,-ο)	неподвижный
πανανθρώπινος (-η,-ο)	общечеловеческий
τετράδα η	четверка
μπούκα η	дуло ружья
παράξενος (-η,-ο)	странный
λιτανεία η	крестный ход
ατσάλι το	сталь
ατσαλένιος (-α,-ο)	стальной
λαμπάδα η	свеча, факел
φλόγα η	пламя
καπέλο το	шляпа
λυγερός (-ή,-ό)	стройный
διάφανος (-η,-ο)	прозрачный
σκύβω	нагибаться

Κώστας Βάρναλης

Ο μεγάλος Έλληνας ποιητής Κώστας Βάρναλης γεννήθηκε το 1884 και πέθανε το 1974.

Σ'όλη του τη ζωή υπηρετούσε πιστά τα μεγάλα και ωραία ιδανικά της ειρήνης, της δημοκρατίας και της προόδου.

Όλα τα έργα του τα αφιέρωσε στους ανθρώπους του μόχθου. Τα βασικότερα έργα του είναι: "Το φως που καίει", "Σκλάβοι πολιορκημένοι", "Αληθινή απολογία του Σωκράτη", "Ημερολόγιο της Πηνελόπης", "Διχτάτορες".

Το 1934 ο Κώστας Βάρναλης πήρε μέρος στο Πρώτο Συνέδριο των Σοβιετικών Λογοτεχνών. Ήταν μεγάλος φίλος της πατρίδας μας. Για τη δράση του υπέρ της ειρήνης το 1959 βραβεύτηκε με το Διεθνές Βραβείο Λένιν "Για την εδραίωση της ειρήνης ανάμεσα στους λαούς". Τα έργα του Κώστα Βάρναλη αποτέλεσαν σημαντικό σταθμό στην ελληνική λογοτεχνία.

Λεξιλόγιο

πιστά	верно
ιδανικό το	идеал
αφιερώνω	посвящать
μόχθος ο	труд
απολογία η	оправдание, апология
ημερολόγιο το	дневник
δράση η	деятельность
βραβεύομαι	быть награжденным
βραβείο το	премия, награда
εδραίωση η	укрепление
σταθμός ο	веха, момент, этап

Οι μοιραίοι

Μες την υπόγεια την ταβέρνα,
μες σε καπνούς και σε βρισιές
(απάνω στρίγγιζε η λατέρνα)
όλ' η παρέα πίναμ'εψές
εψές σαν όλα τα βραδάκια
να πάνε κάτου τα φαρμάκια.

Σφιγγόταν ο ένας πλάι στον άλλο
και κάπου εφτυούσε καταγής,
Ω! πόσο βάσανο μεγάλο
το βάσανο είναι της ζωής.
Όσο κι ο νους τα τυραννιέται

άσπρην ημέρα δε θυμιέται.

Ήλιε και θάλασσα γαλάζια
και βάθος τ'ασωτ'ουρανού!
Ω! της αυγής κροκάτη γάζα,
γαρύφαλα του δειλινού,
λάμπτε, σβήστε μακριά μας,
χωρίς να μπείτε στην καρδιά μας!

Του ενού ο πατέρας χρόνια δέκα
παράλυτος, ίδιο στοιχειό
τ'άλλου κοντόμερη η γυναίκα
στο σπίτι λιώνει από χτικιό
στο Παλαμήδι ο γιος του Μάζη
κ'η κόρη του Γιαβή στο Γκάζι.
— Φταίει το ζαβό το ριζικό μας!
— Φταίει ο θεός που μας μισεί!
— Φταίει το κεφάλι το κακό μας!
— Φταίει πρωτ'απ'όλα το κρασί!
Ποιος φτάει; Ποιος φτάει;
Κανένα στόμα
δε το'βρε και δεν τό'πε ακόμα.

Έτσι στη σκοτεινή ταβέρνα
πίνουμε πάντα μας σκυφτοί,
Σαν τα σκουλήκια κάθε φτέρνα
όπου μας έβρει μας πατεί.
Δειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα
προσμένουμε, ίσως, κάποιο θάμα!

Λεξιλόγιο

μοιραίος (-α,-ο)	обреченный
υπόγειος (-α,-ο)	подземный, подвальный
βρισιά η	ругань
στριγγλίζω	визжать
λατέρνα η	шарманка
να πάνε κάτω τα φαρμάκια	пусть уйдут все огорчения
σφίγγομαι	прижиматься
φτυώ = φτύνω	сплевывать
καταγής	наземь

τυραννιέμαι	мучиться
θυμιέμαι = θυμάμαι	помнить
άσωτός (-η,-ο)	беспутный, разватный
κροκάτος (-η,-ο)	желтый
γάζα η	*зд* шелк
δειλινό το	закат
παράλυτος (-η,-ο)	парализованный
στοιχειό το	призрак
κοντόμερος (-η,-ο)	доживающий последние дни
χτικιό το	чахотка
Γκάζι το	Гази (промышленный район в Афинах)
ζαβός (-ή,-ό)	злой
ριζικό το	судьба
μισώ	ненавидеть
σκυφτός (-ή,-ό)	согнутый
σκουλήκι το	червь
φτέρνα η	пятка
πατώ(α)	топтать
δειλός (-ή,-ό)	трусливый
άβουλος (-η,-ο)	безвольный
αντάμα = μαζί	
προσμένω = περιμένω	
θάμα το = θαύμα το	чудо

Γιάννης Ρίτσος

Ο μεγάλος αυτός Έλληνας ποιητής γεννήθηκε το 1909 και πέθανε το 1990.

Ολόκληρη τη ζωή του και το δημιουργικό έργο αφιέρωσε σ'ένα στόχο: στην πάλη για την ειρήνη στον κόσμο. Ο Ρίτσος πιστεύει σε μια νέα ειρηνική ζωή, χωρίς συμφορές, δυστυχίες, καταστροφές των πολέμων. Αρκετά από τα ποιήματά του έχουν μυθολογικά θέματα. Μέσα από την ελληνική μυθολογία ο ποιητής διερευνά τον πολύπλοκο πνευματικό κόσμο του σημερινού ανθρώπου και κάνει φιλοσοφική εκτίμηση για τις ιστορικές τύχες της Ελλάδας.

Ο Γιάννης Ρίτσος μετέφρασε στα ελληνικά την ποίηση του Β.Μαγιακόφσκι, Α.Μπλοκ, Τ.Σεφτσένκο, Η.Ερενμπούργκ, Σ.Γιεσένιν και πολλών άλλων ποιητών της Ευρώπης. Για πολλά χρόνια ο ποιητής ήταν Πρόεδρος του Ελληνο - Σοβιετικού Συνδέσμου Φιλίας.

Ο Γιάννης Ρίτσος βρισκόταν στις πρώτες γραμμές των αγωνιστών της ειρήνης. Το 1977 του απονεμήθηκε το Διεθνές Βραβείο Λένιν "Για την εδραίωση της ειρήνης ανάμεσα στους λαούς".

Λεξιλόγιο

δημιουργικό έργο το	**творчество**
στόχος ο	**цель**
διερευνώ	**исследовать**
εκτίμηση η	**оценка**
απονέμω	**присуждать премию**

Ειρήνη

στον Κώστα Βάρναλη

Τ'όνειρο του παιδιού είναι η ειρήνη.
Τ'όνειρο της μάνας είναι η ειρήνη.
Τα λόγια της αγάπης κάτω απ'τα δέντρα είναι η ειρήνη.

Ο πατέρας που γυρνάει τ'απόβραδο μ'ένα φαρδύ χαμόγελο στα μάτια
μ'ένα ζεμπίλι στα χέρια του γεμάτο φρούτα
και οι σταγόνες του ιδρώτα στο μέτωπό του
είναι όπως οι σταγόνες του σταμνιού που παγώνει το νερό στο παράθυρο,
είναι ειρήνη.
Όταν οι ουλές απ'τις λαβωματιές κλείνουν στο πρόσωπο του κόσμου
και μες στους λάκκους πού'καψε η πυρκαϊά δένει τα πρώτα της μπουμπούκια η ελπίδα
κι οι νεκροί μπορούν να γείρουν στο πλευρό τους και να κοιμηθούν δίχως παράπονο
ξέροντας πως δεν πήγε το αίμα τους τουκαού,
είναι η ειρήνη.
Η Ειρήνη είναι τα σφιγμένα χέρια των ανθρώπων
είναι το ζεστό ψωμί στο τραπέζι του κόσμου
είναι το χαμόγελο της μάνας.
Μονάχα αυτό.
Τίποτ'άλλο δεν είναι η ειρήνη.

Λεξιλόγιο

ζεμπίλι το	**сумка, кошелек**
σταμνί	**кувшин**
ουλή η	**шрам**
λάκκος ο	**яма**
δένω	**завязывать**
μπουμπούκι το	**почка**
γέρνω	**склоняться**

Εμβατήριο του Ωκεανού

Οι γέροι ναυτικοί
που δεν έχουν καΐκι, που δεν έχουν πια δίχτυα
κάθονται στο βράχο
και καπνίζουν την πίπα τους
ταξίδια, σκιά, μετάνοια.
Όμως εμείς
δεν ξέρουμε τίποτα
απ'τη στάχτη στη γεύση του ταξιδιού.
Ξέρουμε το ταξίδι
και το γλαυκό ημικύκλιο του ορίζοντα
πού'ναι σαν τ'άγριο φρύδι
θαλασσινού θεού.
Πηδάμε στις βάρκες
λύνουμε τα σκοινιά και τραγουδάμε τη θάλασσα
κοιτώντας το ασημένιο σύννεφο
πλάι στ'ανοιξιάτικο φεγγάρι.
Ποια διαμαντένια πολιτεία
κοιμάται πίσω απ'τα βουνά;
Ποια φώτα τρέμουν πέρα στη νύχτα
και μας φωτίζουν;
Ακούσαμε το τραγούδι της Θάλασσας
και δε μπορούμε πια να κοιμηθούμε.
Μητέρα,
μη μου κρατάς το χέρι.

Λεξιλόγιο

καΐκι το	парусная лодка
στάχτη η	пепел
πίπα η	трубка курительная
σκιά η	тень
ματάνοια η	раскаяние, сожаление
γλαυκός (-ή,-ό)	лазурный
ημικύκλιο το	полукруг
ορίζοντας ο	горизонт
φρύδι το	бровь
σκοινί το	канат, крепкая веревка

Γιώργος Σεφέρης

Ο Γιώργος Σεφέρης ήταν ένας από τους μεγάλους σύγχρονους ποιητές της Ελλάδας. Γεννήθηκε το 1900 και πέθανε το 1971. Έγραψε πολλά ποιητικά έργα. Θεωρείται ο πιο σημαντικός ποιητής, που συνέβαλε πολύ στην ανανέωση της ελληνικής ποίησης. Το 1963 η Σουηδική Ακαδημία του απένειμε το βραβείο Νόμπελ για τη λογοτεχνία.

Άρνηση

Στο περιγιάλι το κρυφό
κι άσπρο σαν περιστέρι
διψάσαμε το μεσημέρι
μα το νερό γλυφό.

Πάνω στην άμμο την ξανθή
γράψαμε τ'όνομά της
ωραία που φύσηξεν ο μπάτης
και σβύστηκε η γραφή.

Με τι καρδιά, με τι πνοή,
τι πόθους και τι πάθος
πήραμε τη ζωή μας — λάθος
κι αλλάξαμε ζωή.

Λεξιλόγιο

περιγιάλι το	побережье
γλυφός (-ή,-ό)	солоноватый
άμμος η	песок
μπάτης ο	морской бриз
πνοή η	вдохновение

Τρεις βράχοι

Τρεις βράχοι, λίγα καμένα πεύκα κι ένα ρημοκλήσι
και πάρα πάνω
το ίδιο τοπίο αντιγραμμένο ξαναρχίζει
τρεις βράχοι σε σχήμα πύλης σκουριασμένοι
λίγα καμένα πεύκα, μαύρα και κίτρινα
κι ένα τετράγωνο σπιτάκι θαμμένο στον ασβέστη
και πάρα πάνω ακόμη πολλές φορές
το ίδιο τοπίο ξαναρχίζει κλιμακωτά
ως τον ορίζοντα, ως τον ουρανό που βασιλεύει.

Λεξιλόγιο

ρημοκλήσι το	часовня
σχήμα το	форма
ασβέστης ο	известь
κλιμακωτά	ступенчато

Οδυσσέας Ελύτης

Ο Οδυσσέας Ελύτης είναι ένας από τους μεγάλους ποιητές της Ελλάδας. Γεννήθηκε το 1911 στο Ηράκλειο της Κρήτης. Αυτός, όπως και ο Γιώργος Σεφέρης, θεωρείται από τους πιο σημαντικούς ποιητές που ανανέωσαν την ελληνική ποίηση με την πλούσια φαντασία και την αισιοδοξία τους. Την ποίηση του Ελύτη την διακρίνει η χαρά και η αγάπη στη ζωή. Είναι ποίηση χαρούμενη, νεανική, πλημμυρισμένη από τρυφερότητα. Το 1979 αυτός ο προικισμένος ποιητής που στο έργο του ύμνησε την Ελλάδα και το λαό της τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ.

Λεξιλόγιο

ανανεώνω	обновлять
φαντασία η	фантазия
αισιοδοξία η	оптимизм
διακρίνω	отличать
νεανικό (-ή,-ό)	юношеский, молодой
πλημμυρισμένος (-η,-ο)	полный, наполненный
τρυφερότητα η	нежность
προικισμένος (-η,-ο)	талантливый
τιμώ	награждать

Η πεντάμορφη στον κήπο

Ξύπνησες τη σταλαγματιά της μέρας
Επάνω στην αρχή του τραγουδιού των δέντρων
Ω, τι ωραία που είσαι
Με τα χαρούμενα μαλλιά σου ξέπλεκα
Και με τη βρύση που ήρθες ανοιχτή
Για να σ'ακούσω που ζεις και που διαβαίνεις.

Ω, τι ωραία που είσαι
Τρέχοντας με το χνούδι της κορυδαλλένιας
Γύρω από τις μοσκιές που σε φυσούνε
Καθώς φυσάει ο στεναγμός το πούπουλο
Μ'ένα μεγάλο ήλιο στα μαλλιά
Και με μια μέλισσα στη λάμψη του χορού σου.

Ω, τι ωραία που είσαι
Με το καινούργιο χώμα που πονείς
Από τη ρίζα έως την κορυφή των ίσκιων
Ανάμεσα στα δίχτυα των ευκαλύπτων
Με το μισό ουρανό στα μάτια σου
Και με τον άλλον στα μάτια που αγαπάς
Ω, τι ωραία που είσαι.

Λεξιλόγιο

πεντάμορφη η	красавица
σταλαγματιά η	капля
ξέπλεκος (-η,-ο)	распущенный (о во
βρύση η	родник
διαβαίνω	проходить мимо
χνούδι το	пух, пушок
κοριδαλλός ο	жаворонок
μοσκιά η	благоухание
στεναγμός ο	вздох
πούπουλο το	пушинка
μέλισσα η	пчела
ίσκιος ο	тень
ευκάλυπτος ο	эвкалипт

ГРАММАТИКА

§ 1. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов παθητική φωνή

Προστακτική неправильных глаголов παθητική φωνή образуется согласно уже известной схеме. Исключением является лишь 2-е лицо единственного и множественного числа глаголов группы αόριστος, например: έρχομαι *приходить*, στέκομαι *стоять*, κάθομαι *сидеть*, γίνομαι *становиться*, υπόσχομαι *обещать*, αποκρίνομαι *отзываться*, χαίρομαι *радоваться*, ντρέπομαι *стесняться*.

Προστακτική от вышеперечисленных неправильных глаголов образуется по следующей схеме:

έρχομαι приходить — έλα подойди — ελάτε подойдите
στέκομαι стоять — στάσου встань — σταθείτε встаньте
κάθομαι сидеть — κάτσε, κάθησε сядь, садись — καθήστε сядьте, садитесь
γίνομαι становиться — γίνε стань — γίνετε станьте
υπόσχομαι обещать — υποσχέσου пообещай — υποσχεθείτε пообещайте
αποκρίνομαι отзываться — αποκρίσου отзовись — αποκριθείτε отзовитесь

Προστακτική от таких глаголов, как χαίρομαι и ντρέπομαι выражается при помощи глаголов группы αόριστος в зависимом наклонении, например:

χαίρομαι радоваться — να χαρείς радуйся — να χαρείτε радуйтесь
ντρέπομαι стесняться, стыдиться — να ντραπείς стыдись — να ντραπείτε стыдитесь

§ 2. Η προστακτική έγκλιση неправильных глаголов παθητική φωνή 3-го лица единственного и множественного числа

Προστακτική неправильных глаголов группы αόριστος в παθητική φωνή образуется при помощи формы спрягаемого глагола, которая совпадает с формой глагола в изъявительном наклонении μέλλοντας απλός и модальной частицы ας, например:

έρχομαι —	ας (έ)ρθει —	ας (έ)ρθουν
приходить —	пусть он придет —	пусть они придут
στέκομαι —	ας σταθεί —	ας σταθούν
стоять —	пусть он встанет —	пусть они встанут
κάθομαι —	ας καθήσει —	ας καθήσουν
сидеть —	пусть он сядет —	пусть они сядут
γίνομαι —	ας γίνει —	ας γίνουν
становиться —	пусть он станет —	пусть они станут

υποσχόμαι — обещать —	ας υποσχεθεί — пусть он пообещает —	ας υποσχεθούν пусть они пообещают
αποκρίνομαι — отзываться —	ας αποκριθεί — пусть он отзовется —	ας αποκριθούν пусть они отзовутся
χαίρομαι — радоваться —	ας χαρεί — пусть он обрадуется —	ας χαρούν пусть они обрадуются
ντρέπομαι — стесняться, стыдиться —	ας ντραπεί — пусть он стыдится —	ας ντραπούν пусть они стыдятся

§ 3. Междометия (τα επιφωνήματα)

Междометия служат для выражения различных эмоций. К наиболее употребительным междометиям в греческом языке относятся: Α! Ω! Ι! Μπα! Πω-πώ! *Ах! О! (удивление, удовольствие)*; Αχ! Αου! Ω! Οχ! Όχου! *Ох! Ой! Ах! (сожаление, боль).*

ПРИМЕЧАНИЕ. Αλίμονο (αλλοίμονο) часто встречается в значении "боже упаси", "избави бог".

Ε! Ου! Ουφ! Πουφ! Πα, πα, πα! *Увы! Ай, ай, ай! (огорчение, возмущение)*;Ε! Ω! Α! Μπα! *Вот как? В самом деле?*; Χμ - χμ! *(сомнение, неуверенность).*

В греческой грамматике к междометиям относятся и такие слова и выражения, как: Κρίμα! *Жаль!* Φρίκη! *Ужас!* Θέε μου! *Боже!* Ζήτω! *Да здравствует!* Εμπρός! *Вперед!*

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. *Прочитайте, переведите и перескажите текст 1.*

2. *Ответьте письменно на следующие вопросы:*

1. Ποιος ήταν ο Σολωμός; 2. Πότε και πού γεννήθηκε; 3. Από ποια οικογένεια καταγόταν; 4. Ποιος ήταν ο πατέρας του και τι τίτλο είχε; 5. Πού τον έστειλε ο κηδεμόνας του μετά το θάνατο του πατέρα; 6. Πού φοίτησε ο Σολωμός στη Βενετία; 7. Γιατί τον πήρε κοντά του ο παλιός του δάσκαλος; 8. Πού πήγε ο ποιητής, όταν τελείωσε τις γυμνασιακές σπουδές στην Κρεμώνα; 9. Πού εγγράφτηκε εκεί; 10. Με ποιον γνωρίστηκε εκείνη την εποχή; 11. Πότε γύρισε στην πατρίδα του; 12. Πότε άρχισε να γράφει στα ελληνικά; 13. Τι σημασία έχει η ποίηση του Σολωμού; 14. Τι έργα του ξέρετε;

3. *Напишите следующие глаголы в προστακτική έγκλιση:*

έρχομαι, κάθομαι, στέκομαι, γίνομαι, υπόσχομαι, εύχομαι, απομακρύνομαι, χαίρομαι, ντρέπομαι.

4. *Передайте косвенную речь прямой:*

1. Ο καθηγητής είπε στους φοιτητές ότι μετά από δυο βδομάδες θα έχουν εξέταση. 2. Η μητέρα παρακάλεσε το γιο της να φέρει φάρμακα από το φαρμακείο. 3. Η αδελφή μου λέει ότι πρέπει να χαιρόμαστε που πηγαίνουμε στη θάλασσα. 4. Η δασκάλα είπε στα παιδιά ότι πρέπει να ετοιμάζονται για τη γιορτή. 5. Ο φίλος μου με παρακάλεσε να καθήσω και να φάω μαζί του. 6. Ο δάσκαλος είπε στον Παναγιώτη να πάει στον πίνακα. 7. Είπα στην αδελφή μου να έρθει αμέσως στη κουζίνα. 8. Η καθηγήτρια με παρακάλεσε να διηγηθώ το περιεχόμενο του μυθιστορήματος του Μυριβήλη. 9. Του είπα ότι το τρένο φεύγει στις οχτώ. 10. Η δασκάλα τους ευχήθηκε καλό ταξίδι.

5. *Переведите на греческий язык:*

1. Ай, ай, ай как тебе не стыдно, ты уже большой мальчик, а не умеешь правильно держать вилку и нож! 2. Ох, какой непослушный ребенок! 3. Эй, мальчик, помоги мне поднять чемодан! 4. Вот как! Ты Опять забыл, что надо делать? 5. Ой, как жаль, что Сергей не встретился с вами в библиотеке. 6. Какой ужас, мы оставили билеты дома! 7. Увы, но мы не можем обещать вам приехать завтра, мы будем очень заняты. 8. Ах, какой вкусный сегодня суп! 9. Ой, как болит зуб, надо идти к зубному врачу. 10. Эй, ребята, подождите меня, я сейчас выйду.

6. *Прочитайте, переведите и перескажите:*

Ο μεγάλος Έλληνας ποιητής Κωστής Παλαμάς γεννήθηκε το 1859 στην Πάτρα και οι γονείς του ήταν Μεσολογγίτες.

Το 1876 ήρθε στην Αθήνα, για να σπουδάσει στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Όμως ένιωσε μεγάλη αγάπη για την ποίηση και τη λογοτεχνία και δεν ήθελε να συνεχίσει τις νομικές του σπουδές. Αφοσιώθηκε στην ποίηση και γενικότερα στα γράμματα. Επί τριάντα χρόνια ήταν Γενικός Γραμματέας του Πανεπιστημίου της Αθήνας.

Έγινε ο πιο σημαντικός ποιητής της σύγχρονης Ελλάδας μετά το Σολωμό. Πέθανε το 1945 στην Αθήνα στη σκληρή περίοδο της κατοχής. Ο θάνατός του έδοσε την ευκαιρία στους Έλληνες με την παλλαϊκή συμμετοχή τους στην κηδεία να ζήσουν μια από τις πιο σιγκινητικές στιγμές της Εθνικής Αντίστασης. Στα ποιήματά του ο Παλαμάς συγκινείται από τη ζωή του λαού του και από τα πανανθρώπινα ιδεώδη. Τραγούδησε με τρυφερότητα τα χρόνια που πέρασαν για πάντα — τα παιδικά του χρόνια.

7. *Переведите на греческий язык:*

Д. Соломос является великим греческим поэтом, основателем новогреческой литературы. Он родился в 1798 году на острове Закинф и умер в

1857 году на Керкире. Соломос происходил из богатой аристократической семьи. Отец его имел титул графа. Мать поэта была родом из бедной семьи. Именно она, вопреки существовавшим в то время традициям, согласно которым аристократы изучали итальянский язык и говорили на нем, научила своего сына, будущего выдающегося поэта, любить греческий народный язык. Образование Соломос получил в Италии. Там же он познакомился с выдающимися итальянскими писателями, учеными. Возвратившись в Грецию, он начинает писать стихи. Вскоре его первые стихи приносят ему известность и славу. Он пишет такие великолепные произведения, как "Гимн свободе", "Свободные осажденные", "На смерть лорда Байрона". Главная идея, которая проходит через все его произведения, это идея революции и свободы. Поэзию Соломоса любит не только народ Греции. Ее знают и любят во многих странах.

8. *Расскажите о греческом писателе С. Миривилисе. Какое впечатление произвели на вас отрывки из его романа "Жизнь в могиле"? Какова их основная идея?*

9. *Выучите наизусть:*

Διονύσιος Σολωμός

ΓΑΛΗΝΗ

Δεν ακούεται ουτ'ένα κύμα
εις την έρημη ακρογιαλιά
λες και η θάλασσα κοιμάται
μες στης γης την αγκαλιά.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΨΑΡΩΝ

Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη
περπατώντας η Δόξα μονάχη
μελετά τα λαμπρά παλικάρια
και στην κόμη στεφάνι φορεί
γενομένα από λίγα χορτάρια
που είχαν μείνει στην έρημη γη.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Του Μαϊού ροδοφαίνεται η μέρα
που ωραιότερη η φύση ξυπνάει
και την κάνουν λαμπρά και γελάει
πρασινάδες, αχτίνες, νερά.
Άνθη κι άνθη βαστούνε στο χέρι
παιδιά και άντρες, γυναίκες και γέροι,
ασπροεντύματα, γέλια και κρότοι,
όλοι οι δρόμοι γιομάτοι χαρά
ναι, χαίρετε του χρόνου τη νιότη,
άντρες, γέροι, γυναίκες, παιδιά.

СЛОВАРЬ

А

αγαθά *τα* блага
άγαλμα *το* скульптура, статуя
αγάπη *η* любовь
αγαπητός *(-ή, -ό)* любимый, дорогой
αγαπώ любить
αγγελία *η* объявление, сообщение
αγγέλλω извещать, уведомлять
Αγγλία *η* Англия
αγγλικός *(-ή, -ό)* английский
Άγγλος *ο (-ίδα, η)* англичанин (ка)
αγγούρι *το* огурец
αγελάδα *η* корова
αγέρας *ο* ветер, воздух
αγιογράφος *ο* иконописец
άγιος *(-α, -ο)* святой
αγκαλιά *η* объятия
αγκαλιάζω охватывать, обнимать
αγνώριστος *(-η, ο)* неузнаваемый
αγοράζω покупать
αγόρι *το* мальчик
αγράμματος *(-η, -ο)* неграмотный
άγριος *(-α, -ο)* дикий
αγριολούλουδο *το* полевой цветок
αγρόκτημα *το* хозяйство, ферма
αγρότης *ο* крестьянин
αγροτικός *(-ή, -ό)* сельскохозяйственный
αγρότισσα *η* крестьянка
αγώνας *ο* борьба
αγωνίζομαι бороться
αγωνιστής *ο* борец
αδάμαστος *(-η, -ο)* неукротимый
άδεια *η* 1. отпуск; 2. разрешение
αδερφή *(αδελφή)* *η* сестра
αδερφός *(αδελφός)* *ο* брат
αδυνατισμένος *(-η, -ο)* похудевший
αδύνατος *(-η, -ο)* невозможный
αεριωθούμενος *(-η, -ο)* реактивный
αεροδρόμιο *το* аэродром
αεροπλάνο *το* самолет
αθάνατος *(-η, -ο)* бессмертный
Αθήνα *η* Афины
Αθηναίος *ο* афинянин
αθλητικός *(-ή, -ό)* спортивный
άθλος *ο* подвиг
αίθουσα *η* аудитория
αίμα *το* кровь
αισθάνομαι чувствовать, ощущать
αίτημα *το* требование
αιτία *η* причина
αιτιατική *η* *грам.* винительный падеж
αιχμάλωτος *(-η, -ο)* пленный
αιώνας *ο* век
ακαδημαϊκός *ο* академик
Ακαδημία *η* академия
ακατάπαυστα непрерывно
ακατέργαστος *(-η, -ο)* необработанный
ακεραιότητα *η* целостность, неделимость
ακίνητος *(-η, -ο)* неподвижный
ακόλουθος *ο* атташе, советник
ακολουθώ следовать
ακόμα еще
(α)**κομπανιάρω** аккомпанировать

ακουμπισμένος *(-η, -ο)* опирающийся
ακουστός *(-ή, -ό)* известный, популярный
ακούω слушать, слышать
άκρη *η* край
ακριβώς точно
ακριβέστερος *(-η, -ο)* точнейший
Ακρόπολη *η* Акрополь
ακτινιβολία *η* излучение, радиация
αλάτι *το* соль
αλεπού *η* леса
αλήθεια *η* правда
αληθινός *(-ή, -ό)* настоящий, правдивый
άλικος *(-η, -ο)* алый
αλλά но
αλλάζω менять
αλληλοκατανόηση *η* взаимопонимание
άλλος *(-η, -ο)* другой
άλογο *το* лошадь
αλύγιστος *(-η, -ο)* непреклонный
αλυσίδα *η* цепь
αλυσοδεμένος *(-η, -ο)* скованный цепью
αμάξα *η* карета, повозка
Αμερικανός *ο (-ίδα, η)* американец (ка)
άμεσα непосредственно, прямо
αμέσως немедленно
αμίαντος *ο* асбест
αμπέλι *το* виноградник
αμπελουργία *η* виноградарство
αμφιθέατρο *το* амфитеатр
αν если
αναβάθρα *η* трап
ανάβω зажигать, гореть
αναγκάζω вынуждать
ανάγκη *η* необходимость
αναγνωστήριο *το* читальный зал
ανακάλυψη *η* открытие
ανακαλύπτω обнаруживать
ανακηρύττομαι провозглашаться
ανακοίνωση *η* сообщение, коммюнике
ανάκτορο *το* дворец
ανάλαφρος *(-η, -ο)* легкий
αναλφάβητος *(-η, -ο)* безграмотный
ανάμεσα между
ανάμνηση *η* воспоминание
αναμονή *η* ожидание
ανανεώνω обновлять
αναπαύομαι отдыхать
ανάπαυση *η* отдых
αναπαυτήριο *το* дом отдыха
ανάπτυξη *η* развитие
αναπτύσσομαι развиваться
αναπτύσσω развивать
ανασηκώνομαι подниматься
Ανατολή *η* восток
ανατολικά на востоке
ανατολικός *(-ή, -ό)* восточный
αναφέρω сообщать, передавать
αναχωρώ отъезжать
άνδρας *ο* мужчина
ανδρειωμένος *(-η, -ο)* мужественный
ανεβάζω поднимать
ανεβαίνω подниматься, взбираться
άνεμος *ο* ветер
ανεξάντλητος *(-η, -ο)* неисчерпаемый
ανεξαρτησία *η* независимость
ανεξάρτητος *(-η, -ο)* независимый
ανεργία *η* безработица
άνεση *η* удобство, уют, комфорт
άνετος *(-η, -ο)* удобный
ανήκω принадлежать
ανησυχία *η* беспокойство
ανησυχώ беспокоиться

ανθισμένος *(-η, -ο)* цветущий
άνθος *το* цветок
ανθρώπινος *(-η, -ο)* человеческий
ανθρωπιστικός *(-ή, -ό)* человечный, гуманный
ανθρωπότητα *η* человечество, цивилизация
άνθρωπος *ο* человек
άνοδος *η* подъем
ανόητος *(-η, -ο)* глупый
ανοίγω открывать
ανοικοδόμηση *η* восстановление, реконструкция
άνοιξη *η* весна
ανοιξιάτικος *(-η, -ο)* весенний
ανοιχτός *(-ή, -ό)* открытый
ανταμώνω встречать, встречаться
αντάμωση *η* встреча, свидание
ανατανακλώ отражать
ανταποδίδω воздавать, отплачивать
ανταποκριτής *ο* корреспондент
αντάρτης *ο* партизан
αντεπίθεση *η* контратака
αντί *(για)* вместо
αντίδραση *η* реакция
αντίθετα наоборот
αντικείμενο *το* предмет, объект
αντίο до свидания
αντιπρόεδρος *ο* вице-президент, заместитель председателя
αντιπροσωπεία *η* делегация
αντιπρόσωπος *ο* представитель, делегат
αντίρρηση *η* возражение
αντλώ черпать
ανύπανδρος *(-η)* холостой
ανώμαλος *(-η, -ο)* неправильный
ανώτατος *(-η, -ο)* верхний, высший
ανώτερος *(-η, -ο)* более высокий
αξία *η* ценность, стоимость

αξιοθέατα *τα* достопримечательности
αξιωματικός *ο* офицер
αναγγέλλω декламировать
απαγόρευση *η* запрет
απαγορεύω запрещать
απαίτηση *η* требование
απαιτώ требовать
απαλός *(-ή, -ό)* мягкий, нежный
απάντηση *η* ответ
απαντώ отвечать
απασχολημένος *(-η, -ο)* занятый
απασχολώ занимать
απειλώ угрожать
απελευθερώνομαι освобождаться
απελπισία *η* безнадежность
απέναντι напротив
απέραντος *(-η, -ο)* необъятный, бесконечный
απεργία *η* забастовка
απέχω отстоять, находиться на расстоянии
απίθανος *(-η, -ο)* невероятный
απίστευτος *(-η, -ο)* невероятный
απλός *(-η, -ο)* простой
απλώνομαι простираться
απλώνω протягивать
από от, из
αποβάθρα *η* причал
απογείωση *η* взлет
απόγευμα *το* время после полудня
απόδειξη *η* доказательство, квитанция
αποδοχές *οι* заработная плата
αποθέματα *τα* залежи
αποθηκεύω заготавливать
αποηκευμένος *(-η, -ο)* заготовленный
αποθήκη *η* склад
αποικία *η* колония
αποικιακός *(-ή, -ό)* колониальный

αποικιοκράτης *ο* колонизатор
αποικιοκρατία *η* колонизация
αποκλειστικά исключительно
αποκρίνομαι отзываться
αποκτώ приобретать
απολογισμός *ο* отчет, оправдание
απολυτήριο *το* аттестат (зрелости)
απόλυτος *(-η, -ο)* абсолютный
απορώ удивляться
αποσκευές *οι* багаж
απόσπασμα *το* отрывок
αποστολή *η* миссия, задание
αποτελώ составлять
απότομος *(-η, -ο)* обрывистый, крутой
απόφαση *η* решение
αποφασίζω решать
αποφασισμένος *(-η, -ο)* полный решимости
αποφασιστικά решительно
αποφασιστικότητα *η* решительность
αποχαιρετώ прощаться
αποχαιρετισμός *ο* прощание
απόψε сегодня вечером
αράδα *η* строка, очередь
αργά поздно
αργός *(-ή, -ό)* медленный
αργώ задерживаться
Άρης *ο* 1. Арес; 2. Марс
άρθρο *το* статья
αριθμός *ο* номер
αριστερά налево, слева
αριστοκρατία *η* аристократия
αριστοκρατικός *(-ή, -ό)* аристократический
αριστοτέχνημα *το* шедевр
αρκετά достаточно, довольно
αρκούδα *η* медведь
αρνούμαι отрицать, отказываться
άρπαγας *ο* похититель
αρρώστια *η* болезнь
άρρωστος *(-η, -ο)* больной, пациент
αρσενικό γένος *το грам.* мужской род
αρχαίος *(-α, -ο)* древний, античный
αρχή *η* 1. начало; 2. принцип
αρχηγός *ο* вождь, предводитель
αρχίζω начинать, начинаться
αρχιτέκτονας *ο* архитектор
αρχιτεκτονική *η* архитектура
ας пусть
ασανσέρ *το* лифт
ασθένεια *η* болезнь, недуг
άσκηση *η* упражнение
άσπρος *(-η, -ο)* белый
ασπιρίνη *η* аспирин
αστακός *ο* омар
ασταμάτητα непрерывно
αστόχαστος *(-η, -ο)* необдуманный
αστραπή *η* молния
αστραπόβροντο *το* гром и молния
άστρο *το* звезда
αστροναύτης *ο* космонавт
ασφαλώς конечно, безусловно
ασφυξιογόνο *το* удушающий газ
άσχημος *(-η, -ο)* плохой, некрасивый
ασχολούμαι заниматься
αταίριαστος *(-η, -ο)* несоответствующий, неподходящий

В

βάλτος *ο* болото, топь
βαμβάκι *το* хлопок
βαπόρι *το* пароход
βάρβαρος *ο* варвар
βαρέλι *το* бочка
βαρκάρης *ο* лодочник
βαρκούλα *η* лодочка

βάρος *το* тяжесть
βαρύς *(-ιά, -ύ)* тяжелый
βάση *η* основа
βασικά в основном
βασίλειο *το* царство
βασιλιάς *ο* царь, король
βασίλισσα *η* царица, королева
βγαίνω выходить
βγαλμένος *(-η, -ο)* сделанный, полученный
βγάλσιμο *το* удаление
βέβαια конечно
βέβαιος *(-η, -ο)* уверенный
βεβαιώνω уверять
βεβαίως конечно
βέλος *το* стрела
Βενετία *η* Венеция
βήμα *το* 1. шаг; 2. трибуна
βήχας *ο* кашель
βία *η* насилие
βιβλίο *το* книга
βιβλιοθήκη *η* библиотека
βιογραφικός *(-ή, -ό)* биографический
βιομηχανία *η* промышленность
βιομηχανικός *(-ή, -ό)* промышленный, индустриальный
βιοτικός *(-ή, -ό)* жизненный
βιτρίνα *η* витрина, стенд
βλάστηση *η* растительность
βλέπω видеть
βλήμα *το* снаряд
βοήθεια *η* помощь
βοηθώ помогать
Βόλγας *ο р.* Волга
βόλτα *η* прогулка
βομβαρδίζω бомбардировать
βομβαρδισμός *ο* бомбардировка
βόρειος *(-α, -ο)* северный
Βορράς *ο* север
Βουλγαρία *η* Болгария
Βούλγαρος *ο (-ίδα, η)* болгарин (ка)
βουλευτής *ο* депутат
Βουλή *η* парламент
βουνό *το* гора
βούτυρο *το* масло (сливочное)
βράδυ *το* вечер (часть суток)
βραδιά *η* вечер
βραστός *(-ή, -ό)* 1. вареный; 2. отварной
βρεφικός *(-ή, -ό)* детский, младенческий
βρεφοκομείο *το* 1. дом для сирот; 2. детские ясли
βρέχει *гл. безл.* идет дождь
βρίσκομαι находиться
βρίσκω находить
βροντή *η* гром
βρύση *η* источник, родник
βρώμη *η* овес
βίσσινο *το* вишня
βωξίτης *ο* боксит

Г

γάιδαρος *ο* осел, ишак
γαλάζιος *(-α, -ο)* голубой
γαλανός *(ή, -ό)* голубой
Γάλλος *ο (-ίδα, η)* француз (француженка)
γάμος *ο* 1. свадьба; 2. брак
γεγονός *το* событие
γειτωνεύω граничить, соседствовать
γελαστός *(-ή, -ό)* смеющийся
γελώ смеяться
γεμάτος *(-η, -ο)* полный, наполненный
γεμίζω наполнять
Γενάρης *ο* январь
γενιά *η* поколение

γενική *η грам.* родительный падеж
γενικός *(-ή, -ό)* 1. главный; 2. общий, целый
γέννηση *η* рождение
γεννιέμαι рождаться, родиться
Γερμανός *ο (-ίδα η)* немец (ка)
γερός *(-ή, -ό)* сильный, прочный
γεύμα *το* обед
γευματίζω обедать
γέφυρα *η* мост
γεωγραφία *η* география
γεωγραφικός *(-ή, -ό)* географический
γεωργία *η* сельское хозяйство
γεωργικός *(-ή, -ό)* сельскохозяйственный
γη *η* 1. земля, почва; 2. Земля
γήπεδο *το* стадион, поле, площадка
για за, для, о
γιαγιά *η* бабушка
γιατί 1. *союз* потому что; 2. *нареч.* почему
γιατρεύω лечить
γιατρός *ο* врач
γι'αυτό вот почему, поэтому
γίγαντας *ο* гигант
γίνομαι становиться
γιορτασμός *ο* празднование
γιαορτή *η* праздник
γιος *ο* сын
γκαρσόνι *το* официант
γκρίζος *(-α,-ο)* серый
γλυκό *το* сладкое, варенье
γλυκός *(-ιά, -ό)* сладкий
γλύπτης *ο* скульптор
γλυστρώ скользить
γλυτώνω избегать, спасаться
γλώσσα *η* язык
γνωρίζω 1. узнавать; 2. знакомиться
γνωριμία *η* знакомство
γνωστός *(-ή, -ό)* известный
γόνατο *το* колено
γονείς *οι* родители
γόνιμος *(-η, -ο)* плодородный
γουρούνι *το* свинья
γράμμα *το* 1. буква; 2. письмо
γραμματέας *ο* секретарь
γραμματικός *(-ή, -ό)* грамматический
γραμμένος *(-η, -ο)* написанный
γραμμή *η* 1. линия; 2. ряд; 3. рейс
γραπτός *(-ή, -ό)* письменный
γραφείο *το* 1. кабинет; 2. письменный стол
γραφείο πληροφοριών *το* справочное бюро
γραφικός *(-ή, -ό)* живописный
γραφομηχανή *η* пишущая машинка
γράψιμο *το* почерк
γρήγορα быстро
γρήγορος *(-η, -ο)* скорый, быстрый
γρίππη *η* грипп
γυαλί *το* стекло
γυαλιά *τα* очки
γυάλινος *(-η, -ο)* стеклянный
γυμνάσιο *το* гимназия
γυμναστική *η* гимнастика
γυμναστικός *(-ή, -ό)* гимнастический
γυναίκα *η* женщина, жена
γύπας *ο* стервятник
γυρεύω искать
γυρίζω возвращаться
γυρισμός *ο* возвращение
γύρος *ο* оборот, виток
γύρω кругом, вокруг

Δ

δαγκώνω кусать

δακρύζω 1. плакать; 2. прослезиться
δαμάσκηνο *το* слива
δασκάλα *η* учительница
δασμός *ο* пошлина
δάσος *το* лес
δάχτυλο *το* палец
δείχνω показывать
δέκα *нескл. числ.* десять
δεκάδα *η* десяток
δέκατος *(-η, -ο)* десятый
Δεκέμβρης *ο* декабрь
δελτίο *το* бюллетень
δέμα *το* посылка
δεμένος *(-η, -ο)* связанный
δέντρο дерево
δεν не *(отрицание, употребляемое только с глаголами)*
δέντρο *το* дерево
δένω связывать
δεξιά справа, направо
δεξίωση *η* прием, встреча
δεσμώτης *ο* заключенный, узник
Δευτέρα *η* понедельник
δεύτερος *(-η, -ο)* второй
δέχομαι принимать
δηλαδή *частица* то есть, а именно
δηλώνω заявлять
δήλωση *η* заявление
δήμαρχος *ο* мэр
δημιουργώ создавать, творить
δημοκρατία *η* 1. республика; 2. демократия
δήμος *ο* община
δημοσιεύω публиковать
δημοσιογράφος *ο* журналист
δημόσιος *(-α, -ο)* общественный
δημοτικός *(-ή, -ό)* народный, муниципальный
διπλωμάτης *ο* дипломат
διπλωματικός *(-ή, -ό)* дипломатический
διαβάζω читать
διαβατήριο *το* паспорт
διάγνωση *η* диагноз
διαδήλωση *η* демонстрация (протеста)
διαδραματίζω играть (роль)
διάδρομος *ο* коридор
διαθέτω располагать
διαιρούμαι подразделяться
διακοπή *η* перерыв, антракт, *мн.* каникулы
διακόπτω прерывать
διακόσμηση *η* украшение
διαλέγω выбирать
διάλειμμα *το* перемена, перерыв
διάλεξη *η* лекция
διαμάντι *το* бриллиант
διαμέρισμα *το* квартира
διάρκεια *η* продолжительность
διαιρώ разделять, делить
Δίας *ο* Зевс
διασκεδάζω развлекаться
διάστημα *το* космос
διαστημικός *(-ή, -ό)* космический
διαστημόπλοιο *το* космический корабль
διάταγμα *το* декрет, указ
διατάσσω приказывать
διατηρούμαι сохраняться
διατηρώ сохранять
διαφορά *η* разница
διάφορος *(-η, -ο)* различный
διδακτικός *(-ή, -ό)* учебный
δίδακτρα *τα* плата за обучение
διδασκαλία *η* преподавание
διδάσκω преподавать, обучать
διεθνής *(-ής, -ές)* международный, интернациональный
διεύθυνση *η* 1. адрес; 2. дирекция

διερμηνέας *ο* переводчик
διευθυντής *ο* управляющий, директор
διευθύνω руководить, управлять
διηγούμαι рассказывать
δικαίωμα *το* право
δίκαιο *το* право (наука), юриспруденция
δίνω давать
διοικητικός *(-ή, -ό)* административный
διορθώνω исправлять
δίπλα рядом
διψώ испытывать жажду
δίχως без
διώχνω прогонять
Δνείπερος *ο р.* Днепр
δόξα *η* слава
δόντι *το* зуб
δοκιμάζω пробовать, испытывать
δόρυ *το* копье
δορυφόρος *ο* спутник
δουλεία *η* рабство
δουλεύω работать
δούλος *ο* раб
δράκοντας *ο* дракон
δράση *η* деятельность
δραστηριότητα *η* активность, деятельность
δραχμή *η* драхма
δρομολόγιο *το* расписание
δρόμος *ο* улица, путь, дорога
δροσιά *η* прохлада, свежесть
δύναμη *η* сила
δυναμώνω усиливать
δυνατά сильно
δυνατότητα *η* возможность
δύο, δυο два
Δύση *η* запад
δύσκολος *(-η, -ο)* трудный, тяжелый
δυστυχία *η* несчастье
δυστυχώς к сожалению
δυτικός *(-ή, -ό)* западный
δύχτι *το* сеть
δώδεκα двенадцать
δωδέκατος *(-η, -ο)* двенадцатый
δωμάτιο *το* комната
δωρεάν бесплатно
δώρο *το* подарок

Ε

εβδομάδα *η* неделя
έβδομος *(-η, -ο)* седьмой
έγγραφο *το* документ
εγγράφομαι записываться
εγκαθίσταμαι обосновываться
εγκαίρως вовремя
εγκάδια сердечно
εγκαταλείπω покидать
εγκαταλειμμένος *(-η, -ο)* покинутый
εγκατάσταση *η* установка
εγκρίνομαι одобряться
εγχείρηση *η* операция
έδαφος *το* почва, территория
εδώ здесь, сюда
εθελοντής *ο* доброволец
εθνικός *(-ή, -ό)* национальный
εθνικότητα *η* национальность
έθνος *το* нация
είδηση *η* известие, сообщение
ειδικός *(-ή, -ό)* специальный
ειδικός *ο* специалист
ειδικότητα *η* специальность
είδος *το* вид, разновидность
εικόνα *η* картина
είκοσι двадцать
εικοστός *(-ή, -ό)* двадцатый
ειλικρινά искренне
ειλικρινής *(-ής, -ές)* искренний

είμαι быть, существовать
ειρήνη *η* мир
ειρηνικός *(-ή,-ό)* мирный
εισάγομαι ввозиться, импортироваться
εισιτήριο *το* билет
εισόδημα *το* доход
είσοδος *η* вход
είτε или
εκατό сто
εκατομμύριο *το* миллион
εκατομμυριούχος *ο* миллионер
εκατοστός *(-ή, -ό)* сотый
εκεί там, туда
εκδρομή *η* экскурсия
εκείνος *(-ή, -ό)* тот
έκθεμα *το* экспонат
έκθεση *η* выставка
εκλέγομαι избираться
εκκλησία *η* церковь
εκλογή *η* выбор
εκμεταλλεύομαι эксплуатировать
εκμετάλλευση *η* эксплуатация
εκμίσθωση *η* аренда
έκπληξη *η* сюрприз, удивление
εκστρατεία *η* военный поход, кампания
εκτάριο *το* гектар
έκταση *η* пространство, площадь, территория
εκτελούμαι выполняться
εκτελώ исполнять
εκτιμώ ценить, уважать
εκτοξεύομαι запускаться
έκτος *(-η, -ο)* шестой
εκτός кроме
εκφράζω выражать, высказывать
έκφραση *η* выражение, высказывание
εκφραστικός *(-ή, -ό)* выразительный
ελαφρός *(-ά, -ό)* легкий
έλεγχος *ο* контроль
ελευθερία *η* свобода
ελευθερώνω освобождать
ελιά *η* олива
έλκηθρο *το* сани
Ελλάδα *η* Греция
Έλληνας *ο (-ίδα η)* грек (чанка)
ελληνικά по-гречески
ελληνικός *(-ή, -ό)* греческий
ελπίδα *η* надежда
ελπίζω надеяться
εμπνέομαι вдохновляться
εμπόδιο *το* препятствие
εμπορικός *(-ή, -ό)* торговый, коммерческий
εμπόριο *το* торговля
έμπορος *ο* торговец, коммерсант
εμφύλιος *(-α, -ο)* гражданский
ενάντια против
ένας один
ενδέκατος *(-η, -ο)* одиннадцатый
ενδεκατάξιο *το* средняя школа
ενδιαφέρον *το* интерес
ενδιαφέρω интересовать
ενδιαφέρων *(-ουσα, -ον)* интересный
ένδοξος *(-η, -ο)* славный, знаменитый
ενέργεια *η* энергия, действие
έννοια *η* смысл
εντάξει в порядке, нормально
εντατικά напряженно
εντατικός *(-ή, -ό)* напряженный
εντελώς полностью
εντολή *η* наказ
έντυπο *το* бланк
εντύπωση *η* впечатление
ενώ в то время как
ενώνω объединять
ένωση *η* союз, объединение

εξάγομαι вывозиться,экспортироваться
εξαγωγή *η* вывоз, экспорт
εξαίρεση *η* исключение
εξαιρετικός *(-ή, -ό)* исключительный
εξακολουθώ продолжать, продолжаться
εξάμηνο *το* семестр
εξαπατώ обманывать
εξαρτιέμαι зависеть
εξάσκηση *η* упражнение
εξασφαλίζω гарантировать, обеспечивать
εξασφάλιση *η* обеспечение, гарантия
εξετάζω осматривать
εξέταση *η* экзамен, осмотр
εξηγώ объяснять
έξοδα *τα* затраты, расходы
έξοδος *η* выход
εξορία *η* ссылка
εξόρυξη *η* добыча
εξουσία *η* власть
εξουσιάζω властвовать
εξοχή *η* загородная зона
εξοχικό *το* дача
εξύβριση *η* оскорбление
εξυπνάδα *η* ум, сообразительность
έξυπνος *(-η, -ο)* умный
έξω снаружи
εξωτερικό *το* заграница
επάγγελμα *το* профессия
επαινώ хвалить
επαναλαμβάνω повторять
επανάσταση *η* революция
επάνω сверху
επαρχία *η* провинция, область
επαφή *η* контакт
επειδή поскольку, так как
επιβάτης *ο* пассажир
επίθεση *η* наступление, атака
επιθετικός *(-ή, -ό)* агрессивный, наступательный
επίθετο *το грам.* имя прилагательное
επιθυμία *η* желание
επιθυμώ хотеть, желать
επικεφαλής глава, руководитель
επικίνδυνος *(-η, -ο)* опасный
επίλεκτος *(-η, -ο)* отборный
επιμελής *(-ής, -ές)* усердный, прилежный
επίπεδο *το* уровень
έπιπλα *τα* мебель
επιπλωμένος *(-η, -ο)* меблированный
επισύρω привлекать
επίσημος *(-η, -ο)* официальный
επισκέπτης *ο* посетитель
επισκέπτομαι посещать
επίσκεψη *η* посещение, визит
επιστήμη *η* наука, знание
επιστήμονας *ο* ученый
επιστημονικός *(-ή, -ό)* научный
επιστρέφω возвращать, возвращаться
επιτέλους наконец
επίτευξη *η* достижение
επίτηδες нарочно
επιτρέπω позволять, разрешать
επιτροπή *η* комитет
επιτυχής *(-ής, -ές)* успешный
επιτυχία *η* успех, удача
επιφάνεια *η* поверхность, площадь
επιχείρηση *η* предприятие
επίχρυσος *(-η, -ο)* позолоченный
επόμενος *(-η, -ο)* следующий
εποποιία *η* эпопея
εποχή *η* 1. эпоха; 2. время года
επώνυμο *το* фамилия
ερασιτέχνης *ο* любитель

ερασιτεχνία *η* самодеятельность
ερασιτεχνικός *(-ή, -ό)* самодеятельный
εργαλείο *το* инструмент
εργάζομαι трудиться
εργαζόμενος *(-η, -ο)* трудящийся
εργασία *η* труд, работа
εργάσιμος *(-η, -ο)* рабочий, трудовой
εργαστήριο *το* лаборатория, мастерская
εργάτης *ο* рабочий
έργο *το* труд, произведение, поступок
εργοστάσιο *το* завод
ερείπια *τα* развалины
έρευνα *η* исследование, расследование
ερευνητής *ο* исследователь
ερευνητικός *(-ή, ό)* исследовательский
ερευνώ исследовать, расследовать
έρχομαι приходить, приезжать
ερωτευμένος *(-η, -ο)* влюбленный
ερώτηση *η* вопрос
έσοδα *τα* доходы
εσπεριδοειδή *τα* цитрусовые
εστιατόριο *το* ресторан
εσύ ты
εταιρία *η* фирма, компания
ετήσιος *(-α, -ο)* годовой
ετοιμάζομαι готовиться
έτοιμος *(-η, -ο)* готовый
έτος *το* год
έτσι так, таким образом
ευγνωμοσύνη *η* признательность, благодарность
ευθύς сразу, прямо
ευκαιρία *η* случай, возможность
εύκολος *(-η, -ο)* легкий, нетрудный
ευνοϊκός *(-ή, -ό)* благоприятный
ευτυχής *(-ής, -ές)* счастливый
ευτυχία *η* счастье
ευτυχισμένος *(-η, -ο)* счастливый
ευτυχώς к счастью
ευχαρίστηση *η* удовольствие
ευχαριστημένος *(-η, -ο)* довольный
ευχάριστος *(-η, -ο)* приятный
ευχαριστώ благодарить
ευχαρίστως с удовольствием
εύχομαι желать
εφαρμοστής *ο* слесарь, сборщик
εφευρέτης *ο* изобретатель
εφημερίδα *η* газета
εφοδιάζω снабжать, обеспечивать
εφτά семь
έχθρα *η* вражда
εχθρικός *(-ή, -ό)* враждебный
εχθρός *ο* враг, противник
έχω иметь
(ε)φέτος в этом году

Z

ζαμπόν *το* ветчина
ζάχαρη *η* сахар
ζεσταίνομαι греться
ζέστη *η* жара
ζεστός *(-ή, -ό)* жаркий, горячий
ζευγάρι *το* пара
ζήτημα *το* вопрос, проблема
ζήτω да здравствует
ζητώ требовать
ζυγός *ο* ярмо
ζω жить, существовать
ζωγραφίζω рисовать
ζωγράφος *ο* художник
ζωή *η* жизнь
ζωηρά живо
ζώνη *η* 1. зона; 2. пояс
ζωντανός *(-ή, -ό)* живой
ζώο *το* животное

ζωοτροφικός *(-ή, -ό)* животноводческий
ζωτικός *(-ή, -ό)* жизненный

Η

ή или
ηγέτης *ο* вождь
ήδη уже
ηθοποιός *ο, η* актер, артист
ηλεκτρικός *(-ή, -ό)* электрический
ηλεκτρολόγος *ο* электрик
ηλεκτρονικός *(-ή, -ό)* электронный
ηλικιωμένος *(-η, -ο)* пожилой
ήλιος *ο* солнце
ημερεύω приручать
ημερομηνία *η* дата
ήπειρος *η* континент
ήρεμα спокойно, тихо
ήρεμος *(-η, -ο)* спокойный, тихий
ήρωας *ο* герой
ηρωϊκός *(-ή, -ό)* героический
ηρωϊσμός *ο* героизм
ήσυχος *(-η, -ο)* спокойный
ηφαίστειο *το* вулкан

Θ

θαλαμίσκος *ο* кабина
θάλασσα *η* море
θαλασσογραφία *η* морской пейзаж, марина
θάνατος *ο* смерть
θάρρος *το* смелость, храбрость
θαύμα *το* чудо
θαυμάζω восхищаться, изумляться
θαυμάσιος *(-α, -ο)* изумительный, восхитительный
θαυμασμός *ο* восхищение, восторг
θεά *η* богиня
θέαμα *το* зрелище
θέατρο *το* театр
θεία *η* тетя
θείος *ο* дядя
θέλω хотеть
θέμα *το* тема
θεμελειώνω основывать, закладывать фундамент
θεμελειωτής *ο* основатель, основоположник
θεός *ο* бог
θεραπεύομαι лечиться
θερινός *(-ή, -ό)* летний
θερμοκήπιο *το* теплица
θερμόμετρο *το* градусник, термометр
θερμός *(-ή, -ό)* горячий, теплый
θέση *η* положение, место
θεωρείο *το* театральная ложа
θεωρητικός *(-ή, -ό)* 1. теоретический; 2. гуманитарный
θεωρώ 1. считать, полагать;
2. смотреть, рассматривать
θηρίο *το* зверь, животное
θησαυρός *ο* сокровище
θλίψη *η* огорчение, печаль
θρησκευτικός *(-ή, -ό)* религиозный
θρησκεία *η* религия
θρόισμα *το* шелест
θρόνος *ο* трон
θρύλος *ο* легенда
θυμάμαι помнить
θυμίζω напоминать
θυμώνω злиться, сердиться
θυρίδα *η* 1. окошечко (кассы);
2. форточка
θυρωρός *ο* привратник, швейцар

Ι

Ιαπωνία *η* Япония

ιαπωνικός *(-ή, -ό)* японский
ιατρείο *το* врачебный кабинет
ιατρική *η* медицина
ιατρικός *(-ή, -ό)* медицинский
ιατρός *ο* врач, доктор
ιδέα *η* идея
ιδιαίτερα особенно
ίδιος *(-α, -ο)* тот же, тот же самый
ίδρυμα *το* учреждение
ιδρυτής *ο* основатель, учредитель
ιδρύω основывать, учреждать
ιερός *(-ή, -ό)* священный, святой
Ιούλης *ο* июль
Ιούνης *ο* июнь
ιστορία *η* история
ιστορικός *(-ή, -ό)* исторический
ισχυρίζομαι утверждать, настаивать
ίσως наверное, может быть
ιταλικός *(-ή, -ό)* итальянский

Κ

καβούρι *το* краб, рак
καθαρά чисто, ясно
καθαρίζω чистить, очищать
κάθε каждый, всякий
καθένας каждый
καθεστώς *το* режим
καθηγητής *ο* профессор, преподаватель
καθηγήτρια *η* профессор, преподавательница
καθήκον *το* долг, обязанность
καθημερινά ежедневно
καθοδήγηση *η* руководство
καθοδηγώ руководить, направлять
καθόλου совсем
κάθομαι сидеть
καθρέφτης *ο* зеркало
καθυστερημένος *(-η, -ο)* отсталый
καθυστέρηση *η* опоздание
καθώς также
και и
καινούρ(γ)ιος *(-α, -ο)* новый
καιρός *ο* 1. время; 2. погода
καίω жечь, разжигать
καημένος *(-η, -ο)* несчастный
καλά хорошо
καλαμπόκι *το* кукуруза
καλεσμένος *(-η, -ο)* приглашенный, гость
καλησπέρα добрый вечер
καλλιέργεια *η* сельскохозяйственная культура
καλλιεργώ обрабатывать, возделывать
κάλλιο лучше
καλλιτέχνης *ο* художник
καλλιτεχνικός *(-ή, -ό)* художественный
καλλίφωνος *(-η, -ο)* голосистый
καλό *το* благо, добро
καλοκαίρι *το* лето
καλός *(-ή, -ό)* хороший, добрый
καλοσύνη *η* доброта, любезность
καλύβα *η* хижина, изба
καλύτερος *(-η, -ο)* лучший
καλώ звать, приглашать
καμαρώνω гордиться
καμπάνα *η* колокол
κάμπος *ο* поле
κάμποσος *(-η, -ο)* достаточный, немалый
κανάλι *το* канал
κανείς кто-либо
κανένας никто
κανόνας *ο* правило
κανόνι *το* пушка
κάνω делать
καπάκι *το* крышка
καπέλο *το* шляпа

καπιταλισμός капитализм
καπιταλιστικός *(-ή, -ό)* капиталистический
καπνά *τα* табак
καπνίζω курить
καπνιστήριο *το* курительная комната
καπνός *ο* дым
κάποιος *(-α, -ο)* кто-то, какой-то
κάποτε иногда
καράβι *το* корабль
κάρβουνο *το* уголь
καρδιά *η* сердце
καερδιολόγος *ο* кардиолог
καρέκλα *η* стул
καρπός *ο* плод
καρτερώ ждать
καρότο *το* морковь
καρφώνω забивать, вбивать
κάστρο *το* крепость
καταβάλλω прилагать
καταγάλανος *(-η, -ο)* ярко-голубой
κατάγομαι происходить
καταγωγή *η* происхождение
καταδικάζω приговаривать, осуждать
κατάκτηση *η* завоевание
κατακτητής *ο* захватчик, завоеватель
καταλαβαίνω понимать
κατάλογος *ο* список, каталог
καταπληκτικός *(-ή, -ό)* поразительный
κατασκευάζω строить, изготовлять
κατασκευή *η* конструкция
κατασκήνωση *η* лагерь
κατάσταση *η* положение, ситуация
κατάστημα *το* магазин
καταστραμμένος *(-η, -ο)* разрушенный
καταστρέφω разрушать, портить
καταστροφή *η* катастрофа, гибель
καταφέρνω добиваться, достигать
κατεβαίνω спускаться
κατευθύνομαι направляться
κάτοικος *ο* житель
κατοικώ жить, проживать
κατόπιν затем, после
κατόρθωμα *το* подвиг
κατορθώνω совершать подвиг, достигать
κατοχή *η* оккупация
κατρακυλώ скатываться
κάτω вниз, внизу
καφές *ο* кофе
καυτός *(-ή, -ό)* горячий
κείμενο *το* текст
κέντρο *το* центр
κεραμίδι *το* черепица
κεραυνορίχτης *ο* громовержец
κέρδος *το* прибыль, выигрыш
κερί *το* воск
κερκίδα *η* трибуна
Κέρκυρα *η о-в* Керкира
κήπος *ο* сад
κιμωλία *η* мел
κινηματογράφος *ο* кинотеатр
κινώ двигать
κινούμαι двигаться
κλαδί *το* ветка
κλάδος *ο* отрасль
κλαίω плакать
κλειδί *το* ключ
κλειδωνιά *η* замок
κλειστός *(-ή, -ό)* закрытый
κλίμα *το* климат
κλιματολογικός *(-ή, -ό)* климатический
κλίνω склонять, спрягать
κόβω резать
κοιμάμαι спать

κλωστοϋφαντουργία *η* текстильная промышленность
κοινωνικός *(-ή, -ό)* общественный, социальный
κοιτάζω смотреть, рассматривать
κόκκαλο *το* кость
κόκκινος *(-η, -ο)* красный
κόκορας *ο* петух
κόλπος *ο* залив
κολυμπώ плавать
κόμης *ο* граф
κόμμα *το* партия
κομμάτι *το* кусок
κομμένος *(-η, -ο)* отрезанный
κομμωτήριο *το* парикмахерская
κόμπος *ο* узел
κομπόστα *η* компот
κονσέρβες *οι* консервы
κονσέρτο *το* концерт
κοντά близко, рядом
κοντάρι *το* шест, древко
κοπάδι *το* стадо
κοπέλα *η* девушка
κόπος *ο* труд
κόρη *η* дочь
κορίτσι *το* девочка
κορμί *το* тело, туловище
κορυφή *η* вершина
κορύφωμα *το* апогей
κόσμος *ο* 1. мир, вселенная; 2. люди
κοστίζω стоить
κοστούμι *το* костюм
κοτόπουλο *το* цыпленок
κουβέντα *η* беседа
κουβεντιάζω разговаривать, беседовать
κουβέρτα *η* одеяло
κουδούνι *το* звонок
κουζίνα *η* кухня
κουμπί *το* пуговица
κουνώ качать, раскачивать
κουράζω утомлять
κουράζομαι уставать
κουρασμένος *(-η, -ο)* усталый
κουραστικός *(-ή, -ό)* утомительный
κουτάλι *το* ложка
κούτελο *το* лоб
κουτί *το* коробка
κουφάλα *η* дупло
κοφτερός *(-ή, -ό)* острый
κόψη *η* лезвие
κρανίο *το* череп
κρασί *το* вино
κρατικός *(-ή, -ό)* государственный
κράτος *το* государство
κρατώ держать, удерживать
κρέας *το* мясо
κρεβατοκάμαρα *η* спальня
κρεβάτι *το* кровать
κρεμασμένος *(-η, -ο)* висящий, повешенный
κρεμμύδι *το* лук
κρίμα жаль
κρίνομαι оцениваться
κριτική *η* критика
κρύβομαι прятаться
κρύβω прятать, скрывать
κρυμμένος *(-η, -ο)* спрятанный
κρύος *(-α, -ο)* холодный
κρυολόγημα *το* простуда
κρυωμένος *(-η, -ο)* простуженный
κτήμα *το* имущество, усадьба
κτηματίας *ο* помещик
κτηνοτροφία *η* животноводство
κτίζω строить, сооружать
κτίριο *το* здание
κυβέρνηση *η* правительство
κυβερνήτης *ο* правитель, губернатор
κύμα *το* волна

κυνηγημένος *(-η, -ο)* преследуемый, гонимый
κυνηγώ преследовать, охотиться
Κύπρος *η* Кипр
Κυριακή *η* воскресенье
κύριος *ο* господин
κύριος *(-α, -ο)* главный, основной
κυρίως главным образом

Λ

λαβαίνω (λαμβάνω) получать, брать
λάδι *το* масло (растительное)
λάθος *το* ошибка
λαϊκός *(-ή, -ό)* народный
λαιμός *ο* шея, горло
λαλιά *η* 1. голос; 2. речь
λαμπρός *(-ή, -ό)* блестящий
λάμπω светить
λαός *ο* народ; люди
λατινικός *(-ή, -ό)* латинский
λάφυρα *τα* трофей
λαχανικά *τα* овощи
λάχανο *το* капуста
λεβεντιά *η* храбрость, геройство
λέγομαι назваться
λέγω говорить
λειτουργώ действовать, работать, функционировать
λειψανοθήκη *η* гробница, усыпальница
λεμονάδα *η* лимонад
λεμόνι *το* лимон
λέξη *η* слово
λεξικό *το* словарь
λεξιλόγιο *το* словник, лексикон
λεπτό *το* минута
λεπτοκαμωμένος *(-η, -ο)* хрупкий
λεπτομέρεια *η* деталь
λεπτομερειακά детально, подробно
λέσχη *η* клуб
λευκός *(-ή, -ό)* белый
λεφτά *τα* деньги
λεωφορείο *το* автобус
λεωφόρος *η* проспект, бульвар
λίγο мало
λιμάνι *το* порт
λίμνη *η* озеро
λίπασμα *το* удобрение
λογική *η* логика
λόγος *ο* 1. слово; 2. речь, разговор
λογοτέχνης *ο* писатель, литератор
λογοτεχνία *η* художественная литература
λόγου χάρη например
λοιπόν итак
λουλούδι *το* цветок
λουτρό *το* ванна
λόφος *ο* холм
λοχίας *ο* сержант
λυγερός *(-ή, -ό)* стройный
λυγίζω гнуть(ся), сгибать(ся)
λύκειο *το* лицей
λύπη *η* печаль, горе
λυπάμαι 1. жалеть; 2. огорчаться

Μ

μα *союз* но
μαγαζί *το* магазин
μάγουλο *το* щека
μαζεύω собирать, убирать
μαζί вместе (с кем-либо)
μαθαίνω учить, обучать, узнавать
μάθημα *το* урок, лекция
μαθηματική *η* математика
μαθητής *ο* ученик
μαϊμού *η* обезьяна
μακραίωνος *(-η, -ο)* многовековой
μακριά далеко
μακρινός *(-ή, -ό)* дальний

μακρύς *(-ιά, -ύ)* длинный
μάλιστα да, конечно
μαλλιά *τα* волосы
μάλλον возможно
μαλώνω спорить, ссориться
μάνα *η* мать
μανιτάρι *το* гриб
μαντήλι *το* платок
μαξιλάρι *το* подушка
μαργαριτάρι *το* жемчуг
μαρμελάδα *η* мармелад, джем, повидло
Μάρτης *ο* март
μαρτύριο *το* мучение
ματαιώνω срывать (планы)
μάτι *το* глаз
μαυρισμένος *(-η, -ο)* почерневший
μαυροπούλι *το* грач
μαύρος *(-η, -ο)* 1. черный; 2. темный
μαχαίρι *το* нож
μάχη *η* битва, сражение
με с
μεγαλειώδης *(-ης, -ες)* величественный
μεγαλοπρεπής *(-ής, -ές)* великолепный, величественный
μεγάλος *(-η, -ο)* большой великий
μεγαλώνω расти, увеличиваться
μέγαρο *το* дворец
μέγεθος *το* величина, размер
μεθαύριο послезавтра
μέθοδος *η* метод, прием
μειονότητα *η* меньшинство
μελαγχολικός *(-ή, -ό)* грустный
μελαχροινός *(-ή, -ό)* смуглый
μελετώ изучать, исследовать
μέλος *το* член (семьи, профсоюза)
μένω проживать
μέρα *η* день
μεραρχία *η* дивизия
μερίδα *η* часть, доля
μερικός *(-ή, -ό)* некоторый
μεροκάματο *το* дневной заработок
μέρος *το* 1. сторона; 2. часть
μέσα внутрь, в
μεσημέρι *το* полдень
μέσο *το* средство
Μεσόγειος θάλασσα *η* Средиземное море
μέσος *(-η, -ο)* средний
μετά затем, потом
μεταβιβάζω передавать
μεταγενέστερος *(-η, -ο)* последующий
μεταδίδω передавать
μετάλλευμα *το* руда
μεταλλικός *(-ή, -ό)* металлический
μεταλλουργία *η* металлургия
μεταξύ между
μεταπολεμικός *(-ή, -ό)* послевоенный
μεταφορά *η* перевозка, переноска, транспорт
μεταφράζω переводить
μεταχειρίζομαι пользоваться, использоваться, обращаться
μετεωρολογικός *(-ή, -ό)* метеорологический
μέτρο *το* метр, мера
μετρώ мерить, измерять
μέτωπο *το* 1. лоб; 2. фронт
μέχρι до
μήκος *το* длина
μήλο *το* яблоко
μήνας *ο* месяц
μήπως разве, неужели
μητέρα *η* мать
μηχανή *η* машина
μηχάνημα *το* механизм
μηχανικός *ο* инженер
μία, μια *числ. ж.р.* одна

μικροπράγματα *τα* мелочи, пустяки
μικρός *(-ή, -ό)* 1.маленький; 2. мелкий, незначительный
μιλώ говорить, разговаривать
μισθός *ο* заработная плата
μισό *το* половина
μισοφέγγαρο *το* полумесяц
μνημείο *το* памятник
μνήμη *η* память
μόλις едва, лишь, только
μολονότι хотя, несмотря на то, что...
μολύβι *το* карандаш
μονάχα только
μόνιμα постоянно
μόνιμος *(-η, -ο)* постоянный, стабильный
μόνο только
μονοπάτι *το* тропинка
μονοπώλιο *το* монополия
μονόφθαλμος *(-η, -ο)* одноглазый
μοντέλο *το* модель, макет
μορφή *η* облик, образ
μόρφωση *η* образование, просвещение
μορφωτικός *(-ή, -ό)* образовательный,
μοσχάρι *το* теленок
μουσείο *το* музей
μουσική *η* музыка
μουσκεύω мочить, промачивать
μουστάκι *το* усики
μπαίνω входить
μπαλκόνι *το* балкон
μπαλαρίνα *η* балерина
μπαλέτο *το* балет
μπάρμπας *ο* дядя
μπιφτέκι *το* бифштекс
μπλούζα *η* рубашка
μπόλικος *(-η, -ο)* изобильный
μπόρα *η* ливень
μπορώ мочь
μπότες *οι* сапоги
μπούκα *η* дуло
μπουκάλι *το* бутылка
μπράτσο *το* рука
μπροστά впереди
μπρούντζινος *(-η, -ο)* бронзовый
μπύρα *η* пиво
μυθιστόρημα *το* роман
μυθογράφος *ο* баснописец
μυθολογία *η* мифология
μύθος *ο* миф, басня
Μυκήνες *οι* Микены
μυρμήγκι *το* муравей
μυρωμένος *(-η, -ο)* ароматный
μυστικό *το* секрет, тайна
μύτη *η* нос
μυστηριώδης *(-ης, -ες)* таинственный

N

να на, вот
ναι да
ναός *ο* храм, собор
Ναυαρχείο *το* адмиралтейство
ναυπηγείο *το* верфь
νέα *η* девушка
νεαρός *ο* юноша
νεκρός *(-ή, -ό)* мертвый
νεκροταφείο *το* кладбище
νέο *το* новость
νεολαία *η* молодежь
νέος *(-α, -ο)* новый
νερό *το* вода
νεφρό *το* почка
νησί *το* остров
νηστικός *(-ή, -ό)* голодный
νίκη *η* победа
νικητής *ο* победитель

νικώ побеждать
Νοέμβρης *ο* ноябрь
νιώθω чувствовать, ощущать
νοικοκυριό *το* домашнее хозяйство
νομίζω считать, думать
νομικός *(-ή, -ό)* юридический
νόμος *ο* ном *(административная единица в Греции)*
νοσοκόμα *η* медсестра
νοσοκομείο *το* больница
νόστιμος *(-η, -ο)* вкусный
νότιος *(-α, -ο)* южный
Νότος *ο* юг
νούμερο *το* номер
νους *ο* ум, разум
ντομάτα *η* помидор, томат
ντουλάπα *η* шкаф
ντουφέκι *το* оружие
ντρέπομαι стесняться
ντυμένος *(-η, -ο)* одетый
ντύνομαι одеваться
νύχι *το* ноготь
νύχτα *η* ночь
νυχτερινός *(-ή, -ό)* ночной
νωρίς рано

Ξ

ξακουστός *(-ή, -ό)* знаменитый, известный
ξανά снова, опять
ξαναβλέπω снова видеть
ξαναγυρίζω возвращаться вновь
ξανθός *(-ή, -ό)* белокурый
ξαπλώνομαι ложиться
ξαφνικά вдруг, внезапно
ξεγελώ обманывать
ξεθωριασμένος *(-η, -ο)* выцветший
ξεκινώ отправляться
ξεκουράζομαι отдыхать
ξεκούραση *η* отдых, покой
ξεναγός *ο, η* гид, экскурсовод
ξενητιά *η* чужбина
ξενοδοχείο *το* гостиница
ξένος *(-η, -ο)* иностранный
ξεπερνώ превосходить
ξεπηδώ вскакивать
ξέρω знать
ξεσχίζω рвать на куски
ξεφεύγω избегать, ускользать
ξεχνώ
ξεχασμένος *(-η, -ο)* забытый
ξεχωρίζω различать
ξύλινος *(-η, -ο)* деревянный
ξυλουργός *ο* столяр
ξυπνώ просыпаться
ξυρίχι *το* осетрина

Ο

οβίδα *η* разрывной снаряд
ογδοηκοστός *(-ή, -ό)* восьмидесятый
όγδοος *(-η, -ο)* восьмой
οδηγία *η* указание, инструкция
οδηγός *ο* 1. шофер; 2. проводник
οδηγώ вести, направлять
οδός *η* улица
οδοντογιατρός *ο* зубной врач
οικογένεια *η* семья
οικοδόμηση *η* строительство
οικοδόμος *ο* строитель
οικονομία *η* хозяйство, экономика
οικονομικός *(-ή, -ό)* экономический
οίκος *ο* 1. дом; 2. заведение
Οκτώβρης *ο* октябрь
όλεθρος *ο* опасность, угроза
ολόκληρος *(-η, -ο)* полный, целый
ολοκληρωμένος *(-η, -ο)* цельный, законченный

όλος *(-η, -ο)* весь, целый
Όλυμπος *ο* Олимп
ομάδα *η* группа
ομιλητής *ο* докладчик
όμιλος *ο* кружок, общество
ομορφιά *η* красота
όμορφος *(-η, -ο)* прекрасный, красивый
όμως однако, но
ονομαστική *η грам.* именительный падеж
ονειρεύομαι 1. видеть сон; 2. мечтать
όνειρο *το* сон, мечта
ονομάζομαι называться
οξύς *(-εία, -ύ)* острый
όπερα *η* опера
όπλο *το* 1. оружие; 2. ружье
όποιος *неопр.-относ. мест.* тот, кто
όπως как
οπωσδήποτε обязательно
όργανο *το* орган
οργανώνομαι организовываться
οργανώνω организовывать
οργάνωση *η* организация
όρεξη *η* аппетит
ορεκτικό *το* закуска
ορθόδοξος *(-η, -ο)* 1. православный; 2. ортодоксальный
ορίζω определять, назначать
ορυχτά *τα* полезные ископаемые
όριο *το* граница
ορισμένος *(-η, -ο)* определенный
ορίστε пожалуйста
όρος *το* условие
οροσειρά *η* горная цепь, горный хребет
όροφος *ο* 1. этаж; 2. ступень ракеты
όταν когда
ότι что
ουρανός *ο* небо
ουρανοξύστης *ο* небоскреб
ουσιαστικό *το грам.* имя существительное
ούτε не, ни
όχι нет
όψη *η* вид, облик

П

παγκόσμιος *(-α, -ο)* всемирный
παγοθραυστικό *το* ледокол
πάγος *ο* лед
παγωμένος *(-η, -ο)* ледяной, холодный
παγωτό *το* мороженое
παζάρι *το* базар, рынок
παθαίνω страдать, терпеть
παθολόγος *ο* терапевт
παιδί *το* ребенок
παιδίατρος *ο* педиатр
παιδικός *(-ή, -ό)* детский
παίζω играть
παίρνω 1. брать; 2. принимать, получать
παλεύω бороться
πάλη *η* борьба
παληκάρι *το* парень, молодец
πάλι еще раз, снова
παλιός *(-ά, -ό)* старый
παλτό *το* пальто
πανανθρώπινος *(-η, -ο)* общечеловеческий
πανάρχαιος *(-α, -ο)* древнейший
πανεπιστήμιο *το* университет
πανί *το* парус
πανηγυρίζω торжественно праздновать
πανίσχυρος *(-η, -ο)* всемогущий

πανόραμα *το* панорама
παντού повсюду, везде
πάντα всегда
για πάντα навсегда
παντοδύναμος *(-η, -ο)* всесильный
παντρεμένος *(-η)* женатый, замужняя
πάνω на
παπαρούνα *η* мак
παπούτσι *το* ботинок, туфля
παππούς *ο* дедушка
παρά чем
παραγγέλλω заказывать
παράγω производить
παραγωγή *η* производство, выработка
παραγωγικότητα *η* производительность, продуктивность
παράδειγμα *το* пример
παραδέχομαι принимать, допускать, соглашаться
παραδίνομαι сдаваться (в плен)
παράδοση *η* традиция, предание
παράθυρο *το* окно
παρακαλώ просить
παρακολουθώ следовать, сопровождать, следить
παραλία *η* берег, пляж
παραμικρός *(-ή, -ό)* крошечный
παραμονή *η* пребывание
παραμύθι *το* басня, сказка
παράξενος *(-η, -ο)* странный, необычный
παεραπέρα дальше
παράπονο *το* жалоба
παράσημο *το* орден
Παρασκευή *η* пятница
παράσταση *η* спектакль, представление
παραστατικά наглядно

παρατήρηση *η* замечание, наблюдение
παρατηρώ замечать, наблюдать
παρελθόν *το* прошлое
παρέλαση *η* парад
παρέχω давать, доставлять, снабжать
πάρκο *το* парк
παροικία *η* землячество
παροιμία *η* пословица
παρουσιάζω представлять, предъявлять
παρουσία *η* присутствие, появление
πασίγνωστος *(-η, -ο)* общеизвестный
πάστα *η* пирожное
πατάτα *η* картофель
πατέρας *ο* отец
πατινάζ *το* катание на коньках
πατρίδα *η* родина
πατριωτικός *(-ή, -ό)* отечественный, патриотический
πατώ наступать
πάτωμα *το* 1. этаж; 2. пол,помост
παύω переставать, кончать
πεδιάδα *η* равнина
πεζογράφος *ο* прозаик
πεθαίνω умирать
πεθαμένος *(-η, -ο)* мертвый
πειθαρχία *η* дисциплина
πείνα *η* голод
πεινώ голодать, быть голодным
πείρα *η* опыт
πείσμα *το* упрямство, упорство
πεισματώδικος *(-η, -ο)* упорный, упрямый
πέλαγος *το* море
πελώριος *(-α, -ο)* огромный, громадный
Πέμπτη *η* четверг

πέμπτος *(-η, -ο)* пятый
πένθιμος *(-η, -ο)* траурный
πέντε пять
πεποίθηση *η* убеждение
πέρα там, по ту сторону, далее
περασμένος *(-η, -ο)* прошедший, прошлый
περαστικός *(-ή, -ό)* проходящий
περηφάνεια *η* гордость
περηφανεύομαι гордиться
περήφανος *(-η, -ο)* гордый
περιβρέχω омывать
περιεργάζομαι осматривать с любопытством
περιέχω содержать
περίθαλψη *η* помощь
περικυκλώνω окружать, осаждать (крепость), блокировать
περιμένω ждать, ожидать
περιοδικό *το* журнал
περίοδος *η* период
περιοχή *η* район
περίπατος *ο* прогулка
περιπλοκή *η* осложнение
περιποιούμαι заботиться, ухаживать
περίπου почти, около, приблизительно, примерно
περίπτερο *το* киоск, павильон
περισσότερο более, дальше
περιστατικό *το* случай, событие, происшествие
περνώ 1. проводить; 2. переходить
περιστέρι *το* голубь
περίφημα отлично, прекрасно
περίφημος *(-η, -ο)* известный, знаменитый
πέρ(υ)σι в прошлом году
πέταγμα *το* полет
πέτρα *η* камень
πέτσινος *(-η, -ο)* кожаный
πετσέτα *η* салфетка, полотенце
πετώ 1. бросать; 2. летать
πέφτω 1. падать, ложиться; 2. опускаться, понижаться
πηγαίνω идти, отправляться, уходить
πηγή *η* источник, ключ
πηδώ прыгать, скакать
πηλίκιο *το* пилотка
πηρούνι *το* вилка
πια уже
πιάνο *το* пианино
πιάνω 1. брать, хватать; 2. ловить; 3. заставать
πιάτο *το* тарелка
πικραμένος *(-η, -ο)* огорченный
πικραίνομαι огорчаться
πιλάφι *το* плов (кушанье)
πίνακας *ο* доска, картина
πινακοθήκη *η* картинная галерея
πίνω пить
πιο более, больше
πιπέρι *το* перец
πισίνα *η* бассейн
πιστεύω верить, доверять
πίστη вера
πιστοποιητικό *το* удостоверение, свидетельство
πιστός *(-ή, -ό)* верный, преданный
πίσω назад, обратно
πλαγιάζω прилечь, ложиться
πλακώνω давить, надавливать
πλανήτης *ο* планета
πλατεία *η* площадь
πλάτη *η* спина
πλάτος *το* ширина
πλατύς *(-ιά, -ύ)* широкий, просторный
πλεξούδα *η* коса (о волосах)
πλεονέκτημα *το* преимущество
πλέκω вязать

πλευρά *η* сторона
πληγή *η* рана
πλήθος *το* толпа
πληθυσμός *ο* население
πληροφορία *η* сведение, справка, информация
πληροφορώ информировать, сообщать
πληρωμή *η* оплата, выплата, уплата
πληρώνω платить, оплачивать
πλησιάζω приближаться, подходить, подъезжать
πλούσιος *(-α, -ο)* богатый
πλουτίζω обогащать
πλούτος *ο* богатство
πλένομαι умываться
πλένω мыть
πνίγω 1. (у)топить; 2. душить; 3. тонуть
πόδι *το* нога
ποδόσφαιρο *το* футбол
πόθος *ο* страстное желание
ποίημα *το* стихотворение
ποίηση *η* поэзия
ποιητής *ο* поэт
ποικιλία *η* разнообразие
ποικιλόμορφος *(-η, -ο)* разнообразный
ποιότητα *η* качество
πολεμικός *(-ή, -ό)* военный
πολεμογράφος *ο* художник-баталист
πόλεμος *ο* война
πολεμοφόδια *τα* военное снаряжение, боеприпасы
πολεμώ воевать, сражаться
πόλη *η* город
πολιορκία *η* блокада, осада
πολιτεία *η* 1. государство; 2. штат; 3. город
πολίτης *ο* гражданин
πολιτικός *(-ή, -ό)* 1. политический; 2. гражданский
πολιτισμός *ο* культура
πολύ очень
πολυβόλο *το* пулемет
πολυθρόνα *η* кресло
πολυκατοικία *η* многоэтажное здание
πολύπλοκος *(-η, -ο)* сложный, запутанный
πολύτιμος *(-η, -ο)* драгоценный
πονηρία *η* хитрость, коварство
πονηρός *(-η, -ο)* хитрый, коварный
πονοκέφαλος *ο* головная боль
πόνος *ο* боль, страдание, горе
πονώ чувствовать боль, страдать, болеть
πορεία *η* поход
πόρτα *η* дверь
πορτοκάλι *το* апельсин
πορτραίτο *το* портрет
πόσο сколько, почем
ποσότητα *η* количество
ποταμός *ο* река
ποτέ никогда
πότε когда
ποτήρι *το* стакан
που который, что
πού где, куда
πουλερικά *τα* домашняя птица
πουλί *το* птица
πουλώ продавать
πράγμα *το* 1. дело; 2. вещь
πράγματι в самом деле
πραγματικός *(-ή, -ό)* настоящий действительный
πραγματικότητα *η* действительность
πραγματοποιώ осуществлять, выполнять

πρακτική *η* практика
πρακτορείο *το* агентство
πρασινάδα *η* зелень
πράσινος *(-η, -ο)* зеленый
πρέπει *безл.* нужно, следует
πρεσβεία *η* посольство
πρεσβευτής *ο* посол
πριγκίπισσα *η* княгиня, принцесса
πριν раньше, прежде
προάστιο *το* пригород
προβάλλω демонстрировать, показывать
πρόβατο *το* овца
πρόβλημα *το* проблема, вопрос
προγενέστερος *(-η, -ο)* предыдущий
πρόγραμμα *το* программа
προειδοποιώ предупреждать, извещать заранее
προεδρείο *το* президиум
πρόεδρος *ο* председатель
προέρχομαι происходить
προετοιμάζομαι подготавливаться
πρόθυμος *(-η, -ο)* согласный, готовый
προικισμένος *(-η, -ο)* талантливый
προϊόν *το* продукт
προκαταρκτικός *(-ή, -ό)* подготовительный
προλαβαίνω 1. успевать; 2. обгонять, опережать
πρόλογος *ο* пролог, предисловие
προοδευτικός *(-ή, -ό)* прогрессивный, передовой
προοδεύω добиваться успехов
πρόοδος *η* 1. прогресс; 2. успех
προπαντός главным образом, прежде всего
πρόποση *η* тост
προς *предлог* в
προσγειώνομαι приземляться
προσγείωση *η* приземление
προσεκτικός *(-ή, -ό)* внимательный, заботливый
προσέχω 1. обращать внимание; 2. заботиться (о ком-л.)
προσθέτω добавлять, прибавлять
προσιτός *(-ή, -ό)* доступный
προσκαλώ приглашать
πρόσκληση *η* приглашение
προσκύνημα *το* поклонение
προσοχή *η* внимание
προσπάθεια *η* усилие, старание
προσπαθώ стараться
προστασία *η* покровительство
προστατεύω покровительствовать
προστάτης *ο* покровитель
προστάτιδα *η* покровительница
πρόσφατα недавно
προσφέρω приносить, подносить, предлагать
πρόσωπο *το* лицо
πρόταση *η* предложение
προτείνω предлагать
προτιμώ предпочитать
προτροπή *η* поощрение
προϋπολογισμός *ο* бюджет
προφέρω произносить
προφορά *η* произношение
προφορικά устно
προχθές (προχτές) позавчера
πρυτανεία *η* ректорат
πρύτανης *ο* ректор
πρωί *το* утро
πρωϊνό *το* завтрак
πρωτεύουσα *η* столица
πρωτοπόρος *(-α, -ο)* передовой
πρώτος *(-η, -ο)* первый
πρωτότυπο *το* оригинал
πτήση *η* полет
πτώση *η* 1. *грам.* падеж; 2. падение
πυκνός *(-ή, -ό)* густой

πύραυλος *ο* ракета
πύργος *ο* 1. башня; 2. замок
πυρετός *ο* повышенная температура, жар, лихорадка
πυρίτης *ο* пирит, серный колчедан
πώς как

Ρ

ράδιο *το* радиоприемник
ραδιοηλεκτρονική *η* радиоэлектроника
ραδιόφωνο *το* радио, радиоприемник
ράτσα *η* порода
ράφτης *ο* портной
ράφτρα *η* портниха
ραχη *η* спина
ρήμα *το грам.* глагол
ρίζα *η* корень
ρίχνω бросать, кидать
ροδάκινο *το* персик
ροδακινιά *η* персиковое дерево
ρολόι *το* часы
ρόλος *ο* роль
ρούβλι *το* рубль
ρουμπίνι *το* рубин
ρουφώ 1. впитывать, всасывать; 2. глотать, проглатывать
ρούχα *τα* платье, одежда
ρύζι *το* рис
Ρωσία *η* Россия
ρωσικός *(-ή, -ό)* русский
Ρώσος *ο(-ίδα η)* русский (ая)
ρωτώ спрашивать

Σ

Σάββατο *το* суббота
σαλάτα *η* салат
σαλόνι *το* салон
σαν как-будто, словно
σαπίζω гнить, портиться
σαράντα сорок
σε *предлог* в, к
σέβομαι уважать
Σελίνη *η* луна
σελίδα *η* страница
σεμνός *(-ή, -ό)* скромный, простой
σεμνότητα *η* скромность, простота
σεντόνι *το* простыня
Σεπτέμβρης *ο* сентябрь
σέρνω тянуть, тащить
σηκόνωμαι подниматься, вставать
σηκώνω поднимать
σημαία *η* флаг
σημείο *το* знак
σημείωση *η* заметка
σημείωμα *το* отметка, заметка
σήμερα сегодня
σιγά медленно, тихо, осторожно
σίγουρα конечно, безусловно, наверняка
σιδερένιος *(-α, -ο)* железный
σιδηρόδρομος *ο* железная дорога
σιδηρομετάλλευμα *το* железная руда
σιδηρουργός *ο* кузнец
σίκαλη *η* рожь
σιτάρι *το* пшеница
σιτηρά *τα* зерновые
σιωπηλά молча
σιωπηλός *(-ή, -ό)* молчаливый
σκάκι *το* шахматы
σκεπάζω закрывать, покрывать
σκέπασμα *το* 1. покрывало; 2. крышка
σκέφτομαι (σκέπτομαι) думать
σκέψη *η* мысль
σκι *το* лыжи
σκλαβιά *η* рабство
σκλάβος *ο* раб
σκληρός *(-ή, -ό)* суровый, жестокий

σκοπός *ο* 1. цель, мишень; 2. *воен.* часовой
σκόρδο *το* чеснок
σκορπίζω рассеивать, разбрасывать
σκοτωμένος *(-η, -ο)* убитый
σκοτώνω убивать
σκουπίζω вытирать пыль
σκουριασμένος *(-η, -ο)* заржавленный, проржавевший
σκύβω наклоняться, нагибаться
σκύλος *ο* собака
σοβαρά серьезно
σοβαρός *(-ή, -ό)* серьезный, важный
σοδειά *η* жатва, уборка урожая
σολομός *ο* семга, лосось
σουγιάς *ο* перочинный нож
σοφία *η* мудрость
σοφός *(-ή, -ό)* мудрец
σπάγγος *ο* шнурок, веревка
σπαθί *το* сабля, шашка, меч
σπάζω ломать, разламывать
σπέρνω сеять
σπίτι *το* 1. дом; 2. квартира
σπουδάζω изучать, учиться
σπουδαίος *(-α, -ο)* важный, серьезный
σπουδαστής *ο* учащийся, слушатель
σπρώχνω толкать
σταγόνα *η* капля
στάδιο *το* стадион
σταθμός *ο* железнодорожная станция, вокзал
σταματώ останавливаться, задерживаться
στάση *η* 1. положение, поза; 2. выправка, осанка
σταύλος *ο* скотный двор, конюшня, коровник
σταυροδρόμι *το* перекресток
σταυρωτά крест-накрест
σταχτής *(-ιά, -ί)* серый, пепельный
στεγνώνω сушиться
στέκομαι вставать, стоять
στέλλω (στέλνω) посылать, отправлять
στέμμα *το* корона
στενόμακρος *(-η, -ο)* продолговатый
στενός *(-ή, -ό)* узкий, тесный
στέρηση *η* лишение, утрата, потеря
στεριά *η* материк, континент
στήθος *το* грудь
στήνω устанавливать, воздвигать
στιγμή *η* момент
στοιχείο *το* элемент
στολίζω украшать
στόλος *ο* флот
στόμα *το* рот
στομάχι *το* желудок
στράτευμα *το* войско, армия
στρατιωτικός *(-ή, -ό)* военный
στρατιώτης *ο* солдат
στρατός *ο* армия, войско
στρατηγός *ο* генерал
στρογγυλός *(-ή, -ό)* круглый
στρώμα *το* слой, пласт, прослойка
στρώνω стелить, застилать, накрывать
στρωτός *(-ή, -ό)* ровный, гладкий
συγγνώμη *η* извинение
συγγραφέας *ο* писатель, автор
συγκεκριμένος *(-η, -ο)* конкретный
συγκεντρώνω сосредотачивать, концентрировать
συγκέντρωση *η* торжественное собрание
συγκινημένος *(-η, -ο)* взволнованный

συγκίνηση *η* волнение, возбуждение
συγκινιέμαι волноваться
συγκινώ волновать
συγκοινωνία *η* связь, сообщение, транспорт, движение
σύγκριση *η* сравнение
συγκρότημα *το* 1. соединение, комплект; 2. ансамбль
συγχαίρω поздравлять
συγχαρητήρια *τα* поздравления
σύγχρονος *(-η, -ο)* современный
συγχωρώ извинять, прощать
συζήτηση *η* обсуждение
συζητώ обсуждать
συκώτι *το* печень
συκοφαντία *η* клевета
συλλογή *η* коллекция
συλλογίζομαι думать, размышлять, обдумывать
συμβαίνω случаться
συμβόλαιο *το* контракт, договор
συμβούλιο *το* совет
σύμβουλος *ο* советник
συμμετέχω участвовать
συμπαράσταση *η* поддержка
συμπατριώτης *ο* земляк
συμπληρώνω дополнять, добавлять
συμπόσιο *το* пир
συμφέρον *το* выгода, польза
συμφορά *η* беда
σύμφωνα согласно, в согласии (с чем-л.)
συμφωνία *η* 1. согласие; 2. согласованность; 3. договор
συμφωνώ соглашаться
συνάδελφος *ο* коллега
συνάλλαγμα *το* иностранная валюта
συνάντηση *η* встреча
συναντώ встречать
συναυλία *η* концерт
συνάχι *το* насморк
συνδικάτα *τα* профсоюзы
συνδικαλιστικός *(-ή, -ό)* профсоюзный
συνεδριάζω заседать
συνεδρίαση *η* собрание
συννενόηση *η* взаимопонимание
συνέδριο *το* съезд
συνέλευση *η* собрание
συνεννοούμαι приходить к взаимопониманию
συνεχίζομαι продолжаться
συνεχής *(-ής, -ές)* непрерывный
συνέχεια *η* продолжение
συνεχίζω продолжать
συνεχώς постоянно, непрерывно
συνήθεια *η* привычка
σύνθετος *(-η, -ο)* сложный
συνήθως обычно
συνθήκη *η* условие
σύννεφο *το* туча, облако
συνοδεύω сопровождать, провожать
σύνοδος *η* сессия
συνοικία *η* квартал
συνολικά в целом
συνολικός *(-ή, -ό)* общий
σύνολο *το* итог, совокупность
συνορεύω граничить
σύνορο *το* граница
συνοψίζω подводить итог
συνταγή *η* рецепт
σύνταγμα *το* 1. конституция; 2. полк
σύνταξη *η* пенсия
συνταξιούχος *ο* пенсионер
συντελώ способствовать
σύντομα скоро
σύντροφος *ο* товарищ
συνώνυμο *το* синоним

συσκευή *η* прибор, аппарат
σύστημα *το* система
συστηματικός *(-ή, -ό)* систематический
συχνά часто
σφαίρα *η* пуля, снаряд
σφίγγω сжимать
σφιχτός *(-ή, -ό)* тесный, крепкий
σφουγγάρι *το* губка
σφράγισμα *το* пломба
σφυγμός *ο* пульс
σφυρηλατώ ковать
σχεδιάζω планировать, конструировать
σχέδιο *το* план
σχεδόν почти
σχέση *η* отношение, связь
σχετικά относительно
σχετίζομαι иметь отношение
σχηματίζω составлять, образовывать
σχολείο *το* школа
σχολή *η* факультет
σώζω спасать
σώμα *το* 1. тело; 2. корпус
σωρός *ο* множество, масса
σωστά правильно
σωτηρία *η* спасение

Τ

ταξίδι *το* путешествие
ταξιδεύω путешествовать
ταξιδιώτης *ο* путешественник
τάξη *η* класс
ταξί *το* такси
ταινία *η* фильм, лента
ταύρος *ο* бык
τάφος *ο* могила
ταχυδρομείο *το* почта
τελειοποιώ совершенствовать
τελειώνω заканчивать
τελευταίος *(-α, -ο)* последний
τέλος *το* конец
τελωνείο *το* таможня
τελωνειακός *(-ή, -ό)* таможенный
τεμπέλης *ο* лодырь, лентяй
τέρας *το* чудовище
τεράστιος *(-α, -ο)* громадный
Τετάρτη *η* среда
τέταρτο *το* четверть
τέταρτος *(-η, -ο)* четвертый
τετραγωνικός *(-ή, -ό)* квадратный
τετράδα *η* четверка
τετράδιο *το* тетрадь
τεύτλο *το* сахарная свекла
τέχνη *η* искусство, ремесло
τεχνητός *(-ή, -ό)* искусственный
τεχνική *η* техника
τεχνικός *(-ή, -ό)* технический
τεχνίτης *ο* ремесленник, мастер
τζάκι *το* очаг
τζάμι *το* оконное стекло
τζαμί *το* мечеть
τζίτζικας *ο* стрекоза
τηγανητός *(-ή, -ό)* жареный
τηλεγραφείο *το* телеграф
τηλεγράφημα *το* телеграмма
τηλεόραση *η* телевизор
τηλέφωνο *το* телефон
τηλεφωνώ звонить по телефону
τηρώ соблюдать
τιμή *η* честь
τιμωρώ наказывать
τίποτε что-либо, что-нибудь
τιτάνας *ο* титан
τίτλος *ο* титул, название
τμήμα *το* часть, подразделение
τοίχος *ο* стена
τόλμη *η* отвага
τολμηρός *(-ή, -ό)* смелый, отважный

τολμώ осмеливаться
τομέας *ο* область (знаний)
τονίζω подчеркивать
τόννος *ο* тонна
τόνος *ο* ударение
τόξο *το* лук, дуга
τοπιογράφος *ο* художник-пейзажист
τοποθετώ ставить, класть
τόπος *ο* место
τορναδόρος *ο* токарь
τόσο столько, так
τότε тогда
τουλάχιστον по крайней мере
τούρκικος *(-η, -ο)* турецкий
Τούρκος *ο* турок
τραβώ тянуть, тащить
τραγούδι *το* песня
τραγουδιστής *ο* певец
τραγουδώ петь
τραγωδία *η* трагедия
τρένο *το* поезд
τραμ *το* трамвай
τραπεζαρία *η* столовая
τραπέζι *το* стол
τρέφω питать, кормить
τρέχω бегать
τριάδα *η* тройка
τρίαινα *η* трезубец
τριακοστός *(-ή, -ό)* трехсотый
τριάντα тридцать
τριαντάφυλλο *το* роза
τρίζω скрипеть
τρικέφαλος *(-η, -ο)* трехглавый
Τρίτη *η* вторник
τρίτος *(-η, -ο)* третий
τρόλεϋ *το* троллейбус
τρομάζω пугать
τρομερός *(-ή, -ό)* ужасный, страшный
τρόπος *ο* способ, средство
τρούλλος *ο* купол
τροφή *η* пища
τρόφιμα *το* продовольствие
τρώ(γ)ω есть, кушать
τσάι *το* чай
τσακάλι *το* шакал
τσάτρα-πάτρα с грехом пополам
τσιφλικάς *ο* помещик
τύπος *ο* 1. тип, вид; 2. печать, пресса
τύρανος *ο* тиран
τυχερός *(-ή, -ό)* удачный, счастливый
τώρα сейчас

Υ

υγεία *η* здоровье
υδροηλεκτρικός *(-ή, -ό)* гидроэлектрический
υλικό *το* материал
ύμνος *ο* гимн
υπαγορεύω диктовать
υπάλληλος *ο* служащий, чиновник
υπάρχω быть, существовать
υπέδαφος *το* недра
υπενθυμίζω напоминать
υπερασπίζω защищать
υπερασπιστής *ο* защитник
υπερκόπωση *η* переутомление
υπηκοότητα *η* подданство, гражданство
υπηρεσία *η* служба
υπηρέτης *ο* слуга
ύπνος *ο* сон
υποβάλλω представлять
υπόγειος *(-α, -ο)* подземный
υπογράφω подписывать
υποδέχομαι принимать
υπόθεση *η* гипотеза, дело
υποδοχή *η* прием

υπολογίζω принимать в расчет, предполагать
υποστηρίζω поддерживать, подтверждать
υποστήριξη *η* поддержка
υπόσχομαι обещать
υποτάσσομαι подчиняться
υποτροφία *η* стипендия
υπουργείο *το* министерство
υπουργικός *(-ή, -ό)* министерский
υποφέρω страдать
υποχρεώνω обязывать, заставлять
υποχωρώ уступать
ύστερα потом
υφαντουργείο *το* ткацкая фабрика
υφαντουργός *ο* ткач
ύφασμα *το* ткань
ύψος *το* высота
υψώνομαι возвышаться
υψώνω поднимать, возводить

Φ

φαγητό *το* блюдо, еда, пища
φαίνομαι казаться
φαντάζομαι представлять, воображать
φαντασία *η* фантазия, воображение
φανταστικός *(-ή, -ό)* фантастический
φαρμακείο *το* аптека
φάρμακο *το* лекарство
φεγγάρι *το* луна
φέρνω носить, приносить
φέτος в этом году
φεύγω бежать, уходить
φθινόπωρο *το* осень
φήμη *η* слава, репутация
φίδι *το* змея
φίλαθλος *ο* болельщик
φιλελεύθερος *(-η, -ο)* свободолюбивый, либеральный
φιλί *το* поцелуй
φιλία *η* дружба
φιλικός *(-ή, -ό)* дружеский
φιλολογία *η* филология

Χ

χειρούργος *ο* хирург
χέρι *το* рука
χερσόνησος *η* полуостров
χημεία *η* химия
χθες (χτες) вчера
χιλιάδα *η* тысяча
χιλιόμετρο *το* километр
χιλιοστός *(-ή, -ό)* тысячный
χιόνι *το* снег
χοντρός *(-ή, -ό)* толстый
χοντρόχαρτο *το* толстая бумага
χορεύω танцевать
χορός *ο* танец
χορωδία *η* хор
χρειάζομαι нуждаться
χρήματα *τα* деньги
χρησιμοποιώ использовать
χρόνος *ο* 1. время; 2. год
χρώμα *το* цвет
χτενίζω причесывать
χτυπώ бить, стучать
χύνομαι выливаться, литься
χυτοσίδηρος *ο* чугун
χώρα *η* страна
χωράφι *το* поле, нива
χωρίζω разделять
χωριό *το* село, деревня
χωρίς без, кроме
χώρος *ο* место, пространство

Ψ

ψαλιδίζω резать
ψαράς *ο* рыбак
ψάρεμα *το* рыбная ловля
ψάρι *το* рыба
ψαρόσουπα *η* уха
ψέμα *το* ложь
ψευτιά *η* лживость
ψηλός *(-ή, -ό)* высокий
ψήνω печь, жарить
ψητός *(-ή, -ό)* печеный
ψήφος *η* избирательный голос
ψυγείο *το* холодильник
ψυχαγογούμαι проводить досуг
ψύχραιμος *(-η, -ο)* хладнокровный
ψωμάς *ο* булочник
ψωμί *το* хлеб
ψωνίζω делать покупки

Ω

ωκεανός *ο* океан
ώμος *ο* плечо
ώρα *η* час, время
ωραίος *(-α. -ο)* прекрасный
ώριμος *(-η, -ο)* зрелый
ως до
ώσπου пока. тем временем
ώστε поэтому, так что
ωφέλεια *η* польза, выгода
ωφέλιμος *(-η, -ο)* полезный, выгодный

ПРИЛОЖЕНИЕ

ГРАММАТИЧЕСКИЕ ТАБЛИЦЫ

ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ας

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	πατέρας	ο	ταμίας	ο	φύλακας
Γεν.	του	πατέρα	του	ταμία	του	φύλακα
Αιτ.	τον	πατέρα	τον	ταμία	τον	φύλακα
Κλ.	—	πατέρα	—	ταμία	—	φύλακα

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	πατέρες	οι	ταμίες	οι	φύλακες
Γεν.	των	πατέρων	των	ταμιών	των	φυλάκων
Αιτ.	τους	πατέρες	τους	ταμίες	τους	φύλακες
Κλ.	—	πατέρες	—	ταμίες	—	φύλακες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ας

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	ψωμάς	ο	μπάρμπας
Γεν.	του	ψωμά	του	μπάρμπα
Αιτ.	τον	ψωμά	τον	μπάρμπα
Κλ.	—	ψωμά	—	μπάρμπα

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	ψωμάδες	οι	μπαρμπάδες
Γεν.	των	ψωμάδων	των	μπαρμπάδων
Αιτ.	τους	ψωμάδες	τους	μπαρμπάδες
Κλ.	—	ψωμάδες	—	μπαρμπάδες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ης

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	μαθητής	ο	γυμνασιάρχης
Γεν.	του	μαθητή	του	γυμνασιάρχη
Αιτ.	το(ν)	μαθητή	το(ν)	γυμνασιάρχη
Κλ.	—	μαθητή	—	γυμνασιάρχη

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	μαθητές	οι	γυμνασιάρχες
Γεν.	των	μαθητών	των	γυμνασιαρχών
Αιτ.	τους	μαθητές	τους	γυμνασιάρχες
Κλ.	—	μαθητές	—	γυμνασιάρχες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ης

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	καφετζής	ο	νοικοκύρης	ο	φούρναρης
Γεν.	του	καφετζή	του	νοικοκύρη	του	φούρναρη
Αιτ.	τον	καφετζή	το(ν)	νοικοκύρη	το(ν)	φούρναρη
Κλ.	—	καφετζή	—	νοικοκύρη	—	φούρναρη

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	καφετζήδες	οι	νοικοκύρηδες	οι	φουρνάρηδες
Γεν.	των	καφετζήδων	των	νοικοκύρηδων	των	φουρνάρηδων
Αιτ.	τους	καφετζίδες	τους	νοικοκύρηδες	τους	φουρνάρηδες
Κλ.	—	καφετζήδες	—	νοικοκύρηδες	—	φουρνάρηδες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ες

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ον.	ο	καφές	οι	καφέδες
Γεν.	του	καφέ	των	καφέδων
Αιτ.	τον	καφέ	τους	καφέδες
Κλ.	—	καφέ	—	καφέδες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -έας

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ον.	ο	κουρέας	οι	κουρείς
Γεν.	του	κουρέα	των	κουρέων
Αιτ.	τον	κουρέα	τους	κουρείς
Κλ.	—	κουρέα	—	κουρείς

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ους

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ον.	ο	παππούς	οι	παππούδες
Γεν.	του	παππού	των	παππούδων
Αιτ.	τον	παππού	τους	παππούδες
Κλ.	—	παππού	—	παππούδες

ΑΡΣΕΝΙΚΑ σε -ος

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	ουρανός	ο	ώμος	ο	δάσκαλος
Γεν.	του	ουρανού	του	ώμου	του	δασκάλου
Αιτ.	τον	ουρανό	τον	ώμο	το(ν)	δάσκαλο
Κλ.	—	ουρανέ	—	ώμε	—	δάσκαλε

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	ουρανοί	οι	ώμοι	οι	δάσκαλοι
Γεν.	των	ουρανών	των	ώμων	των	δασκάλων
Αιτ.	τους	ουρανούς	τους	ώμους	τους	δασκάλους
Κλ.	—	ουρανοί	—	ώμοι	—	δάσκαλοι

ΘΗΛΥΚΑ σε -α

Ενικός αριθμός

Ον.	η	καρδιά	η	ώρα	η	θάλασσα
Γεν.	της	καρδιάς	της	ώρας	της	θάλασσας
Αιτ.	την	καρδιά	την	ώρα	τη(ν)	θάλασσα
Κλ.	—	καρδιά	—	ώρα	—	θάλασσα

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	καρδιές	οι	ώρες	οι	θάλασσες
Γεν.	των	καρδιών	των	ωρών	των	θαλασσών
Αιτ.	τις	καρδιές	τις	ώρες	τις	θάλασσες
Κλ.	—	καρδιές	—	ώρες	—	θάλασσες

ΘΗΛΥΚΑ σε -η

Ενικός αριθμός

Ον.	η	γραμμή	η	κόρη	η	ζάχαρη
Γεν.	της	γραμμής	της	κόρης	της	ζάχαρης
Αιτ.	τη(ν)	γραμμή	την	κόρη	τη(ν)	ζάχαρη
Κλ.	—	γραμμή	—	κόρη	—	ζάχαρη

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	γραμμές	οι	κόρες	οι	ζάχαρες
Γεν.	των	γραμμών	των	κορών		—
Αιτ.	τις	γραμμές	τις	κόρες	τις	ζάχαρες
Κλ.	—	γραμμές	—	κόρες	—	ζάχαρες

ΘΗΛΥΚΑ σε -η (-ις)

Ενικός αριθμός

Ον.	η	τάξη	η	έκπληξη
Γεν.	της	τάξης	της	έκπληξης
Αιτ.	την	τάξη	την	έκπληξη
Κλ.	—	τάξη	—	έκπληξη

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	τάξεις	οι	εκπλήξεις
Γεν.	των	τάξεων	των	εκπλήξεων
Αιτ.	τις	τάξεις	τις	εκπλήξεις
Κλ.	—	τάξεις	—	εκπλήξεις

ΘΗΛΥΚΑ σε -α

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ον.	η	γιαγιά	οι	γιαγιάδες
Γεν.	της	γιαγιάς	των	γιαγιάδων
Αιτ.	τη(ν)	γιαγιά	τις	γιαγιάδες
Κλ.	—	γιαγιά	—	γιαγιάδες

ΘΗΛΥΚΑ σε -ω

Ενικός αριθμός

Ον.	η	Φρόσω	η	Σαπφώ
Γεν.	της	Φρόσως	της	Σαπφώς (-ούς)
Αιτ.	τη(ν)	Φρόσω	τη(ν)	Σαπφώ
Κλ.	—	Φρόσω	—	Σαπφώ

ΘΗΛΥΚΑ σε -ος

Ενικός αριθμός

Ον.	η	οδός	η	εγκύκλιος
Γεν.	της	οδού	της	εγκύκλιου
Αιτ.	την	οδό	την	εγκύκλιο
Κλ.	—	οδό	—	εγκύκλιο

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	οδοί	οι	εγκύκλιοι
Γεν.	των	οδών	των	εγκυκλίων
Αιτ.	τις	οδούς	τις	εγκυκλίους
Κλ.	—	οδοί	—	εγκύκλιοι

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -ο

Ενικός αριθμός

Ον.	το	παλτό	το	ρούχο	το	πρόσωπο
Γεν.	του	παλτού	του	ρούχου	του	προσώπου
Αιτ.	το	παλτό	το	ρούχο	το	πρόσωπο
Κλ.	—	παλτό	—	ρούχο	—	πρόσωπο

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	παλτά	τα	ρούχα	τα	πρόσωπα
Γεν.	των	παλτών	των	ρούχων	των	προσώπων
Αιτ.	τα	παλτά	τα	ρούχα	τα	πρόσωπα
Κλ.	—	παλτά	—	ρούχα	—	πρόσωπα

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -ι

Ενικός αριθμός

Ον.	το	παιδί	το	κεφάλι
Γεν.	του	παιδιού	του	κεφαλιού
Αιτ.	το	παιδί	το	κεφάλι
Κλ.	—	παιδί	—	κεφάλι

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	παιδιά	τα	κεφάλια
Γεν.	των	παιδιών	των	κεφαλιών
Αιτ.	τα	παιδιά	τα	κεφάλια
Κλ.	—	παιδιά	—	κεφάλια

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -μα

Ενικός αριθμός

Ον.	το	σώμα	το	όνομα
Γεν.	του	σώματος	του	ονόματος
Αιτ.	το	σώμα	το	όνομα
Κλ.	—	σώμα	—	όνομα

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	σώματα	τα	ονόματα
Γεν.	των	σωμάτων	των	ονομάτων
Αιτ.	τα	σώματα	τα	ονόματα
Κλ.	—	σώματα	—	ονόματα

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -ος

Ενικός αριθμός

Ον.	το	λάθος	το	έδαφος
Γεν.	του	λάθους	του	εδάφους
Αιτ.	το	λάθος	το	έδαφος
Κλ.	—	λάθος	—	έδαφος

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	λάθη	τα	εδάφη
Γεν.	των	λαθών	των	εδαφών
Αιτ.	τα	λάθη	τα	εδάφη
Κλ.	—	λάθη	—	εδάφη

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -σιμο (-ξίμο, -ψίμο)

Ενικός αριθμός

Ον.	το	ντύσιμο	το	γράψιμο
Γεν.	του	ντυσίματος	του	γραψίματος
Αιτ.	το	ντύσιμο	το	γράψιμο
Κλ.	—	ντύσιμο	—	γράψιμο

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	ντυσίματα	τα	γραψίματα
Γεν.	των	ντυσιμάτων	των	γραψιμάτων
Αιτ.	τα	ντυσίματα	τα	γραψίματα
Κλ.	—	ντυσίματα	—	γραψίματα

ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε -ας και -ως

Ενικός αριθμός

Ον.	το	κρέας	το	φως
Γεν.	του	κρέατος	του	φωτός
Αιτ.	το	κρέας	το	φως
Κλ.	—	κρέας	—	φως

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	τα	κρέατα	τα	φώτα
Γεν.	των	κρεάτων	των	φώτων
Αιτ.	τα	κρέατα	τα	φώτα
Κλ.	—	κρέατα	—	φώτα

ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

ΕΠΙΘΕΤΑ σε -ος, -η, -ο

καλός, καλή, καλό

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	καλός	η	καλή	το	καλό
Γεν.	του	καλού	της	καλής	του	καλού
Αιτ.	τον	καλό	την	καλή	το	καλό
Κλ.	—	καλέ	—	καλή	—	καλό

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	καλοί	οι	καλές	τα	καλά
Γεν.	των	καλών	των	καλών	των	καλών
Αιτ.	τους	καλούς	τις	καλές	τα	καλά
Κλ.	—	καλοί	—	καλές	—	καλά

όμορφος, όμορφη, όμορφο

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	όμορφος	η	όμορφη	το	όμορφο
Γεν.	του	όμορφου	της	όμορφης	του	όμορφου
Αιτ.	τον	όμορφο	την	όμορφη	το	όμορφο
Κλ.		—		—		—

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	όμορφοι	οι	όμορφες	τα	όμορφα
Γεν.	των	όμορφων	των	όμορφων	των	όμορφων
Αιτ.	τους	όμορφους	τις	όμορφες	τα	όμορφα
Κλ.	—	όμορφοι	—	όμορφες	—	όμορφα

ΕΠΙΘΕΤΑ σε -ύς, -ιά, -ύ και -ής, -ιά, -ί

βαθύς, βαθιά, βαθύ

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	βαθύς	η	βαθιά	το	βαθύ
Γεν.	του	βαθιού	της	βαθιάς	του	βαθιού
Αιτ.	το(ν)	βαθύ	τη(ν)	βαθιά	το	βαθύ
Κλ.	—	βαθύ	—	βαθιά	—	βαθύ

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	βαθιοί	οι	βαθιές	τα	βαθιά
Γεν.	των	βαθιών	των	βαθιών	των	βαθιών
Αιτ.	τους	βαθιούς	τις	βαθιές	τα	βαθιά
Κλ.	—	βαθιοί	—	βαθιές	—	βαθιά

σταχτής, σταχτιά, σταχτί

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	σταχτής	η	σταχτιά	το	σταχτί
Γεν.	του	σταχτιού	της	σταχτιάς	του	σταχτιού
Αιτ.	το(ν)	σταχτή	τη(ν)	σταχτιά	το	σταχτί
Κλ.	—	σταχτή	—	σταχτιά	—	σταχτί

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	σταχτιοί	οι	σταχτιές	τα	σταχτιά
Γεν.	των	σταχτιών	των	σταχτιών	των	σταχτιών
Αιτ.	τους	σταχτιούς	τις	σταχτιές	τα	σταχτιά
Κλ.	—	σταχτιοί	—	σταχτιές	—	σταχτιά

ΕΠΙΘΕΤΑ σε -ής, -ής, -ές

ευτυχής, ευτυχής, ευτυχές

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	ευτυχής	η	ευτυχής	το	ευτυχές
Γεν.	του	ευτυχούς	της	ευτυχούς	του	ευτυχούς
Αιτ.	τον	ευτυχή	την	ευτυχή	το	ευτυχές
Κλ.	—	ευτυχή	—	ευτυχή	—	ευτυχές

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	ευτυχείς	οι	ευτυχείς	τα	ευτυχή
Γεν.	των	ευτυχών	των	ευτυχών	των	ευτυχών
Αιτ.	τους	ευτυχείς	τις	ευτυχείς	τα	ευτυχή
Κλ.	—	ευτυχείς	—	ευτυχείς	—	ευτυχή

ΕΠΙΘΕΤΑ σε -ης, -α, -ικο

ζηλιάρης, ζηλιάρα, ζηλιάρικο

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	ζηλιάρης	η	ζηλιάρα	το	ζηλιάρικο
Γεν.	του	ζηλιάρη	της	ζηλιάρας	του	ζηλιάρικου
Αιτ.	το(ν)	ζηλιάρη	τη(ν)	ζηλιάρα	το	ζηλιάρικο
Κλ.		—		—		—

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	ζηλιάριδες	οι	ζηλιάρες	τα ζηλιάρικα
Γεν.	των	ζηλιάριδων		—	των ζηλιάρικων
Αιτ.	τους	ζηλιάριδες	τις	ζηλιάρες	τα ζηλιάρικα
Κλ.	—	(ζηλιάριδες)	—	(ζηλιάρες)	— (ζηλιάρικα)

Το ανώμαλο επίθετο **πολλύς, πολλή, πολύ** κλίνεται κατά τον ακόλουθο τρόπο

Ενικός αριθμός

Ον.	ο	πολύς	η	πολλή	το	πολύ
Γεν.	—		της	πολλής		—
Αιτ.	τον	πολύ	την	πολλή	το	πολύ
Κλ.		—		—		—

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	οι	πολλοί	οι	πολλές	τα	πολλά
Γεν.	των	πολλών	των	πολλών	των	πολλών
Αιτ.	τους	πολλούς	τις	πολλές	τα	πολλά
Κλ.	—	(πολλοί)	—	(πολλές)	—	(πολλά)

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

	Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός			
Ον.	εγώ	—	εσύ	—	εμείς	—	εσείς	—
Γεν.	εμένα	μου	εσένα	σου	εμάς	μας	εσάς	σας
Αιτ.	εμένα	με	εσένα	σε	εμάς	μας	εσάς	σας
Κλ.	—	—	εσύ	—	—	—	εσείς	—

Ενικός αριθμός

Ον.	αυτός	αυτή	αυτό	—	—	—
Γεν.	αυτού	αυτής	αυτού	του	της	του
Αιτ.	αυτόν	αυτήν	αυτό	του	την	το
Κλ.	—	—	—	—	—	—

Πληθυντικός αριθμός

Ον.	αυτοί	αυτές	αυτά	—	—	—
Γεν.	αυτών	αυτών	αυτών	τους	τους	τους
Αιτ.	αυτούς	αυτές	αυτά	τους	τις	τα
Κλ.	—	—	—	—	—	—

ΚΤΗΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Α΄ πρόσωπο — μου, μας
Β΄ πρόσωπο — σου, σας
Γ΄ πρόσωπο — του, της, του, τους
Α΄ πρόσωπο — δικός μου, δική μου, δικό μου
δικός μας, δική μας, δικό μας
Β΄ πρόσωπο — δικός σου, δική σου, δικό σου
δικός σας, δική σας, δικό σας
Γ΄ πρόσωπο — δικός του (της, του), δική του (της, του), δικό·
δικός τους, δική τους, δικό τους

ΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

αυτός,	αυτή,	αυτό
τούτος,	τούτη,	τούτο
εκείνος,	εκείνη,	εκείνο
τέτιος,	τέτια,	τέτιο
τόσος,	τόση,	τόσο

ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

που
ο οποίος, η οποία, το οποίο
όποιος, όποια. όποιο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

τι;
ποιος, ποια, ποιο;
πόσος, πόση, πόσο;

ΑΟΡΙΣΤΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ένας, μία (μια), ένα
κανένας (κανείς), καμιά (καμία), κανένα
κάποιος, κάποια, κάποιο
μερικοί, μερικές, μερικά
κάτι, κατιτί
τίποτε (τίποτα)
κάμποσος, κάμποση, κάμποσο
κάθε, καθένας, καθεμία (καθεμιά), καθένα
καθετί
(ο, η, το) δείνα, (ο, η, το) τάδε
άλλος, άλλη, άλλο

ΑΥΤΟΠΑΘΕΙΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Α΄ πρόσωπο		
Γεν.	του εαυτού μου	του εαυτού μας (των εαυτών μας)
Αιτ.	τον εαυτό μου	τον εαυτό μας (τους εαυτούς μας)
Β΄ πρόσωπο		
Γεν.	του εαυτού σου	του εαυτού σας (των εαυτών σας)
Αιτ.	τον εαυτό σου	τον εαυτό σας (τους εαυτούς σας)
Γ΄ πρόσωπο		
Γεν.	του εαυτού του (της)	του εαυτου τους (των εαυτών τους)
Αιτ.	τον εαυτό του (της)	τον εαυτό τους (των) (τους εαυτούς τοι

ΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

Таблица № 1
Ενεργητική φωνή

χτίζω

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	χτίζω χτίζεις χτίζει χτίζουμε χτίζετε χτίζουν	να χτίζω να χτίζεις να χτίζει να χτίζουμε να χτίζετε να χτίζουν	χτίζε χτίζετε		χτίζοντας
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	έχτιζα έχτιζες έχτιζε χτίζαμε χτίζατε έχτιζαν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	έχτισα έχτισες έχτισε χτίσαμε χτίσατε έχτισαν	να χτίσω να χτίσεις να χτίσει να χτίσουμε να χτίσετε να χτίσουν	χτίσε χτίστε	χτίσει	
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα χτίζω ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα χτίσω ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω χτίσει ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα χτίσει ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω χτίσει				

Таблица № 2

Παθητική φωνή

χτίζομαι

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	χτίζομαι χτίζεσαι χτίζεται χτιζόμαστε χτίζεστε χτίζονται	να χτίζομαι να χτίζεσαι να χτίζεται να χτιζόμαστε να χτίζεστε να χτίζονται	χτίζου χτίζεστε		
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	χτιζόμουν χτιζόσουν χτιζόταν χτιζόμαστε χτιζόσαστε χτίζονταν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	χτίστηκα χτίστηκες χτίστηκε χτιστήκαμε χτιστήκατε χτίστηκαν	να χτιστώ να χτιστείς να χτιστεί να χτιστούμε να χτιστείτε να χτιστούν	χτίσου χτιστείτε	χτιστεί	
					χτισμένος
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.:	θα χτίζομαι θα χτιστώ έχω χτιστεί είχα χτιστεί θα χτιστεί			

Таблица № 3

Ενεργητική φωνή

κρύβω

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	κρύβω κρύβεις κρύβει κρύβουμε κρύβετε κρύβουν	να κρύβω να κρύβεις να κρύβει να κρύβουμε να κρύβετε να κρύβουν	κρύβε κρύβετε		κρύβοντας
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	έκρυβα έκρυβες έκρυβε κρύβαμε κρύβατε έκρυβαν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	έκρυψα έκρυψες έκρυψε κρύψαμε κρύψατε έκρυψαν	να κρύψω να κρύψεις να κρύψει να κρύψουμε να κρύψετε να κρύψουν	κρύψε κρύψτε	κρύψει	
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα κρύβω ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα κρύψω ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω κρύψει ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα κρύψει ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω κρύψει				

Таблица № 4

Παθητική φωνή

κρύβομαι

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	κρύβομαι κρύβεσαι κρύβεται κρυβόμαστε κρύβεστε κρύβονται	να κρύβομαι να κρύβεσαι να κρύβεται να κρυβόμαστε να κρύβεστε να κρύβονται	(κρύβου) (κρύβεστε)		
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	κρυβόμουν κρυβόσουν κρυβόταν κρυβόμαστε κρυβόσαστε κρύβονταν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	κρύφτηκα κρύφτηκες κρύφτηκε κρυφτήκαμε κρυφτήκατε κρύφτηκαν	να κρυφτώ να κρυφτείς να κρυφτεί να κρυφτούμε να κρυφτείτε να κρυφτούν	κρύψου κρυφτείτε	κρυφτεί	
					κρυμμένος
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα κρύβομαι ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα κρυφτώ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω κρυφτεί ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα κρυφτεί ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω κρυφτεί				

Таблица № 5

Ενεργητική φωνή

πλέκω

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	πλέκω πλέκεις πλέκει πλέκουμε πλέκετε πλέκουν	να πλέκω να πλέκεις να πλέκει να πλέκουμε να πλέκετε να πλέκουν	πλέκε πλέκετε		πλέκοντας
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	έπλεκα έπλεκες έπλεκε πλέκαμε πλέκατε έπλεκαν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	έπλεξα έπλεξες έπλεξε πλέξαμε πλέξατε έπλεξαν	να πλέξω να πλέξεις να πλέξει να πλέξουμε να πλέξετε να πλέξουν	πλέξε πλέξτε	πλέξει	
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα πλέκω ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα πλέξω ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω πλέξει ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα πλέξει ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω πλέξει				

Таблица № 6

Παθητική φωνή

πλέκομαι

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	πλέκομαι πλέκεσαι πλέκεται πλεκόμαστε πλέκεστε πλέκονται	να πλέκομαι να πλέκεσαι να πλέκεται να πλεκόμαστε να πλέκεστε να πλέκονται	(πλέκου) (πλέκεστε)		
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	πλεκόμουν πλεκόσουν πλεκόταν πλεκόμαστε πλεκόσαστε πλέκονταν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	πλέχτηκα πλέχτηκες πλέχτηκε πλεχτήκαμε πλεχτήκατε πλέχτηκαν	να πλεχτώ να πλεχτείς να πλεχτεί να πλεχτούμε να πλεχτείτε να πλεχτούν	πλέξου πλεχτείτε	πλεχτεί	
					πλεγμένος
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.:	θα πλέκομαι θα πλεχτώ έχω πλεχτεί είχα πλεχτεί να έχω πλεχτεί			

ΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

Таблица № 7

Ενεργητική φωνή — αγαπώ — Πρώτη τάξη

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	αγαπώ αγαπάς αγαπά(ει) αγαπούμε(άμε) αγαπάτε αγαπούν(άν)(ε)	ν'αγαπώ ν'αγαπάς ν'αγαπά(ει) ν'αγαπούμε(άμε) ν'αγαπάτε ν'αγαπούν(άν)(ε)	αγάπα αγαπάτε		αγαπώντας
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	αγαπούσα αγαπούσες αγαπούσε· αγαπούσαμε αγαπούσατε αγαπούσαν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	αγάπησα αγάπησες αγάπησε αγαπήσαμε αγαπήσατε αγάπησαν	ν'αγαπήσω ν'αγαπήσεις ν'αγαπήσει ν'αγαπήσουμε ν'αγαπήσετε ν'αγαπήσουν	αγάπησε αγαπήστε	αγαπήσει	
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θ'αγαπώ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θ'αγαπήσω ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω αγαπήσει ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα αγαπήσει ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω αγαπήσει				

Таблица № 8

Παθητική φωνή — αγαπιέμαι

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	αγαπιέμαι αγαπιέσαι αγαπιέται αγαπιόμαστε αγαπιέστε αγαπιούνται	ν'αγαπιέμαι ν'αγαπιέσαι ν'αγαπιέται ν'αγαπιόμαστε ν'αγαπιέστε ν'αγαπιούνται			
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	αγαπιόμουν αγαπιόσουν αγαπιόταν αγαπιόμαστε αγαπιόσαστε αγαπιόνταν (ούνταν)				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	αγαπήθηκα αγαπήθηκες αγαπήθηκε αγαπηθήκαμε αγαπηθήκατε αγαπήθηκαν	ν'αγαπηθώ ν'αγαπηθείς ν'αγαπηθεί ν'αγαπηθούμε ν'αγαπηθείτε ν'αγαπηθούν	αγαπήσου αγαπηθείτε	αγαπηθεί	
					αγαπημένος
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα αγαπιέμαι ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θ'αγαπηθώ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω αγαπηθεί ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα αγαπηθεί ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω αγαπηθεί				

Таблица № 9

Ενεργητική φωνή — εξηγώ — Δεύτερη τάξη

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	εξηγώ εξηγείς εξηγεί εξηγούμε εξηγείτε εξηγούν	να εξηγώ να εξηγείς να εξηγεί να εξηγούμε να εξηγείτε να εξηγούν	εξήγα εξηγείτε		εξηγώντας
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	εξηγούσα εξηγούσες εξηγούσε εξηγούσαμε εξηγούσατε εξηγούσαν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	εξήγησα εξήγησες εξήγησε εξηγήσαμε εξηγήσατε εξήγησαν	να εξηγήσω να εξηγήσεις να εξηγήσει να εξηγήσουμε να εξηγήσετε να εξηγήσουν	εξήγησε εξηγήστε	εξηγήσει	
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα εξηγώ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα εξηγήσω ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω εξηγήσει ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα εξηγήσει ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω εξηγήσει				

Таблица № 10

Παθητική φωνή — **εξηγούμαι**

ΧΡΟΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ (να, όταν, για να κτλ.)	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ	ΜΕΤΟΧΗ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	εξηγούμαι εξηγείσαι εξηγείται εξηγούμαστε εξηγείστε εξηγούνται	να εξηγούμαι να εξηγείσαι να εξηγείται να εξηγούμαστε να εξηγείστε να εξηγούνται			
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	εξηγόμουν εξηγόσουν εξηγόταν εξηγόμαστε εξηγόσαστε εξηγούνταν				
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	εξηγήθηκα εξηγήθηκες εξηγήθηκε εξηγηθήκαμε εξηγηθήκατε εξηγήθηκαν	να εξηγηθώ να εξηγηθείς να εξηγηθεί να εξηγηθούμε να εξηγηθείτε να εξηγηθούν	εξηγήσου εξηγηθείτε	εξηγηθεί	
					εξηγημένος
	ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ	ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ: θα εξηγούμαι ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΑΠΛΟΣ: θα εξηγηθώ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ: έχω εξηγηθεί ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ: είχα εξηγηθεί ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΣΥΝΤΕΛ.: θα έχω εξηγηθεί				

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Таблица № 11

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ		ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ
	ενεργητικός	παθητικός	
ανεβαίνω	ανέβηκα		ανεβασμένος
αρέσω	άρεσα		
αυξάνω	αύξησα	αυξήθηκα	αυξημένος
αφήνω	άφησα	αφέθηκα	αφημένος
βάζω	έβαλα	βάλθηκα	βαλμένος
βάλλω	έβαλα	βλήθηκα	βλημένος
βγάζω	έβγαλα	βγάλθηκα	βγαλμένος
βγαίνω	βγήκα		
βλέπω	είδα	ειδώθηκα	ειδωμένος
βρέχω	έβρεξα	βράχηκα	βρε(γ)μένος
βρίσκω	βρήκα	βρέθηκα	
γδέρνω	έγδαρα	γδάρθηκα	γδαρμένος
γέρνω	έγειρα		γερμένος
γίνομαι	έγινα	γίνηκα	γινωμένος
δέρνω	έδειρα	δάρθηκα	δαρμένος
διαβαίνω	διάβηκα		
διαμαρτύρομαι	—	διαμαρτυρήθηκα	διαμαρτυρημένος
διδάσκω	δίδαξα	διδάχτηκα	διδαγμένος
δίνω	έδοσα	δόθηκα	δο(σ)μένος
έρχομαι	ήρθα		

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ		ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ
	ενεργητικός	παθητικός	
εύχομαι		ευχήθηκα	
θέλω	θέλησα		θελημένος
θέτω	έθεσα		θεμένος
κάθομαι	κάθισα		καθισμένος
(καθίζω)	κάθισα		καθισμένος
καίω	έκαψα	κάηκα	καμένος
κάνω	έκανα, έκαμα		καμωμένος
καταλαβαίνω	κατάλαβα		
κατεβαίνω	κατέβηκα		κατεβασμένος
κλαίω	έκλαψα	κλαύτηκα	κλαμένος
λαβαίνω	έλαβα		
λαχαίνω	έλαχα		
λέ(γ)ω	είπα	ειπώθηκα	ειπωμένος
μαθαίνω	έμαθα	μαθεύτηκα	μαθημένος
μακραίνω	μάκρυνα	(απο)μακρύνθηκα	(απο)μακρυσμένος
μένω	έμεινα		
μπαίνω	μπήκα		μπασμένος
ντρέπομαι		ντράπηκα	
παθαίνω	έπαθα		(κακο)παθημένος
παίρνω	πήρα	πάρθηκα	παρμένος
παραγγέλλω	παράγγειλα	παραγγέλθηκα	παραγγελμένος

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ		ΜΕΤΟΧΗ ΠΑΘΗΤΙΚΗ
	ενεργητικός	παθητικός	
πετυχαίνω	πέτυχα		πετυχημένος
πέφτω	έπεσα		πεσμένος
πηγαίνω	πήγα		
πίνω	ήπια	πιώθηκα	πιωμένος
πλένω	έπλυνα	πλύθηκα	πλυμένος
σέβομαι		σεβάστηκα	
σέρνω	έσυρα	σύρθηκα	συρμένος
σπέρνω	έσπειρα	σπάρθηκα	σπαρμένος
στέκομαι		στάθηκα	
στέλνω	έστειλα	στάλθηκα	σταλμένος
στρέφω	έστρεψα	στράφηκα	στραμμένος (στρεμμένος)
σωπαίνω	σώπασα		
σιωπώ	σιώπησα	σιωπήθηκα	σιωπημένος
τείνω	έτεινα	τάθηκα	
τρέπω	έτρεψα	τράπηκα	τραμμένος
τρώ(γ)ω	έφαγα	φαγώθηκα	φαγωμένος
τυχαίνω	έτυχα		(απο)τυχημένος
υπόσχομαι	υποσχέθηκα		υποσχεμένος
φαίνομαι		φάνηκα	(κακο)φανισμένος
φεύγω	έφυγα		
φταίω	έφταιξα		

Рытова Мария Львовна
НОВОГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК. ПРАКТИЧЕСКИЙ КУРС

Ответственный за выпуск
К.Г.Самойлов

Художник
А.А.Веселов

Издательство "Глосса"
Изд. лицензия ЛР № 063323 от 04.03.94 г.
Подписано в печать 01.06.94. Формат 60x90/16.
Бумага офсетная. Печать офсетная. Печатных л. 25.
Тираж 2000 экз. Заказ № 481

ГПП-3. 191104, Санкт-Петербург, Литейный пр., 55